THE MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

Official Report

Volume II

(28th AUGUST TO 4th SEPTEMBER 1950)

Karnataka State
(Departmental Library)
Accession No.

SECOND SESSION

OF THE

FIRST LEGISLATIVE ASSEMBLY

1950

BANGALORE:
PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATIONS AT THE GOVERNMENT PRESS
1950

THE MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

Official Report

Karnataka State Archives
(Departmental Library)
Accession No.
Date

Volume II

(28th AUGUST TO 4th SEPTEMBER 1950)

SECOND SESSION

OF THE

FIRST LEGISLATIVE ASSEMBLY

1950

BANGALORE:
PRINTED BY THE DIRECTOR OF PRINTING, STATIONERY AND PUBLICATIONS AT THE GOVERNMENT PRESS
1950

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

OFFICERS

Speaker

SRI V. VENKATAPPA

Deputy Speaker

SRI L. H. THIMMA BOI

Secretary

SRI G. S. VENKATARAMANA IYER, B.SC., M.L.

GOVERNMENT OF MYSORE.

Ministers

SRI K. CHENGALARAYA REDDY, B.A., B.L.
(Chief Minister)

SRI H. C. DASAPPA, B.A., LL.B.
(Minister for Finance and Industries)

SRI K. T. BHASHYAM, B.A., B.L.
(Minister for Law and Labour)

SRI T. SIDDALINGAIYA, B.A., LL.B.
(Minister for Education and Public Health)

SRI H. SIDDAIYA, B.A., LL.B.
(Minister for Revenue and Excise)

SRI T. MARIAPPA, B.A., LL.B.
(Home Minister)

SRI R. CHENNIGARAMIAH
(Minister for Local Self-Government)

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY.

1. Panel of Chairmen.

Janab J. Mahmood Shariff, B.A., LL.B.
Sri K. Subba Rao, B.A., LL.B.
Sri H. K. Veeranna Gowda.
Sri B. C. Nanjundiah.

2. Committee on Petitions.

The Deputy Speaker (Sri L. H. Thimma Boi)—*Chairman.*

Members.

Sri Govinda Das.
Sri C. R. Basappa, B.A., B.T., LL.B.,
Sri B. N. Boranna Gowda.
Sri W. H. Hanumanthappa.

3. House Committee.

The Deputy Speaker (Sri L. H. Thimma Boi)— *Chairman.*

Elected.

Sri M. V. Krishnappa, B.A.
Sri K. H. Mudiappa.
Sri M. C. Venkateshan.
Janab Syed Abdur Rahman, B.A., LL.B.,

Nominated.

Srimathi Ratnamma Isaac.
Sri T. C. Honnappa.

4. Committee of Privileges.

The Speaker (Sri V. Venkatappa)—*Chairman.*

Elected.

Sri A. Bheemappa Naik, B.A.
Sri H. M. Channabasappa, B.Sc.
Sri A. G. Ramachandra Rao, B.A., LL.B.
Janab Syed Abdur Rahman, B.A., LL.B.

Nominated.

Sri K. Puttaswamy, B.A. (Hons.), LL.B.
Sri M. N. Mahanta Devaru, M.A., LL.B.

5. Library Committee.

The Speaker (Sri V. Venkatappa)—*Chairman.*

Members.

Janab Mohamed Hanief, B.A., B.L.
Sri T. Madiah Gowda, B.A., LL.B.
Sri S. R. Guru, B.A.
Sri D. M. Siddaiya, M.A.
Sri S. Kariappa, B.A.
Sri V. M. Mascarenhas.

6. Committee on Public Accounts.

Sri H. C. Dasappa, B.A., LL.B. (Minister for Finance)—*Chairman.*

Elected.

Sri G. A. Acharya.
Sri B. Hutche Gowda.
Sri H. Siddaveerappa, B.A., LL.B.
Sri H. K. Veeranna Gowda.

Nominated.

Janab Mohamed Hanief, B.A., B.L.
Sri D. M. Siddaiya, M.A.

THE MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY.

SPEAKER

SRI V. VENKATAPPA.

Alphabetical List of Members.

Name of Member	*Constituency*
Acharya, Sri G. A. ...	Bangalore District—General.
Bandi Gowda, B.A., B.L., Sri A. G. ...	Mandya District—General.
Basappa, B.A., B.T., LL.B., Sri C. R. ...	Tumkur District—General.
Bhashyam, B.A., B.L., Sri K. T. ...	Bangalore City—General (Minister for Law and Labour).
Bheemappa Naik, B.A., Sri A. ...	Chitaldrug District—General.
Boranna Gowda, Sri B. N. ...	Hassan District—General.
Chandrasekharaiya, B.A., LL.B., Sri D. H.	Chitaldrug District—General.
Channabasappa, B.Sc., Sri H. M. ...	Mysore District—General.
Channabyre Gowda, Sri B. ...	Bangalore District—General.
Chengalaraya Reddy, B.A., B.L., Sri K.	Kolar District—General (Chief Minister).
Chennigaramiah, Sri R. ...	Tumkur District—Depressed Class (Minister for Local Self-Government).
Dasappa, B.A., LL.B., Sri H. C. ...	Mysore City—General (Minister for Finance and Industries).
Gangya Naika, Sri ...	Shimoga District—Depressed Class.
Govinda Das *bin* Dasappa, Sri ...	Hassan District—Depressed Class.
Govinda Reddy, M.A., B.T., LL.B., Sri M.	Chitaldrug District—General.
Gundappa Gowda, B.A., B.L., *Rajamantrapravina* H. B. ...	Hassan District—General.
Guru, B.A., Sri S. R. ...	Bangalore District—General.
Hanumiah, Sri T. ...	Chitaldrug District—Depressed Class.
Hanumanthaiya, *Lokasevaniratha* Sri M. ...	Bangalore District—Depressed Class.
Hanumanthappa, Sri W. H. ...	Bangalore District—General.
Honnappa, Sri T. C. ...	Mysore District—General.
Huchamasti Gowda, B.A., Sri N. ...	Tumkur District—General.
Hutche Gowda, Sri B. ...	Tumkur District—General.
Huche Gowda, Sri M. ...	Chikmagalur District—General.
Jois *alias* Narasimhaiya, B.A., Sri M. N.	Mysore District—General.
Kariappa, B.A., Sri S. ...	Bangalore District—General.
Krishnappa, B.A., Sri M. V. ...	Kolar District—General.
Linga Devaru, Sri C. H. ...	Tumkur District—General.

Name of Member	*Constituency*
Linga Reddy, B.A., LL.B., Sri H. C. ...	Kolar District—General.
Madhava Rao, B.A., LL.B., Sri K. R. ...	Shimoga District—General.
Madiah, Sri M. ...	Mysore District—Depressed Class.
Madiah Gowda, B.A., LL.B., Sri T. ...	Bangalore District—General.
Mahanta Devaru, M.A., LL.B., Sri M. N.	Mysore District—General.
Mahmood Shariff, B.A., LL.B., Janab ...	Mysore *cum* Mandya *cum* Hassan—Muslim.
Mallikarjunappa, B.A., LL.B., Sri H. M.	Chikmagalur District—General.
Manjappa, B.A., LL.B., Sri Kadidal ..	Shimoga District—General.
Mariappa, B.A., B.L., Sri Mali ...	Tumkur District—General.
Mariappa, B.A., LL.B., Sri T. ...	Mysore City—General (Home Minister)
Mascarenhas, Sri V. M. ...	Bangalore Retroceded Area—General.
Mohamed Hanief, B.A., B.L., Janab ...	Bangalore—Muslim.
Mohamed Imam, B.A., B.L., *Mushir-ul-Mulk* J.	Chitaldrug *cum* Tumkur—Muslim.
Mohamed Valiulla, B.A., LL.B., Janab.	Kolar—Muslim.
Mudiappa, Sri K. H. ...	Chikmagalur District—General.
Mudduramiah, Sri ...	Tumkur District—General.
Muniswamy, Sri M. ...	Kolar District—Depressed Class.
Nanjaraja Urs, B.A., LL.B., Sri M. L.	Mysore District—General.
Nanjundaiya, Sri B. C. ...	Tumkur District—General.
Narayana Gowda, B.A., Sri G. ...	Kolar District—General.
Narayana Rao, Sri V. S. ...	Bangalore City—General.
Puttaswamy, B.A. (Hons.), LL.B., Sri K.	Mandya District—General.
Ramachandra Rao, B.A., LL.B., Sri A. G.	Hassan District—General.
Ramachar, B.A., LL.B., Sri T. ...	Kolar District—General.
Rangaramiah, B.A., LL.B., Sri S. ...	Mysore District—General.
Ranga Rao, Sri S. ...	Chitaldrug District—General.
Ratnamma Isaac, Srimathi ...	Kolar District—General.
Sampangiramiah, B.A., B.L., Sri K. ...	Kolar District—General.
Shamanna Gowda, Sri B. M. ...	Bangalore Retroceded Area—General.
Shankara Gowda, B.Sc., LL.B., Sri K. V.	Mandya District—General.
Siddaiya, B.A. (Hons.), Sri D. M. ...	Mysore District—General.
Siddaiya, B.A., LL.B., Sri H. ...	Shimoga District—General (Minister for Revenue and Excise).
Siddalingiah, B.A., B.L., Sri T. ...	Bangalore District—General (Minister for Education and Public Health).
Siddananjappa, B.A., LL.B., Sri H. ...	Hassan District—General.
Siddappa, B.A., LL.B., Sri L. ...	Shimoga District—General.
Siddaveerappa, B.A., LL.B., Sri H. ...	Chitaldrug District—General.
Singari Gowda, B.A., LL.B., Sri K. ...	Mandya District—General.
Sivananda Sarma, Sri M. C. ...	Bangalore District—General.
Sooryanarayana Chetty, Sri S. C. ...	Hassan District—General.
Subba Rao, B.A., LL.B., Sri K. ...	Bangalore District—General.
Subbaraya Setty, Sri A. ...	Kolar District—General.
Subramanya, B.A., LL.B., Sri T. ...	Tumkur District—General.
Syed Abdur Rahman, B.A., LL.B., Janab.	Chikmagalur *cum* Shimoga—Muslim.
Thimma Boi, Sri L. H. ...	Chikmagalur District—Depressed Class. (Deputy Speaker).
Veeranna Gowda, Sri H. K. ...	Mandya District—General.
Veerappa, B.Sc., LL.B., Sri G. ...	Chitaldrug District—General.
Venkateshan, Sri M. C. ...	Mandya District—Depressed Class.

CONTENTS

Vol. II—28th August to 4th September 1950.

FIRST DAY—MONDAY, 28TH AUGUST 1950.

	PAGES.
Address by the Rajpramukh His Highness the Maharaja	1-8
Report of the Address to the Assembly by the Hon'ble Speaker	8
New Members Sworn	8
Secretary's Report—Rajpramukh His Highness the Maharaja's Assent to Acts	8-9
Laying on the Table of Ordinances promulgated after the last session of the Legislative Assembly	9
Motion for Adjournment—Consideration deferred to next day	9
Hour of sitting of Assembly for the next day	9

SECOND DAY—TUESDAY, 29TH AUGUST 1950.

Starred Questions and Answers ...	11-30
Unstarred Questions and Answers ..	30-32
Report by the Speaker to the Assembly of His Highness the Maharaja's Reply to the Address	32
Recommendation by the Rajpramukh for introduction of Bills before the Assembly	32
Motion (s) for Adjournment *re*—	
Alleged unsatisfactory way in which the bye-elections to the Legislative Assembly were conducted.—Ruled out of order	32-33
Increase and revision of issue prices of foodgrains and composition of rations. Ruled out of order	33
Walk-out by Members of the Opposition.	33
Announcement by the Speaker *re*—	
Names of Members on the Panel of Chairmen	34
Personnel of the Committee on Petitions	34
Statement by the Speaker *re.* Publication of the Proceedings of the Assembly ...	34-35
Ruling by the Speaker on the point of order raised during the last session about scope of debate in certain circumstances	35-37
Statement by the Speaker *re.* Provision of seats for officers in the Officers' Gallery	37-38
Discussion on the walk-out by Members of the Opposition	38

	PAGES.
Rajpramukh's Speech—	
Debate on Address in reply and amendment—Discussion not concluded ...	39-63
Fixing time for receipt of notice of Amendment to Special Motion *re.* Delimitation of Constituencies ...	63

THIRD DAY—WEDNESDAY, 30TH AUGUST 1950.

Starred Questions and Answers ...	65-80
Reference to misquotation in certain paper *re.* Walk-out incident ...	80
Legislative Business—	
Introduction of Bills	81
Presentation of Select Committee Report on the Bangalore Survey Bill ...	81
Presentation of the Report of the Committee of Privileges	81
Statement by the Speaker *re.* premature disclosure of proceedings of the Select Committee on the Bangalore Survey Bill	81-82
Statement laid on the table—Working of the Elementary Education Act for 1949-50	82
Rajpramukh's Speech—	
Debate on Address and amendment—Amendment lost and main motion adopted	82-100
Special Motion *re*—	
Delimitation of Constituencies—Discussion not concluded	100-113

FOURTH DAY—THURSDAY, 31ST AUGUST 1950.

Starred Questions and Answers ...	115-131
Fixing a time-limit for debate on Special Motion	131
Special Motion *re.*—	
Delimitation of Constituencies—Discussion not concluded	131-161

FIFTH DAY—FRIDAY, 1ST SEPTEMBER 1950.

Starred Questions and Answers ...	163-179
Request for permission to discuss Special Resolution *re.* discharge of Mysore Military personnel handed over to the Centre	179

Vol. II—28th August to 4th September 1950—*concld.*

PAGES.

Special Motion *re.*—

Delimitation of Constituencies—Motion, as amended, passed 180-195

Statements laid on the table—

Recommendations of the House Committee for the Legislative Assembly. 195

Resolutions passed by the Library Committee 196

Legislative Business—

Bangalore Survey Bill—Motion to withdraw the Bill passed ... 195

Report of the Committee of Privileges—

Motion to approve the recommendation made in the Report.—Adopted ... 195-197

Legislative Business—

Betting Tax (Second Amendment) Bill, 1950—Passed 197-204

Sales Tax (Amendment) Bill, 1950.—

Referred to Select Committee ... 204-207

Mysore Contingency Fund Bill, 1950.—

Passed 207-208

Mysore Electricity (Taxation on Consumption) Bill, 1950.—Discussion on motion to consider not concluded 208-215

SIXTH DAY—SATURDAY, 2ND SEPTEMBER 1950.

Starred Questions and Answers ... 215-230

Motion for Adjournment *re.*—

Affixing stamps on petition to Government for reply.—Disallowed ... 230-231

Resolutions *re.*—

Trouble by monkeys and goats to raiyats—Withdrawn 231-237

Requesting the Central Government to grant subsidy on all food commodities imported into Mysore—Withdrawn 237-240

Levying sales tax at single point in Mysore—Withdrawn 240-246

Payment to raiyats at the time of acquisition an amount not less than that spent by them to grow food-grains—Pressed and lost ... 246-252

PAGES.

Introduction of the Indian Administrative Service Scheme into Mysore after approval by the Legislative Assembly—Discussion not concluded 253-263

SEVENTH DAY—MONDAY, 4TH SEPTEMBER 1950.

Starred Questions and Answers ... 265-282

Short Notice Question and Answer ... 282-284

Unstarred Questions and Answers ... 284-324

Request for presenting the Public Accounts Committee Report before the House 324-325

Statement laid on the table *re.*—

Postponed Questions and Answers ... 326-347

Statement by the Speaker *re.*—

Constitution of a Committee to advise on the provisions for the formation of a separate Legislature Secretariat. 347

His visit to Delhi and Madras ... 347

Questions admitted for the Budget Session, 1950 and their disposal ... 348

Questions admitted for the current session and their disposal ... 348

Fixing time-limit for receipt of answers to unstarred questions 348

Formation of Estimates Committee ... 348

Legislative Business—

Mysore Electricity (Taxation on Consumption) Bill, 1950—Passed ... 348-360

Mysore Alienated Villages (Protection of Tenants and Miscellaneous Provisions) Bill, 1950—Passed ... 360-374

Code of Civil Procedure (Amendment) Bill, 1950—Passed 374-375

Mysore Warehouses Bill, 1950-Referred to Select Committee 375-376

Resolution *re*—

Introducing the Indian Administrative Service Scheme in to Mysore after approval by the Legislative Assembly—Withdrawn 376-399

Statement by the Speaker *re*—

Need for giving notice of amendments in time in future 399

Prorogation of the Session 399

Index ... ...

WD 2204—GPB—550—5-12-50

CORRIGENDA

In the Legislative Assembly Debates—August-September Session, 1950.

In Pages Nos.—

2, line 21, *for* 'has' *read* 'have'.
8, right half, line 13, *for* 'Kolar' *read* 'Tumkur'.
17, right half, last line, *for* figures and words '2 to 9' *read* '12 to 16'.
26, right half, line 49, *omit* 'or 80'.
28, right half, line 24, *for* 'befre' *read* 'before'.
29, left half, line 54, *for* 'every' *read* 'the'.
30, last line, *for* figures and words '2 to 9' *read* '12 to 16'.
33, right half, last but one line, *for* 'and' *read* 'any'.
35, left half, last line, *for* 'he' *read* 'the'.
41, left half, line 48 *for* 'ದನ' *read* 'ಧನ'.
46, left half, line 45, *for* 'some' *read* 'same'.
46, right half, line 31, *for* 'members' *read* 'member'.
48, left half, line 43, *for* 'are' *read* 'is'.
48, right half, line 44, *for* 'to' *read* 'and'.
50, left half, line 11, *for* 'have' *read* 'has'.
51, left half, line 18, *for* 'magnets' *read* 'magnates'.
51, left half, line 26, *for* 'why' *read* 'what'.
51, left half, line 28, *insert* 'to' *before* 'economic'.
52, left half, line 9, *for* 'administration' *read* 'administrative'.
52, right half, line 27, *for* 'Korea' *read* 'Korean'.
67, left half, line 25, *for* 'ಕಾರ್ಯ' *read* 'ಶೌರ್ಯ'.
67, left half, line 35, *for* 'ಎಚ್' *read* 'ಎಸ್'.
67, right half, line 35, *for* 'no' *read* 'under'.
82, right half, line 6, *delete* 'how' *between* 'and' and 'show
83, left half, line 1, *for* 'bs' *read* 'be'.
83, left half, line 30, *for* 'holdly' *read* 'boldly'.
83, right half, line 37, *for* 'need' *read* 'needs'.
85, right half, line 15, *for* 'ಆಹಾರಭಾವ' *read* 'ಆಹಾರ ಅಭಾವ'.
87, left half, line 46, *for* 'ಆಹಾರಭಾವ' *read* 'ಆಹಾರ ಅಭಾವ'.
88, left half, line 55, *for* 'ನಡೆ' *read* 'ನಡೆದ'.
90, right half, line 39, *for* '17-9-4' *read* '17-9-49'.
93, right half, line 49, *for* 'ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ' *read* 'ಮಾಡದ್ದರಿಂದ'.
96, left half, line 40, *for* 'ಮುಂತಾ' *read* 'ಮುಂತಾದ'.
96, right half, line 12, *for* 'ನಾನು' *read* 'ನಾವು'.
96, right half, line 31, *for* 'propagandal' *read* 'propaganda'.
97, left half, line 23, *for* 'Huche' *read* 'Hutche'.
97, right half, line 39, *for* 'Huche' *read* 'Hutche'.
118, right half, line 28, *for* 'ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ' *read* 'ಆಗುವುದಕ್ಕೆ'
124, right half, line 42, *for* 'ಕೂಪನ್ನು' *read* 'ಕೂಪ್'
134, left half, line 19, *omit* 'Mr.' *before* 'ಅಧ್ಯಕ್ಷರು'.
140, left half, last but one line, *for* '75 and 89' *read* '75,000 and 89,000'.

141, right half, last but one line, *for* ' my ' *read* ' may '.
144, right half, line 52, *for* ' ಗಮನಿಸದೆ ' *read* ' ಗಮನಿಸಿ '.
148, left half, line 1i, delete ' ಕಡೆ '.
153, right half, line 10, *for* ' with ' *read* ' to '.
171, right half, line 41, *for* ' Ministry ' *read* ' Minority '.
174, left half, line 26, *for* ' are ' *read* ' is '.
199, right half, line 29, *for* ' 1,000 ' *read* ' 100 '.
200, left half, line 17, *for* ' ಇನ್ನೊಂದು ' *read* ' ಇದೊಂದು '.
200, left half, line 42, *for* ' 12 per cent ' *read* ' 12½ per cent '.
201, left half, line 27, *for* ' or ' *read* ' ಬರೀ '.
201, left half, line 27 *for* ' winning ' *read* ' winnings '.
201, right half, line 34, *for* ' tightup ' *read* ' tighten up '.
203, right half, line 36, *for* ' ಅಷ್ಟುಕೂಡ ' *read* ' ಅಷ್ಟೂಕೂಡ '.
204, right half, line 1, *for* ' ಮಾರಾಟತೆರಿ ' *read* ' ಮಾರಾಟತೆರಿಗೆ '.
204, right half, line 1, *for* ' ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿಗೆ ' *read* ' ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ '.
204, right half, line 36, *for* ' ಅವಕಾಶವೆಂದಿಲ್ಲ ' *read* ' ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದಿಲ್ಲ '.
204, right half, line 37, *for* ' ಅವಕಾಶವೆಂದಿದೆ ' *read* ' ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದಿದೆ '.
206, left half, line 3, *for* ' ಸೇರಿಸಿದ್ಧಾರೆ ' *read* ' ಸೇರಿಸಿದ್ದರೆ '.
208, left half, line 18, *for* ' ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ ' *read* ' ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ '.
212, left half, lines 2 and 3, *for* ' Honnamaralu ' *read* ' Honnemaradu '.
220, right half, line 45, *for* ' for ' *read* ' to '.
231, right half, line 13, *for* ' ಮಾನ ' *read* ' ಮಾನ್ಯ '.
237, right half, line 19, *for* ' reaolution ' *read* ' resolution '.
239, right half, line 37, *for* ' ಮಂತ್ರಿಗಳು ' *read* ' ಮಂತ್ರಿಗಳ '.
240, left half, line 51, *for* ' now ' *read* ' know '.
245, right half, line 18, *for* ' ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟೇ ' *read* ' ಹೀಗೇಯೇ '.
246, right half, line 15, *for* ' ಬರುತ್ತವೆ ' *read* ' ಬರುತ್ತಿವೆ '.
246, right half, line 43, *for* ' ಹೀಗೆ ' *read* ' ಹೀಗೇ '.
250, left half, line 41, *for* ' a ' *read* ' as '.
250, right half, line 10, *for* ' Rs. 21 to 19 ' *read* ' Rs. 19 to 21 '.
261, left half, line 23, *for* ' ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಕ್ತು ' *read* ' ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು '.
326, left half, lines 1 and 2, omit the heading ' Separate Legislature Secretariat '.
348, left half, line 27, in the heading *for* ' starred ' *read* ' unstarred '.
348, left half, last line, *for* ' ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, *read* ' ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ '.
366, right half, line 13, *for* ' ತೀರ್ಮಾನತಕ್ಷಣವೇ ' *read* ' ತೀರ್ಮಾನವಾದ ತಕ್ಷಣವೇ '.
366, right half, line 37, *for* ' ಬೇಕಾಗುತ್ತಹಸಂಭದ ' *read* ' ಬೇಕಾಗುವ ಸಂಭವ '.
367, right half, line 32, *for* ' ಸುಬ್ರಂಹ್ಮಣ್ಯರವರು ' *read* ' ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರವರು '.
370, left half, line 13, *for* ' going ' *read* ' giving '.
370, left half, line 30, *insen* ' to ' *between* ' point ' *and* ' realise '.
371, right half, line 8, *for* ' ಅನಾನುಗಳನ್ನು ' *read* ' ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು '.
373, right half, line 43, *for* ' ಹೀಗೆ ಅವರ ' *read* ' ಹೀಗೆ ಅವರು '.
378, left half, line 51, *for* ' ಆಸ್ಪ್ರೇಲಿಯಾದಲ್ಲಿ ' *read* ' ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಲ್ಲಿ '.
387, left half, line 21, *for* ' of ' *read* ' a '.
389, left half, line 46, *for* ' come ' *read* ' came '.
391, right half, line 2, *omit* second ' the '.
391, right half, line 9, *for* ' passe ' *read* ' passed '.
394, left half, line 1, *omit* ' as '.
395, right half, line 25, *for* ' going ' *read* ' go '.
396, right half, line 22, *for* ' of ' *read* ' or '.

WD 2204—GPB—550—16-12-50

THE MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES.

OFFICIAL REPORT OF THE SECOND SESSION OF THE FIRST LEGISLATIVE ASSEMBLY.

VOL. II.

LEGISLATIVE ASSEMBLY.

FIRST DAY.

Monday, 28th August 1950.

The Legislative Assembly met in Sir K. P. Puttanna Chetty Town Hall, Bangalore, at 12 of the Clock on Monday the 28th August, 1950, pursuant to Cl. (2) of Article 174 of the Constitution of India.

(The Rajpramukh, His Highness the Maharaja of Mysore, arrived at the Town Hall at 12 Noon and was received at the steps by the Hon'ble Speaker and the Secretary. He was then conducted in procession to the Dais all Members standing.)

ADDRESS BY THE RAJPRAMUKH, HIS HIGHNESS THE MAHARAJA OF MYSORE.

HON'BLE MEMBERS OF THE LEGISLATIVE ASSEMBLY,

I AM glad to welcome you to this the Second Session of the Legislative Assembly. I extend a warm welcome in particular to those who have been returned in the recent bye-elections and are sitting for the first time in this House. This session has been summoned mainly to consider the important subject of delimitation of constituencies in the State under the Constitution of India. I believe that it will also afford an opportunity to the Honourable Members to bring up for discussion certain topical subjects which in their view affect the interests and well-being of the State. In view of the special nature of this session, I do not

propose to go into any detailed review of events that have happened since I addressed the House last time, which may well be reserved for the next session.

KOREA

I must refer at the outset to the rather unhappy and disquieting Korean episode. That is a matter of great concern to India, and India's attitude in regard to it was of great significance to the rest of the world. The attitude taken up by the Honourable Prime Minister of India has been acknowledged to be one of supreme statesmanship and one so singularly consistent with India's mission of peace. Let us hope that the efforts to localise and resolve the conflict will succeed ; otherwise, the consequences are too grave and serious to contemplate.

KASHMIR

It is a matter of great regret to us that recent efforts to resolve the deadlock in Kashmir has not borne fruit despite India's best endeavours in this behalf.

DELIMITATION OF CONSTITUENCIES

This House will have an opportunity to discuss the important question of delimitation of constituencies on a Government motion. The responsibility of taking final decisions in this respect is no doubt that of the Indian Parliament and they have constituted local advisory com-

mittees for each State to make their recommendations. Since my Government have been consulted in the matter and asked to send up their proposals, the opinion of the House in regard to them will be greatly welcome to the Government. People in Mysore have been long accustomed to constituencies which correspond to Revenue Divisions and Municipalities. But now the population criteria provided for in the Constitution itself may naturally cut across these old familiar divisions. It may perhaps be wise, though not very easy, to limit this disturbance of the existing order to the minimum extent possible.

SEASONAL CONDITIONS

It is heartening that the recent rains have somewhat brightened up the seasonal conditions in the State which were rather disquieting some time back. The State had to pass through one of the most protracted and unprecedented droughts. There was acute shortage of rainfall even in Malnad. The Krishnarajasagar Reservoir, for the first time since its construction, went dry. Fortunately, it has filled up—quicker than anticipated perhaps. There have been criticisms from some quarters about the way in which the waters of the Reservoir were being used. Both with a view to ascertain reasons which contributed to the drying up of the Reservoir and to obtain suggestions for the best and most economical use of the waters, an expert committee consisting of eminent retired Chief Engineers of the State has

been constituted and their report is awaited. A Committee has also been constituted with the Revenue Commissioner as Chairman, to see whether any, and if so what reliefs are called for in the case of such of the sugarcane growers who may have suffered from the drought.

FOOD PROBLEM

The food problem continues to cause great anxiety here as in most other parts of India. It may be that in the matter of procurement against targets, Mysore stands favourable comparison with other parts of India, but it can be no ground for complacency. My Government has been urging on the attention of the Centre the paramount need for allotting additional quantities of foodgrains necessitated by failure of summer crops and the likely delay of the next harvest. Mysore has generally been self-sufficient in sugar, but this year the position has grown very acute on account of the shortage of cane in the Visvesvaraya Canal area. The Conference of Chief Ministers and Food Ministers held recently at Delhi to consider the problems of food and of the soaring prices of essential commodities has arrived at important decisions to handle the situation on an All-India basis. My Government are taking immediate steps to implement these decisions.

GROW MORE FOOD SCHEME

My Government are pursuing vigorously their efforts to make the State self-sufficient in food.

They are taking necessary steps to see that progress is kept up to schedule as laid down by the Centre which is to reach self-sufficiency by the end of 1951. In this effort, the Centre's financial help, however restricted by their own needs, has been timely and welcome. The successful prosecution of the larger irrigation projects of Lakkavalli, Tunga and Nugu, to their completion even to the first stage, is dependent on the availability of funds.

SUBSIDIES AND ISSUE PRICES

The House is aware of the huge subsidies that my Government had to meet in connection with the food operations from year to year. My Government have been considering whether this policy of subsidising these operations, at any rate to such a large extent, has been a prudent and proper policy. They had to reconsider the question of issue prices of foodgrains not only because of public opinion but because of imperative necessity. The State can no longer stand the strain of heavy subsidies. They were therefore compelled to increase though reluctantly the issue prices to a little extent. Even so, they are generally cheaper than the prices in the other States. At the same time, the total rations have been slightly increased. It may be well for us to remember the call of the Honourable Prime Minister for cheerfully and bravely facing the trying situation and for making a determined effort to pull through the difficult times.

ALL-INDIA SERVICES

My Government have accepted in principle the Scheme of extension of the Indian Administrative and Indian Police Services to the State. They are aware that the Mysore Services have had a good record and have served our State well and will make every effort to see that the interests of our officers will be duly safeguarded on such integration. It has to be noted that in regard to both the services a certain strength will continue as the State services.

FINANCING CAPITAL WORKS

Mysore has been trying to maintain its progressive character in most spheres of activities, but of late owing to the heavy food subsidies and other causes the financial position makes it difficult for Government to find funds for many of the development schemes. I have already referred to some of the major irrigation projects for which money has to be found. The industrial projects to which I referred in my last Address are in various stages of progress. In Electrical industries, Mysore has been earliest in the field and certain developments in the manufacture of Electro-Porcelain, Transformers, Motors and Lamps, have become inevitable. These developments are not only of local significance but are also of national importance and they have to be viewed in that larger context. All these need funds and the question is engaging the attention of my Government.

RURAL UPLIFT

My Government are devoting particular attention to Rural Development and they have realised that the inculcation of a spirit of co-operation, of local initiative and self-help, of drive and enterprise among the masses—the agriculturists and craftsmen—is vital and necessary. The schemes of rural development, multi-purpose societies and co-operative farming have been conceived towards this end. More recently, the rural industrialisation scheme on Sir M. Visvesvaraya's plan has been taken up in the two districts of Kolar and Bangalore. As a part of the scheme about 200 Village Group Inspectors are undergoing intensive training at Dodballapur.

Though the main purpose of this Session is to consider the question of delimitation of constituencies my Government intend to put through some urgent legislative business also. The Bills they want to introduce are the following:—

1. The Betting Tax (Second Amendment) Bill, 1950.
2. The Mysore Alienated Villages (Protection of Tenants and Miscellaneous Provisions) Bill, 1950.
3. The Mysore Electricity (Taxation on Consumption) Bill, 1950.
4. The Code of Civil Procedure (Amendment) Bill, 1950.
5. The Mysore Sales-Tax (Amendment) Bill, 1950.
6. The Mysore Warehouses Bill, 1950.
7. The Mysore Contingency Fund Bill, 1950.

I am confident that your discussions on the matters coming before you will be characterised

by wisdom and thoroughness. I wish you success in your deliberations.

India is passing through difficult times. To add to our troubles, there have been droughts, floods, earthquake and other calamities in various parts of India bringing sorrow to many. Our sincere sympathies go forth to the sufferers. We have our own problems too. May it be given to us to face them with faith and fortitude.

After the address, His Highness the Maharaja left the Hall in procession, at Sixteen Minutes past Twelve of the Clock.

The Hon'ble Speaker (Sri V. Venkatappa) returned and took the Chair.

REPORT OF THE ADDRESS TO THE ASSEMBLY BY THE HON'BLE SPEAKER.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ, ರಾಜಪ್ರಮುಖರಾದ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಈಗತಾನೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಂಚಲಾಗುತ್ತದೆ.

NEW MEMBERS SWORN.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು).—ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯವಿಟ್ಟು ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರ ಮೇಜಿನ ಬಳಿ ಬಂದು ಪ್ರಮಾಣವಚನ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿಟ್ಟಿರುವ ರಿಜಿಸ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ರುಜು ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು.

The following Members took the Oath of Allegiance and signed the Register of Members.—

1. Sri Mudduramiah (Kolar District-General).
2. Sri V. S. Narayana Rao (Bangalore City-General).
3. Sri S. Ranga Rao (Chitaldrug District-General).
4. Sri B. Channabyre Gowda (Bangalore District-General).
5. Sri A. Subbaraya Setty (Kolar District-General).
6. Sri H. Siddananjappa (Hassan District-General).

SECRETARY'S REPORT.

Rajpramukh His Highness the Maharaja's Assent to Acts.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು).—ಈಗ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ವರದಿಯನ್ನು ಓದುವರು.

SECRETARY TO THE ASSEMBLY.—Sir, I beg to report that the following Acts passed by the Legislative Assembly received the assent of the Rajpramukh, His Highness the Maharaja of Mysore on the different dates specified against them :—

	Title of the Act	*Date of Assent.*
1.	The Mysore Appropriation Act, 1950, (II of 1950)	31st March 1950
2.	The Betting Tax (Amendment) Act, 1950, (III of 1950) ...	Do
3.	The Mysore Sales-Tax (Amendment) Act, 1950, (IV of 1950) ...	Do
4.	The Mysore Motor Vehicles and Road Traffic (Amendment) Act, 1950, (V of 1950).	Do
5.	The Mysore Drugs (Control) Act, 1950, (VI of 1950)	1st April 1950
6.	The Mysore Village Panchayet (Amendment) Act, 1950, (VII of 1950).	12th April 1950
7.	The Mysore Village Panchayet (Second Amendment) Act, 1950, (VIII of 1950).	Do
8.	The City of Bangalore Improvement (Amendment) Act, 1950, (IX of 1950).	16th April 1950
9.	The Mysore General Clauses (Amendment) Act, 1950, (X of 1950) ...	Do
10.	The Motor Spirit (Taxation on Sales) (Amendment) Act, 1950, (XI of 1950).	Do
11.	The Mysore Prohibition (Amendment) Act, 1950, (XII of 1950) ...	Do
12.	The Mysore City Municipalities (Amendment) Act, 1950, (XIII of 1950).	17th April 1950
13.	The Mysore Town Municipalities (Amendment) Act, 1950, (XIV of 1950).	Do
14.	The Mysore Minor Municipalities (Amendment) Act, 1950, (XV of 1950).	Do
15.	The Mysore City Municipalities (Second Amendment) Act, 1950, (XVI of 1950).	Do
16.	The City of Bangalore Municipal Corporation (Amendment) Act, 1950, (XVII of 1950).	Do

LAYING ON THE TABLE OF ORDINANCES PROMULGATED AFTER THE LAST SESSION.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು).—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಸಚಿವರು ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನಾನಂತರ ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು (Ordinances) ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ.

Sri K. T. BHASHYAM (Minister for Law and Labour).—Sir, I beg to lay on the Table of the House the following Ordinances promulgated by the Rajpramukh His Highness the Maharaja of Mysore in pursuance of Article 213 (1) of the Constitution of India as required by Clause (2) of the said Article.

(1) The Betting Tax (Amendment) Ordinance, 1950.

(Mysore Ordinance No. II of 1950.)

(2) The Mysore Alienated Villages (Protection of Tenants and Miscellaneous Provisions) Ordinance, 1950.

(Mysore Ordinance No. III of 1950.)

(3) The Mysore Electricity (Taxation on Consumption) Ordinance, 1950.

(Mysore Ordinance No. IV of 1950).

MOTION FOR ADJOURNMENT.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು).—ಈಗ ಎರಡು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅದನ್ನು ನಾಳೆ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

HOUR OF SITTING OF ASSEMBLY FOR THE NEXT DAY.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು).—ಸಭೆಯು ನಾಳೆ ಒಂದು ಘಂಟೆಗೆ ಸೇರಬಹುದೆಂದು ಸಭಾನಾಯಕರು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

The Members indicated assent.

ಸಭೆಯು ನಾಳೆ ಅಪರಾನ್ಹ ಒಂದು ಘಂಟೆಗೆ ಶಾಸನ ಸಭಾ ಭವನದಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತದೆ.

The Assembly adjourned at Thirty Minutes past Twelve of the Clock to meet again at One of the Clock in the Legislative Assembly Hall on Tuesday, 29th August 1950.

WD 2204—GPB—500—30-8-1950

SECRETARY TO THE ASSEMBLY.—Sir, I beg to report that the following Acts passed by the Legislative Assembly received the assent of the Rajpramukh, His Highness the Maharaja of Mysore on the different dates specified against them:—

	Title of the Act	*Date of Assent.*
1.	The Mysore Appropriation Act, 1950, (II of 1950)	31st March 1950
2.	The Betting Tax (Amendment) Act, 1950, (III of 1950) ...	Do
3.	The Mysore Sales-Tax (Amendment) Act, 1950, (IV of 1950) ...	Do
4.	The Mysore Motor Vehicles and Road Traffic (Amendment) Act, 1950, (V of 1950)	Do
5.	The Mysore Drugs (Control) Act, 1950, (VI of 1950) ...	1st April 1950
6.	The Mysore Village Panchayet (Amendment) Act, 1950, (VII of 1950).	12th April 1950
7.	The Mysore Village Panchayet (Second Amendment) Act, 1950, (VIII of 1950).	Do
8.	The City of Bangalore Improvement (Amendment) Act, 1950, (IX of 1950).	16th April 1950
9.	The Mysore General Clauses (Amendment) Act, 1950, (X of 1950)	Do
10.	The Motor Spirit (Taxation on Sales) (Amendment) Act, 1950, (XI of 1950)	Do
11.	The Mysore Prohibition (Amendment) Act, 1950, (XII of 1950)	Do
12.	The Mysore City Municipalities (Amendment) Act, 1950, (XIII of 1950).	17th April 1950
13.	The Mysore Town Municipalities (Amendment) Act, 1950, (XIV of 1950)	Do
14.	The Mysore Minor Municipalities (Amendment) Act, 1950, (XV of 1950).	Do
15.	The Mysore City Municipalities (Second Amendment) Act, 1950, (XVI of 1950)	Do
16.	The City of Bangalore Municipal Corporation (Amendment) Act, 1950, (XVII of 1950)	Do

LAYING ON THE TABLE OF ORDINANCES PROMULGATED AFTER THE LAST SESSION.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ಎ. ಶಾಂತವೀರಪ್ಪನವರು).—[illegible] (Ordinances) [illegible]

Sri K. T. BHASHYAM (Minister for Law and Labour).—Sir, I beg to lay on the Table of the House the following Ordinances promulgated by the Rajpramukh His Highness the Maharaja of Mysore in pursuance of Article 213 (1) of the Constitution of India as required by Clause (2) of the said Article.

(1) The Betting Tax (Amendment) Ordinance, 1950.

(Mysore Ordinance No. II of 1950.)

(2) The Mysore Alienated Villages (Protection of Tenants and Miscellaneous Provisions) Ordinance, 1950.

(Mysore Ordinance No. III of 1950.)

(3) The Mysore Electricity (Taxation on Consumption) Ordinance, 1950.

(Mysore Ordinance No. IV of 1950).

MOTION FOR ADJOURNMENT.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ಎ. ಶಾಂತವೀರಪ್ಪನವರು).—[illegible]

HOUR OF SITTING OF ASSEMBLY FOR THE NEXT DAY.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ಎ. ಶಾಂತವೀರಪ್ಪನವರು).—[illegible]

The Members indicated assent

[illegible]

The Assembly adjourned at Thirty Minutes past Twelve of the Clock to meet again at One of the Clock in the Legislative Assembly Hall on Tuesday, 8th August 1950.

WD 2204—GPB—600—30-8-950

LEGISLATIVE ASSEMBLY.

SECOND DAY.

Tuesday, 29th August 1950.

The Legislative Assembly met in the Legislative Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at one of the clock.

Mr. Speaker (Sri V. Venkatappa) in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given).

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು).—೮ರಿಂದ 115ನೆಯ ನಂಬರಿನವರೆಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

Extension of the Indian Administrative and Indian Police Services to the States.

Q.*—8. **Sri H. C. LINGA REDDY (Kolar District—General).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether the Mysore Civil Service is going to be integrated with the Indian Administrative Service of the Indian Republic?

(*b*) the effect in case of such integration?

A.—**Sri K. CHENGALARAYA REDDY** (Chief Minister).—

(*a*) and (*b*) The Indian Administrative Service (Extension to Part B States) Scheme is appended below.—

A SCHEME FOR THE EXTENSION OF THE INDIAN ADMINISTRATIVE SERVICE TO THE STATES AND UNIONS OF STATES.

1. The Scheme and its Object.—The Indian Administrative Service has been organised as an All-India Service in order to perform all the functions (other than judicial functions) formerly performed by the Indian Civil Service. As at present organised, it is sufficient to provide Senior Administrative Officers in the numbers required to meet the needs of all the Provincial Governments and part of the needs of the Central Government.

This Scheme provides for the extension of the organisation of the Indian Administrative Service so as to provide Senior Administrative Officers required by the Governments of the States and Unions of States in India. The object of such extension is to maintain and where necessary introduce a standard of efficiency at the higher administrative level in the States, comparable to that maintained in all the Provincial Governments and at the Centre. Other incidental purposes likely to be secured by the Scheme are:—

First.—The provision of equal opportunities for candidates domiciled in Provinces and States for service under all the Governments in India.

Secondly.—The eventual establishment on an equal basis of a system of interchange of officers between the Central Government and the Governments of the States and Unions of States in the same manner as between the Central Government and the Provinces at present.

Thirdly.—The creation among the higher administrative officers under all the Governments in India of *esprit de corps* and consciousness of unity of purpose on an All-India basis.

The scheme will be known as the Indian Administrative Service (Extension to States) Scheme.

2. Scope.—(i) The Scheme will extend to all the States and Unions of States which have been recently constituted.

These are—

1. Hyderabad,
2. Mysore,
3. United State of Travancore and Cochin,
4. Rajasthan,
5. Madhya Bharat,
6. Patiala and East Panjab States Union,
7. Saurashtra,
8. Vindhya Pradesh.

A cadre of the Indian Administrative Service will be constituted in each of the States mentioned above either separately for the State or jointly with a neighbouring State or Province. The cadres so constituted will enjoy the same status as the existing Provincial Cadres of the Indian Administrative Service.

(ii) Separate provision will be made for Bhopal, Cutch and Himachal Pradesh preferably through deputation quotas in the Cadres of adjoining Provinces.

3. Constitution of the Cadres.—(i) The following States will have separate State Cadres organised in the same pattern as Provincial Cadres:—

(1) Hyderabad,
(2) Mysore,
(3) United State of Travancore and Cochin.

The Unions of Rajasthan and Madhya Bharat will have a joint cadre. Patiala and East Punjab States Union will have a joint cadre with the province of East Punjab. The Union of Saurashtra will have a joint cadre with Bombay; and Vindhya Pradesh with the Central Provinces.

(ii) The State cadres of the I.A.S. will include all senior posts in the States concerned of and above the rank of District Magistrate and Collectors of Districts and Secretaries to Government. They will also include such other posts as in the opinion of the Government of the State concerned and the Government of India should be held by officers of the Indian Administrative Service. On the basis of the number of senior posts so determined, provision should be made for the usual leave and deputation reserves. A certain number of junior and training posts should also be provided for in the cadre to be held by officers recruited to the cadre before they acquire the experience and seniority necessary for holding senior posts. The cadre strength proposed for the States referred to with details thereof are given in the statement in the Appendix.

4. Initial Constitution (Existing Incumbents).—Many of the States have organised Civil Services of their own while in some, *e.g.*, Rajasthan which has recently been integrated as a Union the services are yet to be organised. The standard attained by the services also differ considerably in different States as also the methods of recruitment thereto. It is essential, however, while senior posts in the States are encadred in the I.A.S., that care should be taken to secure that the legitimate claims of existing incumbents of such posts are adequately safeguarded. It is accordingly provided that the existing incumbents of the posts to be encadred and all officers holding posts of similar status should be considered to be the first and primary source for recruitment to the State cadres of the Indian Administrative Service at its initial constitution. The following steps are prescribed to afford opportunities to existing incumbents to be absorbed immediately or gradually in the Indian Administrative Service :—

(i) Each State Government should set up a Selection Board, in consultation with the Government of India. The Selection Board should ordinarily include the Chief Secretary and the Chairman of the State Public Service Commission where such a body exists. The Selection Board should review the cases of all the officers of the State Government of the description given above ; and make a preliminary selection from among them of all such officers who, in its opinion, are suitable for inclusion in one or other of the three lists referred to in sub-para (ii) below.

(ii) The Special Recruitment Board will thereupon interview the officers selected by the Selection Board; and take such steps as it may consider necessary to assess their claims for inclusion in one or other of the following list, *viz.*:—

The First List.—This will contain names of officers who are considered to be suitable for immediate appointment to the I A.S. subject to probation, with reference to the minimum All-India standard adopted in assessing the suitability of Provincial Service Officers.

The Second List.—This will contain names of officers who though not up to the required standard immediately show sufficient promise to render it likely that they would attain such standard, with further experience during a period not exceeding five years.

The Third List.—This will contain the names of all officers, who for good and sufficient reasons, are shown to have developed a right to hold permanently one of the posts included in the I.A.S. Cadre. Such officers should be included in List III, unless they are included in List I, and whether or not they are included in List II also.

(iii) (*a*) Officers in List I will be immediately appointed to the I.A.S. in the State Cadre concerned, subject to probation.

(*b*) Officers placed in List II will continue to hold their present posts but will not be absorbed in the I.A.S. immediately. Their work will be watched during the next five years and they will be absorbed in the All-India Service as a result of periodical reviews as and when they are found fit for the service. Those of them who are not found fit within the period of five years will either be reverted to posts outside the cadre of the I.A.S. or retire as the State Government concerned may think fit, unless they are also included in List.

(*c*) Officers included in List III will continue to hold their present post or a post of equivalent rank until they retire. They will not be absorbed in the I.A.S. except as provided in sub-para (iii) (*b*) above.

(iv) The posts to be held by officers included in Lists II and III will be excluded from the I. A.S cadre for the period that they are required to be held by the existing incumbents and will revert to the I.A.S. cadre as and when they cease to be required for this purpose.

5. Initial Constitution (Other Recruits).—After the existing incumbents have been selected in accordance with the procedure prescribed in the preceding paragraph, the resultant gap, if any (or a portion thereof), will be filled by emergency recruitment.

(i) The Special Recruitment Board has already considered a majority of the applications received in response to the advertisement issued by it in June 1948. The applications that are still pending consideration will be disposed of by the Special Recruitment Board by the middle of September 1949. The advertisement referred to, however, provided that candidates domiciled in acceding States would be eligible for the I.A.S. only as and when the State concerned participated in the I.A S. Scheme. At the time the advertisement was issued no State had so participated and no candidate from the State was, therefore, eligible for the I.A.S. They were eligible only for the Central Secretariat Service, for which also the Board had advertised. It is possible, however, that suitable candidates who might otherwise have applied in response to the advertisement refrained from doing so because of the uncertainty about their eligibility for the I.A.S. This consideration applies with special force to Hyderabad. In order to ensure that candidates from participating States are considered on terms identical with those of Provinces, it is necessary that a fresh opportunity should be given to them. The Special Recruitment Board will therefore issue a supplementary advertisement calling for applications from such candidates provided they possess the qualifications prescribed in the original advertisement and had not already applied to the Special Recruitment Board in response to that advertisement.

(ii) Another category of persons who may prove suitable for the I.A.S. and who require to be considered with special reference to the recent constitutional changes in the States

consists of the members of the families of Princes affected by such changes. The Ministry of States will sponsor the names of persons who require consideration from this point of view, and they will be interviewed and their suitability for appointment to the I.A.S assessed by the Special Recruitment Board.

(iii) The Special Recruitment Board will consider the applications received in response to the supplementary advertisement referred to in sub-para (i) above, as well as the candidates referred to in sub-para (ii) above and arrange selected candidates in a common All-India list along with the candidates already selected from the Provinces. The All-India list so prepared will be utilised in filling the gaps in the State cadres to the extent necessary.

(iv) It will not be possible, however, to fill the entire gap which may be left after the existing incumbents have been selected in accordance with the provisions of paragraph 4 by emergency recruitment as described above. In the first instance, the number of candidates selected by the S. R. B. may not be sufficient to fill all the vacancies in the Provinces and the States. Secondly, a portion of the gap has to be left unfilled in order to provide for the officers of List II referred to in paragraph 5, who may be considered suitable for the I.A.S. in the course of five years. To what extent, therefore, the gap should be filled by emergency recruitment in each State or Union will be decided after the selection of the existing incumbents and open market candidates has been completed. The gap that is then left unfilled (together with the vacancies likely to arise within the next five years) will be pooled together, and will be filled in accordance with a five-year programme of recruitment to be drawn up thereafter.

6. Future Maintenance.—The I. A. S. cadres of the States are to be normally maintained on a permanent basis:—

(*a*) by direct recruitment on the results of the annual competitive examination held by the F.P.S.C. on an All-India basis for all the Cadres of the I.A.S., and

(*b*) by promotion to each State cadre from amongst officers of the State Civil Service concerned.

As in the case of the Provincial cadres, 25 per cent of the Senior posts in the cadre of each State will be earmarked for promotion of officers of the State Civil Service concerned. The remaining posts will be declared to be direct recruitment posts and filled on the results of the competitive examination referred to above. The rate of normal annual recruitment is prescribed in the case of each cadre in the Statement in the Appendix to this Scheme.

NOTE.—The five-year programme referred to in the preceding paragraph will be based on both these methods of recruitment, namely, promotion and direct recruitment. It will differ from the normal recruitment in future only in respect of the numbers to be recruited from each of these two sources. It may be necessary in order to fill all the remaining gaps in the course of the next five years to increase both the rate of promotions from the States Civil Services and the rate of direct recruitment on the basis of the competitive examinations. Existing arrangements for provision of officers on deputation from Provincial cadres will be continued to the extent found necessary and permissible; and the aim would be to complete the stabilisation of the States cadres and make them self-sufficient before the end of the five-year period.

7. Training.—During the transitional period of five years, it will be necessary to take special steps for training the emergency recruits appointed to the cadres of some of the States. In a few States there are senior officers in sufficient numbers who can undertake the training of those annually recruited. This is true of Hyderabad, Travancore and Mysore. In States which have joint cadres with the neighbouring Provinces, the training of raw recruits can be undertaken by the Provinces concerned. Thus in the case of Saurashtra, Vindhya Pradesh and Patiala and East Punjab States Union, the training of the new recruits can be undertaken by the Governments of Bombay, C.P. and the East Punjab, respectively. For Rajasthan and Madhya Bharat, however, special steps are necessary, since facilities for training fresh recruits do not exist in these States. In such cases, it will be necessary to make arrangements with neighbouring Provinces (*e.g.*, the U.P.) to train fresh recruits and to depute (for the duration of such training) officers of the Provincial Civil Service of the Province to fill the vacancies in the States concerned. The details of the training and the consequential deputation for the period of training will be arranged in due course in consultation with the Provincial and State Governments concerned.

8. Concluding Remarks.—The constitution of the I.A.S. cadre in the States, it is hoped, will help to create and maintain a high level of efficiency in the higher administrative personnel of all States and to maintain uniform standards of administration in the States and the provinces. In order to ensure the attainment of this objective, it is necessary that the State Civil Services should, in their turn, attain a sufficently high standard. This is important not only because the State Civil Services would be required systematically to provide a proportion of recruits to the I.A.S. cadres of the States; but also because, it the absence of efficient State Civil Services it would not be possible for a limited number of I.A.S. officers to function effectively. In order, therefore, that this scheme for the extension of the I.A.S. to the States might succeed in full measure, it is necessary that the State Governments should examine the existing methods of recruitment and the conditions of service of the State Civil Services and take necessary steps to attract and retain recruits of the requisite quality in adequate numbers, and maintain such conditions as would enable them to give of their best to the States they serve.

APPENDIX.

......	Rajasthan	Madhya Bharat	Hyderabad	Mysore	Travancore and Cochin	Saurashtra	Vindhya Pradesh	PEPSU	Total
1. No. of superior posts for the States.	50	25	60	27	16	19	12	15	224
2. No. of posts for promotion at 25 per cent of Col. 1.	13	6	15	7	4	5	3	4	57
3. No. of superior posts for direct recruitment, Col. 1—2.	37	19	45	20	12	14	9	11	167
4. Deputation reserve at 15 per cent of Col. 3.	6	3	7	3	2	2	1	2	26
5. Leave reserve at 11 per cent of Col. 3.	4	2	5	2	1	2	1	1	18
6. Junior posts at 20·60 per cent of Col. 3.	8	4	9	4	3	3	2	2	35
7. Training reserve at 10·59 per cent of Col. 3.	3	2	5	2	1	1	1	1	16
8. Total strength at 157·19 per cent of Col. 3 (for direct recruitment).	58	30	71	31	19	22	14	17	262
9. Annual recruitment at 5·42 per cent of Col. 3.	2·01	1·03	2·44	1·08	0·65	0·76	0·49	0·60	9·06
10. Total strength (Cols. 2 and 8)...	71	36	86	38	23	27	17	21	319

A SCHEME FOR THE EXTENSION OF THE INDIAN POLICE SERVICE TO THE STATES AND UNIONS OF STATES.

1. The Scheme and its object.—The Indian Police Service has been organised as an All-India Service in order to perform all functions formerly performed by the Indian Police. As at present organised, it is sufficient to provide Senior Police Officers in the numbers to meet the needs of all the Provincial Governments and part of the needs of the Central Government.

This Scheme provides for the extension of the organisation of the Indian Police Service so as to provide Senior Police Officers required by the Governments of the States and Unions of States in India. The object of such extension is to maintain and where necessary introduce a standard of efficiency at the higher administrative level in the State, comparable to that maintained in all the Provincial Governments and at the Centre. Other incidental purposes likely to be secured by the scheme are:—

First.—The provision of equal opportunities for candidates domiciled in Provinces and States for service under all the Governments in India.

Secondly.—The eventual establishment on an equal basis of a system of interchange of officers between the Central Government and the Governments of the States and Unions of States in the same manner as between the Central Government and the Provinces at present.

Thirdly.—The creation among the Higher Police Officers under all the Governments in India of *esprit de crops* and consciousness of unity of purpose on an All-India basis.

The Scheme will be known as the Indian Police Service (Extension to States) Scheme.

2. Scope.—(i) The scheme will extend to all the States and Unions of States which have been recently constituted.

These are—

1. Hyderabad,
2. Mysore,
3. United State of Travancore and Cochin,
4. Rajasthan,
5. Madhya Bharat,
6. Patiala and East Punjab States Union,
7. Saurashtra,
8. Vindhya Pradesh.

A cadre of the Indian Police Service will be constituted in each of the States mentioned above either separately for the State or jointly with a neighbouring State or Province. The cadres so constituted will enjoy the same status as the existing Provincial Cadres of the Indian Police Service.

(ii) Separate provision will be made for Bhopal, Kutch and Himachal Pradesh preferably through deputation quotas in the Cadres of adjoining Provinces.

3. Constitution of the Cadres.—(i) The following States will have separate State Cadres organised in the same pattern as Provincial Cadres:—

1. Hyderabad,
2. Mysore,
3. United State of Travancore and Cochin.

The Unions of Rajasthan and Madhya Bharat will have a Joint cadre. Patiala and East Punjab States Union will have a Joint cadre with the Province of East Punjab. The Union of Saurashtra will have a Joint cadre with Bombay; and Vindhya Pradesh with the Central Provinces.

(ii) The State Cadres of the Indian Police Service will include all senior posts in the States concerned of and above the rank of Superintendents of Police. They will also include such other posts as in the opinion of the Government of the State concerned and the Government of India should be held by officers of the Indian Police Service. On the basis of the number of senior posts so determined, provision should be made for the usual leave and deputation reserves. A certain number of junior and training posts should also be provided for in the cadre, to be held by officers recruited to the cadre before they acquire the experience and seniority necessary for holding senior posts. The cadre strength proposed for the States referred to with details thereof are given in the Statement in the Appendix.

4. Initial Constitution (Existing Incumbents).—Some of the States have organised Police Services of their own, while in some, the services are yet to be organised. The standard attained by the services differ considerably in different States as also the methods of recruitment thereto. It is essential, however, that while senior posts in the States are encadred in the Indian Police Service, care should be taken to secure that the legitimate claims of existing incumbents of such posts are adequately safeguarded. It is accordingly provided that the existing incumbents of the posts to be encadred and all officers holding posts of similar status should be considered to be first and primary source for recruitment to the State cadres of the Indian Police Service at its initial constitution. The following steps are prescribed to afford opportunities to existing incumbents to be absorbed immediately or gradually in the Indian Police Service:

(i) Each State Government should set up a Selection Board in consultation with the Government of India. The Selection Board should ordinarily include the Inspector-General of Police and the Chairman of the State Public Service Commission where such a body exists. The Selection Board should review the cases of all the officers of the State Government of the description given above; and make a preliminary selection from among them of all such officers who, in its opinion, are suitable for inclusion in one or other of the three lists referred to in sub-para (ii) below.

(ii) The Special Recruitment Board will thereupon interview the officers selected by the Selection Board; and take such steps as it may consider necessary to assess their claims for inclusion in one or other of the following lists, *viz.* :—

The First List.—This will contain names of officers who are considered to be suitable for immediate appointment to the Indian Police Service subject to probation, with reference to the minimum All-India standard adopted in assessing the suitability of Provincial Service Officers.

The Second List.—This will contain names of officers who though not up to the required standard immediately show sufficient promise to render it likely that they would attain such standard, with further experience during a period not exceeding five years.

The Third List.—This will contain names of all officers who, for good and sufficient reasons, are shown to have developed a right to hold permanently one of the posts included in the Indian Police Service Cadre. Such officers should be included in List III, unless they are included in List I, and whether or not they are included in List II also.

(iii) (*a*) Officers in List I will be immediately appointed to the Indian Police Service in the State Cadre concerned subject to probotion.

(*b*) Officers placed in list II will continue to hold their present posts but will not be absorbed in the Indian Police Service immediately. Their work will be watched during the next five years and they will be absorbed in the All-India Service as a result of periodical reviews as and when they are found fit for the service. Those of them who are not found fit within the period of five years will either be reverted to posts outside the cadre of the Indian Police Service or retire as the State Government concerned may think fit, unless they are also included in List III.

(*c*) Officers included in List III will continue to hold their present post or a post of equivalent rank until they retire. They will not be absorbed in the Indian Police Service except as provided in sub-para (iii) (*b*) sbove.

(iv) The posts to be held by officers included in Lists II and III will be excluded from the Indian Police Service cadre for the period that they are required to be held by the existing incumbents and will revert to the Indian Police Service Cadre, as and when they cease to be required for this purpose.

5. *Initial Constitution* (Other Recruits).—After the existing incumbents have been selected in accordance with the procedure prescribed in the preceding paragraph the resultant gap, if any (or a portion thereof), will be filled by emergency recruitment.

(i) The Special Recruitment Board has already considered a majority of the applications received in response to the advertisement issued in June 1948. The advertisement, however, provided that only candidates who are resident or treated to be resident in the Selection Area specified for a particular Province will be eligible for appointment to the Indian Police cadre of that Province. The State subjects were thus ineligible by domiciliary qualifications to apply for the recruitment. They were eligible only for the Central Secretariat service, for which also the Board had advertised. It is therefore possible that suitable candidates who might otherwise have applied in response to the advertisement refrained from doing so because of the uncertainly about their eligibility for the Indian Police Service. In order to ensure that candidates from participating States are considered on terms identical with those of Provinces, it is necessary that a fresh opportunity should be given to them. The Special recruitment Board will therefore issue a supplementary advertisement calling for applications from such candidates provided they posses the qualifications prescribed in the original advertisement and had not already applied to the Special Recruitment Board in response to that advertisement.

(ii) Another category of persons who may prove suitable for the Indian Police Service and who require to be considered with special reference to the recent constitutional changes in the States consists of members of the families of Princes affected by such changes. The Ministry of States will sponsor the names of persons who require consideration from this point of view, and they will be interviewed and their suitability

for appointment to the Indian Police Service assessed by the Special Recruitment Board.

(iii) The Special Recruitment Board will consider the applications received in response to the supplementary advertisement referred to in sub-para (i) above, as well as the candidates referred to in sub-para (ii) above and arrange selected candidates in a common All-India list along with the candidates already selected from the Provinces. The All-India list so prepared will be utilised in filling the gaps in the State cadres to the extent necessary.

(iv) It may not be possible, however, to fill the entire gap which may be left after the existing incumbents have been selected in accordance with the provisions of paragraph 4 by emergency recruitment as described above. In the first instance, the number of candidates selected by the Special Recruitment Board may not be sufficient to fill all the vacancies in the Provinces and the States. Secondly, a portion of the gap has to be left unfilled in order to provide for the officers of List II referred to in paraprapb 5, who may be considered suitable for the Indian Police Service in the course of five years. To what extent, therefore, the gap should be filled by emergency recruitment in each State or Union will be decided after the selection of the existing incumbents and open market candidates has been completed. The gap that is then left unfilled (together with the vacancies likely to arise within the next five years)) will be pooled together, and will be filled in accordance with a five-year programme of recruitment to be drawn up thereafter.

6. *Future Maintenance.*—The Indian Police Service cadres of the States are to be normally maintained on a permanent basis :—

(a) by direct recruitment on the results of the annual competitive examination held by the Federal Public Service Commission on an All-India basis, for all the cadres of the Indian Police Service, and (b) by promotion to each State Cadre from amongst officers of the State Police Service concerned.

As in the case of the provincial cadres, 25 per cent of the senior posts in the cadre of each State will be earmarked for promotion of officers of the State Police Service concerned. The remaining posts will be declared to be direct recruitment posts and filled on the results of the competitive examination referred to above. The rate of normal annual recruitments is prescribed in the case of each cadre in the Statement in the Appendix to this Scheme.

Note.—The five year programme referred to in the preceding paragraph will be based on both these methods of recruitment namely, promotion and direct recruitment. It will differ from the normal recruitment in future only, in respect of the numbers to be recruited from each of these two sources. It may be necessary in order to fill all the remaining gaps in the course of the next five years to increase both the rate of promotions from the States Police Services and the rate of direct recruitment on the basis of the competitive examinations. Existing arrangements for provision of officers on deputation from Provincial Cadres will be continued to the extent found necessary and permissible; and the aim would be to complete the stabilisation of the States' Cadres and make them self-sufficient before the end of the five-year period.

7. *Training.*—During the transitional period of five years, it will be necessary to take special steps for training the emergency recruits appointed to the cadres of some of the States. In a few States there are senior officers in sufficient numbers who can undertake the training of those annually recruited. This is true of Hyderabad, Travancore and Mysore. In States which have joint cadres with neighbouring Provinces the training of raw recruits can be undertaken by the provinces concerned. Thus in the case of Saurashtra, Vindhya Pradesh and PEPSU, the training of the new recruits can be undertaken by the Governments of Bombay, Central Provinces and the East Punjab, respectively. For certain States, however, special steps are necessary, since facilities for training fresh recruits do not exist in these States. In such cases it will be necessary to make arrangements with neighbouring Provinces to train fresh recruits and depute (for the duration of such training) officers of the Provincial Police Service of the Province to fill the vacancies in States concerned. The details of the training and the consequential deputation for the period of training will be arranged in due course in consultation with the Provincial and State Governments concerned.

8 *Concluding Remarks*—The constitution of the Indian Police Service Cadre in the States, it is hoped, will help to create and maintain a high level of efficiency in the higher policy personnel of all States and to maintain uniform standards of administration in the States and the Provinces. In order to ensure the attainment of this objective, it is necessary that the State Police Services should in their turn attain a sufficiently high standard. This is important not only because the State Police Services would be required systematically to provide a proportion of recruits to the Indian Police Service Cadres of the States; but also because, in the absence of efficient State Police Services it would not be possible for a limited number of Indian Police Service Officers to function effectively. In order, therefore, that this scheme for the extension of the Indian Police Service to the States might succeed in full measure, it is necessary that the State Government should exmine the existing methods of recruitment and the conditions of service of the State Police Services and take necessary steps to attract and retain recruits of the requisite quality in adequate numbers, and maintain such conditions as would enable them to give of their best to the States they serve.

Q.—**29.** **Sri G. VEERAPPA** (Chitaldrug District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the officers of the Mysore Civil Service are required to appear before the Selection Board appointed by the Government of India for Selection to the Indian Administrative Service;

(*b*) whether the said officers have protested against this move; if so, the steps taken in this respect?

A.—**Sri K. CHENGALARAYA REDDY** (Chief Minister).—

(*a*) Yes. The officers are expected to be screened before selection to the Indian Administrative Service.

(*b*) The Mysore Civil Service Association has made certain representations in the matter which are under the consideration of Government.

Q.—**48.** **Sri A. BHEEMAPPA NAIK** (Caitaldrug District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they have taken any decision in the matter of integration of Mysore Administrative Service with the Indian Administrative Service;

(*b*) whether they have consulted the concerned officers, both Gazetted and non-Gazetted ;

(*c*) the proportion that is fixed in senior and junior grades ?

A.—**Sri K. CHENGALARAYA REDDY** (Chief Minister).—

(*a*) Yes. They have agreed to participate in the Scheme; but in regard to details the matters are still not final ;

(*b*) It does not apply to non-gazetted staff. The Gazetted Officers of the Mysore Civil Service have stated their views.

(*c*) A copy of the Scheme is appended (*vide* reply to Question No. 8*).

Mr. SPEAKER.—Question No. 55. Sri M. V. Krishnappa The Hon'ble Member is not present. The question will therefore be treated as an unstarred question.

Q.—**63.** **Rajamantrapravina H. B. GUNDAPPA GOWDA** (Hassan District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the conditions under which integration of the State Civil Service and Police Service with those of the Government of the Indian Union is going to be effected ;

(*b*) whether the new arrangement contemplated is not going to affect the basis of the services in the State ;

(*e*) whether the concerned services were given an opportunity to express their considered views in the matter?

A.—**Sri K. CHENGALARAYA REDDY** (Chief Minister).—

(*a*) Copies of the Indian Administrative Service and Indian Police Service Schemes are appended (*Vide* reply to Question No. 8 and Appendix II*).

(*b*) Yes.

(*c*) The officers of the concerned Services have placed their views before the Government.

Q.—**74.** **Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA** (Chitaldrug District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the main features of the Indian Administrative Service Scheme as applied to Mysore ;

(*b*) the steps taken by them to re-examine the question in the light of the representations that have been made to Government ?

A.—**Sri K. CHENGALARAYA REDDY** (Chief Minister).—

(*a*) A copy of the Government of India Scheme is appended (*vide* reply to Question No. 8*).

(*b*) The Government of India have been kept informed of these, and certain modifications in the scheme are suggested. The matter is still not finally settled.

Mr. SPEAKER.—Question No. 79. Janab Syed Abdur Rahman. He is not present. The question will therefore be treated as an unstarred question.

---

* Please See pages 2 to 9.

*Q.—94. **Sri M. GOVINDA REDDY** (Chitaldrug District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of officers of State that have been or are proposed to be integrated into the Indian Administrative Service ;

(*b*) how and by whom such officers have been or are proposed to be selected ;

(*c*) whether they have agreed or proposed to agree to such integration ;

(*d*) to what terms they have agreed or propose to agree ;

(*e*) whether they have consulted or proposed to consult Gazetted Officers in this regard individually or collectively through their Association ;

(*f*) whether they propose to take the opinion of the Legislative Assembly in this regard ?

A.—**Sri K. CHENGALARAYA REDDY** (Chief Minister).—

(*a*) This is not determined yet.

(*b*) After an interview and scrutiny of the Officers' record of service and any other material considered necessary by the Special Recruitment Board which shall be assisted by two nominees of the Mysore Government ;

(*c*) Government have agreed in principle to participate in the Indian Administrative Service (Extension to States) Scheme ;

(*d*) They have generally agreed to participate in the Scheme. All details are still not settled ;

(*e*) The details of the Scheme have been made known to the Officers concerned and the views have been communicated to the Government ;

(*f*) The Government will be glad to have the views of the Legislature.

Mr. SPEAKER.—Questions Nos. 114 and 115. Sri Kadidal Manjappa. He is not present. The questions will be treated as unstarred questions.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರು.—(ಎ) ಮತ್ತು (ಬಿ) ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ತಪಶೀಲು ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಡಿಯನ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ?

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಹೇಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಇಂಡಿಯನ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸ್ಸಿನೊಡನೆ ಮೈಸೂರು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಸಹ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯವಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಾಂಗವು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಆ ಸಲಹೆ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Sri H. C. LINGA REDDY.—How many Deputy Commissioners and Assistant Commissioners of our State will be affected in case there is going to be such an integration ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಇತ್ಯರ್ಥವಾದಮೇಲೆ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಬೋರ್ಡ್ ಎಂಬುದು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಇದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸೆಲೆಕ್ಷನ್ ಬೋರ್ಡ್ ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಯಾರು ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. ನಮಗೇ ಒಂದು ಬೋರ್ಡ್ ಬೇಡ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಮೈಸೂರಿನವರು ಎಷ್ಟುಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆಂಬುದು ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಫೆಡರಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಬೇರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಇರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಅದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಎಷ್ಟುಮಂದಿ ಇರುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಸಹಾಯಕರಾಗಿರಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಮಂದಿ ಎಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಈಚೆಗೆ ಕೆಲವು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅದರ ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಿಳಿಸಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಸರ್ಕಾರದವರ ಅವಗಾಹನೆಯಲ್ಲಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಇಂಟೆಗ್ರೇಷನ್‌ನಿಂದ ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನಿಜವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಎಷ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರು.—Interchange of officers ಎಂದು ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ಆಲ್ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ವಿಸ್ಸಿಗೆ ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಜನ ಹೋಗಬಹುದು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜನ ಬರಬಹುದು ಎಂಬ ವಿವರವಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಆ ತಫಶೀಲಿಲ್ಲ; ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Will our Government have any control over the officers of the Indian Administrative Service, such as powers of suspension and dismissal?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—They will have the same control over them as other States in India will have over such officers in their respective States.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹೇಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ತಪಶೀಲನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಆಫೀಸರನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದವರು ವಜಾಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಅದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆಯೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Sri G. VEERAPPA (Chitaldrug District—General).—Under the present Constitution, are the Government aware that there is no obligation on the part of Mysore to integrate with the All-India Services?

***Sri K. CHENGALARAYA REDDY.**—Obligations are of different kinds.

Sri G. VEERAPPA.—Is it in the discretion of the Government of Mysore to integrate or not?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Government have some option in the matter.

Sri G. VEERAPPA.—My question is whether it is obligatory on the part of the Government to integrate or whether they are compelled to integrate.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—There is no compulsion as such so far.

Sri G. VEERAPPA.—Have the Government examined the constitutional and legal aspects of integration?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Yes.

Sri G. VEERAPPA.—Is it not essential that necessary enactment must be passed in the Parliament of India?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—So far as we are advised at present, it is not so.

Sri G. VEERAPPA.—Who constitute the Commission and who are those members?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I cannot give the Hon'ble Member the names of the members. As I said already, there is a Sub-Committee of the Federal Public Service Commission and the Chairman of that Commission is also the Chairman of that Board. I am not in a position to give the other names.

Sri G. VEERAPPA.—Are any rules framed for the purpose of selection?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—The Board will go into the records of the work of the various officers. They will have the opinions of the Government also with regard to the officers of the senior service. On the basis of the work of the officers and also by oral examination, they will come to a decision.

Sri G. VEERAPPA.—Is it not a fact that the Mysore Civil Services Association have expressed their opinion that they are not agreeable for the integration unless certain safeguards are provided for them?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—As I have stated already, the Mysore Civil Services Association have passed certain resolutions which they have communicated to the Government for consideration.

Sri G. VEERAPPA.—Are there any advantages for us if we integrate with the All-India Administrative Services?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—If the Hon'ble Member will go through the note appended to the answer to this question he will get full information on that point.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Chitaldrug District—General).—B e f o r e

accepting the principle underlying the integration, did the Mysore Government go into details as to the percentage of services that are to be integrated?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—The principle is accepted on general consideration and then other details will be gone into afterwards.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is it proper to accept the principle without knowing what the details are?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—That is a matter of opinion.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Have they not considered that they are not going to be screened?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—They have not said so definitely.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Will the Government place their representation on the table?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—We will consider it.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Have they not represented that this kind of integration will affect the services of the Government of Mysore?

Mr. SPEAKER.—That question has been answered.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Have they not said in their representation that such integration will not be in the interests of the services of Mysore?

Mr. SPEAKER.—That question has been answered.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Very well, Sir, I will put a further question. Was the Mysore Civil Services Association consulted before the principle of integration was accepted?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Government considered that it was not necessary to consult the Civil Services Association.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Did the Government consider that at least it was necessary to consult the Legislature before accepting such a principle?

Mr. SPEAKER.—That question has been answered. He said that he has no objection to know the opinion of the House.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Before accepting the principle, did the Government think of consulting the Legislature?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Honourable Member knows whether the House was consulted or not.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Did the Cabinet take any decision on the matter whether it was necessary to consult the House?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—If the Cabinet had taken a decision like that, they would have certainly consulted.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Even now, will the Government place the details before the House, before taking a final decision?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Details have been discussed on the floor of the Legislature at least on matters of a similar nature.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Will they place the matter before the House at least now?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Well, that point has to be examined.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—May I know what hold the Government of Mysore can have on the officers after the integration?

Mr. SPEAKER.—That question has been answered.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—The answer was 'same control as other States have'; the term 'control' is wide. We want to know to what extent the Government can control and exercise their authority on the officers in matters of discipline, as for instance, whether they can at least fine an officer belonging to the Indian Administrative Service.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—It is a matter of detail and I am sorry I am not in a position to answer it straightaway, definitely.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Have the Government not been intimated as to what powers they can exercise over them? Have they not been intimated of details?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I have already answered, Sir, that the general position will be that this Government will have the same control onthe I.A.S. officers as other Governments will have over similar officers in their respective States. And I have also

said that so far as details are concerned I am not in a position to say them definitely now.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Does not article 16 (4) of the Constitution of India lay down that the interests of backward classes should be safeguarded and adequate representation should be given to them?

Mr. SPEAKER.—That question does not arise.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Have the Government considered the implications of article 16 in the matter of integrating the services?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Every State has got a right to reserve certain appointments for backward classes. That is the purport of article 16 (4). And so far as the Central Services are concerned, it is the Central Government who can lay down the percentage of services with regard to the backward classes. So far as the Provincial Services are concerned, this Government can lay down the percentage.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I am submitting to the Government whether they would be recommending in those proposals provisions for safeguards required for the promotion of the interests of backward classes even in the I.A.S. The Centre may take any decision. But are our Government going to propose such safeguards?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—When there is provision in the Constitution, why should we make any recommendation?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—No, Sir. Our Government are trying to integrate the State services with the I.A.S. without any compulsion on their part. Is it keeping in view the provisions of article 16 you would be making proposals so that the Centre may also be aware of them?.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—The question, I am afraid, is not clear.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—The Indian Administrative Services are controlled by the Centre. Will the Government make proposals to safeguard the interests of backward classes in such services while accepting the details of integration proposals?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—The Scheme has come from the Government of India and we have been asked to consider that scheme. We accepted that scheme in principle.

Mushir-ul-Mulk J. MAHOMED IMAM (Chitaldrug *cum* Tumkur—Muslim).—Have the Government of Mysore finally agreed to integrate the Civil Services of the State with the I.A.S.?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—The Government of Mysore have agreed in principle to the extension of the I.A.S. and the I.P.S. Services to Part B States including Mysore.

Janab J. MAHOMED IMAM.—My question was, have the Government of Mysore agreed to integrate the Mysore Civil Services with the I.A.S.?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I did not want directly to correct the language of the Honourable Member. It is not integration with the I.A.S. It is a proposal on behalf of the Government of India to extend the Indian Administrative Services to Mysore also. That, we have accepted in principle.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Before accepting the proposal in principle, did the Government of Mysore consider the advantages and disadvantages of such a proposal?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Yes.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Will the Hon'ble Chief Minister be pleased to state what advantages would accrue to the Government of Mysore and to the officers of the Mysore Civil Services by the extension of the I.A.S. to Mysore?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—If the Honourable Member had been pleased to peruse the copy placed on table, he would have known what the advantages are. They are mentioned clearly there.

Janab J. MAHOMED IMAM.—These are theoretical advantages which I have taken the trouble to study. Apart from this, are there any other advantages from the administrative point of view and from the personal point of view of the services, by the extension of the I.A.S.?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—It was considered by the Government that the proposal was on the whole advantageous.

Janab J. MAHOMED IMAM.—I would like to know the definite advantages so far as the administrative point of view is concerned.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—The answer is already given there. For example, Mysoreans can participate in the I.A.S. and I.P.S. Schemes. There will be interchange of officers, and an *esprit de corps*, among the all-India services.

Janab J. MAHOMED IMAM.—So far as the officers are concerned, did the Government consider whether the pay, prospects and seniority, etc., of the Mysore officers will be better or will be worse?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I cannot be a prophet; but the hope is that their future will be better.

Janab J. MAHOMED IMAM.—I cannot be satisfied by mere hope. Did the Honourable Chief Minister or the Government of Mysore take care, before agreeing, to see that the pay, prospects and status of officers are not affected by accepting such a proposal? Did they examine this question and if so, what is their opinion?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—The grades of I.A.S. officers are certainly better than the grades of Mysore Civil Service officers.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Will our officers, when they are absorbed in the I.A.S., get the same grade and the same pay as that of the present I.C.S. officers?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—The grades of I.C.S. officers are confined to the existing personnel. The I.C.S. cadre will be abolished.

Janab J. MAHOMED IMAM.—What I would like to know is whether our officers, when they are absorbed in the Indian Administrative Service, will be given the same grade as of the old I.C.S. officers who in future will become Indian Administrative Service Officers?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I am afraid there is some confusion in the mind of the Honourable Member. I.C.S. scales are different and they will remain so so long as the existing personnel who are in the service continue. Then, the scheme that will be put into operation in India is the Administrative Service. The Administrative Service takes the place of the I.C.S. in course of time. The cadre for the Administrative Service has been fixed. They want to fix the strength for Part B States also. That is the scheme that has come before this State.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Before accepting the proposal did the Government of Mysore take steps to safeguard the interests of these officers regarding their seniority and place? If so, what are they?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—As I have already stated, no decisions have been taken with regard to the steps that this Government have to take in order to safeguard the interests of those who will be taken into the Administrative Service or what the Government of India have to do with regard to these matters. All those are details regarding which no final decisions have been taken. As already stated in the replies, the principle has been accepted and since all people cannot be taken some people have got to be selected by a procedure laid down by the Government of India; that has been settled. Beyond these two things, nothing has been finalised.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Was it obligatory on the part of the Government of Mysore to accept this proposal?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—That question has already been put and I have replied.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Did the initiative to join the I.A.S. originate from the Government of Mysore or did it come from the Government of India?

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Chief Minister said that it came from the Government of India.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I may modify the answer to this extent. When the Government of India launched the Emergency Recruitment Scheme somewhere in 1948 for the I.A.S., it was stated that the subjects of

Part B States could not compete in the examination and could not be recruited under that scheme. We asked why it was so and we were told that unless Part B States agreed to participate in the All-India Administrative Service it would not be in the fitness of things to allow the citizens of that State to compete or to appear for the recruitment. Then it was that the Government of India proposed that Part B States also may participate in the All-India schemes.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Has a selection board been formed to select candidates within the State?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—We have said that preliminary selection here is unnecessary because we want to make it possible for all our officers to appear before the Central Selection Board.

Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General).—Were the Government of Mysore consulted with regard to integration of administrative services before the scheme was drafted?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—They were consulted. After the scheme was prepared they asked us whether we would accept the principle.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Before the scheme was ready for communication to the State, were the Government of Mysore consulted with regard to the reperecussions that such a scheme would have in Mysore?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Not the details of the scheme. The Government of India did not consult us before that scheme was drafted.

Sri M. GOVINDA REDDY.—My point exactly is, were the Government of Mysore consulted in regard to the extension of the scheme?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—They asked us whether we would agree in principle to the extension of the Administrative Service and the Police Service to the State of Mysore.

Sri M. GOVINDA REDDY.—I have failed to understand from the appendix furnished what exactly is the principle of integration. Does it mean that only some provincial services are to be integrated or some officers are to be selected? What exactly is this principle we have not been able to understand.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—The principle is to have an Administrative Service applicable to all parts of India. Hitherto, the Administrative Service was confined only to Part A States. Now the proposal is to extend it to Part B States also. What shape it is taking and details, as I have already said, have not been settled.

Sri M. GOVINDA REDDY.—I want to know the implication of the extension of this scheme to Mysore.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—The implication is that certain grades will be included in the all-India cadre.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Does this not involve rejection of some officers and selection of some officers within the State?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—It does involve.

Sri M. GOVINDA REDDY.—May I know the basis on which some officers are going to be selected?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I have already answered that.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Is it educational qualification or efficiency in the discharge of duties or personal character? Which of these are going to determine the selection?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—All put together!

Sri M. GOVINDA REDDY.—I would like to know if the services in Mysore which have a long and creditable history behind them have been in any way inferior to the services in the Centre or in any other State?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—That is a matter of opinion. We have always been proud of our services.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Excuse me; the selection involves competency. Only the more competent can select less competent men. I would therefore like to know if the services in Mysore are less competent than the services elsewhere?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—The services elsewhere are not going to select. It is the Federal Public Service Commission that is going to select.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Am I to understand thereby that it is only the non-officials that would comprise the Selection Board?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I do not know whether they are officials or non-officials, but I am aware that the Federal Public Service Commission will comprise of both officials and non-officials.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Am I to understand that this selection does not involve any humiliation on the part of Government of Mysore?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Absolutely nothing.

Sri M. GOVINDA REDDY.—No inferiority?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Absolutely no inferiority complex.

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Mysore District—General).—I would like to know whether Government have any definite policy in surrendering powers to the Centre? (*Laughter*).

Mr. SPEAKER.—That does not arise.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—In the matter of integration with the Centre, have they any definite policy?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Yes.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—What is it?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Policy in the best interest of India and in the best interest of Mysore.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I would like to know whether Government contemplate consulting the Legislature when any such matters are involved?

Mr. SPEAKER.—That is a general question; the Hon'ble Member may please ask questions on the main question.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Are Government aware that this integration will result in excessive centralization of power?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I cannot answer that question straightaway.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Are Government aware of evils of excessive centralization?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—The answer is obvious.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I want to know 'yes' or 'no,' Mr. Speaker.

Mr. SPEAKER.—I cannot direct the Hon'ble Chief Minister to give a particular answer. (*Laughter*).

Sri H. M. CHANNABAS PPA.—It is said in the answer that one of the objects of this integration is to increase the standard of efficiency. Do Government honestly believe that this is going to result in increased standard of efficiency?

(No reply)

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I would like to know whether Government honestly believe?

Mr. SPEAKER.—They do honestly believe. (*Laughter*).

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Why did Government not consult the Legislature before agreeing to the proposal?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Government did not consider it necessary at that stage to consult the Legislature. The matter has come up before the Legislature now.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Government have not raised this as a motion for consideration or ratification but it has come in the form of question. My question is, why did not the Government after taking a stand, consult the Legislature and get it ratified?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—The matter has been referred to in His Highness' Address yesterday.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Why did not Government consult the members of the Civil Service who are going to be affected in this matter?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Because the Government thought it was not necessary.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—What was the impediment?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I have already said that the opinion of the Civil Service is before the Government and that the Government did not feel it necessary to consult the Civil Services Association or the officers as such before any decision was taken in this matter.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Are Government aware of article 312 of the constitution wherein it is stated that if integration of Civil Services is to be made, it must be only through a Bill passed by the Parliament?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I have already answered that question.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I beg to submit that this question has not been answered. Are they aware that article 312 contemplates that such integration of the Services of the State with the Centre can only take place through a Bill passed in Parliament?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I have already said that the Government is aware of that article. When Sri G. Veerappa put that question, I have replied.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Are Government aware that any action taken in this behalf will not be in agreement with the implication of article 312?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I am not prepared to readily agree to it. But we are prepared to look into all these points.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Are they aware that it is likely to bring about a break-down in the Civil Service in the State?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—That is the Honourable Member's opinion.

Sri M. V. KRISHNAPPA (Kolar District—General).—I would like to know whether this question of integration of Administrative Service is going to end with Civil Servants and the Police or is it going to be extended to the Departments of Agriculture, Engineering and also to ministerial services and all that. (*Laughter*).

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—How can I answer that question now, Sir?

Rajamantrapravina H. B. GUNDAPPA GOWDA (Hassan District—General).—I was given to understand by the reply of the Honourable Chief Minister that one of the reasons for their agreeing to the integration of the service was that the B States were not allowed to sit for the competitive examinations of the A. I. S. Are Government aware that according to the fundamental rights, every one has got the right to sit for examination of a competitive nature? Was this aspect pointed out to the Government of India?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Yes, unless we go to the Courts we cannot interpret what the fundamental rights of various citizens and various States are. The position was that the citizens of Mysore could not sit for this examination or offer themselves for recruitment for the emergency scheme before the inauguration of the Constitution.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—The I. A. S extension scheme refers to a new scheme as it were, after the inauguration of the new Constitution of India on the 26th January.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—The scheme came up before us before the inauguration of the Constitution.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—At least do the Government try to put their case about the right of these officers to sit for such examinations?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—In fact, we had raised that question and because we raised that question at that stage, they have put forward this proposal.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Even according to the old I. C. S. scheme, Mysoreans had a right to sit for that examination. Are Government aware that unfortunately Mysore has been clubbed together among the backward States of the Indian Union where there is no Civil Service tradition?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Mysore has been put in Part B States; that is all.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—I said backward States where there was no Civil Service tradition.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—In some of the Part B States there was no Civil Service; in some there was Civil Service.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Why I said this was, that Mysore should have preferential treatment in this matter because Mysore had a rich tradition behind it; that is all. Are

Government aware that according to this proposal many of these higher posts will not be open for the officers of the junior cadre, those in the lower ranks of the Mysore Civil Service?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—That is one of the implications of the scheme.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Would it not be real hardship on the junior members of the Civil Service if certain posts are not available for them before they retire?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—That is why, Mysore Government is trying to reserve some of the posts for such of the junior officers who may not be absorbed in the Administrative Service of India. That is all a matter of detail. Such positions we are still considering and that is why I indicated that no final decisions have been arrived at.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—What is the percentage that the Mysore Government is going to retain and the percentage that is going to be taken over by India?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—As I have already said, no decision is taken on that aspect. Originally the proposal was that 27 Civilians may be included in the All-India Administrative Service senior cadre. But now certain other proposals are made by this Government to have lesser number and no final decision has been taken.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—By this integration, does it mean that even the Deputy Commissioners would become outsiders?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Not necessarily. All those people who are selected from the Mysore Civil Service will be later on put into the listed posts.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Supposing some of the Junior Officers in the Mysore Civil Service are selected. Will they not become seniors to some officers in the Mysore Civil Service? Supposing some Junior Officers in the Mysore Civil Service are selected by the Board as being efficient or smart, will they not supersede the senior officers in the Mysore Service who are not selected?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Not necessarily.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—According to the statement of the Honourable Chief Minister, I take it that our own officers will man the district places. In that case, supposing a senior Deputy Commissioner to-day is not chosen and a senior Assistant Commissioner is chosen. Is not the latter going to occupy a senior place over the former?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—If I were to answer that question satisfactorily, I have to make a long statement. As I have already indicated, none of these detailed aspects have been finalised. The whole position is fluid and it is not expected that persons who are in the junior cadre will be lifted bodily and put into the senior cadre. No such contingency will be envisaged either by the Government of Mysore or by the Government of India.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—I mean to say that the junior officers in the same cadre may go above the senior officers. It is possible I say. With regard to all the persons chosen for the Indian Administrative Service, the ranking will be according to the seniority as it obtained before the selection; is it so?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—As I said, with regard to all these details, no final decisions have yet been taken.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—What is the grade pay of the I. A. S. officers?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—The senior cadre goes up to Rs. 1,800 starting with Rs 800 or Rs. 900. Afterwards, there are some select posts to which if they are taken they will get even higher pay. The junior cadre goes up to Rs. 900 or 80 so.

Janab MOHAMED VALIULLA (Kolar—Muslim).—It is stated that the Mysore Civil Service is going to be integrated with the Indian Administrative Service. I want to know when the Indian Administrative Service was organized.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—
I cannot give the exact date.

Janab MOHAMED VALIULLA.—
Were those officers that were taken into the Indian Administrative Service screened when they were so taken?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—
In the Provinces there are both the Administrative Service and the Provincial Service. My information is that persons who were to be selected into the Administrative Service from the Provincial Service, were screened before they were selected.

Janab MOHAMAD VALIULLA.—
Were there any officers who were not screened but were taken direct to the Administrative Service?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY—
I should be glad if the Hon'ble Member gives me any information about it.

Janab MOHAMED VALIULLA.—
Did the Government come to know or not come to know that some people were taken direct to the Indian Administrative Service without screening? Were they taken without screening or not?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—
We are not aware of the position definitely.

Janab MOHAMED VALIULLA.—
Will the Government at least now study that aspect to know if anybody has been taken like that?

(No answer).

Janab MOHAMED VALIULLA.—
Did officers of the senior service in Provinces appear before any Selection Board?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—
Our information is that certain officers belonging to the Provincial Service were called upon to appear before the Selection Board.

Janab MOHAMED VALIULLA.—
Only certain officers, not all?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—
I do not know all the details relating to that. But our information is that some of the officers belonging to the Provincial Civil Service were asked to appear before the Selection Board.

Janab MOHAMED VALIULLA.—
Were there any gaps left after they were screened and taken, to be filled in by direct recruitment?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—
I cannot take any responsibility whether to admit it or deny it.

Janab MOHAMED VALIULLA.—It it said 'Equal opportunities for all candidates belonging to Provinces and States'. Does it mean that Government are going to have any sort of preferential treatment for people who are backward so as to provide equal opportunties for all?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—
The clause is there. Its meaning is quite clear.

Janab MOHAMED VALIULLA.—
Does the expression 'Equal opportunities' mean that there is some sort of encouragement for the backward classes?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—
It means that.

Janab MOHAMED VALIULLA.—
Out of the 38 persons that are likely to be absorbed in the Indian Administrative Service from Mysore, 30 will be from the junior cadre; is it not?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—
I have already said several times that no final decisions have yet been taken regarding these matters.

Janab MOHAMED VALIULLA.—
What is the scale of pay for the senior cadre and the scale of pay for the junior cadre?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—
I have already given the position briefly. The junior scale starts from Rs. 350 and goes up to Rs. 950 in about 19 years' time. The senior scale starting from Rs. 800 or so goes up to Rs. 1,800.

Janab MOHAMED VALIULLA.—
The Hon'ble Chief Minister has given 38 as the Mysore number. Does it include the junior cadre officers also?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—
No.

Janab MOHAMED VALIULLA.—He also said that the Chief Secretary is one of the members of the Selection Board. Supposing he is also a candidate?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—
The Chief Secretary is not a member of the Selection Board.

Janab MOHAMED VALIULLA.—The Hon'ble Chief Minister has stated it so in the Appendix.

Mr. SPEAKER.—They have not yet constituted the Local Selection Board.

Janab MOHAMED VALIULLA.—It has been stated in the Appendix that the Chief Secretary will be a member of the Local Selection Board. Supposing he is also a candidate when officers are to be taken from here to the Centre.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—As I have already stated, there will be two nominees from the Government of Mysore to assist the Board. Who those two are to be, is a matter still to be decided later on.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Chitaldrug District-General).—Have the Government considered the financial implication of this policy of integration?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Yes.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Does it cost our exchequer more; if so, to what extent?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—It will certainly add to our expenditure. I cannot say how much exactly it will be, because it depends upon what the cadre strength of the Administrative Service will be. That is yet to be decided. I think that when a final decision is taken regarding that, we can say what the additional expenditure will be.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Will that not be an additional strain on the financial resources of the State!

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Obviously.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—When our Government sent their proposals to the Government of India, have they brought to their notice the present policy of the Mysore Government with regard to the recruitment here for our Administrative Service, that is, the Mysore Civil Service?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Yes, the Government of India are aware of the position.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Have the Government brought to their notice the special features of the Mysore Civil Service with regard to recruitment?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Yes.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Has it been brought to the notice of the Government of India that the policy of this Government is to see that backward classes receive certain preference with regard to recruitment?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Not specifically in relation to this matter, but in respect of certain other matters there has been some correspondence between the Government of India and the Mysore Government.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Will the Hon'ble Chief Minister be pleased to place on the table of this House the proposals that have been submitted to the Government of India in this connection!

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—We will consider it. As I said, no final decisions have yet been taken in regard to all these matters and it is to be considered whether it will serve any purpose at all to place befre this House these matters.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Have the Government brought to the notice of the Central Government the seeming discontent of the Mysore Civil Services Association over this problem of integration?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Yes.

Janab MOHAMED HANEEF (Bangalore—Muslim).—Will I be wrong if I were to say that the present arrangement will be one of replica of the Indian Civil Service and the Imperial Police Service and other services obtaining at the time when the British were here?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—All India Administrative and Police Services will take the place of the Indian Civil Service and the previous British Service.

Janab MOHAMED HANEEF.—If that is so, will it not affect the interests of a Mysorean sitting for an examination and passing it as he cannot have the choice of selecting his own province to serve as the I. C. S. and other services were having it?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Candidates who pass these competitive examinations will be allotted to various

Provinces and the considerations that used to govern the final decisions in the previous set-up will also be made applicable hereafter.

Janab MOHAMED HANEEF.—I hope that when once they select a Province they will not be disturbed?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Exactly. When once a certain Province has been allotted to candidates of particular States, shifting does not take place thereafter.

Sri D. M. SIDDIAH (Mysore District—General).—What is the method of screening, Sir?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I have already answered that question. I do not know what procedure they will follow. But I have already indicated that the previous history of the services of the officer concerned will be taken into consideration and they will have also the *viva voce* examination. On the basis of the available information regarding the work of every officer, they will make the selection.

Sri D. M. SIDDIAH.—Are the Government aware that screening will hamper backward people and men in the junior service?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—It cannot be said so. It is only a presumption or an apprehension.

Sri D. M. SIDDIAH.—In the method of integration, will not the tradition that has been built up by the Mysore Civil Services be hampered?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—The Mysore Civil Service has its own tradition and it is very high. But it does not mean that an All-India Civil Service should not be built up because Mysore Civil Service has a high excellence of standard.

Sri D. M. SIDDIAH.—Can justice be had from the authorities concerned in keeping up the percentage for Mysore State Civil Service?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—The question of percentage has not been decided.

Sri D. M. SIDDIAH.—Can we take it for granted that justice will be maintained in every State?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—A percentage will be maintained. Does the Hon'ble Member mean the proportion as between section and section in the State? I do not understand the Hon'ble Member clearly.

Sri D. M. SIDDIAH.—My apprehension is that this screening might let down some of the officers of the Mysore Civil Service.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Mysore Government will take all possible steps to see that the pay and prospects of the present officers in the existing set-up are not prejudicially affected. If certain officers are not selected and taken to the All-India Administrative Service, we will consider what we have got to do in such cases and in what ways our scheme will have to be revised in order to ensure the pay and prospects of such officers.

Sri D. M. SIDDIAH.—Will the same kind of relationship continue after integration with the officers selected for the All India cadre?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—It cannot be the same relationship obviously. The rules and regulations governing the All-India Administrative Service elsewhere will be applicable to us also here and our Indian Administrative Officers will be attached to them.

Sri D. M. SIDDIAH.—Does integration do more good to the administration of our State when compared with the present set-up in the matter of efficiency of service?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—It is a matter of opinion. We have already expressed several times what opinions we hold about the standard of efficiency of our officers.

Janab SYED ABDUR RAHMAN (Chikmagalur *cum* Shimoga-Muslim).—It is stated that the percentage fixed in Indian States is 25. Is the same percentage applicable to our State also? Is it the same as that applicable elsewhere?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I have already stated that no decisions have been taken. It is only a proposal.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—What is the percentage fixed for the Provinces?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—About the same.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Will Mysore State be on a par with other Provinces so far as percentage basis is concerned?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Yes.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—But this question is viewed with certain amount of anxiety on the part of the Mysore Civil servants and when we see that there are so many difficulties forthcoming in this matter, can we urge upon the Government of India that the Civil Service in Mysore must be entirely made part of the Indian Police Service and the Indian Administrative Service Schemes?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—The Mysore Government is trying its utmost and will continue to put forth its maximum efforts to safeguard the interests of the Officers of the Mysore State and I can assure the Hon'ble Member that all possible steps will be taken to secure the best results.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Was the stand taken up, that the whole service may be made part of the Indian Administrative Service and Indian Police Service?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Yes. But the Government of India have found it difficult to accept that position.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—What is the object of screening, Sir?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—For purposes of making selection.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Does it depend on good complexion, physique and personality?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I take it that the Hon'ble Member wants to indulge in some humour.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Has not the Government got enough records with them to show what academical qualifications our officers possess and what their efficiency is, and whether they have maintained a clean record of service, etc.?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Yes. We have already placed all these at the disposal of the Selection Board.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Is that record good enough to assess the merits of the Officers?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—It is for the Selection Board to answer that question.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—What is the object of selection?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—To select.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—On what basis?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—On the record of work of each Officer, his intelligence, his character, his capacity for work, etc., and if the Hon'ble Member was a member of that Board, perhaps complexion also. (Laughter).

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Does it not necessarily mean that a slur would be cast on those who are left behind and are rejected by the Selection Board?

(No answer).

Mr. SPEAKER.—Question time is over.

UNSTARRED QUESTIONS

(To which answers were laid on the Table).

Extension of the Indian Administrative and Indian Police Services to the States.

Q.—55. **Sri M. V. KRISHNAPPA** (Kolar District—General).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether they have agreed or given consent to the proposal of integration of Mysore Administrative Service with Indian Administrative Services;

(*b*) the terms of the agreement?

A.—**Sri K. CHENGALARAYA REDDY** (Chief Minister).—

(*a*) Government have agreed in principle to participate in the Indian Administrative Service (Extension to States) Scheme. a copy of which is appended to reply to Question No. 8).*

* See pages 2 to 9.

(*b*) The Government of Mysore have agreed to participate in the Indian Administrative Service (Extension to States) Scheme subject to the following conditions :—

(1) Officers holding posts of and above the rank of Deputy Commissioners and who are to be taken into the Indian Administrative Service are to be interviewed by the Special Recruitment Board without a preliminary selection by the State Government.

(2) In fixing the rank of the selected officers, length of service, training, etc., should be taken into consideration and not merely the pay drawn at present.

(3) By way of initial recruitment after screening and selection, up to 30 men should be taken against the junior cadre posts from among—

(i) existing Senior Assistant Commissioners;

(ii) Assistant Commissioners taken from time to time either by competitive examination or by selection;

(iii) Assistant Commissioners recruited as Revenue Probationers;

(iv) Other young and suitable Assistant Commissioners.

(4) Persons to be recruited to junior cadre should be placed below junior officers initially recruited from among officers referred to above.

(5) Two nominees of the Government of Mysore to be on the Special Recruitment Board for selection of candidates from Mysore.

Some of these and other points, however, are kept open and are under examination.

Q.—79. **Janab SYED ABDUR RAHMAN** (Chikmagalur *cum* Shimoga – Muslim).—

Will the Government be pleased to state ;—

(*a*) (i) whether the integration of the Mysore Civil Service with the Indian Administrative Service and the Indian Police Service is under the contemplation of Government ;

(ii) whether they have agreed to the proposals made by the Government of India ;

(*b*) whether the Mysore Civil Service Association, which represents the Civil Services in the State was consulted before accepting the scheme ;

(*c*) whether representations were made by the Mysore Civil Service Officers to the Honourable Chief Minister of Mysore pointing out the disadvantages of the scheme ?

A.—**Sri K. C. CHENGALARAYA REDDY** (Chief Minister).—

(*a*) (i) Yes.

(ii) while the principle of the scheme has been accepted, the details are under consideration.

(*b*) No.

(*c*) Yes.

Q.—114. **Sri Kadidal MANJAPPA** (Shimoga District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) (i) whether there is a proposal to integrate the Mysore Civil Service and the Police Service with the Indian Administrative Service and the Indian Police Service, respectively ; (ii) if so, the implications of such integration ; (iii) how the interests of the officers now working in these services are protected ;

(*b*) whether it is true that, before integration, a selection of these officers is contemplated ; if so, by whom and on what basis ;

(*c*) whether they contemplate compelling these Officers to appear before the Selection Board, if any ; if not, the chances of those that do not appear ;

(*d*) whether they permit of such officers that decline to appear to retire ; if so, with what benefits ?

A.—**Sri K. CHENGALARAYA REDDY** (Chief Minister).—

(*a*) (i) It is not an integration of the Mysore Civil Service and Mysore Police Service with the Indian Administrative Service and Indian Police Service, but the establishment of an Indian Administrative Service

and an Indian Police Service Cadre for Mysore to which Officers now in Mysore Civil Service and Mysore Police Service will be considered for initial manning.

(ii) *vide* Appendix I to reply to Question No. 8.

The Mysore Civil Service and Mysore Police Service will continue even after the setting up of the Indian Administrative Service and Indian Police Service.

(iii) The matter is under consideration.

(*b*) Yes; by the Special Recruitment Board of the Centre as provided in the Scheme.

(*c*) The steps to be taken in the matter are still under the consideration of Government. The question of compulsion has not arisen. The Special Recruitment Board will interview the Officers selected by the Local Government.

(*d*) Does not arise in view of answer to (*c*).

Q.—115. Sri Kadidal MANJAPPA (Shimoga District—General).—

Will the Government be pleased to state;—

(*a*) whether they intend abolishing direct recruitment after integration of the Mysore Civil Service with the Indian Administrative Service; if so, the arrangements contemplated for recruiting local talent;

(*b*) whether there will be a Provincial Service for the above category of officers after integration; if so, their future prospects;

(*c*) whether these prospects are such as to attract the best men among the local talent?

A.—Sri K. CHENGALARAYA REDDY (Chief Minister).—

(*a*) The provincial Civil Service Cadre will continue as in other States even though in a reduced form and recruitment to this cadre from among local talent will continue, subject to such modifications as may be found necessary.

(*b*) There will be separate State Civil Service. Their prospects will be those to be determined later in the altered circumstances.

(*c*) They are expected to be so.

Report by the Speaker to the Assembly of His Highness the Maharaja's reply to the Address.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು)— ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯವರು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ಬಿನ್ನವತ್ತಳೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಈ ರೀತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ:—

"To

The Members of the Legislative Assembly.

I have received with great satisfaction the expression of your thanks for the speech with which I opened the Budget Session of the Legislative Assembly.

JAYA CHAMARAJA WADIYAR,

Maharaja of Mysore."

Recommendation by Rajpramukh for introduction of Bills before the Assembly.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು):—ಈ ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಮಸೂದೆಗಳಿಗೆ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಅವರು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹೀಗಿದೆ:—

ORDER.

In pursuance of Clause (1) of article 207 of the Constitution of India, I, Jaya Chamaraja Wadiyar, Maharaja of Mysore, do hereby recommend that the Betting Tax (Second Amendment) Bill, 1950, the Mysore Electricity) Taxation on Consumption) Bill, 1950, and the Mysore Contingency Fund Bill, 1950, be introduced in the Legislative Assembly.

JAYA CHAMARAJA WADIYAR,

Maharaja of Mysore.

MOTIONS FOR ADJOURNMENT.

Alleged unsatisfactory way in which the bye elections to the Legislative Assembly were conducted.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು).—ಜನಾಬ್ ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ನೆನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಎರಡು ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆ

ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಸೂಚನೆ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.—

"That the business of this House do stand adjourned to discuss a definite matter of urgent public importance and of recent occurrence, namely, the official influence exercised by the Chief and other Ministers, use of Government cars and Municipal vans in election campaign and the unsatisfactory way the elections were conducted during the recent bye-elections in the State."

ಆದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತೀರ್ಮಾನ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.—

Bye-elections to fill seats in the Legislative Assembly are now governed by the Constitution of India. I refer to clause (2) of article 388. Under this clause the President has passed an order called "The Provisional State Legislatures (Casual Vacancies) Order, 1950". Bye-elections are held under these provisions. I do not see how an adjournment motion of this kind will lie in a State Legislature. It is a matter which must be deemed to fall within the Union List and for which no administrative responsibility of this Government can be attributed. Further, I find from the Mysore Legislative Assembly Election Rules that the several allegations contained in the adjournment motion may form grounds for presenting election petitions. It is also difficult to hold that this matter is urgent within the meaning of our Rules. I therefore rule it out of order.

Increase and revision of Issue prices of Foodgrains and composition of rations.

Mr. SPEAKER.—There is another adjournment motion of which Janab J. Mahamod Imam and Sri B. Hutche Gowda have given notice. It reads as follows :—

"That the business of this House do stand adjourned to discuss a definite matter of urgent public importance and of recent occurrence, namely, the increase and revision of issue prices of foodgrains and composition of rations as announced by the Government through the Department of Public Information on 19th August 1950."

Mushir-ul-mulk J. MAHOMED IMAM (Chitaldrug *cum* Tumkur Muslim).—Before a ruling is given, it is the usual practice to ascertain from the mover the reasons for admissibility of the motion. Such ascertaining is not obligatory of course on the part of the Honble Speaker, but it is only a practice, so that if there are any doubts, they might be got cleared from the member who has tabled the adjournment motion. Thereby he may also give his views for or against. If the Hon'ble Speaker feels that there is no need to ascertain, it is left to him.

Mr. SPEAKER.—Clarification from the mover becomes necessary only when the Chair feels a doubt. I did not have any doubt on this matter.

The motion relates to two subjects, namely, the increase and revision of issue prices and the composition of rations. Though it may be possible to argue that they are so closely connected that they may be allowed in the same motion, I do not want to examine that question or rule it out on the ground that it does not raise one definite issue.

I am of the opinion that this adjournment motion is not admissible on other grounds. I find that neither the increase nor revision of issue prices of foodgrains nor the composition of rations was the result of the notification of the Department of Public Information of the 19th August 1950. On the other hand, the relative orders of Government on these matters are dated 29th July 1950. I do not think, in the circumstances, that this subject can be called a matter of recent occurrence within the meaning of the rules.

Further, Honourable Members will have an opportunity of debating on this very issue when the Motion on the Address of Thanks will come up for discussion to-day even earlier than this adjournment can be reached. As such, I must rule this adjournment motion also as out of order.

Walk-out by Members of the Opposition.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Without meaning and disrespect to the Chair, just to show our displeasure of

the policy adopted by the Government, myself and members of my party will be absent from the House for some time.

(Janab J. Mohamed Imam followed by Sri T. C. Honnappa, Sri B. Channabyre Gowda, Sri B. Hutche Gowda and Sri Mahanta Devaru, left the Hall.)

PANEL OF CHAIRMEN.

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa).—I wish to announce to the House that under Rule 7-c of the Mysore Legislative Rules

1. Janab J. Mahamood Sheriff
2. Sri K. Subba Rao
3. Sri H. K. Veeranna Gowda
4. Sri B. C. Nanjundiah

will constitute the Panel of Chairmen of the Assembly.

COMMITTEE ON PETITIONS

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa).—Under Standing Order 57 of the Legislative Assembly Standing Orders, the following Members will form the Committee on Petitions, *viz.*,

1. Sri Govinda Doss
2. Sri C. R. Basappa
3. Sri B. L. Boranna Gowda
4. Sri W. H. Hanumanthappa

According to the same Standing Order, the Deputy Speaker will be the Chairman of the Committee.

Statement re : Publication of Proceedings of the Assembly.

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa).—Honourable Members will remember that during the last Session of the Assembly printed proceedings of the first nine days were in the hands of the Members before the close of the Session. The anxiety of my office has been to bring out the proceedings as expeditiously as possible. Very often the value of the proceedings is lost if there is inordinate delay in bringing them out.

Some Honourable Members however expressed the view that the printed version of particular speeches were not accurate. I may say that every speech made by every Honourable Member on the floor of the House is sent to him and he is given 24 hours within which to send his corrections for incorporation in the proceedings. Some Members, however, do not send their corrections, or if they do so, they send them long after the prescribed period of 24 hours. All the corrections received in the office within the prescribed time are invariably incorporated in the printed proceedings. It is only where an Honourable Member's corrections are not received or are received too late, the Office publishes the speech in an uncorrected form. But even then the necessary grammatical and other minor corrections are made in the Office before printing the same.

Keeping in view the opinions expressed by some of the Honourable Members, the arrangement proposed for bringing out the proceedings of the present Session will be as follows. Transcripts of Members' speeches will be placed in their hands by 1 O' clock the next day after the speech is delivered. Members are requested to kindly return the same after making the corrections within 24 hours. Printed copies of the proceedings of any particular day will be available to them on the sixth day.

I have explained the circumstances which have necessitated a slight delay in bringing out the proceedings compared with the last Session.

In this connection, may I inform Honourable Members that the printed proceedings are supposed to be an accurate and verbatim record of what was actually said on the floor of the Assembly? As such, Honourable Members would be in order only in making corrections of a grammatical or clerical nature. No substantial corrections or changes of entire portions of the speech would be in order.

Finally, I may state that in accordance with the practice followed in the old Legislative Council Honourable Members of the Assembly will be supplied with copies of the bound volumes of the proceedings of an entire session in addition to the daily parts supplied as and when they are brought out.

Ruling of the Speaker on the point of order raised during the last session about scope of debate in certain circumstances.

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa).—During the last session of the Assembly on the demand under the head "Land Revenue", Janab Mohamed Imam moved a cut motion as follows:

"That the demand under the head '1. Land Revenue" for Rs. 48,82,000 be reduced by Re. 1 (to raise a debate on the exchange of enclaved villages between the States of Mysore and Madras)".

The Honourable Leader of the House—the Chief Minister—raised an objection to the moving of this cut motion. He said:

"But a constitutional aspect has arisen and I venture to submit that this matter requires careful examination. Not only this matter but several other matters which have been concluded with the Government of India by this Government and on which the Government of India have issued an order are likely to come up for discussion on the floor of this House. In the first place, a decision has to be taken whether such orders of the Government could be debated upon on the floor of this House and if it is decided on any particular aspect that it could be discussed so far as it relates specifically to the action of the Mysore Government, then the scope of such debate has to be laid down."

On that occasion I observed that the point raised was an important one and that I would give a ruling on the general issue after hearing the views of the Honourable Members. On the cut motion itself I permitted debate.

Later, on the demand under the head "General Administration" the Honourable Member, Janab Mohamed Imam sought to move a cut motion in the following terms:

"That the demand under the head '12. General Administration' for Rs. 22,44,900 be reduced by Re. 1 (to raise a debate on the recommendation of the Mysore Government to the States Ministry regarding the termination of the services of Sri Puttaraj Urs)".

The Leader of the House again raised a point of order and observed that the present cut motion, like the one on which a point of order was raised earlier, required a decision on the main constitutional aspect involved before its admissibility could be determined. He stated:

"Whenever the Government of India takes any particular decision or issues any particular order in the exercise of the power vested in them under the provisions of the Indian Constitution, that cannot be made the subject-matter of discussion in any State Legislature whatsoever, whether in Part A State or Part B State."

He proceeded to say:—

"There are some other actions taken by the Government of India or orders issued which are not in pursuance of any specific article under the Indian Constitution but which are on the basis of administrative exercise of authority; I refer to matters relating to food and certain other departments like that in regard to which the Government of India take decision and issue certain orders after consultation with the State Government concerned."

"I may straightaway admit that so far as such administrative action of the Government of India is concerned, it is not because of any specific inherent power vested in them by the Constitution. The recommendation or the advice or the suggestion given by the State Government in that behalf can legitimately be debated upon on the floor of this House".

After hearing Janab Mohamed Imam also on this point of order, I requested him not to move his cut motion for the reason that the retirement of Sri Puttaraj Urs which was raised in the cut motion was being enquired into by the Chief Justice of India and any discussion here would be embarrassing I also stated that I would reserve my ruling on the general issue raised over the scope of discussion on such matters in this Assembly. On the penultimate day of the last session, I made a statement drawing the attention of the Members to the several points involved in the objection raised by the Chief Minister to the two cut motions and invited the reference of the Members to certain provisions of the Constitution which appeared to me to have a bearing on the subject. On the last day of the session, this point of order was debated at length by the Honourable Members and I am grateful to them for helping me with their valuable opinion.

During the discussion one view was expressed that as the point of order

was a general one and as the cut motions in respect of which it was raised had been disposed of, there was no need for a ruling at all and that the admissibility of each motion might be decided on its merits. At one stage I too felt that it may not be necessary to give a ruling on such a general issue. Such a ruling of a general character is not of much value because each case has to be judged on its own merits and on the peculiar circumstances or on the special facts in which it arises. A general ruling in such circumstances may normally cause embarrassment to the Chair on future occasions and may also be a source of difficulty to members who may want to table motions. But the issue raised is such an important one for our future deliberations that I have decided to state my own opinion. Upon the decision to be given on this point of order will depend to a large extent the scope of future debate in this House on a number of vital issues. It would even affect the powers of this House. I have therefore given very anxious consideration to the several matters relevant to a decision on this point of order. I may however say at the outset that in the ruling I am now about to give I have felt no doubts at all and I am quite clear in my mind that in the present set-up under the Constitution of India no other point of view is possible.

Though the new Constitution declaring India to be a Sovereign Democratic Republic partly came into effect on the 26th November 1949, it took effect in its entirety from the 26th January 1950. After the 26th January 1950 therefore, it is under this Constitution that we function, it is under this Constitution that this Legislature has been set up or rather continued and it is to the provisions of this Constitution that we must turn for an answer to the objection raised by the Leader of the House.

The Leader of the House during the debate referred to a distinction recognised by the Constitution between certain categories of cases, namely those where the consent of the State Government was necessary before action could be taken by the Government of India, those where consultation with State Governments was required and thirdly, those where, though not obligatory, the Government of India did consult the State Government and obtain their opinion. He expressed the view that while a debate in the State Legislature on the act or omission of the State Ministry in the first two categories of cases would be in order, it would not be permissible in the third category. The proper forum in such a case he said, would be the Parliament and discussion in the State Legislature would be profitless, since no responsibility on the State Ministry could be fixed definitely and squarely. I think that we have to look for an answer to our question not in the division of functions into these three categories referred to above but elsewhere. We have to look at those provisions of the Constitution which have adopted for the first time in India the principle of responsible Government, provisions which have set up a cabinet responsible to the Legislature (article 164 (2). Now, what does this principle of responsibility mean and what does it imply? Without going into any great detail on this constitutional question, I may at once say that it means, in effect, that for every act with which the Ministers are officially connected, for matters of administration for which they are responsible and of course for omissions in such spheres, they are responsible to the Legislature on whose vote and confidence they depend for their existence as Ministers. The crucial test therefore, generally speaking, is, whether in respect of the act or omission which is sought to be made the subject of debate or motion, any Minister is officially involved as Minister. If so, on this principle of responsibility, the debate or motion should be held to be admissible. Such being the constitutional position under our Constitution, as I conceive of it, it becomes immaterial whether the recommendation of Government, that is, the Ministry, was made in respect of a matter on which consent is necessary or consultation is required, or is made,

without any constitutional compulsion, at the request of the Government of India or is even offered *suo moto*. In all such cases, the recommendation is made by the Ministers as Ministers, that is, in virtue of the position they occupy as Ministers by the goodwill of the House. I think there cannot be and should not be any case in which a Minister acts or omits to act as Minister and yet can say that he is not or need not be answerable to the House. It has to be remembered that what is sought to be debated is not the ultimate action of the Government of India with which we of this House are not concerned but the prior act or omission of the State Government. The Legislature would be perfectly in order to debate or discuss this act or omission however made or omitted provided it is an act of omission which is made or omitted by the Ministers as Ministers.

The Leader of the House also argued that the executive power is coterminous with the sphere of the Legislative power. I am afraid it may not be a correct statement of the position. The Constitution has provided for two Governments and two legislatures in the governance of the country. There are the Government of India and the Parliament on the one hand and the State Government and the State Legislature on the other. In the legislative sphere the two bodies, Parliament and the State Legislature, both operate directly on the States, within the sphere of their allotted powers. The distribution of legislative powers therefore takes note of the existence of two Legislative bodies and provides accordingly. On the other hand, the extent of executive power has been provided for in separate articles, namely, articles 73 and 162. For instance, in respect of matters covered by the concurrent list, article 73 states that the executive power of the Union in such matters shall not extend to Part A or Part B States, unless expressly provided for in the Constitution or by any law made by Parliament. Further, State Governments and State authorities are permitted, by clause (2) of article 73, to continue to exercise power which it was exercising before the commencement of the Constitution even in respect of matters with respect to which Parliament has power to make laws. Hon'ble Members will thus see how it is difficult to hold that the executive and legislative powers are co-extensive. However, as I said already, the principal question is not one of the extent of executive power but one of responsibility of the Ministers and whether any particular matter is one in respect of which the Ministry acts or fails to act in an official capacity.

Having said so much, I want to make it clear that this must be considered only as a general statement of the question. There are certain limitations imposed by the Constitution itself which we must honour. I may refer, only by way of illustration, to article 211 which precludes any discussion in respect of any Judge of the Supreme Court or of a High Court in the discharge of his duties. There may also be limitations imposed by the circumstances of each case. By way of example, I may instance a case where public interest or safety renders it undesirable to debate a question. Finally, there are rules of debate which may bar particular motions or subjects of debate. Each case will have to be decided on its facts and merits and it would be obviously impossible to lay down a general rule defining all the circumstances or conditions in which such questions can or cannot be raised. The Chair must be free to decide such cases as and when they arise for a decision in the future.

[*At this stage 2-12 p.m. Janab J. Mohamed Imam and the members of his party entered the Hall*].

Statement regarding provision of Seats for Officers in the Officers' Gallery.

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa)—Honourable Members will have noticed that an Officers' Gallery has been set up in the Hall. When a meeting of

the Assembly is in progress, it is a parliamentary convention that no one other than Members and officers and staff of the Legislature Secretariat should have admission into the Hall. In fact in the House of Commons, even messengers of the Parliament Secretariat are not allowed into the Hall and any Member who has a message to be sent out or received has to go to the lobby where messengers are posted. There are no arrangements inside the House whereby a Member can remain in his seat and ask for some one to take his message outside. I believe it is a very healthy convention which can be followed.

Where a Minister has to consult an officer or official, I noticed that in Delhi the practice was for the Minister to walk up to the Officers' Gallery, have his consultations there and return to the seat. This avoided the necessity of people other than Members having to come into the Hall.

Discussion on the Walk-out.

Sri K. PUTTASWAMY (Mandya District-General).-The walk-out staged by Janab Mohamed Imam and his friends raises a very important point. The motion that was placed before the House was not ruled out by the party in power. It was the ruling of the Chair that the adjournment motions were not in order under Rule 20. The walk-out they staged is a direct disrespect shown to the Chair. So, this raises an important matter which has to be discussed in the House and opinion of the House taken.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Chitaldrug District-General).— Does it involve an important matter of breach of privilege or a threat to the Honourable Speaker not to give such decisions? Janab Mahomed Imam said, in addition, that it is a protest.

Mr. SPEAKER.—He said that it is a protest against the Government Order passed; that is what he said.

Mushir-Ul-Mulk J. MAHOMED IMAM (Chitaldrug cum Tumkur Muslim).—I said, that without meaning any disrespect to the Chair, but as a protest against the Government Order, myself and the members of my party will walk out.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—It is not that there is any such thing as Government Order at all; it is the ruling of the Honourable Speaker on the adjournment motion.

Mr. SPEAKER.— The Government Order is about the food rationing. It is that order which he referred to; that is what he said before he went out.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—In any case, this has raised a question of privilege which will have to be debated upon or the motion will have to be referred to the Privileges Committee to decide whether when an adjournment motion was ruled out by the Speaker, a member could protest against the order of the Government. I am questioning whether this is the proper occasion for a member to show his protest against the order of the Government. It is not as if the Dewan is there or the Chief Minister is there to rule out this motion against the order of the Speaker. Therefore, it is the respect that every member of this House should give to our Speaker that is involved. This walk-out raises an important issue of the privilege of this House in particular which every member will have to consider. Therefore, I request the Honourable Speaker, either to take up this question for debate or to refer it to the Privileges Committee and let the members of the Privileges Committee decide whether the walk-out has certainly not caused a situation in respect of which we have to take certain decision.

Mr. SPEAKER.—If it is a privilege motion, let it be given in writing.

Janab MOHAMED VALIULLA.— (Kolar-Muslim) On a point.........

Mr. SPEAKER.—I do not think there is any necessity to go into further discussion on that.

RAJPRAMUKH'S SPEECH

Debate on the Address.

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa).—Sri T. Subramanya may now move his motion.

Sri T. SUBRAMANYA (Tumkur District—General)—Mr. Speaker, Sir, I beg to move:

"That an Address be presented to His Highness the Maharaja in the following terms:—

"May it please Your Highness,

We, the members of the Mysore Legislative Assembly assembled in this Session, beg leave to thank Your Highness for the Address delivered to the Assembly."

ಸ್ವಾಮಿ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಕಡೆ ಕೆಲವು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಉಳಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ರಾಜಪ್ರಮುಖರಾದ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಮೈಸೂರು ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನೆನ್ನೆ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನೀಗ ಎದ್ದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದುವರೆಗೂ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅದರಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನನಗೆ ಕಾಣುವುದು, ಅಖಿಲಭಾರತದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿರುವ ಅಂಶ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ, ಇಂಡಿಯಾದ ಪ್ರೈಮ್‌ಮಿನಿಷ್ಟರ್‌ರವರು ಇದುವರೆಗೂ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವಿದೇಶಾಂಗನೀತಿಯ ವಿಚಾರ. ಇದು ಮಹತ್ವ ಪರಿಣಾಮವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ. ಕೋರಿಯಾ ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರೈಮ್‌ಮಿನಿಷ್ಟರ್‌ರವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಬಹಳ ಶ್ರೇಷ್ಠರೀತಿಯದೆಂಬುದಾಗಿ ಅವರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಅವರು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಡೊಮಿನಿಯನ್, ಯುನೈಟೆಡ್ ನೇಷನ್ಸಿನ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ವಿಶ್ವ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಭಾಗವಹಿಸಿ, ಉತ್ತರ ಕೊರಿಯಾದವರು ದಕ್ಷಿಣ ಕೊರಿಯಾದಮೇಲೆ aggressors ಆಗಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅಂಥಾ aggressors ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನೂ ಕಮ್ಮಿಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಅಂಥಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲಗೊಳಿಸಲು ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕಾರ ನೀಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ನಾಯಕರು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಬೆಂಬಲ ಉಂಟು. ಹಾಗೆ ತಪ್ಪುಮಾಡತಕ್ಕವರನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲಗೊಳಿಸದಿದ್ದರೆ, ಅದರಿಂದ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಸಂಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಎಡೆಗೊಡುವ ಸಂಭವಗಳಿರುವುದರಿಂದ, ಅಂಥಾ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ನೀತಿಯೇನಿರಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರೈಮ್‌ಮಿನಿಷ್ಟರ್‌ರವರು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಮತ್ತು ಖಡಾಖಂಡಿತವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಶಾಂತಿ ನೆಲೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಮನೋಭಾವ ಹೇಗಿರುತ್ತೆಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಮೂದುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮಹತ್ತರವಾದ ವಿಷಯ. ಇಂಥಾ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗೇ ಸೇರತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಬೆಂಬಲವೂ ಇದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರದೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರಲಾರದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾರಣ, ಈ ಭಾಷಣದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತ್ರ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆಯೇ ವಿನಾ ಮತ್ತೆ ಯಾರೂ ವಿರೋಧಾಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಿಲ್ಲ. ಆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ ನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು ಯೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮಯೋಚಿತವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಲೌಕಿಕ. ಅದು ವಿನಃ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಬೆಂಬಲವೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಚುನಾವಣೆ ಸ್ಥಾನಗಳ ಸೀಮಾವ್ಯಾಪ್ತಿನಿರ್ಧಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಅತಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಶಾಂತಿಯಿಂದಿರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲ್ಪಡುವ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಪರಿಶುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಹಾಗೆ ನಡೆಸಲು ಅದರ ತತ್ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಪಕ್ಷಪಾತವೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಕ್ಷೇತ್ರವಿಭಜನೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಷನರವರಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂವಿಧಾನ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿನೀತಿಗಳಿರಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಆಖೈರಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸುವುದೇ, ಈಗ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಸಿರುವ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾಳುವ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಕಾಲಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಒಣಗಿಹೋದ ಅಂಶವನ್ನೂ ಸಹ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ತರಹವಾದ ಟೀಕೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಟೀಕೆಗಳು ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣವಲ್ಲ. ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಉಂಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ

ಹಾಗೆ ಆ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಬತ್ತಿಹೋಗಲು ಕಾರಣರು ಯಾರು, ತಪ್ಪುಯಾರದು, ಅದರ ಸತ್ಯಾಂಶವೇನು ಎಂಬ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿಯ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗದಂತೆ ತಡೆ ಗಟ್ಟಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಒಂದು ಪ್ರವೀಣರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಟೀಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶವಿರ ಬಹುದು ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು. ಹಾಗೆ ನಿಜಾಂಶಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರಮಾಡುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಊಹಾ ಪೋಹಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಅಂಥಾ ದ್ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಬಾರದೆಂದೂ ಇದರ ಸತ್ಯಾಂಶ ವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ವರಿಗೂ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಜನರು ನಾನಾ ತರಹ ಟೀಕೆಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿ "ನಾನಾ ಹಕ್ಕಿ ಗಳು ನೀರು ಕುಡಿದು, ಆ ಅಣೆಕಟ್ಟೆಒಣಗಿಹೋಯಿತು" ಎಂದೂ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರು "ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪನವ ರಿಂದ ಒಣಗಿ ಹೋಯಿತು" ಎಂದೂ—ಹೀಗೆ ನಾನಾ ತರಹ ಹೇಳಬಹುದು.

ಮುಷೀರ್-ಉಲ್-ಮುಲ್ಕ್ ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂ ರವರು.—ಅಗಸ್ತ್ಯರು ಕುಡಿದು ಒಣಗಿಹೋಯಿತೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ !

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರವರು.—ನನಗಿಂತಲೂ ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರಿಗೆ ಅಗಸ್ತ್ಯರ ವಿಷಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ? ಹಾಗೆ ಅಗಸ್ತ್ಯರು ಕುಡಿದ ವಿಚಾರ ಒಂದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ದರೇ ಹೊರತು, ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಅವರು ಹೇಗೆ ಭರ್ತಿಮಾ ಡಿದರೆಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರುಹೇಳ ಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಕುಡಿದ ನಂತರ ಎರಡೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಕಣ್ಣುತೆಗೆಯುವುದರೊಳಗಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಅವರು ಭರ್ತಿಮಾಡಿದರು. ಈ ಕೆರೆಯು ತುಂಬಲು ಅನೇಕರು ಪರ್ಜನ್ಯ ಜಪವನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅವರವರು ಆ ಮಾರ್ಗಗ ಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು "ನಮಾಜ್ ಪಡೋ" ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೇಭಕ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಯಾರ ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೇವರ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇರುತ್ತದೆ ಯೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ಮಾತ ನಾಡಲಾರೆ. ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರಿಗೂ, ಸಲ್ಲದು-ಸಲ್ಲದು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇ ಕೆಂದರೆ—ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಆಜ್ಞೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ಅತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಸಭೆಯ ಹೊರಗಡೆಗೆ ಹೋದರು. ಆದರೆ ಆ ನಾಯಕರು ಅವರ ಅತೃಪ್ತಿ ಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಕಾಲನಿಗದಿಮಾಡದೆ, ಕೇವಲ ಮನ ಸ್ಸಿನ ಭಾವನೆಗೆ ಈಡಾಗಿ ಅವರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದುದ ರಿಂದ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯದ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಸಕಾಲವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕಾಲೋಚಿತವಾಗಿರ ಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri B. HUTCHE GOWDA (Tumkur District—General).—We are the better judges.

Sri T. SUBRAMANYA.—I am a judge of your action. I have a right to judge your action because I am a member of this House and you are my colleague.

ನಾನು ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಟೀಕೆಮಾಡಬೇ ಕೆಂದು ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ ವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

Janab MAHOMED IMAM.—Sir, I rise to a point of order. Have you given a ruling that a separate privilege motion can be brought so that we can discuss both for and against it ?

ಸಭಾ ಪರಿತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿರುವುದು ಉಚಿತ ಅಥವಾ ಅನುಚಿತ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವು ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಬಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅಥವಾ ಒಂದು ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆ ಸೂಚನೆಯನ್ನಾದರೂ ತರಲಿ, ಆಗ ಚರ್ಚೆಮಾಡೋಣ. ನನಗೆ ಅನುಭವವಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಲ ಹೀಗೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರವರು.—ಅವರಿಗೆ ಅನುಭವ ವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಅವರು ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು. ಈಗ ಆಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರಿಗೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ದೇಶದ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ ಆಹಾರದ ಮುಗ್ಗಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಬೆಳೆ ಕಡಿಮೆ, ಮಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರ ಮೇಲೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿ ಯಲ್ಲ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರು ಏನೇ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿ ದಾಗ್ಯೂ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಕ್ರೋಶವುಂಟಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ವಿನಂತಿ. ಆಹಾರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಹೊರಗಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ, ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಹಂಚಿಕೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೆ, ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಹೇಳಲಿ. ಹತೋಟಿಬೇಡ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಯಾರೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಹತೋಟಿಯ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯ ಉತ್ತೇ ಜನ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಮನ್ನಣೆಯಿದೆ. ಇನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಹಂಚಿಕೆ ಸಮರ್ಪಕ ವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಸುಖ ದುಃಖಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಗ ಳಾಗಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರಬೇಕು. ಸ್ವಾರ್ಥತೆಯನ್ನು ಬಿಡುವವರೆಗೆ ಇದು ಸರಿಹೋಗ ಲಾರದು. ಬೆಳೆದವನು ಕಮ್ಮಿ ಬೆಳೆದೆನೆಂದೂ, ಕೊಡು ವವನು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟೆನೆಂದೂ ಹೇಳಿ, ತಿನ್ನುವುದನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ತಿಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಡಮೆ ಕೊಡುವುದು— ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಕಾಳಸಂತೆ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜವಾಬ್ದಾರರೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು

ಇನ್ನೂ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಲೋಪ ಬಾರದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಈಗಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಆಳವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು, ಈಗಿರುವುದು ಸಾಲದು, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ ಹೊರತು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Janab J. MAHOMED IMAM.—He is not speaking on the motion but on the possible answer that would be given when the amendment is moved.

Sri T. SUBRAMANYA.—I am anticipating all attacks and all criticisms and answering them in my speech.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಆಹಾರದ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು, ರೇಷನ್ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಅತೃಪ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾದ ನೀತಿ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರೀದಿ ಬೀಳುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಯಿಂದ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಟ್ಟು 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪನ್ನಮಾಡಿ ಖಜಾನೆಯನ್ನು ಬರಿದು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬಾರದು ಎಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಮೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ವಾಸ್ತವವಾದ ಅಂಶವನ್ನು ಅಕ್ಷರಶಃ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಎದ್ದರೆ ಭಾಗವತ ಎದ್ದ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಕೊನೆಗೆ ಅವನೇ ಉಳಿಯುವುದು, ಇನ್ಯಾರೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೆಲೆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. 1943ರಿಂದ 1950ರವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಟ್ಟಣವಾಸಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನರಿಗೆ ಬಹು ಭಾಗ ಅಂದರೆ $8\frac{1}{2}$ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರ. ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಂದಿಗೆ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸದಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಯಾಜಾಲದಿಂದ ಭರ್ತಿಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ತುಂಬಿದ್ದ ಖಜಾನೆಯನ್ನು ಬರಿದು ಮಾಡಿದರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದಕ್ಷತೆಯಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಅಂಥವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ; ಬಾಕಿಯವರು ಲೋಭಿಯಂತೆ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟು ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಧನವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯಿಲ್ಲದವನೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಬಾರದು. ಅದು ಖಂಡಿತ ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಚಿಟುಕುಮುಳ್ಳಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಎದ್ದು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾನು ಇನ್ನೂ ದೊಡ್ಡಮುಳ್ಳನ್ನಾಡಿಸಬಲ್ಲೆ. (ನಗು !) ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಬರಿಯ ಒಂದು ವಾದವಲ್ಲ. ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಹೊಂದಿಸಲು ಕಷ್ಟವೆಂದು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಚುನಾವಣೆ ಸ್ಪರ್ಧೆ ದಲ್ಲೇ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ, ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದೆಂದು ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಮೊದಲೇ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ಶಹಭಾಸ್‌ಗಿರಿ ಕೊಡಬೇಕು. ದೇಶ ಉಳಿಯಬೇಕು, ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ದೇಶದ ಖಜಾನೆಯನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮೊದಲೇ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ವಾರ್ಥವಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯವಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಪಕ್ಷದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ಮಾಡಿದುದಲ್ಲ, ದೇಶದ ಜನರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಹಣವನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಅದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಮಾತ್ರ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ವರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು, ತುಮಕೂರು ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ತಲೆಯೊಂದಕ್ಕೆ ವಾರಕ್ಕೆ ಐದು ಬಿಡಿಕಾಸು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಾಕಿದಂತಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿಟ್ಟು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸರ್ಕಾರದವರ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರು ಪ್ರಾಜ್ಞರೆಂದು ಇದುವರೆಗೆ ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

(Interruption.)

Sri T. SUBRAMANYA.—Let us take it sportively. We are all sports.

Janab J. MAHOMED IMAM.—We are classmates.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರವರು.—ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು ಅನೇಕರ ವಾದ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡದೇ ಹೋಗಿದ್ದಿದ್ದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಬೇಕು. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರ ಈ ಕಾರ್ಯದಿಂದ 45 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಧವಾಗಿ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಈಗ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಇಲ್ಲಾಗಲೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಚುನಾವಣಾ ಪ್ರಚಾರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ನಮಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ, ದೇಶಕ್ಕೂ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆ ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಜೆಗಳೂ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮವನ್ನರಿತು, ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನರಿತು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಉತ್ತಮವೆಂದು ವಿನಯದಿಂದ ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವನ್ನು ಬೇರೆಯವರು ಹೇಳಲಿ ಎಂದು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳ ಬೇಕೆಂದಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಹೇಳಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆಯ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಟೀಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾದ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ, ನಾನೇನೂ ಹೊಗಳುಭಟ್ಟನಲ್ಲ. ಟೀಕಿಸಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನೋ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುವುದುಂಟು. ಆದರೆ, ಫಲಕಾರಿ ಯಾಗಲು ಇನ್ನೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯಾರಾದರೊಬ್ಬ ಭೂಪ ಹೇಳಿದರೆ ಅವನಿಗೆ ನಾವು ಟೋಪಿ ತೆಗೆದು ಸಲಾಮು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಹೇಳುವವರಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರವರು.—ಹೇಳುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ; ಮಾಡುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊ ಳ್ಳೋಣ. ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಜವಾಬು ಹೇಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಅವರೇ ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಬಂಧ ವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾ ರೆಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೇಕಾದರೆ ಓದಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಓದುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಹೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. I hope all the Honourable Members will get copies of the note.

(*Some members interrupted.*)

I would request Honourable Members through you, Mr. Speaker, to listen to me. If there is talk in the middle, I will have to answer them and it will take a lot of time. I will be wasting their time though not mine.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ನೋಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನೇನು ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನಮೂದಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿ ಅನ್ನವಿಲ್ಲ, ಸರಿಯಾದ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಾವು ವಹಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲೂ ವಿನಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, Integration of Mysore services in All-India Services ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ಪ್ರಶ್ನೋ ತ್ತರಗಳ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟ ಜವಾಬು, ಸದಸ್ಯರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು—ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ದರೆ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬಹಳವಾಗಿದೆ ಯೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. All-India Services ಎಂದು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಅವರು ಬಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳುವುದು ಎಂದರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ, ಈಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, when the country is threatened on all sides by some sort of aggression, etc., etc., unrest inside, it is better we have a strong Centre. A strong Centre is a necessity. It is necessitated by the circumstances of the times. ಈಗ ಒಟ್ಟು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ರಕ್ಷಣೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೇಕಾಗ ಬಹುದು. ಇದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ಕಾಲ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಇದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವ ಹಕ್ಕು ನಮಗಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಏರ್ಪಾಡು ಆಚಂದ್ರಾ ರ್ಕವಾಗಿ, ಮುಂದೆ ದಶಾವತಾರಗಳಾಗುವವರೆಗೂ ಇರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಇದರ ಮೂಲ ತತ್ವ ವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ. ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವಯಾವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಯಾತನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಆ ಸರ್ವಿಸ್ಸಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೇ ಉಳಿಯುವ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗದೇ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಿವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಅತೃಪ್ತಿಯುಂಟಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಯಾವ ಕೆಲಸತಾನೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದೀತು? ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು, ಎಲ್ಲಾ ಬಲೆಯನ್ನೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಬೇಕು. ಈ ತತ್ವ ವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಬಂಡವಾಳದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ವಿಚಾರ. ಈಗ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಹಣ ಒದಗಿ ದಾಗ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಹಣ ಒದಗಿದಾಗ ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುವಂತೆ ಕಂಡುಬರು ತ್ತದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ನಮ್ಮ ಒಂದು ದೇಶದಲ್ಲೇ ಹೀಗಾಗಿಲ್ಲ, ಭರತಖಂಡದ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೂ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಪೂರ್ಣ ವಾಗಿ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವು ವುದಿಲ್ಲ. ಹೋದಸಾರಿ ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಯೋಜನೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡಪ್ಪ ಗೌಡರು ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಇತರರೂ ಜವಾಬು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಮತ್ತೆ ಆ ವಿಚಾರ ಹೇಳಲು ಕಾಲವಿಲ್ಲ.

ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬು ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಿ ಗೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಈ ಸಭೆಯವರು ಏಕ ವಾಕ್ಯತೆಯಿಂದ ಒಪ್ಪ ಬೇಕು. ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೇನೂ ಅಡ್ಡಿ

ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಏನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ತಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನೆರವೇರಿದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತೃಪ್ತಿಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ತೃಪ್ತಿಪಟ್ಟಮೇಲೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕವರು ಅದನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಅಂಗೀಕಾರಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆಮಾಡಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

"That an Address be presented to His Highness the Maharaja in the following terms:

'May it please Your Highness,

We the members of the Mysore Legislative Assembly assembled in this Session, beg leave to thank Your Highness for the Address delivered to the Assembly."

Honourable Member Janab Mahomed Imam may move his amendment.

Janab J. MAHOMED IMAM (Chitaldrug *cum* Tumkur–Muslim).— Can I speak both on the amendment and on the main motion?

Mr. SPEAKER.—Yes.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Sir, I beg to move:

"That the full stop be substituted by a comma at the end of the motion and the following words be added:

'but regret that Your Highness's Ministers have not taken effective steps to maintain the progressive character of the State in spheres of irrigation, industrial, electrical, rural and other nation-building developments, to keep to schedule of reaching self-sufficiency in food, to utilise the waters of Krishnarajasagara in a proper and judicious way and to reduce the issue prices of food grains to be within the reach of common man'."

Sir, I must again make it clear that though it is an amendment to a resolution to thank His Highness, whatever remarks or criticisms I offer, are certainly not directed against His Highness because he is above criticism. And it must also be understood that whatever I say will be directed against the Government's policy and their omissions and commissions. Whatever is embodied in the Address of His Highness also consists of Government's acts and omissions and His Highness is certainly not responsible as a constitutional Ruler for the policies of the Government.

Sir, I want to be very brief because this was considered to be a special session and I did not want to make a very long speech. I just wanted to point out some fundamental features; but the speech delivered by my Honourable friend Sri T. Subramanya and his anticipations and apprehensions have rather provoked me to go a little more in detail while stating my views.

Sir, I know my limitations. My chief limitation is we form a small minority party as against the majority party and I think they will give me some opportunity to express my view and not interrupt me. I invite healthy interruptions but not interruptions for the sake of interruption. After all, as my friend said, we are a sport. There is nothing personal. Myself and Sri T. Subramanya are very good friends from the beginning. We were hostelmates and perhaps God intended that he should be moving the resolution and I moving the amendment. I am a perfect sport.

Before coming to the points raised by my Honourable friend, I must offer one or two remarks. At the end of the Address it has been said that criticisms "will be characterised by wisdom and thoroughness." I am sure His Highness is not responsible for it. I think it must be the responsibility of the Government, the present Ministry. Such a remark is absolutely unwarranted and uncalled for because, as I said, every member of this House, having been a member of this house, whatever he says, says with wisdom and thoroughness. Let me make it clear that I am not criticising for the sake of criticism. I am a man of conviction. If I feel that a thing is wrong I am going to call it wrong and I do not hide it. We will anyhow thank you for the advice you have given and may I state again the same ethics to you also that whatever you say will also be characterised by wisdom and thoroughness.

***Sri K. CHENGALARAYA REDDY** (Leader of the House).—May I just say one word in this connection now alone? There is no advice or exhortation or criticism involved in the observation by His Highness the Rajpramukh. What he has said in his Address is that he is confident that the discussions would be characterised by wisdom and thoroughness. I do not see any justification for

the Honourable Member to read any other interpretation into that simple and unequivocal statement.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Such statements are unusual.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I may also invite the attention of the Honourable Member to a similar observation made by the Governor of Madras in his recent address to the Madras Legislative Assembly. It is a common thing since it involves no criticism of any one. It is only an expression that His Highness has absolutely no doubt that the House will conduct its deliberations in such a manner as will be characterised by wisdom and thoroughness. I fail to see what point there is for criticism in that simple observation.

Janab J. MAHOMED IMAM.—In my own way I thought I had no wisdom.

Before proceeding further, I feel it is my duty to offer our sympathies for the people of Assam who are undergoing untold miseries and whose trouble is not yet over. It is my duty and everybody's duty to offer our sympathies and render whatever help is possible, not only by the people but also by the Government. I am sure that Government will take immediate steps to send whatever help is possible and I pray that their sufferings and troubles may come to an end very soon.

I am also one with Sri T. Subramanya in wishing success and godspeed to our Prime Minister who has been doing his best to bring peace to the whole world. He is guided by the teachings of Mahatma Gandhi and by the teachings of Dharma and he alone is fitted for this task of bringing about peace. I am sure that other nations will keep aside their prestige or their notions of civilisation and listen to the good advice of Pandit Nehru and follow him.

Regarding the Delimitation of Constituencies I am not going to dwell upon it because there will be another occasion to offer criticism. Sir, I have read the Address of His Highness with great care. I have examined and studied every policy that has been enunciated and the conclusion that I have come to is, that it is a disappointing tale. Sir, I think most of us have heard the previous Addresses of the Dewans of Mysore. At the commencement of every Assembly the Dewans used to address the Representative Assembly. Just compare this Address with any of the Addresses that were formerly delivered by the Dewans of Mysore.

Mr. SPEAKER.—But there was no debate on the Address then.

Janab J. MAHOMED IMAM.—There was no debate. But in course of the budget discussion and other discussions reference used to be made to the Dewan's Address. Those Addresses were composed of two parts. In the first half, Government indicated their achievements since the last meeting of the Assembly and the benefits conferred on the people and what were their various acts, etc. In the second half, they were indicating their future policy, as to what they would do, and they were strictly following those policies. They would show the actual financial position of the Government, they would indicate how much amount had been spent and on what account, and they would lay a clear picture of the Government matters before the House, so that the members were in touch with the day-to-day affairs. But you look at this Address. What is it that enlightens us as to what actually the Government is doing? They have mentioned three or four factors: Grow More Food; secondly, foreign matters; thirdly, their inability to carry on development for want of finance. We do not find any other indication as to what is actually happening in Government, that too in a so called Democratic Government. In previous days before Democracy was introduced, peoples' representatives had all the factors before them including financial matters. Now, somehow Ministers are afraid to place their proposals before us. For example, just now the question of integration of the Services came up. The Chief Minister would not place before this House all the relevant facts as to what happened, what were the discussions he had with the concerned people and what measures he had taken. In this connection,

I must state and I may suggest to the Chief Minister that it is desirable in his own interest and in the interest of the people concerned, that he places this question of integration of our services with the I.A.S. before this House and seek the opinion of this House in the form of a resolution. He may place before this House all the relevant facts. The very fact that ten questions have been tabled in this behalf shows that there is unanimity of opinion by all the members that there is something wrong or something disadvantageous if there is integration of Mysore Civil Service with the I.A.S. It is the duty of a democratic Government to place before the House their views and obtain the views of the House. Unfortunately, it has so happened that this Government, prior to entering into any agreement, with the Government of India, have never consulted this House. For example, the financial integration. The Minister himself went to Delhi, had discussions there, entered into some commitment and afterwards came here and said, "We have placed this agreement before you, and you have to agree to this." Similarly, with regard to several other matters we find that the Ministers never consulted this House. They only ask for formal sanction. This is an important matter concerning not only the administration of Mysore but also of Mysoreans. How can one single man take up that responsibility? He must take us into confidence and it is only after obtaining the opinion of this House, he must enter into an agreement or commitment. But on the other hand what has been done? We are deprived of all our powers. The integration of finances has taken place, now our Civil Service and what is it that remains? Police are being handed over. The Public Office will become a post office. This is not the way how a Democratic Government should function. Whatever may be the case, they must ascertain the views of the members of this House; it is in their own interest. Why should they go and agree to certain things without ascertaining the opinion of this House? It is stated in the Address of His Highness: "My Government have accepted in principle the scheme of extension of the Indian Administrative and Indian Police Services to the State." How did they accept this principle? On what authority did they accept? Before they accepted this principle, did they consult anybody? Did they consult any experts, did they consult the officers or the Maharaja? Whom did they consult and who accepted this principle? We are between the devil and the deep sea. We are supposed to be in a Democratic form of Government. But this is how the Democracy is being worked.

Even now I suggest to bring this integration of the Civil Service in the form of a resolution and place it before the House. There is no political issue when the interest of Mysoreans is concerned; we are all one and there is no division of opinion. If it results in the good of the country or if it is in the interest of the country, certainly we will all vote. But, if it is disadvantageous, if it is injurious, it is the duty of all members of this House, irrespective of the party to which they belong, to vote it down. This is my humble request to the Ministers. Hereafter, before they enter into any agreement with the Government of India, the opinion of this House may be got as we are all interested in the good of Mysore and in its prosperity. Sir, the Address does not mention that even a single scheme has been completed or a single policy of the Government has been successfully executed. They simply say: 'We are striving, we are devoting more attention.' The whole Address is characterised by one fact that all the activities have been curtailed on account of the fact that there are no finances. For example, for the 'Grow More Food' campaign, the speedy completion of Tunga and Lakkavalli projects is quite necessary, but the Government plead helplessness. Similarly, for capital works, they say that 'all these need funds and the question is engaging the attention of my Government.' So, however limited the funds at present may be, whatever may be

the enthusiasm and exuberance of my friend Sri Mariappa, the plain fact cannot be denied that all our activities, specially development activities, are in immediate danger of being curtailed, if not stopped or paralysed for want of finance. They say, "the Government need funds and the question is engaging the attention of the Government." Here again they do not want to place before us all the facts about the existing financial condition. What is the question that is engaging the attention of the Government? Our reserves have gone. I think you must have sold all the securities, by this time as you stated earlier. To-day we are helpless. Please tell us what are your efforts to get the necessary finance. How do you get money to proceed with all these development activities? There seems to be only one source open for you...........

Sri G. A. ACHARYA (Bangalore District—General).—Have you got any constructive proposals?

Janab J. MAHOMED IMAM.—I gave my constructive proposals, not now but during the previous budget debate.

Sri G. A. ACHARYA.—But those times were different.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Two years ago, I said that by the way you are pursuing the financial policy, all your reserves will go, all your securities will go and our development works will come to a standstill. I said at that time 'Please appoint an expert financial committee to go into the question and consider as to how to adjust the deficit budget, how to conserve the money and what should be our commitments for capital works.' I said it every time, I am telling it here now also but the Government are not heeding my advice. They are following the some policy in their own way. If they had appointed a Committee, perhaps all of us would have made useful suggestions as to how to conserve or improve our resources, how to cut down the expenses. On the other hand, they are doing things in their own way and now our position is we have no money for capital works or development works or for 'Grow More Food' campaign. One day I read in the papers that the Government of India have sanctioned a loan of a crore of rupees for Mysore. But after two days it was contradicted. Unless a measure has been sanctioned, unless the Government provide necessary funds therefor, it should not be let out to the public. On the other hand, as I see, before anything materialises, it will have come out in papers; it will have been placed before the Press Conference; it will have come out in the Information Bulletin. The Information Bulletin is very interesting. (*Laughter*). What does it contain? It contains the speech delivered by Sri Mariappa on the occasion of the opening of a hotel.

Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—That is not correct. When he is on legs on the floor of the House, he must state facts.

Janab J. MAHOMED IMAM.—It is a fact. The Information Bulletin contains details of the tour of Sri R. Chennigaramiah. We do not want such Information Bulletin. Of course, there are very good photos of Ministers. They look very handsome. As I said, it is a thing to be avoided. I do not think any members reads it. (*A Voice*: You also did it). You will be saving money if you stop it. The Information Bulletin during our time was a three or four page booklet and it contained some Government orders that were issued or some important communications, but it never contained the speeches made by Ministers or the photos taken on the occasion of the functions in which they partook. It shall not be a propaganda paper for the Ministers; it is a paper for the Government to state important facts; it should be a Government paper. I feel personally that it is not serving any useful purpose. Better it is stopped and we wil be saving some money.

What I say is, before any scheme materialises...........

Mr. SPEAKER.—Will the Hon'ble Member conclude now or does he want to continue?

Janab J. MAHOMED IMAM.—No, I want some more time. I will try to be very brief hereafter.

Mr. SPEAKER.—The debate will have to be concluded to-day.

Janab J. MAHOMED IMAM.—After lunch, I will not take much time. I will finish in three or four minutes.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for Lunch and meet again at 4 O'clock.

(The Assembly adjourned for Lunch at Thirty Minutes past Three of the Clock and re-assembled at Four of the Clock, Mr. Speaker (Sri V. Venkatappa) in the Chair.

———

Janab J. MAHOMED IMAM (*continued*).—I was speaking about the inadequacy of finance to maintain the progressive character of our development works. I have also stated that the Government have not indicated how they are going to have their finances improved. Beyond the fact that they have applied to the Government of India for a loan, they have not indicated as to what the attitude of the Government of India is and as to how much money they are going to lend us. Are they going to give us as much money as we need not only to complete our present commitments but also to take up all other works that are absolutely necessary in the interests of the State? From my own information I think we cannot hope much from the Government of India as they have got their own problems. I was told by one who knows intimately about what is happening there. This is subject to the correction of the Chief Minister. The Mysore Government cannot hope to get much financial assistance from the Centre, because, firstly they themselves are hard up, and secondly such applications have passed on not only from Mysore but from all the States in India. Every State has been asking for a loan or grant. So taking all these into consideration I am rather pessimistic whether we will get the required financial assistance to complete all our undertakings. On the other hand, Sir, we must stand on our own legs as before. My friend, Sri Acharya said "What are your constructive suggestions so that we may stand on our own legs?" We should not depend always on the Government of India. Even now I put forward the same proposal. Let a Committee be appointed, an expert financial committee and let them scrutinise the entire financial affairs with a view to find out as to what are the means of curtailing our expenditure, and the means for improving our resources, so that it may be a balanced budget. Sri Subramanya said that paucity of finances was due to food subsidy. That may be one of the reasons, but not the entire reason. I must say that our deficit budget is the main cause for depleting our resources. So, till we balance our budget there is no salvation for us and we will land ourselves in further troubles. We will examine what our commitments are for capital works. There are schemes like Lakkavalli, Tunga and other irrigation projects. Added to this the Finance Minister announced the proposals for starting the Chemical and Rayon Factories. The Minister for Electricity announced that Government will take up the Mekadatu and Honnemadu schemes. It is all very good. But we want resources. The commitment for all these will be more than 50 to 60 crores. Is the Centre going to advance all this amount for that? Certainly not. We must therefore stand on our own legs. Appoint a Committee, an expert committee, and let them go into the whole finances and find out measures to balance the Budget. If there is need to bring down expenditure, do it mercilessly and if there is need to improve resources do it irrespective of the fact whether we have recourse to taxation. Similarly what are our capital commitments, our existing commitments and our future commitments. Government must look into this at once. I say these with all humility because I myself was associated with the administration. That is the only way to solve our financial problem; that is the only way as to how we can adjust ourselves and stand on our own legs. Sir, I was stating that I do not want to go into the details of the development works because Government have made it

clear that for want of funds they have not been able to take them up. I am sorry that our development activities have been curtailed.

Now I come to Grow More Food Campaign. In this connection I do not want to criticise unnecessarily. It is necessary to grow more food. The State was once considered to be surplus regarding millets. But now it has become deficient, either imaginary or actually, even in millets also. We are having food difficulties. During the last two or three years various experiments were tried and measures taken by the Government and the Ministers to grow more food. But I am sorry to say that no appreciable improvement has been made regarding food situation because importing our food from abroad is still continued and perhaps this imported quantity of food is increasing every year. Specially the rice position is becoming very precarious. Various measures have been adopted, as stated by the Minister in his pamphlet which has been distributed. I had no time to go through it in detail. I also saw various concessions offered by the Government which were published in extenso in one paper—I think Viswakarnataka—yesterday. Sir, I think that the Minister for Food is sincere. He wants to do things quickly. But often he is theoretical and some of his schemes are impracticable. Various schemes have been introduced and tried. Some of them are very good. For example, the restoration of minor tanks, lift irrigation, construction of tanks and a good deal of such major works. These are all very necessary. Money spent on these works are all well spent. But I cannot agree with regard to other schemes. For example I read in the paper yesterday ....

Sri M. V. KRISHNAPPA.—Which are those schemes?

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಜಮೀನು ಆಬಾದಿಗಾಗಿ 290 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ, ತಕಾವಿ ಸಾಲವನ್ನು, 395 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ 25 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವರೆಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಲದ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಕಂತುವಾರಾಗಿ ಕಟ್ಟಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. They may be good. But they are liable to be misused by unscrupulous people.

Sri T. MARIAPPA.—May I intervene for a minute? These are our own Government Orders passed from time to time. We have compiled them into small booklet form and distributed among the raiyats so that they may know the facilities available. We are interested in Grow More Food.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Only for the last two or three years.

Sri T. MARIAPPA.—For the last seven years; the Grow More Food campaign was launched in the year 1943.

Janab J. MAHOMED IMAM.—For example, giving free manure or giving free seeds, etc. In fact I learnt yesterday that in a certain place when a person asked for a loan, the officer concerned said that he will get a loan of fourteen thousand or ten thousand. All these concessions will be misused and will be made use of by unscrupulous persons for their own ends. The subsidy scheme I have seen it working. I am sorry that many of our raiyats misuse the money. They get money on the pretext of sinking wells but they make use of it for other purposes. All these imaginary schemes must be given up.

Another point about desilting. Last time, the Honourable Minister was pleased to take us round and show the desilting operations, of course by mechanical means; they looked very good. We all admired how the bulldozers and tractors worked. But within myself I felt 'Is this a practicable proposition? what would be the cost?' I was told that in order to desilt a tank by that process, it has cost Government between Rs. 30,000 to Rs. 50,000. The Minister will correct me if I am wrong. They have desilted two tanks. It may look very good. But so far as our country is concerned, it is not a practical proposition. How many tanks can you desilt at this rate? You can desilt only small tanks which may be as big as '*Hondaghatta*.' Even that has cost nearly Rs. 30,000 to Rs. 50,000. How much money are you going to spend on this? It is not practicable. You must think about the

practicability of a scheme before undertaking it. You must consider also whether the money invested is well spent and well invested and then alone you must pursue that policy and not blindly spend money. Sir, I firmly believe that till we complete these major irrigation works like Lakkavalli, Thunga and others, there is no salvation. In my opinion without adequate rainfall you will not have enough millets. We are chronically short so far as rice is concerned and the position will not improve unless we finish all our major and minor irrigation works. Till then there is no salvation. I am sure the Government and the Ministers concerned will devote their special attention to this aspect even at the cost of all other activities. They must take up big works and finish them as early as possible so that our food shortage in rice may come to an end.

Sri T. MARIAPPA.—Will the Honourable Member kindly look into the appendix where I have given a complete list of the number of items completed in 1949-50 ?

Janab J. MAHOMED IMAM.—Sir, I am glad at this interruption because that means the Minister is following what I say. The Minister has drawn a distinction between long range and short range projects. Short term projects include restoration of minor tanks, desilting tanks and other things. Long range projects include major irrigation works. I agree that it is necessary to take up short range projects. But the completion of short range projects will not by itself solve the problem. Both are necessary. Simultaneously with short term projects, the long range projects also must be taken up and completed, if we are to achieve our aim. If we confine ourselves to short term projects probably it will not be enough. I think it is imperative that we should therefore give equal importance to major irrigation projects.

About finance, I have already given my suggestions. Take them. I may belong to any party, but whatever the party, everyone here in this House is interested in the uplift of Mysore.

Sir, next to Grow More Food Scheme. I would like to take up the question of Krishnaraja Sagar. Sir, I do not want to enter into that unpleasant question as to who is responsible for the depletion of water in the tank. A committee has been appointed and they will find out the causes of depletion and suggest suitable remedial measures My only regret is that such an incident has happened during your regime which will ever be remembered. Perhaps it will not repeat itself and I do not want it to repeat itself!

(*Interruption from Sri M. V. Krishnappa*).

A certain thing has happened which will be permanently associated with the present administration.

Sri M. V. KRISHNAPPA.—So also the earthquake in Assam !

Janab MAHOMED IMAM.—All right That is why I said that I do not want to go into the causes. Thank God it has filled up. But we must be benefited by the incident and it should serve as a lesson for our future guidance. No doubt the depletion of water in the Krishnarajasagar is a major disaster. It involved a great loss and the loss was shared by people throughout the State; not only the raiyats of Mandya but industrialists also suffered this loss. More than that, it was a humiliation for all of us That this big reservoir should have gone completely dry to this extent was a humiliation.

Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—Where is the humiliation ?

Sri T. MARIAPPA.—What about Mettur?

Janab J. MAHOMED IMAM.—There was enough water in Mettur.

Sri G. A. ACHARYA.—They had also stopped power generation. There was no water in that reservoir. It is a statement of fact, not a *thamasha*.

Janab J. MAHOMED IMAM.—It is not a *thamasha*. I am trying to be as mild as possible and as conciliatory as possible. But he is provoking me.

Sri G. A. ACHARYA.—I am young and he is old !

Janab MAHOMED IMAM—No, I am young and he is old!! (*Laughter*).

Now the question under consideration is how to avoid a repetition of such incidents. Sir, I have already given my views through papers and I do not want to repeat them. The Minister might have noticed them. But now I am going to stress on only three points. First of all, the regulation of wells have a certain bearing and water let out must be in a certain proportion to the quantity of water in the reservoir. Secondly, water in the Krishnarajasagar reservoir is not properly utilised to irrigate the atchkat to the maximum advantage. (Question, Question by Sri M. V. Krishnappa). Before understanding what I am going to say, Sri Krishnappa is saying Question!' The Krishnarajasagar was originally designed to irrigate 70 acres of land per cubic foot of water per second. That is the duty as they called. Now the duty is only 50 acres. We are irrigating 20 acres less than what was originally intended. Why should not the duty be extended to 70 acres ? Why should you not irrigate the maximum quantity of 70 acres ? This is a point to be examined and borne in mind.

Thirdly, Sir, there is the question of distribution and percolation. This was a thing which was engaging my attention also. There is a lot of wastage through percolation. In fact once I was thinking of cement concreting the entire Irwin Canal Area. How to prevent percolation? Distribution system is very bad throughout the Canal area. That is why the duty is so low. Water which can irrigate two acres is consumed by one acre. The whole distribution system and the canal system must be re-examined and it must be seen how the distribution system can be improved. About this block system, I must say they were observing the system before ; of growing paddy on 72 acres and sugarcane on 12 acres ; that requires large quantity of water. But that much of water for paddy should not have been allowed unless the Honourable Minister wanted more food to be grown. Certain system should be observed in the rotation of crops ; when to grow paddy ; when to grow sugarcane ; and in what area. Behind the Irwin Canal area no such rule is followed. Distribution is very indiscriminate. Too much of overflow is really responsible for the depletion of water in the Krishnarajasagar. I am sure the Government and the Committee will take all these things into consideration and see how to improve the canal system and the distribution system. The rules laid down must be enforced. Certain quantity must be retained as reserve because it is not merely an irrigation tank but it is a combined hydro-electric works. Electricity is much more important from the point of view of entire State than irrigation. When the level comes below 60 feet no water should be let out. All the sluices must be closed whatever may be the consequences. Otherwise you are going to starve the Hydro-electric works. That is the policy that has been pursued till now.

I now come to one or two points. Honourable Member Sri T. Subramanya said something about my attitude which I think I would explain to the House. He said that I am raising the food problem as a political issue. Let him understand that I am interested in providing food to the people. I and my friends here are second to none in their desire to see that people get adequate quantity of food. But our contention is that if we raise the price of foodstuffs it will not be within the reach of the common man. I am thinking of the poor raiyat and specially the prices of millets. My first argument is that you must give it to the consumer for the same price at which you got it from the producer. What is it that you are spending ? It is only the depot charges and the expenses of the establishment.

Sri T. SUBRAMANYA.—Probably it works out to 7½ per cent.

Janab J. MAHOMED IMAM.—It was said that in other countries foodstuffs are more costly. There the procurement price is also costly.

Sri T. MARIAPPA.—No, in fact the procurement price in Madras is much lower than the procurement price in Mysore.

Janab J. MAHOMED IMAM.—I stand corrected. I have got some lands there, and in fact I must tell you that whatever I grow there is taken away there alone.

Till now millets were sold at 5 seers and rice at $2\frac{1}{2}$ seers. Was this a very high concession rate? Even then the people were complaining that it was a hardship for them with their limited income and poor standard of living to purchase rice at the rate of $2\frac{1}{2}$ seers. Along with the increase of prices, have you taken into consideration the economic means of the consumer? Of course you might have thought of big merchants or big officers and other financial magnets. But I am thinking of the poor persons, the coolies, poor officials and clerks whose income is very limited, who can hardly make both ends meet. As it is they were complaining that it was beyond their means to purchase rice at that rate. They are asking for the enhancement of dearness allowance. Why are the present day strike and labour trouble due to? They are all due economic reasons; because people cannot get enough money to purchase even at existing rates. Government said that the reason for enhancing the issue price was to save money to the extent of Rs. 8 crores. They must remember how much money the people contributed to the public exchequer during the corresponding period. Whatever they have spent was from the money contributed by the people. It was their duty to subsidise from that fund as they were doing till now. Let them find some other means of balancing the budget. ಹೊಟ್ಟೆಯಮೇಲೆ ಕಲ್ಲು ಹಾಕಬೇಡಿ. By increasing the rates it will be a great hardship.

Sir, I thank you for the indulgence shown to me. I again make it plain that I have spoken with all sincerity as one interested in the ultimate good of the State. Let them examine all the proposals dispassionately. For political reasons we may be having different views. But so far as the interests of Mysore are concerned we are all one and friends.

Thank you.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved—

"That the full stop be substituted with a comma at the end of the motion and the following words be added:

'but regret that Your Highness's Ministers have not taken effective steps to maintain the progressive character of the State in spheres of irrigation, industrial, electrical, rural and other nation building developments, to keep to schedule of reaching self-sufficiency in food, to utilise the waters of Krishnarajasagara in a proper and judicious way and to reduce the issue prices of foodgrains to be within the reach of common man.'"

***Srimathi RATNAMMA ISAAC** (Kolar District—General).—Sir, we are grateful to His Highness for his gracious message at the commencement of the Session. It is indeed very good for us to realise how our Royal Ruler has so intimately identified himself with the people in all our problems like the shortage of food and the high cost of living. He has also made it clear how he has felt the pulse of the times by the sympathetic words to our Prime Minister to restore peace and goodwill among the nations of the world.

I was greatly interested in what he said that our State is in forefront in development of electrical industries as meters, transformers, switch gears and other things which are of national importance. Our good Government have brought in lately some of the latest modern machinery and they have also secured material for the work. We trust the work will prosper as we realise the fact, the greater the investment, the larger will be the number of labourers and the greater will be the amount of profit to the Government and the benefit to the country also will be greater. With these words I respectfully thank His Highness for his gracious Address.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Chitaldrug District—General).—Mr. Speaker, kindly permit me to thank His Highness for the gracious Address he delivered to us on the occasion of the opening of the Assembly. We are also grateful to His Highness for the heartening message that he gave to us that in the future of India our destinies are safe and we are sure to progress from step to step and from stage and stage. His Highness has also

mentioned about the difficulties that our people are undergoing in other parts of India and also in other parts of the World... He has sympathies for all sufferers and he has asked us to do our very best for those who are suffering due to the earthquake. He has also referred to our difficulties in matters both financial and administration. His Highness has been gracious enough to tell us that his Government is doing its very best to solve all problems that face them.

My Honourable friend Janab Mohamed Imam wanted to compare the speech of His Highness with the speeches or the reports that were delivered by the previous Dewans. If he had only compared the speech of His Highness with the speech of the King in the Parliament, he would have found out that it would be nothing other than what is mentioned in the Address. It is not as if His Highness is going to give a report or give figures about financial matters. It is just to give us a message and just to tell us what we should do. Except that, His Highness is not an administrator just as our Chief Minister is here, the duties are quite different. Why go so far as King's Speech in England? We shall take the President's speech in the Central Assembly. What does it show? Does it contain Part 1, 2 and 3 or does it give any financial figures regarding the budget or figures of assets and liabilities of India? Not at all. It shows only what problems we have to face and how to face them and solve them; that is all. It is only a bird's eye view giving a message in ten sentences which may contain all the hope that the country needs. That is all the object. If Janab Mohamed Imam had only known the purpose of the Address of His Highness, he would certainly not have criticised in the way in which he did.

Then, he went into the forbidden provisions of finances, irrigation, Krishnarajasagar project and so many other things.

A VOICE: Why forbidden?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Forbidden because his blunders are carried over and we are trying to set right those blunders of his regime. If they had continued, much worse would have happened and the administration would have gone to the dogs. (*Laughter*). Now there is at least hope that we are carrying on the administration which has received admiration, as can be seen by the recent elections. My friend went on saying that people have lost confidence. I return and say that people have more confidence in us. The bye-election is an acid test to show the confidence of the people in us. The time at my disposal is very short and I do not want to speak on the adjournment motion on which the Honourable Speaker has already given a ruling. But I want to tell the Honourable Member that his remarks could have been based on more solid grounds than those he did. In the matter of integration of services he went on saying that they should be consulted on all such matters. Let us see whether the Government of India consulted the Parliament when they took the decision on Korea war. Did they consult the Legislature when the devaluation or the dollar affair was dealt with or when they dealt with the Indo-Pakistan affair? On such occasions all matters on principle were accepted because it was in the interest of India, in the interest of the unity of India. But as regards details, if on details we could not agree, there is occasion to say that the Legislature or our party or the country did not agree to the details and therefore we regret very much that the principle on which we accepted is not acceptable on consideration of details. Of course, the Mysore Civil Service is second to none in India. It has a history of its own. It has done yeoman service to build up Mysore which is called by one and all the 'Model State'. Our officers have been praised not only by the old and the new Governments but also by the Government of India. After the introduction of the Constitution they have praised the services of Mysore and that itself gives us the hope that our civil services would be better placed in the all-India services than those of any

other Province. With that hope we say that our Government has merely accepted the principle. But at the same time I appeal to the Government to see that none of our officers are affected in any way, especially in regard to screening. Screening is nothing but *viva voce* examination Examination is in itself terrifying. (Laughter). An young boy in young blood is afraid of facing an examination. But officers are there in their posts because of their integrity, honesty and sincerity of service. Therefore, it is not the intelligence test that is necessary, but the test would be of their character, their integrity; their sincerity to the State, their service to the State, and the interest of masses in the State that will have to be taken into consideration That is why we say that this kind of test could as well be left over to the Government of Mysore who know our officers much better than those that come from Bengal, that is, the members of the Public Service Commission. Is it possible for them, within the short space of time that is allowed to them, to test our officers and say that this is the fittest man and he may be taken up? After all, is it in the interests of Mysore or in the interests of India to have an examination for an old man who is just to retire a few years later? It is not correct I submit, but any way all these aspects our Government will surely take into consideration and decide. With these remarks I proceed further.

Next, my friend went on saying 'what about Tunga, what about Bhadra, what about Kaveri, and all the rivers, without telling us what legacy he had left behind him or in front of him. We shall take some tanks in the Chitaldrug District itself from where my friend comes. Many tanks are in that District but they are there not with a stone but with a big heap of mud. The Honourable Minister Sri Mariappa went and inspected each tank to find to his dismay that though lakhs of rupees had been spent there was not a little water flowing in any channel. The channels were dug before tanks were constructed. Money was spent without knowing whether there could be water at all. I can quote now an instance wherein lakhs of rupees were spent for purposes other than supply of water at a certain place. If behind the tank there are so many acres to be watered, five years' scheme will be launched—this year hundred acres; next year another hundred acres or something like that. Ten years back you commenced the scheme and twenty years after you just allow water. Is that a scheme at all? What you spend must be beneficial to the people. All was in a state of pell mell. Now we are trying to organise and to do better things. You give your criticism; you have experience. You knew what the administrative machinery was. Now you tell us 'This is where we left. You improve this. Make some constructive criticism'. Many of my friends have just asked you to give constructive suggestions. Instead of that, what you gave is destructive and nothing else (Sri M. V. Krishnappa.—Hear, hear) You knew things much better than we people who have just entered. Now Government must undo what you did, and build up. You went on saying 'We have spent so much and you are increasing the food prices.' Whose money were you giving? People were closing their eyes and you went on giving the ryots' money to somebody. Who are the purchasers today? Who are the card-holders today? It is not the ryot. No ryot comes to you for rice. If at all any ryot comes, it is to give you his surplus. You are taking away his surplus, what he grows. The kandayam that he gives and other income that we derive from him, should they go to feed other people? It is to build up the country that money will have to be used. You were earning only 2 annas then. You have been earning Rs. 3 today. Your wages are increased. All bonuses and benefits are being increased and the same must be paid. Therefore, I am of opinion that this increase of food prices goes to a little extent to the benefit of the ryot. If a tank is to be re-constructed, if anything useful to

the ryot is done, that money is used. The food prices that have been slightly increased will not in any way affect the policy of the Government. It was in the best interests of the grower if at all that has been done. My friend finally went on saying that this question of delimitation and all that has been placed here and we will consider and then whichever is in the best interests of the country we shall take and decide.

Janab J. MAHOMED IMAM.—I did not say anything about delimitation.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—You said that you will take some other opportunity. My friends will answer your there. When you take some other opportunity I shall also answer you. You said that 'my friend is very anxious to torpedo me'. Please give me credit that I am going to torpedo you and one can only torpedo you if you are on a slippery ground. Perhaps you are doubtful about your position whether you are on solid ground. Nobody can torpedo a man who is on steady ground. My friend should no longer stand on slippery ground.

I once again request you, Mr. Speaker, to convey our grateful thanks to His Highness for giving us this heartening message.

ರಾಜಮಂತ್ರಪ್ರವೀಣ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತ ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿಶಾಲ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಆ ಪೈಕಿ ಕೆಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಅವರು ಕಾಶ್ಮೀರದ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಯಾರು ಎಷ್ಟೇ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿ, ಮೊದಲು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪರವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದು ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಈಗ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾಶ್ಮೀರದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪಾಗಿದೆಯೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಆದರೆ ಆಗ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ನ್ಯಾಯ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆಯೋ, ಹಾಗೆ ಅವರು ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಮ್ಮವರು ಯೋಚನೆಮಾಡಿದ್ದರು. ನ್ಯಾಯ ಯಾವ ಕಡೆಗಿದೆಯೋ ಅವರ ಕಡೆಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬಹುದೆಂಬ ಆಶಾಭಾವನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ Power-Politics ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಅಂಥ ಆಶಾದಾಯಕ ಕಿರಣಗಳು ಕಾಣಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಎಲ್ಲೇ ನೋಡಲಿ ಹಳೆ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳೇ ಉಳಿದಿವೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹಿಂದೆಯೇ ಬಂಗಾಳದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಅನೇಕರು ನಿರಾಶ್ರಿತರುಬರುವ ಸಂಭವವುಂಟೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಅದರಂತೆ ಅನೇಕರು ಈಗಾಗಲೆ ಬಂದೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಹಿಂದೆಯೇ ಧೈರ್ಯ ಮಾಡಿ ಕಾಶ್ಮೀರಕ್ಕೆ ಸೈನ್ಯ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಅಂಥಾ ವಿಷಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದುರಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಈಗ ನಾವು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮತಃ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಾಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟೆವು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೂ ಈಗ ದೈವಕೃಪೆಯೇ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಧ್ಯೆ ಇಲ್ಲದ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತಿದೆ; ಸತ್ವಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಪ್ರವಾಹ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಭೂಕಂಪ, ಅಸ್ಸಾಂನಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಪಡಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕೊರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ಬೇರೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಆಹಾರದ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದು ಪಕ್ಷದ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಆದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗದಂತೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಬೇಕು. ಪ್ರಪಂಚದ ಜನರಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿದ್ದ ಸತ್ಯವು ಈಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲೂ ಅದು ಬಹು ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ದೊಡ್ಡ ಜನಾಂಗಗಳಾದ ರಷ್ಯಾ, ಅಮೇರಿಕಾ ಮುಂತಾದುವು ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಸೇರಿ ಕಂಡವರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಭಾವಿಗೆ ತಳ್ಳಿ ಆಳನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಹಿಂದೆ ಕೊರಿಯಾ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎದ್ದಿದೆ.

Janab MAHOMED VALIULLA.—How is it relevant, Sir?

Sri H.B. GUNDAPPA GOWDA.—I can speak anything relating to any part of the administration, so far as there is reference to it in the Address of His Highness. I must have some indulgence so that I might ventilate some of these things.

ಕೊರಿಯಾ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಹಾದಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಶಾಂತರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಬೇಕೆಂದು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸತ್ಯ, ಅಹಿಂಸೆ ಇವೇ ಅವರ ಮೂಲ ಸಂಪತ್ತು. ಹಿಂದೆ 1941ರಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧ ವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಬ್ರಿಟನ್, ಜರ್ಮನಿಗಳಿಗೆ ಅಹಿಂಸಾ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವಂತೆ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳಿದರು. ಅದೇನೋ ಸತ್ಯವಾದ ಮಾರ್ಗ. ಆದರೆ ಚರ್ಚಿಲ್‌ರವರು ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಏನಾಗುತ್ತಿತ್ತೋ ಏನೊ! ಆದರೆ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಹೇಳಿದರೂ ಅದರಂತೆ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾವೂ ಆ

ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನಾಂಗಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಕಮ್ಯೂನಿಸಂ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿ ರಾಜ್ಯಗಳು ಇದ್ದು ನಮಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದೆಶೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಇಬ್ಬರ ಜಗಳದ ನಡುವೆ ಸಿಕ್ಕಿ ನರಳುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಶಾಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು? ಎರಡು ಪಕ್ಷಗಳೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಯುದ್ಧ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. ಉತ್ತರ ಕೊರಿಯಾ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕೋರಿಯಾವನ್ನು ವಿಭಾಗಿಸಿದ್ದು ಸರ್ವಥಾ ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಕಾಶ್ಮೀರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಇದರ ಮಧ್ಯೆ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬೇರೆ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಇರಬೇಕು. ರಾಜ್ಯಾಂಗವು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೆಂದು ಸುಮ್ಮನಿರದೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಈಗಿನ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈಗ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಎದುರು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ವರ್ತಮಾನ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಇಂಡಿಯನ್ ಯೂನಿಯನ್ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹಾಗಿದೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವೇನೋ ಒಂದೇ. ಆದರೆ ಮೈಸೂರು ಎಂಬ ಒಂದು ಊರಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನೂ ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡೋಣ. ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಊರಿನ ವಿಚಾರ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ವಿಚಾರ, ನಾವು ನಿಗಾದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕು. ಈಗ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಪಂಡಿತ ನೆಹ್ರೂ, ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲ್‌ರಂಥ ಮಹನೀಯರಿರುವವರೆಗೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ನಡೆಯಬಹುದು. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಅವರ್ಯಾರಾದರೂ ದೂರವಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟ ಈ ರೀತಿಯಿದೆಯೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸಸ್ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ, ಫಂಡಮೆಂಟಲ್ ರೈಟ್ಸ್ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ, ನಮಗಿರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಾವು ಚಲಾಯಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ನಾವು ಫೆಡರಲ್ ಸರ್ವಿಸಸ್ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿದ್ದ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈಗಲೂ ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಸಂಸ್ಥಾನದ ನಾವೂ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದವರೇ ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೂ ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಅವರ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿವಿಶ್ವಾಸ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಿನಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೆ ಎಷ್ಟು ವಿಶ್ವಾಸವಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಡೆಯಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸರ್ವಿಸ್‌ಗಳನ್ನು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದೆಯೇ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಕೋಮಿನವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು, ಮಿಕ್ಕವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದೆ. ಈಗ ಒಂದೇ ಸಾರಿಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಬಿಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ! ನಾವು ಹಿಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆವೋ ಅದೇ ಮೇರೆಗೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರವನ್ನೇ ನಂಬಿರುವವರು. ಹಿಂದೆ ಅವರನ್ನು ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ದರ್ಜೆಗೆ ಏರುತ್ತೀರಿ, ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದರಂತೆ ನಡೆಯಬೇಡವೆ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇನೂ ಹೊಸದಲ್ಲ. ಬ್ರಿಟಿಷರು ಹೋದಾಗ ಇಂಡಿಯನ್ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ಸಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಇದು ನಮ್ಮ ಆತ್ಮಗೌರವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿರುವವರನ್ನು ನಾವು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಅಖಿಲ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದು ಸಂದಿಗ್ಧವಾಗಬಹುದೆಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳೊಡನೆ ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಬಾರದೆಂದು ಏಕೆ ಹೇಳಬಾರದು? ಅಲ್ಲದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಈಗೇನೂ ಅವಸರವಿರಲಿಲ್ಲ, ಕಡ್ಡಾಯವೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಂದೇ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಸಿವಿಲಿಯನ್ ಯಾರೋ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಈ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಅದು ಸರಿಯಾಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಮಿತಿ ಇರಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ: ಅವರು ಹೇಳಿದುದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ದಯವಿಟ್ಟು ನೀವು ಒಪ್ಪಬೇಡಿ. ನೀವು ಮೊದಲೇ ಅವರೊಡನೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಆಮೇಲೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಮೇಲೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ನೀವು ಇಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತೀರಿ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನವರನ್ನು ಕೇಳಿ, ಇದರಿಂದ ಅವರ ಮೇಲಾಗುವ ಪರಿಣಾಮವೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನನಗಿರುವಂತೆ ನಿಮಗೂ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಾನವಿರುತ್ತದೆ. ನೀವು ಈಗ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿದ್ದೀರಿ. ಆದಕಾರಣ ಇದಕ್ಕೆ ಈಗಲೇ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೆ ಅಥವಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಅಡ್‌ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸಸ್ ವಿಚಾರವಾಯಿತು.

ಇನ್ನು ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು. ಇದುವರೆಗೆ ಶೇಕಡ ಮೂರು, ನಾಲ್ಕರಂತೆ ಕೇಳಿದವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಈಗ ನೀವು ಸಾಲವನ್ನು ಎತ್ತಿ ನೋಡೋಣ. ಶೇಕಡ ಆರು ಏಳರಂತೆ, ಬಡ್ಡಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಾಲ ದೊರೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು 150 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ 50 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮಿತಿ ಇಡಬೇಕಾಯಿತು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಹೊರಗೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಏನು ಮಾಡುವುದ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹಶಾಲಿಗಳು. ನಾನೂ ಹಳ್ಳಿಯವನೇ ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನಗೂ ಉತ್ಸಾಹವಿದೆ. ಈಗ ಇದರ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಹಿಂದಿನ ಕಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಸರಿಹೋಗಬಹುದು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರಿಗೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಗ್ರಾಮ ಸುಧಾರಕರೆಂದು ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಈ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ 1942–43ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಅದಾದಮೇಲೆ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪ್ರಕಾಶಂರವರು ಫಿರ್ಕಾಸ್ಕೀಂ ಎಂದು ಮಾಡಿದರು. ನಾನು ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದುದನ್ನು ಅವರು ನೋಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ನಂಬಿಕೆ ಇಟ್ಟರು. We should not change horses in the middle-stream ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Grama-sudharaks are very bad horses.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—'ಗ್ರಾಮ ಸುಧಾರಕ' ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಎಂದು ನೇಮಕಮಾಡಿದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಹಿಂದೆ ಗ್ರಾಮ ಸುಧಾರಕರಾಗಿದ್ದವರೇ ಇದ್ದಾರೆ. Central Planning ಕಮಿಟಿಯವರು ಕೆಲವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈಗ ನೀವು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಮುಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ಬದಲಾಯಿಸಬಾರದು, ಇದನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಒಂದು ಬೀಜವನ್ನು ನೆಡುವುದು, ಅದು ಮೊಳಕೆಯಾಗುವುದರೊಳಗೇ ಅದನ್ನು ಕೆರೆದು ನೋಡುವುದು, ಹೀಗಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಮಾರ್ಗ ನನಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಇತರರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಗ್ರಾಮ ಸುಧಾರಕರೆಂಬ ಹೆಸರು ತೆಗೆದು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ಸ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದಿರಿ. ಏಕೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಹೆಸರು ಕೊಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು! ಈಗಾಗಲೇ 200 ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಚಾರ ಈಗ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೆಲ್ಲ ನಿಜವಾಗಿ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷಪಡೋಣ.

ಇನ್ನು ಚುನಾವಣೆಗಳ ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಡೀಲಿಮಿಟೇಷನ್ ವಿಚಾರ. 1951ರಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು 1951ನೆಯ ಅಕ್ಟೋಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನ್ನಗಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸರ್ಕಾರ ಎಂದಮೇಲೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮೊದಲೇ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥಾನ ಹಿಂದುಳಿದರೂ 'ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಚುನಾವಣೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತೆಯೇ! ಪ್ರಧಾನಿಗಳೇನೋ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಬೇಗ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ನಡೆಯಬೇಕಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ನೀವು ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು 1952 ಅಥವಾ 1953ರಲ್ಲಾದರೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ಆದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಇಂಥ ದಿನವೇ ನಡೆಯುತ್ತೆಂದು ಅದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಹೇಳಿಬಿಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಇವರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಅವರು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವವರು. ಆದರೂ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತ ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಇವರೊಬ್ಬರೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಡೀಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡುವವರೂ ಅವರೇ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಹೌದು. ಪೂರ್ವಬಂಗಾಳದಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ನಿರಾಶ್ರಿತರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ ಹೊರತು ನಾವು ಓಟರುಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ಡೀಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸು ನಮ್ಮಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ನೋಡೋಣ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಯಾವಾಗ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತೀರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿಬಿಡಿ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಏನು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ನಿಮಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಹಲವಾರು ಇರುವುದರಿಂದ ಇದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಹೇಳಿಕೆ ಎಂದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಆ ಪವಿತ್ರತೆ (sacredness) ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ದೇವರೂ ಕೂಡ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಇರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಿಸಿ ಈ ಕಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಟೀಕೆಗಳು ಬಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಏನೂ ವಿಷಾದಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಟೀಕೆಗಳು ಬರಲಿ. ಅಂಥ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗೌರವ ಕೊಡಬೇಕು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ರಚನಾತ್ಮಕ ಟೀಕೆಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ರಚನಾತ್ಮಕ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ, ರಚನಾತ್ಮಕ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಅದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ bankruptcy ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಿ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಿ. ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶ ಬಹಳ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಅನೇಕವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುತ್ತ ಹೋದರೆ ನಮಗೂ ಕೋಪ ಬರುತ್ತದೆ, ನಿಮಗೂ ಕೋಪ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ನಮಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಕೆಲವರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಕೆಲವರಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮಂಥವರು ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ. ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಹಣ ಕಾಸು ಬರಿದಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆ ಭಾರವೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಮೇಲಿದೆ. ನಾಳೆ ನೀವೂ, ನಾವೂ ಎಲ್ಲಿರುತ್ತೇವೆಯೋ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕಲ್ಯಾಣವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ನೆನ್ನೆಯ ದಿನ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಕ್ಕಾಗಿ ವಂದನಾರ್ಪಣೆ ಸೂಚಿಸತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಎರಡು ಅಂಶಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಮತ್ತು ಆ ವಿಚಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಚರ್ಚೆಯೂ ಕೂಡ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಭಾಷಣಮಾಡಿದಂಥವರು ಕೇವಲ ವಾಗ್‌ವಿವಾದ ಮಾಡಿ ಘರ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಿದರೇ ವಿನಾ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯ ನೆರವೇರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಎದ್ದು ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು ಬಹಳ ಅಮೋಘವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಜನಾಬ್ ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ ಅನೇಕ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಸೆಳೆದಿರುವುದು ಎರಡು ವಿಷಯ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಮೊದಲನೆಯದು ವಿಲೀನೀಕರಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿ ಹೇಗೆ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು. ಆ ವಿಚಾರ ಕೊಂಚಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿಪುಲವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ನೀತಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂಬುದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿದ್ದುವು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಹಿಂತೆಗೆಯಬಾರದು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕವರೂ ಕೂಡ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರಾಗಬೇಕೇ ವಿನಾ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳನ್ನು ಬದಿಗಿಟ್ಟು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಾರದು ಎಂಬುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಈಗ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ನೌಕರರ ಸಂಸ್ಥೆ ಒಂದು ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನೌಕರರನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕವಿತ್ತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೆಲವರು ಕೇಳಿದರು. ನಾನೂ ಕೇಳಿದೆ. ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ (consult) ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳಿವೆ. ಇಂಥಾ ಮಹತ್ತರವಾದ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೊದಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಮೇಲೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವ ಒಂದು ನೀತಿಯೂ ಕೂಡ ಇದೆ. ಅದು ಎಂಥಾ ಕಾಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕೊರಿಯಾ ಯುದ್ಧ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ಅಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಜರೂರಾಗಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ವಿಲೀನೀಕರಣದ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಹೊರಗೆ ಬಿಡದೆ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ ಆ ಮೇಲೆ ದೇಶದ ಒಂದು ಅಭಿಮತ ಪಡೆಯಬೇಕು. ನಾನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಟಿಗ್ರೇಷನ್ ಆಫ್ ಸರ್ವಿಸಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಏನು ಅಂಥಾ ಮಹಾ ಪ್ರಮಾದ ಇತ್ತು? ಇವತ್ತು ಆಗುವುದು ನಾಳೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ನಾಳೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತೊಂದರೆ ಏನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ಸರ್ವೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅತೃಪ್ತಿ, ಅಸಮಾಧಾನ ಉಂಟಾದರೆ ಅದು ಬರೀ ಸರ್ವೀಸ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪರಿಣಾಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ದೇಶದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅಶಾಂತಿ ತಲೆದೋರಿದರೆ ಅದರ ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಎಂತಹ ಪರಿಣಾಮವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಲ್ಲಿ ನೌಕರಿ ಭದ್ರತೆಯ ಭರವಸೆ, ಶಾಂತಿ, ಸಮಾಧಾನ ಇದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ರೀತಿನೀತಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದು ಇಷ್ಟೇ: ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಆಖೈರು ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಾವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬದಲಾವಣೆಮಾಡುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಎಷ್ಟೋ ನಾವೂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ತಾವೂ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು ಬಂದಾಗ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿರುವ ಅನೇಕ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳಿವೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿದವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಸರ್ವೀಸಸ್‌ನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ವೀಸಸ್ ವಿಲೀನೀಕರಣ ಮಾಡುವುದು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಧುವಾದದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮತ್ತೆ ಇದು ಆಗಬಹುದು. ದೇಶದ ಭದ್ರತೆಗೆ ಇದು ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಎಂದು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಾದರೆ ವಿಶೇಷ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣದಿಂದ ದೇಶದ ಭದ್ರತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ಇವತ್ತು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ದಿನೇ ದಿನೇ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ರೀತಿ ನೀತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಅವರೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಹೋದರೆ ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳು ಅನುಭವಕ್ಕೆ

ಬಂದಿವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಆಡಳಿತವು ಎಷ್ಟು ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ, ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋಯಬಹುದು.

ಬಹುಶಃ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 'ನಿಮಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೂ ತಾವೂ ಒಂದಂಶವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಸಮಾಧಾನಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡುವ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ಹೀಗಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಪಂಜಾಬಿನಿಂದ ಒಬ್ಬ ಪಂಜಾಬಿಯೋ, ಇಲ್ಲವೇ ಬಂಗಾಳದಿಂದ ಒಬ್ಬ ಬಂಗಾಳಿಯೋ ಬಂದು 'ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆಂದು' ಕೇಳತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಅಷ್ಟೆ! ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಸೂಚಿಸಿದಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾಭಿಮಾನ, ದೇಶವಾತ್ಸಲ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಗುಣಗಳಿರಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು. ನೀವೇನು ಜರೂರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಾದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯೆನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲಕೊಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಭೆ. ದೇಶದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸತಕ್ಕುದು ಅದು. ನೀವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನೂ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಾಸ್ತವವಾದ ಬೆಂಬಲವಿರುತ್ತದೆ; ಪ್ರತಿಭೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಎಡರು ತೊಡರುಗಳೇನಾದರೂ ಬಂದರೆ ಅವಶ್ಯಕ ಕಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡುಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೇಶದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಅತಿ ಜರೂರಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದ್ದು ತಾವು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಾದರೋ ಅಂಥಾದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಈ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. Nothing is final in politics. 'ನಮ್ಮ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ, ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿವರ್ಗದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದು,' ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬಹುದು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ 312ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ವಿಶದಪಡಿಸಿದೆ. ಇಂಥ ಐಕ್ಯತೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇಂಡಿಯಾದ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ 2/3ರಷ್ಟು ಬಹುಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾದ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಆಗಿ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದು ಮಂಜೂರಾದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾವುದಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಈ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಮಾಡಿದ್ದೆವೆನ್ನುವುದಾದರೆ, ಈಗ ಈ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಬಂದಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ವಾದಕ್ಕೆ ಬಂಬಲವೇ ದೊರೆಯಿತು. ಈಗ ಮಾಡಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ,—ಈ ವಿಲೀನೀಕರಣದಿಂದೇನೋ ಕೆಲವು ಅನುಕೂಲಗಳಾದರೂ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಸಾಧುವಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆಮಾಡಬೇಕಾದ ಒಂದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿರಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಇದು ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಆಗಲೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಅದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪದ್ಧತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಮಾಡಿರುವುದೂ ಕೂಡ ಕೇವಲ ಒಂದು ಅನಿವಾರ್ಯ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ನಾನೆಣಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಹಾರದ ನೀತಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸಬ್ಸಿಡೈಸ್‌ಮಾಡುವ ನೀತಿ, ಆಹಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರದ ಹಂಚಿಕೆ ನೀತಿ—ಎಂದು ಮೂರು ಭಾಗಗಳಿವೆ. ಸಬ್ಸಿಡೈಸ್ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಮಾರುವ ಬೆಲೆಯನ್ನ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದರು. ಮಾರುವ ಬೆಲೆ 'ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು' ಎನ್ನುವುದು ಬರೀ ಇವತ್ತೇ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸೇರು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವತ್ತೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಒಮ್ಮೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ 20 ಸೇರು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೂ ''ಏನಪ್ಪಾ ಹೀಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು'' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ನಾನಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿದೆಯೆಂಬದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಇದುವರೆಗೂ ತಾವು ಏನೋ ಒಂದು 'ಸಬ್ಸಿಡೈಸ್' ಮಾಡುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿರಿ. ದೇಶದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣವನ್ನು ಯಾರಿಗೋ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೆಂದು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೆ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೆಣಿಸಿದರೆ ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲದೆ ದೇಶದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮನಾಗಿ ಹಂಚಬೇಕು. ನೀವೀಗ ಸಬ್ಸಿಡೈಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಯಾರಿಗಾಗಿ? ಅದೂ, ಅದನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೊದಲುಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲ! 1943ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಂಚಿದ್ದೀರಿ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ರೇಷನ್ ಡಿಪೋಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ರೇಷನ್ ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅವರಿಗಾಗಿ ಈ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರೇ ಹೊರತು, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅನ್ನಕ್ಕೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಊರೂರಿಗೆ ಅಲೆದು, ಕಾಳಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ತಂದು ತಿನ್ನಬೇಕಾಗಿರುವವರನ್ನು ಪರಮಾತ್ಮನ ಕೃಪೆಗೇ ಬಿಟ್ಟು, ಇಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ನೀತಿ ಸರಿಯೆ? ಏನೇ ಆಗಲಿ, ಇವರುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ಹಂಚುವುದರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ನಿಮ್ಮ ಅಸಲು ಬೆಲೆಗೆ (Service at cost) ಕೊಡಬಹುದೇ ಹೊರತು ಯಾವೊಬ್ಬನಿಗೇ ಅಗಲಿ ದುಡ್ಡಿನಲ್ಲಿ ರಿಯಾಯಿತಿ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡುವ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆಯೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಕಣ್ಣೀರು ಬರುತ್ತದೆ!! ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ, ಯಳಂದೂರು, ಟಿ. ನರಸೀಪುರ—ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ನದ ಅಭಾವ ತಲೆದೋರಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಜನರ ಕಷ್ಟ ಹೇಳತೀರದು! ಕಬ್ಬಳ್ಳಿಯೆಂಬುದು ಯಳಂದೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟದ ಬುಡದಲ್ಲಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಕೊಪ್ಪಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ 6 ರೂಪಾಯಿ—8 ರೂಪಾ

ಯಿಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಕಳ್ಳರಂತೆ ನೂರಾರು ಜನ, ಇರುವೆಗಳು ಅಕ್ಕಿಕಾಳನ್ನು ತಗೆದುಕೊಂಡುಹೇಗೆಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತವೋ ಹಾಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಆ ಪಾಪಿಗಳು ಇಂಥ ಜನ್ಮವಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಯಾವುದಾದರೂ ವಿಷ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸತ್ತರೇ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂಥವರಿಗಾಗಿ ಡಿಪೋಗಳನ್ನಿಟ್ಟು, ಸಬ್ಸಿಡೈಸ್ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ? ಅವರಿಗೆ ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ 50 ಸೇರಾದರೂ ಒಮ್ಮೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಸಡಿಲಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ? ಯಳಂದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಿಂದ ಪೆರಿಯಾಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ದವಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದೂವರೆ ಸೇರಿನಂತೆಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಬ್ಲಾಕ್‌ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನ ದರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಕೂಡ ನಮಗಿಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆ ಮಸಾಲೆ ದೋಸೆ ಸಿಕ್ಕಿತು ! ಅದೇ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥಾದ್ದೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ? ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಆಹಾರದ ನೀತಿ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದೇನೂ ಹೊಸದಾಗಿ ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬಂದದ್ದು. ಈ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಈಗತಾನೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮನಗಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತು ಲೇವಾದೇವಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ದವಸವನ್ನು ನೀವು ತಗ್ಗಿನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ಅಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಮಾರಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಮಾಡಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ; ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದೂ ನನಗೊಪ್ಪಿಗೆ. ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೇ ಆಗಲಿ ನಿಮಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಯಾವ ದರ ಬಿದ್ದಿದೆಯೋ ಅದರಂತೆ ಮಾರಬೇಕು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಾಸನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರೋಟ್ ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ನಾವಿಲ್ಲ. ಮನಸ್ಸು ತೀರಾ ನೊಂದು ನಾನು ಇಷ್ಟುಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ಮ ಈ ನೀತಿ ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ; ನಾನು ಹೇಳಿದ ನೀತಿಯನ್ನು ನೀವು ಪಾಲಿಸಿದರೇ ನಿಮಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯತೆ, ಗೌರವ ಬರುತ್ತದೆ, ನ್ಯಾಯ ಪ್ರತಿಷ್ಟೆ ಮಾಡುವವರೆಂದು ಒಂದು ಕೀರ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಿಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನವರನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲವೆಂದರೆ ಏನು ಹೇಳುವುದು ? ಇಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಆ ಮೂಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿದ್ದಾರಲ್ಲ, ಪೆರಿಯಾಪಟ್ಟಣದಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗಿ 50–60 ಸೇರು ಕಳ್ಳತನದಲ್ಲಿ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬಂದು ಮನೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಿರುವ ಆ ಪಾಪಿಗಳು,—ಅವರಿಗೆ ಮಾತುಬಂದಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಉಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ! ಪಾಪ, ಅವರು ಯಾರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು! ಪೋಲೀಸಿನವರು ಕಂಡರೆ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಸತ್ತುಹೋದರೂ ಅವರನ್ನು ಕೇಳುವವರು ಯಾರು ? ಪೆರಿಯಾಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾತ್ರಿ ಹನ್ನೆರಡು ಘಂಟೆ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ 300 ಜನ ದವಸ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದವರು ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಹೆದರಿಕೊಂಡು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ನಾನು ಆ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವನು ಇಶರನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಏನು ವಿಷಯವೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ, ಪೋಲೀಸಿನವರು ಹನ್ನೊಂದು ಜನರನ್ನು ಪೋಲಿಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದು ಹಾಕಿ ಅವರ ರಾಗಿ ದವಸವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಕಡೆ ಇಂಥಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲೇನಾದರೂ ನಡೆದಿದ್ದರೆ ಅತಾರಾ ಕಛೇರಿಗೆ ಮುತ್ತಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು ಏನು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಆ ಬೇಸತ್ತ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ? ಹಾಗೆ ಒಂದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತರಲು ಆ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಿತೆಂದು ತಾವು ಕೇಳಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನೆ, ಮಠಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಬಸ್ಸಿನವರೂ ಸಹ ಕಾಳಸಂತೆ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 4-5 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಅವರೇ ಸ್ಪೆಷಲ್-ಟ್ರಿಪ್ ಹೊಡೆದು ಚಾಮರಾಜನಗರದಕಡೆಯಿಂದ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಕಾಳಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಸರಬರಾಯಿಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಒಂದೂವರೆಸೇರಿನಂತೆ ರಾಗಿ –ಜೋಳ ದೊರೆಯುತ್ತದಂತೆ. ಆ ಜನರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ— "ಸ್ವಾಮಿ ದುಡ್ಡನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ತರುತ್ತೇವೆ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಅನೇಕರು ತಮ್ಮ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವಂಥ ಆಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೇವಲ ಐದುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೇ ಮಾರಿ ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಯಲೇಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ತಾವು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೇಮಕಮಾಡಿ, ನೋಡಿ.

I will give evidence. Does not my friend think that it is desirable to take poison and die? (Voices - No, no) It is not worthwhile. Therefore, I appeal to the Government to stop all subsidies to-day and we do not want to subsidise any man in the country unless the man is most deserving. If there is such a case, please consult us. You will rise in the estimation of the people, in the estimation of God. This is about distribution policy.

Now, in regard to production policy, we are all men who have come here to see things eye to eye and solve the problem. We have somehow to solve the problem. ಇನ್ನು "ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ" ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈ ದಿವಸದವರೆಗೂ ಈ 'ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವ' ಯೋಜನೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮತ್ತು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚನ್ನೇನೋ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸದವರೆಗೂ ಆ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಆ ಕನಿಷ್ಠ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲೇ ಉಳಿದಿವೆ. "ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ" ಎಂದು ಕೇಳತಕ್ಕವರೇ ಇಲ್ಲ. As a matter of fact, the present Ministry is anxious to see that things are brought to order. There should be proper approach. You are all agreed that there is something wrong somewhere. Where it is wrong, it is there we have got to use our intelligence and capacities. Somewhere we are wrong. ಆದರೆ ನೀವು ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ಮಾಡು

ತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಮತ್ತು ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರ ತಕ್ಕ ರಚನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳ ಪ್ರಯೋಗ, ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದೇ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ. To remove indebtedness of the agriculturists is the fringe of the problem. ಇದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಏನು ತಪ್ಪು ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆಯೆಂದರೆ—ತಾವು ಔಷಧಿಯನ್ನೇನೋ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ; ಆದರೆ ರೋಗದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಎಂಬುದು ತಾವು ರೋಗದ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ, ಏನು ಖಾಯಿಲೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಔಷಧಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಗ ನಿಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಭಾಗಗಳನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ—ಅವು ಸರಿಯೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಯಾವನು ಬೆಳೆಯಬೇಕೋ—ಅವನೇ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಇತರೇಯವರಿಗೆ ನೀವು ಪಲ್ಲಾ ಒಂದಕ್ಕೆ 20 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅವರು ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರು ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದಾಗುವ ಪ್ರಯೋಜನವೆಷ್ಟು ? ಆದಕಾರಣ ಕಸಬುದಾರನಲ್ಲದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ನೀವು ಎಷ್ಟೇ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದರಿಂದ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಲಾರದು. ಆದರೆ ರೈತನಿಗಿರುವ ದುರ್ಬಲತೆಯೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ "ನಾವು ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಗುಳ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ" ಎಂದು ಇತ್ಯಾದಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅಷ್ಟಾದರೆ ಈ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರಿದೀತು ? I am in clash with such of those people who are not agriculturists.

ನೀವು ಸಬ್‌ಸಿಡೈಸ್ ಮಾಡುವ ನೀತಿಯೇ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ನೀವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ " ರೈತನ ಮಿಷನರಿ " ಎಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟುಹೋಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ಕಂಡುಹಿಡಿದು, ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ನಂತರ ಆ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಪೆಟ್ರೋಲನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ, ಆಗ ಅದು ತಾನೇತಾನಾಗಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಆಗ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅತನೇ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾದ್ದು ದುಡ್ಡು. Even to him do not subsidise because as my friend said, there is likelihood of middle man making use of it. ಅವನಿಗೆ ದುಡ್ಡಿನ ತ್ರಾಣವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಅತನಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಅರ್ಧ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ್ಯೂ ಅತನಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಏನೋ ನೂರಾರು—ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಚಲಾವಣೆಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು ; ಅಷ್ಟೆ, ಬಡವನಿಗಂತೂ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಅಷ್ಟ ದರಿದ್ರಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾನೆ. That is the primary consideration. If anybody is under the impression that the ryot is better off economically it is a wrong and incorrect impression. The ryot is as poor and indebted as ever. To remove the indebtedness of the ryot is the fringe of the problem.

ಒಂದು ಭಾವಿ ತೆಗೆಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ 4,000 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕಮ್ಮಿ ಆಗಲಾರದು. ಆದರೆ ನೀವು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೊಡುವುದೆಷ್ಟು, ಕೇವಲ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಅಥವ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಇನ್ನು 3,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಯಿಂದ ಹಾಕಿ ಭಾವಿ ತೆಗೆಸುವ ಚೈತನ್ಯವಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಅತನು ನಿಮ್ಮ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ 500 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಏಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ? ಬಹುಶಃ ಈ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಅರ್ಜಿ ಬರೆದವರು ಮೊದಲುಗೊಂಡು ಹಣ ಮಂಜೂರಾಗುವತನಕ ಮಧ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕವರು ಹಂಚಿಕೊಂಡು ತಿನ್ನಲು ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರಬಹುದು. ಬೇಸಾಯಗಾರನಿಗೇನೂ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ತಾವು ಕೊಡುವುದನ್ನು 'ಸಾಲ' ಎಂದು ಕೊಡಿ. ಕೊಡುವುದನ್ನು ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆಗುವಷ್ಟನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು. Capital at the time when he requires, to the extent he requires and at reasonable rates of interest. Even there I do not say "Give it free". As a matter of fact you are giving money for wells. To a very great extent it is not being made use of properly.

Mr. SPEAKER.—What more time does the Honourable Member require?

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I will finish very shortly. All our idealogies, all our aspirations are very good; but the approach is not correct.................

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ—ನಿಮ್ನ ಪಂಗಡ).—ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯಗಳು ಅಡಗಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವರು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲ ಅನೇಕರಿಗಿರುವಂತಿದೆ. ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇದನ್ನು ನಾಳೆಗೂ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೆ ಬಹಳ ವೇಳೆಯಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರ ಕೊಡತಕ್ಕವರಿಗೂ ಸಹ ವೇಳೆ ಇಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆದರೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವೇ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು.—ಡೀಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಗೆ ನಾಳೆ ಮತ್ತು ನಾಡಿದ್ದೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಹುದು. ಅದೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಅದ್ದರಿಂದ ತಾವು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ನಾಳೆಗೂ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಈಗ ತಾವು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಕಾರ, ಆಹಾರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು 1950ರ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆ ಸ್ವಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಈಗಾಗಲೇ 40—50 ದಿವಸಗಳಿಗೆ ಆಗುವಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಆಹಾರವಿದೆಯೆಂಬ ಕೂಗು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಆ 50 ದಿವಸಗಳು ಕಳೆದನಂತರ 51ನೆಯ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸಲು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? Therefore a very serious situation has arisen.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. What is the good of consulting somebody else for something else ? ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಏನು ಮಾಡಬಹುದು? ಯಾವ್ಯಾವ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಪರಿಣತರೋ ಅವರನ್ನ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ಲಾಗಿಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆಬಹುಶಃಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ. One suggestion that I would like to throw is this : ಇದುವರೆಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿಗಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ತೆತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಆ ಬಾಬಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣ ವ್ಯಯ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕು. Thereby I do not mean that the Government should be a business concern. I would like that the Government should do banking business. Government must create a Banking concern, which will facilitate and increase the economic machinery. ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೂ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಹಣ ಬೇಕು, ಹಣವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಕೆಲಸಗಳು ಮುಂದುವರಿದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬಸ್ ಸರ್ವಿಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕಿದರೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬಸ್ಸಿನ ಒಂದು ನಟ್ ಹೋದರೆ ಅದಕ್ಕೆ 25 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಮಾಡಿ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕವೇಳೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೈಲ್ವೆ ಅನುಕೂಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕಜನ ಬಸ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ಗಳನ್ನಿಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳುವಾಗ ಹತೋಟಿ ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ? ಸರಿಯಾಗಿ ಹಣ ಕಟ್ಟಿ ಕಾನೂನುಪ್ರಕಾರ ಯಾರುಬೇಕಾದರೂ ಸರ್ವಿಸ್ ನಡೆಸಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ. ಆಹಾರದ ಸಬ್ಸಿಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ರಚನಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಈಗ ಅಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೆಲ್ಲಿದೆ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಕುಳಿತು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಆರೀತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರವರ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

(*There were some interruptions at this stage from some members regarding extension of time for continuing the debate on His Highness's address.*)

Mr. SPEAKER.—I do not think we will be able to extend it.

Janab J. MAHOMED IMAM.—I understand that several of the Ministers will have to reply.

Mr. SPEAKER.—Not all the Ministers. I think, Sri Mariappa and the Chief Minister will reply.

Janab J. MAHOMED IMAM.—I think it will take another two hours. Government may accommodate the House.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—If it is necessary to continue the debate I think the Hon'ble Speaker may consider the desirability of having the discussion till lunch interval tomorrow. I have no objection.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು 'ನಮ್ಮ ಶಾಸನ ವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ, ಅವರು ದೇಶದ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಸುಖ ಶಾಂತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೆಲಸಬೇಕೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಆಶೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು, ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗತಾನೆ ಆಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನನೋಯುವಂತೆ, ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಹಾರದ ಹತೋಟಿ ತೆಗೆಯಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನಾಹುತವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆದದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ದಿವಂಗತರಾದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಆರ್ಡರನ್ನು ಜಾರಿಮಾಡಿ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ದರ್ಪವನ್ನು ಬೀರುವುದಕ್ಕೆ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಹಾಗೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗ 8½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಹಂಚಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹು ಶೋಚನೀಯ ವಿಚಾರ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾದರೂ ಪಟ್ಟಣದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹತೋಟಿಯನ್ನಿಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಸೂಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. 2/3 ಭಾಗ ಪಟ್ಟಣದ ಜನಗಳಿಗಾಗಿ ಇತರ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಗುರಿಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ ಗ್ರಾಮಾಭ್ಯುದಯ ಎಂಬ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಬಹುಶಃ ಶ್ರೀ ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈಗ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀತಿಯು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಕ್ಲೋಸ್‌ಪೇಟೆಯನ್ನು ರಾಮನಗರವೆಂದೂ, ಬೌರಿಂಗ್ ಪೇಟೆಯನ್ನು ಬಂಗಾರಪೇಟೆಯೆಂದೂ ಹೆಸರು ಬದಲಾಯಿಸುವುದು. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು. ಗ್ರಾಮಾಭ್ಯುದಯವೆಂಬುದು ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. 1945ರಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಾಗ ರಸ್ತೆ ಮಾಡುವುದು, ಸೇತುವೆ ನಿರ್ಮಿಸುವುದು, ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡುವುದು ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದುವು. ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಆ ತರಹ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕೆಲಸಗಳೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹೊಸದಾಗಿ ತಂದಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಒಂದು ಮೈಲಿಯಲ್ಲೂ ರಸ್ತೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಸೇತುವೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಗಿಡ ನೆಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಬರೀ ಸರಸ್ವತಿ ಪ್ರಸನ್ನವಾಗಿದೆ. ಚುನಾವಣೆ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಛೇರ್ಮನ್ನರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿದೆಯೇ ವಿನಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಯಾವ ಉಪಯೋಗವೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ಅನುಭವ. ಶಾಸನ ವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಗೆ ಉಪಚುನಾವಣೆ ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದಾಗ ಈ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಾಯಿತು, ಚುನಾವಣೆಯಾಗುವಾಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವವರೇ ಅದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆದರೂ ನೀವು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ (laughter !)

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಅದು ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ನಡೆದ ಕೆಲಸ. ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸಹಕಾರಿಯೆಂದು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಯೋಜನೆಗಳು ಬಂದಿವೆಯೇ ಹೊರತು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ನೋಡಿರುವ ಹಾಗೆ ರೂಪಾಯಿಗೆ 12 ಆಣೆ ಕೆಲಸ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ವ್ಯಸನದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಬರಿಯ ಚುನಾವಣೆಗಾಗಿಯೇ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗಿದೆ.

ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪ್ರಾಂತ ಪ್ರವಾಸ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಯೋಜನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಏನೇನೋ ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿ ಅವರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಜೋಯಿಸರು.—ಸುಳ್ಳು ಎಂಬ ಪದ unparliamentary, ಅದನ್ನು ಸದಸ್ಯರು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಹೋಗಲಿ, ನಿಜವಲ್ಲದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದ್ದಾರು.

ಇನ್ನು ಮಲ್ಟಿಪರ್‌ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳೂ ಸಹ ಹೀಗೆಯೇ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟು 15-20 ಕಡೆ ಈ ಸಂಘಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದೋ ಏನೋ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 12 ಸಂಘಗಳಿವೆ. ಎಲ್ಲವೂ ಈಗ ಮಲಗಿವೆ. ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಆರು ತಿಂಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವು.........

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಈ ಸಂಘಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿಯೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವಾಯಿತು. ಆರು ತಿಂಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಯೋಜನೆಯೆಂದು ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳ ಹಾಕಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಂಡವಾಳದಲ್ಲಿ ಇದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ನಾನು ಬೇರೆ ಕಾಣೆ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು 1910 ಅಥವಾ 1920ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಈಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದೇ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಸಾಧ್ಯವೆ? ಇಷ್ಟು ಹಣ ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮೇಜು ಕುರ್ಚಿಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಲ್ಲದೆ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಸೂಪರ್‌ವೈಜರಿಗೆ 50 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ, ಇದಲ್ಲದೆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಬೇರೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು? ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧನೆಯ ಉದ್ದೇಶವಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿನ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಸುಲಭವಾಗಿ ಊಹಿಸಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆಯ ವಿಚಾರ ನೋಡಿದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವೇ ಇಲ್ಲ. ರೈತರ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬುಲ್‌ಡೋಜರುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರೈತರು ಟ್ರಾಕ್ಟರು ಬೇಕೆಂದು ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅದನ್ನವರು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆದು ಕಳುಹಿಸುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಾಲವಾಗಿ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಮೇಲೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೇ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಇದು, ಇದು ಎಂದರೆ ಏನು ಸ್ವಾಮಿ? (ನಗು !)

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿರುವ ಹತೋಟಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಪೈಪೋಟಿ ಮನೋಭಾವ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಬರಿಯ ಮಾತಾಗುತ್ತದೆ.

ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಹಾಸ್ಯವಾಗಿ, ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದ ನೀರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಗಸ್ತ್ಯರು ಕುಡಿದುಬಿಟ್ಟರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಿರಲಿ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾಧಾರಣವಾದ ಕೆರೆ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಸಾಗುವಳಿ ಆಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಒಬ್ಬರು ಸಬ್ ಓವರ್ಸಿಯವರು. ಅವರು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನೂ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಸಾಗರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಇದ್ದರೂ ಹೀಗೇಕಾಯಿತು? ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ನಷ್ಟಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ

ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದೇಶದ ಹಣದಿಂದ ಈ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು; ಈ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರೋ ಅವರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಚುನಾವಣೆಗಳ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈವಾಡದಿಂದ ಮತದಾರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯತ್ಯಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬಾರದು. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಒಬ್ಬ ವರ್ತಕರ ಕಾರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮೂರು ದಿನಗಳು ಚುನಾವಣೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಮತದಾರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri G. A. ACHARYA (Bangalore District—General).—Sir, His Highness's speech is before us. He has analysed and correctly depicted the actual financial position of Mysore and has also given note of optimism. As you know, Sir, Mysore has to progress only with further industrialisation. He has said that increased production is necessary and the incomplete capital works must be completed at any cost. The last sentence is 'All these need finance and the question is engaging the attention of my Government'. We are faced with economic crisis and most of us know what exactly the country is facing. There has been so much of investment paralysis in the country that some of my colleagues when they speak, seem to think that Ministers are astrologers or magicians.

Janab J. MAHOMED IMAM.—At least Administrators!

Sri G. A. ACHARYA.—Janab Mahomed Imam was telling us that he is suffering from the disease of pessimism. So I would like to cure him Sir, with a dose of optimism. He was a Minister during the war period. Whenever he talks, as a matter of fact, he accused the present administrators as propagandistic. But I say he was speaking to-day with an eye on tomorrow's newspapers 'how Imamanna's speech may come there'. That is exactly what I would say after listening to his speeches.

(Interruption from Janab Mahomed Imam).

There were hardly any constructive criticisms. Mostly they were destructive criticisms.

Janab J. MAHOMED IMAM.—To say that I am speaking with an eye to newspaper publicity is a reflection on me, Sir.

Sri G. A. ACHARYA.—That is my opinion. I have absolute freedom to say what I feel.

Janab J. MOHAMED IMAM.—That is a reflection against me. I can also retort. Whether it is in good taste is a matter to be decided by the Chair.

Mr. SPEAKER.—It is better if the Hon'ble Member does not impute motives.

Sri G. A. ACHARYA.—I said the speaker is like that.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—The Honourable Member may continue his speech tomorrow.

Fixing time for receipt of notice of amendment to Special Motion re. Delimitation of Constituencies.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು).—ನಾಳೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆಗೆ ಯಾರಾದರೂ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಳುಹಿಸುವಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ನಾಳೆ ಹನ್ನೊಂದು ಘಂಟೆಯೊಳಗೆ ಕಳುಹಿಸಬಹುದು.

The House will now adjourn.

(The Assembly adjourned at Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Thursday, the 30th August 1950.)

WD 2204—GPB—550—18-9-50.

LEGISLATIVE ASSEMBLY.

THIRD DAY.

Wednesday, 30th August 1950.

The Assembly met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at One of the Clock.

Mr. Speaker (Sri V. Venkatappa) in the Chair.

STARRED QUESTIONS.

(to which oral answers were given).

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa).–Questions. Question No. 51.

Sri T. SUBRAMANYA (Tumkur District—General).—The Honourable Chief Minister is not present.

Mr. SPEAKER.—The Honourable Minister for Finance will answer.

Grant of Titles and Public Service Medals in Mysore.

*Q.—51. Sri T. SUBRAMANYA (Tumkur District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether any correspondence is being carried on between them and the Government of India on the grant of titles and public service medals by either the Government of Mysore or by the *Rajpramukh* His Highness the Maharaja of Mysore;

(*b*) if so, whether they will place the correspondence on the table of the House?

Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries) [on behalf of Sri K. Chengalaraya Reddy (Chief Minister.)]—

(*a*) Yes.

(*b*) No.

Sri T. SUBRAMANYA.—Why are the Government unwilling to place the correspondence before the House?

*Sri H. C. DASAPPA.—It is not considered desirable that the correspondence should be placed on the table, at any rate when the matters are still under correspondence.

Sri T. SUBRAMANYA.—Does the Honourable Minister admit that desirability or undesirability is not a matter on which refusal could be given under the rules to place the matter before the House?

Sri H. C. DASAPPA.—When the Government consider that it is not desirable to place a matter on the table when it is still under negotiation and correspondence, I think they are perfectly in their rights to do so.

Sri T. SUBRAMANYA.—May I ask the Honourable Minister to refer to any rule which says that if the Government feel it undesirable they can refuse to place the correspondence on the table of the House?

Sri H. C. DASAPPA.—My Honourable friend must show what rule enables him to compel the Government to disclose certain matters which are still under correspondence.

Sri T. SUBRAMANYA.—It is a request for information. Therefore the Honourable Minister will kindly note that he is bound to place before the House all correspondence called for by any member of the House.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Chitaldrug District—General).—This is a matter in which ruling can be given. It cannot be pressed further when the Honourable Minister says that the correspondence cannot be disclosed. Can the Honourable Member continue to press for an answer?

Mr. SPEAKER.—That has been answered.

Sri T. SUBRAMANYA.—The Honourable Minister is bound to place all those records on the table of the

House. That is why I wanted to appeal to the Chair to come to my help.

Rajamantrapravina H. B. GUNDAPPA GOWDA (Hassan District—General).—There is one important aspect in this. This is a request for information and generally information is furnished unless it is of such a public importance.

Sri H. C. DASAPPA.—In public interest.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—If it is of such public interest that it cannot be disclosed, information must be such as to warrant that statement. Simply because the Honourable Minister chooses to say that he cannot furnish the information, that is no proper answer. The Honourable Member has every right to request the Chair to come to his rescue.

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA (Chitaldrug District—General).—When was the rule to refuse any information detrimental to public interest introduced? Under the existing rules there is no such provision.

Mr. SPEAKER.—The Chair cannot compel any Honourable Minister to give an answer. Whatever answer is given Honourable Members have to take it and say that the answer given is not satisfactory. But the Chair cannot compel any Minister to give a certain answer.

Sri H. C. DASAPPA.—All that I can say is that it is an accepted fact that when a matter is still under correspondence it cannot be disclosed, at any rate, at that stage.

Sri T. SUBRAMANYA.—Is it a fact that the Government sought permission of the Government of India to confer titles?

Sri H. C. DASAPPA.—The answer is already given.

Sri T. SUBRAMANYA.—The answer is for both titles and public service medals.

Sri H. C. DASAPPA.—The answer is given. When the correspondence cannot be placed before the House, much less can the contents of the correspondence be placed at this stage.

Sri T. SUBRAMANYA.—With all due deference to the Honourable Minister I beg to submit to the Chair. ......

Mr. SPEAKER.—Is the Honourable Member not satisfied with the answer?

Sri T. SUBRAMANYA.- Not that I am satisfied; the House cannot be satisfied. It is most arbitrary because I submit to the Chair that the Honourable Minister is bound to give information whenever called for. He does not want to admit or deny whether they have asked for permission to confer titles. Will the Honourable Minister admit that the Constitution prohibits conferment of titles?

Sri H. C. DASAPPA.—Yes.

Sri T. SUBRAMANYA.—Therefore they have determined to go against the Constitution, is it?

Sri H. C. DASAPPA.—That is a hypothetical question.

Sri T. SUBRAMANYA.—It is not a hypothetical question because the Honourable Minister knows what has been written. He may say " we have not asked for permission ".

Sri H. C. DASAPPA.—The answer is already given that nothing of the correspondence can be disclosed at this stage.

Sri G. VEERAPPA (Chitaldrug District—General).—May I know whether the Government of Mysore have decided that the Rajpramukh should be allowed to confer titles?

Sri H. C. DASAPPA.—Government have not decided any such thing.

Sri G. VEERAPPA.—Are the Government aware that such a thing is opposed to the provisions of the Constitution?

Sri H. C. DASAPPA.—It is answered.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Chitaldrug District—General).—Was this correspondence entered into after the Constitution came into force?

Sri H. C. DASAPPA.—Notice.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—May I know whether the Government are of the opinion that the conferment of titles should continue?

Sri H. C. DASAPPA.—That is answered already.

Janab MOHAMED VALIULLA (Kolar—Muslim).—Have the Government given any opinion about it?

Sri H. C. DASAPPA.—It has been answered already.

Janab MOHAMED VALIULLA.—Have the Government formulated any proposals and sent them to the Government of India ?

Sri H. C. DASAPPA.—No proposals have been formulated.

Janab MOHAMED VALIULLA.—Have the Government asked the Government of India to confer that privilege on His Highness the Maharaja ?

Sri H. C. DASAPPA.—That question has been answered.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಬಿರುದುಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಯಾವ ತರಹದ್ದು, ಅದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

Sri H. C. DASAPPA.—There are certain things of academic nature like music, etc., where there is some room for doubt.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಮಿಲಿಟರಿಯಲ್ಲಿರುವಂಥವರಿಗೆ ಅವರ ಕಾರ್ಯ, ಧೈರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಬಿರುದುಕೊಡಬಹುದೆಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿರುವುದು ಗೊತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಹೌದು, ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ನೀವು ಹೇಳುವ ಬಿರುದುಗಳು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದದ್ದೋ ಅಥವಾ ಅದೇ ಅಂತರೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಆಗಲೇ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸುಸಮಯವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಈ ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನಿತ್ತು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವನು.—ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಶದಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ತೋರಿತು. ತಾವೇ ಹಿಂದೆ ಸೂಚಿಸಿದುದರ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿನ ವಿವರಣೆ ಕೇಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಯಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡೇನಾದರೂ ಮಾಡಿದಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಅದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ವಿಚಾರ.

Sri K. PUTTASWAMY (Mandya District—General).—What was the necessity of initiating that correspondence ?

Sri H. C. DASAPPA.—Certain clarifications were required.

Sri K. PUTTASWAMY.—What was the doubt on which clarification was required ?

Sri H. C. DASAPPA.—I have already indicated it in an answer to the question of Sri Rangaramiah. He has referred to some of them.

Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General).—To a question of Sri Rangaramiah the answer was that titles are given for musicians and like that. Are titles awarded for technical professions ?

Sri H. C. DASAPPA.—Music is also technical. Titles may be awarded to musicians. Whether the prohibition in the Constitution is applicable for such titles also is a matter which requires some clarification.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Is title conferred on an individual for his technical profession ?

Sri H. C. DASAPPA.—Of course ; for instance the scientists, academicians ; it is just possible that titles may be given to them. That is not quite clear in the Constitution and that is a matter which is engaging the attention of even the Centre.

Sri T. SUBRAMANYA.—Is it the intention of Government to confer titles upon black-marketeers ?

Sri H. C. DASAPPA.—I dot not choose to answer such a question as that.

Janab MOHAMED HANEEF (Bangalore—Muslim).—At any rate there is no consideration to confer titles on some one or other. Is the question engaging the attention of the Government ?

Sri H. C. DASAPPA.—I have already indicated that it needed a little bit of clarification.

Janab MOHAMED HANEEF.—Cannot they put an end to this confering of titles ?

Sri H. C. DASAPPA.—The Constitution says that there should not be any conferment of titles. At the same time they have got certain other classifications.

Janab MOHAMED HANEEF.—Is there no complaint in the matter ?

Sri H. C. DASAPPA.—The Hon'ble Member has to carry his complaint to some other quarters.

Mr. SPEAKER.—Next question.

Rural Industrialisation.

*Q.—5. Sri H. C. LINGA REDDY (Kolar District—General).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) when the scheme of Sir M Visvesvaraya Rural Industrialisation was introduced in the Kolar and Bangalore Districts;

(b) the progress so far made as regards (i) share amount collected, and (ii) rural industries started in the two districts?

A.—Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—

(a) The scheme was sanctioned in January 1950, and work under the scheme was started from March 1950.

(b) (i) This does not arise since the scheme does not contemplate the collection of any share amounts.

(ii) Development of Industries, as per plans framed under the scheme proper has not yet begun since Village Group Development Inspectors have not completed their training yet.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Will the industries in Bangalore and Kolar Districts be started according to the scheme without survey?

Sri H. C. DASAPPA.—No, the object itself of the introduction of this scheme is, first of all to have a survey before anything else is taken up.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Does the Hon'ble Minister mean to say that the survey will be made before the industries are started?

Sri H. C. DASAPPA.—Yes; one of the most important objects of this Committee is to have such a survey.

Sri H. C. LINGA REDDY.—So, may I take it that survey will go on before the industries are started?

Sri H. C. DASAPPA.—Yes.

Sri H. C. LINGA REDDY.—How long will it take for surveying the two districts?

Sri H. C. DASAPPA.—I cannot exactly say how long. As soon as this training is over, they will take up the work.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Regarding the amount to be collected, will the Government pay the capital outlay for the starting of these industries?

Sri H. C. DASAPPA.—That has not been considered or decided except in a general way as you find now: what concessions are open for people who are prepared to start industries.

Sri H. C. LINGA REDDY.—So, you are not collecting any amount for the starting of these cottage industries?

Sri H. C. DASAPPA.—No.

Sri H. C. LINGA REDDY.—You have provided for some Development Inspectors I suppose.

Sri H. C. DASAPPA.—Yes; not we, but the Committee have appointed.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Has the Government any control over these Committees?

Sri H. C. DASAPPA.—There is the largest measure of autonomy for these Committees. Control by Government may be only in the shape of some kind of audit and general guidance and vigilance.

Sri H. C. LINGA REDDY.—What are the salaries of these Development Inspectors?

Sri H. C. DASAPPA.—I could not tell; it is something like Rs. 50.

Sri V. M. MASCARENHAS (Retroceded Area—General).—Can the Hon'ble Minister indicate the terms of reference if any, to these Committees?

Sri H. C. DASAPPA.—These Committees have just been constituted on the Rural Industrialisation Scheme of Sir M. Visvesvaraya. I have no objection to place, if it is not already done, a copy of the scheme on the table.

Sri V. M. MASCARENHAS.—I wanted to ask whether there are any specific terms of reference under which these Committees are supposed to work. When these two districts were selected, did the Government take the trouble of giving any particular powers to these committees?

Sri H. C. DASAPPA.—All these are contained in the scheme itself. The functions of these Committees have been fairly well detailed in the scheme itself.

Sri V. M. MASCARENHAS.—In Sri Linga Reddy's question it is said that rural industries are to be started

in two districts. I want to know if any particular industries will be located in each District.

Sri H. C. DASAPPA.—It is not a question of any particular industry being located in any District. It is a rural industrialisation scheme trying to ascertain the possibilities of starting these various cottage industries in that particular area, primarily with their own help and finance. So, they have got to find out the resources, the raw materials; they must have to find out the finances and then build up these industries as far as possible.

Sri V. M. MASCARENHAS.—So I assume that after this survey is made, the Government will have the final voice in the selection of the industries?

Sri H. C. DASAPPA.—No. It must be left to the Committee to select the industries.

Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General).—Who is the final authority at the head of this scheme?

Sri H. C. DASAPPA.—The Deputy Director of Industries and Commerce is the special officer in charge of the scheme.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Has this scheme been brought before this House?

Sri H. C. DASAPPA.—It has been referred to by the Rajpramukh in his Address to the last Budget Session of the House, and in the Budget speech of the Finance Minister and I believe there was a fairly good debate on this.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Is there no non-official to advise the official authority in this scheme?

Sri H. C. DASAPPA.—The Committees are cent per cent non-official.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Does the Honourable Minister consider taking some members of this House on an Advisory Board to this scheme?

Sri H. C. DASAPPA.—I shall gladly consider that, whether there should be an Advisory Board attached to this special officer.

Sri S. RANGARAMIAH (Mysore District—General).—What will be the total cost of this scheme?

Sri H. C. DASAPPA.—About three thousand rupees.

Sri S. RANGARAMIAH.—How is it met?

Sri H. C. DASAPPA.—Half of it will be by subscription at the rate of eight annas per member. If the centre collects Rs. 1,500 by enrolling say roughly 3,000 members, the Government will contribute an equal sum of Rs. 1,500.

Sri S. RANGARAMIAH.—Is it collected from each family or from the persons who learn the industry?

Sri H. C. DASAPPA.—From each family.

Sri S. RANGARAMIAH.—Is the fund, after being collected, spent on co-operative basis?

Sri H. C. DASAPPA.—That has not yet been determined. Possibly co-operation will play a large part.

Sri S. RANGARAMIAH.—For the Inspectors' training, from what fund the cost is met?

Sri H. C. DASAPPA.—The cost of training is met by the Government.

Sri S. RANGARAMIAH.—Are they paid anything?

Sri H. C. DASAPPA.—The payment to them is by the Committees. The cost of the Training Centre is met by the Government.

Sri S. RANGARAMIAH.—Does it include expense for board and lodging also?

Sri H. C. DASAPPA.—Exactly.

Sri S. RANGARAMIAH.—Is the amount of Rs. 3,000 sufficient?

Sri H. C. DASAPPA.—It is totally insufficient. It is a group of villages, say with 15 to 20 thousand population, and Rs. 3,000 would be totally insufficient for the development of the industries.

Sri S. RANGARAMIAH.—After these Inspectors are trained, what is their work and is there any programme for them to carry out the work?

Sri H. C. DASAPPA.—Answer to all that is given to questions by Sri Mascarenhas.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Chitaldrug District—General).—Was there any other scheme of rural industrialisation, apart from this scheme?

Sri H. C. DASAPPA.—None in this rather intensive and broad way.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—But was there not at least some scheme of rural industrialisation?

Sri H. C. DASAPPA.—It was not called Rural Industrialisation. It was called 'Development of Rural Industries.'

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Is there not a planned and definite programme with regard to rural industrialisation?

Sri H. C. DASAPPA.—That is what I refered to.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—How is this scheme distinguishable from the other scheme?

Sri H. C. DASAPPA.—That also has been referred to. That was a question of plan for the whole State selecting suitable centres for developing these rural industries. But that scheme—I do not say, it has been kept altogether in abeyance, but—has not been worked out with the same vigour because we are diverting some funds for this rural industrailisation scheme in Kolar and Bangalore Districts.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Has the scheme which has been adumbrated in the five-year programme, been tried at all in any part of the State?

Sri H. C. DASAPPA.—It is going on. It is not that the scheme is not in operation First year it went; second year we had to divert a bit of the funds to the scheme because we considered that a good deal should be given for this scheme, but at the same time we are going on a little slower in regard to the five-year plan.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Is it the idea that that scheme will have to be scrapped in preference to this scheme?

Sri H. C. DASAPPA.—No.

Sri T. SUBRAMANYA (Tumkur District—General).—Is the amount of Rs. 3,000 that is collected for every Centre, meant to meet the establishment charges only, or will it go towards the starting of any industries?

Sri H. C. DASAPPA.—It is not merely to meet the establishment charges. If anything remains over, it will certainly be available.

Sri T. SUBRAMANYA.—What would be the establishment charges for each Centre?

Sri H. C. DASAPPA.—I could not tell the Hon'ble Member. It will be nothing less than 50 per cent of this Rs. 3,000.

Sri T. SUBRAMANYA.—So it means that out of the Rs. 3,000, Rs. 1,500 would be left over for starting industries?

Sri H. C. DASAPPA.—It is not so meant. This amount is not at all meant to start industries. It is to develop a nice centre, a nerve centre which will take stock of all the raw materials, survey the thing and give a push to the industry. It is never meant to furnish capital for the development of industry. That is not the scheme at all.

Sri T. SUBRAMANYA.—What will be done for capital in case industries are to be started?

Sri H. C. DASAPPA.—It may partake the character of a co-operative scheme or any grant-in-aid scheme.

Sri T. SUBRAMANYA.—So a fresh effort will have to be made for realisation of capital?

Sri H. C. DASAPPA.—Absolutely. It must tap all resources of the people.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Chitaldrug District—General).—Are the Inspectors trained in any particular industries to be started there?

Sri H. C. DASAPPA.—I have an idea of taking our friends to Doddaballapur to give them a clear demonstration of what is going on there. The idea is not to make any one of them an expert in any craft but to give them an idea as to what rural industries are in general; for example, carpentry, weaving, druggets, pottery, smithy and so on in respect of a number of industries they will have an idea. They will be made industrially minded, and then we will be able to plan out.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Will the Jack of all Arts be able to do anything at all? (Laughter).

Sri H. C. DASAPPA.—It is not a Jack of all Arts; it is a question of knowing exactly what are the various cottage industries in the country and a knowledge of various cottage industries

possibly is a very necessary part of the equipment of any Inspector who chooses to guide the destinies in the Centre.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Does it not presuppose that there are technical experts readily available to guide the industries and these are only supervisors ?

Sri H. C. DASAPPA.—They are not going to become technical experts in their centres but they must get themselves industrially minded. I have already answered that point.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I want to know whether you have any technical staff for giving training in the particular industries or whether these Inspectors themselves will be the technical staff ?

Sri H. C. DASAPPA.—I have answered that, that these people are not technical experts. There are other technical experts who plan out and programme the development of industries in a certain area. The person who is in charge of it also must have some general background of all these cottage industries.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Have you listed the number and kinds of industries to be started in that area so that you might give them an idea of these things ?

Sri H. C. DASAPPA.—It is the function of this Inspector. The Committee is there to apply their minds having regard to the survey, which I have already said, to find out the possibilities of that particular centre.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Do you agree that there are technical experts to help them start these industries? Is it not very necessary.........

Sri K. PUTTASWAMY (Mandya District—General).—The supplementaries that are now being put, have absolutely no relation to the main question.

Mr. SPEAKER.—Yes. Sri M. V. Krishnappa.

Sri M. V. KRISHNAPPA (Kolar District—General).—How many Inspectors have been trained there ?

Sri H. C. DASAPPA.—208.

Sri M. V. KRISHNAPPA.—How many September students have joined that training ?

Sri H. C. DASAPPA.—It does not deserve an answer.

Sri M. V. KRISHNAPPA.—Have the Government taken a guarantee from them that they have to devote their entire life for these industries ?

Sri H. C. DASAPPA.—It is none of our function to take any guarantee. They are appointed by the Committee. So we have no particular voice.

Sri M. V. KRISHNAPPA.—At least the Government have instructed the Committee to take guarantee......

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member cannot discuss the whole scheme. He can only ask for information as to what should be done.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈಗ ಆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರಿನಲ್ಲಿರುವ 18 ಜನ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳಿಗೂ ತಲಾ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ 12 ತಿಂಗಳಿಗೆ ಅವರಿಗೆ 10,800 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಈ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡ ತಕ್ಕವರು ಯಾರು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಸಮಿತಿಯವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಅವರಿಗೆ ಆ ಹಣ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತೆ ?

Sri H. C. DASAPPA.—I have already answered that question.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇವರುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂಬ ಭರವಸೆ ಅಥವಾ ಅವರಿಗೊಂದು ಆಶ್ರಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಇರಾದೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಈಗ ತಾವು ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೇನಾದರೂ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಯಾವ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದೇನು ?

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member cannot discuss the Rural Industrialisation scheme during question hour.

Sri H. C. DASAPPA.—I rise to a point of order. No question can contain any comment or insinuation.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—It is not an insinuation. I want information.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member may ask for information, but he need not enter into a discussion.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I want to know whether the Government have made out a list of the rural industries that are likely to thrive in Bangalore and Kolar Districts, so far?

Sri H. C. DASAPPA.—That has already been answered.

Mr. SPEAKER.—He said that no detailed investigation has been made.

Sri H M. CHANNABASAPPA.—Have the Government observed any defects in the previous system?

Sri H. C. DASAPPA.—There is no question of noticing any defects because the system did not provide for a detailed investigation of the possibility of every village group.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Have Government assessed what the Industrial Department has done so far in respect of rural industries?

Mr. SPEAKER.—That question does not arise.

Janab SYED ABDUR RAHMAN (Chikmagalur *cum* Shimoga—Muslim).—The Hon'ble Minister for Industries was kind enough to say in answer to a supplementary question of Sri M. Govinda Reddy that the Committee consists of cent per cent non-officials. If that is so, may I know who are all the non-officials that constitute these Committees? When these Committees were constituted why was not the question of taking members from this Legislature considered?

Mr. SPEAKER.—That is a suggestion that the Hon'ble Minister for Finance and Industries said he would consider.

Sri H. C. DASAPPA.—No, Sir. That is not what I said. These are Village Group Committees elected by the members of that group. All those who have subscribed eight annas each are eligible for election. Members to these Committees are only elected and not nominated. To Sri Govinda Reddy's question, I referred to an Advisory Board, which is to assist the Special Officer in charge of this work.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Have not the Committees already been constituted?

Sri H. C. DASAPPA.—Yes.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—If that is so, where is the possibility of this House being represented on these Committees? It is only those who pay eight annas towards subscription that get elected.

Sri H. C. DASAPPA.—There are 208 Village Group Committees. I am astonished at my Hon'ble friend's suggestion that the members of this House should get into these Committees.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Then, what is the meaning of the answer given to Sri Govinda Reddy?

Sri H. C. DASAPPA.—I think I better explain once again. Sri Govinda Reddy's question was — whether there was no necessity to form an advisory board consisting of members of this House to assist the Special Officer in charge of this work in the two districts, to which I replied that I will certainly consider.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—What are the reasons that prompted the Government to select only Bangalore and Kolar Districts to try this scheme?

Sri H. C. DASAPPA.—We must select some two districts out of the nine districts. So the choice fell on these two.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Which is the district likely to be considered next?

(No answer).

Sri G. A. ACHARYA (Bangalore District—General).—Is it not the intention of the Government to demonstrate what could be done with small capital taking cognisance of raw material in that particular area?

Sri H. C. DASAPPA.—Exactly.

Failure of Sugarcane crop in the Visvesvaraya Canal area and loss to the Mandya Sugar Company and the raiyats.

*Q.—13. **Sri S. KARIAPPA** (Bangalore District—General).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the estimated loss to the Sugar Company, Mandya and the raiyats there as a consequence of failure of the sugarcane crop this year in the Visvesvaraya Canal area;

(b) the relief given to the raiyats who suffered failure of crops?

A.—Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—

(a) and (b) The matter has been referred to a Committee consisting of representatives of the Government, the Sugar Company and the Sugarcane Growers, and their report is awaited.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದರ ಸದಸ್ಯರು ಯಾರ್ಯಾರು ?

Sri H. C. DASAPPA.—I think that has been gazetted, published and broadcasted. However, I will be able to tell the Hon'ble Member. They are (1) The Revenue Commissioner is the Chairman (2) The Deputy Commissioner (3) The Chairman of the Sugar Company (4) The Superintending Engineer, Irrigation (5) Sri H. K. Veeranna Gowda (6) Sri K. M. Krishnappa Gowda, (7) Sri Nagaraja Murthy as Members.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅದಕ್ಕೆ ಟರ್ಮ್ಸ್ ಆಫ್ ರೆಫರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅದೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ?

Sri H. C. DASAPPA.—To go into the question as to what relief is called for in the case of sugar cane growers who may have suffered on account of drought.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ವರದಿಯನ್ನೊಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆಯೇ ?

Sri H. C. DASAPPA.—As early as possible.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಬರೀ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರ ವರದಿ ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕೆ ಅಥವಾ ನಷ್ಟವಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ, ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡಿ ವರದಿಯನ್ನೊಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ. ಅವರು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಲಕರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅವರು ಒಪ್ಪಿಸುವ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಥವಾ ರೈತರು ನಷ್ಟವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದರಂತೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಅದು ಸರ್ಕಾರ ಅಥವಾ ಕಂಪೆನಿ ಅಥವಾ ಮತ್ತೊಬ್ಬರು ಏನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರ್ಸಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದರಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General).—What is the loss incurred by the raiyats? Has it been estimated by Government?

Sri H. C. DASAPPA.—A Committee has been appointed for that purpose.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Is it one of the terms of reference to the Committee to estimate the loss incurred?

Mr. H. C. DASAPPA.—When you want to consider any question of relief, unless there is some loss, I do not think any relief will be called for.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Before the Committee was constituted, did the Government try to estimate the loss?

(The Law Secretary to Government was seen on the floor of the House near Hon'ble Law Minister. This provoked a question from Sri T. Subramanya: "Yesterday, I thought the Hon'ble Speaker gave a ruling that officers should not enter"—Laughter).

Sri M. GOVINDA REDDY.—My question is, did Government estimate the loss incurred before the Committee was constituted?

Sri H. C. DASAPPA.—I have already answered that question in the negative.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Is there any representative of the Raiyats' Association on the Committee?

Sri H. C. DASAPPA.—It was in consultation with the Raiyats' Association that this Committee has been constituted.

Sri M. GOVINDA REDDY.—My question is whether any authoritative officer of the Raiyats' Association is represented on this Committee.

Sri H. C. DASAPPA.—I cannot tell the Hon'ble Member whether my friend Sri H. K. Veeranna Gowda is a member of that Association. But all that I can say is that neither the President nor the Secretary of that Association has been put on the Committee for the obvious reason that they are in the position of complainants.

Sri M. GOVINDA REDDY.—When there is a registered association looking after the interests of the raiyats and when there is a Committee appointed to enquire into the loss sustained by them, would it not have been proper to represent the Association on the Committee?

Mr. SPEAKER.—That question does not arise.

Sri K. SINGARI GOWDA (Mandya District—General).—Are the Government aware of the heavy loss that has been sustained in the crushing of sugar-cane?

Sri H. C. DASAPPA.—That question does not exactly arise. The crushing of cane is the job of the Sugar Company.

Sri K. SINGARI GOWDA.—When was the order given for manufacture of jaggery?

Sri H. C. DASAPPA.—I think that as soon as a reference was made, *i.e.*, hardly a day of 24 hours elapsed, an order was issued giving permission to manufacture jaggery.

Sri M. V. KRISHNAPPA (Kolar District—General).—Was there no representative of the Raiyats' Association in the month of December?

Sri H. C. DASAPPA.—I want notice to answer. I am not sure of that.

ಜನಾಬ್ ಮಹಮದ್ ವಲೀಉಲ್ಲಾರವರು (ಕೋಲಾರ-ಮುಸ್ಲಿಂ).—ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಕಂಪೆನಿಯು ಕಡೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ರೈತರ ಕಡೆಯಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಇದೆಯೆ?

Sri H. C. DASAPPA.—The Association is concerned with the loss to the sugar-cane growers. It does not concern itself with the loss to the Sugar Company.

ಜನಾಬ್ ಮಹಮದ್ ವಲೀ ಉಲ್ಲಾರವರು.—ಸರ್ಕಾರ, ರೈತರು, ಕಂಪೆನಿ–ಈ ಪೈಕಿ ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ?

Sri H. C. DASAPPA.—I thought that my friend was pleading for the Sugar Company in respect of the loss that they have sustained. We have left to the Committee to allocate the responsibility.

ಜನಾಬ್ ಮಹಮದ್ ವಲೀ ಉಲ್ಲಾರವರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತ ದಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಇಲ್ಲ.

ಜನಾಬ್ ಮಹಮದ್ ವಲೀ ಉಲ್ಲಾರವರು.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸಂಭವ ವಿರುವುದರಿಂದ ಖಾಸಗೀ ಜನರ ವಿಚಾರ ಸಂಬಂಧಿಸಿರು ವುದೂ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆಯಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಅದು ಊಹಾಪೋಹದ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡರು (ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಅರಿಕೆಗಳು ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡೆವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅರಿಕೆಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ನಷ್ಟವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹೇಗೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡರು.—ಈಗ ಜನರಿಗೆ ನಷ್ಟ ವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ಸೂಚಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಆಗಿರುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ಯಾರು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಷ್ಟವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡರು.—ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಲ್ಲ ತಯಾರುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಆಗಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಗೆ ಯಾರು ಜವಾಬ್ದಾರರು?

Mr. SPEAKER.—That does not arise.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡರು.—ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಕಬ್ಬು ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರ ಸಂಘದವರನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಮಾಡಿದರೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಶಂಕರಗೌಡರು.—ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ, ಮೊದಲೇ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಆಮೇಲೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದೆವು.

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Mysore District—General).—Can the Government tell me whether they have ascertained from their officers where their responsibility for this lies?

Mr. SPEAKER.—That question does not arise.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I want to know from the Government whether they have ascertained from their officers where the responsibility............

Mr. SPEAKER.—That supplementary does not arise out of this question.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I abide by the decision of the Chair.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—Season and Crop Report ನಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲಾಖೆಯವರು ನಮೂದುಮಾಡಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವೆ?

Mr. SPEAKER.—That is entirely a different question.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ).—ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು.—ಈ ತತ್ವದ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನಿಸಲು ಸಮಿತಿಗೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಸಮಿತಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ನಾನು ಈಗ ತಾನೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ತತ್ವ

ವನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು.—ಒಂದು ಕಡೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಬಹುದೆಂಬ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ.

Levying Sales Tax at a single point.

Q.—47. **Sri A. BHEEMAPPA NAIK** (Chitaldrug District—General)—Will the Government be pleased to to state :—

whether the Bombay Government is not levying Sales-tax at a single point?

A.—**Sri H. C. DASAPPA** (Minister for Finance and Industries).—Bombay Government is levying sales-tax at a single point.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Have the Government examined the advisability, the feasibility and the advantages of a single-point system in levying sales-tax in Mysore ?

Sri H. C. DASAPPA.—Yes.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Did they consider the fact that it does not involve much of corruption or tax evasion ?

Mr. SPEAKER.—That portion of the question has been disallowed.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I will just put another question, Sir. Have they examined the system obtaining in Madras ?

Sri H. C. DASAPPA.—Yes.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What is the system prevailing in Mysore ?

Sri H. C. DASAPPA.—More or less same as that obtaining in Madras—Multi-point.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member Sri Bheemappa Naik knows it.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—That is why I am suggesting the adoption of the Bombay system. Have they been considering the question of introducing the Bombay system in Mysore also ?

Sri H. C. DASAPPA.—It was gone into thoroughly by a Special Officer deputed to Madras and Bombay and it is only after considering all aspects, we decided in favour of the present case.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ).—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಯಾವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು.—Levying sales tax at a single point or at multiple points ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಸೂಚನೆಯೇನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಇದೆ.

Sri G. VEERAPPA (Chitaldrug District—General).—Are the Government aware that this system works as a great hardship on the consumers?

Sri H. C. DASAPPA.—Any tax does entail some hardship on them.

Sri G. VEERAPPA.—My point is, since the tax has to be paid at several points, the last man who has to purchase pays much more than the first. Is it not ?

Sri H. C. DASAPPA.—I cannot say that. It is not so. Usually consumers are consumers everywhere and the number of points at which they consume is more or less the same in all places.

Sri G. VEERAPPA.—Are the Government aware that the system costs Government more because they have to maintain a huge establishment ?

Sri H. C. DASAPPA.—No.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Chitaldrug District—General).—Are the Government aware that the Bombay Government appointed a Committee to consider whether multi-point levy is good or whether the single-point levy is good ?

Sri H. C. DASAPPA.—Yes.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Are the Government aware of the finding of the Committee ?

Sri H. C. DASAPPA.—Yes.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Have the Government come to the conclusion that the system obtaining in Madras is better ?

Sri H. C. DASAPPA.—Yes.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು

ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಪದ್ಧತಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಜನರಿಂದಲೂ ವರ್ತಕರಿಂದಲೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದೂರು ಬಂದಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಕೆಲವು ಬಂದಿವೆ. ಅವು ಲೋಕಾಭಿರಾಮವಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ತೆರಿಗೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನರಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ದೂರುಗಳಂತಿವೆಯೇ ಹೊರತು ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯೇನೂ ಅಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಒಂದೇ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ದೂರು ಬಂದಿವೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಬಂದಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಅಂಥವರಿಗೆ ಏನು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿದ್ದಾರೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. Single point ಮಾಡಿದರೆ ಈಗ ಮೂರುಕಾಸು ಕೊಡಬೇಕಾದದ್ದು 9 ಕಾಸು ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಯೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಈಗ ಮಿಲ್ಲು ಬಟ್ಟೆಗಳಿಗೆ single pointನಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಹಾಗೆಯೇ ಇತರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಕೆಲವು ಪದಾರ್ಥಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ single point ನಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲ, ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಎಲ್ಲಿ ಇದು ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿ multiple points ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—Multiple points ನಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಲಂಚ ರುಷುವತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಗಲೇ disallow ಆಗಿದೆ.

Sri Kadidal MANJAPPA (Shimoga District–General).—What will be the probable income if the sales-tax is levied at a single point?

Sri H. C. DASAPPA.—No materials are just now before me to give a direct answer to that.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—ಹಾಗಾದರೆ ತಾವು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ multiple pointsನಲ್ಲಿ ಈ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿರುವುದು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ. ಒಂದೇಕಡೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ ಮೂರರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿನ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು, ಅಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆ ವ್ಯಾಪಾರವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ single pointನಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಅನುಕೂಲ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—ಅನೇಕ points ನಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಕೊಳ್ಳುವ ಜನರಿಗೂ ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಟ್. ಜೋಯಿಸರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—Single point ನಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚುಕಡಿಮೆ ಒಂದೇ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಟ್. ಜೋಯಿಸರು.—ಈಗಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಿಂದ ದೂರುಗಳು ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ, single point ನಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿಪುಲವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು ಆಮೇಲೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಹಾಕಿದರು. Multiple point ನಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಮೊದಲು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದವರೂ ಕೂಡ ಆ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಆದರೂ ಕೂಡ multiple point ನಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದೇ ಅನುಕೂಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. After all we must go by the Select Committee's report.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಟ್. ಜೋಯಿಸರು.—ಆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ತಾನೆ ಈ ದೂರುಗಳು ಬಂದಿರುವುದು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ತೆರಿಗೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ದೂರು ಬರುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಟ್. ಜೋಯಿಸರು.—ತೆರಿಗೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ದೂರಿಲ್ಲ. Single point ಅಥವ Multiple points ನಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವುದು. Single point ನಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಜನರು ಕೇಳುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ತೆರಿಗೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಹೋಟಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಕಪ್ ಕಾಫಿ ಕುಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮೂರುಕಾಸು ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲುಮಾಡುವ ಬದಲು 9 ಕಾಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಟ್. ಜೋಯಿಸರು.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿಂದ ಈಗಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದಾಗುತ್ತಿರುವ ತೊಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಈ ವಿಚಾರ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಅದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮತದಿಂದ ಅಂಗೀಕೃತವಾದರೆ ಆಗ ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು.

Mr. SPEAKER.—Next question.

Inspectors for Cottage Industries

*Q.—68. *Rajamantrapravina* **H. B. GUNDAPPA GOWDA** (Hassan District–General).—Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of Inspectors fo Cottage Industries that were recruited

(*b*) their pay and the jurisdiction of work and the kind of work required of them?

A.—Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—(*a*) Nil.

(*b*) The question does not arise in view of the above answer.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—I am entierely satisfied with the replies furnished. I am not putting any supplementaries.

Mr. SPEAKER.—Next question.

Separation of the Judiciary from the Executive.

**Q.*—2. Sri H. C. LINGA REDDY (Kolar District- General).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether the Minister for Law and Labour had published a scheme for separation of the Judiciary from the Executive after the advent of the Responsible Government in the State;

(*b*) why the same was shelved;

(*c*) whether they will bring this reform into effect immediately?

A.—Sri K. T. BHASHYAM (Minister for Law and Labour).—

(*a*) A Press Conference was convened by the Minister for Law and Labour on 27th March 1948 and the salient features of the scheme for the separation of the judiciary from the executive formulated by the High Court were explained on that occasion.

(*b*) The matter had to be examined further.

(*c*) It is under consideration.

Sri H. C. LINGA REDDY.—With reference to the answer to (a) may I know how long ago this scheme was formulated by the High Court?

Sri K. T. BHASHYAM.—In November 1947.

Sri H. C. LINGA REDDY.—With reference to the answer to (c) may I know how long it will take to consider the question?

Sri K. T. BHASHYAM.—I could not answer that.

Sri H. C. LINGA REDDY.—May I know what proposal requires examination?

Sri K. T. BHASHYAM.—In respect of all the proposals made in this behalf we have to examine.

Sri H. C. LINGA REDDY.—It is said that salient features of the scheme have been formulated by the High Court; may I know the salient features?

Sri K. T. BHASHYAM.—Salient features are that the District Magistrates should be divested of judicial powers, that Bench Courts should be abolished and that additional judicial courts should be established.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Will there be a separate set of District Magistrates apart from Deputy Commissioners?

Sri K. T. BHASHYAM.—There will be District Judges who will be in charge of judicial powers which are now being exercised by the Deputy Commissioners and the Deputy Commissioners will continue to have powers under Chapters VIII to XII of the Criminal Procedure Code.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Does the Hon'ble Minister mean security proceedings?

Sri K. T. BHASHYAM.—Yes, and preventive measures.

Sri H. C. LINGA REDDY.—What is the extra cost for this separation?

Sri K. T. BHASHYAM.—That has been disallowed by the Hon'ble Speaker.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Has not Madras stolen a march over Mysore in this respect?

Sri K. T. BHASHYAM.—No sir; it has just begun to follow us.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Shall I take it that Government will introduce this reform immediately?

Sri K. T. BHASHYAM.—We will do it as early as we can.

Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General).—Are the Government aware that the Madras Government has separated the judiciary from the executive?

Sri K. T. BHASHYAM.—They are trying to do so now.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Have this Government studied that scheme?

Sri K. T. BHASHYAM.—We have not merely studied that scheme but we

have put the priniciple into operation long ago.

Sri M. GOVINDA REDDY.—The scheme of separation of the judiciary from the executive?

Sri K. T. BHASHYAM.—That is exactly what I mean.

Mr. SPEAKER.—Next Question. Sri H. C. Linga Reddy.

Rural Electrification in the State.

*Q.—7. **Sri H. C. LINGA REDDY** (Kolar District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they have launched a scheme of rural electrification in the State;

(*b*) the number of villages that are electrified in Kolar District at present (Talukwar details may be given);

(*c*) the time that will be taken to electrify all the villages in the State.

A.—**Sri K. T. BHASHYAM** (Minister for Law and Labour).—

(*a*) Yes.

(*b*) 77; a list is appended below.

(*c*) Two to three years, if necessary funds and materials become available.

Statement showing the number of villages that are electrified in Kolar District.

Sl. No.	Name of the Village or Town
	Kolar Taluk.—
1	Kolar Town
2	Vokkaleri
3	Bellamberi
4	Hodalwadi
5	Kodikannur
6	Nukkanahaballi
7	Nelamanahalli
8	Petechamanahalli
9	Kogilahalli
10	Ammanallur
	Mulbagal Taluk.—
1	Mulbagal
2	Avani
3	Jogulukasti
4	Gangigunte
5	Devarayasamudra
6	Tayalur
7	Kamasamudra
8	Mallakachanahalli
9	Manchaganahalli
10	Mothakpalli
11	Padakasti
12	Somawadi
13	Thimmanahalli
14	Koppalmudugu
15	Attikunte
	Srinivasapur Taluk.—
1	Srinivasapur
	Chintamani Taluk.—
1	Chintamani
2	Kaivar
3	Hosahalli
4	Thalagwar
	Sidlaghatt Taluk.—
1	Sidlaghatta
2	Bhaktarahalli
3	Melur
4	Mallur
	Goribidnur Taluk.—
1	Goribidnur
2	Doddakurugodu
3	Hirebidnur
4	Minakau Gurki
5	Manchenahalli
6	Halehalli
7	Babenahalli
8	Belathur
9	Dinamaganahalli
	Chikballapur Taluk.—
1	Chikballapur
2	Nandi
3	Muddenahalli
4	Hanumanthanapura
5	Susepalya
6	Yambarahalli
	Malur Taluk.—
1	Malur
2	Chick Tirupathi
3	Kodiyanur
4	Doddasivara
5	Lakkur
6	Doddakadathur
7	Masti
8	Hongenahalli
9	Kalkere
10	Sivarapatna
11	Chamenahalli
12	Guddanahalli
	Bangarpet Taluk.—
1	Bangarpet
2	Hunasanahalli
3	Bethamangala
4	Sundarapalya
5	Kamasamudra
6	Oorgaum
7	Robertsonpet
8	Andersonpet
9	Baligapalli
10	Bennavara
11	Gannerahalli
12	Kyasamballi
13	Sivanapura
14	Vengasandra
15	Budadamitte
16	Kasikam

Sri H. C. LINGA REDDY.—With regard to rural electrification, may I know whether all these towns are included in the scheme ?

Sri K. T. BHASHYAM.—Yes.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Then, will the electrification of Gudibanda and Bagepalli Towns be taken up early ?

Sri K. T. BHASHYAM.—It will be taken up during 1951-52. It we get funds earlier we propose to take it up earlier.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Have estimates been prepared ?

Sri K. T. BHASHYAM.—Yes.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Has the Centre allotted any money for electrification ?

Sri K. T. BHASHYAM.—The Centre has promised to grant some funds.

Sri H. C. LINGA REDDY.—What is the amount allotted by the Centre ?

Sri K. T. BHASHYAM.—No amount has been allotted ; but we expect about a crore of rupees.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರು (ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈ ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಗೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಹೌದು, ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರು.—ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳವರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರು.—ಯಾವಾಗ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಆದರೆ ಅಷ್ಟು ಬೇಗ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರು.—ಅವರು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರು.—ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 5-6 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳವರು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪಂಪುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಹೌದು, ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರು.—ಆಹಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮತಃ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರು.—ಹಾಗಿರುವಾಗ ತಾವು ಆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಆಹಾರ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಯಾವ ಪಂಪುಗಳಿಗೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇರುವುದು ವಿಷಾದಕರವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಅದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಮುಷೀರ್-ಉಲ್-ಮುಲ್ಕ್ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಮುಸ್ಲಿಂ).—ಹಣಕಾಸು ದೊರೆತರೆ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ, ದೊರೆಯದೇ ಇದ್ದರೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಯಾವಾಗ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಆವಾಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೂ ಹಣಕಾಸು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯ ಏನಾದರೂ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಅವು ಯಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ರೆವಿನ್ಯೂ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಸಾಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬರುವುದನ್ನೂ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

Sri K. T. BHASHYAM.—That is a matter on which the Hon'ble Finance Minister has to be asked.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಹಣಕಾಸಿನ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ತಾವು ಆಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೇಳಿದಿರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಸಾಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಈಗ ಅನೇಕ ಮಂಜೂರಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೆಲಸ ಈಗ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಈಗ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಾಗ್ದಾನವಮಾಡಿ, ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ ಹಣ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಹೌದು.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ಅರ್ಧಭಾಗ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಅಂಥ ಕಡೆ ಆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಜಾಗ್ರತೆ ಹಣ ಒದಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಇದೆ. ಅದು ಒದಗಿದ ಕೂಡಲೇ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Certainly I wish the Hon'ble Minister success.

Sri K. T. BHASHYAM.—I thank the Hon'ble Member.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಎಚ್. ತಿಮ್ಮಾಬೋಯಿಯವರು (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ನಿಮ್ನ ಪಂಗಡ).—ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಹೌದು; ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ. ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಎಚ್. ತಿಮ್ಮಾಬೋಯಿಯವರು.—ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಆದರೆ ಅಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

Mr. SPEAKER.—Next question.

Supply of electricity to Kodihalli, Kolliganahalli and surrounding villages in Kankanhalli Taluk.

*Q.—15. **Sri S. KARIAPPA** (Bangalore District–General).—Will the Government be pleased to state :—

The steps they have taken to supply electricity to Kodihalli and the surrounding villages and Kolliganahalli and the surrounding villages in Kankanhalli Taluk ?

A.—**Sri K. T. BHASHYAM** (Minister for Law and Labour).—The estimates have been received and are under consideration.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಕೋಡಿಹಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಕೊಲ್ಲಿಗನಹಳ್ಳಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಆಯಿತು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಯಾವಾಗ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—15 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೇಳಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಹೇಳಲಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬಲ್ಲಿರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಅನೇಕ ಜಾಗಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇತ್ತು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅಂದಾಜಿನ ಮೊಬಲಗು ಒದಗಿಸಿದ ಕೂಡಲೇ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಯಾವಯಾವ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪಂಪುಗಳು ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕೋದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಅದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾದದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಕೋಡಿಹಳ್ಳಿಗೆ 1 ಲಕ್ಷ 79 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೊಲ್ಲಿಗನಹಳ್ಳಿಗೆ 70 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕೈಗೆ ದುಡ್ಡು ಬಂದಕೂಡಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಇವೆರಡರ ಪೈಕಿ ಕಡಿಮೆಯಿರುವುದನ್ನಾದರೂ ಮೊದಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಯಾವುದೂ ಅಷ್ಟೆ; 1,70,000 ಎನ್ನುವುದೇನೂ ಕಮ್ಮಿ ಮೊಬಲಗಲ್ಲ!

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಎಲ್ಲಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಕೋಲಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಬಾಕಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೂ ಇದೇರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಬಾಕಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳಿಗೂ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—Question-time is over.

Reference to misquotation in certain paper *re* : walk-out incident.

Mushir-ul-Mulk J. MAHOMED IMAM (Chitaldrug *cum* Tumkur—Muslim).—Before proceeding further, I want to say something. Yesterday, when we walked out, the statement I made according to the official report is, "without meaning any disrespect to the Chair, just to show our displeasure to the policy adopted by Government, myself and the members of my party walk out." But it is slightly misquoted in the Deccan Herald. It is stated there, "........protesting against the Speaker's Ruling is out of order......" In another Kannada Daily it is said, "ನಿಲುವಳಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಳ್ಳಿಹಾಕಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಸಭಾತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು." Perhaps they did not catch my point clearly. I do not impute any motives to them. But I request the concerned papers to kindly correct their versions.

LEGISLATIVE BUSINESS.

Introduction of Bills.

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa)—Sri H. C. Dasappa will introduce the Bills.

Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—I beg to introduce:

"(i) The Betting Tax (Second Amendment Bill, 1950
(ii) The Mysore Sales-Tax (Amendment) Bill, 1950
(iii) The Mysore Contingency Fund Bill, 1950"

which were published in the *Mysore Gazette* Extraordinary, dated 14th August 1950 under Rule 36 of the Mysore Legislative Rules.

Sri K. T. BHASHYAM (Minister for Law and Labour).—Sir, I beg to introduce:

"(i) The Mysore Electricity (Taxation on Consumption) Bill, 1950.
(ii) The Code of Civil Procedure (Amendment) Bill, 1950"

which were published in the *Mysore Gazette* Extraordinary, dated 14th August 1950, under Rule 36 of the Mysore Legislative Rules.

Sri H. SIDDAIYA (Minister for Revenue and Excise).—Sir, I beg to introduce the Mysore Alienated Villages (Protection of Tenants and Miscellaneous Provisions) Bill, 1950, published in the *Mysore Gazette* Extraordinary, dated 14th August 1950, under Rule 36 of the Mysore Legislative Rules.

Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—I beg to introduce the Mysore Warehouses Bill, 1950, published in the *Mysore Gazette* Extraordinary, dated 14th August 1950, under Rule 36 of the Mysore Legislative Rules.

Presentation of Select Committee Report on the Bangalore Survey Bill.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister for Local Self-Government may now present the Select Committee Report.

Sri R. CHENNIGARAMIAH (Minister for Local Self-Government).—Sir, I beg to present the report of the Select Committee on the Bangalore Survey Bill.

Presentation of the Report of the Committee of Privileges.

Mr. SPEAKER.—As Chairman of the Committee of Privileges, I present the report of the Committee of Privileges under sub-rule 5 of Rule 78 of the Mysore Legislative Rules.

Statement by the Speaker on premature Disclosure of Proceedings of the Select Committee on the Bangalore Survey Bill.

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa).—In connection with the Report of the Select Committee on the Bangalore Survey Bill which has just now been presented to the House, I have a few observations to make. It was brought to my notice some time ago that a report had appeared in certain newspapers of an interview by certain press representatives with the Minister for Local Self-Government when he visited Madras. I found that in "The Mail" dated 24th June 1950 the following report appeared under the heading "Mysore Minister praises Madras Corporation":

"The Select Committee on the Mysore Survey Bill, he (Sri Chennigaramiah) said, objected to some of the provisions, principally because it was not in conformity with the Madras measure and suggested that the Bill should be dropped. In the circumstances, he wished to study the Madras Survey Act for drafting a suitable Bill for introduction in the Mysore Legislature."

As Honourable Members are aware, it is a well established convention that nothing which transpires at a meeting of a Select Committee should be made public before its report is actually presented to the House. There are innumerable authorities for this position; but I do not propose to refer to them. I wrote to the Minister for Local Self-Government as well as to the Editor of "The Mail" in this matter. The Minister has replied that as he is aware of the Parliamentary convention he did not disclose what transpired in the

Select Committee and he expressed his regret for such matter having appeared in the Press. "The Mail" has replied to say that the report was a faithful recording of the Minister's statement and the paper was not aware that in publishing it they were committing any offence. It adds that the report was published in good faith and there was no intention to infringe any privilege of the Legislature.

In the circumstances, I do not propose to take any further notice of this matter. But I do hope that the Hon'ble Members of this House and the Press will cooperate with the Chair in future in maintaining the well established conventions of Parliamentary procedure.

Statement laid on the Table.

Working of Elementary Education Act for 1949-50.

Mr. SPEAKER (Sri Venkatappa).—The Hon'ble Minister for Education may lay on the table the statement on the working of the Elementary Education Act for 1949-50.

Sri T. SIDDALINGAIYA (Minister for Education and Public Health).—Sir, I beg to lay on the table a statement on the working of the Elementary Education Act for 1949-50 as required by Section 41 of the Elementary Education Act, 1941.

RAJPRAMUKH'S SPEECH.

Debate on Address.

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa).—Sri G. A. Acharya will continue the debate. I think we should decide to restrict the time limit for speeches, because we have to close the debate at 3-30 P.M. Will ten minutes be enough for each member?

SEVERAL HONOURABLE MEMBERS.—Yes.

Sri G. A. ACHARYA (Bangalore District—General).—Janab Mahomed Imam yesterday raised a very pertinent and an apt question and asked as to how the Government can get money now. He is in the habit of putting question and answering it himself. I will just tell you the question that was put by him and how show how he has answered it himself.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member need not answer him.

Sri G. A. ACHARYA.—He was rather confused in his answer. About 3 or 4 years ago, when the question of accession of Mysore came,—if I am wrong Janab Mahomed Imam may correct me, but unfortunately he is not here,—Janab Mahomed Imam was telling that he would like to see that Mysore was completely independent. He said "we would like to have our own mint, our own currency, our own foreign affairs, etc.". He would again say, "you did not follow and give heed to my advice." It is all very well to say that. But any man can see what has happened in India. Did we ask for partition? Did we expect partition or anything of that kind? It all depends upon how you take it as to who exactly is responsible. He was telling yesterday, what would happen if you do not get money? Well, Heavens will not fall. There will be the State of Mysore, there will be the people of India and there will be the Government of India. I cannot understand why he is growing so pessimistic as he was yesterday. Talking of financial matters he said that we were not consulted about the financial integration, that the Chief Minister went to Delhi, consented to the scheme and returned and asked us for acceptance of the same. I would like to read this passage which will explain the position as to the advantage of this integration.

"Advantages of Integrated System of Federal Finance... .....Firstly, their people and Governments will take their place in the policy of India alongside of the people and Governments in the rest of India and share in its wider life with equal rights and obligations. Secondly, administrative standards and efficiency will increase by closer contacts with the administration of the Central Government and especially by the uniform accounting and Audit system which will result from the supervision of the Auditor-General of India, recruitment to the higher services on all All-India basis, a unified judicial system and access to technical advice and assistance furnished by the Central Government. Thirdly, States will have their share of

such federal revenues as may be made divisible from time to time and of the grants, loans and other forms of financial assistance given by the Centre on the same basis as Provinces, an impetus will thus be given to development programmes in these areas.........''

No doubt the Centre cannot be strong unless the units are strong. I think one or two speakers said that by the financial integration we cannot hope to get anything at all. As a matter of fact how can the Centre be strong if we are not strong? Supposing there is a productive work which is capable of yielding revenue and at the same time is capable of improving the economic position of the State. Do you think that the Centre will keep quiet? We have unanimously accepted this and I cannot understand as to why we should suspect the Centre that they are not going to hear us. Supposing you present a scheme and it is capable of giving results and improving your revenues. I do not think our Ministers are so incompetent as to present the case of Mysore before the Centre and get 'No'. I do believe that our present Ministers are capable of presenting the case holdly.

In regard to services, I know who ruled Mysore during the troublous times. As a matter of fact, Sirdar Vallabhai Patel while defending the Services, said—I will recall to my mind a caricature of Shanker in the Shanker's Weekly—" if you do not want the services, I go with them.' I am sure our present Ministry will see that no injustice is done to our Services. It must be recognized that after all it is not Ministers who rule but those that execute the policy. They are there only to dictate and give suggestions by way of policy. The real people who execute their policy are our Civil Services. As has been brought out by my friends, if there is really any injustice, if really our Mysore Civil Service officers were to be deprived of any legitimate claim or any thing of of that kind, I am sure the present Ministry will stand by them, for after all it is they who actually execute their policy and do more work than Ministers sometimes. No doubt they feel too much; surely they have got to think about their future. In this, my own view is that utmost sympathy and consideration must be shown to the officers. All that is possible must be done in regard to the safety and security of our administrative officers. I must certainly say that I agree with Janab Mahomed Imam in certain of his remarks. Yes, it is a fact that our finances are not as sound as it ought to be. In my own judgment there has been sometimes not a cautious conservative policy while spending. I will give an example. If you want to help an industry what difference it would make between asking for a banker guaranteeing it and the Government themselves giving a loan? It makes very much difference for the exchequer of Mysore. When the Government guarantees a certain definite payment to be advanced to a certain party, they are not deciding the question of interest. The banker who asks for interest, pays income-tax to our exchequer and not only that, I have seen very minutely the present finances of our State and I regret to say that it requires a lot of improvement. Because, after all you have got to find out somehow or other money because if the productive instruments are not looked after properly and if they are not fitted properly, the result will be that what we are now getting we may not get at all. The Government themselves are running industries and this need lot of funds. No doubt funds are not available. But I am sure Mysore has carried a name and Mysore's economy is sound although to-day we may not be able to gather funds immediately. Take for instance the generation of electricity. Show me any other investment which is giving you as much yield as that. It is not merely the yield that should be the consideration, I agree. But we must also consider as to what is the indirect benefit to the people. Therefore so far as money is concerned, if our Government put up a strong fight and present all their demands and all the commitments that they have so far made, I am definitely certain that so far as Mysore industries and Mysore productive ventures are concerned, we will get that

much that, we deserve from the Central Government.

With these few words, I once again thank His Highness for the Address that he has given to us.

Janab SYED ABDUR RAHMAN (Chikmagalur *cum* Shimoga-Muslim).—Sir, I beg to associate myself with the Address of Thanks to His Highness the Maharaja, for the gracious Address which he delivered to this august Assembly in this session. Sir, his simple but moving words which relate to the events of to-day, his reference to the policy and programme of the Government of Mysore and the feeling terms in which he referred to some of the unfortunate happenings and the sorrows and the sufferings of the people in some parts of India, are a tribute to his great personality, to his national aspirations and to his helpful attitude in all that concerns the welfare of the people of India in general and the welfare of the people of Mysore in particular. In tendering my respectful thanks to His Highness for his gracious Address I wish him all prosperity and happiness.

His Highness in his Address has referred to the Korean conflict and in doing so, he has said that the attitude taken up by the Prime Minister of India was an act of supreme statesmanship and when His Highness said so, he did really voice the feelings of the people of Mysore. There can be no doubt about it. I strongly feel that the attitude that the Prime Minister of India took up with regard to the Korean question, will certainly be appreciated by the United Nations and all the people of the countries will realise that the suggestion made by Pandit Nehru is the only solution of the Korean conflict. There can perhaps be no other alternative.

His Highness has been pleased to refer to the Kashmir issue. On this matter I certainly feel that the citizens of India are sorry that in spite of the best efforts made by the Prime Minister of India, no settlement with regard to the Kashmir issue has been reached. We expected after the Indo-Pakistan Pact that a new era of prosperity will dawn on these two great dominions, and closer ties of friendship will prevail which would ensure safety and prosperity for both the Dominions. But unfortunately we see that in spite of the best efforts of India, the matter has again receded to the background. We feel on this matter very strongly. We feel, and we want to say from the floor of this House, that we Muslims of India are there to defend the stand taken by Pandit Nehru and to defend India even if it be at the cost of our lives. Let me say to-day without a shadow of doubt that we are with Pandit Nehru. We are true citizens of India and our love and respect for Pandit Nehru are great and we shall always be to him the true and obedient sons as he desires us to be in any matter that concerns the welfare of India. Therefore we feel that sooner or later a time will come when we shall be able to settle our Kashmir dispute, so that a new era of prosperity will dawn not only on the Dominion of India but also for the Dominion of Pakistan.

Interruption.

We Muslims of India are determined to take up and defend the stand taken up by our Prime Minister Pandit Nehru even at the cost of our lives. (*Cries of Hear! Hear*) (*Interruption*) I speak for all. I am not mincing matters.

Sir, His Highness has been pleased to make reference to seasonal conditions in Mysore. Mysore is a very lucky State. The Ministry also is luckier still. The Ministry had to pass through several trying situations and conditions for the last so many months—failure of rains, drying up of Krishnarajasagara, food situation, failure of sugarcane crop in Mandya. All these things were there. But in the course of three months we see that the position is almost transformed into something very hopeful. I feel that in the course of the next three or four months we shall be able to get almost what we want. By the act of Providence the Krishnarajasagara is full. By the act of Providence we have had enough of

rains and we shall have a good percentage of crops. Even though our food position may not be quite satisfactory at present, by about October or November, I think, we shall have something to replenish our stocks of foodgrains from the Centre, although they have not made any promise. According to my study of the position, by going through the literature placed in connection with the Grow More Food Scheme, the areas that are now being brought under cultivation, some of the works to which a reference has been made and the electricity supplied for use, there is no reason why we should not be able to improve the food situation in Mysore. I said we are lucky, only after looking at the other Provinces. Look at Assam. Unfortunately for Assam and fortunately for the Uttar Pradesh and Bihar there have been happenings which have resulted in much suffering. Fortunately we are much better of in Mysore than in any of the Provinces. If only we make a determined effort and if we see that some of the schemes are put into operation and worked successfully through the united co-operation of all the people of Mysore, on whom is cast the duty of improving the food position, I think we will certainly do better.

There was some criticism with regard to the distribution scheme, subsidies and all that. The subsidy is being made up by increasing the issue price and that will naturally bring some revenue to Government. But that does not bring a corresponding relief to the consumer. There is some real grievance with regard to the distribution of food. With regard to this, arrangements may not have been very satisfactory. It is in that direction that we should strive better. I think and feel that with a proper and judicious distribution of foodgrains, from the stocks that we might get hereafter, Mysore certainly will be in a better position to say that its food position on the whole will not be so bad as it looks to be. With regard to those schemes my suggestion is this. For working out all those schemes which are there in connection with the Grow More Food Campaign, Grow More Food etc., if keener interest is evinced by Government themselves in this matter, I am sure they will be able to do better and produce better results. With these few words, I whole-heartedly accept the resolution of Address of Thanks moved by Hon'ble Sri T. Subramanya.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜಪ್ರಮುಖರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜಪ್ರಮುಖರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಎಳೆಯುತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಹಾರ ಭಾವ ಮತ್ತು ಇದರಂತೆಯೇ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅವರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಏನೇನು ಸಾಧಿಸಿದೆ, ಏನೇನು ಸಾಧಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ರಾಜಪ್ರಮುಖರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ನೆನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಮಾತನಾಡಿದ ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಅನೇಕ ವಿಧವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಟೀಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಸರಿಸಿರುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಅವರು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಖಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಕಣಜ ಎನಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಲೆನಾಡಿನವನು, ರೈತರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವವನು. ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಕೂಡ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಕುಟುಂಬದಿಂದ ಬಂದಿರುವವರು. ಅವರು ರೈತರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನೆನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು!

ಜನಾಬ್ ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ನಾನು ಮಲೆನಾಡಿನವನಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—ಮೈದಾನದಲ್ಲೂ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡುವ ರೈತರಿದ್ದಾರೆ.

ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಿಚಾರ ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 75ರಷ್ಟು ಜನ ರೈತರು, ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ಜೀವಿಸುವವರು. 1943ನೆಯ ಸಾಲಿನಿಂದಲೂ ಈ ಹತೋಟಿಗಳು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬನು. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಕೇವಲ 15 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಈ ಹತೋಟಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇನೆ. ಕಳೆದ ಏಳುವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಆಹಾರ ಹತೋಟಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಂಟೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ನಷ್ಟ ಬರಿಯ ಪಟ್ಟಣದವರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಇಡೀ ದೇಶದ ಜನರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ. ಶೇಕಡ 75ರಷ್ಟು ಇರುವ ಹಳ್ಳಿಗರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವ ಕೇವಲ 15 ಲಕ್ಷ ಜನರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಹತೋಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದರಿಂದ $8\frac{1}{2}$ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ನಷ್ಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು

ಸಂಸ್ಥಾನದ ಎಲ್ಲ ಜನರ ತಲೆಯಮೇಲೆ ಹೊರಿಸುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ಎಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಸ್ವಾಮಿ, ಈಚೆಗೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೆಲಸತಕ್ಕವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ, ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಸುಖಜೀವನವನ್ನು ಬಯಸಿ ವಾಸಮಾಡಲಿಚ್ಛಿಸುವವರು ಪಟ್ಟಣ ವಾಸದ ಕಷ್ಟವನ್ನೂ ಸಹಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿರಬೇಕು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಎರಡೂವರೆ ಮೂರು ಸೇರಿನಂತೆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಜನರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ದೇಶದ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಬಟ್ಟೆ, ಕಬ್ಬಿಣ, ಮುಂತಾದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಏಕೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವವರಿಗೆ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ದರದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಂಡು ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಮಾರಬೇಕು? ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನಾಟುವಹಾಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸಾಯ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಗೇ ಬರುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು. ಬಸ್ಸು ಸರ್ವಿಸ್ ಇಡುವವರು ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಲಾಯರು ಆಗುವವರಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಆ ಕಸಬುಗಳಲ್ಲಿ ಫಾಯಿದೆ ಇದೆ. ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿಯೂ ಹೀಗೆಯೇ ಫಾಯಿದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವವರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನೆಲಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತಾವು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಾಸಮಾಡಬೇಕು, ದೇಶ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು, ನಾವೂ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಬರುವಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಹತೋಟಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಬಹುವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬಹುದು, ಆದರೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಾದರೆ ಇದರ ಸತ್ಯವು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಶ್ರೀ ಮಂಜಪ್ಪನವರೂ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಟೌನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—ಆದರೇನು? ಒಂದು ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸವನ್ನು ಬರಿದುಮಾಡಿದರೆಂದು ಟೀಕಿಸುವುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯದ್ರವ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಪಟ್ಟಣದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ದವಸ ಒದಗಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು.—ಇವು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ವಿರುದ್ಧವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು. ಎರಡನ್ನೂ ಹೊಂದಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ?

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಟೀಕಿಸಿ ಅವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ, ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಏನೋ ಒಂದು ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಮುಂದುವರಿದರೆ ಅದರಿಂದ ನಮಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಬಹುದೆಂದು ನನಗೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಾಮಗಾರಿಗಳೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವೇನೋ ಹೌದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ನನ್ನ ಆ ಸ್ನೇಹಿತರು ಇಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಟೀಕಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆದಾಯವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮಗೆ ಈಗ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಇಂದು ಹನ್ನೊಂದುಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇರುವುದು. ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ಕೋಟಿಯಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೋಟೆಲುಗಳ ಮೇಲೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಬಸ್ಸು ಸರ್ವಿಸುಗಳ ರೂಟ್‌ಗಳನ್ನು ಹರಾಜುಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಹಣ ಪಡೆಯಬಹುದು. ಹೀಗೆಯೇ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಬಾಬುಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ವರಮಾನ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮಾರ್ಗಗಳಿವೆಯೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದಲ್ಲಿ ನೀರು ಬತ್ತಿಹೋದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು "A certain thing has happened with which the present administration will always be associated" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. I fail to understand how a man of his political standing can associate these things with the Administration. Certain things have happened in Assam and therefore are they to be associated with the Administration in Assam!

A. VOICE.—Shivasamudram incident happened during his regime!

Janab J. MAHOMED IMAM.—I set it right within two months.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Shivasamudram breakdown is ascribed to his Ministry.

Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—Krishnarajasagara filled up in seven days!

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚೆನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು ಸಮಗ್ರ ಸೇವಾ ಸಂಘಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಮಿತಿಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದು ಅಥವಾ ನಡೆಯದಿರುವುದು ಅದನ್ನು ನಡೆಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಪ್ರಾಮಾಣೀಕರಾಗಿಯೂ ಉತ್ಸಾಹಶಾಲಿಗಳಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಆ ಯೋಜನೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಅದು ಫಲದಾಯಕವಾಗದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣದ ಅಭಾವ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಅಥವಾ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾದ ಕೆಲಸಗಾರರ ಕೊರತೆ—ಇವು ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದೇ

ವಿನಾ ಇತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆ ಎಂದಿಗೂ ನಿಷ್ಫಲವಾಗಲಾರದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಾನು ರಾಜಪ್ರಮುಖರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ—ನಿಮ್ನ ಪಂಗಡ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಭಾಷಣದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೊರಿಯಾ ಯುದ್ಧ ಮತ್ತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಸಮಸ್ಯೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸದೆ ಕೊರಿಯಾ ಯುದ್ಧ ಜಾಗ್ರತೆ ನಿಂತು, ಕಾಶ್ಮೀರ ಸಮಸ್ಯೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಒಪ್ಪುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರವಾಗಲೆಂದು ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಸ್ಥಾನಗಳ ಸೀಮಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ನಿರ್ಧಾರದ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವಾದ್ದರಿಂದ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಯಶಃ ಇಂಡಿಯನ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಹ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರಮಿಸಿ ಸಲಹೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಾಲಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಚಾರ. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಹೇಳಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಸುಮಾರು 15-20 ದಿನಗಳಿಂದ ಮಳೆಯಾಗಿ ದೇಶದ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುವುದು ಸಂತೋಷಕರವಾಗಿದೆ. ಈ ಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ ಉತ್ತಮವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲದೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಂಜನಗೂಡು ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಮಳೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಪ್ರಕೃತ ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಅಂತಹ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗಿದ್ದು ಈಗ ಕೊಯ್ಲಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಜೋಳದ ಫಸಲಲ್ಲದೆ, ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿ, ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯು ಇನ್ನೂ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿ ಗಾಬರಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿರುತ್ತೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಆಹಾರಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂದಿನ ಸುಗ್ಗಿ ಕಾಲ ಬರುವವರೆಗೂ ಸಹ ಇದೇ ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಹಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ. ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಧಾನ್ಯ ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಸಾಲದು. ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಆ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್‌ಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕೋಟಾ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಚಾಮರಾಜನಗರ ಮತ್ತು ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ನಿಜವೋ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಇಲ್ಲ. ಕೋಟಾ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು.—ನನಗೆ ತಿಳಿದುಬಂದ ವರ್ತಮಾನ ಹೇಳಿದೆ. ಇರಬಹುದು; ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೂ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಬೆಳೆ ಅಂದರೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಜೋಳದ ಬೆಳೆ ಬಂದು ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಸಹ ಸರಿಯಾದ ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಎಷ್ಟೇ ಆವೇಶದಿಂದ ಹೇಳಿದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಥಮತಃ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು, ಈ ಮೂರು ಕಡೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೆಂದು ವರ್ತಮಾನ ಕೇಳಿ ಬಂತು. ಆದರೂ ಈ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾ ಕಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೆನ್ನೆ ದಿನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಹಾಗೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಗೃಹಸಚಿವರು ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದಲೂ, ನಿರ್ವಂಚನೆಯಿಂದಲೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಿ ಲೋಪವಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಅಂಥ ಲೋಪಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನಗೆ ಕಾಣುವುದು ಒಂದು ಇದೆ. ಯಾರು ನಿಜವಾಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಯಾರು ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೆ ಇತರರ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ, ವಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದ್ದಾರೋ, ಅವರು ಯಾವ ಕೋಮಿಗೇ ಸೇರಿರಲಿ ಅಂಥವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟು ಜಮೀನು ನನ್ನದು, ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು ಎಂಬ ಉತ್ಸಾಹ, ಹುರುಪು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಸ್ವಯಂಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಬಹುದೆಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಘನೋದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಕೊಡುವಾಗಲೇ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು, ಅದರಲ್ಲೂ ಧಾರಾಳವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಬ್ಸಿಡಿ ಮೊಬಲಗು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಮಾರಾಟದ ಬೆಲೆಯ ವಿಚಾರ. 1942 ರಿಂದಲೂ ಸಹ ನಾನು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಮಾರಾಟದ ಬೆಲೆಯ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಇನ್ನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಲೆಗೆ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವು ಕೋಟಾ ತರಿಸಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಾಗ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು

ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈಗ ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ, ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವೇನೂ ವ್ಯಥೆಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. (Hear, Hear) ಏಕೆಂದರೆ ರೈತನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ, ಅವನಿಗೆ ಉತ್ಸಾಹವುಂಟಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಧಾನ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಾನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಅಖಿಲ ಭಾರತದ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸನ್ನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರನೇಕರು ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದೆಂಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ಅದೇ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. They have accepted in principle the scheme of extension of the Indian Administrative and Indian Police Services to the State. ಆ ತತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ಯಾರಿಗೂ ಸಹ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾರದೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತತ್ರಾಪಿ ನಿಮ್ನ ತರಗತಿಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಕ್ರೀನಿಂಗ್ ಪರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು. ಈ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರ. ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು ಮಂತ್ರಿವರ್ಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇದು ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ವಿಲೀನೀಕರಣದ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಕೂಡಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದು ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಹೀಗೆಯೇ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಆತಂಕಗಳಿವೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸಹಕಾರವೂ ಅಗತ್ಯವೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ 1926 ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇದುವರೆಗೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಆಕ್ಟು ಯಾವ ರೀತಿ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕದ ಬದನೆ ಕಾಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆಯೋ ಇದೂ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮನ್ನಾಳುವ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು (ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಿನ್ನೆ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದು ನಿನ್ನೆ ತಾನೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಬೈರೇಗೌಡರಿಗೆ ನನ್ನ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಸೂಚಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. (ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಗು!) ಯಾವಾಗಲೂ ಇದೊಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದ ಸದಸ್ಯರು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯ ಸಾರಿ ಮಾತನಾಡಿದ ತರುವಾಯ ಮಾತನಾಡುವ ಸದಸ್ಯರು ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಾಗತವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ಅವರಂತೆಯೇ ಇನ್ನೂ ಯಾರಾದರೂ ಈ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಅದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರುವವರ ಪೈಕಿ ಇವರೊಬ್ಬರೇ ಮಾತನಾಡಿರುವವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು :—ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣ ರಾಯರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು.—ತಾವು ಸ್ವಾಗತಿಸದೆ ಇದ್ದರೂ ನಾನೇನೋ ಚುನಾಯಿತನಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಗೊತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ.

ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಏನೇನು ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳಿವೆಯೆಂಬದನ್ನು ಸಭೆಯವರ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಅವರು ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆಯಿದೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರವರು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತಾ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ವಿದೇಶಾಂಗ ನೀತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದದರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು. ಅವರೇನೋ, ಏನಾದರೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದರೂ, ಆದರೆ ಯಾರೂ ಸೂಚಿಸಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ನಾನು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಈ ಸಭೆಯ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದೆ. ಆದರೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಂಶಯವನ್ನು ತಿಳಿಯಪಡಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮ ಎರಡು ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಬೆಂಕಿಯ ಜ್ವಾಲೆ ಹತ್ತಿ ಉರಿಯುತ್ತಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಗೇ ಘರ್ಷಣೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇವುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ನಾವು ತಾಟಸ್ಥ್ಯ ವಹಿಸಿ ನಿಂತಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯುಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನೇನೋ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ, ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೊರಿಯಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರೊಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು. ಈ ಯುದ್ಧ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಧಾಳಿಕಾರನು (aggressor) ಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಬೆಂಬಲ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಯಾವ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಇರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಡವೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಏನೇ ಆದರೂ ಅದು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಿಜ್ಞಾಸದ ವಿಚಾರ. ಇಂಥವರೇ ಧಾಳಿಕಾರರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ವಿಲೀನೀಕರಣದ ವಿಚಾರ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಸಹ ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ರಚನಾ

ಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಾನು ಇದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ಆದರೆ ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಲವೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ರಕ್ಷಣೆ, ಸಂಚಾರ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಲೀನೀಕರಣವಾಯಿತು. ಆ ಮೇಲೆ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಲೀನೀಕರಣ; ಹೀಗೆಯೇ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ವಿಲೀನೀಕರಣಗಳಾಗಿ ಹೋದುವು. ಇನ್ನೂ ಹೀಗೆಯೇ ಬಾಕಿ ಏನೇನಿವೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದರಲ್ಲೂ ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರೂ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. "ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಆವಶ್ಯಕ ಬಂದಾಗ ಆಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇದೇ ರೀತಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಕೊಟ್ಟ ಹೋಲಿಕೆ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಲ್ಲೇನೂ ಅತಿಶಯವಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದೇ ಪಾರ್ಟಿಯಾಗಿ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಾರ್ಟಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಹಾಗಲ್ಲ 'ನಮ್ಮನ್ನೇಕೆ ನಿಮ್ಮ ಅಂತರಂಗಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದೆಂದು ಅವರ (ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ) ಪಾರ್ಟಿಯವರೇ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಅವರನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದಲೇ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳು ಬಂದಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜೋಯಿಸರು.—ತಾವು ನಮ್ಮ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅನಂತ ವಂದನೆಗಳು !!

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಈಗ ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸೈಸ್, ಮತ್ತು ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್—ಇವೆರಡು ಇಲಾಖೆಗಳು ಮಾತ್ರ ವಿಲೀನೀಕರಣವಾಗದೆ ಉಳಿದಿವೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳನ್ನೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ವಹಿಸಿಬಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಜಾಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೇ ಲೇಸೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ನಿಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ !

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಇವರೇ ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ, ಮೊದಲೇ ಮೈಸೂರು, ತಿರುವಾಂಕೂರು, ಕೊಚ್ಚಿನ್ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಅಳಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಂದೇ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಅತ್ತಕಡ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತರಚನೆಗಳಾಗಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಸಹ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ! ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತವೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಆಗಿರುತ್ತಿತ್ತು! ಈಗ ನೀವು ಮಾಡಿರುವುದು ಹೇಗಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ನಾವು ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟಿಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ನಮ್ಮ ಮಾತು ಕೇಳದಹಾಗಾಗಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದರೂ ಅವರು ಜವಾಬು ಕೊಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಇಲಾಖೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋದ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಫೋನ್ ಬೇಕೆಂದರೂ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಾವು ಸಂಬಳ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಮಗೇ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ! ನಾಳೆ ದಿವಸ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬಂದರೆ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೇ? ಹೀಗೆ ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಅನಾನುಕೂಲಪಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ನಮಗೆ ಇನ್ನೇನೂ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಎರಡು ಇಲಾಖೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿವೆ.

Sri G. A. ACHARYA.—Is it a correct statement that he makes that there are only two Departments in the Government in the State of Mysore?

Sri L. SIDDAPPA (Shimoga District General).—Two main Departments.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಇನ್ನು ಈ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಲು ಇವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದೇನು? ಹಣದ ಖರ್ಚು. ಆದರೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಖರ್ಚನ್ನೇನೂ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಷಯವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಇವರು 150 ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ತರಿಸಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 22,000 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಳುಮೆಮಾಡಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ 17 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಖರ್ಚನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸರಾಸರಿ ಲೆಖ್ಖ ಹಾಕಿ ನೋಡಿದರೆ ದಿನ ಒಂದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 3 ಎಕರೆಯಂತೆ 50 ದಿವಸ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. 150 ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಪೈಕಿ ಕೆಲವು ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿವೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನುಳಿದವುಗಳು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುತ್ತವೆಯೆಂಬುದೇ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಬುಲ್‌ಡೋಜರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ 33 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿವೆ. ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಬುಲ್‌ಡೋಜರ್‌ಗಳು ಸೇರಿ 49 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳ ಉಳಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಖರ್ಚೇನೋ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾತ್ರ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಬೆಳೆಯುತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು 44–45ಕ್ಕೂ 1948-49ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ—ಬತ್ತದ ಫಸಲು 8 ಲಕ್ಷ 44 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಿದ್ದು 7 ಲಕ್ಷ 44 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ರಾಗಿಯ ಫಸಲು 30 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳಿದ್ದುದು, 18ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಜೋಳ ಮತ್ತು ಗೋಧಿ—4 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಕರೆಗಳಿದ್ದುದು, 3 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆಗೆ ಇಳಿದಿದೆ. ಇತರೇ ಮಿರೆಟ್ಸ್ ಧಾನ್ಯಗಳು 3 ಲಕ್ಷ 90 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಿದ್ದುದು, 3 ಲಕ್ಷ 48 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಹೀಗೆ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತಿರುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿ? ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ!

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದ್ದ ಕಾಲಾವಕಾಶಕ್ಕಿಂತ ತಾವು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. 15 ನಿಮಿಷಗಳ ಮೇಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ತಾವು ಮಾತೆತ್ತಿದರೆ "ನಾವು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದೇವೆ" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮುಂದುವರಿದಿರುತ್ತೇವೆಂದು ನೋಡುವುದಾದರೆ ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ. ವ್ಯವಸಾಯ ಹೆಚ್ಚಲಿ, ಹೆಚ್ಚಾಗದೆ ಇರಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಅದೂ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಕನಿಷ್ಟ ಪರಿಮಿತಿಯ ಆಹಾರ ಪ್ರಮಾಣ ಎಷ್ಟು ಬಿಡಬೇಕು ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಲಕ್ಷಿಸದೆ ಆತನಿಗೆ ಉಳಿಯಲಿ ಅಥವಾ ಉಳಿಯದೆ ಇರಲಿ, ಆತನಲ್ಲಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ತಾವು ತರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಪಹಣಿಯಲ್ಲಿ 10–15 ಪಲ್ಲ ಬರೆದು, ಅವನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಇರಲಿ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಲಿ, ಇದ್ದುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತೀರಿ. ಈ ವಿಚಾರ ಒಂದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಎಲ್ಲಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಮುಂದುವರೆದಿದ್ದೇವೆ; ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು (ಒಳಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ; ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ನಿರಾಧಾರವಾದ ಟೀಕೆಗಳೂ ಬಂದಿವೆ. ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ರಚನಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಲ್ಲೋ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲೋ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಾವು ಬಹಳ ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆಧಾರ ರಹಿತವಾದ ಟೀಕೆಗಳು ಬಂದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅವುಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಲು ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿಷಯಗಳು ತಿಳಿಯದೆ ಇರುವಾಗ, ಅವರಿಗೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪುಭಾವನೆ ಮೂಡುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗದಿರಲೆಂಬ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಭರವಸೆಯಿಂದ ನಾನೀಗ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಜನಾಬ್ ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರು ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಾಜ್ಞರಿಂದ ಕೂಡಿರತಕ್ಕ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ರಚನೆಮಾಡಿ, ಅದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ಎತ್ತದಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಬಹಳ ದುಡಿಕಿದ್ದಾರೆ ....

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಠಿಣವಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಅಡ್ಡದಾರಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಅವರೇ ಈ ಹಿಂದೆಯೂ ಸಹ ಇದೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಕೆಲವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಟೀಕೆಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ನಾನು ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ಮರಾಮತ್ ಶಾಖೆಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಅವರು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ 1935–36ರಲ್ಲಿ ಇವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದು 4 ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದ ಅಣೆಕಟ್ಟಿಗೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಪಾಡನ್ನೂ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ, ಯಾವಾಗ್ಯೂ ಮೂಲತಃ ಎಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ಬರುವತನಕವೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಎಷ್ಟು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣವೆಷ್ಟಿದೆ, ನೀರು ಸರದಿ ಎಷ್ಟು ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬಿವೇ ಇತ್ಯಾದಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡದೆ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಕೈಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದೇ ಆ ಘಟನೆಗೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳಾಗಿವೆ.

ಆದರೆ ಆ ತಪಶೀಲು ವಿವರಗಳಿಗೆಲ್ಲ ನಾನೀಗ ಪ್ರವೇಶಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ; ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಖಾತೆಯು ನನ್ನ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬಂದುದು ತಾ॥ 13–8–1949ರಲ್ಲಿ. ಆ ಕೂಡಲೇ ನಾನು ಮಂಡ್ಯಾ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ಜನರುಗಳನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾವು ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಕೇವಲ 124 ಅಡಿ ನೀರು ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಆಗ ನಾವು ಹಿಂಗಾರುಮಳೆ ಬರಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಅದು ಬಾರದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟವು 115 ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಇಳಿದಿತ್ತು. ಅಗಲೇ ನಾನು ಇಲಾಖಾ ಮೊಖ್ಯೇಸರರಿಗೂ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ರೈತರುಗಳಿಗೂ ನೀರನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಿತವ್ಯಯದಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನಮ್ಮ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆನು. ಈ ಬಗ್ಗೆ 1949ನೆಯ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಒಂದು ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಪ್ರಕಟಣೆಯೊಂದನ್ನು ಇಲಾಖೆ ಮೊಖ್ಯೇಸರರಿಗೆ ಸಾದರುಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರವರು ಮತ್ತು ನಾವೂ ಎಲ್ಲಾ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಸಾಲದೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಖಾಸಗೀ ಮಹನೀಯರೆಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ, ಅವರೂ ನಾವೂ ಎಲ್ಲರೂ ಏಕೀಕರಿಸಿ, ಇರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು, ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ 17—9—4 ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೋಟನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನೂ ರಚನೆಮಾಡಿ ಅವರೂ ಸಹ ನೀರನ್ನು ಬಳಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಕ್ಟೋಬರ್ 19ನೆಯ ತಾರೀಖಿನೊಳಗಾಗಿ ಹಿಂಗಾರುಮಳೆಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕೂಡಲೇ ನಾವು ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಯಿ ಬಾರದೇ ಹೋಗಿ ನಮಗೆ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯುಂಟಾಗಿದೆ, ಆದಕಾರಣ ತಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರನ್ನು ಕಮ್ಮಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅವರೂ ಸಹ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ನೋಟ್ ಪ್ರಕಾರ 18ನೆಯತಾರೀಖಿನ ದಿನವೇ ಮಂಡ್ಯಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರನ್ನೂ, ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಬಂದೀಗೌಡರನ್ನೂ, ಶ್ರೀ ಶಂಕರಗೌಡರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಇರ್ವಿನ್ ನಾಲಾ ಬೈಲಿನ ಪ್ರಮುಖ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ 18ನೆಯ ತಾರೀಖಿ ಸಭೆ ಸೇರಿಸಿ ಎಲ್ಲ

ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಲಾಯಿತು. ಆ ತೀರ್ಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಇಂತಿಂಥಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೇ ಕಬ್ಬನ್ನು ಬೆಳೆಯ ಬೇಕೆಂದೂ, ಬಾಕಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಳವಳ್ಳಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಡೆ ಬತ್ತವನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದೂ, ಇನ್ನಿತರ ಪ್ರದೇಶ ಗಳಲ್ಲಿ ಸೆಮಿಡ್ರೈ ಕ್ರಾಪ್ಸುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೂಡ ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲೇ ಮಾಡಲಾ ಗಿತ್ತು. 1949ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಡಿಸೆಂಬರ್ 15ರಲ್ಲೇ ನಾನು, ಚೀಫ್ ಎಂಜಿನಿಯರು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಇರಾಖೆ ಕಮಿಷನರು ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಮಟ್ಟ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನೀರನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಯಿಂದ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿರು ವುದು ಆ ದಿನದ ವಿಶ್ವಕರ್ಣಾಟಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಪತ್ರಿಕೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಆಮೇಲೆ ಫೆಬ್ರುವರಿ ಒಂದನೆಯ ತಾರೀಖು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಪ್ರೆಸ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟನ್ನು ಕೂಡ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಖಚಿತವಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:—

"The storage level of the Krishnarajasagara Reservoir on 14th January 1950 was 72·24 feet as against 103·11 feet on the corresponding date of the previous year. Allowing for Madras issues, which is inevitable, the level is expected to be at about 67 feet by the end of February 1950. This height will not force any water into the Visvesvaraya Canal. Hence no supply of water is at all possible to the areas under the Visvesvaraya Canal beyond 21st February 1950. This is a most unfortunate situation which has arisen owing to failure of adequate rains in the Cauvery basin last monsoon. It is very necessary therefore that the raiyats who have crops under the Visvesvaraya Canal should take immediate steps to protect their crops by sinking wells and making use of lift irrigation."

ಇದು 1950ನೆಯ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರುವರಿ ಒಂದನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ಪ್ರೆಸ್‌ನೋಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದೆ. ಫೆಬ್ರು ವರಿ 12ರಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರದ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿ ಟಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಭೆ ಸೇರಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೂಲಂಕ ಷವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿ ಸಹಾ ಯಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರೂ, ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪೆನಿಯ ವರೂ ಉಭಯತ್ರರೂ ಸಹಾಯಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಕಬ್ಬಿನ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ 1950ನೆಯ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರುವರಿ 18ರಲ್ಲೇ ಒಂದು ಮೀಟಿಂಗ್‌ಮಾಡಿ ಆದಾದ ಆರು ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರ ದವರೂ, ಮತ್ತು ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪೆನಿಯವರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆರ್ಡರನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪುನಃ 1950ನೆಯ ಇಸವಿ ಫೆಬ್ರು ವರಿ 21ರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರೆಸ್‌ನೋಟ್ ಹೊರಟಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ:—

'Owing to the present low-level of water in the Krishnarajasagar Reservoir intensive cultivation of Kar Ragi and Paddy crops is found to be not possible in Mandya, Maddur and Malvalli Taluks as in previous years.'

ಆ ಮೇಲೆ 14—5—1950ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರೆಸ್‌ನೋಟ್ ಹೊರಟಿದೆ; ಎಲ್ಲ ವಿಷಯವೂ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂಗಾರು, ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ಆಗಲಿಲ್ಲವೋ ಆ ಕೂಡಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲಿಖಿತಮೂಲಕ ಸಾರ್ವ ಜನಿಕರಿಗೆ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ವಿಷಯ ವನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ: ಮುಂದೆ ವಿವರಿಸುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ.

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರೆ ಅಪ್ರಕೃತವಾಗಲಾರದು. ಕೆಲವರಿಗೆ ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ, 1944ರಲ್ಲಿ ಶಿವನಸಮುದ್ರದಲ್ಲಾದ ದುರ್ಘಟನೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯ ವನ್ನು 1944ನೆಯ ಇಸವಿ ಜೂನ್ 20ರಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದೆ. ಆಗ ಅಚಾತುರ್ಯ ದಿಂದ ಏನೊಂದು ಘಟನೆ ನಡೆದುಹೋಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಸ ಹನೀಯವಾತಾವರಣವೆದ್ದಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿ ಸಲು ಒಂದು ಸೂಚನೆ ತಂದಿತ್ತು. ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂ ರವರು ಏನೋ ಒಂದು ವದಂತಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಡದೆ ನಿರ್ಧಾರವಾದ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ದಿವಸ ಟೀಕೆಮಾಡಿ ದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ತು, ಈಗ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋ ಚನೆಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ಟೀಕೆಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿರು ತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ, ಅದು ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಷಯ. ನಾನು ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಭಾಷಣ ವನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಪುನಃ ಓದಿ ನೋಡಲಿ, ಅದು ಬಿಟ್ಟು ನಿರಾಧಾರವಾಗಿ ಟೀಕೆಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆಗ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಜನರ ಕಷ್ಟದ ಕಡೆಗೆ ಎಳೆ ದಿದ್ದೇವೆ, ಎಷ್ಟೋ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಆ ದಿವಸ ವರ್ತಿ ಸಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಈಗ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರೇ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು. ಆಗ ನಾನು ಹೇಳಿರುವುದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ:—"ಕಳೆದ ಮೇ 18ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ದಿವಸ ಶಿವನಸಮುದ್ರದಲ್ಲುಂಟಾದ ಆಕಸ್ಮಿಕ ದುರ್ಘ ಟನೆ". ಅದರಿಂದ ಮಾನವನ ಅಚಾತುರ್ಯವು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ದ್ದೇವೆ. "ಈ ದುರ್ಘಟನೆಯು ಇಡೀ ದೇಶವನ್ನೇ ತಲ್ಲಣಗೊಳಿಸಿದೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳೆ ಲ್ಲವೂ ಇದರಿಂದ ನಿಂತುಹೋಗಿವೆ," ಎಂದು ಹೇಳಿ ದ್ದೇನೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿಪತ್ತುಂಟಾಗಿದೆ ಯೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದು, ಜನಜೀವ ನವನ್ನೇ ಅದು ಕಲಕಿದೆಯೆಂದೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ, ವದಂತಿ ಗಳಿಗೆ ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ನಿರಾಧಾರವಾಗಿ ಟೀಕಿಸಬಾರದು ಎಂದು ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಷಯವ ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡುವು ದಕ್ಕೆ ರಿಟೈರ್ ಆದ ಚೀಫ್ ಎಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ರುವ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ನೋಡದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಹೀಗೆ ಇರಬಹುದೆಂದು ಊಹಿಸುವುದೂ, ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದೂ, ಕೃಷ್ಣ ರಾಜ ಸಾಗರದ ನೀರನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಉಪಯೋಗಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದೂ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ಮಾಡಿ ದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಬಹುದು, ಯಾವ ರೀತಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದರೆ ಅಂಥ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಜ್ಞರ ವರದಿ ಬಂದಕೂಡಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹು ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ಯಿಂದ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘವಾದ ಆಲೋಚನೆಯಿಂದ ತಕ್ಕ

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಕೂಡ ಇದೆ. ಅವರು ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಶೇಖರಣೆಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಎದ್ದಿದೆ. ಜನರಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದೋಚುತ್ತಾರೆಂದು ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಂದಿಗೂ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ. ಶೇಖರಣೆಯ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇದೆಯೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. 1943ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ 1945ರವರೆಗಿದ್ದ ಟೀಕೆ ಈಗಬಾರದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕ್ರಮಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ನೌಕರರ ಅಚಾತುರ್ಯದಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಜರುಗಿಸಿದೆ. ಯಾವುದಕ್ಕೂ ದೂರದೃಷ್ಟಿಯಿರಬೇಕು. ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದಂತೆ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿರುವುದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಸಲಹೆ ಬಂದಿದ್ದರಮೇಲೆ ಬಹಳ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ., ಖರ್ಚು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರವು ನೇಮಿಸಿದ್ದ ತಿರುಮಲರಾವ್ ಸಮಿತಿಯವರೂ ಕೂಡ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದವರು ಹೇರಳವಾಗಿ ನಷ್ಟಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಬೇಗ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಓದಿದರೆ ವಿಷಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಈಗ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿರುವ ಶ್ರೀ ತಿರುಮಲರಾಯರೇ ಆ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು: ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯಸಂಗ್ರಹಣದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಈ ಧಾನ್ಯದ ಹಂಚಿಕೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಇಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗಬಾರದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಆ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆಯ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಈ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ನನಗೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಆಹಾರ ಬೆಳೆದು ಹಂಚುತ್ತಾರೆಂದು ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಯಾವ ಯಾವುದನ್ನು ಪ್ರಜೆಗಳು ಕೈಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಇದು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. 1943ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ 1949–50ನೆಯ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಈ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಮಾರ್ಪಾಡಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಈ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಶ್ರೀ ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಈಗ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಜರಿಲ್ಲ, ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಈ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಜಾಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ರಿಯಾಯತಿಗಳು ಯಾರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕೋ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಬಾರದೋ ಅವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಅದರಿಂದ ತಕ್ಷಣ ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆವು. ಈಗ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಾಮಾನು ಇಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆ 1943 ರಲ್ಲೇ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ ಯೋಜನೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಈಚೆಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳಾಗಿವೆ. ನೆನ್ನೆ ಇದರ ಸಂಬಂಧವಾದ ಒಂದು ವಿವರಣೆಯ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಹಂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು reorientate ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ಲಾಭವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ರೈತರಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ, ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಾಮಾನು ಮತ್ತು ಬೀಜ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಬೆಳೆ ಹೆಚ್ಚಬೇಕಾದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳು ಹೆಚ್ಚಿ ನೀರು ಸರಬರಾಯಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು 1945–50 ರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿವರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಹಸ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆಲ್ಲ ಹಂಚಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೂ ಮತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ನಮ್ಮ ಸೌಭಾಗ್ಯದಿಂದಲೋ ಏನೋ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 1949–50ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 42 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗ್ರಾಂಟನ್ನೂ $29\frac{1}{2}$ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 1950–51ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹೀಗೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನೂ ಸಾಲವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಏರ್ಪಾಡುಗಳು ಎಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಡೆದಿವೆ ಯೆಂಬುದು ಮನದಟ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. 5ನೆಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಬಹಳ ಚುರುಕಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಎರಡು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿವೆ, ಮಿಕ್ಕವು ಆಗುವುದರಲ್ಲಿವೆ. ಜಮೀನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 175 ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ 50 ಮುಗಿದಿವೆ. ನದಿ ನಾಲೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ 29 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇವುಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗಿತ್ತು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಮದೇವರ ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ 40 ಅಡಿ ನೀರು ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ 20 ಅಡಿಯಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು; ಇಷ್ಟು ಶೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರ ರಿಪೇರಿ ತೀವ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. 690 ಮೈನರ್ ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ಅದರಲ್ಲಿ 150 ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದುವರೆಗಾಗಲೇ 13ಲಕ್ಷದ 92 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ, ಆ ಮೇಲೆ, ಇರಿಗೇಷನ್ ಸೆಸ್ ಫಂಡ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು, ಎಂದರೆ ಕೆರೆಗಳ ತೂಬುಗಳು, ಫೀಡರ್ ನಾಲೆಗಳು, ಕೋಡಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳ ರಿಪೇರಿ ಕೆಲಸಗಳು. ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಇವೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರ

ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 29 ಸಾವಿರ ಚದುರ ಮೈಲಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ 26 ಸಾವಿರ ಕೆರೆಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ಆಹಾರಾಭಾವ ನಮಗೆ ಬರುತ್ತಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ಆರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮೂರು ಸಾವಿರ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ರಿಪೇರಿಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ 18 ಲಕ್ಷದ 82 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮರೆತರು. ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನನ್ನ ವಿಚಾರವಾಗಿ, ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹಶಾಲಿಯಾಗಿ ಯೋಜನೆ ಹಾಕುವುದಾಗಿಯೂ, ಆದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅನುಭವವಿದೆಯೋ ನನಗೆ ಅಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಅವರ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಕೆಲವು ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಜಗಳೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮುತ್ತುಗದೂರು ಕೆರೆ, ಗಡಿಮಾಕುಂಟೆ, ಹೊಸ ಮಾಚನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆ, ಪರಶುರಾಮಪುರದಕೆರೆ, ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಲಾಭದಾಯಕವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಅವರು ಕೈಕೊಂಡು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಬೇಗಲಾದರೂ ಮುಗಿಸಿದರೆ? ಅದೂ ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದಾದ ನಷ್ಟವೆಷ್ಟೆಂದರೆ, ಹಿಂದೆಮಾಡಿದ್ದ ಅಂದಾಜಿಗಿಂತ ಎಷ್ಟೋ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಸಂಗೇನಹಳ್ಳಿಕೆರೆಗೆ 16,57,000 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಅಂದಾಜಾಗಿದ್ದದ್ದು 20,62,000 ರೂಪಾಯಿಗೆ ರಿವೈಜ್ ಆಗಬೇಕಾಯಿತು, ಗಡಿಮಾಕುಂಟೆ ಕೆರೆಗೆ 2,85,000 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಅಂದಾಜು 7,98,000 ರೂಪಾಯಿಗೆ ರಿವೈಜ್ ಆಯಿತು; ತುಪ್ಪದಹಳ್ಳಿಕೆರೆಗೆ 3,64,000 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಅಂದಾಜು 9,83,000 ರೂಪಾಯಿಗೆ ರಿವೈಜ್ ಆಯಿತು.

Sri L. SIDDAPPA—What is the point?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಹಿಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ನಮಗೆ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ತೋರಿಸಲು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸಂಗೇನಹಳ್ಳಿ ಕೆರೆಯ ಹತ್ತಿರ ನಿಂತು ನೋಡಿದರೆ ಸುತ್ತಲೂ ಎಷ್ಟೋ ಮಣ್ಣುಗುಡ್ಡೆಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಪ್ರಯೋಗ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.

Janab J. MAHOMED IMAM.—That is not correct.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಮುಗಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವವರು ತಾವು ಬಂದು ಮೂರು ವರ್ಷಕಾಲವಾದರೂ ಏಕೆ ಆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಲಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಎಷ್ಟೋ ತೊಂದರೆಗಳು ಬಂದವು. ಆದರೂ 1951ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಜೂನ್ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮುಖ್ಯಾಲುಪಾಲು ಕೆಲಸಗಳೆಲ್ಲಾ ಮುಗಿದು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಾನು ಭರವಸೆ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಅವುಗಳನ್ನು ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆ ಇತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಕೆಲವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಲಾಭದಾಯಕ ಕೆಲಸಗಳು. ಕಣ್ವಾ ಜಲಾಶಯವನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. 9 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ಕೆರೆಯಿಂದ 5 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಷ್ಟು ಭರವಸೆಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನೂ ಒಂದು 'ಪ್ಲಾನ್' ಪ್ರಕಾರ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ, ತುಂಗ ಮತ್ತು ನುಗು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಲಕ್ಕವಳ್ಳಿ ಯೋಜನೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳಲಾರರು. ಅದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣದ ಅಭಾವದಿಂದ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಆ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇಯಿದ್ದರೆ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲು ಅದನ್ನು 35 ಅಡಿ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದ ನುಗು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಪ್ರವೀಣರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಾದ ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಚಿಂತೆಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಹಣ ಸಹಾಯಮಾಡುವುದಾಗಿ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯೋಜನೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಹೋಬಳಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇನೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹರಡಲೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಸಮಿತಿಗಳೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಈಗ ಎಕ್ಸಿಕ್ಯೂಟಿವ್ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಖಾಸಗೀ ಜನರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ local initiativeನ್ನು kindle ಮಾಡುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಸರ್ ಮಿರ್ಜಾರವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಆಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಹೋಬಳಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದೂ ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಹಿಂದೆ ಗ್ರಾಮ ಸುಧಾರಕರಾಗಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವ ಅನೇಕರನ್ನು ಈಗ ಖಾಯಂ ನೌಕರರಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಖಾಸಗೀ ಜನರು ಖಾಯಂ ನೌಕರರಾಗಿದ್ದರೆ ಶಿಸ್ತು ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ

ಅನೇಕ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಟೀಕೆಗಳು ಬಂದು ಇದನ್ನು reorientate ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯಬೇಕೋ ಅವು ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ರಸ್ತೆಗಳ ರಿಪೇರಿ, ಭಾವಿಗಳ ರಿಪೇರಿ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನದ ಜೊತೆಗೆ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹವಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಇದು ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಕಷ್ಟವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಯಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸಾಹ ಮೂಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ, ಮೈಸೂರು ದೇಶವನ್ನು 716 ಸರ್ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಒಂದೊಂದು ಸರ್ಕಲ್ಲಿಗೂ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳೆಂದು ನೇಮಿಸಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ, ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳೆಂದರೆ, they are the last link in the Governmental organization. ಅವರು ಖಾಯಂ ನೌಕರರಾಗಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇರುವುದರಿಂದ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮತ್ತು ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಎರಡು ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ ಮಾತನ್ನು ಪಟೇಲ ಶಾನುಭೋಗರೂ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಕೆಲಸ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—Non-official element ನ್ನು official ಆಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಖಾಸಗೀ ಜನರಿಂದಲೇ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ನಮ್ಮ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಖಾಸಗೀ ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವೆಂದು ಟೀಕೆ ಬಂತು. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರು ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗಕ್ಕೂ ಖಾಸಗೀ ಜನರಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಮಧ್ಯೆ ಈ ರೀತಿ ಜನರಿರಬೇಕು, ಅವರು ನೌಕರರಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇವರೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೋ ಅದಕ್ಕೂ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್‌ನವರ ಸಲಹೆಗಳಿಗೂ ಸರಿಹೊಂದುತ್ತವೆ. ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಹೇರಳವಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಹೊಸ ಏರ್ಪಾಡು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದದ್ದು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 49ರಲ್ಲಿ, ಎಂದರೆ, ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವರ್ಷವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದೆವು. ಇವಕ್ಕೆ 26 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಷೇರು ಬಂಡವಾಳದ ಮೊಬಲಗು ಜನರಿಂದ ವಸೂಲಾಯಿತು. ಒಂದೊಂದು ಸರ್ಕಲ್ಲಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಹೋಬಳಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಸಂಘವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ಸಂಘವೂ ಕೂಡ it must become the centre of rural uplift ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿದೆವು. ಈ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ನಿಕಟವಾದ ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಗಳ ಈ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರು ಸೇರಿ ತಮ್ಮ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಯೋಚಿಸಲು ಸಾಧಕವಾಗಲೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಲೇ ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಐದು ಅಥವಾ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಈ ಸಂಘಗಳು ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲು ಸಾಧನವಾಗಲೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. Communism ಮತ್ತು Capitalism ಇವಕ್ಕೆ ಮಧ್ಯಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಸಹಕಾರ ಮಾರ್ಗ. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ex-officio ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಈ ಒಂದು ಏಜೆನ್ಸಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ, ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಆಯಿತು ? 15–20 ವರ್ಷಗಳೇನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸ್ಕೀಂ ಯಾವತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೋ ಅದೇ ದಿನ ಇದೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಎಂದರೆ 13–4–1949ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯದ ಮುಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಈ ಒಂದು ಏಜೆನ್ಸಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು ಹೋದ ವರ್ಷ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1 ರಿಂದ. ಆದ್ದರಿಂದ It is too early to judge. I want particularly the rural population to stand on their own legs. They must have the necessary initiative. They must come forward to run these institutions. ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಒಂದು ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬಲ್ಲರೇ ವಿನಾ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ದಕ್ಷತೆ, ಸರಿಯಾದ ವಿವೇಚನೆ, ದೂರದೃಷ್ಟಿ, ರೈತಾಪಿ ಜನರಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿ ಈ ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮ ಸೇವಾ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದಲೂ ಸಹ ಪಂಜಾಬರಾವ್ ದೇಶಮುಖ್‌ರವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಸಹಕಾರದ ಒಂದು ಚಳುವಳಿಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಗಿಡಗಳನ್ನು ನೆಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ಹೆಚ್ಚು ಗಿಡಗಳನ್ನು ಹಾಕಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ; ಒಂದೂ ಬೆಳೆಯಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಹೋದ ವರ್ಷ ವನಮಹೋತ್ಸವ ಮಾಡಿದಾಗ ನಾವು 1 ಲಕ್ಷ ಗಿಡ ಹಾಕಿದೆವು. ಅವರು ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—I am sorry he should not make such remarks. How does he know that I have not planted trees ?

Sri T. MARIAPPA.—Very good ; if so, I am grateful to the Honourable Member. ಪ್ರಾಯಶಃ ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ

ಹಾಕಿರಬಹುದು. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜ, ಟ್ರಾಕ್ಟರ್‌ಗಳಿಲ್ಲದೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಸ್ಪೇರ್ ಪಾರ್ಟ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ತರಪೇತಾದ ಡ್ರೈವರುಗಳ ಅಭಾವ, ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದ್ದವುದ್ದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದೋ ಅಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಇವತ್ತೇ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಸಮಿತಿ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಮತ್ತು ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರು ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅದರ ಮೇಲೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಡೆ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಜಮೀನಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕಾರು ಜನ ಸೇರಿಕೊಂಡು 200-250 ಎಕರೆಗೆ ಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಕೆಲಸವೂ ಆಗುತ್ತದೆ. 2-4-6 ಎಕರೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಎಷ್ಟೋ ದಿನ ಅವು ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತುಹೋಗಿರತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಅನೇಕವಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬುಲ್‌ಡೋಜರುಗಳ ಮತ್ತು ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟ, ಅನಿವಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ವರ್ಕ್‌ಷಾಪ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ಅಗತ್ಯವಾದ ಉಪಕರಣಗಳು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ 1 ಲಕ್ಷ 40 ಸಾವಿರ ಗುದ್ದಲಿಗಳಿಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದರ ಪೈಕಿ 24 ಸಾವಿರ ಮಾತ್ರ ಬಂದಿದೆ. 1947ರಲ್ಲಿ 12 ನಿಸ್ಸನ್ ಷೆಡ್ಡುಗಳು ಮತ್ತು ಬೇರೆ 12 ಷೆಡ್ಡುಗಳು—ಇವಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು, ಇವತ್ತಿಗೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸುಮಾರು ಎರಡು ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ದೆಹಲಿಯಿಂದ ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾರ್ಯತಃ ಮಾಡುವಾಗ ಎಷ್ಟೋ ಕಷ್ಟ ನಿಷ್ಠುರಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಯಾರೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗಲೇ ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅಥವಾ ಫಲಾಹಾರವಾದ ನಂತರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಈಗಲೇ ಜಾಗ್ರತೆ ಮುಗಿಸಬಹುದು.

ಮುಷಿರ್-ಉಲ್-ಮುಲ್ಕ್ ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವವರಿಗೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳತಕ್ಕ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಿದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಈಗ ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮೇಲೆ ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನೇ ಒಂದು ಮೂಲ ಸೂಚನೆ (Substantive motion)ಯೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ನನಗೂ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರ ರೂಪವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ. The Chair may use its discretion.

Sri T. SUBRAMANYA.—But I thought that Janab Mahomed Imam did not speak on his amendment at all. He simply placed it on the table.

Janab J. MAHOMED IMAM.—It is left to the discretion of the Chair, ನಾನೇನೋ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಅದರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ 4 ಘಂಟೆಯವರೆಗೂ ಕುಳಿತು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಗಿಸಿ ಉಪಹಾರಕ್ಕೆ ಏಳಬಹುದು.

(Hon'ble Members signified their assent to the suggestion)

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು (ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಸಚಿವರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು 5 ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಜನಾಬ್ ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರು ಒಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನೆತ್ತಿದ್ದರು. ಆಹಾರದ ಸ್ವಯಂ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿಯೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೋ ಬೇರೆ. ಭಾಷಣ ಮಾಡುವಾಗ ಬೇರೆ ಯಾವುದೋ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೂ ನಾನು ಅವರು ಸೂಚಿಸಿದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಆಹಾರ ಸ್ವಯಂ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡಿರುವುದೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

Sri T. SUBRAMANYA.—There is no amendment of Janab Mahomed Imam at all before the House, because he did not read that.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಆದರೂ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದು ಸದಸ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಈ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಹಿಂದೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ದರ ಯೂನಿಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದಾಣೆ ಇದ್ದುದನ್ನು ನಾವು ಆರು ಕಾಸಿಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಳಿದ್ದಾಗ ಯೂನಿಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದಾಣೆ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಅರ್ಧಾಣೆಗೆ ಇಳಿಸಿದ್ದು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಲ್ಲವೇ ?

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—A point of explanation, Sir. ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಣೆ ಇದ್ದುದನ್ನು ಆರು ಕಾಸು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. 'Commercial crop,' ಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟು ಆರು ಕಾಸು ಇದ್ದುದನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಒಂದಾಣೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಲ್ಲ, ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ !!

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ದಯವಿಟ್ಟು ಕ್ಷಮಿಸಬೇಕು. ವಾಸ್ತವಿಕ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ತಲೆದೋರಿದರೆ ಅದು ರಿಕಾರ್ಡುಗಳಿಂದ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಬೇಕೇ ಹೊರತು ವಾಗ್ವಾದಗಳಿಂದ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ತಾವು ಜವಾಬು

ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಹಿಂದಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಣೆ ದರವಿದ್ದುದನ್ನು ಈಚೆಗೆ ನಾವು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ 6 ಕಾಸಿಗೆ ಇಳಿಸಿದೆವು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಯಾವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ commercial crops ಆಗಿರುವ ಕಡಲೆಕಾಯಿ, ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪು ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆಯಾಗಲು ಯಾರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತೋ ಅಂಥವರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಒಂದಾಣೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಾಗಿ, ಭತ್ತ, ಮುಂತಾದುವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆರು ಕಾಸನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಹಿಂದೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಡಬೇಕಾದರೆ 'ಲೈನ್ ಮಿನಿಮಂ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಶೇಕಡ 5 ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೆ ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ 2,000 ರೂಪಾಯಿನ ಪಂಪನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು 2,000 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಈಗ ಕೇವಲ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಪಂಪು ಹಾಕಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಪಂಪು ಹಾಕಿ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ನಾವೇ ಹಾಕಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಕಂತಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳಲ್ಲವೇ ?

ಈಗ ಕೇವಲ 2–3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿ 700 ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದೆ 40—50 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಒಟ್ಟು 1,081 ಎನ್ನುವಾಗ ನಾವು ಆಹಾರ ಪಧಾರ್ಥಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆಯೇ ಅಥವಾ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯವಾಗಿದ್ದೇವೆಯೇ ? ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರೇ ಹೇಳಲಿ. ಇದರ ಸಹಾಯಧಿಂದ 10,000 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಖುಷ್ಕಿ ಜಮೀನು ತರೀ ಆಗಲು ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ. ಮೂರು ಪಲ್ಲಾ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕಡೆ 10 ಪಲ್ಲ ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೆ ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ, ಹತ್ತಾರು ಜನರು ಸೇರಿ lift irrigation ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಒಟ್ಟು ತಗಲುವ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ದಾಮಾಷಾ ಮೇರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನೀಲಸೋಗೆ, ಹರಿಹರ ಮುಂತಾ ಎರಡು ಮೂರು ಕಡೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಕಡೆ 400 ಎಕರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ 200 ಎಕರೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಹೀಗೆಯೇ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲಿಗೆಲ್ಲಾ ಒದಗಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಮೊದಲೇ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ 4 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ದುಡ್ಡಿನ ಅಭಾವದಿಂದ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಮೊಬಲಗು ಒದಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆನೇಕ ತೊಡಕುಗಳಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸ್ಪೇರ್ ಪಾರ್ಟ್ಸ್‌ಗಳು ಇನ್ಸುಲೇಟರ್‌ಗಳು, ತಂತಿಗಳು ಪರದೇಶಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕುವು. ಅವರಿಂದ ತರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಚಿನ್ನವನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟು ತರಿಸಬೇಕು. ಬೆಳ್ಳಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೂ ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನ್ನಾಡಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎಂದು ವಿಷಾದ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹೀಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ತಾನೇ ಇಷ್ಟು ಜನರಿಗೂ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳು ತಿಳಿವಳಿಕೆಗೆ ಬಂತು. ನಾನು ಇಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದುದರ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೂ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹಣವನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲೇ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾ 'ಏನು ' ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಬೊಬ್ಬೆಯಬ್ಬಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಹೊನ್ನೆ ಮರಡು ಯೋಜನೆ ಮೇಕೆದಾಟು ಯೋಜನೆ—ಇವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ರಾತ್ರಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಬಿಡತಕ್ಕವುಗಳಲ್ಲ. ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯೂ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನೂ ತೋರಿಸಿ ಅವರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಬೆಂಬಲಗಳಿಂದ ಕೂಡಿ ಪ್ರಯತ್ನನಡೆಸಿದರೆ ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜನರಿಗೂ ತಿಳಿವಳಿಕೆಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಂದಲೂ ಆಗಬಹುದೆಂದೆನಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಹತ್ತು ಜನರ ಸಹಾಯವೂ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚು ಮೊಬಲಗುಗಳು ಬೇಕು. ಜನರ ಆಸೆ, ಜನರ ಅಕಾಂಕ್ಷೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಯಪಡಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ?

A MEMBER.—Propagandal ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು —"Propaganda" ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ Publicity ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಬಹುಶಃ ಅವರೂ ಅದೇ ಅರ್ಥದಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಂತೂ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿ ಅವರ ಸಹಕಾರವನ್ನೂ ಪಡೆಯುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದೆರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಾಲವನ್ನು ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ನಮಗೆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಇತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿನ್ನೂ ನಮಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಕೈಲಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವನ್ನೊದಗಿಸಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ನೀಡಲು ಸದಾ ಸಿದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ತಮಗೆ ನೀಡಬಲ್ಲೆ.

Sri H. C. DASAPPA.—Mr. Speaker, Sir, the Government are greatly obliged to all Hon'ble Members who have participated in the debate on this motion and, I may say, more particularly the Hon'ble the Leader of the Opposition and such of the Members of the Opposition

who took part in the debate. This is the second time we have a debate on the Rajpramukh's Address, a convention which has been established since the new Constitution. It is fairly evident to all the members of the House now that it is an exceedingly useful part of the work of this House and I am glad it is being made very good use of by Hon'ble Members of this House. I feel that the House has fully taken note of the import of this particular part of the agenda and have taken up an attitude and adopted a tone which, I should say, on the whole has been fairly constructive.

I would confine my remarks to just a few subjects which pertain to my portfolios and also to those of my colleague, the Honourable Chief Minister. The first thing that I would like to refer to is the remark made by my Hon'ble friend Sri Huche Gowda that the Government has been adopting an attitude which would virtually liquidate the State itself. So many Departments have gone—the Income-tax, the Central Excise, Railways and so on—and if in addition to that, a few more revenue-yielding Departments should go away, then there would be nothing left and he felt very aggrieved that the integrity of the State that the Constituent Assembly of Mysore had resolved to maintain, has come to suffer a great deal at the hands of this Government. This is a remark which I cannot let go unchallenged. If Hon'ble Members had ever applied their minds and known through what crisis and difficult times the Indian States were passing during this period of transition when practically all the Indian States were in the melting pot, if they had only understood that practically all the States were being, I do not say liquidated but transformed into these unions, each one of them, losing its separate identity and integrity, if they had known that Mysore also was running the risk of that danger, they would then have been able to appreciate with what tact, sagacity and wisdom the Government have handled this very delicate and difficult situation. I do not want to claim anything extraordinary for this Government, but I do feel that the attitude this Government took up was one of fully understanding the implications of this new Republic that was going to be constituted, one that was fully consistent with the ideals and objectives that the All-India Constituent Assembly laid before itself, one which was in the sovereign interests of the State, the unity, the security, the strength and the solidarity of the State. Then it would be fairly evident that all the steps that we have taken right from the beginning, have been taken with the one sole objective of seeing that the integrity of the State was not impaired even to the slightest extent. I do not want to refer to any particular aspects of that attitude that we took up, but I think that has been fairly well known and there have been occasions when the Hon'ble Chief Minister has referred to it. The idea of financial integration, the readiness with which we fell in line with the All-India Constitution, all these things are fairly indicative of the fact that the Mysore Government took up the right attitude in order to further and foster this idea of maintaining the integrity of the State. And today of all the Indian States—leave alone Hyderabad and Kashmir—Mysore has maintained its integrity. That is a matter on which Hon'ble Members including those on the Opposition should feel very proud of and feel very glad about. I would therefore, like my Hon'ble friend Sri Huche Gowda who is unfortunately not here now, to be more appreciative of the position in the land and not to make remarks which seem a little out of the way and give a wrong impression to friends outside.

The next question that I would like to deal with is with regard to the financial position referred to by some of the Hon'ble Members. I do not think the House expects me to go into the details now at this rather late hour. But I would say this, that money is required for completing the incomplete works most of which were sponsored by the previous Government and launched by them. I have dealt with this in some detail in the past and I only say

this much now and nothing more. Money is required for them. Money is also required for some very essential new undertakings that this Government has taken up, like the fertilisers. On that also it is the previous Government that have moved and it was just in December 1948 that the Government of India revalidated the whole scheme. And I think this House or the previous House, *i.e.*, the Legislative Council has expressed its opinion in favour of it. And there are also things like the telephone industries in which we have taken a share of the capital. There are new things like electrical manufactures which we have got to take up if we want to forge ahead. His Highness was pleased to say that we were the earliest in the field and they are very necessary developments in the land. For all these, money is required and how are we going to find money for them ? There are some alternatives, as Janab Mahomed Imam himself said: either we must use the reserves and the securities that we have got or we must float a loan or we must borrow from the Centre. These are the only courses open to us. I must tell the House that we did make an attempt to get permission to float a loan—permission is required now from the Reserve Bank—and they have answered that it is not possible to grant permission just now.

But having regard to the situation, we have again written to them, to the Government of India, that that is the only way of financing these works so essential for the development of the country. I need not mention the other schemes, the irrigation schemes, which His Highness has referred to in his Address. So that is the only way. We must float a loan—and I can assure the House that the credit of the Government of Mysore stands so high that there will be no difficulty whatever in the loan being successful. We have again written to them that we must have the permission to float a loan for five crores of rupees. Recently, they have given permission to Madras, Bombay and Madhya Bharat and I see no reason why there should be any discrimination whatever against this State. I am fairly certain that we will be successful. If there is any difficulty for floating this loan, I am pretty sure that the Government of India will come to our aid. I may disclose for the information of this House that next Sunday morning myself and the Financial Secretary or another important officer will be flying to Hyderabad to meet the Secretary of States Ministry to discuss this very question which Janab Imam has dealt with.

Janab J. MAHOMED IMAM.— You said 'with Janab' ?

Sri H. C. DASAPPA.— No. I welcome his co-operation. Only this is not the occasion for it. I should say for the information of the House that the Government will spare no efforts to see that money is found for financing these works.

The other very important question that has been dealt with is the extension of Indian Administrative Service and the Indian Police Service to Mysore. It is now evident that we have accepted the general principle of extension. What has motivated the Government of Mysore to accept this principle of extension of the services ? I only say that it is the logical, the inevitable effect of not merely the attitude that we have adopted all along but also what is inherent in the situation. Being part of the Republic and there being a service for the Republic, the All-India Services, it would be peurile, indiscreet and profitless for us to say that we shall have nothing to do with the All-India Services. I am afraid that any such attitude would be impolitic and would rather invite troubles in our way. I therefore humbly submit that we were perfectly justified.

Rajamantrapravina H. B. GUNDAPPA GOWDA— Hassan District (General).—What is the trouble you would be inviting otherwise ?

Sri H. C. DASAPPA.—The trouble is fairly obvious. When the whole of India, all the Part A States and all the Part B States choose to adopt one line, and if we in Mysore alone were

to adopt a different line, you know what the consequences would be. Any way, one thing is certain, you cannot justify it before the bar of public opinion. That is obvious. I do not want to say anything else. That kind of attitude would be, wrong in my view. Let this also be seen, that while all other States have readily joined without duly considering what its effect would be on the services generally, we on the other hand have taken time to consider all these aspects and to see that the interests of the Civil Service and the Police Service in Mysore are fully safeguarded. Other than the fact of this mere acceptance of principle, namely, the number of people that have got to be lifted into Indian Administrative Service and the Police Service, the proportion of seats to be reserved for promotion to the Provincial or State Civil Service and the Police Service,—all these important questions, and equally so the question of ranking, their emoluments etc., are kept open. I think that is a matter on which any Government should have been congratulated. But I do not want that my Government should be congratulated. I do not want to be misunderstood when I say that nobody should go away with the idea that we are unmindful of the interests of our own Civil Services. I can assure you that the Hon'ble Home Minister of the Government of India, Sardar Vallabhai Patel has openly and publicly acknowledged the efficiency of the Mysore Civil Services. I therefore do not see any reason to think that the Central Government will view our representation with any hostility. On the other hand, I am sure they fully sympathise with the position we have taken.

Then, I will only say in passing a word or two about the remarks made in respect of the losses that the sugarcane growers have suffered. I do not think I should detain the House much longer on that question. The committee that has come into existence has been constituted with the fullest concurrence of the Visvesvaraya Canal Raiyats' Association. I must say that the terms of reference are so wide that there is in fact hardly anything that they cannot deal with, so far as it pertains to the question of some relief to the growers who have suffered. In this connection I quite appreciate the remark of my Hon'ble friend Sri V. S. Narayana Rao when he said: "You must also keep an eye on the repurcussions of such wholesale relief to people who suffered from drought." I do not think any Government, especially in its present financial condition, could be oblivious to that fact. I can assure Sri V. S. Narayana Rao that we will be able to take full cognisance of that fact.

There are one or two more matters with regard to the Rural Industrialization Scheme of Sir M. Visvesvaraya. I have got books here which will go round the floor of the House. There, they would be able to know the full implications of the scheme.

Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—It is not an old scheme.

Sri H. C. DASAPPA.—It is the latest scheme which Sir M. Visvesvaraya has placed before us and it must be given a fair trial. The idea is not merely to develop a few industries here and there, but to inculcate a spirit of enterprise, drive and self-sufficiency and all those virtues which go to build up a whole nation. From time to time we have had one or the other plan. That has not been enough. All that we require is transforming a nation of inertia into a fully enterprising and progressive nation. It is only by developing virtues in individuals that we could progress. How are we going to do it unless we have a scheme like that? I think it is a very fine scheme. I think that even the Planning Commission at the Centre have welcomed it. They have written to us last week that they would like to be kept in touch with the progress of the work from time to time. It is no joke to collect funds from the two districts. We have already collected about two lakhs of rupees from persons at eight annas each. That is an achievement which is really very creditable. We have collected as much as two lakhs and it is possible that one more lakh may

be collected. Further, Sir, I do not wish to deal with it.

I am very thankful to the House for having accorded such a fine welcome and response to the Address and joined with Sri T. Subramanya in the motion he has placed before the House. I think Janab Mahomed Imam's purpose has been very well served by this debate and I hope Janab Mahomed Imam will see his way to withdraw his amendment to the motion and allow the main motion to be passed unanimously by the House.

Sri T. SUBRAMANYA (Tumkur District-General).—I do not propose to reply after the speeches of the Hon'ble Ministers. There is nothing for me to reply except to make a request to Janab Mahomed Imam that he may as well withdraw his amendment if he is convinced that all his arguments have been met by the Ministers and other Hon'ble speakers of this House. In fact, I was away when he moved the amendment. Probably I was in the lobby. I followed his speech. It was a general criticism of the Government policy; but he did not confine himself in particular to the amendment. Even now my impression is, he did not confine himself to the amendment. I hope he will kindly withdraw the amendment and allow the main motion to be passed unanimously.

Janab J. MAHOMED IMAM.—I press the amendment.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"Substitute the full stop by a comma at the end of the motion and add the following words:—

'but regret that Your Highness's Ministers have not taken effective steps to maintain the progressive character of the State in spheres of irrigation, industrial, electrical, rural and other nation-building developments, to keep to schedule of reaching self-sufficiency in food, to utilise the waters of Krishnarajasagara in a proper and judicious way and to reduce the issue prices of food grains to be within the reach of comman man'."

The motion was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That an Address be presented to His Highness the Maharaja in the following terms.

"May it please Your Highness:—

We, the Members of the Mysore Legislative Assembly assembled in this Session, beg leave to thank Your Highness for the Address delivered to the Assembly."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for lunch and re-assemble at 4-40 P.M.

The Assembly adjourned for Lunch at Ten Minutes past Four of the Clock and re-assembled at Forty Minutes past Four of the Clock, Mr. Speaker (Sri V. Venkatappa) in the Chair.

SPECIAL MOTION

Delimitation of Constituencies.

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa).—Sri K. T. Bhashyam will move the Special Motion *re.* Delimitation of Constituencies.

Sri K. T. BHASHYAM (Minister for Law and Labour).—Sir, I beg to move:

"That this House do now consider the question of Delimitation of Constituencies for the House of the People, the State Legislative Assembly and the State Legislative Council, the conduct of elections therein and other incidental matters."

ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗಾಗಲೇ ಭಾರತದೇಶದ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ವರ್ಷ ಜನವರಿ 26ನೆಯ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಭಾರತದೇಶ ಸ್ವತಂತ್ರ ಸಂಸ್ಥಾನವಾಗಿ ಇಂಡಿಯನ್ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ ಆಗಿದೆ. ಇದರ ಆಡಳಿತ ಡೆಮೋಕ್ರಾಟಿಕ್ ರೆಸ್ಪಾನ್ಸಿಬಲ್ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇರೆಗೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಆಡಳಿತ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾದವರೇ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ಅಂತಹ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರುವವರೇ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳು ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವೂ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಮತ್ತು ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಪೀಪಲ್ ಎಂದು ಎರಡು ಸಭೆಗಳೂ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಶಾಸನಸಭೆಗಳು ಎರಡು ಇರಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಕೃತದಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳ ಚುನಾವಣೆಗೆ

ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 250 ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರಿರಬೇಕು, ಅವರಲ್ಲಿ 238 ಜನರು ಚುನಾಯಿತರಾದವರು ಮತ್ತು 12 ಜನರು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರವರಿಂದ ನಿಯಮಿತರಾದವರು. ಚುನಾಯಿತರಾಗುವ 238 ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳ ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗತಕ್ಕವರು. ಹೀಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗುವುದು ಯಾವ ರೀತಿ ಎಂಬುದು ಶಾಸನದಲ್ಲೇ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಥಾನದ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳೇ ಆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸತಕ್ಕದ್ದೆಂಬುದೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಭಜನೆಯ ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇ ಇಲ್ಲ.

House of the Peopleನಲ್ಲಿ 500 ಜನ ಸದಸ್ಯರಿರಬೇಕೆಂದು ವಿಧಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದಲೂ ಗೊತ್ತುಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರತಕ್ಕದೆಂದು ವಿಧಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಅವರು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದ 11 ಜನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಬಹುದೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ 5 ಲಕ್ಷದಿಂದ 7½ ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಭಜನೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಈಗ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸಭೆಗೂ 99 ಜನ ಸದಸ್ಯರಿರಬಹುದೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ 99 ಜನರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಭಜನೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಈ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಿಂಥ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಆರಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು, ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಹೀಗೆ ಹೀಗೆ ಇರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ single-member constituency ಅಥವಾ multi-member constituency ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಆಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡು ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕೋಮಿನವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕೆಂದು ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಕೋಮಿನವರಿಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದೆಂದು, ಇನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳವರೆಗಾದರೂ ಈ ರೀತಿ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸತಕ್ಕವರು ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಪಂಗಡದವರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಯಾವ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ 99 ಜನ ಸದಸ್ಯರಿರುವ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ 80·6 ಲಕ್ಷವೆಂದು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರವರು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಆಜ್ಞೆ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು 1941ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಸೆನ್ಸಸ್ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆಗ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಒಟ್ಟು ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಪಂಗಡಗಳ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ ಶೇಕಡ 19·1ರಷ್ಟಿತ್ತು. ಎಂದರೆ ಅವರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ 15·6 ಅಥವಾ 15·7 ಲಕ್ಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರಿಗಾಗಿ 19 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹೌಸ್ ಆಫ್ ದಿ ಪೀಪಲ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ, ಸಭೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ 99 ಜನ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ 80 ಜನರಲ್ ಸ್ಥಾನಗಳೂ 19 ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಪಂಗಡದವರ ಸ್ಥಾನಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ.

ಇನ್ನು ಯಾರು ಓಟು ಕೊಡುವುದು ಎಂಬ ವಿಷಯವೂ ಸಹ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲೇ ಅಡಕವಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ವಯಸ್ಕರ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಯಿರಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ವಯಸ್ಕರೆಂದರೆ, 21 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸು ಮೀರಿರುವ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಓಟುದಾರರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಓಟು ಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಯೋಗ. ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಫ್ರಾಂಚೈಸ್‌ನಲ್ಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಓಟರುಗಳಿದ್ದರು. ಆಗಲೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 10 ಭಾಗ ಓಟುದಾರರಾಗಬಹುದು. ಬಾಕಿ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 15 ಭಾಗ ಆಗಬಹುದೆಂದು ಇತ್ತು. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 80·6 ಲಕ್ಷ. ಅದರ ಪೈಕಿ ಸುಮಾರು 38 ಲಕ್ಷ ಓಟರುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಓಟು ಮಾಡಬೇಕು, ಯಾವಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ, ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿರತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಬಾರದೇ ಇರತಕ್ಕ ಅಥವಾ ಕಷ್ಟತರವಾದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸಿಂಗಲ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್‌ಬಲ್ ಓಟ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಾಲ್ಕಾರು ಉಮೇದುವಾರರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಿಫರೆನ್ಸ್ 1, 2, 3 ಎಂಬುದಾಗಿ ಹಾಕಿ, ಲೆಕ್ಕಾಚಾರಮಾಡಿ ಫಸ್ಟ್ ಪ್ರಿಫರೆನ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು, ಸೆಕೆಂಡ್ ಪ್ರಿಫರೆನ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಕಡೆಗೆ ಯಾರು ಚುನಾಯಿತರಾದರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ. ಇದು ಸಾಧಾರಣ ಜನರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿರುವಂತಹ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಓಟು ಮಾಡುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾವು ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಯಾವ ಪದ್ಧತಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗತಕ್ಕದ್ದೋ, ಯಾವುದು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ತರಬಹುದೋ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಅನೇಕ ತರಹ ಪದ್ಧತಿಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಾವು ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ 99 ಜನಗಳಿಗೆ ಓಟು ಮಾಡಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡೋಣವೆಂದರೆ, ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿ ಎಂದು ಮಾಡಬಹುದು. ಹಾಗಾದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು

ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೂ ಅಲಾಯಿದ ಮಾಡಿ ಆಯಾಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಬರಬಹುದು. ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಬಹುದು. ಯಾರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಓಟು ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅವರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ 99 ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ 19 ಕ್ಷೇತ್ರ ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ 61 ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿ, 19 ಡಬ್ಬಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿ ಎಂದರೆ 19× 2=38, 61+38=99 ಆದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಥವಾ ಜನರಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ಗೆ 5-6 ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಬಿಟ್ಟು, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ಗೆ 19 ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಆ 19ರಿಂದಲೂ ಷೆಡ್ಯೂಲ್‌ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ನವರು ಬರಬಹುದು ಮತ್ತೆ ಬಾಕಿ 80 ಜನರು ಜನರಲ್ ರೆಪ್ರಸೆಂಟೇಟೀವ್ಸ್ ಆಗಿ ಬರಬಹುದು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನೋಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸೀನೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅಮೇರಿಕಾ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಇದೇ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ.

Rajamantrapravina H. B. GUNDAPPA GOWDA (Hassan District–General).—Not in England.

Sri. K. T. BHASHYAM.— In England also. ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲಗಳಿವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಾಧಕಬಾಧಕಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿ ಸಣ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಸಣ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸುಮಾರು 75 ಸಾವಿರ ಅಥವಾ 80 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಂತೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಓಟರುಗಳು ಎಷ್ಟು ಆಗುತ್ತಾರೆ? Just a little less than half; say about 36 or 37 thousand. Therefore the voters can bring pressure to bear upon that individual. ಅಷ್ಟು ಓಟರುಗಳನ್ನು ಉಮೇದುವಾರರು ನೋಡಿದರೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಅವರು ತೃಪ್ತರಾಗಬಹುದು, ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಣ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದುದರಿಂದ ಓಟರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉಮೇದುವಾರರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ, ಓಟರುಗಳು ಉಮೇದುವಾರರಮೇಲೆ ಹತೋಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಏನೇ ಆಗಲೀ, ಏನೇ ಹೋಗಲಿ ಅದರ ಕೀರ್ತಿ, ಅಪಕೀರ್ತಿ ಅವರ ಮೇಲಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ 3—4 ಜನ ಇರುವ ಕಡೆ ಅವರು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಕಡೆ ಕೈತೋರಿಸಬಹುದು. ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಇರುವಕಡೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಿಳಿತವಾಗಬಹುದು because the area is small and from another point of view the expenditure involved will be very small because a candidate will have to look only to that small area. Whereas if you have a plural-member constituency the area will be very big and unless they all combine together and make a sort of a party of four or five it will be very difficult and therefore a single-member constituency has got a number of advantages. ಪಾರ್ಟಿ ಪದ್ಧತಿ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಅನುಭವದಮೇಲೆ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಜರ್ ಪಾರ್ಟಿ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂಥ ವಿರೋಧ ಪಾರ್ಟಿ—ಈ ಎರಡೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿ ಬಲಯುತವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಪಾರ್ಟಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಉರುಳಿಸುವುದು, ಫ್ರಾನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಆದಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

In fact the stability of the British Parliament is largely attributable to the fact that single-member constituencies are in vogue there and the majority is facing an almost equally strong and powerful opposition party. In France where you have plural-member constituencies you find the thing tumbling down almost every other day. ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಕಗಳೂ ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಓಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ನನಗೂ ಒಂದು ಓಟು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿ ಇರತಕ್ಕವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಒಂದು ಕೊಟ್ಟು, ಇವರಿಗೂ ಒಂದು ಕೊಡೋಣ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಅವರು ಅರ್ಹರೇ ಅಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವಷ್ಟು ದೂರ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿರತಕ್ಕವರೂ ತಪ್ಪುದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುತ್ತಾರೆ, ಆದರೂ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿ ಬಂದರೆ ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲೂ ಪಾರ್ಟಿಪದ್ಧತಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಪಾರ್ಟಿಗಳು ಛಿದ್ರಛಿದ್ರವಾಗುತ್ತವೆ. ಒಮ್ಮುಖವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಪಾರ್ಟಿ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. A large area will have to be covered by each candidate. It will involve a great deal of expenditure for the candidate and also for the Government because we will have to provide electoral constituencies for all the entire big place whereas if it is a small place it will be a small constituency and therefore you need not have to spend so much on it. ಹೀಗೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಸದಸ್ಯ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ತರದ ಕಷ್ಟ ಬರುತ್ತದೆ. ಓಟು ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ

ಯಾವುದಿರಬೇಕೆಂಬುದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟಿವ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ, ಏನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಕ್ಯುಮ್ಯುಲೇಟಿವ್ ವೋಟಿಂಗ್ ಪದ್ಧತಿಯೇ ಬೇಕೆಂದು ವಾದಿಸಬಹುದು. But by this, the most popular candidate may not come but the less popular may succeed. Take for instance a case where there are ten voters and three candidates are to be chosen. Supposing three of them have got six of the members on their side. They will get six votes each. The remaining four may vote for one person and make him get 12 votes. So, you will find one who is less popular succeeding according to the cumulative voting. ಹೀಗೆಯೇ ಅನೇಕತರಹ ವೋಟಿಂಗ್ ಪದ್ಧತಿಗಳಿವೆ. In distributive voting you give one vote to each candidate. That generally works fairly well. But it has got its own disadvantage too because the minority will be kept out. In cumulative voting the minorities will have a chance but the less popular man will come. Single transferable vote is a most perfect system but it is not easily understood by the masses. Even in such advanced countries like America and England they are not after this single transferable vote because it is so complicated and so difficult even to those who work it, let alone those who vote. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯುಟಿವ್ ವೋಟಿಂಗ್ ಕ್ರಮವೇ ಯುಕ್ತವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸರ್ವೇಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಿದೆ. ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ವೋಟು ಕೊಡುವಂತಿರುತ್ತದೆ.

ಜನಾಬ್ ಸೈಯ್ಯದ್ ಅಬ್ದುರ್ ರಹಮಾನ್‌ರವರು (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಮತ್ತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮುಸ್ಲಿಂ).—ಹತ್ತು ಜನರಲ್ಲಿ less popular man ಎಂಬುವನೂ ಒಬ್ಬನಿರಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಹಾಗೆ ತಾವುಗಳು ಕ್ಯುಮ್ಯುಲೇಟಿವ್ ವೋಟಿಂಗನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು 'less popular' ಆದ ಮನುಷ್ಯನೂ ಬರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಯುಕ್ತವಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ.

If you want a less popular man to be here when you have got a more popular man available, it is up to you to do so. I am leaving it entirely to the Honourable Members. I am only suggesting the pros and cons of each system. Then there is the alternative vote system. I do not think I need go into all these details. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಯಾವುದು ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೋ ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಕ್ರಮ. ಇದರಲ್ಲೂ 5-6 ಕ್ರಮಗಳಿವೆ. ಇದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ವೋಟಿಂಗ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಲಾರ್ಡ್ ಲೋಥಿಯನ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರಿಂದ ನೇಮಕವಾಗಿದ್ದ ಇಂಡಿಯನ್ ಫ್ರಾಂಚೈಸ್ ಕಮಿಟಿಯೆಂದೂ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಈ ಸಮಿತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬಹಳ ಖಚಿತವಾಗಿ ಈರೀತಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.
"In framing the details we have got the following essentials :

(1) that the system must be simple and easily understood by the least educated and even by the illiterate;

(2) that it must be capable of speed in operation;

(3) that the greatest possible degree of secrecy of the ballot must be ensured;

(4) that the possibilities of personation or malpractice of any man may be minimised as far as possible;

(5) that the system must be capable of expansion and modification according to the local needs."

ಇವಿಷ್ಟನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹುಶಃ ನಾವುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟಿವ್ ವೋಟಿಂಗ್ ಪದ್ಧತಿಯಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. Distributive system may be the best to be adopted, but it is a matter on which Hon'ble Members are to express their opinion.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ವೋಟಿಂಗ್ ಕ್ರಮ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣವೆಂದು ಮಾಡಿತ್ತು. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಉಮೇದುವಾರನಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ತರದ ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಓಟುದಾರರು ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಏನನ್ನೂ ಗುರುತಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ತಮಗೆ ಇಷ್ಟಬಂದ ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಓಟಿಂಗ್ ಕಾಗದವನ್ನು ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರೆ ಆಯಿತು. ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೊಂದರೆಯಿದೆ: ಓಟುದಾರನು ವೋಟು ಮಾಡಿದ ಕಾಗದವನ್ನು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲೇ ಹಾಕುತ್ತಾನೆಯೋ ಅಥವಾ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾನೆಯೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬನನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ, ಹಾಗೆ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಇಟ್ಟರೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ವೋಟಿಂಗಿನ ಗೋಪ್ಯ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ ಯಾರನ್ನೂ ಕಾವಲಿಡದಿದ್ದರೆ ಓಟರು ವೋಟಿಂಗ್ ಪೇಪರನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾರಿಬಿಡಬಹುದು. ಇದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿ ಹ್ಯಾಮಂಡ್ ಎಂಬುವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ 743ನೆಯ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ. Report of the Indian Delimitation Committee, 1936, paragraph 743, otherwise known as Hammond Committee.

"The trouble however, is that all voters do not drop it in. Some are disposed to retain it

with a view to sell later on and in one election in Bihar towards the close of the poll all such palmed votes, resulted in high figures. An agent of the candidate collects these votes and arranges a trustworthy voter to make them to drop them all in the right hox."

ಆದುದರಿಂದ ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಪದ್ಧತಿ ಸುಲಭವಾಗಿದ್ದರೂ, ಈ ಬಾಧಕಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಧಾನವೆಂದರೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಉಮೇದುವಾರರ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸುವುದು. ಇದರಲ್ಲೂ ವೋಟಿಂಗಿನ ಗೋಪ್ಯತೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ವೋಟಿಂಗ್ ಕಾಗದದ ಮೇಲೆಯೇ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉಮೇದುವಾರರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಗುರುತನ್ನು (symbol) ಕೊಟ್ಟು ಸದಸ್ಯರು ಯಾವ ಗುರುತಿನ ಮುಂದಾದರೂ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ವೋಟಿಂಗ್ ಕಾಗದವನ್ನು ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ವೋಟುದಾರರು ಗುರುತು ಹಾಕುವುದರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗೋಪ್ಯತೆಯಿರುತ್ತದೆ.

There will always be a watch when the voter drops in a voting paper, and when he marks there will be secrecy.

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA (Chitaldrug District—General).—Is it not a fact that in regard to illiterate voters, the Polling Officer will help him to mark?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪೋಲಿಂಗ್ ಆಫೀಸರುಗಳ ಸಹಾಯ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗುರುತುಗಳಿಲ್ಲದೆ ಬರೀ ಹೆಸರುಗಳಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಓದು ಬಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪೋಲಿಂಗ್ ಆಫೀಸರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಗುರುತುಗಳು (symbols) ಇರುವುದರಿಂದ ತಮಗೆ ಯಾವ ಗುರುತಿಗೆ—ಆನೆಯೋ, ಕುದುರೆಯೋ—ಯಾವುದಕ್ಕಾದರೂ ತಮ್ಮ ವೋಟನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಕೋರಲಾರರೆಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಅಂಥವರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಪೋಲಿಂಗ್ ಆಫೀಸರವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಕೇವಲ ಅನಿವಾರ್ಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರಬಹುದು. Single-member constituencies ಆಗಲೀ ಅಥವಾ multi-member constituencies ಆಗಲೀ, colour box ಪದ್ಧತಿಯೇ ಆಗಲೀ ಈ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳು ಇದ್ದೇ ಇವೆ. ನಾವು ಯಾವ ಒಂದು ವಿಧಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಅದು ಅಷ್ಟೊಂದು ದೋಷರಹಿತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತೀರಾ ಕೆಟ್ಟದ್ದು ಯಾವುದೋ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಭಾಗವನ್ನು ಕಾಲ, ದೇಶ, ವರ್ತಮಾನಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

There are points in favour of single-member constituencies; there are points in favour of plural-member constituencies; there are points against single-member constituencies, and there are points against plural-member constituencies. But we have got to weigh which is the lesser of the evil, which is more advantageous, having regard to the condition prevailing in the country. So also in respect of voting and in respect of colour box. It seems to me that all these matters may be considered by the Honourable Members and they may give their views. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ. Delimitation of Constituencies ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಭಾರತದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಂದು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಚುನಾವಣಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಕಮಿಷನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಿತಿಯವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನೊಪ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ. The final voice in the matter of delimitation lies with the Parliament. ಅವರು ಈಗ ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಸರ್ಕಾರದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಈ ಚುನಾವಣೆ ಸ್ಥಾನಗಳ ಸೀಮಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ನಿರ್ಧಾರದ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿಸಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅವರು ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ವರದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಷನರು ಒಂದು ಬಹಿರಂಗ ಪ್ರಕಟಣೆ ಹೊರಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನೂ ಬೇರೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮನಸ್ಸು ಯಾವರೀತಿಯಾಗಿರುತ್ತೆಂಬ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆ ವಿಶೇಷ ಸಮಿತಿಯವರು ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. The Speaker of the Assembly at Delhi has appointed advisory committees for each State. ಅದರಂತೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಒಂದು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರೂ, ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾಯರೂ, ಶ್ರೀ ಟಿ. ಚನ್ನಯ್ಯನವರೂ, ಶ್ರೀ ಎತಿರಾಜಲುನಾಯ್ಡುರವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಮಿತಿಗೆ ಶ್ರೀ ಕೆ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಛೇರ್ಮನ್ನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಷನ್ನರು ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಗಿರುತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಕಮಿಟಿಯವರೂ ತಮ್ಮ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಆ ಚುನಾವಣೆ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅವರು ಈ ಎಲ್ಲ ಸಮಿತಿಗಳವರ ಆಖೈರು ವರದಿಯನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಒಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ವರದಿಯನ್ನು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅವರು ಇದರ ಆಖೈರು ಇತ್ಯರ್ಥವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. In Parliament they have got

to decide what exactly will be the final delimitation of constituencies for the purpose of electing members to the Legislative Assembly, the Council and to the House of the People. ಇನ್ನು ಈ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಇರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 40 ಜನ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತಾರೆ.—All of them are elected. In the Legislative Council in Mysore the number of Members will be 40. The strength of the Council is one-fourth the strength of the Legislative Assembly but with a minimum of 40. ಇದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. Out of 40, 13 will be elected by members of Municipalities and District Boards throughout Mysore. three will be elected by graduates of three years' standing and such others as have passed the examinations which according to the notification of the Government will be considered equivalent to the graduates' examination and three persons by the teachers in secondary schools and such other institutions as may be considered equivalent thereto ;

ಅಲ್ಲಿಗೆ 19ಜನ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಸದಸ್ಯರ ಪೈಕಿ 13 ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟೀವ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಂದ 99 ಮಂದಿ ಚುನಾವಣೆಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಆ 99 ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿಸಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿದೆ. ಅಂದರೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡು ಸಭೆಗಳಲ್ಲೂ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. Therefore these 99 people will elect 13 people from among the citizens other than those in the Assembly.

ಇನ್ನುಳಿದಿರುವ 8 ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಶ್ರೀಮನ್ ಮಹಾರಾಜರವರು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಧಿದೆ to represent the interests of literature, arts, science, co-operative movement and social service. ಈ 40 ಸ್ಥಾನಗಳ ಪೈಕಿ—ಪದವೀಧರರ ಚುನಾವಣೆ ಸ್ಥಾನಗಳು——3 ಸೆಕೆಂಡರಿ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸ್ಥಾನಗಳು -3 ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ಸ್ಥಾನಗಳು ——13 ;

ಹೀಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ—ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟೀವ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ 99 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸತಕ್ಕ 13 ಜನಗಳ ಚುನಾವಣೆಯ ಕ್ರಮವು single transferable vote ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ನಿರ್ಧಾರಮಾಡಿದೆ.

All the voters happen to be members of the Legislative Assembly. They will be fairly conversant with the method of voting.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Even otherwise they are supposed to have understood..............

Sri K. T. BHASHYAM.—I take it that it is a compliment to the members of the Assembly that they are supposed to know all about these things. ಹೀಗೆ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟೀವ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ; ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟೀವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಮತ್ತು ಹೌಸ್ ಆಫ್ ದಿ ಪೀಪಲ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮೂರು ರೀತಿಯ ವಿಭಜನೆಮಾಡಿ ನಾವು ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

Janab MAHOMED HANEEF.—May I interrupt for a minute ? What is the relationship between the advisory committee and us ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ನಾನು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾವೀಗ general principles ಮೇಲೆ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅವರು ಈ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಯಾವ ರೀತಿಯಿರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನವರು ನೇಮಕಮಾಡಿರುವ ಅಡ್ವೈಜರಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು, ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನೇಮಕಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಮಿತಿಯವರು ಶೇಖರಿಸಿ, ಅವರೂ ಕೂಡ ಆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಆ ಚುನಾವಣಾ ಕಮಿಷನರು ಈ ಎರಡನ್ನೂ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರವರಿಗೆ ಒಂದು ಆಖೈರು ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಅವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಆಖೈರಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಆಖೈರು ತೀರ್ಮಾನ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಸೇರಿರತಕ್ಕುದಾಗಿದೆ.

ಈಗ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿನಂತಿ. ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಲು, ಚುನಾವಣೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ನಾವೀಗ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ಅಂದರೆ 75-80 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಒಂದೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನೂ ವಿಭಜನೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸರಹದ್ದಿನ ಪ್ರಕಾರ ಎಂದರೆ ಜಿಲ್ಲಾವಾರು, ತಾಲ್ಲೂಕುವಾರು ಮತ್ತೂ ಹೋಬಳಿವಾರು ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಅದು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಯಾವುದೂ ಅಳಿಸಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗಲೇ ಕಳಿಸಿದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಭಜನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದೆರಡು ಹೋಬಳಿಗಳು ಹಾಗೆ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ

ವಿಲ್ಲದೆ ನಿಂತು ಹೋಗಬಹುದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಂದು ಹೋಬಳಿಯ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರು 30 ಸಾವಿರ ಇದೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಅಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ಹೋಬಳಿಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಹೋಬಳಿಯನ್ನು ಸೇರಿಸಿ 80 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯಾದ ನಂತರವೇ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಕೇವಲ ಕಡಿಮೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ಶಂಕೆ ಮೂಡಬಹುದು. ಏನೆಂದರೆ—"ನಾವು ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ, ಹೋಗಿ ಮತ್ತೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯವರನ್ನು ನಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮತದಾನ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಕೇಳುವುದು!" ಎಂಬ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಮೂಡಬಹುದು. ಈಗಾಗಲೇ ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನ ಕೆಲವು ಗಡೀ ಸರಹದ್ದುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದುಗೂಡಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವಾಗುವಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶ ಒದಗಿಬಂದಿರುವಾಗ ನಾವು ಇಂಥಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಅವರನ್ನು ನಾವು ಪುರಸ್ಕರಿಸಬೇಕು, ನಮ್ಮನ್ನು ಅವರು ಪುರಸ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬರಿಂದೊಬ್ಬರಿಗೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದೂ ಒಂದು ಮುಖ್ಯಾಂಶ. ಆದರೆ ಈಗಿರುವ ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆ ರೀತಿ ಆಗಲಾರದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆದರೆ ಕೇವಲ 4–5 ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಹಾಗೆ ಆಗಬಹುದು.

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ತೊಂದರೆ ಕಾಣಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಾರಿ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಂತೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ ಅವರು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅದು ಸರ್ವಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದ್ದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತೃಪ್ತಿಯಾಗಬಹುದು. ಆ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಸಲಹೆ ಬಂದಿದೆ. ಮಾರ್ಚಿಯಲ್ಲೇ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದಿದ್ದುದರಿಂದ ಚುನಾವಣೆ ಸ್ಥಾನಗಳ ಸೀಮಾ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ನಿರ್ಧಾರವು ಬಹಳ ತರಾತುರಿಯಿಂದ ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಮಗೆ ಶಂಕೆಯಿತ್ತು. ಆದರೆ ಚುನಾವಣಾ ಕಮಿಷನರು ಅಕ್ಟೋಬರಿನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಆಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುವಂತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಕುಳಿತು ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಕಡೆ ಯಾವ ರೀತಿ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು.

ಜನಾಬ್ ಸೈಯದ್ ಅಬ್ದುರ್ ರಹಮಾನರವರು.—ಖಚಿತವಾದ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನೇನೂ ತಾವು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಇಲ್ಲ. ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಈಗ ಹೇಳಿದಂತೆ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ.

ಜನಾಬ್ ಸೈಯದ್ ಅಬ್ದುರ್ ರಹಮಾನರವರು.—ಇಷ್ಟೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪೋಸಲ್ಸ್ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಭಿಕರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಫಲದಾಯಕವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಸಂಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರವಾರು ಭಾವನೆ ಅಥವಾ ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆ ಅಥವಾ ಪಂಗಡವಾರು ಭಾವನೆ ಯಾವುದೂ ಇರಬಾರದು. ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಒಗ್ಗಟ್ಟಾದ ಸೂಕ್ತ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ನಾವು ಕೆಲವುಕಡೆ ಮಾಡಿರುವಹಾಗೆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನೇನೂ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡೋಣ, ಡಬ್ಬಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಅಥವಾ ಕಲರ್ ಬಾಕ್ಸ್ ಅಥವಾ ತಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಆ ರೀತಿ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡೋಣ. ಸಾಧಕ-ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ತಾವು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ತೀರ್ಮಾನಕೊಟ್ಟರೂ ಅದೇರೀತಿ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಅರಿಕೆಮಾಡಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈಗ ನಮಗೆ ಸೂಚನೆ ಬಂದಿರುವ ಹಾಗೆ ಇತರ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೂ ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ತಪಶೀಲು ಹೇಳಲಾರೆ. ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಪದ್ಧತಿ ಇಡಬಹುದೆಂದೂ, ಅದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದೆಂದೂ ಚುನಾವಣಾ ಕಮಿಷನರಿಂದ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಆಮೇಲೆ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಒಂದು ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದರೂ ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದೇ ಹೊರತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಲಾರದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಆ ರೀತಿ ಒಂದೇ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಸಂಭವವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಚುನಾವಣಾ ಕಮಿಷನರು ಎರಡು ಮೂರು ಕಡೆ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬಹುದೆಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಕಮಿಷನರು ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಒಂದೇ ತೆರನಾದ ಕ್ರಮ ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆಮಾಡುವ ಸಂಭವವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಏನಾದರೂ ಸೂಚನೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಪ್ರಕಾರ ಮುಂದುವರಿದರೆ ಅನುಕೂಲವೆಂದು ಸೂಚನೆ ಇದೆ.

ಜನಾಬ್ ಸ್ಯೆಯದ್ ಅಬ್ದುಲ್ ರಹಮಾನ್‌ರವರು.—ಈಗತಾನೆ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯ ತಂದಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಹುದೆಂದೂ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದಿರಿ. ಅದನ್ನು ವಿವರಿಸದಿರಲು ಕಾರಣ ವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಅದನ್ನು ತಮಗೇ ಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ಜನಾಬ್ ಸ್ಯೆಯದ್ ಅಬ್ದುರ್ ರಹಮಾನ್‌ರವರು.—ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಇಲ್ಲ.

ಜನಾಬ್ ಸ್ಯೆಯದ್ ಅಬ್ದುರ್ ರಹಮಾನ್‌ರವರು.—ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಅರ್ಧ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಮತ್ತು ಇನ್ನರ್ಧ ಡಬ್ಬಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಎಂದೂ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಅದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಈಗ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಅಥವಾ ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಅಥವಾ ಎರಡೂ ಸೇರಿ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದು ಸದಸ್ಯರಿಗೇ ಸೇರಿದ್ದು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬಹುದು.

ಜನಾಬ್ ಸ್ಯೆಯದ್ ಅಬ್ದುರ್ ರಹಮಾನ್‌ರವರು.—ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಬಾಧಕವೂ, ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಅನುಕೂಲತೆಯೂ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಸಣ್ಣ ಕೋಮಿನವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ನಾಲ್ಕಾರು ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—ಯೂನಿಯನ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೂ, ಇಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರಬೇಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಹಾಗೇನೂ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೇಕಾದರೆ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಬಹುದು.

Mr. SPEAKER.—Special Motion moved:

"That this House do now consider the question of delimitation of Constituencies for the House of the People, the State Legislative Assembly and the State Legislative Council, the conduct of elections therein and other incidental matters."

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ಮೇಲೆ 75 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಎಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಿದ್ದಷ್ಟು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬಹುದೋ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ನಿಬಂಧನೆಗಳಿವೆ. 75,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೆಂದೇನೋ ವಿಧಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಭಾರತದ ಚುನಾವಣಾ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರು 75 ಸಾವಿರದಿಂದ 89 ಸಾವಿರದಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಬಹುದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಹೊನ್ನಾಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆ 60 ಸಾವಿರ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಡಲು ಪ್ರತಿಬಂಧಕವಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಇದೆ. ಹಾಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. Article 170 sub-clause (2) reads :

"(2) The representation of each territorial constituency in the Legislative Assembly of a State shall be on the basis of the population of that constituency as ascertained at the last preceding census of which the relevant figures have been published and shall, save in the autonomous districts of Assam and the constituency comprising the cantonment and municipality of Shillong, be on a scale of not more than one member for every seventy-five thousand of the population."

If you give one member for 60,000 what will you do for the rest of the population ? ನಮಗೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರಬಹುದಾದ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ 99 ಮಾತ್ರ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು.—75,000 ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಂತೆ ಮಾಡಬಹುದೆಂದಿರುವುದನ್ನು 89 ಸಾವಿರದ ವರೆಗೆ ಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಚುನಾವಣೆ ಕಮೀಷನರು ಹೇಳಿದರೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅವರು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಹಾಗೆ ಹೇಳಿದರು ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 80·6 ಲಕ್ಷ. 75,000 ಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದಂತೆ 89 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಇರುವಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಬ್ಬರು ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಂತೆ ಚುನಾಯಿಸಿದರೆ 99 ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳವರೆಗೆ ಹೋಗಬಹುದು. ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮುಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರುಜನರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟವರಾಗಿರಬಹುದು. ಆದಕಾರಣ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಲು ನಾಳೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅನುಕೂಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿಮ್ಮ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನೀವು ಈಗ ಮಂಡಿಸಬಹುದು.

Mushir-ul-Mulk J. MAHOMED IMAM (Chitaldrug cum Tumkur—Muslim).—Sir, I beg to move my amendment to

the resolution moved by Honourable Minister for Law, Sri K. T. Bhashym.

"Omit all the words from "this House" till the end and substitute the following words.—

"That a committee presided over by a High Court Judge and composed of representatives of various interests in the State be formed to consider the delimitation of constituencies for the House of the People, the State Legislative Assembly and the State Legislative Council, the conduct of elections therein and other incidental matters."

Sri K. S. PUTTASWAMY (Mysore District—General).—Sir, before the Hon'ble Member proceeds further, I would like to say that this will not be an amendment. This will be a substitute resolution for the resolution moved by the Hon'ble Minister Sri K. T. Bhashyam, and as such he can move it only as an alternative resolution, not as an amendment.

Mr. SPEAKER.—On that score it cannot be ruled out.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Chitaldrug District-General).—With regard to one point namely the conduct of elections, there is a specific provision in the Constitution Act itself. I want to know how my friend can move an amendment against a specific provision of the Constitution Act itself? How can the conduct of elections be entrusted to a committee as proposed in the amendment?

Mr. SPEAKER.—That would be a reason for the Honourable Member for not voting for this amendment.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—My point is that this amendment is against the very spirit of the Constitution Act. There is a special chapter in the Indian Constitution Act dealing with the conduct of elections and there is a special officer appointed for that purpose. How can they be entrusted to a committee envisaged by the Hon'ble mover of this amendment?

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member, Sri Siddaveerappa may read Article 328. The Hon'ble Member Janab Mahomed Imam may proceed with his speech.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದು ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ನಾವು ವಿಮರ್ಶಿಸುವಾಗ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗಕ್ಕೂ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಹಾಗೆ, ಅವರ ಹಿತಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕುಂದು ಕೊರತೆಯೂ ಬಾರದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಕರ್ತವ್ಯ. ಮಾನ್ಯ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಸಚಿವರು ಇದುವರೆಗೆ ಅವರ ಪೀಠಿಕಾ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಬಹಳ ಶ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯ ಪದ್ಧತಿಗಳು, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಯಾವ ನೀತಿಯನ್ನನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ, ನಮಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಷಯಕ್ಕಾಗಿ ವಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಅವರು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರಿಗೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಂಶಯ ಇತ್ತು. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರನೇಕರಿಗೂ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಭಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಾವು ಭಾಗಿಗಳಾಗುತ್ತೇವೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯವಿತ್ತು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ಅವರಿಂದ ನೇಮಕವಾಗುವ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯವಿತ್ತು. ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಂದು ತರನಾದ ದಿಗಿಲೂ ಇತ್ತು. ಬಹುಶಃ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರ ಬೆಂಬಲದಿಂದಲೋ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದಿಂದಲೋ ಇದು ನಿವಾರಣೆಯಾಗಿದೆ. ನಾನು ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿರುವಂತೆ ಈ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಬಾರದು, ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಅದರಿಂದಲೇ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಏನೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಾಡಿರಲಿ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮತ್ತು ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಭವಿಷ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವ ಯಾವ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳೇ ಬರಲಿ ಅವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಹಾರೈಕೆ. ಪ್ರಕೃತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವಾಗ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯಾದರೂ ನಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಬಾರದೇ!

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ಆಚಾರ್ಯರವರು.—ಅವುಗಳು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆಯೇ ಇವೆ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮುದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಘಂಟೆ ಮುಂಚೆ ತಂದಿಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮೊದಲೇ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟು................

Sri K. T. BHASHYAM.—I do not think the Hon'ble Member will expect us to educate him in such matters as these. He must give his opinion based on his experience, knowledge and observation and there is no particular literature which I can place before him. Regarding single member or plural member constituencies what sort of literature does he want me to place before him? There is the library. These are matters which are studied in the colleges.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮುದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲಾಗಲೀ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮೇಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಮೇಲಾಗಲೀ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರಕೃತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಾವು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀತಿ ಮತ್ತು ಕ್ರಮ ನೋಡಿದರೆ ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ: ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಡೀಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಕೆಲಸ ಆಗಿರುವುದು. ಇದು ಪ್ರಥಮತಃ ಅಲ್ಲ. ಹಿಂದೆಯೂ ನಡೆದಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲಿನ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ರಚನೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು. ಈ ರೀತಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ, ಅವರು ವರದಿ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರು. ಈಗ ಹೇಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ I must give out my real feelings—ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎತ್ತಲೋ ಹೊರಟುಹೋದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. 1938-39ರಲ್ಲಿ ಆಗಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಸಭೆಗಳ ಏರ್ಪಾಡು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಕೆಲಸ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೇ ಇತ್ತು; ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಇತ್ತು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಡೀಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಆಫ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಓಟಿನ ಪದ್ಧತಿ ಯಾವುದಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು—ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರ ನಮಗೇ ಇತ್ತು. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿದೆವು. ಆಗಲೂ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದರು. ಅಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಸಹ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಒಳಾಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗಿನ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಅಂಥಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಅಂಥಾ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಂಥಾ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೇ ಆಗಲೀ ಯಾವ ತರಹ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾವು ಬರೀ ಸಲಹಾ ಸಂಸ್ಥೆ ಆಗಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರದವರು ಈಗ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಈ ಸಭೆಗೆ 99 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟೀವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಗೆ 40 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ಕೋಟಾ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಸರಿಯಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಂದು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ರಾಜ್ಯಾಂಗರಚನಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರು ಇದ್ದರು ನಮ್ಮ ಸಚಿವರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿ ಅವರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆ. ಈಗಲೂ ನಾವು ಸರಿಯಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೇ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಅವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಅಂದು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಷನರು ಯೂನಿಯನ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರಿಗೆ ಹೇಳಬಹುದು; ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಹೇಳಬಹುದು, ಆದರೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರುವ 300-400 ಜನರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನವರಿರುವುದು 7 ಜನ ಮಾತ್ರ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನವರೂ ಕೂಡ ಬೇರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಪಾರ್ಟಿ ಎಷ್ಟೇ ಬಲವಾಗಿದ್ದರೂ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೋಬಳಿ ವಿಷಯ ಹೇಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ನಮಗಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ತಾನೆ ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವಿಲ್ಲಿ ಏನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದನ್ನೇ ಅವರೂ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗಿ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ತಾವು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಸರಿಯಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನಿಡಬೇಕು. ಒಂದು ವರದಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯದ ರೂಪದಲ್ಲಾಗಲೀ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಖಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು, 'ನೀವು ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಸಲಹೆ ಕೊಡಿ, ಕೊನೆಗೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ' ಎಂದರೆ, ಎಂದಿಗಾದರೂ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ?

It is the duty of the Government to place definite proposals when we have been asked by the Centre to place our proposals and consult them. Then alone all the members can concentrate on those issues. That is the procedure you ought to have adopted.

ನಿಮಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಯಾವಾಗ ಈ ಡಿಲಿಮಿಟೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆ ಬಂತೋ ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ನೀವು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ?

ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರುವ ನೀವುಗಳು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅನ್ವಯಿಸುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡಕೂಡದಾಗಿತ್ತೇ? ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮನ್ನೇ single-member constituency ಬೇಕೇ ಅಥವಾ plural-member constituency ಬೇಕೇ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ತಾವೇ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಂಥಾದ್ದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ತಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಭಜನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಯೇ ಇದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೆ.

Sri K. PUTTASWAMY.—Does the Hon'ble Member wish to speak even tomorrow, Sir? He has been engaging the House in his introductory speech for the last 25 minutes.

Mr. SPEAKER.—But he is moving his amendment.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Sir, if I have spoken anything irrelevant, you are at liberty to call me to order. (laughter).

Sri H. C. DASAPPA.—Not altogether.

Sri K. PUTTASWAMY.—The Hon'ble Member has spoken not a word about the amendment.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಹೋಗಲಿ, ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸೂಚನೆ ಬಂದು ಎಷ್ಟು ದಿನವಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಎರಡು ತಿಂಗಳಾಗಿರಬಹುದು.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಎರಡು ತಿಂಗಳಿಂದ ಏನು ಮಾಡಿದಿರಿ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆವೆಂದು ಹೇಳಿದರಲ್ಲಾ!

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಮೊದಲಿನ ಪದ್ಧತಿ ಹೇಗಿತ್ತೆಂದರೆ, ಹೀಗೆ ಯಾವಾಗ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಬಂದಿತೋ ಆ ಕೂಡಲೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಆ ಸಮಿತಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂಥಾ ಒಂದು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮಿತಿಯೊಂದು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೇಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—That Committee also will be advisory.

Janab J. MAHOMED IMAM.—But to form proposals on behalf of Mysore Government.

ಹಾಗೆ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಸಮಿತಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದಾದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಸಮಿತಿಗಳೂ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಸಮಿತಿಗಳೇ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೂ ನಮ್ಮಿಂದ ಒಮ್ಮತವಾಗಿ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಹೋದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ಸಮಿತಿ ಕೇವಲ 'ಅಡ್ವೈಸರಿ' ಸಮಿತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ! ಇದೂ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಸಮಿತಿ ಅಲ್ಲವೇ?

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಈಗಿನ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಎಲ್ಲವೂ ಸಲಹಾ ರೂಪದಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಸೂಚನೆ ಬಂದ ತಕ್ಷಣ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶೇಖರಿಸಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಬೇಕು ಬೇಕಾದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾವ್ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ನೋಡಬೇಕೋ ನೋಡಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಏಕಸದಸ್ಯ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಸೂಕ್ತವೇ ಅಥವ ಬಹು ಸದ್ಯಸ್ಯ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಸೂಕ್ತವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು.—ಅಂಥ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ತಾವೇ ಮಾಡಿ ಎಂದು ತಮಗೇ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ!

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಅವರೇ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—This is the earliest stage at which you can give any suggestion.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲವೇ ನಿಮಗೂ ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಾಡಿದಿರಾ ಎಂದು ಆಗ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಿರಲ್ಲವೇ?

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ್ಗೆ 20 ದಿವಸಗಳ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬರೆದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ತಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

I am your sincere friend. (laughter!) I am interested in the uplift of Mysore, I am interested that everybody should get justice and fairplay. I am interested in fair election which is absolutely necessary for the success of members.

(*There was some interruption*).

But some of you suspect my *bonafides*. (laughter!).

Sri G. A. ACHARYA.—Guilty conscience!

Janab J. MAHOMED IMAM.—I think Sri Acharya makes, though he is a very good friend of mine, very irrelevant remarks, which as a friend I tolerate. He says 'guilty conscience'. If I am not interrupted, perhaps I might have finished by this time.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member Janab Mahomed Imam need not yield. He may go on.

Janab J. MAHOMED IMAM.—So, I said that if a committee had been formed by this time, perhaps we would

have had a stronger report. ಕಮಿಟಿಯವರು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಒಂದು ವರದಿ ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶದ ಮೇಲೆಯೂ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಇದರಲ್ಲಿರುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ವಿಷಯಗಳು–(1) ಬಹುಸವಸ್ಯ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರವಿರಬೇಕೇ, ಅಥವಾ ಏಕಸದಸ್ಯ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರವಿರಬೇಕೇ; (2) ಬಹುಸದಸ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯಿದ್ದರೆ ವೋಟಿಂಗ್ ಪದ್ಧತಿ ಕ್ಯುಮ್ಯುಲೇಟಿವ್ ಆಗಿರಬೇಕೇ, ಸಿಂಗಲ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರಬಲ್ ಆಗಿರಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯುಟಿವ್ ಆಗಿರಬೇಕೇ (3) ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಕ್ರಮವಿರಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಈಗಿರುವಂತೆ ಗುರುತುಗಳ ಕ್ರಮ ಇರಬೇಕೇ, (4) ಏಕಸದಸ್ಯ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೆಲ್ಲಾ ಆದಮೇಲೆ ಬಾಕಿ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವ ವಿಷಯ.

Sri L. SIDDAPPA.—He has commenecd just now. If he wants time, he may be allowed to continue tomorrow.

Rajamantrapravina H. B. GUNDAPPA GOWDA (Hassan District—General).—Mr. Speaker, I just want to say something about the procedure. I feel some difficulty. The Hon'ble Minister has put a proposition before us. Is it with the object of ascertaining the considered opinion of this House, or should it end in mere discussion?

Sri K. T. BHASHYAM.—It is to obtain the views of the Hon'ble Members so that we may in the light of these views frame proposals. It is not a mere discussion or finding out...

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—At what stage do the proposals come?

Sri K. T. BHASHYAM.—After the discussions are over and the consensus of opinion of this House is ascertaned we will frame proposals in the light of this opinion (A Voice: During the present session?) No; afterwards. A Committee of the House may be formed, which will frame proposals in the light of the opinions of the Hon'ble Members and those proposals will be further scrutinised by the Advisory Committee after being sent to the Election Commissioner.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—What about the opinion of this House? Let me make myself clear. The Hon'ble Minister says that after discussion, a committee is going to be formed and their proposals are going to be sent to the Election Commissioner. My object in raising the point is that we must take the consensus of opinion of this House on certain points. What is the consensus of opinion of this House—accepting the Committee's opinion? The House will not be consulted finally. Supposing there is a specific resolution moved by the Honourable Minister, for instance, should we have single member consitituency or multi-member constituency. We can definitely say 'yes' or 'no'. But now we end in general discussion...

Mr. SPEAKER.—Then there will be no need for a committee at all.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—After the committee's stage, I wish those proposals come before us.

Sri K. T. BHASHYAM.—The Hon'ble Member presumably wants the delimitation proposals to be placed before this House for consideration.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Yes.

Sri K. T. BHASHYAM.—That we have not yet thought of and I do not think we will be able to do it. But the views of the Hon'ble Members will be ascertained during the course of these discussions and in the light of those views the committee appointed by this House will frame the proposals.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—At the most now the views of the Assembly may be ascertained but not the decision of the Assembly taken. There is a difference between the views of this Assembly and the decision of this Assembly. That is exactly my point.

Sri K. T. BHASHYAM.—Take an illustration. Single member constituency or plural member constituency: if a vote of the House is taken on that, then that will be a decision. But as it is, there would be a discussion. A few members may be in favour of single member constituency and a few members in favour of plural member constituency. It was open to the Hon'ble Member to have suggested by way of amendment that this House recommends a single member constituency or some such thing. He did not do it.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—I do not know if the Hon'ble Minister has understood my position. Where is the question of amendment when there is no specific proposition at all? If there is a specific proposition brought before the House, then there will be an opportunity for us to table amendments thereto. Usually we used to take up discussion on the food situation. Then a number of amendments used to be moved, discussion on those amendments used to take place and then the opinion of this House used to be recorded. Then it would be said that that is the opinion of the Hon'ble House. But it is not possible according to the present position.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—If proposals are to be framed by a committee to be constituted, what is the use of adopting the suggestion made by Sri Gundappa Gowda? Why should there be any discussion on the point raised by him?

Sri K. T. BHASHYAM.—I am sorry that the Hon'ble Member is so heated about it. It is very simple. I made a motion that the matter be taken into consideration. It was open to any Hon'ble Member to say that in so taking into consideration, this House resolves that single member constituency be adopted. It was open to the Hon'ble Members to do so and an opportunity was given to them.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member Janab Abdur Rahman has given notice of a resolution like that.

Sri K. T. BHASHYAM.—On that motion it is open to the House to vote either in favour of multi-member constituencies or in favour of single-member constituencies. And if on the colour box system the members had made a motion like that, the House could have given a decision. The general opinion of the House may be expressed in any form which the Hon'ble Speaker allows to be done. If on any particular matter he says 'I shall take the consensus of opinion', he could do so. But the consensus of opinion will certainly be recorded and we will do according to that. If any member wants the Hon'ble Speaker to take a vote on any particular proposition, it is open to the latter to give such direction and we are always willing to abide by that.

Janab SYED ABDUR RAHMAN (Chikmagalur *cum* Shimoga-Muslim).—After a Committee is appointed by this House and that Committee frames certain proposals, as you are pleased to suggest, those proposals will be sent direct to the Chief Election Commissioner. Probably Sri Gundappa Gowda's point is that before those proposals go to the Chief Election Commissioner, they must be placed before this House and it is only after the acceptance of those proposals by this House they may be sent to the Chief Election Commissioner.

Sri K. T. BHASHYAM.—I could understand that. But the difficulty is this. You must call a special session again for that one purpose. If the Hon'ble Members consider it worthwhile, we shall consider it also.

Mr. SPEAKER.—After taking the opinion of the members, you can frame resolutions and then put them to the vote of this House without having a Committee at all.

Sri K. T. BHASHYAM.—We shall consider in the light of the discussion...

....

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Is there going to be another session in October? or will it be too late?

Sri K. T. BHASHYAM.—Yes, in October or November. I do not think it will be too late. The Chief Election Commissioner has said that the elections will come in October 1951. Therefore, it may be possible for us to place the delimitation proposals during the October or November session this year.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—I am glad that the Hon'ble Minister has understood our difficulties and our position also. I am thankful to him. Our difficulty was about the resolution. It has included so many items. In fact, the colour box system is not mentioned. We have to be led on definite proposals. Otherwise, there cannot be any definite discussion; any discussion would only be desultory.

Therefore, we have to come to a definite position. The Committee is going to be appointed. That Committee is going to submit a report and will that report be placed before this house ? ....

Sri K. T. BHASHYAM.—I cannot give any definite assurance on this matter now.

Janab MOHAMED VALIULLA (Kolar—Muslim).—What is it that the Hon'ble Minister will gain? Suppose we pass a resolution. What is the effect of it? The Hon'ble Minister must come with definite proposals.

Sri K. T. BHASHYAM.—The Hon'ble Member has not apparently understood me at all I made a motion that the matter be taken into consideration. It was open to Janab Valiulla to say that this House is for single member constituency for colour box system, for distributive system of voting. He could have said it; but he did not say that.

Janab MOHAMED VALIULLA.—Supposing I do not submit an amendment. What is it that my friend, who has brought a motion, will gain thereby? He must come with definite proposals. The mere passing of a consideration motion does not help you.

Sri K. T. BHASHYAM—I would have ascertained the opinion of Hon'ble Members on all the points.

Janab MOHAMED HANEEFF (Bangalore—Muslim).—The Hon'ble Minister, if I have understood him a right, has kept an open mind. We can have our own opinion and discuss it freely. A Committee will be appointed and in the light of the discussion proposals will be drawn. Those proposals, if it is possible, will be placed before this House. That is what he says. For passing a resolution or taking a decision for the second time we will have an opportunity. That is the position. Whether that position is correct or not, it is for all of us to consider. Some of us may feel that there is no point in allowing a free discussion without a resolution or a proposal before the House. At this present moment, if the suggestion of the Hon'ble Minister be accepted, I feel there is an advantage in it. We will freely discuss and everyone will have the opportunity to say what he has got to say on the point. Then a Committee might be appointed and that Committee will draw up proposals. If the majority view is that there shall be a special session of the Legislative Assembly for this purpose, I do not think the Hon'ble Minister will say 'no' to it. Let us therefore accept the proposal put forward by the Hon'ble Minister.

Lastly I want to say this. Let there be a time-limit for every speech from the very start so that all may have an opportunity to have their say in the matter.

Mr. SPEAKER.—The House will now adjourn to meet again at One of the Clock tomorrow.

The Assembly adjourned at Fifteen Minutes past Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Thursday, 31st August 1950.

WD 2204—GPB—550—24-9-50

LEGISLATIVE ASSEMBLY.

FOURTH DAY.

Thursday, 31st August 1950.

The Assembly met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at One of the Clock.

Mr. Speaker (Sri V. Venkatappa) in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given.)

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa).—Questions.—Question No. 67.

Handing over the State Telephone System to the control of the Government of India.

Q.— 67. Rajamantrapravina H. B. GUNDAPPA GOWDA (Hassan District —General).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) when the State Telephone system was handed over to the control of the Government of Indian Union ;

(*b*) the conditions under which it was handed over?

A.—Sri K. T. BHASHYAM (Minister for Law and Labour).—

(*a*) From 1st April 1950.

(*b*) No special conditions.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—It is said that there were no special conditions attached to the handing over of the Telephone System. At least were there alternative conditions that the service should be as efficient as it was prior to the change-over ?

Sri K. T. BHASHYAM.—There were no such conditions. But it was hoped that the efficiency would be kept up.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—What is the experience of Government —because they have got the services of telephones—about the present telephone service ? Is it as efficient as it was ?

Sri K. T. BHASHYAM.—It is a matter of opinion.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Is it a fact that there are many Secretaries and Assistant Secretaries to Government who have not got the service of telephone in spite of the fact that there is a great need for it ?

Sri K. T. BHASHYAM.—I think almost all Secretaries to Government have got it.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Almost all Secretaries ! Are there none at least who have not got telephones ?

Sri K. T. BHASHYAM.—I want notice to answer the question.

Establishment of Borstals and Children's Homes.

* *Q*–78. Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA (Chitaldrug District–General).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they are aware that there are legislative measures in force providing for the establishment of Borstals and Children's Homes for the benefit of youthful and young offenders when these measurs were passed ;

(b) the action that has been taken so far to start such institutions.

Sri K. T. BHASHYAM (Minister for Law and Labour) :—

A.–(a) Yes. The Mysore Children's Act was passed as Act No. XLV of 1943. The Mysore Borstal School Act was passed as Act No. XLVI of 1943.

(b) The question of starting a Borstal School and Children's Home in a suitable place near Bangalore for bringing into operation the Mysore Children's Act and Borstal School Act in the State is under the consideration of Government.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು.—ಈ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು ಏಳು ವರ್ಷಕಾಲವಾಯಿತು. ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ದಯಪಾಲಿಸೋಣವಾಗಿದೆ. ಇದು ಏಕೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ? ಏಳು ವರ್ಷವಾದರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಇದರ ಯೋಜನೆ ತಯಾರಾಗುವುದಕ್ಕೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವಾಯಿತು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹಣದ ಅಭಾವ ಬಂತು, ಅದರಿಂದ ಬೇಗ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು.—ಯಾವಾಗ ಇದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಯೋಚನೆ ಇದೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಅವಕಾಶ ಆದರೆ ಅಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು.—ಈಗ ಎಳೆ ವಯಸ್ಸಿನ ತಕ್ಸೀರುಗಾರರನ್ನು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಇತರ ಎಲ್ಲ ಖೈದಿಗಳೊಡನೆಯೇ ಇಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಇಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಇಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು.—ಅಲ್ಲ. ಆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಂತಹ ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇರುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಏರ್ಪಾಡಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಅನೇಕ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಲು ಸ್ಕೂಲಿದೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿವೆ, ಆಟಪಾಟಗಳಿಗೆ ಏರ್ಪಾಡುಗಳಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು.—ಎಳೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಈ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರು ಮೊಂಡಬಿದ್ದು ಹೋಗಿರುವ ಖೈದಿಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಲು ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ, ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆ ಸೇರಿದರೂ ಸೇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು.—ಹೀಗೆ ಸೇರಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಮಕ್ಕಳು ಮುಂದೆ ಅಂತಹ ಕೆಟ್ಟ ಮಾರ್ಗಗಳಿಗೆ ಹೋಗದೆ ಸತ್ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಿ ಬಾಳಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಗಂಡಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಅಷ್ಟೇನೂ ಭಯಂಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಏನೇ ಆದರೂ ಸಣ್ಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬೇರೊಂದು ಸ್ಥಳವನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು.—ಮದರಾಸು, ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿ ಅವು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತು. ಆದರೆ ಅದು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು.—ಹಿಂದೆ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದ ಸಮಿತಿಯವರು. ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಏರ್ಪಾಡು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಇಲ್ಲಿಯೂ ಅದರಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ವರದಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಈಗ ಹಣದ ಅಭಾವ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗಬಹುದು?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

Establishment Clerks in Offices.

* Q—118. Sri Kadidal MANJAPPA (Shimoga District-General).—

Will the Government be pleased to state):—

Whether it has come to their notice that in some offices the establishment clerks are continuing for more than ten years without being transferred?

A.—Sri T. SIDDALINGIAH.—(Minister for Education and Public Health).—

Information regarding the offices in which they are continuing for more than ten years is not readily available.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ನೌಕರರ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ proposalಗಳನ್ನು ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಕ್ಲಾರ್ಕುಗಳು ತಾನೇ ಹಾಕುವುದು?

* ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಹಾಕಬಹುದು

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಕ್ಲಾರ್ಕುಗಳು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ನೌಕರರಿಂದ ಲಂಚವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಕೆಲವು ಬಂದಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—ಎಷ್ಟೋ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಅದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಈ ನೌಕರರಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—ಸೀನಿಯರ್ ಸರ್ಜನರ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಎಸ್ಟಾಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಕ್ಲಾರ್ಕು ಅದೇ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ ?

Mr. SPEAKER.—That question does not arise.

Abolishing Medical School.

*Q. —120. **Sri Kadidal MANJAPPA.**—(Shimoga District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they intend abolishing the Medical School ;

(b) if so, whether they are intending to convert it into a Medical College ?

A.—**Sri T. SIDDALINGIAH** (Minister for Education and Public Health).—

(a) and (b) The matter is under consideration of the Government.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—ಮೆಡಿಕಲ್ ಸ್ಕೂಲನ್ನು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

* ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು —ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಮೊದಲು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Janab MOHAMED VALIULLA (Kolar—Muslim).—How long is the subject under consideration ?

Sri T. SIDDALINGIAH.—Notice.

Janab MOHAMED VALIULLA.—Have any definite proposals been brought to the notice of the Government ?

Sri T. SIDDALINGIAH.—Yes.

Janab MOHAMED VALIULLA.—May I know what should be the strength of the Medical College ?

Sri T. SIDDALINGIAH.—It is not a permanent fixture.

Janab MOHAMED VALIULLA.—Do not the Government want to establish a Medical College ? For, I have not been able to make out what it is when it is said that it is not a permanent fixture. Supposing the Government want to start a Medical College, may I know what should be its strength ?

Mr. SPEAKER.—When the Government say that they have not considered the proposal, how can the Hon'ble Member ask this question ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಬಹಳ ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕದೇ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಶಾಮಣ್ಣಗೌಡರು (ಬೆಂಗಳೂರು ರಿಟ್ರಾನ್ಸಿಫರ್ಡ್ ಪ್ರದೇಶ).—ಈ ಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಮೆರಿಟ್ ಮೇಲೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

Mr. SPEAKER.—That supplementary does not arise. Next question. Sri H. C. Linga Reddy.

Extension of Road Transport Service throughout the State.

*Q.—6. **Sri H. C. LINGA REDDY** (Kolar District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) when the Road Transport Service was introduced in the State of Mysore by the Government ;

(*b*) whether they intend extending the Road Transport Service throughout the State ; if so, when ?

A.—**Sri H. SIDDAIYA** (Minister for Revenue and Excise).—

(*a*) Twelth September 1948.

(*b*) Yes. In due course by stages.

Sri H. C. LINGA REDDY.—How many buses are being run by Government ?

***Sri H. SIDDAIYA.**—One hundred and fifty.

Sri H. C. LINGA REDDY.—After the introduction of the Service, how many buses have been condemned ?

Sri H. SIDDAIYA—I want notice.

Sri H. C. LINGA REDDY.—At any rate, are there condemned buses now ?

Sri H. SIDDAIYA.—I want notice.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Is any arrangement made for the repair of these condemned buses or for auction of the same ?

Sri H. SIDDAIYA.—No necessity to order auction has arisen so far. There are some buses which are out of order and which require repairs. That is all I can say.

Sri H. C. LINGA REDDY.—While running when they stop in the middle of a route, has any arrangement been made for immediate transport of passengers?

Sri H. SIDDAIYA.—Yes, it is made.

Sri H. C. LINGA REDDY.—What is the arrangement made?

Sri H. SIDDAIYA.—Relief bus will be sent to the spot immediately to give relief to the passengers.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Has it come to the notice of the Department that these buses are stranded on the way for hours together and the passengers are put to very serious trouble and difficulties?

Sri H. SIDDAIYA.—It rarely happens.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Are there workshops in the district headquarters for the repair of these buses?

Sri H. SIDDAIYA.—Not in the district headquarters as yet.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Have the Government thought of appointing an advisory committee to bring to the notice of Government the grievances and difficulties of the travelling public?

Sri H. SIDDAIYA.—It is under active consideration. It is very likely that a committee will be appointed early.

Sri H. C. LINGA REDDY.—May I know how long it will take to extend the scheme to other parts?

Sri H. SIDDAIYA.—It will take considerable time.

Janab MOHAMED VALIULLA (Kolar—Muslim).—The Hon'ble Minister said that 150 buses are running; may I know whether all the 150 buses run from and to Bangalore?

Sri H. SIDDAIYA.—On 172 routes these buses are put.

Janab MOHAMED VALIULLA.—Hitherto Government have got a system of running buses to or from Bangalore. But what about Shimoga and Mysore?

Sri H. SIDDAIYA.—The Hon'ble Member can find the answer in the next question. The second stage is under contemplation.

Janab MOHAMED VALIULLA.—So Government are running buses by virtue of the policy of the first stage?

Sri H. SIDDAIYA.—Yes.

Janab MOHAMED VALIULLA.—Therefore all the Government buses run from Bangalore?

Sri H. SIDDAIYA.—Bangalore and some parts of Mysore.

Janab MOHAMED VALIULLA.—So Government have started a part of the second stage?

Sri H. SIDDAIYA.—Yes.

Janab MOHAMED VALIULLA.—May I know the number of buses required?

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member can put that supplementary on the next question.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಕೆಲವು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಬಸ್ಸುಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ಓಡಾಡುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಆಷಾಢ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಆಷಾಢ ಮಾಸ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ದರ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ದರ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿರುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಫಾಯಿದೆಯೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಹಾಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳು ಓಡುವದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬಸ್ಸುಗಳು ಓಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪರ್ಮಿಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಎಂದು ಗೊತ್ತೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಆಗಲೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಈಗ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳು ಓಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬಸ್ಸುಗಳು ಓಡಾಡುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—4-5 ಕಡೆ ಇನ್ನೂ ಆ ರೀತಿ ಇದೆ, ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ—ನಿಮ್ನ ಪಂಗಡ).—12ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 1948ರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಓಡಿಸಿದ್ದೀರಿ?

Sri H. SIDDAIYA.—I want notice.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ಆಗ ಪ್ರತಿ ದಿನದ ವರಮಾನ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಪ್ರತಿ ದಿನದ್ದೂ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು. ಮತ್ತು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿರುವ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆರು ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ಪ್ರತಿ ದಿನದ ಸರಾಸರಿ ವರಮಾನ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ಈಗ ಓಡುತ್ತಿರುವ 150 ಬಸ್ಸುಗಳ ಪ್ರತಿದಿನದ ಸರಾಸರಿ ವರಮಾನವೆಷ್ಟು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—6 ತಿಂಗಳ ಅಥವಾ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಿಂದ ಸರಾಸರಿ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. 1948–49ರಲ್ಲಿ 2,61,214 ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯವೂ, 1949–50ರಲ್ಲಿ 1,74,548 ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯವೂ ಬಂದಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಪ್ರತಿದಿನದ ಸರಾಸರಿ ವರಮಾನ, ನೀವು ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯ ಬಂದಿರುವುದು ಹೇಳಿದರೆ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ಈಗ 150 ಬಸ್ಸುಗಳಿದ್ದರೂ ಹಿಂದೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದಾಗ ಎಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಮ್ಮಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ಬಸ್ಸುಗಳ ಹಣ ಪೋಲಾಗುತ್ತದೆ, ಈವರೆಗೂ 2 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಪೋಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ಪೋಲಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಪೋಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Mysore District—General).—May I know the total investment made so far?

Sri H. SIDDAIYA.—Rs. 21,72,772-14-7.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Are the results of these two years encouraging ?

Sri H. SIDDAIYA.—Very encouraging.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—When the entire transport system is going to be nationalised, then, what becomes of the present bus owners ?

Sri H. SIDDAIYA.—That is a separate issue.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Chitaldrug District—General).—May I know the average running expense and income per mile ?

Sri H. SIDDAIYA.—I want notice.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Have the Government compared that with the expense incurred by the Bangalore Transport Company ?

Sri H. SIDDAIYA.—We have compared; but at present I am not in a position to give information.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is it worse or is it better ?

Sri H. SIDDAIYA.—I must verify it and then answer.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Shall I take it that so far the Government have not verified it ?

Sri H. SIDDAIYA.—I do not exactly remember because that question is not here.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Will the Government take the monthly running income and expenditure and compare it and place it before the House at least before the close of this session ?

Sri H. SIDDAIYA.—I shall try to.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಜನ ಡ್ರೈವರುಗಳು ಮತ್ತು ಕಂಡಕ್ಟರುಗಳು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನಿಜವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ನಿಜವಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು.—ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಡತಕ್ಕ ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೊತ್ತಾಗಿ ಹೊರಡುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಡ್ರೈವರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು.—ಕಂಡಕ್ಟರುಗಳು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು.—ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಇರಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯ ವರ್ಕ್‌ಷಾಪ್ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಲಕರಣೆ ಇನ್ನೂ ಒದಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದೂ ನಿಜವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಇನ್ನೂ ಅಷ್ಟು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವರ್ಕ್‌ಷಾಪ್ ಈಗ ತಾನೆ ಮುಗಿಯುವುದರಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು.—ಈ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳು ಓಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿರುವುದು ನಿಜವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ನಿಜ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು (ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಸ್ಸಿಗೂ ಹೊರಡುವಾಗ ಜೊತೆಗೆ toolsನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು.—ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳು ನಿಂತರೆ tools ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅಥವಾ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ 40-50 ಮೈಲಿ ದೂರ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹೋಗಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಹಾಗಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು.—ಹಾಗಾಗುತ್ತಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಇನ್ನೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿತ್ತು ; ಕೆಲವು ಸಾಮಾನುಗಳು ಇನ್ನೂ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಹಾಗಾಗಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು.—ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಸ್ಸಿಗೂ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವಾಗಲೇ toolsನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು.—ಹಾಗಾದರೆ, ಆ tools ಎಲ್ಲವೂ ಏನಾಗಿತ್ತು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮಾನುಗಳೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಚೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಹೋಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು.—ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು tools ವಿಚಾರ, spare parts ವಿಚಾರ ಅಲ್ಲ. Tools ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—Tools ವಿಚಾರವೇ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು (ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈ ಬಸ್ಸುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪೆಟ್ರೋಲನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಸರಿಯಾಗಿ ಅಳತೆ ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವೋ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಳಿತಾಯವಾಯಿತು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆ ಎರಡು ಮೂರು ಮೈಲಿಗಳ ಹಿಂದೆ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತವೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೀಗೆ ನಿಂತುಹೋಗಿರುವುದು ಒಂದೊಂದು ದಿವಸ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರತಿದಿವಸವೂ ಹೀಗೆಯೇ ಆಗುತ್ತಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಇಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—Next Question, Sri G. Narayana Gowda.

Mysore Road Transport Scheme.

*Q.—40. **Sri G. NARAYANA GOWDA** (Kolar District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) when the Mysore Road Transport Scheme was introduced ;

(b) the first steps adopted by them in introducing the Road Transport Scheme ;

(c) the further steps they intend to take ?

A.—**Sri H. SIDDAIYA** (Minister for Revenue and Excise).—

(a) 12th September 1948.

(b) and (c) The scheme of Nationalisation of Road Transport Services undertaken by Government aims at monopolising all bus routes in the State by Government in as convenient a manner as possible, in three stages as indicated below :—

I Stage.—Taking over all bus routes diverging from and converging to Bangalore.

II Stage.—Taking over all bus routes round about Mysore.

III Stage.—Taking over all bus routes round about Shimoga.

The first stage of the scheme is being implemented and Government buses are plying on 172 routes. Further stages of the scheme will be taken up after the first stage is completed.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರು (ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈ ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೆಂಬುದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದ ಪ್ರಥಮ ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರು.—ಪ್ರಥಮತಃ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೇರೆ ಊರುಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಊರುಗಳಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೂ ಬರುವ ಬಸ್ಸು ಲೈನ್‌ಗಳನ್ನು ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್‌ನವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಅದೇ ಉದ್ದೇಶ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರು.—ಆ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಖಾಸಗಿಯವರ ಬಸ್ಸುಗಳಾವುವೂ ಓಡಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಓಡಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರು.—ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಯಾವುದೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರು.—ಹಾಗೇನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವರ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ವಜಾಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಜ್ಞಾಪಕವಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ವಿದ್ಯಮಾನ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರು.—ಈ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬಸ್ಸುಗಳಿರುವುದು ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಸರ್ವಿಸ್ಸಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರು.—ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತಕ್ಷಣ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Mr. SPEAKER.—That is a suggestion the Hon'ble Member is making ; it is not information that he wants.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರು.—ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಬಸ್ಸುಗಳೂ ಮತ್ತು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬಸ್ಸುಗಳೂ ಇವೆಯೋ, ಅಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ಬಸ್ಸುಗಳವರು ಅವರಿಂದ ಲಂಚ ಹೊಡೆದು ತಾವು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ

ಮುಂಚೆ ಬರಬೇಕಾದವರು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬಸ್ಸಿನವರಿಗಿಂತ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದು ಬರುತ್ತಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಅಂಥಾದ್ದು ಒಂದೆ ರಡು ಸಂದರ್ಭಗಳು ಗೊತ್ತಾದ ತಕ್ಷಣ ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷೆಕೊಟ್ಟು ಕೆಲವರನ್ನು ವಜಾ ಕೂಡ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರು.—ಇಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಲ್ಲಿಯೂ ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಬಸ್ಸುಗಳು, ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬಸ್ಸುಗಳು ಹೊರಟಮೇಲೆ ಹೊರಡುತ್ತಿರು ವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರು.—ಇದು ಅಲ್ಲಿನ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ವಿಚಾರಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರು.—ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಬಸ್ಸುಗಳವರು ಒಂದು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನೇ ನಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರ ಬೇಕು.

ಜನಾಬ್ ಮಹಮದ್ ವಲೀವುಲ್ಲಾರವರು (ಕೋಲಾರ ಮುಸ್ಲಿಂ).—ಒಂದು ಸ್ಟೇಜ್ ಪೂರ್ತಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀ ಕರಣವಾದ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಸ್ಟೇಜ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗು ತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನೂ ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಟೇಜು ಪೂರೈಸಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಪೂರ್ತಿ ಆಗುವುದರ ಲ್ಲಿದೆ.

ಜನಾಬ್ ಮಹಮದ್ ವಲೀವುಲ್ಲಾರವರು.—ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಹೊರಡುವ ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಟೇಜ್ ಆದ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಮೈಸೂರು ಮುಂತಾದ ಹೊರಗಡೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ಬಸ್ಸು ಲೈನ್ ಗಳನ್ನೂ, ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬರುವ ಬಸ್ಸು ಲೈನ್‌ಗಳನ್ನೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಮಾಡಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಇನ್ನೂ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಇವೆ.

ಜನಾಬ್ ಮಹಮದ್ ವಲೀವುಲ್ಲಾರವರು.—ಮೈಸೂರು ಬೆಂಗಳೂರು ಲೈನನ್ನೂ ತಾವು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿ ದ್ದೇವೆ.

ಜನಾಬ್ ಮಹಮದ್ ವಲೀವುಲ್ಲಾರವರು.—ಹೇಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಿ ? ಇನ್ನೂ ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಟೇಜ್ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಅದು ಲಾಭದಾ ಯಕವಾದ ಒಂದು ವಿಚಾರ. ವಿವರಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದ ಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri Kadidal MANJAPPA (Shimoga District–General).—What is the percentage of income that is set apart for depreciation ?

Sri H. SIDDAIYA.—20 or 25 per cent.

Abolition of Jodidari, Inamthi and Kayamgutta systems in the State.

*Q. 60—Sri M. V. KRISHNAPPA (Kolar District—General) —

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they contemplate to abolish Jodidari, Inamthi and Kayamgutta systems in the State ;

(b) if so, when ?

A.—Sri H. SIDDAIYA (Minister for Revenue and Excise).—

(a) The report of the Committee for Revision of the Land Revenue System in Mysore, in this connection, is being examined.

(b) Does not arise in view of the above.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—(a) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿ ಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಿಟಿಗೆ ಇದೂ ಒಂದು term of reference ಆಗಿ ಕಳುಹಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತ್ತೇ ?

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಇತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿ ರುವ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ವರದಿಯ ಪ್ರತಿ ಯನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇನ್ನೂ ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಅದರಲ್ಲಿ ಜೋಡಿ ದಾರರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರ ವನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಯಾವ ರೀತಿ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ತಮಗೇ ಆ ವರದಿ ಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿ ಖಾಯಂಗುತ್ತಾಗಳೆಷ್ಟಿವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಸುಮಾರು 2000.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಈ ಎರಡುಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳವರಿಗೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದ ವರು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ?

Sri H. SIDDAIYA.—That is under consideration.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸುಬ್ಬರಾಯರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಜೋಡಿ, ಖಾಯಂಗುತ್ತಾ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು alienated ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಿ ಜೋಡಿ ಇನಾಂತಿಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತ ದೆಯೋ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯ ಗಳಲ್ಲೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸುಬ್ಬರಾಯರು.—ಸರ್ಕಾರಿ ಜೋಡಿ ಗ್ರಾಮಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಸಮಿತಿಯವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ?

Sri H. SIDDAIYA—I do not exactly remember.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸಮಿತಿಯವರು ತಮ್ಮ ಆಖ್ಖೈರ್ ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಇಂಟೆರಿಮ್ ವರದಿಯನ್ನೇನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ,

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಪೂರ್ಣ ವರದಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ, ಇದು—ಎರಡನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಆ ಇಂಟೆರಿಮ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಜೋಡಿ ಇನಾಂತಿಗಳ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಅಲ್ಲವೇ ಹೇಳಿರುವುದು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಜರೂರಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲ್ಲವೇ ಅದನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದು? ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಗಮನಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇಕೆ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ. ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಪೂರ್ತಿ ಭೂಕಂದಾಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನೇ ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಧ್ಯಕ್ಕೆಬಿಟ್ಟಿದೆ.

Recommendations of the Land Revenue Enquiry Committee.

*Q.—76. Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA (Chitaldrug District—General).—Will the Government be pleased to state.—

(a) whether the Land Revenue Enquiry Committee has submitted its Report to the Government;

(b) the decisions that are taken by them on the recommendations of the Committee?

A.—Sri H. SIDDAIYA (Minister for Revenue and Excise).—(a) Yes.

(b) The report is under consideration.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚೆಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು.—ಈ ವರದಿಯು ತಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಯಾವಾಗ ಬಂತು?

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಈ ತಿಂಗಳ ಒಂದನೆಯ ತಾರೀಖು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು.—ಇಂಟೆರಿಮ್ ವರದಿಯು ಬಂದದ್ದು ಯಾವಾಗ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಜನವರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು.—ಅದರ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸವಾಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಆಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು.—ಹೊರಗಡೆ ಅಂದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಾದ ಮದರಾಸ್, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ, ಇತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಭೂ ಕಂದಾಯ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಗಳು ನೇಮಕವಾಗಿದ್ದು—ಅವು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಈ ಜಮೀನ್ದಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಮನ್ನಾಮಾಡಿ, ಅದರಂತೆ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಬಂದಿರತಕ್ಕುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಇರತಕ್ಕ ಜಮೀನ್ದಾರಿ ಪದ್ಧತಿಗೂ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನ್ದಾರಿ ಪದ್ಧತಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚೆಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು.—ಇರಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿನ ರೈತರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುತ್ತೆಂದು, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರು ಸುಮಾರು 30-40 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಲಲ್ಲವೆಂದು ತಾನೆ ಈಚೆಗೆ ಈ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದುದು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

Sri Kadidal MANJAPPA (Shimoga District—General).—Is there any recommendation in the matter of safeguarding the interests of the tenant cultivators of the State?

Sri H. SIDDAIYA.—Yes.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Has it come to the notice of the Government that the tenant cultivators, especially in Malnad areas, are urging for the enactment of a Tenancy Act?

Mr. SPEAKER.—How does that question arise here?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು (ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿಯ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ವಜಾ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅದರಲ್ಲೇನಾದರೂ ನಮೂದಾಗಿದೆಯೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ನಮೂದು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ?

Private Agencies for assisting the Special Officer for Fuel Supply to the City of Bangalore.

*Q.—14. Sri S. KARIAPPA (Bangalore District—General).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether there are any private agencies to assist the Special Officer for Fuel Supply to the City of Bangalore;

(b) the names of those agencies;

(c) the nature of their assistance?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

(a), (b) and (c) A contract has been entered into for one year from 1st January 1950 with Messrs. The Mysore National Contractors and Suppliers Company, for the supply of fuel to Bangalore and in accordance with this contract, the Company are supplying fuel to Bangalore.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಮೈಸೂರು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಂಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಸಪ್ಲೈಯರ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಯು ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಇವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಾವು ಕಾಂಟ್ರಾಕ್ಟನ್ನು ಕೊಡಲಾಯಿತು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಟೆಂಡರ್ಸ್ ಕಾಲ್ ಫಾರ್ ಮಾಡಿ, ಇವರಿಗೆ ದಕ್ಷತೆ ಇದೆಯೆಂಬುದು ಕಂಡು ಬಂದುದರಿಂದ, ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಛೇರ್ಮನ್ನರು ಯಾರು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಈ ಕಂಪೆನಿಯು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಾಯಿತು, ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ ಇತ್ಯಾದಿ ತಪಶೀಲುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವಿರಾ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಆ ತಪಶೀಲುಗಳು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅವರು ಸೌದೆಯನ್ನು ಈಗ ಯಾವ ದರದಮೇಲೆ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.— ಒಂದನೆಯ ತರಗತಿಗೆ—ಸರ್ವೆ, ಕಮರ, ದಿಂಡಿಗ, ಜಾಲಾರಿ—ಈ ಜಾತಿಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಎರಡನೆಯ ತರಗತಿಗೆ—ಇತರೆ ಕಾಡು ಜಾತಿಯ ಮರಗಳು ಸೇರಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಯಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಯಾವ ದರದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಒಂದನೆಯ ದರ್ಜೆಯದಕ್ಕೆ ಟನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. 32—8—0 ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಎರಡನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ಸೌದೆಗೆ ಟನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. 24—8—0 ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರು ತಾವು ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ರೈತರಿಗೆ ಟನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎರಡನೆಯ ದರ್ಜೆಯ ಸೌದೆಗೆ 8 ಆಣೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಅವರು ನೀವು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಂದರೆ ಟನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಕೊಂಡು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಸೌದೆಯನ್ನು ನಿಮಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ನಿಮಗೆ ಕೊಡದೆ ಇರುವಾಗ ಅವರು ಬೇರೆ ಯಾರಿಗಾದರೂ, ಹಾಗೆ ಸೌದೆಯನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅವರು ನಮಗೆ ತಿಂಗಳೊಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಟನ್ ಸೌದೆಯನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ನಮಗೆ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇತರರೂ ಸಹ ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹಾಗೆ ಸೌದೆಯನ್ನು ತಂದು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಲು ಯಾವ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅವರಿಗೆ ಈ ಸೌದೆಯ ಸರಬರಾಯಿಯನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಅವರಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಲಾರಿಗಳಿವೆಯೋ ಅಥವಾ ಅವರು ಬೇರೆಯವರ ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ತಂದು ಹಾಗೆ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅವರಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಲಾರಿಗಳಿವೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಮುಷೀರ್-ಉಲ್-ಮುಲ್ಕ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ—ಮುಸ್ಲಿಂ).—ಈಗ ತಮಗೆ ಸೌದೆಯನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಂಪೆನಿ ಯಾವುದು?

Sri T. MARIAPPA.—Messrs. The Mysore National Contractors and Suppliers Company.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಇವರಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಯಾರೂ ಟೆಂಡರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಬೆಂಗಳೂರು ಫ್ಯುಯಲ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಕಂಪೆನಿಯವರೂ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಆ ಪೈಕಿ ಯಾರ ಕೊಟೇಷನ್ ಕಡಿಮೆಯಿತ್ತು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಮೆಸರ್ಸ್ ದಿ ಮೈಸೂರು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಸಪ್ಲಯರ್ಸ್ ಕಂಪೆನಿಯವರದು ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಟೆಂಡರನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲಾಯಿತು.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಹಿಂದೆ ಇದ್ದವರ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ, ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಲುಕ್ಸಾನಾಗುತ್ತಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಏನೂ ಲುಕ್ಸಾನಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಈ ಇಬ್ಬರಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಯಾರದೂ ಅರ್ಜಿಗಳು ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ತಮಗೆ ಬಂದಿರಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರಿಂದ ಬಂದಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಯಾರೊಬ್ಬರಿಗೂ ಇದರ ಜಹಗಿರಿ ಇರಬಾರದೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬದಲಾಯಿಸಲಾಯಿತು. ಅವರು ನಮಗೆ ತಿಂಗಳೊಂದಕ್ಕೆ 9,000 ಟನ್ ಸೌದೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಇತರರೂ ಸಹ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಸೌದೆಯನ್ನು ತಂದು ಇಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದು. ಯಾವ ಅಡಚಣೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗದಿರಲೆಂಬ ಮುಂಜಾಗ್ರತೆಯ ಎಚ್ಚರಿಕೆಗಾಗಿ ನಾವು ಇವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಈ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಕೋಲಾರದ ಶ್ರೀ ಎನ್. ಸಿ. ತಿಮ್ಮಾರೆಡ್ಡಿಯವರು ಈ ಕಂಪೆನಿಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲವೇ?

Sri T. MARIAPPA.—That question does not arise.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಅವರೊಬ್ಬರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮೆಂಬರಲ್ಲವೇ? ಆದ್ದರಿಂದಲ್ಲವೇ ತಾವು ಆ ಕಂಪೆನಿಗೆ ಈ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಆ ಕಂಪೆನಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆಯವರಿದ್ದಾರೆಯೋ ಎಂಬ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈ ಕಂಪೆನಿಯವರು ರೈತರಿಗೆ ಟನ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ರೈತರಿಗೆ 8 ಆಣೆ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಹಾಗೆ ಅವರು ಆ ಮೊಬಲಗನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪಾವತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತಾವು ಯಾವುದಾದರೂ ಏಜನ್ಸಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಒಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಆಫ್ ಪೋಲೀಸ್ ದರ್ಜೆಯವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ನಮಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

Sri L. SIDDAPPA (Shimoga District—General).—Is it one of the terms of the tender notification that they should give anything more than what the previous Company was giving?

Sri T. MARIAPPA.—The tender notification is published in the Gazette. I should like to draw the attention of the Hon'ble Member to that notification.

Sri L. SIDDAPPA.—The Hon'ble Minister may be pleased to find out from the notification and give me that information.

Sri T. MARIAPPA.—Such a position is not tenable. When once it is published in the Gazette, the Hon'ble Member is expected to know it.

Sri L. SIDDAPPA.—He is in possession of the document just now. He can just oblige me, Sir.

Sri T. MARIAPPA.—Yes, I could oblige him. It is a big notification. If the Hon'ble Speaker were to permit me, I will read it.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister may please pass it on to him.

Sri T. MARIAPPA.—Yes.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಇವರು ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೆಕ್ಯುರಿಟಿಯನ್ನು ಏನಾದರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿನ ಸೆಕ್ಯುರಿಟಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಹಿಂದಿದ್ದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಎಷ್ಟು ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅವರೂ ಇಷ್ಟೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಶಾಮಣ್ಣಗೌಡರು (ಬೆಂಗಳೂರು ರಿಟ್ರಾಸ್ಸೀಡೆಡ್ ಪ್ರದೇಶ).—ಹಾಗೆ ಹಿಂದಿನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟುದಾರರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದ ಸೆಕ್ಯೂರಿಟಿಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಶಾಮಣ್ಣಗೌಡರು.—ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದೇ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ತೋರಿ ಬಂತು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಶಾಮಣ್ಣಗೌಡರು.—ಅವರಿಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೀವು ಎಷ್ಟು ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಕೂಪನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಶಾಮಣ್ಣಗೌಡರು.—ಅವರಿಗೆ ಸೌದೆ ಸರಬರಾಯಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ಲಾಂಟೇಷನ್ ವಗೈರೆಗಳನ್ನೂ ನೀವೇ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಇಲ್ಲ. ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದ ಹರಾಜಿನಲ್ಲಿ ಅವರೇ ಕೂಪನ್ನುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಖಾಸಗೀ ಜನಗಳಿಂದಲೂ ಕೊಂಡು ನಮಗೆ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಶಾಮಣ್ಣಗೌಡರು.—ಇದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟಾಕ್ ಕಂಪೆನಿಯೋ ಅಥವಾ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

Sri V. S. NARAYANA RAO (Bangalore City—General).—Is it a joint stock company?

Sri T. MARIAPPA.—I have no information on that point whether it is a joint stock company or purely partnership company.

Sri K. PUTTASWAMY (Mandya District—General).—Can the Hon'ble Minister kindly find out the rate quoted by the other Company?

Sri T. MARIAPPA.—32·8 for first class fire-wood and 24·2 for second class fuel.

Sri K. PUTTASWAMY.—What is the difference?

Sri T. MARIAPPA.—The rates are the same.

Sri K. PUTTASWAMY.—Have they given cash security or some other security?

Sri T. MARIAPPA.—They have given security which in equivalent of cash is equal to Rs. 40,000; they have pledged certain bonds.

ಶ್ರೀ ಎ. ಸುಬ್ಬರಾಯಶೆಟ್ಟರು (ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಟೆಂಡರಿಗೆ ಎಂಟ್ರಾಣ್ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅದನ್ನು ಯಾವಾಗ ಹೇಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಸೌದೆಯನ್ನು ತರುವಾಗಲೇ ಎಲ್ಲಿಂದ ತರುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

Appointment of Assistant Directors of Agriculture

*Q.—32. Sri G. VEERAPPA (Chitaldrug District–General).—

Will the Government be pleased to state—

(a) whether applications were called for, for the appointment of Assistant Directors of Agriculture and if so, when; and for how many places;

(b) the number of candidates interviewed and where;

(c) whether they have passed orders making the selection; if not, the reason for the delay?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

(a) Yes; 19–4–1949, for six posts.

(b) 141; in the Office of the Director of Agriculture.

(c) No. The matter is under consideration of Government.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೀರಪ್ಪನವರು.—ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ ಹುದ್ದೆಗಾಗಿ ಬಂದ ಉಮೇದುವಾರರನ್ನು ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಮಾಡಿದ್ದು ಯಾವಾಗ?

Sri T. MARIAPPA.—I want notice for the exact date. It is a few months back.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೀರಪ್ಪನವರು.—ಇಷ್ಟು ದಿವಸವಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉಮೇದುವಾರರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿ ಅಖೈರಾಗಿ ಆರ್ಡರು ಮಾಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಚುನಾವಣೆ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೀರಪ್ಪನವರು.—ಆಮೇಲೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವಿಸ್ ಆದ ಸೀನಿಯರ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಆ ಹುದ್ದೆಗೆ ಏರಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಹೊಸಬರು ಸರಿಯಾಗಿ ತರಪೇತುಹೊಂದಿ ಆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಕಮಾಡಲ್ಪಡುವವರೆಗೂ ಸೀನಿಯರ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೀರಪ್ಪನವರು.—ಎಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಈಗ ಆರು ಜಾಗ ಖಾಲಿ ಇದೆ. ಮುಂದೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸ್ಥಾನಗಳು ದೊರಕುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಆ ಜಾಗಗಳಿಗೆ ತರಪೇತಾದವರು ಬರುವವರೆಗೆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸೀನಿಯರ್ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆ, ದಕ್ಷತೆ ವಗೈರೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯವು ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

Sri G. VEERAPPA.—Is preference given to the graduates of our Agricultural College?

Sri T. MARIAPPA.—Certainly. Graduates of our Agricultural College are always preferred.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಚುನಾವಣೆ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಆದರೆ (c) ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ 'whether they have passed orders making the selection; if not, the reason for the delay' ಎಂದು ಕೇಳಿರುವುದಕ್ಕೆ 'No. The matter is under consideration of 'Government' ಎಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಗೆ ಆಯಿತು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—Exactly. ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಹೋದಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆಯಾಯಿತು.

Janab MOHAMED VALIULLA (Kolar-Muslim).—Who are the members selected?

Sri T. MARIAPPA.—Government Order will issue very shortly. I am not prepared to disclose anything at this stage.

Sri L. SIDDAPPA (Shimoga District–General).—Is it still in the confidential stage?

Sri T. MARIAPPA.—Yes.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು (ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಆಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಚುನಾಯಿಸಿದಿರೊ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಒಂದು ವರ್ಷ ಆಗಿಲ್ಲ; ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಮೇಲೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಇದರ ವಿಚಾರ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬಂತೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು 19—4—1949ರಲ್ಲಿ ಕರೆಯಲಾಯ್ತು. ಇಂಟರ್‌ವ್ಯೂ ಆಮೇಲೆ ಆಯಿತು.

Allotment of food to Mysore by the Government of India.

*Q. 61—Sri M. V. KRISHNAPPA (KolarDistrict-General).—

Will the Government be pleased to state.—

(a) the number of tons of food that has been allotted to Mysore by the Government of India for the year 1950—51 ;

(b) the number of tons that has already been received by them ?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

(a) The ceiling quota allotted to the State this year is 75,000 tons consisting of—

25,000 tons of rice.
50,000 tons of wheat.

(b) Against the allotments made above, the following quantities of rice and wheat have been received in the State up to end of 17th August 1950 :—

Rice	...	15,473 tons.
Wheat	...	30,798 ,,

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—1950—51 ನೆಯ ಸಾಲಿಗೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 75 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಅಲಾಟ್ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದೆ. ಅದು ಯಾವ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಆಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಸುಮಾರು ಡಿಸೆಂಬರಿನಲ್ಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಡೆಫಿಸಿಟ್ ಎಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ 25 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಎಂದು ಅಂದಾಜಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಮೊದಲು ಯಾವಾಗ ಅಂದಾಜುಮಾಡಿದ್ದು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಮೊದಲು ಒಂದು ಅಂದಾಜುಮಾಡಿ ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಟನ್ನಲ್ಲಿ ಸರಿದೂಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆಮೇಲೆ ಅದನ್ನು 75 ಸಾವಿರ ಟನ್‌ಗೆ ಇಳಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ಡಿಫಿಸಿಟ್ ಆಗುವುದನ್ನು ಹೇಗೆ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದೆ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲೂ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ತಿಳಿಸಿದೆ ಮತ್ತು ಮೊನ್ನೆ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಸೀಮೆಯ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಷ್ಟ ಸಂಭವಿಸಿರುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರವನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳಿದರು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಸಿಕ್ಕಿದರೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ತಕ್ಷಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ, ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬರ್ಮಾ, ಬ್ರೆಸಿಲ್ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಂದ ತರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಸಿಲೋನ್‌ನಿಂದ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅದಕ್ಕೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೂ ಅವರ ಮೂಲಕವೇ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ದೂರದಿಂದ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲ ಬಹಳ ಬೇಕು. ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಟನ್ ಸಿಲೋನ್‌ನಿಂದ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಹಾಗೆ ತಾವು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟನ್ನು ಬೇಗ ತರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಹೊರಗಿನಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ ? ಸರಾಸರಿ ದರ ಯಾವ ರೀತಿ ಬೀಳುತ್ತದೆ ?

Mr. SPEAKER.—It does not arise.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪನವರು (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಎಷ್ಟು ನಮಗೆ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಒಂದು ಲಕ್ಷ 25 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಆದರೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪನವರು.—ಈಗ 75 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪನವರು.—ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದ 50 ಸಾವಿರ ಟನ್ ನಮಗೆ ಒದಗದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅದು ಊಹೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ, ನಮಗೆ ಭರವಸೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪನವರು.—ವರ್ಷ ವರ್ಷವೂ ಖೋತಾ ಆಗುತ್ತದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಖೋತಾ ಆಗಿದೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Mysore District—General)— Now 75,000 tons have been promised to us. Of this, 45,000 tons have been delivered already. How do the Government propose to meet the deficit?

Sri T. MARIAPPA.—In fact the balance quota will certainly be moved. It will be allotted from month to month and they have promised to review the position in October.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—My point is this. How do the Government propose to meet the deficit?

Sri T. MARIAPPA.—By means of further allotment from the Centre. We have already asked for further allotment from the Centre.

ಜನಾಬ್ ಮಹಮದ್ ವಲೀಉಲ್ಲಾರವರು (ಕೋಲಾರ ಮುಸ್ಲಿಂ).—1950—51ಕ್ಕೆ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದೆ ಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ 1951—52ಕ್ಕೂ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುತ್ತೀದ್ದಿರಾ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಈಗ 1949ನೆಯ ಡಿಸೆಂಬರಿಗೆ ಪ್ರಪೋಸಲ್ ಕಳಿಸಿದೆ.

ಜನಾಬ್ ಮಹಮದ್ ವಲೀಉಲ್ಲಾರವರು.—ಹೊಸ ದಾಗಿ ಬೇರೆ ಪ್ರಪೋಸಲ್ ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೆ? ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಾಗಲೀ, ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಾಗಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆಯೇನಾದರೂ ಮಾಡಿದೆಯೆ?

Sri T. MARIAPPA.—October will be the most proper month for taking stock of the position.

ಶ್ರೀ ಎ. ಸುಬ್ಬರಾಯಶೆಟ್ಟರು (ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ).— 1949-50ರಲ್ಲಿ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಷ್ಟಿತ್ತು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಸುಬ್ಬರಾಯಶೆಟ್ಟರು.—ಹೋದ ವರ್ಷ ಕ್ಕಿಂತ ಈ ವರ್ಷ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಹೌದು, ಈ ವರ್ಷ ಗೋಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, 50 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಸುಬ್ಬರಾಯಶೆಟ್ಟರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಏಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ; ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಆಗಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ತಿಂಗಳು ಬರಬೇಕು. ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮೂರು ಸಾವಿರ ಟನ್ ಮದರಾಸಿಗೆ ಬಂದಿದೆ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಅವರು ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಈ ವರ್ಷ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಂದ ನಮಗೆ ಕೊಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಬ್ರೆಜಿಲ್ ಮತ್ತು ಬರ್ಮಾ ಕಡೆಯಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಇದುವರೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ 15,473 ಟನ್ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ತಾವೇ ಕೇಳಿದಿರೋ ಅಥವಾ ಅವರೇ ಕೊಟ್ಟರೊ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಂಚಿದರು. ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ನಮಗೆ ಬಂತು!

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಈ ಅಕ್ಕಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ allot ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಏನು ಮಾಡುವುದು?

Recruitment from the Bar to the Bench after the advent of Responsible Government

*Q.—4. **Sri. H. C. LINGA REDDY** (Kolar District—General).— Will the Government be pleased to state:—

The number of Subordinate Judges and District Judges that were recruited direct from the Bar to the Bench in the State of Mysore after the advent of Responsible Government?

A.—**Sri K. T. BHASHYAM** (Minister for Law and Labour) [on behalf of **Sri K. CHENGALARAYA REDDY** (Chief Minister)].

Subordinate Judges	2
District Judges	Nil.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Before these Sub-Judges were appointed, were the High Court consulted in the matter?

Sri K. T. BHASHYAM.—Yes. The High Court was consulted in the matter.

Sri H. C. LINGA REDDY.—May I know the opinion given by the High Court?

Sri K. T. BHASHYAM.—They were favourable.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Have the judicial officers made any representation in the matter?

Sri K. T. BHASHYAM.—Yes. They have.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Is it true that the judicial officers have protested against such appointments from among the members of the bar?

Sri K. T. BHASHYAM.—They have not protested.

Sri H. C. LINGA REDDY.—May I know what exactly they have said ?

Sri K. T. BHASHYAM.—They have stated that their prospects should also be borne in mind.

Sri H. C. LINGA REDDY.—By such appointments from the bar, will not the morale and efficiency of the judicial officers suffer ?

Sri K. T. BHASHYAM.—No.

Sri Kadidal MANJAPPA (Shimoga District—General).—Has it come to the notice of Government that there is a lot of disaffection among those people who were already in service at the recruitment of subordinate judges from the Bar ?

Sri K. T. BHASHYAM.—No.

Sri Kadidal MANJAPPA.—What is the policy of Government in appointing non-officials from the Bar to the Bench?

Sri K. T. BHASHYAM.—To bring in fresh blood and improve the services.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Is it the policy of Government to appoint Munsiffs, Sub-Judges and also District Judges and to the High Court from among the members of the Bar ?

Sri K. T. BHASHYAM.—Yes.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Chitaldrug District—General).—Is any percentage fixed for the recruitment of subordinate judges and others from the Bar to the Bench ?

Sri K. T. BHASHYAM.—It is not fixed. But generally it is somewhere about one-third.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Is there any Government Order governing this?

Sri K. T. BHASHYAM.—No.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Were these vacancies available when these two posts were filled up according to this question ?

Sri K. T. BHASHYAM.—Yes, Sir.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Is it a fact that the members of the subordinate judiciary protested that their prospects had been hampered ?

Sri K. T. BHASHYAM.—I have already answered that question.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—(Mysore District—General).—Who are these two gentlemen appointed as Sub-Judges ?

Sri K. T. BHASHYAM.—One is Sri Muniswamy and the other is Sri Gubbiah.

Irrigation Wells surveyed in a few taluks of Chitaldrug District and supply of electricity.

*Q.—45. Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Chitaldrug District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of irrigation wells surveyed in Hiriyur, Challakere, Molakalmuru and Jagalur Taluks to which electric current may be supplied and also the names of villages ;

(b) when the work will be taken up ?

A.—Sri K. T. BHASHYAM (Minister for Law and Labour).—

(a) 1,372. A detailed list is appended below

(b) Will be taken up as soon as the required materials are secured.

Number of villages surveyed for power supply to Irrigation Pumps in Challakere, Molakalmuru, Jagalur and Hiriyur Taluks.

1. Challakere Taluk	No. of Pumps	Total Pumps.
1. Giriammanahalli ...	11	
2. Malurhalli ...	20	
3. Mahadevapura ...	5	
4. Varavu ...	15	
5. Neralakunte ...	20	
6. Thimmappiahnahalli ...	30	
7. Geejaganahalli ...	20	
8. Nagaramgere ...	40	
9. Dodderi ...	40	
10. Reddihalli ...	8	
11. Gopenahalli ...	15	
12. Channammanagatihalli.	10	
13. Matsandra ...	10	
14. Chettekamba ...	8	
15. Gunjaragunte ...	15	
16. Surnahalli ...	20	
17. Choulur ...	20	
18. Thimmanaikanakote ...	10	
19. Doddabiranahalli ...	15	
20. Parasuramapura ...	50	
21. Koralkunte ..	12	
22. Bommarakunte ...	15	
23. Brindavanadahalli ...	10	
24. Lakshmipura ...	10	
25. Siddapura ...	6	
26. Hottappanahalli ...	15	
27. Sanekere ...	6	
28. Mattalgere ...	10	
29. Bolagere ...	10	
30. Narayanapura ...	10	
31. Yelaghattu ...	6	
32. Nellorahalli ...	6	

		No. of Pumps.	Total Pumps.
33.	Bomberahalli ...	5	
34.	Vaderahalli ...	10	
35.	Thorebiranahalli ...	10	
36.	Konnigarahalli ...	10	
37.	Konnigarahalli Kaval ...	8	
38.	Gosikere ...	10	
39.	Gosikere Kaval ...	10	
40.	Durgavara ...	10	
41.	Bharmasagara ...	10	
42.	Dodda Ullarathi ...	25	
43.	Nagagundanahalli ...	25	
44.	Jajur ...	50	
45.	Halagundanahalli ...	5	
46.	Haravindundanahalli ...	12	
47.	Balenahalli ...	4	
48.	Ramajogiahalli ...	4	
49.	Nannivalu ...	3	
50.	Gorlakatte ...	6	
51.	Tallak ...	10	
52.	Mannikote ...	10	
53.	Banjigere ...	10	
54.	Bedareddihalli ...	12	
55.	Devareddihally ...	10	
56.	Bukkambudi ...	10	
57.	Mallasamudra ...	5	
58.	Gowrasamudra ...	15	
59.	Devarahalli ...	10	
60.	Budnahatti ...	10	
61.	Kodihalli ...	15	
62.	Hirehalli ...	20	
			852

2. Molkalmuru Taluk.—

1.	Marammanahalli ...	19	
2.	Rampura ...	59	
3.	Bommagondanakere ...	19	
4.	Mogalahalli ...	14	
5.	Kundalahalli ...	25	
6	Konasagara ...	20	
7.	Somanahalli ...	4	
8.	Suriyanahalli ...	8	
9.	Rayapura ...	13	
10.	Erranahalli ...	7	
11.	Chickobanahalli ...	11	
12.	Keregondapura ...	16	
13.	Devasamudra ...	32	
14.	Thammasanahalli ...	11	
15.	Nagasamudra ...	39	
16.	Siddapura ...	3	
17.	Hanagal ...	16	
			309

3. Jagalur Taluk.—

1.	Masturl ...	12	
2.	Taithoni ...	3	
3.	Salehalli and Hallehalli...	5	
4.	Hiremallanahalli ...	15	
5.	Donehalli ...	15	
6.	Kamandalagundi ...	6	
7.	Bharmasagara ...	30	
8.	Mallapura ...	10	
9.	Chickmallenahole ...	15	
	(10 Villages)		111

4. Hiriyur Taluk.—

1.	Bebbur		
2.	Alur		
3.	Kesavanehalli		
4.	Uppalagere		
5.	Elanadu		
6.	Markal	... 100	100
7.	Byderahalli		
8.	Budipura		
9.	Pittali		
10.	Adivala		

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What is the total estimate for power supply to these pumps?

Sri K. T. BHASHYAM.—It is in the neighbourhood of Rs. 41,60,000.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Have the Government placed orders for all the materials for these wells?

Sri K. T. BHASHYAM.—Not exactly for these wells.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—What are the materials needed for supplying power to these wells?

Sri K. T. BHASHYAM.—I have already said in connection with another subject—poles, transformers, switches, insulators, copper wire, so on and so forth.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Are not all these materials available in the Indian market?

Sri K. T. BHASHYAM.—They are available in small quantities and at high prices.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Have the Government got funds at all to start these works?

Sri K. T. BHASHYAM.—Not for all these works.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is it not in connection with the Grow More Food campaign that these irrigation works are required to be harnessed?

Sri K. T. BHASHYAM.—Not exactly in connection with that only, but as a part of it.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Are Government aware that irrigation works would be less costly than starting big tanks and giving water after ten years?

Sri K. T. BHASHYAM.—Each has its own advantages and disadvantages.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Would it not be more advantageous to get all the materials in 1950 and give power supply?

Sri K. T. BHASHYAM.—That is a matter of opinion.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Does it not require a thorough perusal and revision by the Hon'ble Law Minister?

Sri K. T. BHASHYAM.—That again is a matter of opinion.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Sir, I am putting another question. You

have stated that 1,372 wells have been surveyed in these four taluks to which electric current may be supplied. Have you surveyed the number of wells which are at present using *Kapila ?*

Sri K. T. BHASHYAM.—We have no idea.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—May I know the number of wells for which power supply is sought?

Sri K. T. BHASHYAM.—We have no idea of the number.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Does the Hon'ble Law Minister know that as many as six thousand wells could be supplied with electricity and that applications in respect of them have been received?

Sri K. T. BHASHYAM.—I have no idea.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Then, how can the Hon'ble Minister say that supply of electricity was sought only for these 1,372 wells? Was supply of electricity sought only for these wells?

Sri K. T. BHASHYAM.—I said that 1,372 wells have been surveyed.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Will the Hon'ble Minister be pleased to consider the applications of those who have sought for supply of electricity for their wells apart from those surveyed?

Sri K. T. BHASHYAM.—Sir, when we have not been able to supply electricity to those wells which have already been surveyed, what is the use of talking about wells which have not been surveyed as yet?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Then may I know what is meant by all this propaganda of the Hon'ble Minister saying that they have set apart one and a half crores of rupees for this purpose?

Mr. SPEAKER.—The Supplementary is inadmissible.

Janab MOHAMED VALIULLA (Kolar—Muslim).—Sir, I rise to a point of order. When a question is put, can the Hon'ble Minister answer it by putting another question?

Mr. SPEAKER.—I think the Hon'ble Minister can answer a question in the way in which he thinks best.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೊಳಕಾಲ್ಮೂರು ಮತ್ತು ಚಳ್ಳಕೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಮಳೆ ಬೀಳುವ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು.—ಅಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಾವಿ ನೀರಿನಿಂದ ಸಾಗುವಳಿಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು.—ಹಾಗಿದ್ದಮೇಲೆ ಇತರ ಕಡೆಗಳಿಗಿಂತ ಜಾಗ್ರತೆ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು.—ಯಾವಾಗ ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಯಾವಾಗ ಹಣ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನುಗಳು ದೊರೆಯುತ್ತವೆಯೋ ಆಗ.

ಮುಷಿರ್-ಉಲ್-ಮುಲ್ಕ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ—ಮುಸ್ಲಿಂ).—ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊಡಲು ಅರ್ಹವಾದ ಭಾವಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 1,372 ಎಂದು ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಲು ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂದಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಿಗದಿಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಒದಗಿಸಬಹುದೋ ಅಷ್ಟಷ್ಟು ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಇದನ್ನು ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರವಾಗಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಹಾಗೆ ನಿಗದಿಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಸಾಮಾನುಗಳು ಸಿಕ್ಕಬೇಕಲ್ಲ !

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಹೇಳಿರುವುದು ಊಹೆಯ ಮೇಲೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಊಹೆಯಲ್ಲ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣವೆಷ್ಟಿದೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಸಾಮಾನುಗಳು ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದೆಲ್ಲಾ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ರೈತರಿಗೆ ಭರವಸೆ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಇಷ್ಟು ಸಾಮಾನು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಯಾವುದಾದರೂ ಕಂಪೆನಿಗಳಿಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮುದ್ ಇಮಾಂರವರು.-ಎಷ್ಟಕ್ಕೆ ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇರುವುದು. ಆದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಮಾನು ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ತರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮುದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಅಷ್ಟು ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಂದಿವೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಕೆಲವು ಸಾಮಾನುಗಳು ಬಂದಿವೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಬರಬೇಕು.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮುದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಇನ್ನೂ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿಲ್ಲ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮುದ್ ಇಮಾಂರವರು.-ಹಾಗಾದರೆ ಈಗ ಬಂದಿರುವ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಇವಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಸಾಮಾನುಗಳು ಉಳಿದರೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ.

Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General).—Was this survey undertaken with a view to supply electric current?

Sri K. T. BHASHYAM.—Certainly.

Sri M. GOVINDA REDDY.—When was the survey undertaken?

Sri K. T. BHASHYAM.—I could not exactly tell the Hon'ble Member when.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Was an estimate formed, when this survey was made, of the materials that would be required?

Sri K. T. BHASHYAM.—Yes.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Then could the Government not have placed orders straightaway for the materials required?

Sri K. T. BHASHYAM.—We cannot place orders straightaway. We must take the financial position and the availability of materials into consideration and it is only thereafter we can place orders.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Did the Government have an idea as to when exactly they would be able to supply the power, when the survey was made?

Sri K. T. BHASHYAM.—We intended to supply at once but we had no funds.

Mr. SPEAKER.—Question time is over.

Special Motion Re: Delimitation of Constituencies (*contd.*)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು).—Delimitation of Constituencies ವಿಷಯವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮುಂದುವರಿಸಬಹುದು.

ನೆನ್ನೆ ದಿನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ಸಲಹೆಮಾಡಿದರು. ಈ ದಿನದ ಭಾಷಣಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಲ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕೆಂದು. ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

Fixing a time limit for debate on the Special Motion.

ಮುಷೀರ್ ಉಲ್ ಮುಲ್ಕ್ ಜೆ. ಮಹಮುದ್ ಇಮಾಂರವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಮುಸ್ಲಿಂ).—ಇಂಥ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲ ನಿಗದಿಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಸಾಧಕಬಾಧಕಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಲಾವಕಾಶಕೊಡದಿದ್ದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಡಿಯನ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲೂ ಸಹ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳು ಬಂದಾಗ ಎರಡು ಘಂಟೆ, ಮೂರು ಘಂಟೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಎರಡು ದಿನ ಆಗಲಿ, ಮೂರು ದಿನ ಆಗಲಿ, ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಕು. ಕಾಲ ನಿಗದಿಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಇಷ್ಟು ಕಾಲದೊಳಗೇ ಮುಗಿಸಬೇಕಾದರೆ ಏನೋ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು, ಅಸಂಬದ್ಧವಾದ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲಿ. ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಇಂಥ ವಿಷಯಕ್ಕೆ 2—3 ದಿನ ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ನೆನ್ನೆ ದಿನ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ರಚನೆಮಾಡುವುದು, ಆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಪುನಃ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದು ಎಂಬ ಸಲಹೆ ಬಂತು. ಅದು ಹೇಗಾದರೂ ಇರಲಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಪುನಃ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಬರುವುದಾದರೆ ಈಗ ದೀರ್ಘವಾದ ಚರ್ಚೆ ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ 3—4 ಜನ ಮಾತನಾಡಬಹುದು, ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗದೇ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಭಾಷಣಕಾರರಿಗೆ 10 ನಿಮಿಷ ಕಾಲಾವಕಾಶಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಜನಾಬ್ ಮಹಮುದ್ ಇಮಾಂರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ದೇಶದ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ

ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಘಂಟೆಯಾದರೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಲ ನಿಗದಿಮಾಡುವುದು ಸಾಧುವಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾದುದರಿಂದ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಪ್ರಾಯಶಃ ನನ್ನ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಸಚಿವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸೂಚನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಲಾರದೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವ ಸಂಭವ ಇದ್ದು, ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಷಣಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವವರಿದ್ದರೆ, ಅಂಥ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಭಾಷಣಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವನ್ನು ಖೋತಾ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾವ ತರಹ ಪರಿಮಿತಿಯೂ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾವೂ ಸಹ ಅನುಸರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಭೆಯವರು ಕಾಲ ಪರಿಮಿತಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನನ್ನದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Mysore District—General).—I should like to suggest a *via media* and it is this. Let us as a matter of convention have some time limit. If the Chair desires and if it is advantageous to the House to have a member going on, the Chair could permit him as a special case. Ordinarily let us have some time limit and I should like to suggest 15 minutes as a *via media*.

Sri L. SIDDAPPA (Shimoga District—General).—That means some member would be allowed to go on with his speech and another would be restricted and naturally the member who is restricted will have a grievance. I think it is much better that some latitude is given.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—That is why I said it is in the discretion of the Chair to permit or not.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು (ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು).—ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಪರಿಮಿತಿಯೂ ಇರಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆಂದರೆ ಪೀಠಿಕಾರೂಪದಲ್ಲೇ ಭಾಷಣವನ್ನು ಲಂಬೀಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ 20 ನಿಮಿಷ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪರಿಮಿತಿ ಗೊತ್ತುಮಾಡುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆದರೆ ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ 15 ನಿಮಿಷ ನಿಗದಿಮಾಡಬಹುದು. ಆ ರೀತಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಕೊಡಬಹುದು. ಇದು ಸಂಪ್ರದಾಯ.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Yesterday, I pointed out some discrepancy in two papers—the *Deccan Herald* and the *Tai Nadu*. They have corrected it, and I thank both the papers for their prompt step.

Without entering into details I am going to the subject now. Delimitation of constituencies has been rendered very difficult due to two factors. Firstly, by the limitation imposed under the Act that allotment of seat should not exceed one for every 75,000; secondly, the difficulty has been complicated by the reservation of seats. Nineteen reserved seats are allotted to the depressed classes. How to allot? Where to allot? On account of these factors our task has become very difficult. If we solve these two, I think the rest will be easy.

First, I take how to allot the reserved seats and how to form the constituencies. There are 19 seats. When there are reserved seats necessarily it follows that they must be reserved to multi-member constituencies. Otherwise it is impossible to reserve in any other way without prejudicing the interests of the voters in the general constituency. How can these 19 seats be reserved? If every District is divided into multi-member constituency, then it is easy to divide. But the Law Minister said there are many difficulties to do so. Secondly, there is another difficulty, namely, multi-member constituency cannot be adopted unless proportional representation is adopted. I cannot understand how the reservation can be done in single-member constituency.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥಾ ಕಡೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Supposing Chitaldrug gets 10 seats; 8 will be general seats and 2 will be reserved seats. Where are you going to reserve these 2 seats?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

Janab J. MAHOMED IMAM.—If you reserve a seat in a constituency on the basis of one seat for 75 thousand population, there must be 75 thousand Depressed Class people, because 19 seats have been reserved for the Depressed Class people on the basis of population. So, in any constituency, there must be 75 thousand Depressed Class people for one reserved seat.

Sri K. T. BHASHYAM.—May I correct the Hon'ble Member, Sir? What he says is not correct. One Scheduled Class representative and one general representative will both come out of one constituency comprising of over 150 thousand population.

Janab J. MAHOMED IMAM.—For example, there is the division of Madhugiri where the population is 1 lakh and 25 thousand. If you reserve one more seat, it would be 150 thousand population, because for the population of 75 thousand Depressed Class people, one seat will be reserved. If you reserve any more seat, then the general electorates will suffer.

Sri K. T. BHASHYAM.—He also represents the General constituency, but he comes out of the Scheduled Classes; that is all.

Janab J. MAHOMED IMAM.—For that I am going to suggest one thing. If a Depressed Class candidate is elected by the joint electorate, it must be such that all the Depressed Class people take part in the voting. For example, if two seats are reserved in two constituencies, in the other eight constituencies the Depressed Class people cannot exercise their vote.

Sri K. T. BHASHYAM.—They exercise their franchise in favour of the candidate for the general seat.

Mr. SPEAKER.—They do vote, but not for their own candidate.

Sri H. K. VEERANNA GOWDA.—(Mandya District–General).—Is it the representation given to the voters of the Depressed Class or is it that a certain number of seats is assured to the Scheduled Classes? If it is a representation given to the Scheduled Class voters, then it is incumbent that all the voters should vote for the particular candidate. Otherwise, they can vote for any of the candidate. But the fact is that a certain number of seats is assured for them. If that is conceded there is no point in my friend saying that all the Scheduled Classes must vote for that particular community candidate.

Janab J. MAHOMED IMAM.—If a multi-member constituency is created, subject to other conditions, all this will be avoided. Or, if it is the desire that all Depressed Class voters should take part, I think separate constituencies should be formed for them and the election should be through the means of joint electorate. For example, if 2 seats are allotted to Tumkur District, instead of allotting the seats to one or two taluks and creating a sort of pocket boroughs, the whole district may be divided into 2 constituencies wherein all the voters of Depressed Class will exercise their vote for the election of the candidates. If you want to allot one reserve seat for every constituency, it may result in various difficulties. Firstly, the Depressed Class people of other taluks will not be in a position to exercise their votes for the reserved seats. Secondly, many people will say that they are deprived of their standing for election and voting for a reserved seat. Why should you create such pockets? On the other hand, there may be an accusation that we are guided by favouritism and such other things.

Janab MAHOMED HANIEF. (Bangalore-Muslim).—Sir, we cannot follow Janab Mahomed Imam. If he rather analyses his position clearly, I would be thankful.

Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—I too fail to follow him, Sir.

Janab J. MAHOMED IMAM.—If you permit me, Sir, I would explain. There are 19 seats reserved. If it is plural-member constituency, it is easy to reserve these seats. Through joint electorate all can exercise their votes and there would not be any difficulty. On the other hand the difficulty arises as to how to allot the seats and where to reserve them. Take one concrete example. Chitaldrug gets 10 seats. Out of 10 seats, 8 would be general seats

and 2 would be reserved seats. How to allot these 2 reserved seats is the question—where to reserve and how to reserve? Are you going to reserve these only to certain taluks? Supposing you reserve it to Challakere or Chitaldrug. For those reserved seats, only Depressed Class people of those taluks can vote.

Sri H. K. VEERANNA GOWDA.—General voters also can vote.

Janab J. MAHOMED IMAM.—General voters of those constituencies. The voters of the other 9 taluks, *i.e.*, the Depressed Class voters, would not have any opportunity to exercise their vote so far as these reserved seat are concerned.

Mr. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಬ್ಬ ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತುಕೊಂಡರೆ ಅವನಿಗೆ ಆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನ ಎಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯುವರೂ ಓಟು ಮಾಡುವ ಹಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

Janab J. MAHOMED IMAM.—I presume the Depressed Class seats are allotted on the basis of one seat for 75 thousand people.

Sri H. K. VEERANNA GOWDA.—The seats have been distributed on the population basis; not on the number of voters.

Janab MAHOMED HANEEF.—It means this. There are 19 seats and all the Depressed Class people who are voters must exercise their votes in regard to these 19 seats. Is it possible I want to know?

Janab J. MAHOMED IMAM.—I said 'possible' if a multi-member constituency is created. But it is not possible in a single-member constituency. Where reserved seat for a Depressed Class candidate is provided for, it is bound to be plural-member constituency. It is only where you do not reserve seats for the Depressed Class, they are to be single-member constituencies. And perhaps the Depressed Class candidate residing in another constituency would not be in a position to stand for election.

Sri K. T. BHASHYAM.—For the general seat a Depressed Class candidate can stand.

Janab J. MAHOMED IMAM.—If he is allowed to stand he will be at a distinct disadvantage, because the local candidate in that constituency will be known and will be at greater advantage than the candidate of any other constituency.

Sri K. T. BHASHYAM.—I do not admit that.

Sri K. PUTTASWAMY (Mandya District–General).—The Hon'ble Member seems to be under the impression that representation is given to scheduled castes. It is not so. The Constitution reserves a certain number of seats for members of the scheduled castes.

Sri H. SIDDAVEERAPPA. (Chitaldrug District—General).—There is no reservation for scheduled classes.

Janab J. MAHOMED IMAM.—A local candidate will be in a better advantageous position than the candidate of any other constituency and it is quite possible that he will have a pocket borough at the expense of other depressed class candidates.

Now, about the splitting of constituencies. Yesterday my friend gave an indication that it will be a single-member constituency. It cannot be on territorial basis but on population basis. Evidently, it will have to be split up.

Sri L. SIDDAPPA.—Territorial constituency on the basis of population.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Yes. Naturally it follows that revenue divisions cannot be retained and some taluks will have to be bifurcated.

Mr. SPEAKER.—Some adjustments will have to be made.

Janab J. MAHOMED IMAM.—I may be plain in this connection. Even in England it is not the party in power or the Government in power that does the delimitation work. It has to be done by independent commission or agency.

Mr. SPEAKER.—This is an independent agency that has been created.

Janab J. MAHOMED IMAM.—I am just coming to this question. For example, in England whenever such a situation arises, they appoint a commission to give an award and according to their recommendation, the delimitation constituencies are created. Even here, as I said yesterday, a delimitation commission presided over by an independent person is to be formed. But our apprehensions are that the

conduct of future elections is in the hands of the party in power. Though it is true that the Election Commissioner has been appointed to look after this, he has to be guided by an advisory body appointed by the President. The Election Commissioner has also asked the various State Governments to give their advice. But fortunately or unfortunately it has so happened that all these advisory bodies represent only one party, the party in power. For example, the advisory body appointed for Mysore consists of four persons from the Parliament. Personally. I have nothing against them, but as one belonging to the Opposition, I must submit that all those four people belong to only one party and that, is the Congress Party which is now in power. It is human nature . . . . . .

Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General).—Does the Hon'ble Member mean that the President is a member of the Party?

Janab J. MAHOMED IMAM.—I never attributed any motive to the President. Then they have consulted the Government. The Government is also the party in power. It cannot be denied or very much contested that these gentlemen or the Members of the Government are not interested in the interests of their own party. For example, the advisory body appointed by the Government is presided over by Sri K. Hanumanthaiya. I am glad and I congratulate him that he is elected as the President of the Congress. But as President of the Congress here it is his duty to look to his own interests and to the interests of the party over which he presides and to the interests of the members of the Congress Party.

Sri M. GOVINDA REDDY.—What is the authority that should appoint the Commission?

Janab J. MAHOMED IMAM.—I am stating that. Here also, however independent the Government may try to be, it may create a natural feeling and apprehension that they may be guided by party spirit and they may try to create pocket boroughs or split up constituencies in such a way as may help their own candidates or as may be disadvantageous to the candidates of the other party. This work ought not to have been entrusted either to the members of this party or that party or to the Government . . . . .

Mr. SPEAKER.—Those committees have been appointed by the Hon'ble Speaker of the Parliament.

Janab J. MAHOMED IMAM.—I am not concerned about the recommendations of those committees. It would have been all right if that Committee had included some independent members as is the case in Uttar Pradesh. In Uttar Pradesh it was argued and it was pressed that the advisory body should consist of independent people and that has been followed. But in all other Provinces, advisory bodies, all committees and all Governments—all of them belong to one party. However well-intentioned they may be, can others get themselves reconciled? That is why I have tabled the amendment. You must follow the procedure that was followed in India till now and that is being followed by other countries. It is an important matter. I have to speak plainly. I have stated the various complications, the various dangers and the various accusations levelled against us. An independent committee must be formed.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Who is to form the Committee?

Janab J. MAHOMED IMAM.—That I leave to the Government. It must consist of the representatives of various interests. Let those who are interested in elections be kept out. An independent committee should be formed and let them go into the whole question regarding the formation of constituencies, regarding the depressed class constituencies or reservation of seat or allocation and let them give us an award. If it is not possible to form a committee like that, let it be a representative committee consisting of various interests and let our Law Minister be a member of it, but let the committee be presided over by a member who has no bias, who will never seek for election. Let us all thrash out the matter and submit our proposals. But if this is to be done as

has been done till now by the Government or by the advisory bodies, I am sure it will not be fair and justice will not be done to all. With this I commend my amendment for the acceptance of the House.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Does the Honourable Member want the legislature to constitute the committee, or the Government to do it? If the Government constitutes the committee, his argument is that the Government is a party Government.

Mr. SPEAKER.—He has said what he wanted to say. I do not think he can further clarify the matter.

Sri H. C. DASAPPA.—He wants to leave things as vague as possible.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved :

"Omit all the words from 'this House' till the end and substitute the following words:—

'That a committee presided over by a High Court Judge and composed of the representatives of various interests in the State be formed to consider the delimitation of contituencies for the House of the People, the State Legislative Assembly and the State Legislative Council, the conduct of elections therein and other incidental matters."

Janab Syed Abdur Rahman may move his amendment.

Janab SYED ABDUR RAHMAN (Chikmagalur *cum* Shimoga—Muslim). —Sir, I beg to move the amendment which stands against my name. It reads as follows :—

"That for the words from 'This House' till the end of the motion, the following words be substituted :—

"With a view to give equal opportunities to all and to secure representation of all interests in the House of the People as envisaged in the Constitution of India, this Legislative Assembly of Mysore State resolves that—

(i) All the Constituencies for the 'Legislative Assembly' and the 'Legislative Council' be delimited into multi-member constituencies; and

(ii) The system of selection to the Houses be according to the system of proportional representation by means of the single transferable vote."

In moving this amendment to the special motion, Sir, I would like to make certain very important observations with regard to delimitation of constituencies. Very recently there was an announcement or perhaps a circular that was sent round to all the Deputy Commissioners in the Mysore State, announcing that the Delimitation Committee appointed by the Hon'ble Speaker of the Parliament will go round the State with a view to ascertain public opinion. We were expecting that this Delimitation Committee would start its work earlier to the meeting of this session. We thought that we would have some early opportunities of placing our views before that committee when it went round the State. But so far, Sir, that Committee has not toured in the State, nor had we any opportunity of contacting the members of that Committee. That is my first point.

Then Sir, the special motion that has been placed before this House for consideration is of a very general nature. It does not provide for consideration of any definite proposal by this House. It only says that we are here to discuss the question of delimitation of constituencies and that we have got to proceed with this work. It calls for the views of this House in the matter. That is just the object of the special motion. It was therefore that I put a specific question to the Hon'ble Minister for Law yesterday whether they have any definite proposals to lay before this Hon'ble House. It was stated in reply that the Government had not come to any definite conclusion in the matter and that they wanted to give this House an opportunity to place their views freely before them so that ultimately, after taking into consideration all the views expressed here, they would be in a position to formulate proposals. That was the reply to the House by the Hon'ble Minister for Law. I have made a specific proposal with regard to the delimitation of constituencies. I have stated in my amendment that the delimitation should be on the basis of multi-member constituencies. Yesterday, Sir, our very able Minister for Law explained as to what the special motion meant, its great significance, and what we have got to do and how we have to tackle this question and all that. I heartily congratulate him for the very able exposition of the position relating to

the delimitation of constituencies. While he said this he also explained to us the disadvantages of multi-member constituencies and also the advantages of the single-member constituencies. He was of opinion, Sir, that single-member constituencies will be best suited for the State of Mysore. I am constrained to think that the issues are probably prejudged. It may be that there are many advantages with regard to single-member constituencies, but I say that there are more advantages, by having plural member constituencies. Single-member constituencies may not have the same advantages since they will be in a limited sphere. It was stated by the Law Minister that with less expenditure and less administrative machinery they could go round and carry on the work of election. But it may be quite the opposite of it. With a wide franchise in a multi-member constituency a candidate may certainly not have the chance of going round to each voter and canvas for his vote. Thereby he will save a lot of money which he might otherwise have spent. Then there is another danger; if we accept single member constituency, a candidate might have a tendency to voice only the views with regard to his own local matters in the Legislature, giving the local issues greater prominence than to the important political, economic and patriotic issues that might be of greater significance for the Legislature and for the country.

There are other dangers also so far as single member constituencies are concerned. Plural member constituencies will not only provide proper safeguards for minorities, but also help in creating an atmosphere of mutual co-operation, of working together and also help promote healthy traditions of building up a very good party system, wherein parties could very well be established and developed as the direct result of multi-member constituencies. Madras had tried both these experiments—experiments in regard to multi-member constituencies and single-member constituencies. They have succeeded in all of them. They had not stated openly that they had failed in their experiments with regard to any of the constituencies. They had not stated openly that they had failed in regard to the plural member constituencies. In his speech in the Madras Legislative Council, Sri Gopal Reddy had stated that plural constituencies had certain advantages, and that it has its own disadvantages also. But while refering to the present situation of India he says that it is in the fitness of things that to-day we must have single-member constituencies and not plural member constituencies because having single-member constituencies would be perpetuating perhaps to a certain extent separate electorates and that the Constitution of India does not envisage that we should have anything of that kind, of separatist tendency in India. That is the only argument that has been advanced in favour of single-member constituencies But I feel that that argument alone is not enough and that need not reasonably be the ground for rejecting the advantages which lie on the side of plural member constituencies. Let us take into consideration our own State of Mysore. Single-member constituencies on the basis of taluks and revenue sub-divisions afford certain conveniences. It is a natural advantage to Mysore that we have to-day taluks to the extent of about 90. I am not sure if the number of constituencies is almost equivalent to that of Taluks. Therefore, it is in a way easy to have these constituencies delimited as single member constituencies with certain small changes in boundaries in respect of only certain taluks here and there as the Hon'able Law Minister put it. But that is not the only way to look at the problem.

This is a Government which has the welfare of every citizen of Mysore close at its heart. I feel that what I am saying is correct in a large measure. The party in power has the welfare of the minorities close at heart. I therefore ask—what is it, how, and in what manner they have thought of representing the interests of the minorities and how will they enable

the minorities to ventilate their views and grievances ?

Janab MAHOMED HANEEF.—Who are the minorities ?

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—You and I. The Muslims, Christians and other minorities. I am speaking of political minorities only and never communal minorities. You are a member of the minority board formed recently ! How are the minorities to be represented in the Legislature? Have you provided any protection or safeguards? How will you say that they could be represented in single member constituency ? Supposing a minority has got to be represented. As the Hon'ble Law Minister has ably put it, if a member is popular he will get elected, and if he is not popular, he will not be elected. But popularity is not the only criterion. Service, efficiency and so many other things count. But in a single member constituency, it is the majority of a dominant political party—that decides the election. I am therefore putting this question : the Government which we have to-day in Mysore has the interests of all sections of the people close at heart; how do they say that they will be in a position to see that certain important minorities get their representation in the legislature? I would not call it a safeguard. I would call it giving representation to voice their view in a legitimate and effective manner. What are the measures suggested for the representation of the minorities? Plural member constituency is one method by which we could bring these minorities into the legislature. After all, a minority, by no stretch of imagination, could become a majority. We may be prepared to fall in line with you. But how do we come in? There must be some method after all. Perhaps what you suggest is this. "You simply fall in line with us. You will get elected if you are with us and earn our goodwill." But I want to have it as a matter of right, not as a matter of generosity.

Sri H. C. DASAPPA—If you woo the electorate, you can get their vote.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—It means, if we are with you and sink and swim with your party we may come in the elections. If you are not with us, we may not get elected !

Sri G. A. ACHARYA (Bangalore District - General).—Will the Hon'ble Member please define the word "us" ?

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—My Honourable friend will have his chance when he may put forth his views. I am submitting my views before this House either for their acceptance or rejection. That is how I am trying to approach the question.

Sir, I wish to refer to the Uttar Pradesh decision in regard to this matter. There, they have allotted fifty per cent of the seats under multi-member constituencies and fifty per cent of the seats under single-member constituencies. I would like you to consider as to what are the considerations which enabled the Government of the Uttar Pradesh to take such a decision. There must be some background for this decision. Even in regard to Madras, some sections have been clubbed with scheduled castes and others and they have stated that they will have plural member constituencies. But I do not know what is the correct position. That is what I have seen in the newspapers.

Since you have not placed any definite proposals with regard to the question of single-member, multi-member or plural member constituencies, there is nothing that we have got to say definitely either for or against. What I wish to say is that the Government should place their views with regard to this whole matter before the House. In their view, let us know what are the chances of the minorities to get representation in the Legislature ? I would say that we should have such constituencies as would give them an effective chance to getting representation. If that could be provided for by any method which might suggest itself to you or which you think is better, then place such proposals before the House. We have yet to know what it is from you !

In these circumstances and since I have given my views I feel that plural member constituencies would suit the conditions in Mysore much better than it would be in the case of single member constituencies. The Hon'ble Law Minister was yesterday talking of expenditure, more expenses, the big machinery that will be needed in case plural member constituencies are advocated and accepted. I do not think that there will be any extra expenditure. Polling booths are arranged for a certain limited number of voters. Whether single member constituency or plural member constituency is adopted, the number of polling booths remain the same.

Sri K. T. BHASHYAM.—I was talking of the expenditure to the candidate.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Even to the candidate I do not think the expenditure will be more. Specially under the system of adult franchise, the expenditure for a candidate will not be much. After all, if a candidate is popular, he will get himself elected without spending much. I know there are instances where many candidates have been returned without spending any money from their pockets. Popularity means all that and no money need be spent on elections.

On the other hand my impression is that a candidate from a single member constituency will have to spend more money than a candidate from a plural member constituency. I may be wrong, but that is my impression and my experience.

Sir, the 'Hindu' of 29th July 1950, has advocated in its leading article—which I suppose the Hon'ble Law Minister has already perused—for plural member constituency with cumulative voting and the editorial has given reasons for that. Many a member of the Madras Legislative Council has expressed in favour of plural member constituency. Many Hindu members also of the Madras Legislative Council have expressed themselves in favour of plural member constituencies. Even in this House, I am sure there are members who are in favour of plural member constituencies. All these views may be taken into consideration by the Government and perhaps we shall again have a chance of placing our views when the Hon'ble Law Minister will be pleased to place definite proposals before us. Then we may perhaps be able to express our views in a more concrete manner and more definitely. With these few observations I move my amendment.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

"That for the words from "This House" till the end of the motion, the following words be substituted:—

"With a view to give equal opportunities to all and to secure representation of all interests in the House of the People as envisaged in the Constitution of India, this Legislative Assembly of Mysore State resolves that—

(i) All the Constituencies for the "Legislative Assembly" and the "Legislative Council" be delimited into multi-member constituencies; and

(ii) The system of selection to the Houses be according to the system of proportional representation by means of the single transferable vote."

Sri G. Veerappa may move his amendment (No. 3).

Sri G. VEERAPPA.—I am not moving the amendment.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇನ್ನೂ ಎರಡು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅವನ್ನೂ ಸಹ ಮಂಡಿಸಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಟೀ ಆದನಂತರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅವುಗಳು ಟೈಪ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಆದಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ರಾಜಮಂತ್ರ ಪ್ರವೀಣ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಅವುಗಳನ್ನು ಈಗ ಓದಿಬಿಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

Mr. SPEAKER.—Sri G. Veerappa may move his next amendment.

Sri G. VEERAPPA.—Sir, my next amendment is as follows:—

"Add the following at the end of the motion:

'and a committee consisting of the following members be formed to work out the details of delimitation and to advise the Government in this behalf within one month from now:—

The Law Minister (Chairman), Sri G. Narayana Gowda, Sri B. C. Nanjundiah, Sri C. Subba Rao, Sri H. K. Veeranna Gowda, Sri H. M. Channabasappa, Sri M. Hutche Gowda, Sri B. N. Boranna Gowda, Sri M. Madiah, Janab Mohamed Imam, Sri K. R. Madhava Rao, and Sri G. Veerappa with the Law Secretary as Secretary of the Committee"

of course with power to co-opt. The object of my amendment is that the motion before the House is only a

consideration motion. There are no definite issues and that is one of the objections taken, by the Leader of the Opposition. There are many details that have got to be worked out with regard to delimitation, and it is not a matter which could so hastily be decided here because it involves an examination of many details before a final decision is taken. My proposal is that if a Committee consisting of some Hon'ble Members of this House is constituted they can go into the question in detail and examine the implications and then advise the Government with regard to some of the details which they think fit under the circumstances. The Leader of the Opposition also has suggested the appointment of a Committee but no definite proposal or lines on which the Committee has to advise has been given by him. My amendment is similar, that a Committee has to be appointed to go into the question of details, and advise the Government on the matter. Here another consideration would arise, namely, the nature of the advice that the Committee has to give because as we already know a similar Committee has been appointed by the Hon'ble Speaker of the Parliament in regard to these matters.

About the functions of this Committee I may submit that this Committee will certainly examine the question of boundaries because we know that 99 seats for the lower House have to be divided into constituencies. The State has to be divided into a number of constituencies so as to provide for 99 seats out of which as we know 19 seats have been reserved for the depressed classes so much so 19 double-member constituencies and 61 single-member constituencies have to be formed now. Population basis also has to be taken into consideration. There is a direction and there is provision in the Constitution, namely, the number of members that have to be elected for Mysore has been fixed at 99 and it has been worked out that the minimum—75,000 people—will have one member. It varies in certain cases between 75 and 89 as they have put it. Having this as basis we have to divide territories and fix up the constituencies which should elect the members in question. So it is quite necessary that the whole map of Mysore has to be studied and the boundaries fixed. It is only a Committee that can go into the question in detail and come to any decision in the matter. In this connection I do not want to say anything more because it is a very vital matter to take decisions and I submit that such a thing cannot happen in this session or in a large body like this. I may also submit that my object in moving this amendment is that the proposals are not final. Whatever advice the Committee may give to the Government will be considered by them and the matter may finally come up before this Hon'ble House for acceptance. So the suggestions the Committee may give will only be tentative. Having this in view I have moved the amendment and I think it is acceptable.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

"Add the following at the end of the motion:—

'And a committee consisting of the following members be formed to work out the details of delimitation and to advise the Government in this behalf within one month from now:

The Law Minister (Chairman), Sri G. Narayana Gowda, Sri B. C. Nanjundiah, Sri K. Subba Rao, Sri H. K. Veeranna Gowda, Sri H. M. Channabasappa, Sri M. Hutche Gowda, Sri B. N. Boranna Gowda, Sri M. Madiah, Janab Mohamed Imam, Sri K. R. Madhava Rao, Sri G. Veerappa, with the Law Secretary as Secretary of the Committee."

Sri D. H. Chandrasekharaiya may move his amendment.

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA.—I am not moving my amendment now.

Mr. SPEAKER.—The amendments and the main motion may now be discussed.

Janab MOHAMED HANEEF (Bangalore—Muslim).—Sir, this is a very important matter. The object of it is to secure proper representation in the Legislature. It is an uphill task to give opportunity to all voters to exercise their votes intelligently. When we are considering that question in all respects I submit that consideration of this section or that section of the community ought not to weigh very much with us (Sri K. T. Bhashyam : Hear, hear). Plural Member constituencies

are likely to perpetuate a thing which we have to-day decided to be of considerable disadvantage. If it is a disadvantage, it is a disadvantage for all time and the sooner we do away with it, the better it would be for us. I do not understand in the present context of things what we mean by minorities. The Constitution does not recognise the existence of minorities. The Constitution is insisting that we must take such steps as are necessary to remove and eliminate these ideas of minorities from our minds. If that is the background, let us not talk of minorities, let us not talk of special consideration. A provision is made in the Constitution to show certain concessions to Depressed Classes and not to others. Well, I am not here to get into the reasoning of it; it is there. It is not considered to be a desirable thing. It is also said that it is only for a ten-year period. Within this ten-year period whether that concession would be taken away or whether it would be continued is a matter upon which I do not want to speculate. To start with, therefore, consideration of communities and special classes ought not to weigh with us when taking a decision on this question of delimitation of constituencies. The simplest and the best method must be adopted, the method that would be understood by one and all, the method that would be understood even by an illiterate. He must exercise his vote without any kind of outside interference and without another man's direction to him to exercise his vote. To my mind, Sir, nothing other than a single-member constituency is a desirable method. Let us not talk of plural constituency, double-member constituency or this or that and create confusion. Let us give this single-member constituency a chance. Our franchise will be adult franchise. We are not in a position to say that that franchise will be properly exercised or exercised correctly. Having the incompetence of the voters in view and their illiteracy in mind, we must think of the best method of securing the best representation. To my mind, single-member constituency alone can secure it. If I exercise my intelligence and organise my community, if I am anxious to maintain my culture and give expression to the ideas that I have in my mind, nothing prevents me from organising my community and making it a solid block to influencing the vote one way or the other. Hereafter the candidates will be set up on party basis. Even the 19 seats that are reserved for schedule classes will also have the chance of being influenced by party consideration. Let us face that. Let us have single-member constituency and if I am in a position to organise my community, I will become powerful. I can dictate terms to the party that seeks my assistance for the vote and we will say, "this is what we want; will you give that? If you agree to grant our demands, we will give you our vote." We will then become very powerful if we have single-member constituency. That is my view; I may be wrong.

The Hon'ble the Law Minister has made it very clear and I agree with him, namely, the smaller the constituency, the smaller the number of persons whom I am required to approach for a vote, the better it is for me. I would be controlled by my constituency if I am elected and I will always be forced to be guided by what my constituency has in mind and I shall always have to endeavour to reflect the view of my constituency in the Council. That advantage will be lost in a plural-member constituency. Since 75 thousand population is a unit, in a plural-member constituency, the number will have to be doubled. The area will also be doubled and I will have to go about roaming from corner to corner to come into contact with my voters. I cannot do it for nothing. Money will be required for that. At the time the election is over I will be a ruined man. We have known instances where people who stood for election for the Councils have become bankrupts. Instances there have been where the glamour of a seat in a Council has cost persons all that.

Sri M. V. KRISHNAPPA.—It is madness.

Janab MOHAMED HANEEF.—You my call it madness; but that madness is in one and all of us. Sir, that

madness may be there so long there is a desire in one to come into Legislature. I do not talk of the organisation and the system. What I am anxious about is this: let us forget party and class considerations and remember only one basic fact, namely, how best to secure a proper representation in councils which reflect the views of the voter of a constituency. The best method appears to be the single-member constituency.

Sri. K. PUTTASWAMY.—Where do you put the Depressed Classes?

Janab MOHAMED HANEEF.—I will come to that. How are we going to provide for the Depressed Class? Not by making every Depressed Class man living in the North Pole and South Pole to go to the centre of the earth to exercise his vote. A Depressed Class seat in the Legislature has to be provided for in the 80 divisions into which the country would be divided. In the 80 divisions, 19 seats will be provided for. In addition a Depressed Class man is also given the chance to stand as a candidate in the general constituency. In the rest of the constituencies a Depressed Class member will have the right to stand as a candidate but not as a Depressed Class member. In those constituencies a Depressed Class man will exercise his vote and elect a candidate other than Depressed Class. So a Depressed Class man will have 80 chances in addition to 19. Even in those constituencies where he will not have the plural member representation, he will have the right to put up a candidate of his class as a general candidate so that the Depressed Class man will have all the opportunity of exercising his right as well as putting up a candidate in the general constituency. If he is content to have only representation in 19 constituencies, those depressed class people who are residents of the 19 constituencies, in which arrangement is made for the election of a depressed candidate alone, will have the chance to return a depressed class candidate and the rest of them will not have such a chance. Hon'ble Member Janab Imam said "is it just, is it right for depressed class people living in other constituencies to be deprived of the right to exercise vote in favour of a person of their own caste in other Constituencies?" Well, that question does not arise. That cannot be taken into consideration, for the Constitution has not made any provision for giving representation to depressed class in each and every constituency. It has only given reservation. Then it may be a separate electorate in some form. The merits and demerits of that question I am not here to go into. I have always said that there can be no compromise between general electorate and separate electorate. I as a Muslim have always felt that unless I have a separate electorate I will not be in a position to return a candidate in whom I have confidence and one who will reflect my views. Now the Constitution has taken away that right of separate electorate from me. I do not therefore wish to talk about separate electorate. By all means have joint electorate, but not reservation in any form. I do not want plural constituency. Let us forget that we belong to this or that community or we represent this or that interest. Let us all feel that we are Indians who are in duty bound to safeguard the interests of the country and eliminate all those forces that go against unity and if you are not able to safeguard the interests of the country, you will have to thank yourself for letting loose disruptive forces which will prove disastrous to the country. If I am a Muslim Leaguer I will come forward and say 'I am a Muslim Leaguer and have come forward to fight the election as such. If I have the guts I will do it. I am bound to do it. I will probably be forced to do it in the long run'. That is a different matter. Let us not have plural-member constituency. Let us have single member constituency (A Voice: for what benefit?) for the benefit of the country, for the benefit of all concerned, for the elimination of those differences that had hitherto divided us, for the dangers that surround us are very many to which I am not at present going to draw your attention. It may lead to one party remaining in power for all time; it may be the

members of the party in power are influenced by sectarian views. A section of the community might take advantage of the situation and try to perpetuate itself. I shall face that danger when it comes in the manner in which I should.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೀರಪ್ಪನವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಮತ್ತು ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರು ಮತ್ತು ಜನಾಬ್ ಸ್ಯೆಯದ್ ಅಬ್ದುರ್ ರಹಮಾನ್‌ರವರು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ತೊಡಗಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದಿವಸ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಇಡೀ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ನಾವೂ ಕೂಡ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈ ಮಹತ್ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮನಸ್ಸುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಆ ನಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದನಂತರ ಅವರು ಆಖೈರಾಗಿ ಇದರ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಈಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ನಾವೀಗ ಏನೊಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಯೋ ಅದು ಬಹಳ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲೇ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಯಾವ ಮೂಲಾಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಆ ಪದ್ಧತಿಯು ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ತಪ್ಪಿಹೋಗಿ ಒಂದು ನೂತನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಈಗ ಏರ್ಪಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಆ ನೂತನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಚುನಾವಣೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು, ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು, ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಈ ಬಗ್ಯೆ ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ರಕ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈಗ ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ, ಹಿಂದೆ ಜನರಿದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಈಗಿರತಕ್ಕದ್ದು ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಜೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳು ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮುಂದಿನ ಬದಲಾವಣೆಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೂ ಒಂದು. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನೇ ವಿಭಜನೆಮಾಡುವಾಗ ಅಥವಾ ಅವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಾಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಏನೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಕೋಣದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ—"ಹೀಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದರೆ, ನಾನು ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ, ಅಥವಾ ನಮ್ಮವರು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಅಡಚಣೆಗಳಾಗಬಹುದೇ, ಅಥವಾ ಹೀಗೆಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಆದೀತೇ" ಎಂಬ ಇತ್ಯಾದಿ ಸ್ವಾರ್ಥಮನೋಭಾವನೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರಬಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮ್ಮನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ, ಅವರಿಗೇನು ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಅವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆ ವಿಶ್ವಾಸಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೋ, ಅಂಥವರ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿ ಎಲ್ಲರ ಅನುಕೂಲತೆಗೂ, ಹಿತಕ್ಕೂ ಸಾಧಕವಾಗುವಂತೆ ನಾವು ವರ್ತಿಸಬೇಕಾದ್ದೇ ಬಹಳ ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಅಂಶ. ಇದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ವಿಧಾನಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈಗ ಹಾಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಚುನಾವಣೆ ವಿಧಾನಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಆನೆ, ಒಂಟೆ, ಕುದುರೆ, ಇತ್ಯಾದಿ ಗುರುತುಗಳ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಊಹಾಪೋಹಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಭ್ರಾಂತಿ ಹಿಡಿಸಿ, ಅವರನ್ನು ಬೂತಿನ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಓಟನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ತಮ್ಮ ಓಟನ್ನು ಚಲಾಯಿಸತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿಯೂ ಚುನಾಯಿಸಲ್ಪಡತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯನ ಕುಲಗೋತ್ರಗಳ ವಿಷಯಗಳೊಂದೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಹೀಗೆ ಮತದಾರರುಬಂದು ತಮ್ಮ ನಿರಾಳವಾದ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ಮತದಾನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಜನರು ಇನ್ನೂ ಅಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿಲ್ಲ. ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ರಮವು ಆದಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿರಬೇಕೆಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾದ ವಿಷಯ. ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಕೇವಲ ಅಕ್ಷರಸ್ಥನಲ್ಲದವನಿಗೂ ಕೂಡ ತನ್ನ ಮತದಾನವನ್ನು ತಾನು ಇತರರ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಬುದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ತಾನು ಚಲಾಯಿಸುವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದನ್ನು ಸುಲಭರೀತಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನುಮುಂದಕ್ಕಾದರೂ ಒಬ್ಬರ ಹೇಳಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ತಾನು ನಡೆಯದೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುವಂತಿರಬೇಕು. ಆತನಿಗೆ, ತಾನು ಯಾರಿಗೆ ಮತದಾನ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಆತನ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿಕೆ ಇರುತ್ತದೆಯೋ, ಮತ್ತು ಅಂಥಾ ಭರವಸೆಯಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅವರಿಗೇ ಆತನು ಓಟುಮಾಡುವ ಹಾಗಿರಬೇಕು. ಅಂಥಾ ಪರಿಶ್ರಮವುಳ್ಳವನಿಗೇ ಆತನು ಓಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಇಂಥಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿತವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವೀಗ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಭಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಭಜನೆಯ ಬಗ್ಯೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಎರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಬಹು ಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಮತ್ತೊಂದು ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಎಂದು.

ಬಹು ಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೆಂದರೆ, ಒಂದೇ ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, 2–4–8, ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು 80–89–90 ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಚುನಾಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಬೇಕಾದರೂ ಒಂದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಒಂದೇ ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ 99 ಜನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸು

ವಂತೆ ಬೇಕಾದರೂ ಈ ವಿಧಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹತ್ತು ವಿಭಾಗವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಒಂದೊಂದು ವಿಭಾಗದಿಂದಲೂ ಹತ್ತು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರುವಂತೆ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಈ ಹತ್ತು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಎರಡೆರಡು ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಾಗಿ ಬೇಕಾದರೂ ವಿಭಾಗ ಮಾಡಬಹುದು. ಆಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ನಿನಿಂದಲೂ ಐದು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರುವಂತೆ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು.

ಇದರ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳೇನಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಬಹಳ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಯಾವ ರೀತಿ ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಜನಾಬ್ ಸೈಯದ್ ಅಬ್ದುರ್ ರಹಮಾನರವರು ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಮೈನಾರಿಟಿಯವರ ಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲವಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಏನು ಪುರುಷಾರ್ಥ ಸಾಧಿಸಿದ ಹಾಗಾಯಿತು! ಜಾತಿ, ಮತದ ವಿಷಯವೇ ಬೇರೆ. ಇಷ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರ.

ಈಗ ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇದೆ. ಅದರ ಅನುಭವ ನನಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಇದೆ. ಅದರ ಅನುಭವವೂ ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ಆ ಎರಡುರೀತಿಯ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಗಳಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ಕಡೆ ನಾನು ಚುನಾಯಿತನಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನೆಂದರೆ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನು ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಬರುತ್ತಾನೋ ಅವನಿಗೆ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರಿವು ಇರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಆ ಜನರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಂಬಂಧವೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಚುನಾಯಿತನಾಗಿ ಬರುತ್ತಾನೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳನ್ನು ಯಾವತ್ತೂ ಅವನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಬಂದರೆ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಗೌರವವನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅರಿವು ಅವನಿಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಎಂಟು ಹತ್ತು ಜನ ಸೇರಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಾದರೆ ಪಕ್ಷಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಆಯಾ ಪಕ್ಷದವರು ತಮ್ಮವರಿಗೆ ಓಟುಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬಂಟಿಗರಿಗೆ ಕಷ್ಟ. ಅವರು ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧೆ ಮಾಡುವುದೂ ಕಷ್ಟ. ಅದು ಅನುಭವಿಸಿದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ಮೇಲೆ ಉಮೇದುವಾರರಿಗೆ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಪರಿಚಯ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆಂಬ ವಿಷಯವನ್ನೂ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಅದರಿಂದ ಚುನಾಯಿತನಾಗಿ ನಾನು ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಏಳೆಂಟು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಅನೇಕ ಮೂಲೆಗಳಿಗೆ ಏಳೆಂಟು ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ನಾನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಸಹ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಹೋಗಿ ಬರಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಯ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಬಾಕಿಯವರ ಗತಿಯೇನು? ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಜನರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರಿಚಯ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸೇವೆಸಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಆ ಶಕ್ತಿ ಲಭಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಸೇವೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಚುನಾವಣೆಗಳಿಗೆ ನಿಲ್ಲುವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಚುನಾಯಿತನಾಗುವವನು ಒಬ್ಬನೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಆಗ ಆತನು ತನ್ನ ಕಡೆಯವರಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಹತ್ತು ಜನರಿದ್ದರೆ ಆಗ ಜನರು ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು? ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನನಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಹುದು. ಇನ್ನೊಬ್ಬರೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಸದವಕಾಶವು ಸರಿಯಾಗಿ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಿರುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು. ಜನರು ಹೋಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾದವರನ್ನು ಮರುಳುಗೊಳಿಸಿ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಓಟು ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಭಯಪಡಿಸಬಹುದು. ಜನರ ಪರಿಚಯವೇ ಕೆಲವರಿಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥವರು ಸೇವಾ ಧುರೀಣರೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮದೇ ವೇದವಾಕ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಜನರಲ್ಲಿ ಮಿಳಿತವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಓಟು ಬರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ವಿವೇಚನಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಯಾರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಬಲ್ಲರೋ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಯಾರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರೋ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸ್ವಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಮತವನ್ನು ಕೊಡಲು ಪ್ಲೂರಲ್‌ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಜನರಿಗೆ ಯಾರಿಗೆ ಓಟುಕೊಡಬೇಕು, ಯಾರಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಅನುಮಾನ ಪಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಅವನವನ ಮನಸ್ಸಿನ ಪ್ರೇರಣೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಇದು ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಆ ಮೇಲೆ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಾದರೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಅವರವರ ಜಾತಿ ಮತಗಳವರಿಗೆ ಅವರವರು ಓಟುಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭಯ ಕೆಲವರಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಹಾಗಲ್ಲ. ಆ ಭಯ ಎಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿದೆ, ಇನ್ನೊಂದರಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಮನುಷ್ಯ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಜನ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಯಾರಿಗೆ ಪ್ರಜಾ ಬೆಂಬಲವಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ನೂರಾರು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನರು ಜನರ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದೆ ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಅಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಅವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಈಗ ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಓಟಿನ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವ, ನಿಸ್ಪೃಹತೆ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಓಟುಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಕೇವಲ ಜಾತಿಮತಗಳನ್ನೇ ಗಮನಿಸಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸೇವಾತತ್ಪರತೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನು ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಚುನಾಯಿತ

ನಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೋ ಅವನು ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವನು ಯಾವ ಜಾತಿಯಾದರೂ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಅಂಥವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಏನೋ ಒಂದು ಸಾರಿ ಚುನಾಯಿತನಾಗಿ ಬಂದೆನೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸೇವಾ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಜನರ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಗಳಿಸಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಘನತೆ ಗಾಂಭೀರ್ಯ ಗಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾರೂ ಭಯಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾರೂ ಭಯಪಡದೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸೇವೆಮಾಡಿದರೆ ನಾನೇ ಒಂದು ಅವರಿಗೆ ಓಟು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

'ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ' ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ, ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಿಲ್ಲ.' ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೇನಿದೆ? ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿಲ್ಲ; ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಸಿಂಗಲ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರಬಲ್ ಓಟಿಂಗ್ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಬೇರೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. As a political minority one has no right for protection here. That person must seek for protection from his electorates. Hence this is a most impracticable suggestion. ಇಂಥ ಸಲಹೆಮಾಡುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆಯೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಪ್ಪುಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಬಡ ಬೋರೇಗೌಡನು ಆ ಕ್ರಮ ಅನುಸರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಅದನ್ನು ತಿಳಿದೂ ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳಬಹುದೇ?

Janab SYED ABDUL RAHMAN.—Sir, perhaps my friend Sri Channabasappa has not followed the speech of the Honorable Law Minister. That principle has been accepted at least in election to the Legislative Council.

Sri K. T. BHASHYAM.—I also added that the system of single tarnsferable vote is so complicated that we cannot think of introducing it for election under adult franchise.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಈ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರುವವರಿಗೆ ಓಟು ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಅ, ಆ, ಇ, ಈ ಅಕ್ಷರಗಳು ಕೂಡ ಬಾರದೇಯಿರುವ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನವರಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಚುನಾವಣೆ ವಿಧಾನವು ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನವಲ್ಲಿರತಕ್ಕ 82 ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಅದಷ್ಟು ಅನುಗುಣವಾಗಿರಬೇಕು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಈಗ ಏಕ್‌ದಮ್ ತೀರಾ ಬದಲಾವಣೆಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಹಿಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆಮಾಡುವುದರಿಂದ ಓಟು ಮಾಡುವವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯುಂಟಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಇರುವುದು ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಉತ್ತಮವೆಂದು ಹೇಳಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ವಿಧಾನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತಿರುವವರಿಗೆ ಆನೆ, ಕುದುರೆ, ಒಂಟೆ ಮುಂತಾದ ಗುರುತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಇದುವರೆಗಾಗುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ.

ಚುನಾವಣೆ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಉತ್ತಮ. ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಲಂಚ ಕೋರತನ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ: ಇದು ಜನತೆಯ ಮನೋಧರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಜನತೆಯ ಮನೋಧರ್ಮ ಬದಲಾಣೆಯಾದ ಹೊರತು ಇದು ನಿವಾರಣೆಯಾಗಲಾರದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಮತ್ತು ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಪದ್ಧತಿ ಎರಡೂ ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದೇ ವಿಷಯ. ಈಗ ಸಮಿತಿಗೆ 12ಜನ ರನ್ನು ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇತರ ಅನೇಕರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನುಭವವುಳ್ಳವರು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೀರಪ್ಪನವರು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೆ, ಈ ಸಮಿತಿಯವರು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕೋಆಪ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಈ ಸಮಿತಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಭೆಯು ಪುನಃ 4-5 ಘಂಟೆಗೆ ಸೇರುತ್ತದೆ.

The House adjourned for Lunch at Thirty Five Minutes past Three of the Clock and re-assembled at Five Minutes past Four of the Clock Mr. Speaker (Sri V. Venkatappa) in the Chair.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಂಪಂಗಿರಾಮಯ್ಯನವರು (ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಗೆ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಚುನಾವಣೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಭಜನೆ ಮತ್ತು ಓಟು ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಸದಸ್ಯರಿರಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಲು ತಂದಿರುವ ಠರಾವು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದುವರೆಗೆ ನಡೆದಿರುವ ಚರ್ಚೆಯಿಂದ ಒಂದು ಅಂಶ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡುವ ಸಂಬಂಧವಾಗಿಯೂ, ಓಟು ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಸಭೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಸುಲಭ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸಮಿ

ತಿಯು ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ.

Mushir-ul-mulk Janab J. MAHOMED IMAM (Chitaldrug and Tumkur Muslim).—Sir, I rise to a point of order. Whether the House can go on without even a single representative of Government being present on the floor is a point to be decided upon. In the other State Legislatures and in the Central Parliament, it is a convention that the concerned Minister at least should be present when a subject is debated. When the concerned Minister is not present here, then, I feel, that it is not only discourteous to the House but also it looks as if that the Government do not care to know what the members say.

Mr. SPEAKER.—On that account we cannot adjourn the House.

Janab MAHOMED IMAM.—Sir, we seek the protection of the Chair which upholds the dignity and privileges of the House. It is our privilege and right to seek for adequate response from the Government to what we the representatives of the people say. The Chair can give an effective direction that the Government members should be present here.

Sri M. MADIAH (Mysore District—Depressed Class).—Sir, there is no point of order.

(*Just then the Hon'ble Minister for Finance was seen entering the floor of the House.*)

ಕೆ. ಸಂಪಂಗಿರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಇರಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟಿದೆ. ಇದೇನೋ ಸರಿ. ಆದರೆ ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರಿರಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಸಲಹೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪನವರೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರ ಸಲಹೆಯನ್ನನುಸರಿಸುವುದಾದರೆ ಅದು ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅಂಶಗಳಿವೆ. 'Representatives of various interests in the State' ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಂದರೇನು? ನಾನಾ ತರಹ interests ಇವೆ, ನಾನಾ ಪಂಗಡಗಳಿವೆ, ಕೋಮುವಾರು ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಪಂಗಡಗಳೂ, ಹಿತಗಳೂ ಇವೆ. ನಾನಾ ವೃತ್ತಿ ಸಂಬಂಧವಾದ interests ಇವೆ. ಇವು ಯಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ.

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾದ ವಿಷಯಗಳು ಬಂದರೆ ಆಗ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜರು ನ್ಯಾಯ ಯಾವುದು, ಅನ್ಯಾಯ ಯಾವುದು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. Quasi judicial functions ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜರವರು ಬೇಕು; ಇಲ್ಲಿ quasi judicial functions ಏನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜನಗಳ ಅಭಿಮತವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪದ್ಧತಿ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜಿಯವರಿಗೆ ವಹಿಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜಿಗಳು ದೂರವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಪ್ರಜೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಮಿಳಿತವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥವರು ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಬಗೆ ಹೇಗೆ? ಅವರು ನ್ಯಾಯ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪಾರಂಗತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಂಥೆಂಥ ಜನಗಳು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಮನೋಭಿಪ್ರಾಯವೇನಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅರಿತು, ಅವರ ಮನೋಭಿಪ್ರಾಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಪರಿಣಾಮಕರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಏನು ಉಪಾಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲು ಅವರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಶ್ರಮವುಳ್ಳವರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇದನ್ನು ಕೇವಲ ಹಗುರವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಇದು ರಾಜಕೀಯ ಅನುಭವದಿಂದ, ಜನಗಳ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದುಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೈಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕೆಲಸವೇ ಹೊರತು ಕೇವಲ ಒಂದು ಸಾತ್ವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜಿಯವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವುದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ "several interests" ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನಾಬ್ ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರು ಸಮಿತಿ ರಚನೆ ಆಗಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆಯಿಂದ ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸಲಹೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂತಿಂಥವರೇ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಿಫಾರಸ್ಸನ್ನು ಈ ಸಭೆಯವರು ಒಪ್ಪಬೇಕು; ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ತಿರಸ್ಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ಸರಿಯಾಗಿದೆ.

ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜಿಯವರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ ಅವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧುವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿದರೆ ಆ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅವಶ್ಯಕವಿದ್ದರೆ ದೇಶದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ, ಅವರ ಅನುಭವಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸಲಹೆ

ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದೂ ಸಹ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪನವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಸಲಹೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ನೆನ್ನೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ಆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮೂಲಭೂತವಾದ ತತ್ವಗಳಿವೆ. ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ, ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿ ಮತ್ತು ಕಲರ್ ಬಾಕ್ಸ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತೆ ಕ್ರಾಸ್‌ಮಾರ್ಕ್ ಹಾಕುವುದು—ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಸಲಹೆ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಅವರ ವರದಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಯಾವುದು ಸಾಧ್ಯ ಯಾವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈಗ ಈ ಮೂರು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಇರಬೇಕೇ, ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಇರಬೇಕೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವಾದ ವಿವಾದಗಳಾಗಿವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿರುವಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಆಗಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಇದ್ದಾಗ ಅದು ಇರಲೇ ಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್, ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ತತ್ವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಯಾವ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟರೂ ಅಪಾಯಕರವೆಂದು ನನಗೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡಕ್ಕೆ ಮೀರದಂತೆ ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಇರುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಅದೂ ಸಹ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ರೆವೆನ್ಯೂ ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಾತ್ವಿಕ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟು ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಆಗಲೀ, ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಆಗಲೀ ಇರಬೇಕೆಂದು ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಸಲಹೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಈಗಿರತಕ್ಕ ರೆವೆನ್ಯೂ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಒಂದೆರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಿರಬೇಕು. ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಮಾಡುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ವಯಸ್ಕರ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಒಂದೊಂದು ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಓಟರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 35 ಸಾವಿರದಿಂದ 75-80 ಸಾವಿರದವರೆಗೂ ಏರುತ್ತದೆ. ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು 19 ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗ ಮಾಡುವುದಾಗಲೀ 5 ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಭಾಗ ಮಾಡುವುದಾಗಲೀ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 1 ಲಕ್ಷದ 25 ಸಾವಿರ, 1 ಲಕ್ಷದ 30 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಅಂಥ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಒಡೆಯದೆ ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾವಿರದಿಂದ 85 ಸಾವಿರದವರೆಗೂ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮಾಡದೇ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇರುವುದನ್ನೇ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಯಾಗತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್, ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿದ್ದುವು. ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಮತ್ತು ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಎರಡೂ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮೆಂಬರುಗಳು ಇರುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಬಾಕ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಓಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಓಟು ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಮೂರು ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಮೂರು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಿನ ನಾಗರಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಮೂರನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಒಂದೇ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಹಾಕಿ ಹೋಗುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನಿಡುವ ವಿಧಾನವಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ವಿಧಾನವೇ ಆಗಲೀ ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಓಟರುಗಳಿರುವಾಗ ಇರುವ 5 ಅಥವಾ 6 ಘಂಟೆಗಳೊಳಗೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ಗುರುತನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಹಾಕಿಯೋ ಅಥವಾ ಇಂಥಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದಿರುವುದನ್ನು ಬೇರೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗೆ ಹಾಕುವುದನ್ನೊ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ರುಜುಮಾಡಿ ಬ್ಯಾಲೆಟ್ ಪೇಪರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗುರ್ತುಮಾಡಿ ಒಂದು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗೆ ಹಾಕುವುದು ಅಭ್ಯಾಸವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಜನಗಳ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯು ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿ, ಅವರು ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಓಟು ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವವರೆಗೂ ಕಲರ್ ಬಾಕ್ಸ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದದ್ದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ ಪ್ರಪೋರ್ಷನಲ್ ರೆಪ್ರಸೆಂಟೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಓಟಿಗೆ ಹಾಕುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈಗಲೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನೀರು ಇಳಿಯದ ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ಕಡುಬು ಹಾಕಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ವಯಸ್ಕರ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿ ಬಂದಿದೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು ಓಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಓಟು ಹೇಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಪೋರ್ಷನಲ್ ರೆಪ್ರಸೆಂಟೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ 1-2-3 ಪ್ರಿಫರೆನ್ಸ್ ಗುರುತುಮಾಡಿ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಾತು. ಆ ರೀತಿ ಓಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತರಪೇತು ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ವರ್ಷ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಜನಗಳನ್ನೂ ತರಪೇತು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಂಬ ಭರವಸೆ ಇಲ್ಲ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಪೋರ್ಷನಲ್ ರೆಪ್ರಸೆಂಟೇಷನ್ ಪದ್ಧತಿಯಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಈಗತಾನೆ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂದು ವಯಸ್ಕರ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಬೇಕೆಂದಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಮಾತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯವರು ಮುಂದೆ ರಚಿಸುವ ಸಮಿತಿಯವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಮೂರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರಿರುವ ಪ್ಲೂರಲ್

ಮೆಂಬರ್ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು—ಇಂಥವುಗಳನ್ನೇ ಹೆಚ್ಚಗೆ ಮಾಡಿ ಹಾಲಿ ಇರುವ ರೆವೆನ್ಯೂ ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳನ್ನೇ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಕ್ಯುಮ್ಯುಲೇಟಿವ್ ವೋಟಿಂಗ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತದೆಂದು ಎಲ್ಲರ ಅನುಭವಕ್ಕೂ ಬಂದಿದೆ. ಯಾರು ಜನಾನುರಾಗಿಗಳಲ್ಲವೋ ಅವರೇ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಬಂದುಬಿಡಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಪ್ರಜಾನುರಾಗಿಗಳಲ್ಲದವರಿಗೂ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿರಲೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ವಿನಾ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಕ್ಯುಮ್ಯುಲೇಟಿವ್ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಅನೇಕ ಜನರು ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟನೆಮಾಡಿರುವುದು ತಮಗೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿದೇ ಇರಬಹುದು. ಅದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅನರ್ಥಕಾರಕವಾದುದು. ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರ ಪಾರ್ಟಿ ಸಿಸ್ಟಂ ಮೇಲೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ವೋಟಿಂಗ್ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಯಾವುದೋ ಬಲವಿಲ್ಲದ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಗೆ ಓಟು ಬರುವ ಅವಕಾಶವಾಗಿ ಬಲಯುತವಾದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಬಹುದು.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಭಜನೆಮಾಡಿ ಸ್ಥಳ ನಿರ್ದೇಶ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Janab J. MAHOMED IMAM.—I have a suggestion to make. So far as this House is concerned; there is no difference of opinion regarding the constitution of a Committee. But I would like to add a few more names, I would like to suggest this.

I move an amendment:

"That Sri H. B. Gundappa Gowda and Sri L. Siddappa may be added to the list suggested by Sri G. Veerappa if it is aggreeable to all."

Sri K. CHENGALARAYA REDDY (Leader of the House).—No objection.

Sri K. T. BHASHYAM.—"With powers of co-opt" ಎಂದು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ

Janab J. MAHOMED IMAM.—ಆಗಬಹುದು.

Mr. SPEAKER.—They have no objection to add those names.

Sri M. V. KRISHNAPPA.—I would like to move:

"That Sri H. Siddaveerappa may also be added."

Sri K. T. BHASHYAM.—These three names can be added.

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು—ನಿಮ್ನ ಪಂಗಡ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವ ವಿಚಾರವು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಮೊದಮೊದಲು ನಾನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛೆಯಿಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ತರಹ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿರುತ್ತವೆಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ—ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ಸೂಚಿಸಿ, ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವಯಾವ ರೀತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬೀರುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈಗ ಮೂರು ತರಹ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಒಂದನೆಯದು, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು 99 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಬರೀ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿ ಮಾಡುವುದು. ಎರಡನೆಯದು, ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಮಲ್ಟಿಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿಯೂ, ಇನ್ನು ಮಿಕ್ಕವನ್ನು ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿಯೂ ಮಾಡುವುದು. ಬರೀ ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನಾಗಿಯೇ ವಿಂಗಡಿಸುವುದು ಮೂರನೆಯದು. ಮೊದಲನೆಯದರ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ, 99 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೆಂದು ಮಾಡಿ, ರಾಜ್ಯಾಂಗದ 172ನೆಯ ವಿಧಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗದಂತೆ 75,000 ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ ಅಪ್ಪೈಕಿ 19 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ನಿಮ್ನ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಡತಕ್ಕದು. ಉಳಿದ 80 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಎರಡನೆಯದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಟ್ಟು 80 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೆಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು 61 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿಯೂ, ಉಳಿದ 19ನ್ನು ಪ್ಲೂರಲ್‌ಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರು. ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದು ಪೂರಾ ಮಲ್ಟಿಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿರುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾನು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದರ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮಗಳ ಸಲಹೆಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವೇನೂ ಶಾಸನಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ನ ತರಗತಿಯವರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವುದಕ್ಕೆಂದು 19 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದ ವಿಚಾರವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಜನರಲ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿಯಲ್ಲಿರುವ ಜನರಲ್ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ನಿಮ್ನ ತರಗತಿಗಳವರು ಬಾರದೆ ಇದ್ದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಆ ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯನು ಕೇವಲ ನಿಮ್ನ ವರ್ಗದವರಲ್ಲದವರನ್ನೇ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾನೆಂದೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ ಈರೀತಿ ಇರುವುದಾದರೆ ನನ್ನದೇನೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. A citizen of India born among the Depressed Class will be elected and he has to be taken as the representative of the entire Constituency which will be called single-member constituency. Similarly, in the non-Depressed Class constituency, the citizens who will be elected, who may also belong as in the case of Depressed Class to any one of the other communities will also represent in entirety that constituency. If that is agreed, I hope

there is no difference of opinion, what prevents us from forming 99 single-member constituencies and 19 seats reserved for the members of the Scheduled Castes? That is my opinion.

Some are afraid and I do not want to repeat the argument said in favour of...

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಒಂದುವೇಳೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಆ 19 ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೂ ಇಂಥಾ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟಿನವರೇ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು.—ಈಗ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 99 ಜನರಲ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿಗಳ ಪೈಕಿ 19 ಸ್ಥಾನಗಳು ಈ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರಿಗೆ ತಾನೆ ಆಗಬೇಕು?

Sri K. T. BHASHYAM.—It will be reservation not of seat but of constituency which is against the Constitution.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆಗ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗಳೇ ಇದ್ದಂತಾಗಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ? ಆರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

Sri M. MADIAH.—Suppose in a depressed class constituency there are a number of depressed class members standing for election from that constituency.

Mr. SPEAKER.—Reservation of depressed classes.........

Sri M. MADIAH.—No, sir.

Sri K. T. BHASHYAM.—I hope Sri Madiah understands me. It will not be a reservation of seat, but it will be a reservation of constituency for the scheduled castes, which will be opposed to the Constitution. That is why we have ruled it out;

Sri H. K. VEERANNA GOWDA.—That is a territorial reservation.

Sri M. MADIAH.—There will be 19 constituencies for the members of the scheduled castes.........

Mr. SPEAKER.—That cannot be done.

Sri M. MADIAH.—.........wherein the members of the depressed classes alone can stand as candidates.

Mr. SPEAKER.—Those constituencies will then become reserved for the depressed classes.

Sri M. MADIAH.—Will it be against the provisions of the Constitution?

Sri K. T. BHASHYAM.—That is what I have said. It will be a reservation of a constituency and not a reservation of a seat.

Sri M. MADIAH.—ಆದರೆ ಆರ್ಟಿಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆಯಲ್ಲ:—

Clause (2) of Article 170 says:

"The representation of each territorial constituency in the Legislative Assembly of a State shall be on the basis of population of that constituency as ascertained at the last preceding census of which the relevant figures have been published and shall, save in the case of the autonomous districts of Assam and the constituency comprising the cantonment and municipality of Shillong, be on a scale of not more than one member for every seventy-five thousand of the population:"

Sri K. T. BHASHYAM.—Quite so. That is a general seat. Out of the general seats, 19 are reserved for scheduled castes.

Sri M. MADIAH.—I do not differ from you.

Sri M. GOVINDA REDDY.—The Hon'ble Member forgets that it is provided in the Constitution that there must be one electoral roll for every constituency. There cannot be two electoral rolls for one constituency.

Mr. SPEAKER.—There will be no two electoral rolls.

Sri M. GOVINDA REDDY.—What he wants to say is that there should be a separate constituency for depressed classes

(Voices: No, no.)

Sri M. MADIAH.—I will never say that and it is not possible for me to say.

ಆದುದರಿಂದ 99 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಪೈಕಿ 19 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ನಿಮ್ನ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರಿಗೇ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟು, ಆಬಗ್ಗೆ ಆ ಚುನಾವಣೆಯು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮತದಾರರೆಲ್ಲರೂ ಮತದಾನ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು ವಿಧಾನ.........................

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು.—ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಯಾದರೂ ಏನು?

ರಾಜಮಂತ್ರಪ್ರವೀಣ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಶ್ರೀ ಮಾದಯ್ಯನವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಆ 19 ಸ್ಥಾನಗಳ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಮ್ನ ತರಗತಿಯವರು ವಿನಾ ಮತ್ತೆ ಯಾರೂ ನಿಲ್ಲಕೂಡದೆಂಬುದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೋ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು.—ನಿಲ್ಲರೇಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ?

Sri K. T. BHASHYAM.—ಹಾಗೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡುವುದು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿ ನಿಯಮಾವಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತದೆ. Because every constituency must have the power to represent the general constituency seats and out of those seats you may reserve 19. Therefore, the most that you can do is to create one schedule caste seat in a constituency of two seats.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಶ್ರೀ ಮಾದಯ್ಯನವರಿಗೆ ಇರುವ ತೊಂದರೆಯೇನೆಂಬುದನ್ನು ಊಹೆ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲ ಮತ್ತು ನಾನು ಕೂಡ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡಗಳವರು ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಜನಾಂಗಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸ್ಟೇಟ್ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಚರುಗಳಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕೆಂದು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಈಗ ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚುಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂಥಾ ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನಾಗಿಯೂ, ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಒಬ್ಬ ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರಿಗೆಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಆಗ ಆ ವಿಧಾನದಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕಿಂತ, ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಚುನಾಯಿಸುವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು ದೊಡ್ಡದಾಗಿದ್ದು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದ ಉಮೇದುವಾರರು ಸಂಚರಿಸುವ ಪ್ರದೇಶವು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಖರ್ಚು ಸಹ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟುತೊಂದರೆ ಮತ್ತು ಖರ್ಚನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ?

Sri K. PUTTASWAMY.—It would be better if the House converts itself into a committee and discussions are carried on.

Sri L. SIDDAPPA.—I am raising this point so that Honourable Members may think over the matter and if possible, find out a solution.

ಮತ್ತೊಂದು ತೊಂದರೆಯೇನೆಂದರೆ—ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಇರುವಕಡೆ 75 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜೆಗಳಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿರಬೇಕೆಂದು ವಿಧಾಯಕವಿರುವಾಗ, ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲಿ ಇತರರ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಿದ್ದರೆ ಈ ಹಿಂದುಳಿದವರ ಸಂಚರಣೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೇನು ಮಾಡಬೇಕು ?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY (Chief Minister).—How to get over it?

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ನಾನು ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಪವೆತ್ತಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು.—ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಹಾಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಡುವ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಇತರರು ನಿಲ್ಲಲು ಅವಕಾಶವಿರಲೇಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನಾದರೂ ತಿಳಿಸಿ. I am anxious to know the Provisions. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈಗಾಗಲೆ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಇರುವುದೇ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹರಿಜನರಿಗೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಇತರರಿಗೇ ಆಗಲೀ ಒಂದು ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೂ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಯೂ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾದುದೇ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ನಾವೀಗ ಇನ್ನೂ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಇರಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಇರಬೇಕೆಂದೂ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಮಧ್ಯೆ ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಗಳವರ ಪರವಾಗಿ 19 ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. 80 ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಸಣ್ಣಸಣ್ಣದಾದ ಅಂದರೆ 4-5 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ 75 ಸಹಸ್ರ ಪ್ರಜೆಗಳ ಲೆಖ್ಖ ಬರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲೂ ಈ ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕಾಗಿರುವವರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ.

In the general constituencies where there are no depressed class seats reserved, will you not prevent the members of the scheduled castes from exercising their votes in favour of reserved seats.

ಈಗ ಪ್ರಾಯಶಃ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಇತರ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾದ ವಿಷಯ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಂದರ್ಭ ಇದೆ.

There are no depressed class seats reserved in the general constituencies. Do not prevent schedule castes from exercising their votes in favour of reserved seats.

ಇದು ಯತ್ನವಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಕ್ಷೇತ್ರವು ವಿಶಾಲವಾದಂತೆಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲತೆಗಳೂ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಲ್ಟಿಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಗಿಂತ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯು ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಹಳ ಸಾಧುವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಇತರರಿಗೂ ಕೂಡ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಮತ್ತು ಜನಾಬ್ ಹನೀಫ್‌ರವರು ಮುಂತಾದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಿವಿಗೊಟ್ಟು ಕೇಳಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಜನಾಬ್ ಹನೀಫ್‌ರವರು ಸೂಚಿಸಿದುದು ನನಗೆ ಬಹಳ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ನನಗೆ ಬಹುದಿವಸದಿಂದಲೂ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಬಹು ಆದರವಿದೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಅದು ಸರಿಹೋಗಲಾರದೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕೂ ಆಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯು ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಗಳನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದಿದೆ. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಹಿಂದಿನ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸುವುದಾದರೆ ಅನೇಕವಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿವೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಭಾಗಮಾಡಿ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದೇ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಅದರ

ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ 19 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವಾಗ ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕ್ಷೇಮ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತೊಂದರೆಗಳೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತವೆ. ಓಟರುಗಳಿಗೂ ದೂರ ಹೋಗಿಬರುವುದು ವಗೈರೆ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಚುನಾವಣಾ ಸಂಬಂಧದ ಖರ್ಚೂ ಕಡಮೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯಿದ್ದರೆ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಆದರೆ 19 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಬೇರೆಯವರಿಗೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—That is only for 19.

Sri M. MADIAH.—Yes, it is only for 19. But we cannot avoid it.

ಅದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದದ್ದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಸಹ ಪ್ರಾಯಶಃ 61 ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಾಗಿಯೂ 19 ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಾಗಿಯೂ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಾಕಿ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಅನೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟಿವ್ ಓಟಿಂಗ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಲರ್ ಬಾಕ್ಸ್ ವಿಚಾರ ವಗೈರೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಸಚಿವರೂ ಸಹ ಕೆಲವು ಅನುಕೂಲವಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗುಟ್ಟಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದ್ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ತಪ್ಪುತ್ತದೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕಲರ್ ಬಾಕ್ಸ್ ಸಿಸ್ಟಂಗೆ ಹೋಗುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಅನುಭವದಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಿಗೂ, ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಉಮೇದುವಾರರು ಕಡಿಮೆ. ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ; ಆದ್ದರಿಂದ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯೇ ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇತರರಿಗೆ ಯಾವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಸೂಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅರಿಕೆಮಾಡಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರದ ವಿಭಜನೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಚೆಗೆ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಡಳಿತ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ವಹಿಸುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಡದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಂಥ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬಂದ ಕಾಗದವನ್ನು ಬಂದ ಹಾಗೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡದೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ ವರದಿ ತರಿಸಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಇಷ್ಟು ಮಹತ್ತರವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಂತೋ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಅರ್ಥವಾಗದಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದೂ ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

ಈಗ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಇರಬೇಕೆ, ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಇರಬೇಕೆ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಿರುವುದೇ ಸರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಸರಿಯೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ ಅದರ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಂತೆ 75 ಸಾವಿರ ಜನರಂತೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಒಂದು ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಈಚೆಗೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅದು ಕಷ್ಟ, ಈಗ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜನ್ ಇದ್ದೇ ಇದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಮೂರುಸ್ಥಾನ, ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಐದುಸ್ಥಾನ—ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು, ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಏಕೆ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಆಗಬೇಕು, 75 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಎರಡು ಮೂರಿದ್ದು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಆಗ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಅಷ್ಟುಸ್ಥಾನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಷ್ಟುಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಐದು ಸ್ಥಾನಗಳು ಬರಬಹುದು ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಮೂರು ಸ್ಥಾನಗಳು ಬರಬಹುದು, ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಕಾರ 75,000 ಕನಿಷ್ಟ ಪರಿಮಿತಿ, 89 ಸಾವಿರ ಪರಮಾವಧಿ ಪರಿಮಿತಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು.—ಒಂದು ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್‌ನಲ್ಲಿ ಎರಡೇ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮುಂತಾದ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಕೋಮುಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸೂಚಿಸಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಇದ್ದರೆ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಕೋಮುಗಳವರು ಮಾತ್ರನಿಂತು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲಬಹುದೇ ಹೊರತು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಇದ್ದರೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲಲು ಮೈನರ್ ಕೋಮುಗಳವರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಈಗ 19 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕೋಮುಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಈ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕೋಮಿನಲ್ಲಿ ಏಳೆಂಟು ಕೋಮುಗಳು ಸೇರಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆ

ರಡು ಬಹುಸಣ್ಣ ಕೋಮುಗಳವರು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರಲು ಅವಕಾಶವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಆದಕಾರಣ ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಇರಬೇಕು. ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಎರಡು ಮೂರು ಚುನಾವಣಾಸ್ಥಾನಗಳಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲ ಕೋಮುಗಳಿಗೂ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರಲು ಸರಿಯಾದ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈಗಾಗಲೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಪಾರ್ಟಿ ಸರ್ಕಾರವಿರುವಾಗ ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರ ಮೇಲೆ ಸೇಡು ತೀರಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಸುಲಭ. ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಬಲವಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಹರಿದು ಹಂಚಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅವನು ಗೆಲ್ಲಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಇರಬೇಕು.

ರಾಜಮಂತ್ರ ಪ್ರವೀಣ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ನೆನ್ನೆಯ ದಿನ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಲಾ ಸಚಿವರು ಬಹಳ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದದ್ದು ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಿಚಾರಗಳಿವೆ, ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ:

> "It may perhaps be wise, though not very easy, to limit this disturbance of the existing order to the minimum extent possible."

ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಅನೇಕ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದ ನೋಡುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿದೆ. ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕೆಂದಿರುವವರಿಗೆ ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಭಾವ. ಇದನ್ನು ಕೆಲವರು ಹೊರಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೇಯಿರಬಹುದು, ನಿಜವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತರೂ ಜಯಶಾಲಿಯಾಗುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಜಾತ್ಯಾತೀತವಾದುದು, casteless, classless ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಪ್ರಸಕ್ತ ವಿಚಾರವನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೆಜಾರಿಟಿ, ಮೈನಾರಿಟಿ ಪಂಗಡಗಳು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೀಗ ಮರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಬರುತ್ತವೆ; ಆಗ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ಆದರೆ ಚುನಾವಣೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾನು ನೆನ್ನೆ ಒಂದೆರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಲಗತ್ತಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ನಾವು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಒಟ್ಟು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆಗಲೇಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೇ ಇರಲಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯಬಾರದು. ನಾವು ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದರೆ ಈಗಲೇ ಇದನ್ನು ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು. ಈ ದಿನ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹೀಗಿರಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೀಗೆಯೇ ಇರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ, ಒಂದೊಂದು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಯೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸವು ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ಆಗಲೇ ಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಮೂಲ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಹೋಗುವುದೇ ಸುರಕ್ಷಿತವಾದ ಮಾರ್ಗ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈಗ ಸಿಂಗಲ್‌ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಇರಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಪ್ಲೂರಲ್‌ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಇರಬೇಕೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ನಿವಾರಣೆಯಾಗತಕ್ಕದ್ದು. ನಮಗೆ ಚಿಕ್ಕ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದಷ್ಟೂ ಒಳ್ಳೆಯದು. 75 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯ ಬದಲು 50ಸಾವಿರವೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. 75ಸಾವಿರ ಜನರನ್ನು approach ಮಾಡುವುದು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವೆಂಬುದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತು, ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತಿರುವವರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಈಗ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ 75ಸಾವಿರದಿಂದ 89ಸಾವಿರದವರೆಗಿನ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಬ್ಬರಂತೆ ಮಾಡಿ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಮಾಡುವುದೇ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಚುನಾವಣೆಯೂ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ proportional representation ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು ಕಷ್ಟ. ಮುಂದೆ Political Majority and Minority ಎಂದು ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡೇ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕು.

Sri S. RANGARAMIAH.—Which kind of constituency is better for ladies?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬರೀ ಹೆಂಗಸರೇ, ಒಂದೊಂದರಲ್ಲಿ ಬರೀ ಗಂಡಸರೇ ಇರುತ್ತಾರೆಂದು ಅವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅನುಕೂಲ ಅನಾನುಕೂಲಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ.

ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಇರಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇಲ್ಲ. Territorial adjustment ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರವರ ಪ್ರಭಾವವಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಹೋಗುತ್ತವೆಯೋ ಎಂಬ ಯೋಚನೆ ಬರಬಹುದು. ಈಗ ನನಗೆ ನಮ್ಮ ಹಾಸನ ತಾಲ್ಲೂಕು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೋ ಎಂಬ ಯೋಚನೆ ಬರಬಹುದು.

ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಇಷ್ಟೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೌರವ ಕೊಡೋಣ. ಬೇರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಿ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಅದೇ ಕಷ್ಟವಾದ ವಿಚಾರ. ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ: ನಾವು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಧರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಯಾವುದೋ

ಒಂದು logical conclusionಗೆ ಬರಬಹುದು. ಸಂಸ್ಥಾನಾ ಮಳೆ ಒಂದೊಂದು ಗ್ರಾಮ, ಹೋಬಳಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹಂಚಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದಿಲ್ಲದೇ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಮಲೆನಾಡಿನ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ದಾರಿ ಇದೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ತೊಡಕು ಇದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹೆಚ್ಚು, ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ. ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಕಡಿಮೆ, ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚು. ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಕಡೆ ಬಹಳ ಜನ ಬಾಹುಳ್ಯವಿದೆ. ನಮಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಮಂಜರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದೇ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸೇರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲೂ ಸಹ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಉಮೇದುವಾರನಿಗೂ ಸಹ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳಿವೆ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೂರ ತಿರುಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಓಡಾಡಿದರೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಮೂರು ಡಿವಿಜನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಾವು ಮುಂದುವರಿಯಬಹುದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ನಂದೀದುರ್ಗ, ಅಷ್ಟಗ್ರಾಮ, ನಗರ ಡಿವಿಜನ್ ಅಂತ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಹುದು, ಇದು ಒಂದೇ ದಾರಿ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ನಿಮ್ನ ಪಂಗಡದವರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದೆ. ನಿಮ್ನ ಪಂಗಡದವರು ಎಂದರೆ ಬರೀ ಆದಿಕರ್ನಾಟಕರು ಅಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಬಹಳವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನಾವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಈಗಿನ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಉದ್ದೇಶ, ನಮಗೆ ಬಂದಿರುವ ಸೂಚನೆಯೂ ಸಹ ಅದೇ. ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹಂಚುವಾಗ ಫ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹುಷಾರಾಗಿ ಹಂಚಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಣಜಾರರು. ಒಡ್ಡರು ಇತ್ಯಾದಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ತರಹ ಪಂಗಡಗಳಿವೆ. ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸೀಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿ ಹಂಚುವಾಗ ಅಂಥಾ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಅವರಲ್ಲೂ ಚುನಾಯಿಸಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಅವರದೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೇ ಕೊಡೋಣ. ಆ consideration ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅಷ್ಟೆ.

ಓಟು ಮಾಡುವಾಗ ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ತೊಂದರೆಯಿದೆ ಎಂದು ನ್ಯಾಯಾಂಗ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು. ಆ ರೀತಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಯಾವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲೇ ಆಗಲೀ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇಲ್ಲ. Human ingenuity can cope with any situation. ಏನೇ ಮಾಡಿದರೂ ನೀವು ಬಾಹೆ ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗಿದರೆ ಅವರು ರಂಗೋಲೆ ಒಳಗೆ ನುಗ್ಗುತ್ತಾರೆ. ಓಟಿನ ಪದ್ಧತಿ ಯಾವರೀತಿ ಇರಬೇಕು, ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಇರಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಚಿನ್ಹೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಓಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಬಂದೋಬಸ್ತು ಮಾಡಬಹುದು. ಅದೇನೂ ದೊಡ್ಡ ತೊಂದರೆ ಅಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಈ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ಓಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಗುಪ್ತವಾಗಿ ಬ್ಯಾಲೆಟ್‌ಪೇಪರ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೂ ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಪದ್ಧತಿ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. Even in the smallest constituency there will be 36,000 voters. So I do not put much stress on that. I agree with colour box system.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಇಷ್ಟು ಜನ ಓಟುದಾರರಿರುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಸುಲಭವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಓಟು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತೀರೋ ಅಷ್ಟೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ನನಗೆ ಸರಿಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸೂಚನೆ ಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ಕಷ್ಟ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಆಗಲೂ ಅದೇ ಕಷ್ಟ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಾತುರತೆ ಇದೆಯೋ ನಮಗೂ ಅಷ್ಟೇ ಕಾತುರತೆ ಇದೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಪೈಕಿ ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪನವರು ಸೂಚಿಸಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯಸನವಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಸರು ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಮೇಲೆ ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಇರಬೇಕೆಂದು ಆಶೆಯೂ ಇಲ್ಲ, ಹೊರಗೆ ಇರುವುದಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ I do not like the way in which you approach this problem. ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಚಿಸುವಾಗ ನೀವು ಉದಾರತೆಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಉದಾರತೆಯಿಂದ ಇದ್ದು ನಾಲ್ಕಾರುಜನ ಬೇರೆ ಪಾರ್ಟಿಗಳವರನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಕಷ್ಟವೇನಾಗುತ್ತಿತ್ತು? ಈಗ ಅವರು ಮಾಡುವ ಸಲಹೆ ಅಖೈರು ಅಲ್ಲ.

Sri K. T. BHASHYAM.—Power to co-opt also was a suggestion.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—This is not worth while because it is not a final proposal. There is another authority sitting in judgment over you. ಅಧಿಕಾರ ವಿರುವವರಿಗೆ ಉದಾರತೆ ಇರಬೇಕು. ಇಂಥಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು ಉದಾರ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ತಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಇತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಶ್ರೀ ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಕೂಡ ನಾನು ಸವಾಲು ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. You did not co-operate with me. But I did not leave you. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇಂಥಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವಾಗ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೇನು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು? ಮುಂದೆಯಾದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ಈಗ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿ, ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ನಿಧಾನ ಮಾಡದೆ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಂತೆ ಹೇಳಬೇಕು. ಈಗ ಅವರು ಒಂದು ತಿಂಗಳು ಅವಧಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. I think it ought to be still less–within a fortnight.

Sri K. T. BHASYAM.—I propose to call the meeting on Monday and finish it by Saturday.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಅಮೂಲ್ಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡೋಣವೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಆಶಯ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನೂ ಕೂಡ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ವಾದಿಸುವವನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ವಿಚಾರವೆಂದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಉಮೇದುವಾರನು ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಮತ್ತು ಓಟುದಾರರಿರತಕ್ಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೇ ತಾನೂ ಇರತಕ್ಕವನಾದ್ದರಿಂದ ಆಯಾ ಸ್ಥಳದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳೇನು, ತನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ರಚನಾತ್ಮಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಆ ಜನರ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಸೌಕರ್ಯವುಳ್ಳವನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಮೊದಲನೆಯ ಅನುಕೂಲ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಚುನಾವಣೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಉಮೇದುವಾರನಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚಿಗೆ ಕಾರಣವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲಂಚರುಷುವತ್ತುಗಳಿಗೆ, ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರವಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿನ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದರಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಈ ಕಳಂಕವನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ಹೋದರೂ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಚುನಾವಣೆಗಳ ಪವಿತ್ರತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಸಾಧನ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ನೋಡಬೇಕು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಒಂದು ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯ ಸಾರಿ ನಾವೀಗ ಓಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಓಟರುಗಳು ಅವಿದ್ಯಾವಂತರುಗಳಾಗಿರುವುದರ ದೆಸೆಯಿಂದ ಸರಿಯಾಗಿ ಓಟು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಎಷ್ಟೋ ವೋಟುಗಳು invalid ಆಗಿರುವುದೂ, ಯಾರಿಗೋ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಓಟು ಯಾರಿಗೋ ಹೋಗಿರುವುದೂ ನಮ್ಮ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ 21 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಎಲ್ಲಾ ಗಂಡಸರು ಮಾತ್ರವೇ ಬರುವುದಲ್ಲದೆ ಹೆಂಗಸರೂ ಭಾಗವಹಿಸುವುದರಿಂದ, ಒಟ್ಟು ಓಟರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 30–40 ಸಾವಿರದಷ್ಟು ಒಂದೊಂದು ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿಯಲ್ಲೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವರಿಷ್ಟು ಮಂದಿಯೂ ಓಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಲಿ. ಏನೇ ಮಾಡಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಓಟು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯದೆ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತಾರೋ ಅವನಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಬೇರೊಬ್ಬನನ್ನು ತಂದುಬಿಡಬಹುದು. ಹೀಗಾಗಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಜಯಗಳಿಸಬೇಕಾದವನಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯುಂಟಾಗುವ ಸಂಭವಗಳೂ ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿಯಿದ್ದರೆ, ಇದ್ದದ್ದರಲ್ಲೇ ಓಟುದಾರರೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಓಟುಮಾಡಬಹುದಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿಯೂ ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಈ ತರುಣದಲ್ಲಿ Healthy convention ಗಳನ್ನು ರೂಢಿಗೆ ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಗೆ ಲಗತ್ತಾದ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರಬೇಕು. ಯಾವ ಉಮೇದುವಾರನೇ ಆಗಲಿ, ತಾನು ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದಲೇ ಚುನಾಯಿತನಾಗಿ ಬಂದಿರಲಿ, ಆತನು ಚುನಾಯಿತನಾಗಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಒಟ್ಟು ದೇಶದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕೇ ಹೊರತು, ತಾನು ಯಾರಿಂದ ಚುನಾಯಿತನಾಗಿದ್ದಾನೆಯೋ, ಯಾರಿಂದ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆಯೋ, ಆ ಚುನಾವಣಾದಾರರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಬೇಕೆಂದೆಣಿಸಕೂಡದು. ಎಲ್ಲಿಯತನಕ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಭಾವನೆಗಳಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದೇಶ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಯಾವ ಪಕ್ಷವೇ ಜಯಗಳಿಸಿಬರಲಿ—ಅದು ಸೋಷಲಿಸ್ಟ್ ಆಗಿರಲಿ, ಇಲ್ಲ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಆಗಿರಲಿ—ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಅಥವ ಜಾತಿಗಳ ಪ್ರಭಾವದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ; ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಿರಲಿ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಅವರ ಸ್ಥಾನ ಮುಗಿಯಿತು. ಹಾಗೆಯೇ, ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಡಿಕ್ಟೇಟೋರಿಯಲ್ ಆಗಿ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗಿರುವುದು ಏನಿದ್ದರೂ ಆರ್ಥಿಕ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ. ಓಟುದಾರರಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ, ಯಾವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಓಟುಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿಯಿರಬೇಕು. ಈ ಪಾರ್ಟಿ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದು ಇಷ್ಟು ವರ್ಷವಾಯಿತು, ಇವರಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅರ್ಥವಾದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವೋಟುದಾರನೂ ತನ್ನ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಓಟುಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಿದ್ದು ತಕ್ಕಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿದ್ಯಾವಂತನಾಗಿ ಒಟ್ಟು ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಾವು ಕೊಡುವ ಓಟು ವ್ಯಕ್ತಿಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಸ್ವಾರ್ಥಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಒಟ್ಟು

ದೇಶದ ಹಿತಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಎಂಬ ಅರಿವಿನಿಂದಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಓಟು ಮಾಡುವಂತಾಗಬೇಕು. ಹಿಂದೂ ದೇಶವು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಜಾಸಕ್ತೆಯ ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. 15 ಕೋಟಿ ಮತದಾರರು ಓಟುದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 9 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಈ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ರಾಜ್ಯಭಾರವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರಾವ ಉತ್ತಮ ಏರ್ಪಾಡೂ ಇಲ್ಲ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಸಹ ಅದೇ ಆಗಿದೆ. ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿಯವನು ಯಾವಾಗಲೂ ತನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ, ಮಲ್ಟಿಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿಯವನಾದರೆ ಒಟ್ಟು ದೇಶದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಯಾವುದೇ ಸಣ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಚುನಾಯಿತನಾಗಿ ಇಂಡಿಯನ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೇ ಹೋಗದಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಆತನ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸದಸ್ಯನೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೆಯೇ ವಿನಾ ತನ್ನ ನಾಡ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಭಾವನೆ ಇರಲೂಕೂಡದು. ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಭದ್ರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಯಾರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಎಡ್‌ಮಂಡ್‌ಬರ್ಕ್ ಎಂಬುವನು ತನ್ನ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಖಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬರ್ಕನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಇಡೀ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಹಿತದ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಾನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಅವರು ತಿಳಿದಿದ್ದರು. ಬಹುಶಃ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬರ್ಕರೊಬ್ಬರೆ ತಮ್ಮ ವಾಕ್ ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದ, ತಮ್ಮ ಲೇಖನಗಳಿಂದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ರಾಜಕೀಯ ತತ್ವದ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಗಾಗಿ (for the development of political thought in England) ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿರುವುದು ಅನುಕೂಲ. ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಬಂದಿರುವ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ತಕ್ಷಣ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳು ತೋರುವುದು ನ್ಯಾಯ. ಆದರೆ ರಾಜಕೀಯ ತತ್ವಜ್ಞಾನ ಜನರಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದಹಾಗೆಲ್ಲಾ, ಜನರು ತಿಳಿವಳಿಕಸ್ಥರಾದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ, ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ಉತ್ತಮವಾದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ, ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ, ಕಷ್ಟಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತವೆ. ಕೆಲವರು ಮಲ್ಟಿಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲವು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರವೂ ಸಹ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಏನೊಂದು ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಇಂಥ ಕೋಮಿಗೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಆ ಕೋಮಿನವರು ಇತರೇ ಕೋಮಿನವರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅಂದು ಆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ತರಗತಿಯವರನ್ನೂ ಕೂಡ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಲು ಅವಕಾಶಕೊಡದೆ ಇತರೇ ಕೋಮಿನವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ನಿಂತು ಇತರ ಕೋಮಿನವರ ಸಹಕಾರದಿಂದಲೂ ಜಯಗಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವರೇ ಬೇರೆ, ನಾವೇ ಬೇರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಗಳು ಹೋಗಿ ಹರಿಜನರೂ ಜನರಲ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿಯ ಇತರ ಉತ್ತಮ ಜನರಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ತಮೋತ್ತಮರೆಂದಾಗಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಸೆಕ್ಯೂಲರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಉನ್ನತ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೈನಾರಿಟಿಯೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೈನಾರಿಟಿಗಳವರಲ್ಲೂ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳೂ, ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಉನ್ನತಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವವರೂ, ರಾಜಕೀಯ ತತ್ವಜ್ಞರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರೂ ಜನರಲ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿಯಿಂದ ನಿಂತು ಚುನಾಯಿತರಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಮಲ್ಟಿಮೆಂಬರ್ ಚುನಾವಣಾಸ್ಥಾನಗಳಾದರೆ ವೋಟುದಾರರಿಗೆ ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲದ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲಗಳಿಗೂ ಅನೇಕ ಅನೀತಿಯುತ ಲಂಚರುಷುವತ್ತುಗಳಿಗೂ ಅವಕಾಶವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೇ ಕೊಡಲಿ ಪೆಟ್ಟು ಹಾಕಿ ನಾವು ಯಾವ ಸದ ದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯಾಂಗವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದನ್ನೇ ಹಾಳುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದುದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರೆಂಬ ಹೆದರಿಕೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಾದ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತ ಪಂಗಡದವರು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ದೇಶ ಸೇವೆ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಈ ಸಭೆ ಆ ಸಭೆ ಎಂಬ ಬೇಧವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸಭೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ತಾವು ಇದ್ದುಕೊಂಡು ದೇಶ ಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು. ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯೇ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ, ಪದವೀಧರರಿಗೂ, ಸೆಕೆಂಡರಿ ಶಾಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೂ, ಇತರ ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇರುವವರಿಗೂ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತೆ. ಹಾಗೆ ದೇಶಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕುತೂಹಲ ಉಳ್ಳವರು ಈ ಸಭೆಗೂ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದು ತಾವು ಸೇವೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಷ್ಟೇಕೆ ದೇಶಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದವರೂ, ಪ್ರಜಾನುರಾಗಿಗಳಾದವರೂ ಹೀಗೆ ಒಂದಲ್ಲಾ ಒಂದು ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಸೇವೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವೇ ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವೆಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅಂಥವರು ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಇಂಥಾ ಸಭೆಗಳ ಹೊರಗಡೆ ಇದ್ದಾಗಲೂ ತಮ್ಮ ಅಮೋಘವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಅಪಾರವಾದ ಅವಕಾಶಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ "ಅವರದು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಪಂಗಡ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ, ಆರಿಸಿಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ" ಎಂಬ ಒಂದು ನೆಪದಿಂದ ವಾದಿಸಕ್ಕಂಥ ಶಂಕೆಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ರಾಜ್ಯ ನೀತಿಯ ಮತ್ತು ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಪಕ್ಷದವರೇ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿದೆ. ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಪರಿಶುದ್ಧ

ವಾದ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ರಾಜ್ಯಭಾರವಿರತಕ್ಕ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳು ಹಾಗಿರಲಿ. ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ತತ್ವದ ಪ್ರಕಾರ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ರಷ್ಯಾ ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಅನುಕೂಲವಾದ ತತ್ವವಿದ್ದರೆ ಹತ್ತು ಅನಾನುಕೂಲವಾದ ತತ್ವಗಳು ಇದ್ದೇ ಇವೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ವಾಕ್ ಸ್ವಾತಂತ್ರವಿಲ್ಲ, ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯ ಅನಾನುಕೂಲಗಳು ಇದ್ದೇ ಇವೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಧರ್ಮದಿಂದಲೇ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮಾತು. ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಡಬ್ಬಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಬಂದಾಗಲೂ ಅದರಿಂದ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರು ಕೇಳುತ್ತಿರುವ ಅನುಕೂಲಗಳು ದೊರೆಯಲಾರವು. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದ ತತ್ವವೇ ಹಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಪಂಗಡವನ್ನು ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತ ಪಂಗಡವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಯಾವ ತತ್ವಗಳೂ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ನಂತರ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ತತ್ವಗಳ ನೀತಿ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತ ಪಂಗಡದವರೊಡನೆ ಐಕ್ಯಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬುದಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಈ ದಿವಸ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಬಹು ಸದಸ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದೇ ಪಕ್ಷ ನಾಳೆ ಮೈನಾರಿಟಿ ಪಕ್ಷವಾಗಬಹುದು. ಅದರಂತೆ ಈ ದಿವಸ ಮೈನಾರಿಟಿಯಾಗಿರುವ ಪಕ್ಷ ನಾಳೆ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಪಕ್ಷವಾಗಬಹುದು. ಇದು ಒಂದು ಕೋಮಿನವರ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಕೋಮುಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿರುವಂಥ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವಿಚಾರ. ಅಂಥಾ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಯಾರಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ರಾಜ್ಯಭಾರ ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಈಗಿನ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತದ ಮೂಲ ತತ್ವ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯೇ ಇತರೇ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧಾನಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದುದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ವಿಧಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸುಲಭವಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ಕೇವಲ ಕಮ್ಮಿ ದರ್ಜೆಯ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯುಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಸಹ ಸಾಕಷ್ಟು ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳವಳಿಕೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಮಾರ್ಗಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದುದು ಜನಗಳು ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ತಮ್ಮ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲು ಸಾಕಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗತಕ್ಕದ್ದು. ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ. ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮತದಾನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯನೂ ತಾನು ಓಟು ಮಾಡತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯನ ಯೋಗ್ಯಾಯೋಗ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಮತದಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ. ಅಂಥಾ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಚೈತನ್ಯ ಮತದಾರರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದು ಅವರ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಾಗಲು ಬಹಳ ಕಠಿಣ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಮಿತಿ ಸಭೆಗಳಿಗೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಮಾತ್ರ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುವಷ್ಟು ಸ್ವಾರ್ಥಪರರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಇಷ್ಟೆ. Congress Party is a Democratic Body. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಕ್ಷಗಳಿಂದಲೂ, ದಕ್ಷರಾಗಿರತಕ್ಕವರನ್ನೂ ಮೇಧಾವಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಉದಾರ ನೀತಿಯಿಂದ ವರ್ತಿಸತಕ್ಕಂಥ 3-4 ಜನಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವ ನಮಗೆ ಖಂಡಿತ ಇರುತ್ತದೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಗಳವರ ಬಗ್ಗೆ ತಾವೇನು ಹೇಳಿದಿರಿ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಈ ಸೂಚನೆಯ ಪರವಾಗಿ ನಾನು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ, ಈಗಿನ ತೀರ್ಮಾನದ ಪ್ರಕಾರ ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ 19 ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥಾ ಕಡೆ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಅವುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಡಬ್ಬಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಆಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಜನರಲ್ ಆಗಿಯೂ, ಒಂದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರಿಗಾಗಿಯೂ ಇರುವಂತೆ ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೇ ಸೂಕ್ತವಾದುದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಯಾರು ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥವರಿಗಾಗಿ ಎಂದಿದೆಯೇ ಹೊರತು ' ಹರಿಜನರು ' ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಮಹತ್ತರವಾದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಯ ತನಕ ಬಹು ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ನಮ್ಮವರು ಯಾವ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅಂಥಾ ಕಾನೂನಿಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿ ಅದನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಪಡಿಸಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗವೇ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದೀತು. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ವರೂ ಈಗ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ ಸೂಚನೆಗೆ ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ನಾನು ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯೇ ಸರ್ವೋತ್ಕೃಷ್ಟವಾದುದೆಂದೂ, ಅದಕ್ಕೆ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಹಾರೈಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಪವಿತ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಅಂದಿನಿಂದಲೂ ಬಹಳ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರವಾದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಿಯಮಾವಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನಾವೀಗ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸಂಕುಚಿತ ಭಾವನೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ವಾದ ಮಾಡಬಾರದು.

ಇನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಗಿಂತಲೂ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಉತ್ತಮವಾದುದು

ದೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ವಿಧಾನವೇ ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದುದೆಂದು ಮೊದಮೊದಲು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆನು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನೋಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆಯೆಂಬುದಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದಿತು. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ; ಸರ್ಕಾರದವರು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಶಾಸನಾಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಒಂದಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷರಾದವರೂ, ಮೇಧಾವಿಗಳೂ, ಮತ್ತು ಅತಿ ಉತ್ತಮರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವರೂ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಿದೆ. ಆದರೆ ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ದಕ್ಷರೂ, ಮೇಧಾವಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಅತಿ ಉತ್ತಮರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥವರೂ ಆರಿಸಿ ಬರಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೇ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಇದ್ದರೆ ಉತ್ತಮವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಲ್ಟಿಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಇರತಕ್ಕ ಕಡೆ ಎರಡು–ಮೂರು ಸ್ಥಾನಗಳ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ ಒಬ್ಬಿಬ್ಬರಾದರೂ ದಕ್ಷರಲ್ಲದವರು ಆರಿಸಿ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಮೇದುವಾರರುಗಳು ಕೋಮುವಾರು ಭಾವನೆಯ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಮತದಾರರನ್ನು ಉದ್ರೇಕಗೊಳಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಮತದಾನವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರೊಬ್ಬರೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದರಿಂದ ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಇರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಇರುವುದೇ ಲೇಸೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ 320 ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುವಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿಧಿಯನ್ನು ಕೇವಲ 3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ರಚನೆ ಮಾಡಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಂತೆಯೇ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೊಂದಿದ ಪಾಕೀಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಅವರು ಇನ್ನೂ 10 ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನಾದರೂ ರಚಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಮ್ಮಂತೆ ಇಂಥಾದ್ದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಶಾಸನವನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ಇನ್ನೂ 100 ವರ್ಷಗಳು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವುದೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಇಂಥಾ ಕಠಿಣವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಅದನ್ನು ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನೇ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾಳೆ ಸೋಮವಾರದೊಳಗಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನೇ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಈವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಬೇಗ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವೆಂದೂ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟೀವ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗೆ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಉತ್ತಮವಾದುದೆಂದೂ ನಾನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಅವರು ಮುಂದುವರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಸೀಟುಗಳಿಗೆ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಗಳಿಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರೂ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನೋಡಲಾಗಿ ಆ ರೀತಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯಲ್ಲಿ ಸೀಟುಗಳ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಅಥವಾ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಎಂದರೂ ಒಂದೇ ಎಂಬುದಾಗಿದೆ. ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಪುನಃ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 19 ಸೀಟುಗಳಿಗೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾವ ಲೋಪಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅದೇ ಲೋಪ ಈ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಗಳನ್ನು ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡಿದರೂ ಬರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೇ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ತಂದಂತೆ ಆಗುತ್ತೆ. It will be the very reverse of what the constitution contemplates.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Prohibiting seats would be denying the rights of others to stand for election in that constituency. That is a right taken away.

Sri D. H. CHANDRASEKHARIYA.—That will become communal constituency.

Sri K. T. BHASHYAM.—When we say Reservation of a seat in the General Constituency, 'Reservation' means that among the general seats of 99, you reserve 19 seats.

Sri M. MADIAH.—I want information as to whether we are prevented either by the provisions of the Indian Constitution or by the provisions of the Representations of People Act, 1950, to form 99 single member constituencies for the entire State. It is a straight question for which I want an answer.

Sri K. T. BHASHYAM.—It is against the constitution.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು.—ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ ಮತ್ತು ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಸೀಟು ಎಂದು ಕ್ಲಾಸಿಫಿಕೇಷನ್ ಇಲ್ಲ. The whole State must be divided into constituencies for single members. ಕೆಲವು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಮಾದಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ 99 ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ 19 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ರಿಜರ್ವ್ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರ್ಕಲ್ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

Sri K. T. BHASHYAM.—Each term is 5 years and five into five will be 25 years.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರಿಯಾಯಿತಿಯು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು.—ಒಟ್ಟು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಜನರಲ್ ಸೀಟು ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಜನರಲ್ ಸೀಟು ಕೊಡದೆ ಇರುವ ಲೋಪ ಕೆಲವುಕಡೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟವಿರುವುದು.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA–They have a right to stand in general constituencies.

Sri A. G. RAMACHANDRA RAO.—It is only for one seat and not for both the seats.

ಎಪ್ಪತ್ತೈದುಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಬ್ಬರು ಹರಿಜನರಲ್ಲದವರು ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆಗ್ಗೆ ಉಳಿಯುವುದು ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಮಾತ್ರವಾದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ಲೋಪ ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ತರಹ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಲೋಪವಿರುವುದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಮಾದಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದು ಗುಣವಿದೆ. ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ನಿವಾರಣೆಯನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷರೂಪವಾಗಿ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. 40 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ನಿವಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಒಂದು ಲೋಪಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಸಮಿತಿಯವರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಲೋಯರ್ ಹೌಸಿನ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಮಾಡಿರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಜುಯೇಟುಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಡುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಸನವಿಧಾಯಕ ಸಭೆ(ಅಪ್ಪರ್ ಹೌಸ್) ಯೊಂದಕ್ಕೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಿಂದ (ಲೋಯರ್ ಹೌಸ್) ಈ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ 13 ಜನರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಮತ್ತು ಗ್ರಾಜುಯೇಟುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಮೂರು ಮೂರು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದರಿಂದ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬಹಳ ವಿಸ್ತಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು; ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಮಾಡುವಾಗ ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಓಟರುಗಳಿದ್ದರೆ ಅನುಕೂಲ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಲಂಚ ರುಷುವತ್ತು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿರುವ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೂ ಆಗುವುಧಿಲ್ಲ. ಕ್ಷೇತ್ರ ಚಿಕ್ಕದಾದರೆ ತೊಂದರೆಯಿದೆ, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಟೌನು ಮತ್ತು ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯೋಗ್ಯರಾದವರು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ; ಲಂಚ ಕೊಡತಕ್ಕವರೇ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವುದೇ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದರೂ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಸದಸ್ಯರಿಗಿಂತ ಕಡಮೆಯಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದನ್ನು ಸಮಿತಿಯವರು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಕೊನೆಯದಾಗಿ, ಸಿಂಗಲ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರಬಲ್ ಓಟಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಕ್ಷೇತ್ರವಿರುವ ಕಡೆ ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರಕುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ಅಪ್ಪರ್ ಹೌಸಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಜನರಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ಇದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು. ಕ್ಷೇತ್ರ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದು ಆವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Srimathi RATNAMMA ISAAC (Kolar District—General).—Sir, the Constitution of India has been so framed that I cannot now rise and ask for any special favour or prerogative for the womenfolk. I cannot even ask for a certain number of seats in the Legislature as we have been so honourably treated by the Centre, that we women are equal in status and in everything with men. This is a great step in the right direction. I understand that in every country and also in India women are a few more than men and both of us have got equal privileges to vote. So it seems to me, Sir, that if we women all make up our minds to send up only women to the Legislature, we could even capture hundred per cent of the seats (Laughter) and shut you all men out of it. But we are not going to do so. We know, Sir, that we cannot get along in the world without men and in a like manner we want our honourable brothers here to recognise that women also should be included in the Legislature. You all know what a sobering and steadying influence our women have in every home. Often it is said that it is a joy for you men in the family to be happy when you extend a favour, say a silk sari or a jewel to the women in the house. It is where you are more happy. So I only request you, Sir, and those of you who have got the authority, that when they make a list of candidates for election, they will give a fair share to the women also—at least 20 per cent.

Then about the other things, I am one with those who have expressed opinion in favour of single member constituency as the best system of voting. I also prefer the colour box system because many of the voters are still ignorant. I also voice the wish of everybody here that a committee with the Law Minister as the Chairman and others as members is constituted. One more word—whenever such committees are formed, I want you to remember that half the population are women in the world.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಅವರು.—ಈಗ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಬೇಕೋ

ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡರ ಪರವಾಗಿಯೂ ವಾದ ವಿವಾದಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಎರಡರ ಪರವಾಗಿಯೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಸುಮ್ಮನೆ ವಾದಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡದೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ, ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯೇ ಕ್ಷೇಮಕರವೆಂಬ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಓಟುದಾರರಲ್ಲಿ ಬಹುಮಂದಿ ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರು. ಆದುದರಿಂದ ಅವರು ಓಟು ಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ಗೊಂದಲವೂ ಆಗದಂತೆ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ. ರಾಜಕೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಓಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಓಟುದಾರರಲ್ಲಿ ಓಟುಮಾಡುವಾಗ ಯಾವ ಸಂಶಯಕ್ಕೂ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದಿರುವ ಒಂದು ದಾರಿಯನ್ನು ನಾವು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದೇ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಪಕ್ಷದವರೂ ನಾಲ್ಕಾರು ಜನರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತು, ಹೆಚ್ಚು ಪಕ್ಷಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರು ಜನ ಉಮೇದುವಾರರಾಗಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಜನರಿಗೆ ಯಾರನ್ನು ಆರಿಸುವುದು ಎಂಬುದು ಓಟುಮಾಡುವಾಗ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯೇ ಉತ್ತಮ. ಬೇರೆ ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಓಟುದಾರ ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನನ್ನನ್ನು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡುವುಕ್ಕೆ ಬದಲು ನಮ್ಮ ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರಿಗೆ ಓಟು ಮಾಡಿಬಿಡಬಹುದು (ನಗು!!) ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯೂ ಆಗಬಹುದು, ಆದರೆ ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಹಾಗಾಗದೇ ಇರುವಹಾಗೆ ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. (ನಗು!!)

Sri B. HUTCHE GOWDA.—About single member constituency, this was not your attitude thirty months ago.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಅವರು.—ಮೂವತ್ತು ತಿಂಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ನಾನು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದೇನೆಂದು ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಅಂತರಂಗವನ್ನು ಅರಿಯುವಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವರು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ ಎಂದು ನನಗೆ ಸಂತೋಷ!

ಈಗಿರುವ ಮಲ್ಟಿ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರು ಸ್ಥಾನಗಳಿದ್ದು ಅನೇಕರು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತು ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ನಿಂತವರಿದ್ದರೆ ಪಕ್ಷವು ತೀವ್ರ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಿದರೆ ಮತ್ತಾರಿಗೂ ಚುನಾಯಿತರಾಗಲು ಅವಕಾಶವೇ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಕೂಡ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಕಟ್ಟಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಏಕ ಸದಸ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಅವರು ಸ್ವಾಗತಿಸಲಿ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಸಂದೇಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ, ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ತಾಯಿಯೂ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು. ಅವರ ತಾಯಿಯೂ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು. ಗಂಡಸರೆಲ್ಲರೂ ತಾಯಿಯನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾರೆ, ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮುಂದೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ನಾಳೆ ನಡೆಯುವ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸೋದರಿಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಐಜಾಕ್‌ರವರು ಉಮೇದುವಾರರಾಗಿ ನಿಂತರೆ ಆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ನಿಂತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನನ್ನ ಓಟುಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೇ ಕೊಟ್ಟು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶವುಂಟು. ಅವರು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಡಸರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಅವರೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೆಣ್ಣಾಗಲೀ ಗಂಡಾಗಲೀ ಯಾರು ರಾಜಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ರಾಜಕಾರಣದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥರೋ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದೇ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲೇ ಸಮಾನಾವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೇ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮಕರವೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ, ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂಬುದು ಇದುವರೆಗೆ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣಗಳಿಂದ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವಿರಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಬಹು ಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವಿರಬೇಕೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಬರಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶವೇನೋ ಇದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಹಾಗೆ much could be said on both sides. ಆದರೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಇಂತಹ ಕಠಿಣ ಸಮಸ್ಯೆ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಹಾ ಮಂತ್ರವನ್ನು ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ತೋರಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಕಷ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆ, ತೊಡಕಾದ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದಾಗ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಹಾ ಮಂತ್ರವನ್ನು (Talisman) ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ನೀವು ಹಾಕತಕ್ಕ ಹೆಜ್ಜೆ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಿ, ಎಂದರೆ, put to yourself this question whether it helps the largest number in the country or not, ಇದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಲಾಷೆ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೆಲವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾವಣೆಯಾಗತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರುವುದು ಎಂದು ವಿನಯದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾವು ಚುನಾವಣೆಯಾಗತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ದೇಶದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ವಹಿಸಿ ಬರಬೇಕು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾವು ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರಬಹುದು, ಯಾವುದು ಇದಕ್ಕೆ ಸುಲಭ ಮಾರ್ಗ ಎಂಬುದು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರಬಾರದು. ದೇಶವನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಬಹು ಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿ

ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಅಥವಾ ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹು ಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂಬ ವಾದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಹಿತ ರಕ್ಷಣೆ. ನಿಜ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಇದು ನಮಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಜಾಂಶವಿದೆಯೆಂದೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ನಾನು ಮೊದಲೇ ಸೂಚಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಇಂತಹ ಜಟಿಲ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದಾಗ ಇದನ್ನು ಒಟ್ಟು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಈ ಬಹು ಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಕೋಮಿನವರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯಾಗಬಹುದೆಂದು ತೋರಬಹುದಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಲೋಪದೋಷಗಳಿವೆ. ಇದು ವಿಷಪೂರಿತವಾದದ್ದು ಎಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಮೈನಾರಿಟಿ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯೆಂದು ಹೇಳಿಹೇಳಿ, ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನೇ ಕಳೆದುಕೊಂಡೆವು. ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಉತ್ಪನ್ನವಾದುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ ಈ ರೀತಿಯ ಮೈನಾರಿಟಿ ಹಿತದೃಷ್ಟಿ. ಮೈನಾರಿಟಿ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮುಸ್ಲಿಂ ಲೀಗ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಆಯಿತು. ಅನಂತರ ಅದು ಯಾವರೀತಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಭಯಂಕರ ಪರಿಣಾಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಯಿತು ಎಂಬುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ತಿಳಿದಿದೆ. ಅವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಉತ್ತರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ ಹಿಂದೂ ಮುಸ್ಲಿಂ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಪಾಕೀಸ್ಥಾನ ಬೇರೆಯಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಉತ್ತರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗೆಹರಿದಿದೆ. ಆದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರಲ್ಲೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪಂಗಡಗಳು ಇವೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲೂ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪಂಗಡಗಳಿವೆ. ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೋಮುಗಳು ಎಂದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇತರರು. ಈಗ ಈ ಭಾವನೆ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣದಿಂದ ಉತ್ತರಕ್ಕೂ ಹರಡತಕ್ಕ ಸೂಚನೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ದುರಾದೃಷ್ಟದ ವಿಚಾರ. ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಿಂದ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಆಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬಿನ್ನೈಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ಈ ಅನುಕೂಲ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ಧೈರ್ಯಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಬೇಡ, ನಾವು ಬದುಕಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರ ಆಶ್ರಯದಿಂದ, ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಬದುಕಬೇಕೇ ಹೊರತು ಕೇವಲ ಶಾಸನದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಶಾಸನದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬದುಕಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂಡಿಯನ್ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನರು ಈ ರೀತಿ ಶಾಸನ ರಕ್ಷಣೆ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಇತರ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತ ಪಂಗಡದವರೂ ಸಹ ಅದೇ ರೀತಿ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮಗೆ ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಅದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾವೂ ಸಹ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಲ್ಲೇ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ಧೈರ್ಯಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ಗೆ ಕೇವಲ 10 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮಾತ್ರ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಆದನಂತರ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿಯೂ ಜಾತಿ ಮತ ವಿಭಜನೆ ಇರಬಾರದೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜಾತಿ ಮತ ವಿಭಜನೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಾನಿ ತಟ್ಟಿದೆ. ಇನ್ನುಮುಂದಾದರೂ ಜಾತಿ ಮತ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ರಾಜಕೀಯ ಪಾರ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರೂ ಸಹ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದೆಂದು ನನ್ನ ಖಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇತರ ವಿಚಾರಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಸಣ್ಣ ವಿಚಾರಗಳು. ಅವುಗಳನ್ನು ಮುಂದೆ ಬೇಕಾದಹಾಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸೂಚನೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಹುದು. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಇದೇ ಕಡೆಯ ತೀರ್ಮಾನ ಎಂದು ನನಗೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಏನೇ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಅಖಿಲ ಭಾರತದ ನೀತಿಗನುಸಾರವಾಗಿರಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧುವಾಗಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ.

ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳವರೂ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ನಡೆಯಬೇಕಾಗುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಹುದಾದ ಹಕ್ಕು ನಮಗೆ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ತೀರ್ಮಾನ ಅವರದು. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಸಿಂಗಲ್‌ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಗೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಂಬಲಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಾದ ಜನಾಬ್ ಹನೀಫ್‌ರವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ನಾವು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರು, ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರು ಎಂಬ ಭೇದಭಾವಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮರೆತು ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡು

ವುದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದದ್ದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪನವರು (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಈಗ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಇರಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿ ಇರಬೇಕೇ ಎಂಬ ವಿಷಯವಾಗಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯ ಸಾರಿ ವಯಸ್ಕರ ಮತದಾನ ಪದ್ಧತಿಯಂತೆ ಸುಮಾರು 22 ಕೋಟಿ ಜನರಿಗೆ, ಹೆಂಗಸರಿಗೂ ಸೇರಿ ಓಟುಮಾಡತಕ್ಕ ಹಕ್ಕು ಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಓಟರುಗಳೆಂದರೆ ಸುಮಾರು ಅಮೆರಿಕಾ ಮತ್ತು ಕೆನಡಾ ದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ, ಅಷ್ಟು ಜನ ಓಟರುಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಓಟಿನ ಹಕ್ಕು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಆಯಿತು. ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿ ಅನುಕೂಲವೇ ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿ ಅನುಕೂಲವೇ ಎಂದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿನೇ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ. ನಾವು ಒಂದು ಪ್ರತಿ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅನಾನುಕೂಲಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಕೇವಲ 19 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅಥವಾ ಇಡೀ ದೇಶವನ್ನೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಪಾರ್ಟಿ ವಿನಃ ಇನ್ನಾವ ಪಾರ್ಟಿಯೂ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ತರಹ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಕ್ಷೇತ್ರವಿಭಜನೆಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್‌ಗೆ 19 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವಿಷ್ಟು. ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯವರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಜಾತಿಗಳವರು ಸೇರಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು 10 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ. ಅನಂತರ ಅದು ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ.

ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದರೂ ಏನೂ ಬೇರೆ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು ಕೂಡ ಸಾಧುವಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವೇನು ಬೇರೆ ಹೇಳಿದರೂ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿಯೆಂಬುದು ಇಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲ. ಅಮೆರಿಕಾ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕುದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಖರ್ಚು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಮತದಾರರುಗಳೊಡನೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪರ್ಕವಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಮಲ್ಟಿಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಒಬ್ಬನು ಯಾವ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲೂ ಕೆಲಸಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಆತನಿಗೆ ಓಟು ಬರುವ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ, 10–15 ಜನರ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯಿದ್ದರೆ ನಾವೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಯಾರಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ಓಟು ಬರಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿಯಿಂದ ಯಾವನೊಬ್ಬ ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯನೂ ತನ್ನ ಪ್ರದೇಶವೇ ಬೇರೆ, ದೇಶವೇ ಬೇರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭರವಸೆಯಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಚುನಾವಣೆಯಾದ ತರುವಾಯ ಅವನೇನಿದ್ದರೂ ಒಟ್ಟು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೇ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಆಮೇಲೆ, ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಪದ್ಧತಿಯೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಓಟರುಗಳು ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಓಟಿಂಗ್ ಕಾಗದವನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಭವವೂ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನನುಸರಿಸಿದರೂ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ಓಟು ಮಾಡಲು ಬಂದವನಿಗೆ ಹೆಬ್ಬೆರಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಕಳುಹಿಸಿ, ಅವನು ಮತ್ತೆ ಓಟುಮಾಡಲು ಬಂದರೆ ಗುರುತು ಹಿಡಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬಹುದು. ಅಲ್ಲದೆ, 24,000, 25,000 ವೋಟರುಗಳಿರುವ ಕಡೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಲಂಚಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಓಟುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅದೇನೂ ನಡೆಯಲಾರದು.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ದೇಶದಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾವು ಭರವಸೆಯಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಏನೂ ಸಂಶಯಪಡಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪನವರು ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I suggest that the discussion may be continued to-morrow also for about one hour.

Mr. SPEAKER.—Yes. So, we meet tomorrow at 1 o'clock.

The Assembly adjourned at Four Minutes past Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Friday 1st September 1950.

LEGISLATIVE ASSEMBLY

FIFTH DAY.

Friday, 1st *September* 1950.

The Assembly met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at One of the Clock.

Mr. Speaker (Sri V. Venkatappa) in the Chair.

STARRED QUESTIONS

(to which oral answers were given).

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa).—Questions.—Question No. 103.

Ordinances promulgated between the last session and this session of the Assembly.

**Q.*—103. Janab MOHAMED VALIULLA (Kolar—Muslim).—

Will the Government be pleased to state :—

the Ordinances promulgated by them between the last session and this session of the Assembly ?

A.—Sri K. T. BHASHYAM (Minister for Law and Labour).—

1. The Betting Tax (Amendment) Ordinance, 1950 (II of 1950).
2. The Mysore Alienated Villages (Protection of Tenants and Miscellaneous Provisions) Ordinance, 1950 (III of 1950).
3. The Mysore Electricity (Taxation on Consumption) Ordinance, 1950 (IV of 1950).

Janab MOHAMED VALIULLA.—If the Assembly had met in May, there would have been no need for promulgating the Ordinances. Why should they not have convened the Assembly in May ?

Sri K. T. BHASHYAM.—We do not call a session of the Assembly merely to avoid an Ordinance.

Janab MOHAMED VALIULLA.—Is it the policy of the Government to rule by Ordinance ?

Sri K. T. BHASHYAM.—No, it is not.

Steps for setting up a Public Service Commission in Mysore.

**Q.*—1. Sri H. C. LINGA REDDY (Kolar District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the steps so far taken by the Government for the setting up of a Public Service Commission in the State of Mysore after the introduction of the Indian Constitution ;

(*b*) the agency that is at present exercising the powers and functions of the Public Service Commission ?

A.—Sri H. SIDDAIYA (Minister for Revenue and Excise).—

(*a*) The question of the formation of a Public Service Commission for Mysore is under the active consideration of Government.

(*b*) The Public Service Commissioner.

Sri H. C. LINGA REDDY.—It is stated that the formation of a Public Service Commission has been under the active consideration of the Government. For how long, may I know ?

*Sri H. SIDDAIYA.—Since six months.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Under article 315 of the Constitution, is it not obligatory that a Public Service Commission should be formed ?

Sri H. SIDDAIYA.—It is so.

Sri H. C. LINGA REDDY.—May I know the steps that have been set in motion for the formation of the Public Service Commission ?

Sri H. SIDDAIYA.—The Mysore Public Service Commission Regulation, 1950, is passed as a preliminary step towards this.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Is our State Government in correspondence with the Government of India in this matter?

Sri H. SIDDAIYA.—Yes.

Sri H. C. LINGA REDDY.—May I know the instructions given by the Central States' Ministry?

Sri H. SIDDAIYA.—They are all of a confidential nature.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Is it true that a Joint Public Service Commission is being contemplated for Travancore, Cochin, Mysore and some other States?

Sri H. SIDDAIYA.—It is not true.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Is it true that there is some difficulty in regard to the appointment of the personnel of the Public Service Commission in our State?

Sri H. SIDDAIYA.—That question is under consideration. That is all I can say.

Sri H. C. LINGA REDDY.—But it is being stated outside that the difficulty of appointing the personnel has given room to this delay. Is it true?

Sri H. SIDDAIYA.—That may not be the reason.

Sri H. C. LINGA REDDY.—The Hon'ble Minister has said that the present Public Service Commissioner is exercising the functions and powers of the Public Service Commission. Is he holding any examinations?

Sri H. SIDDAIYA.—So far he has conducted no examination.

Sri H. C. LINGA REDDY.—What is the basis on which appointments are made by the Public Service Commissioner?

Sri H. SIDDAIYA.—He will call for applications and on the qualifications of the respective applicants, he will decide.

Sri H. C. LINGA REDDY.—How long more will it take to appoint the Public Service commission?

Sri H. SIDDAIYA.—It is in the stage of being constituted.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Will the Public Service Commissioner also make appointments to the gazetted rank?

Sri H. SIDDAIYA.—Yes.

Mushir-ul-Mulk J. MAHOMED IMAM (Chitaldrug *cum* Tumkur—Muslim).—Who are the persons that are under the consideration of the Government to be appointed as members of the Public Service Commission?

Sri H. SIDDAIYA.—That is most confidential.

Janab J. MAHOMED IMAM.—At least have the Government laid down any requisite qualifications to be fulfilled for appointing members of the Public Service Commission?

Sri H. SIDDAIYA.—Of course there is article 313 that indicates qualifications among other things.

Janab J. MAHOMED IMAM.—What reasons prevent the Government from taking a speedy decision?

Sri H. SIDDAIYA.—It is stated in the answer that the question is under the active consideration of the Government. It will be done as early as we can.

Janab J. MAHOMED IMAM.—My question was, what are the reasons that caused so much delay, because the Public Service Commission ought to have come into existence on the 26th January 1950 alone?

Sri H. SIDDAIYA.—The Government have felt that so much time is necessary.

Janab J. MAHOMED IMAM.—What is the actual work that has been done till now towards the formation of the Commission?

Sri H. SIDDAIYA.—I have already answered that the Public Service Commission Regulation, 1950, has been passed and further steps are being contemplated.

Janab J. MAHOMED IMAM.—May I know what are the steps taken towards the formation of the Public Service Commission, such as putting in advertisement or calling for applications or anything of that sort?

Sri H. SIDDAIYA.—We have not yet decided that.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Have the Government taken any steps at all towards the formation of the Public Service Commission?

Sri H. SIDDAIYA.—Yes.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Did the Government consult any persons if they are willing to become members of the Commission?

Sri H. SIDDAIYA.—That is again a matter of confidential nature.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Is there any proposal to amalgamate Mysore with any other State in the matter of the formation of the Commission ?

Mr. SPEAKER.—That has been answered.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Is it not a fact that under the Constitution the existence of a Public Service Commission is quite necessary and obligatory ?

Sri H. SIDDAIYA.—Yes, it is admitted.

Janab J. MAHOMED IMAM.—So, is it not a fact that after 26th January 1950, all appointments which have been made hitherto are illegal ?

Sri H. SIDDAIYA.—This is a transitory period and during this period the Government have passed an order and it is dated 16th February 1950. The appointments made during this period will not be treated as irregular or illegal.

Janab J. MAHOMED IMAM.—May I know if there is any provision under the Constitution to appoint an interim Commission or an interim Commissioner and if so, what that provision is under the Constitution ?

Sri H. SIDDAIYA.—There is no provision. During this period certain things are understood and margin is made for it.

Janab J, MAHOMED IMAM.—Under what provision this Ordinance has been passed entrusting the powers of a Commission to a person ?

Sri H. SIDDAIYA.—There is no such provision, but there is a Government Order on the matter.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Is not that Order clearly against the provisions of the Constitution and therefore illegal ?

Sri H. SIDDAIYA.—It may not be quite irregular, but it is not illegal.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Let us know within what time at least this important part of the provision will be fulfilled ?

Sri H. SIDDAIYA.—As early as possible.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Cannot the Government have a definite time ? Will it be over within one month or three months or one year ?

Sri H. SIDDAIYA.—I can give an assurance that by the time this august body meets next time, this will be announced.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Have the Government laid down any rules for the conduct of the members of the Commission and the principles they have to adopt ? Have the Government done at least this preliminary work ?

Sri H. SIDDAIYA.—Preliminary work is done and as I have already said, the Mysore Public Service Commission Regulation, 1950, has been passed.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಎರಡು ಮೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿಸಿ ಅವುಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ಒಂದು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೀಸ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶಾಸನಸಭೆಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನುಚಿತವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

Appointment of a Public Service Commission in Mysore.

*Q.—57. **Sri M. V. KRISHNAPPA** (Kolar District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they are thinking of appointing a Public Service Commission ;

(b) if so, when ?

A.—**Sri H. SIDDAIYA** (Minister for Revenue and Excise).—(a) and (b) This question is under the active consideration of Government.

Sri M. V. KRISHNAPPA.—Are there any other States of the Indian Union where Public Services Commissions have not been formed ?

***Sri H. SIDDAIYA.**—I want notice.

Sri M. V. KRISHNAPPA.—Are we to take it for granted that the Government are definitely going to form the Commission ?

Sri H. SIDDAIYA.—Most certainly.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು (ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಫೆಬ್ರವರಿ 15ರಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಆರ್ಡರಿನಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಣ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಇಲ್ಲ. If the Hon'ble Member wants it, I shall read it out : "pending orders of the

Government in the matter, Government direct............... ....''
That does not mean immediately.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನ್ ತಕ್ಷಣ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆ ಅದರಲ್ಲಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಅದೇ ಭಾವನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಆ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಆರ್ಡರನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಏಳು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಅದು ನಿಧಾನವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿದೆಯೆಂದು ಮೊದಲೇ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ). ಈಗಿರುವ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನರ ಸಂಬಳವೆಷ್ಟು?

Mr. SPEAKER.—It does not arise.

Amritmahal Cattle in the State and the area of kaval reserved for them.

*Q—17. **Sri B. N. BORANNA GOWDA** (Hassan District—General).—

Will the Government be pleased to lstate.—

(a) the number of Amritmahal cattle in the State ;

(b) the number in the Government farms ;

(c) the number with the servegars;

(d) the income that they get from the cattle in the Government farms and with servegars;

(e) the expenditure incurred thereon ;

(f) the area of kaval reserved for grazing these cattle ?

A.—**Sri T. MARIAPPA** (Home Minister).—

(a) 3,975.

(b) 1,824.

(c) 891.

(d) Rs. 73,775,

(e) Rs. 57,118.

(f) 44,335 acress.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡರು.—(a) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಅಮೃತಮಹಲ್ ದನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 3,975 ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಖಾಸಗಿ ಎರಡೂ ಸೇರಿದೆಯಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಹೌದು ಒಟ್ಟು ದನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಅದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡರು.—ಈ ಏಜೆನ್ಸಿ ಅಲ್ಲದೆ ಅಮೃತಮಹಲ್ ದನಗಳು ಇನ್ನೆಲ್ಲಿವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು —ಇನ್ನೆಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡರು.—ಈ ದನಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ 44,335 ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರುವುದರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ದನಕ್ಕೆ ಏಳು ಚಿಲ್ಲರೆ ಎಕರೆ ಇದೆ. ಆದಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಾವಲುಗಳಲ್ಲೂ ಮೇಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಸರ್ಕಾರಿ ದನಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್ ಬೋರಣ್ಣಗೌಡರು.—ದನಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಿಂದ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ, ಹಾಗೇನಾದರೂ ಇರುವುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಕೂಡಲೇ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡರು.—ದನಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸದೇ ಇರುವ ಕಡೆ ಇರುವ ಜಾಗವನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮನವಿ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡರು.—ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಕೆಲವು ಕಡೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕೆಲವು ಭಾಗವನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದೆ. ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡರು.—ಆ ರೀತಿ ಕೊಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಫಾರಂನವರು ಮತ್ತು ಸೇರ್ವೆಗಾರರು ಕೊಡಕೂಡದೆಂದು ಬರೆದಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿ ಬಾಧಕ ವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಕಡೆ ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಬೋರಣ್ಣಗೌಡರು.—16,557 ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಆದಾಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದು ಸರಿಯಾದ ಆದಾಯವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಆದಾಯ 73755 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್ ಬೋರಣ್ಣಗೌಡರು.—ಖರ್ಚು ಕಳೆದು ನಿವ್ವಳ ಆದಾಯವನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. ಅದು ಸರಿಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಸರಿಯೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಜೋಯಿಸರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ)—ಹಾಗಾದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅಗತ್ಯವಾಗಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗಜಿಲ್ಲೆ)—ಇದಲ್ಲದೆ ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಸಾಕುತ್ತಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ಏಡೆಡ್ ಕ್ಯಾಟಲ್ ಬ್ರೀಡರ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಆರು ಮಂದಿ ಏಡೆಡ್ ಕ್ಯಾಟಲ್ ಬ್ರೀಡರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ದನಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಲೀಸ್‌ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ತಮ್ಮ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ 1,824 ದನಗಳಿಗೆ 44,335 ಎಕರೆಯಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ದನಕ್ಕೆ ಸರಾಸರಿ ಎಷ್ಟು ಬಿದ್ದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಒಂದು ದನಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟು ಎಕರೆಗಳ ನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ನಿಗದಿಯಾಗಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹಂಚಿದರೆ ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಬನ್ನಿ ಬಿಡುವಂತೆ ಅಮೃತಮಹಲ್ ದನಗಳಿಗೆ 100 ರಾಸಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಮೇಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಗೋಮಾಳಕ್ಕೆ 100 ರಾಸಿದ್ದರೆ 30 ಎಕರೆ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅಮೃತಮಹಲ್ ದನಗಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಹುಲ್ಲು ಗಾವಲನ್ನು ಬಿಡುವುದರಿಂದ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹತ್ತು ಎಕರೆ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ಹಾಗಾದರೆ 1,800 ದನಗಳಿಗೆ 18 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಸಾಲದೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅದು ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಮೇಯಲು ದನಗಳು ಕಾವಲಿನಿಂದ ಕಾವಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹುಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ಅದೇ ಲೆಕ್ಕದ ಮೇಲೆ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬ್ರೀಡರ್ಸ್‌ಗೂ ಹುಲ್ಲು ಗಾವಲನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ್ಗೆ 20 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಷ್ಟು ಅಮೃತಮಹಲ್ ದನಗಳು ಈಗಿಲ್ಲ, ಅದರ 1/15 ರಷ್ಟು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶ ತಿಳಿಸಬಹುದು. ಅಂತೂ 20 ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಜಾನವಾರು ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಕಡಿಮೆ ಆಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬ್ರೀಡರ್ಸ್ ಬಳಿ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು; ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಡಿಮೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಇಲ್ಲ; ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ವಿಂಗಡಿಸಿ ಮಾರುತ್ತೇವೆ. ವಯಸ್ಸಾಗಿರುವ ರಾಸುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ಪ್ರೈವೇಟ್ ಬ್ರೀಡರ್ಸ್‌ಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ)—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅಮೃತಮಹಲ್ ಕಾವಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಭೂಮಿ ಬಹಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದದ್ದಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಕೆಲವು ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿವೆ; ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಗುಡ್ಡ ಪ್ರದೇಶಗಳಾಗಿವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಜಮೀನಿನ ವಿಷಯ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿರುವಾಗ ಕೇಳಬಾರದು. The Hon'ble Member may ask for information about cattle.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I am putting only relevant questions, ಅಮೃತಮಹಲ್ ಕಾವಲು ಜಮೀನನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ತತ್ವ ಅಥವಾ ನೀತಿ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೋ ಅಥವಾ ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ತತ್ವ ಮತ್ತು ನೀತಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು.—ಅಮೃತಮಹಲ್ ಕಾವಲಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿರುವ ಜಮೀನು ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮಾತು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು.—ಈಗಿರುವ ಅಮೃತ ಮಹಲ್ ಕಾವಲುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷವಾದರೂ ದನ ಮೇಯಿಸದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು.—ಅಮೃತಮಹಲ್ ಕಾವಲು ಇರುವ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರಿ ದನಗಳು ಇಲ್ಲದೆ, ಕಾವಲಿನ ಹುಲ್ಲು ಸುಮ್ಮನೆ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅಂತ ಕಡೆ ಬೇರೆ ಜನರ ದನಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

Sri T. MARIAPPA.—Sir, it is not a question for eliciting information. It is a request for action.

Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General).—Are Government aware that the Amritmahal cattle are a rare species in the world?

Sri T. MARIAPPA.—It is indeed a very good breed that Mysore has in the Amritmahal cattle.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Are Government aware that these Amritmahal cattle are indented upon by foreign countries?

Sri T. MARIAPPA.—In fact there is a requisition to send some of these cattle to foreign countries.

Mr. SPEAKER.—Does not the Hon'ble Member think that these supplementary questions are beyond the scope of this question ?

Sri M. GOVINDA REDDY.—Sir, my point is to see that Government gives more encouragement for breeding of Amritmahal cattle. it being an important factor in the national wealth of the country. I am therefore putting these questions.

Are Government not convinced that the amount that they are spending on the breeding of this species of cattle is very little ?

Sri T. MARIAPPA.—No. We are spending adequate sums commensurate with the returns.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Are Government not convinced that in the interests of agricultural economy of the State, they should encourage breeding and increase the number of these cattle ?

Sri T. MARIAPPA.—We are trying our best to upgrade and increase the number.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Have Government any plans to improve the farms where these cattle are bred and increase their number ?

Sri T. MARIAPPA.—We are prepared to improve by spending more sums. But the spending must be commensurate with the results we get.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಅಮೃತಮಹಲ್ ದನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 3,975; ಅದರಲ್ಲಿ 1,824 ಸರ್ಕಾರಿ ಫಾರಂಗಳಲ್ಲಿಯೂ 891 ಸೇರ್ವೆಗಾರರ ಹತ್ತಿರವೂ ಇವೆ. ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಬಾಕಿ ದನಗಳು ಎಲ್ಲಿವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು—That question has already been answered. ಏಡೆಡ್ ಬ್ರೀಡರ್ಸ್ ಹತ್ತಿರ ಇರುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—44,335 ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಅಮೃತ ಮಹಲ್ ದನಗಳಿಗೆಂತಲೋ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರಿ ದನಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಎಂತಲೋ ?

Sri T. MARIAPPA.— The question and the answer printed are both clear.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.— Am I to understand that the area is exclusively for these cattle.

Mr. SPEAKER.—The question is like that and the answer also is likewise.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—57,118 ರೂಪಾಯಿ ಬರಿಯ ದನಗಳ ಮೇಲಾಗುವ ಖರ್ಚೋ ಅಥವಾ ಅದರಲ್ಲೆ ಓವರ್ ಹೆಡ್ ಖರ್ಚೂ ಸೇರಿದೆಯೊ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—Cattle Breeding Station, Economic Farms, ಸೇರ್ವೆಗಾರರಲ್ಲಿರುವುದು—ಇವುಗಳ ಖರ್ಚು ಸೇರಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—Overhead ಖರ್ಚು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿದರೆ ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸುಬ್ಬರಾಯರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಒಟ್ಟು 3975 ದನಗಳಿವೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ, ಅವುಗಳೆಲ್ಲ ಪ್ರಾಯದವೋ ಅಥವಾ ಆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮುದಿ ದನಗಳೂ ಸೇರಿವೆಯೊ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಅಮೃತಮಹಲ್ ದನಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ಪತ್ತಿ 73,775 ರೂಪಾಯಿ ಎಂದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಸುಗಳನ್ನು ಮಾರಿದ್ದೆಷ್ಟು, ಬೀಜದ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಬಂದದ್ದೆಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಈಗ ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಬೀಜದ ಹೋರಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರೂ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಇದ್ದರೆ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ವರ್ಷವರ್ಷವೂ ಕರುಗಳು ತಯಾರಾದ ಹಾಗೆ ಕೇಳಿದವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಇದುವರೆಗೆ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಹೋರಿಗಳಾಗಿವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಹೋರಿಗಳು ಸಾಕಾದಷ್ಟಿಲ್ಲ. There is acute shortage of bulls.... ....

Sri T. MARIAPPA.—In fact that is the reason why we are augmenting the resources for cattle breeding.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು (ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈ ತಳಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದು ಸಾಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಇನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ.

Working of Dairy Farms in the State.

*Q.—20. **Sri B. N. BORANNA GOWDA** (Hassan District—General).—Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of dairy farms in the State that get aid from the Government (districtwar details to be furnished) ;

(b) the quantity of milk that is made available to the public every day from these dairies ;

(c) whether any complaint has reached Government that the amount drawn for dairy farms has been misappropriated :

(d) whether the practice of getting reports from the District Veterinary Officer regarding the working of these dairy farms is in vogue in Government?

A.—**Sri T. MARIAPPA** (Home Minister).—

(a).

District.		Number.
Shimoga	...	1
Kolar	...	1
Hassan	...	4
Mysore	...	1
Chitaldrug	...	3
Mandya	...	1
		11

(b) About 305 seers.

(c) No.

(d) Yes.

Agreement between the Government of Madras and the Government of Mysore to share the waters of Cauvery River.

*Q.—56 **Sri M. V. KRISHNAPPA** (Kolar District—General).—Will the Government be pleased to state:—

(a) whether there is an agreement entered into between them and the Government of Madras to share the waters of Cauvery River;

(b) when the agreement was entered into and the conditions of the agreement?

A.—**Sri T. MARIAPPA** (Home Minister).—(a) Yes,

(b) On 18th February 1924, supplemented by another agreement on 17th June 1929. A copy of the agreement is placed on the table.*

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಮದರಾಸು ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಒಪ್ಪಂದಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಹೀಗೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರು ಮದರಾಸು ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೂ ಹರಿಯುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಹೊಳೆಯ ನೀರಿಗೆ ದೊಣ್ಣೆನಾಯಕನ ಅಪ್ಪಣೆಯೆ ? (ನಗು !) ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರು ದೊರೆಯದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಚರ್ಚಿಸಿ ಪ್ರವೀಣರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿಧಿಯಿಲ್ಲದೆ 1924ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾದಾಗ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ನೀರು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ನಮಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಕಷ್ಟಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Sri S. RANGARAMAIAH.—Sir, on a point of information. It is stated that a copy of the agreement is placed on the table. ಅದು ನಮಗೆ ಸೇರಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲದೆ ?

Mr. SPEAKER.—The Honourable Member can see it. It is on the Secretary's table.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಈ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಂಡಾಗ ಪ್ರಾಂತಗಳು ಬ್ರಿಟಿಷ್‌ನವರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಆದುದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೆ ?

Sri T. MARIAPPA.—I am not prepared to enter into *post-mortem* examination of things that took place.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಈಗಲಾದರೂ ನಮ್ಮ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ನೀರನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಮೈಸೂರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿದೆ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Chitaldrug District—General).—Was not the decision contained in the agreement between the Madras Government and our Government against the recommendations of the Committee? And is it not to the disadvantage of Mysore?

Sri T. MARIAPPA.—Sir, willy-nilly, we are bound by the agreement. It is much better we take it up afresh and have it decided so that it may become more advantageous to Mysore.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು—ಮುಸ್ಲಿಂ).—ಈಗ ಆಗಿರುವ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಪುನಃ ಹೊಸ

* Placed in the Legislative Assembly Library.

ದೊಂದು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ವಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅದೂ ಆಲೋಚನೆ ಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ legal points, Mysore's prescriptive rights ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಮುಂಚಿತ ವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ದಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಈ ಒಪ್ಪಂದದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮದ ರಾಸು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಲೆತು ಮಾತನಾಡಿದರೆ ?

Sri T. MARIAPPA.— I am not prepared to disclose it at this stage in the interest of the State. It is confidential.

Mr. SPEAKER.— The Hon'ble Minister says he is not prepared to disclose it.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ನಾನು ವಿವರಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಬ್ಬರೂ ಕಲೆತು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬು ದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸ ಬೇಕೆಂಬ ಮಾತು ಬಂದಿತ್ತೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅದನ್ನು ಹೇಳಲು ನಾನು ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಹಿಂದಿನ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕೆಂಬ ಮಾತು ಬಂತೆ ?

Sri T. MARIAPPA.—Sir, I am not prepared to go any further than what I have already answered.

Janab J. MAHOMED IMAM.—We are your masters and you do not want to tell us!

Sri T. MARIAPPA.— In the very interests of the masters.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಮದರಾಸು ಸರ್ಕಾರದವರ ಜೊತೆಗೆ ಏನಾದರೂ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಿದ್ದೀರಾ ! ಇದುವರೆಗೆ ಆ ವಿಷಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಆಗಲೇ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದರು.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ, ಮದ್ರಾಸು ಸರ್ಕಾರ ದವರಿಗೂ ಕಣ್ವಾ, ಕುಮುದ್ವತಿ ನದಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವ ಹಾರ ನಡೆದಾಗ ಅದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಇದನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಅದೇ ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೇ ?

Sri T. MARIAPPA.—I have already answered that it is an entirely different question.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಕಾವೇರಿ, ಕಪಿಲಾ, ನುಗು ಇವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ........

Sri T. MARIAPPA.—Nugu is not a scheduled river; excuse me.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಕಪಿಲಾ ನೀರು, ಕಾವೇರಿ ನೀರು—ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. To try it as a supplemental dam ಆ ವಿಷಯ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

Sri T. MARIAPYA.— I am not prepared to go any further.

Janab J. MAHOMED IMAM.—It is there that we seek the protection of the Chair.

Sri T. MARIAPPA.—All these factors will certainly be taken into consideration.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member should know that the Chair cannot compel the Hon'ble Minister to give his answer in the way the Hon'ble Member wants. If the Honb'le Member is dissatisfied with the answer, he has got certain other remedies and he can take action accordingly.

Janab J. MAHOMED IMAM.—It is not about the answer or compelling the Minister, Mr. Speaker. The Chair must direct the Minister to give the Hon'ble Member proper answer at least.

Mr. SPEAKER.—How can the Chair know that the answer is not correct ?

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಕರಾರಾ ನಂತರದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri T. MARIAPPA.—I have already answered that question : the suggestion will certainly be borne in mind.

Deportation of Muslim families who had entered India with faked permits.

Q.*—82. **Janab SYED ABDUR RAHMAN (Chikmagalur *cum* Shimoga-Muslim)—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether it is a fact that some persons and families belonging to the

Muslim community were asked to quit the State within 12 hours;

(*b*) whether it is a fact that they were taken out of the frontiers and left on the borders of Pakistan without giving them due notice or intimation on the alleged ground of their having no proper permits;

(*c*) whether cases had been launched against them and whether they were under trial;

(*d*) whether it is a fact that this drastic action was taken before the trial concluded;

(*e*) whether any representations were made to Government in this behalf; if so, with what result?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

(*a*) No.

(*b*) After giving them sufficient time for preparing themselves for the journey, they were escorted up to the frontier. They had false or faked permits.

(*c*) Yes.

(*d*) The action was not drastic but was routine. There were cases preferred against them for entering India without valid permits.

(*e*) Janab Mohomed Sheriff, "President, Minority Board," Bangalore, had addressed a letter to Government in this connection. The matter is under investigation.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Among those that were escorted to the frontier, were there women and children also?

Sri T. MARIAPPA.—Yes.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—And among those women, were there pregnant women also?

Sri T. MARIAPPA.—I want notice.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Were there any sick children also among them?

Sri T. MARIAPPA.—I want notice.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Were cases launched against women and children also?

Sri T. MARIAPPA.—Very unfortunately. They had also entered India on forged passports. That is the reason why we had to take action very reluctantly.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—My question is whether any women and children were involved in these cases?

Sri T. MARIAPPA.—I want notice. But in any case, the principal persons concerned have been prosecuted.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—When the principal persons were prosecuted, were there not cases launched against them and were not these cases under trial in the courts here?

Sri T. MARIAPPA.—I want notice.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—It has been mentioned that cases were preferred against them in the courts; were these cases concluded in the courts here?

Sri T. MARIAPPA.—Not necessary. Two ways are open to us, either to prosecute them here and deport them or to deport them.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Even before these cases came up to the stage of evidence, they were sent away with hardly 12 hours' notice, is it not?

Sri T. MARIAPPA.—The step we have taken is perfectly correct.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Were representations made to the Hon'ble Minister that there were certain ailing children and it was against the advice of doctors that these children were removed?

Sri T. MARIAPPA.—No such representation was made. I received a representation after they were deported.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—You said, Sir, that Janab Mahmood Sheriff, President of the Ministry Board, has addressed a letter; what does that letter refer to?

Sri T. MARIAPPA.—It is long after I received the letter. He refers to many other things besides that particular question.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—You have been pleased to reply to that letter?

Sri T. MARIAPPA.—I have already replied to that.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—It is said that the matter is under investigation. Can the Government kindly furnish a copy of that letter?

Sri T. MARIAPPA.—It is purely between me and Janab Mahmood Sheriff. That need not be made use of in the House for an interpellation.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Is the Hon'ble Minister aware that great hardship is caused to them as they had to quit the State within 12 hours' notice?

Sri T. MARIAPPA.—Same question is repeated in another form.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—When is the investigation likely to be completed?

Sri T. MARIAPPA.—It is not a question of regular investigation as understood under the Criminal Procedure Code. It is a question of ascertaining whether there was any hardship caused to them.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Whether they travelled under forged permits was the matter under enquiry in the courts?

Sri T. MARIAPPA.—Yes.

Rajamantrapravina H. B. GUNDAPPA GOWDA (Hassan District—General).—Are they exempt from any action on the ground that they are ladies and children?

Sri T. MARIAPPA.—No.

Janab MOHAMED HANEEF (Bangalore—Muslim).—Sir, how many cases were so launched?

Sri T. MARIAPPA.—I want notice.

Janab MOHAMED HANEEF.—Were these cases withdrawn because there was no proof?

Sri T. MARIAPPA.—I think they must have been withdrawn subsequently.

Janab MOHAMED HANEEF.—Because there was no proof?

Sri T. MARIAPPA.—I do not think so.

Janab MOHAMED HANEEF.—Is it a fact that cases were pending before courts for more than eight months?

Sri T. MARIAPPA.—I want notice.

Sri V. S. NARAYANA RAO (Bangalore City—General).—Is it human to send the parents away and keep their children here?

Sri T. MARIAPPA.—No.

Minority Conference.

*Q.—83. Janab SYED ABDUR RAHMAN (Chikmagalur *cum* Shimoga—Muslim).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they are aware of a Conference of Minorities that was held in the month of April 1950 in the Civil Station, Bangalore, under the Presidentship of Janab Mahmood Sheriff (Ex-Minister for Health, M.L.A.) immediately after the Indo-Pakistan Pact;

(*b*) whether they have received any resolutions passed by the Conference (copies to be kindly furnished);

(*c*) the steps taken by them in the matter?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

(*a*) No.

(*b*) No.

(*c*) This does not arise in view of reply to clause (*b*).

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Is the Hon'ble Minister aware that the resolutions passed at the Conference of Minorities were broadcast from the All-India Radio and BBC London?

Sri T. MARIAPPA.—I am not a regular listener of the AIR and the BBC.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Were not these resolutions sent by the President of the Minorities Board, Janab Mahmood Sheriff?

Sri T. MARIAPPA.—The Home Department has not received any resolution.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Were not copies of the resolutions sent to Hon'ble Chief Minister forwarded to your Office also?

Sri T. MARIAPPA.—To the best of my recollection, I have not received.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Janab Mahmood Sheriff told me that he had received acknowledgment.

(A VOICE: It is a private conversation.)

Sri T. MARIAPPA.—I will verify if it is a fact.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—I shall be satisfied if the Hon'ble Minister were to kindly verify.

Steps taken under the Indo-Pakistan Agreement.

*Q.—84.—Janab SYED ABDUR RAHMAN. (Chikmagalur *cum* Shimoga Muslim).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether any instructions were received by them from the Government of India in regard to the Indo-Pakistan Agreement;

(*b*) if so, what are those instructions:

(*c*) the steps they have taken in this matter to carry out those instructions?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

(*a*) Yes.

(*b*) and (*c*) They are of a confidential nature and cannot be disclosed.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Chitaldrug District General).—On a point of order Sir. The Indo-Pakistan agreement is a matter between the Union Government and the Government of Pakistan and I think any question relating to that agreement cannot be put in this Assembly. It is not within the list of subjects that come within the power of the State Government.

Mr. SPEAKER.—The question is about the steps that the State Government have taken in the matter of carrying out this agreement. The Government of India have given instructions to the Mysore Government in this behalf. The Hon'ble Member only wants to know what steps they have taken under these instructions. I think the question is in order.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—It is stated in answer to my question that the instructions are of a confidential nature and therefore they cannot be disclosed. But I want to know whether in any manner or in some manner these instructions have been implemented in the State?

Sri T. MARIAPPA.—The Indo-Pakistan Agreement itself is a public document and it has been widely published. But the instructions issued by the Central Government are of a confidential nature. I can assure the House and through the House the Hon'ble Member, that we have taken every step in the matter of giving effect to those instructions and to the spirit underlying the Indo-Pakistan Agreement.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Does not the Indo-Pakistan Agreement talk of the existing minority communities?

Sri T. MARIAPPA.—That is obvious.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Chitaldrug District—General).—Was there any necessity for implementing those instructions and if so, how and in what manner those instructions have been implemented?

Sri T. MARIAPPA.—Sir, my friend is putting a very general question. Fortunately, there was no need to implement the agreement afresh in Mysore at any rate, because of the harmony existing already between the two communities.

Mr. SPEAKER.—Next question—Sri M. Govinda Reddy.

Shortage of Fodder in Chitaldrug District.

*Q.—90. Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether it has come to their notice that there is acute shortage of fodder in maidan districts generally and Chitaldrug District particularly;

(*b*) the number of deaths of cattle due to starvation for lack of fodder during the year;

(*c*) the arrangement made to supply fodder to deficit areas;

(*d*) the arrangement made to ascertain the fodder position in the State;

(e) the arrangement they have made to collect figures of deaths of cattle ?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

(a) In bad years, maidan districts including Chitaldrug District are generally deficit in fodder.

(b) Nil.

(c) Some of the Amrit Mahal Kavals and Forest grazing areas have been thrown open for free grazing in deficit areas. Arrangements to obtain jungle grass from malnad areas and distribute them in the deficit areas were being made by the Revenue Department especially in the Chitaldrug District.

(d) Weekly reports on the availability of fodder and water for cattle in the Taluks are being received by the Deputy Commissioners of Districts from the respective Amildars and District Veterinary Officers and notified in the Official Gazette after consolidation of reports.

(e) The Patel of every village are required to enter particulars of mortality among cattle in the village in a register. The consolidated report for each village is sent to the concerned Taluk Office at the end of every month by the respective Patels. The Taluk Office, as well as the Taluk Veterinary Inspector check these reports in the Taluk Office every week, consolidate these reports from all the villages and submit them to the Deputy Commissioner of the District and the District Animal Husbandry Services Officer every month. The yearly statements of mortality of livestock for the entire State are being published in the Annual Reports of both the Revenue and Animal Husbandry Services Departments.

Sri M. GOVINDA REDDY.—In answer to (c) it is said that arrangements have been made to get fodder from malnad area and supply it to the deficit areas. May I know which are the deficit areas in the State ?

Sri T. MARIAPPA.—As the Hon'ble Member is aware they are Challakere, Molakalmur and parts of Jagalur as far as fodder is concerned.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Is Tumkur not a deficit area ?

Sri T. MARIAPPA.—Some parts of Tumkur and some parts of Kolar also. But this question relates to Chitaldrug and let my friend confine himself only to Chitaldrug.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Yes, Sir. Does the Hon'ble Minister feel that arrangements are made to allow cattle for free grazing in the Kavals ?

Sri T. MARIAPPA.—The answer is quite clear in (c); some of the Amrit Mahal Kavals have been thrown open.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Have they made any arrangements to get fodder from those jungles and supply it wherever there is fodder deficit ?

Sri T. MARIAPPA.—In fact all facilities will be made available for those people who are prepared to go to these forest areas and bring fodder.

Sri M. GOVINDA REDDY.—It has been answered that arrangements have been made for supplying fodder. May I know if these are regular arrangements year by year ?

Sri T. MARIAPPA.—This year it was really acute in some of the Taluks, Therefore we have issued instructions that all facilities must be afforded for those people who either take their cattle to the areas or who are prepared to bring fodder from there.

Sri M. GOVINDA REDDY.—May I know whether it was not in the year 1945 only these arrangements were made and in no other year ?

Sri T. MARIAPPA.—I think in 1945-46 when there was famine in that area, regular arrangement was made.

Sri M. GOVINDA REDDY.—And was it at the request and agitation of the people there ?

Sri T. MARIAPPA.—Naturally.

Sri M. GOVINDA REDDY.—May I know the number of deaths of cattle due to starvation within these three months ?

Sri T. MARIAPPA.—My information is, no cattle has died of starvation.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Have the Government received reports or have they ascertained the facts ?

Sri T. MARIAPPA.—In fact, I have ascertained the facts. The Deputy

Commissioner who recently met me has given a report. The Veterinary Officers have also sent reports.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Chitaldrug District—General).—Are there any Amrit Mahal Kavals in Challakere and Molakalmur Taluks?

Sri T. MARIAPPA.—The Hon'ble Member is the best person to say it.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Are there any Amrit Kavals in Holalkere Taluk for free grazing?

Sri T. MARIAPPA.—There are.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I want to know whether there are any Amrit Mahaval Kavals in Holalkere Taluk thrown open for cattle of Challakere and Molakalmur Taluks.

Sri T. MARIAPPA.—In fact, there are general orders that the rules must be relaxed.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Have the Government got any statistics to show how many cattle have been removed from these taluks for free grazing?

Sri T. MARIAPPA.—My information is that some of the people have taken their cattle for free grazing.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—I want to know how many cattle.

Sri T. MARIAPPA.—I want notice.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Are the Government aware that in Sandur which was once an independent State and now in the State of Madras there is plenty of fodder available?

Sri T. MARIAPPA.—I must ascertain and tell the Hon'ble Member.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Are Government aware that at one time when there was shortage of fodder outside, fodder was sent from Sandur to as far as Gujrat?

Sri T. MARIAPPA.—It was reported that Sandur grass was brought.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Have Government made any arrangements to get fodder from Sandur?

Sri T. MARIAPPA.—This year luckily rains have come and the situation is better.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Is the fodder now available in plenty in these areas?

Sri T. MARIAPPA.—But now the report is that there is not that much of pressure which we had before.

Janab J. MAHOMED IMAM (Chitaldrug *cum* Tumkur—Muslim)—Are the Government aware that at present due to failure of *mungaru* rains there is absolutely no fodder to cattle in Challakere and Jagalur Taluks?

Sri T. MARIAPPA.—Acute shortage was felt.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Have Government taken any steps for supplying from Sandur fodder for these affected areas?

Sri T. MARIAPPA.—Government have issued instructions to the District and other officers that they should afford all opportunities for the people who are prepared to go and bring fodder from the forest areas. Our experience is that supply of fodder is fraught with many complications.

Janab J. MAHOMED IMAM.—If there is absolutely no fodder, is it not the duty of the Government to make arrangements to get fodder from other areas?

Sri T. MARIAPPA.—Either Government may supply or afford all opportunities for people to go and fetch fodder.

Janab J. MAHOMED IMAM.—What opportunities were afforded for them and which were the areas to which they were directed to go?

Sri T. MARIAPPA.—In fact, in all the forest areas they were free to go and bring fodder.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Chitaldrug District—General).—Are Government aware that people are using *kamra* leaves for cattle feeding?

Sri T. MARIAPPA.—It is so.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Are Government aware that the Forest Department is allowing the burning of this for fuel instead of giving it for cattle feeding?

Sri T. MARIAPPA.—Not in all areas.

Sri A BHEEMAPPA NAIK.—In Molakalmur Taluk, inspite of protest by raiyats, are the authorities concerned not allowing the burning for fuel purposes for official co-operative societies?

Sri T. MARIAPPA.—My Hon'ble colleague Sri R. Chennigaramiah will look into that question.

Rajamantrapravina H. B. GUNDAPPA GOWDA (Hassan District—General).—Have the Government impressed on the people that the scarcity of fodder is due to the raising of commercial crops?

Sri T. MARIAPPA.—In fact, that is one of the plans of the Grow More Food Campaign, that food crops will also give us fodder and divergence of food crops will entail on us loss of fodder.

Sri M. V. KRISHNAPPA (Kolar District—General),—Are Government aware that groundnut cake forms a very good substitute to fodder?

Sri T. MARIAPPA.—Not a substitute; it is good food for cattle.

Sri M. V. KRISHNAPPA.—Are Government aware that in many taluks, groundnut cake is not being sold in the societies?

Mr. SPEAKER.—That supplementary does not arise from the main question.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲಾ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರವರಿಂದ ತಮಗೇನಾದರೂ ವರದಿ ಬಂದಿತ್ತೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಬಂದಿತ್ತು. ಅಮೃತ ಮಹಲ್ ಕಾವಲಿನ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲು ಇರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಯವರು ಅಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಅಂತಹ ಕಾವಲುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿತ್ತು. ಮೊದಲು ಹೀಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರುಗಳಿಂದ ಎಂಟಾಣೆ ರುಸುಮನ್ನೂ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದನ್ನೂ ಸಹ ತಪ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಈಗ ಆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ದನಕರುಗಳ ಮೇವಿನ ಬೆಲೆ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಭತ್ತದ ಹುಲ್ಲಿನ ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದೇ ನಾವು ತಕ್ಷಣವೇ ಚಾಮರಾಜನಗರ, ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮೇವಿನ ಅಭಾವ ಯಾರು ಯಾರಿಗಿದೆಯೋ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಜಂಗಲಿಯಲ್ಲಿ ದನಗಳನ್ನು ಮೇಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಹುಕ್ಕುಂ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಹಾಗೆ ಅವಕಾಶವಿರತಕ್ಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಇಲ್ಲ.

Quantity of Kar Ragi expected in the State for 1950-51.

Q.*—104. Janab MOHAMED VALIULLA** (Kolar—Muslim) —

Will the Government be pleased to state:—

the quantity of Kar Ragi that is expected in the State for the year 1950-51?

A.—**Sri T. MARIAPPA** (Home Minister).—

It is not possible to furnish definite information on this point at this stage. The target for 1951 under this Scheme (double cropping) included in the Three Year Food Production Plan is 200,000 pallas subject to availability of water in the big reservoirs, particularly K. R. Sagar, Vani Vilas Sagar, Marconahalli, etc.

Janab MOHAMED VALIULLA.—With reference to the answer may I know when it will be possible for the Government to furnish the required information?

Sri T. MARIAPPA.—Kar Ragi is grown after February.

Janab MAHOMED VALIULLA.—With reference to the figures given in the answer what is the quantity of Kar Ragi that is expected for this year?

Sri T. MARIAPPA.—That is for 1951. In 40,000 acres at the rate of five pallas per acre, it is two lakhs pallas.

Janab MOHAMED VALIULLA.—For the year 1950-51?

Sri T. MARIAPPA.—Yes.

Janab MOHAMED VALIULLA.—What was the quantity of Kar ragi that was got in 1949-50?

Sri T. MARIAPPA.—I want notice.

Janab MOHAMED VALIULLA.—Did the Government get according to the plan and expectation?

Sri T. MARIAPPA.—In fact, owing to drought we were not able to undertake the Kar Ragi campaign during February, March and April 1950.

Janab MOHAMED VALIULLA.—It is stated in the answer 'Three-year Food Production Plan'. Which are those years?

Sri T. MARIAPPA.—1949-50, 1950-51 and 1951-52.

Janab MOHAMED VALIULLA.—According to the plan, two lakhs of pallas were expected. Was that quantity got ?

Sri T. MARIAPPA.—Nature went against us unfortunately.

Janab MOHAMED VALIULLA.—What was their expectation for 1949-50 ? Is it two lakhs of pallas or less or more ?

Sri T. MARIAPPA.—Two lakhs did not materialise.

Janab MOHAMED VALIULLA.—How much was received ?

Sri T. MARIAPPA.—I want notice. In other places under wells they have grown Kar Ragi. I cannot off-hand give information about the quantity received.

Number of Municipalities in the State receiving extension of their term.

*Q. 26. Mushir-ul-Mulk J. MAHOMED IMAM (Chitaldrug *cum* Tumkur—Muslim).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of Municipalities in the State that received extension of their term and the names of such Municipalities including Town and City Municipalities ;

(*b*) the reasons for giving extension to each of these Municipalities ?

A.—Sri R. CHENNIGARAMIAH (Minister for Local Self-Government).—

(*a*) Eleven Municipalities.

A copy of Statement is appended below.

(*b*) *Vide* Appendix to clause (*a*) above.

Name of District	Name of Municipality the term of which is extended	Reasons
Chitaldrug ...	1. Harihar Town Municipality from 1st January 1950 to 30th June 1950.	The town was at first divided into four wards for electoral purposes. Requests were received to the effect that the town should be divided into five wards. Some time was necessary to examine the question and pass orders.
	2. Challakere Town Municipality from 1st January 1950 to 30th June 1950.	As there were some complaints in respect of the voters' list prepared, the matter required careful examination.
	3. Chitaldrug Town Municipality from 1st July 1950 to end of March 1951.	The term was extended as there was a request by the citizens of the place to extend the same.
	4. Hiriyur Minor Municipality upto end of June 1950.	In connection with its conversion into a Town Municipal Council.
	5. Hosadurga Minor Municipality upto end of December 1950	Do do
	6. Mayakonda Minor Municipality upto end of December 1950	As recommended by the Deputy Commissioner, Chitaldrug.
Shimoga ...	1. Nyamathi Minor Municipality till 15th July 1950.	In connection with its conversion into a Town Municipality.
	2. Chennagiri Minor Municipality extended by two months.	In connection with the consideration of the representation from the residents of this Municipality to divide the town into blocks for electoral purposes. There was also a complaint made during the visit to the place of the Minister of Local Self-Government. This had to be examined.
	3. Shiralkoppa Minor Municipality by five months.	On the representation of the residents of this Municipality for converting it into a town Municipality, the term was extended in order to facilitate the observance of the required formalities.
Hassan ...	Banavar Minor Municipality, Arsikere Taluk, from 1st July 1950 to end of December 1950.	To set right some irregularities observed in the conduct of elections and to enable fresh elections being held according to rules.
Tumkur ...	Tumkur Town Municipality for one month during January 1950.	Owing to the revision of the calendar of events so as to enable the results of election being declared.

N.B.—In all the above cases, recommendations were made by the Deputy Commissioners, concerned.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಈಗ ತಾವು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಿರಿಯೂರು, ಹೊಸ ದುರ್ಗ, ನ್ಯಾಮತಿ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಈಗ ಮೈನರ್ ಮುನಿಸಿ ಪಾಲಿಟಿಗಳಾಗಿವೆಯೋ ಅಥವಾ ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಗಳಾಗಿವೆಯೋ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಹಿರಿಯೂರು, ಹೊಸದುರ್ಗ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಮತಿ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಈಗ ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಾಗಿವೆ.

ಜನಾಬ್. ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಹರಿ ಹರದಲ್ಲಿ 4 ವಾರ್ಡುಗಳಿದ್ದುದನ್ನು 5ಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮಗೆ ಯಾರಿಂದ ಮನವಿ ಬಂದಿತ್ತು?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಅಲ್ಲಿನ ಜನ ಗಳಿಂದ ಮನವಿಗಳು ಬಂದಿದ್ದುವು.

ಜನಾಬ್. ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಅಲ್ಲಿಯ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲರುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಯಾರಿಂದಲಾದರೂ ತಮಗೆ ಮನವಿ ಬಂದಿತ್ತೆ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಬಹು ಜನ ಗಳು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ಅರ್ಜಿ ಬರೆದು ಅದಕ್ಕೆ ಅವರೆ ಲ್ಲರೂ ರುಜು ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಆ ಮೂಲಕ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಜನಾಬ್. ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಜಿಲ್ಲಾ ಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದೇನಾದರೂ ತಮಗೆ ವರದಿ ಈ ಸಂಬಂಧ ವಾಗಿ ಬಂದಿತ್ತೆ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಬಂದಿದೆ.

ಜನಾಬ್. ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಅಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂಚೆ ಹಾಗೆ ಮನವಿ ಬಂದಿದೆಯಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಹೌದು.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಸಾಧಾ ರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೂ ಚುನಾವಣೆ ಯನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಲು ಒಂದು ಜೀವದಾನದ ಹುಕುಮನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊರಡಿ ಸಿರಲಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಹೌದು.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಕೇವಲ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿದ್ದು ಇನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲವೆ ತಾವು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ಹುಕುಮನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದು ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಮುನಿಸಿ ಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಜೀವ ದಾನ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಜೀವದಾನ ಮಾಡಿದ್ದು ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ. ಆ ಸಮಯ ದಲ್ಲಿ ಅನಾನುಕೂಲತೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲವು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಗಳವರೂ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇ ಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೂ ಅದನ್ನು ಅನ್ವಯಮಾಡಲಾಯಿತು. ಬಾಕಿ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಮಾಮೂಲಿನಂತೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಚೆನ್ನಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಹೀಗೆ ಒಂದು ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿತ್ತೆ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಯಾವಾಗ ಅದನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದು ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಆಫ್ ಇವೆಂಟ್ಸ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿತ್ತೇ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಆಫ್ ಇವೆಂಟ್ಸ್ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಜನಗಳು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಜಿಲ್ಲಾಧಿ ಕಾರಿಗಳು, ನಿಮ್ಮ ಮನವಿ ಬಹಳ ತಡವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಳ್ಳಿಹಾಕಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ ನಂತರವೂ ಹೀಗೆ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಉಚಿತವೇ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ನಾನು ಚೆನ್ನಗಿರಿಗೆ ಸರ್ಕಿಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಬಹಳ ಜನರು ಬಂದು ಅಲ್ಲಿಯ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಡಿವಿಜನ್ ವಾರು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದುದೆಂದೂ, ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸುಮಾರು 2 ತಿಂಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಕಂಡುಬಂದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು 2 ತಿಂಗಳು ಕಾಲ ಮುಂದುವರಿಸಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಹಾಗೆ ಕೇವಲ 2 ತಿಂಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಹಾಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಿದ್ದು ಸರಿಯೇ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಸರಿ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂರವರು (ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಚೆಳ್ಳಕೆರೆ ಟೌನ್ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯ ಚುನಾ ವಣೆಯನ್ನು ತಾವು ಎಷ್ಟು ಸಲ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಲಾ ಯಿತು ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಮೂರಾ ವರ್ತಿ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂರವರು.—ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಅಲ್ಲಿಯ ಓಟರ್ಸ್ ಲಿಸ್ಟ್ ಅಗ್ಯೆ ಇನ್ನೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ತಯಾರಾ ಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಕ್ಯಾಲೆಂಡರ್ ಆಫ್ ಇವೆಂಟ್ಸ್ ಹಾಕುವುದರೊಳ ಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳು ಓಟರ್ಸ್ ಲಿಸ್ಟಿನ ಲೋಪ ದೋಷ ಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿದ ನಂತರವೇ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸ ಬೇಕೆಂದು, ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಾಗತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಿವೆ ಯೆಂದೂ ನಮಗೆ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಹೊಸದಾಗಿ ವರ್ಗವಾದ ಚೀಫ್ ಆಫೀಸರೇ ಅಲ್ಲಿನ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದ್ದುದರಿಂದಲೂ, ಅವರು ಕೆಲವು ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳು ಸಾವ ಕಾಶವಾದ್ದರಿಂದಲೂ, ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆ ಗಳಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೆ ಮುಂದು ವರಿಸಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂರವರು.—ಹಾಗೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ ಆಫೀಸರ ಮೇಲೆ ತಾವು ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಅವರು ಉದ್ದೇ ಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಾಗೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಕೇವಲ ಅನಾನುಕೂಲದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೆಂದೂ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಂರವರು.—ಅವರಿಗೆ ಅಂಥ ಉದ್ದೇಶವೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿರಿ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಅವರನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅದು ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು.

Sri T. SUBRAMANYA.—Was any enquiry held about it?

Sri R. CHENNIGARAMIAH.—An enquiry was held and we were satisfied that he did not do it intentionally.

Sri T. SUBRAMANYA.—Who held the enquiry?

Sri R. CHENNIGARAMIAH.—We have got our own Government agency to hold an enquiry and they have been satisfied.

Sri T. SUBRAMANYA.—I suppose that information as to who held the enquiry is not confidential.

Sri R. CHENNIGARAMIAH.—It is the Deputy Commissioner. It is known to everybody.

Sri T. SUBRAMANYA.—I refer to the particular instance whether the Deputy Commissioner of Chitaldrug District held an enquiry. The Hon'ble Minister may say either 'yes' or 'no.'

Sri R. CHENNIGARAMIAH.—Yes and he reported the matter to the Government.

Sri T. SUBRAMANYA.—If unintentionally an officer of Government does anything wrong, he will not be dealt with, I suppose.

Sri M. N. JOIS *alias* **M. N. NARASIMHAIYA** (Mysore District-General)—The question is hypothetical, Sir.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ಹನ್ನೊಂದು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಜೀವದಾನ ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದವುಗಳಿಗೆ ಕೊಡದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ; ಆದ್ದರಿಂದ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಉಳಿದವುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿರಲಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲದೆ ಯಾವುದೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ಉಳಿದವರು ಕೇಳಲಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕೇಳಬಹುದು, ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣವಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಶಿಫಾರ್ಸು ಮಾಡಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ಹನ್ನೊಂದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿದೆ, ಬಾಕಿಯದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಹೌದು, ಅದನ್ನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ಆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗಿರುವ ತೊಂದರೆ ಇತರ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಕಾನೂನು ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ರೀತಿ ಇದೆಯೋ ಅಥವಾ 11ಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ರೀತಿ, ಉಳಿದವಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಇದೆಯೋ?

(ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ)

Mr. SPEAKER.—Question time is over.

Request for permission to discuss Special Resolution *re*: discharge of Mysore Military personnel handed over to the Centre.

ಮುಷಿರ್-ಉಲ್-ಮುಲ್ಕ್ ಜಿ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು-ಮುಸ್ಲಿಂ)—ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನೆ ದಿವಸ ಮೈಸೂರು ಮಿಲಿಟರಿಯನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ವಿಶೇಷ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದು ಬಹಳ ಜರೂರಾದ ವಿಷಯ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

Mr. SPEAKER.—It will be examined.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ನೆನ್ನೆಯ ದಿನ ನಾನು ಒಂದು ಅಲ್ಪ ಕಾಲಾವಧಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರ ವಿಚಾರವು ಇನ್ನೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಹೋದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸೈಜು ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಅಲ್ಪಕಾಲಾವಧಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಅದು ಏನಾಯಿತೆಂಬುದೂ ಸಹ ಇದುವರೆಗೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಆಗದೇ ಇರಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನು ಇದನ್ನು ಇಷ್ಟು ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಅವನ್ನು ತಾವು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿರಬಹುದು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನೆ, ನಿರ್ಣಯ ವಗೈರೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದರ ವಿಚಾರವೇನಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ತಿಳಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ ಈಗ ನಾನು ಅಲ್ಪಕಾಲಾವಧಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಮೂರು ದಿವಸವಾಯಿತು. ನಾಳೆ ಅಧಿವೇಶನದ ಕಡೆಯ ದಿವಸವಾದರೆ ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಆದು ಬಾರದೇ ಹೋದರೆ ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನ ಬರುವವರೆಗೆ ಆ ವಿಚಾರ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—But the resolution even if admitted can only be taken up tomorrow.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಅದಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೆ, ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅನುಕೂಲ; ಅದನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆದರೆ ನಿರರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣವೇ ಈ ದಿವಸವೇ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

SPECIAL MOTION.

Re. Delimitation of Constituencies

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa).—Now discussion on the Special Motion *re.* Delimitation of Constituencies will continue.

(Sri D. H. Chandrasekharaiya rose from his seat to speak.)

Mr. SPEAKER.—Doos the Hon'ble Member want to move the amendment?

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA.—Yes, Sir.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಿನ್ನೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಅದನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಮೇಲೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಯ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಅದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು ಸರಿಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅನೇಕರು ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಭೆಯವರು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ.

ಮುಷಿರ್ ಉಲ್-ಮುಲ್ಕ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು-ಮುಸ್ಲಿಂ).—ಒಂದು ಸಲ ಮಂಡಿಸದೇ ಇದ್ದ ಮೇಲೆ ಅದು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಮಂಡಿಸಿದರೆ ಅಥವಾ ಬೇರೆರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಸರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಳೆ ಕೂಡ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ವರದಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಪುನಃ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. It may also be referred to a Committee that is going to be constituted. It does not look proper to take up now a subject that was not moved and lapsed consequently.

Mr. SPEAKER.—If the House wants to discuss the amendment, I have no objection.

ಕೆಲವರು ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರ ಮೇಲೆ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ. I have said that it is not proper. ಈಗ ಸಭೆಯು ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಬಹುದು.

I have said what happened yesterday. But if the House desires to take it up. I have no objection.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—(ಲಾ ಮತ್ತು ಲೇಬರ್ ಸಚಿವರು).—I wish to suggest one thing. ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಮೊದಲೇ ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಈಗ ಚರ್ಚೆ ಕೂಡ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಂಥಾದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಡಿಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಚರ್ಚೆ ಪುನಃ ಬರಬಹುದು ಆದಕಾರಣ ಈಗ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಇರಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿ ಇರಬೇಕೇ ಎಂದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಸಭೆ ಖಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಸಮಿತಿಯು ಡಿಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಮಾಡಬಹುದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಪುಲ ಚರ್ಚೆಯಾಗಬಹುದು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಖಚಿತಾಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

Mr. SPEAKER.—Will it not be binding on the Committee?

Sri K. T. BHASHYAM.—Yes, it will be binding on the Committee.

Mr. SPEAKER.—What then is the use of having a Committee at all?

Sri K. T. BHASHYAM.—The Committee will go into the question of distribution of boundary, which will be an important matter and which will be in accordance with the decision of this House. I therefore suggest to the Hon'ble Members of this House that they may give permission for this amendment to be moved.

ರಾಜಮಂತ್ರಪ್ರವೀಣ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಒಂದು ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆಯೋ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯ ದಿವಸ ಸಾವಕಾಶವಿದೆ, ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿ ಒಂದು ಖಚಿತ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರೋಣ, ಆ ಮೇಲೆ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಪುನಃ ಬೇರೆ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟು: ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ, ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸೋಣ, ಅಲ್ಲಿಂದ ವರದಿಯು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಸಭೆಯೇ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವುದು. ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಪ್ರಕಾರವೂ ಇದು ಸರಿಯಾಗಿ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಪಕ್ಷದವರ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಈಗ ಹೇಳಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೂ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು ಕಳುಹಿಸಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಮಂಡಿಸದೇ ಹೋದ್ದರಿಂದ ಅದು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗಿದೆ. ಒಂದು ಸಲ ತೀರ್ಮಾನವಾದುದನ್ನು ಪುನಃ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯಾ ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ, ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಕಾಲವೇ ಬೇರೆ. Has the Hon'ble Member given fresh notice of the amendment? He has not. How can he then be asked to revive it? Let us be guided by strict procedure. If a certain thing is against definite procedure, it must not be permitted. Otherwise we would land ourselves in difficulties. Considering from all points of view, it would not be proper that a lapsed subject must be permitted to be revived. It would be against procedure laid down.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ನೆನ್ನೆಯ ದಿನ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಈಗ ಅವರೇ ಅದನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದವರನ್ನು ಸಂಧಿಗ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಸಬಾರದು.

Sri K. T. BHASHYAM.—Sir, procedures are meant for transacting business speedily and without any conflict. If it is helpful to this House to have this amendment before us to give our definite opinion, I think we may be allowed to do so.

Mr. SPEAKER.—If the House agrees, I have no objection. I will put it to the House.

Janab J. MAHOMED IMAM.—The amendment has lapsed having not been moved at the time. It cannot be taken up by the House now.

Mr. SPEAKER.—That question whether to have the amendment or not, I said, will be put to the House.

Janab J. MAHOMED IMAM.—A dead amendment cannot be subject to a vote of the House.

Mr. SPEAKER.—If the House desires ....

Sri K. CHENGALARAYA REDDY (Leader of the House).—Sir, I rise to a point of order. You have stated that you have left the matter to the House either to have the amendment or not. That is the ruling of the Chair. I think there can be no further argument on the ruling given. There may not be any provision in the rules. But the House has got every right to take up any question and consider it.

AN HON'BLE MEMBER.—The Hon'ble Member did not withdraw the amendment. He wanted time to consider to move it.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member did not withdraw it. But he said he did not want to move it then.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Sir, may I point out that apart from the rules and regulations, the Hon'ble Speaker has some general powers. According to Rule 70 of the Legislative Assembly Standing Orders, "the Speaker shall have power to regulate the conduct of business in the Assembly in all matters not provided for in the Constitution, the rules or the standing orders."

Rajamantrapravina H. B. GUNDAPPA GOWDA.—If they are in the agenda...... ....

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—This is one such case and the Hon'ble Speaker has just now ruled that the amendment could be moved provided the House is agreeable to the same. So there is nothing in the rules against such a course being adopted. The Hon'ble Speaker has given his ruling and I think we may abide by it.

Mr. SPEAKER.—I put it to the House whether it is in favour of taking up the amendment of Sri D. H Chandrasekharaiya into consideration.

(*The House gave its assent to consider the amendment of Sri D. H. Chandrasekharaiya.*)

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ನನಗೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರೂ ಮತ್ತು ತಾವೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೂ ಅವರಿಗೂ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುವುದು ನನ್ನ ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಸೂಚಿಸತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

"That for the words from 'This House' till the end of the Motion, the following words be substituted :—

'That this Assembly is of opinion that the following be taken as the recommendation of this House in regard to the delimitation of constituencies of and the conduct of elections to (*a*) the Legislative Assembly of the State, (*b*) the House of the People.

I. All territorial Constituencies should be single member constituencies except where the scheduled castes are to be provided for.

II. Scheduled castes should be provided for in plural member constituencies of 2 seats each—one general and one reserved for scheduled.

III. The method of voting should be distributive vote.

IV. The coloured box system should be adopted."

ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳು ಈ ಸಭೆಗೆ ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಎರಡು ದಿನಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ವಿಷಯಗಳು ಹೊರಪಟ್ಟಿವೆ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿತವಾಗಿರುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೇ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದರೆ ಮುಂದೆ ನಾವು ರಚನೆ ಮಾಡಲಿರುವ ಸಮಿತಿಯವರು ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೇ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಅವರ

ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸುಲಭಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚೇನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನೆನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅನಂತರ ಭಾರತದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಿಂದ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ Representation of Peoples Actನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜನ ಸದಸ್ಯರಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ 6 ಸ್ಥಾನಗಳು ದೊರಕಿವೆ. ಆ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನಾರಿಸ ತಕ್ಕ ವಿಧಾನವನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ House of the Peopleನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ 11 ಸ್ಥಾನಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಾದ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ 99 ಜನ ಸದಸ್ಯರೂ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲಿನಲ್ಲಿ 40 ಜನ ಸದಸ್ಯರೂ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಹೀಗೆ Representation of Peoples Actನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿ ಚುನಾವಣಾಕ್ಷೇತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. 6 (2), 9 ಮತ್ತು 11ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದೇನೆಂದರೆ:

> "As soon as may be after the commencement of this Act, the President shall by order, determine the constituencies into which each State shall be divided, the extent of each constituency, the number of seats allotted to each constituency, and the number of seats, if any, reserved for the scheduled castes or the scheduled tribes in each constituency."

ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ತಮ್ಮ ಆರ್ಡರನ್ನು ಹೊರಡಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಚುನಾವಣಾ ಕಮಿಷನ್ ಮೂಲಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ಭಾರತ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರು ನೇಮಿಸಿರುವ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಗಳ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸೂಕ್ತವಾದುದು.

ಪ್ರಕೃತವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮುಖ್ಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈಗಾಗಲೇ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬರೀ ತತ್ವಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾತನಾಡಬಹುದು, ಆದರೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಲು ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದು ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಮೂದಿಸಿ ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಮತವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸವು ಸುಲಭವಾಗಿಯೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿಯೂ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಟ್ಟಿವೆಯೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯ ಏರ್ಪಾಡು ಮುಂದುವರಿದ ದೇಶಗಳಾದ ಅಮೇರಿಕಾ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿಯೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಬಹುಸದಸ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳೂ ಉಂಟು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು — ಅಂತಹ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಇರಬಹುದು. ಒಟ್ಟು 640 ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 20 ಸ್ಥಾನ ಬಹುಸದಸ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದೇ ಹೆಚ್ಚು. ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೇ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಏರ್ಪಾಡಾಗಿದೆ.

ಈಗ ಏಕ ಸದಸ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ಸಭೆಯು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಸಮಿತಿಯವರು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಲೋಪದೋಷಗಳು ಬಾರದಿರುವಂತೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಸಾರಿಗೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿದಬಹುದು. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೂ ರೆವೆನ್ಯೂ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಸಮಿತಿಯವರು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನೂ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪದ್ಧತಿ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜಾತಿಮತಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಂಡಿರುವ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ರಚನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಅವಕಾಶ ತಪ್ಪಿಹೋಗಿದೆ. ಜಾತಿಮತಗಳ ಭೇದದಿಂದ ಆಗಬಹುದಾದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಅನಾಹುತಗಳನ್ನು ನಾವು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಂತಹ ಜಾತೀಯ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರು ತಮ್ಮ ಹಿಂದಿನ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುವುದೇ ಲೇಸು. ಏಕ ಸದಸ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ, ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ, ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಲಿಬರಲ್ಸ್, ಲೇಬರ್, ಕನ್ಸರ್‌ವೇಟಿವ್ಸ್ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಪಂಗಡದವರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಒಂದೊಂದು ಪಂಗಡದವರು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ. ನಾವು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ನಡಸಲೇಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಮಾಡತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡುಗಳು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕೋಮುಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕೆಂದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದೆ. ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನೇ ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಶ್ರೀ ಮಾದಯ್ಯನವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ Articles 330 ಮತ್ತು 332 ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನೇ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿದರೆ ಇತರ ದೋಷಗಳು ಸಂಭವಿಸುತ್ತವೆ. ಅಂಥಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದ ಜನರಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ

ಅವಕಾಶ ತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಇದು spirit of the Constitutionಗೆ ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೆಲವು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಪಂಗಡದವರ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು ಒಂದೇ ದಾರಿ. ಇವು ಮಾತ್ರ ಬಹು ಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗುವುವು. ಇದೇ ವಿಷಯವನ್ನೇ ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ಅಂಶವಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಮೂರನೆಯ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, method of voting should be distributive vote. ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮತದಾನಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಧಾನವು ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಹುಟ್ಟುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಪಂಗಡಗಳ ಸ್ಥಾನಗಳು ಇರುವ ಕಡೆ ಬಹು ಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಬ್ಯೂಟೀವ್ ಓಟಿಂಗ್ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದದ್ದೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ, coloured box system should be adopted ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಉತ್ತಮವಾದದ್ದೆಂದು ಹಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊಸರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ 40 ಲಕ್ಷ ಜನ ಓಟುಮಾಡತಕ್ಕವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಉಮೇದುವಾರರ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಓಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಪದ್ಧತಿ ಉತ್ತಮವಾದದ್ದೆಂದು ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು. ನಾನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಓಟರುಗಳಿಗೆ ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕ್ರಾಸ್ ಗುರ್ತುಮಾಡುವ ಕಷ್ಟವನ್ನಂತೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೋಲಿಂಗ್ ಆಫೀಸರು ಓಟುಮಾಡುವವರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಧಿ ಇರುತ್ತೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪೋಲಿಂಗ್ ಆಫೀಸರವರೇ ಗುರ್ತುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಗುರ್ತು ಓಟರುಗಳ ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿರುತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಪೆನ್ಸಿಲ್ ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೇ ಬರದವರಿಗೆ ಕ್ರಾಸ್ ಗುರ್ತುಮಾಡುವುದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟು ಓಟುಮಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅರ್ಧಗಂಟೆಯಾದರೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಇರುವ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಜನಾನುಕೂಲವಾಗದಂತೆ ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿದೆ. ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಓಟರುಗಳಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲಗಳು ತಪ್ಪಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಿಂದ ಇದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾದ ವಿಷಯಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ. ಸಭೆಯ ಬಹುಮತದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವು ಇದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಇದೆಯೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸಭೆಯವರು ಅನುಮೋದಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

"That for the words from 'This House' till the end of the motion, the following words be substituted:—

'That this Assembly is of opinion that the following be taken as the recommendation of this House in regard to the delimitation of constituencies of and the conduct of elections to (a) the Legislative Assembly of the State (b) the House of the People.

I. All territorial Constituencies should be single member constituencies except where the scheduled castes are to be provided for.

II. Scheduled castes should be provided for in plural member constituencies of 2 seats each—one general and one reserved for scheduled.

III. The method of voting should be distributive vote.

IV. The coloured box system should be adopted'."

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಎರಡು ದಿನದಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕವನಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ವಿಷಯ ಹೇಗೂ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಅವರು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ವರದಿಮಾಡಿದ ನಂತರ ಈ ಸಭೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಅಧಿವೇಶನ ಸೇರಿದಾಗ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಆಗಲೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಮಾತನಾಡಲು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು ಈ ದಿನ ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನೋಡಿದಮೇಲೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನನಗೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚನೆಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ, ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾದ ವಿಷಯಗಳು ಅನೇಕವಿರುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಸಮಿತಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಅವರು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಸಭೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ ನಂತರ ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕೆಂಬುದೇ ಆಗಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯವರು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಈ ವಿವಾದಾಸ್ಪದವಾದ ವಿಷಯಗಳು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟು ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೋ ಆ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲಾ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯವರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು ಸೂಚಿಸಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ, ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಒಂದು ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಿಂಗಲ್‌ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿ ಇರಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಮಲ್ಟಿಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆನ್ಸಿ ಇರಬೇಕೇ, ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೇ, ಎಂಬ ವಿವಾ

ಧಾನ್ಯದವಾದ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಬೇರೆ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಈ ರೀತಿ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಮಿತಿಯವರ ಕೈಕಟ್ಟಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಸಮಿತಿಗೆ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವಿರಬಾರದು. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ವರದಿ ಮುಂದೆ ಈ ಸಭೆಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ಈ ಚಿಕ್ಕ ಸಮಿತಿಯ ಕೈ ಕಾಲು ಕಟ್ಟಿ ಚೌಕಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಿರ್ಬಂಧಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

Sri M. MADIAH (Mysore District—Depressed Class).—On a point of information, Sir It is said in the amendment "that this Assembly is of the opinion that the following shall be the recommendation of this House." Any recommendation may not, in my humble opinion, be binding. I do not know whether it is to be a r commendation to our Government or to the Central Government or to the Parliament of India.

Mr. SPEAKER.—The decision of the House will be there and the Committee cannot change it.

Sri L. SIDDAPPA.—This is a larger body. When this body gives a certain direction to the committee, it is bound to function within those limits and in accordance with the directions given by this House. There is no other way.

Sri K. SAMPANGIRAMIAH (Kolar District—General).—It is 'direction' to the committee and it cannot go beyond that.

Sri L. SIDDAPPA.—Yes, that is my point.

ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ, ಈ ಸಭೆಯವರು ಮುಂದೆಯೂ ಕೂಡ, ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಪ್ರಕಾರವೇ ಬೇಕಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಬೇಕೆಂದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದೇ ಇದೆ; ಅಂಥ ಅವಕಾಶವಿರುವಾಗಲೂ ಈಗ ಸಭೆಯವರು ಏರ್ಪಡಿಸುವ ಸಮಿತಿಯವರ ಕೈಕಾಲುಗಳನ್ನೇಕೆ ಹೀಗೆ ಕಟ್ಟಿಹಾಕಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೊಂದು ಯಾವ ನಿರ್ಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲದ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಿ; ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಯಾವುದು ಸೂಕ್ತ, ಯಾವುದಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಿ.

ಆಮೇಲೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ merits ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ—ಅವರು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಲ್ಟಿಮೆಂಬರು ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ರಿಸರ್ವ್‌ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಡಬ್ಬಲ್‌ಮೆಂಬರ್ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ವಾದವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಾದರೆ,—ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಭದ್ರಾವತಿ—ಇವೆರಡೂ ಈಚೆಗೆ ಒಂದು ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷದಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಾಗಿಯೇ ವಿಂಗಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ; ಇದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಭದ್ರಾವತಿ—ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಎರಡೂ ಸೇರಿ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಿರುವುದರಿಂದಲೂ—ಏನೆಂದರೆ ಭದ್ರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೂಲಿಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆಯಿದೆ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾವತಿಯೇ ಒಂದು ಪಟ್ಟಣವೆಂದೂ ಶಿವಮೊಗ್ಗವೇ ಬೇರೊಂದು ಪಟ್ಟಣವೆಂದೂ, ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ—ಇವೆಲ್ಲಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಮೊದಲಿನ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ರಿಸರ್ವ್‌ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೂ, ಅಲ್ಲಿ urban interest, rural interest, labour interest ಇವು ಮೂರೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೂ ರಿಸರ್ವೇಷನ್‌ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಡಬ್ಬಲ್‌ಮೆಂಬರ್ ಅಥವಾ ಟ್ರಿಬಲ್‌ಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮಿತಿಯವರು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವುದಾದರೂ ಹಾಗೆಮಾಡಲೂ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಇದೇ ರೀತಿ ದಾವಣಗೆರೆ, ಹರಿಹರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ. ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಿದೆ; ಮತ್ತು ದಾವಣಗೆರೆ ಸಿಟಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೂ ಈಗಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೊಂದು ಮಲ್ಟಿಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಇಂಥಿಂಥಾ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಎಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ, ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು, ದಾವಣಗೆರೆ ಸಿಟಿ, ದಾವಣಗೆರೆ ರೂರಲ್ ಏರಿಯಾ, ಅಥವಾ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರುವ ಹರಿಹರವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಮಲ್ಟಿಮೆಂಬರ್ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಇತ್ತಕಡೆ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮಗೇನೂ ಬಾಧಕವಿಲ್ಲ. ಸಮಿತಿಯವರು ಯಾವುದಾದರೊಂದು alternative proposal ಕೊಟ್ಟು, ಅದನ್ನು ಸಭೆಯವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಸಭೆಯವರು ತಾವು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದ ಸೂಚನೆ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದರೂ, ಈ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ಅದನ್ನೊಪ್ಪುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಭಾಸದಸ್ಯರು ಕೂಡ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಇದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಕೂಡದೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರು (ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಮುಂಬರುವ ಮಹಾ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಚುನಾವಣಾ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದನ್ನನುಸರಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಸಲಹೆಗಳು ಈಗ ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸಗಳಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನೂ ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೀರಪ್ಪನವರು ಸೂಚಿಸಿ

ದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸೂಚನೆಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯವರಿಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಸಾಧಕಬಾಧಕಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯಮಿತ್ರರು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಹಾಚುನಾವಣೆಗಳು ಬಹಳ ಜಾಗ್ರತೆ ಬರಲವೆ. ಈಚೆಗೇನೋ ಚುನಾವಣಾ ಕಮಿಷನರ್‌ರವರು ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಾರದೆಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯನ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಬರುವ ನವಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಇದು ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅಧಿಕಾರಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ಆ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಹೀಗೆ ಚುನಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸದಸ್ಯರೂ ಸಹ ಅದಷ್ಟು ದಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ನಿಧಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿ ಅವರು ಒಂದು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ವರದಿಯನ್ನೊಪ್ಪಿಸಿದನಂತರ ನಾವು ಸಭೆ ಸೇರಿ ನಮ್ಮ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದೆಂದರೆ ಬಹಳ ತಡವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಂಥಾದ್ದೇನೂ Research ಮಾಡುವಂಥಹುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯವರ ವರದಿಯು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂತಲೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಸಮಿತಿಯವರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಾಳೆ ಅಥವಾ ನಾಡಿದ್ದು ಬೇಕಾದರೂ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಬಿಡಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸಮಿತಿಯವರು ನಿಧಾನಮಾಡಿದರೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತವೆಂದು ತಾವು ಭಾವಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ನಾವು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ, ಅವರಿಂದ ವರದಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಬಹುದು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಮುಂಬರುವ ಚುನಾವಣೆಗಳೂ ನಿಧಾನವಾಗಬಹುದು, ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಸಮಿತಿಗೇ ಬಿಡುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಈಗ ಎರಡು ದಿನಗಳೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ನಾವೇ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಸಾಧಕಬಾಧಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಎರಡು ದಿವಸ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಖಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಿಗೆ ಅಡಚಣೆಯಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಾಧುವಲ್ಲ.

ಕೆಲವು ಮೂಲಭೂತವಾದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಂತಿಂಥಾದ್ದನ್ನು ಹೀಗೇ ಮಾಡಬೇಕು, ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅನೇಕ ಮೇಧಾವಿಗಳು ನಿರ್ಧರಿಸಿರುವಾಗ, ಅದರ ಮೇಲೂ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಇದರ ಸಾಧಕಬಾಧಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ನಂತರ ಐಕ್ಯರಾಗಿ ಅವರು ನಮಗೆ ಇದನ್ನು ಹೀಗೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಉತ್ತಮ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ terms of reference ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—Terms of reference ನಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಉಚಿತ, ಯಾವುದು ಅಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಮುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ನಿರ್ಧರಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿರತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಅದು ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕ್ಕುಂ ಆಯಿತು, terms of reference ಆಗಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಬಾಧಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದರ ಹಿತಸಾಧನೆಗೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ಅಲ್ಪವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರೇ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅವರೇ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಈ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಅವರದೇ ಬಹುಮತ ಇರುವುದರಿಂದಲೂ, ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಇತರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕೂಗನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಂದ ನಾವು ಆಗಾಗ್ಯೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಆ ಕೂಗು ಬರೀ dictatorial tone ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ತತ್ವದ ಹಾದಿಯಲ್ಲೇ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈರೀತಿಯ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ತಮಗೇ ವೇದ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಒಂದು ಅಂಶ ಕೇಳಬಹುದು, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ಈಗ ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಇದನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದರೆಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ಆಗಲೂ ಕೂಡ ಟೀಕೆಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಒಂದಲ್ಲ ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಮೇಲೂ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೇ ವಿನಾ ಸುಮ್ಮನೆ ಅದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಪಾರ್ಟಿ ಪಕ್ಷಗಳ ಸ್ವಭಾವವೇ ಆಗಿರುತ್ತೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಸಂಶಯಪಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದೂ ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಭಾವಿಸಿದುದರಿಂದಲೇ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಮತವನ್ನೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು ಉಚಿತವಾದುದೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಇದರ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾ

ಶವಿತ್ರರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಉದಾತ್ತ ನೀತಿಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಧ್ಯೇಯವನ್ನೂ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಮ್ಮ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಇದಕ್ಕೆ ನೀಡಬೇಕಾದ್ದು ಉಚಿತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ರಚನಾ ಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಜನರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಪ್ರತಿಕೂಲಗಳಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟೇ ಅನುಕೂಲ ಪ್ರತಿಕೂಲಗಳು ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಗೂ ಇತ್ತೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನಿಸಿರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಸಿಂಗಲ್‌ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿಗಿಂತ ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ಉತ್ತಮವೆಂದು ಹೂಡಿರತಕ್ಕ ವಾದ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳು ಎರಡರಲ್ಲೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಟ್ಟು ಜನಾಂಗದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಮುಖ್ಯವೇ ವಿನಾ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಗಮನ ಕೊಡಬಾರದು. ಅಂಥಾ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಗಳಿಂದ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯನ್ಸಿ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ 75–80 ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಭಾಗವಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿಕೊಂಡು ಕಲರ್‌ಬಾಕ್ಸ್ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇಲೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಸರ್ವರಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಯಾವುದೊಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷವೂ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸಾರೋದ್ಧಾರವಾಗಿ ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳು ತಿಳಿಸಿರುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಯಾವ ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದಾಗ್ಯೂ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾದಂಥ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಕ್ರಮವು ಇಡೀ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಾಧಕಬಾಧಕಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಧಕಗಳಿರುತ್ತವೋ ಅಥವಾ ಯಾವ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕಡಿಮೆ ಬಾಧಕಗಳಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅಂಥವನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಂಡು ನಾವು ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಉಚಿತ.

ಇನ್ನು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವಾದದ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಯಾವ ಜನಾಂಗಗಳವರು ಅವರಿಗೆ 19 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಈ ಜನಾಂಗದವರಿರುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ದಾಮಾಷಾ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ 19 ಭಾಗಗಳನ್ನಾಗಿ ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಇದು ಎಷ್ಟು ಕಠಿಣವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ! ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಓಟುಮಾಡಲು ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತೆ? ಉಮೇದುವಾರರು ಸುತ್ತುವ ಪ್ರದೇಶದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣವೆಷ್ಟು? ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆಷ್ಟು ತೊಂದರೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಕಾನೂನಿಗೂ ಇದು ವಿರೋಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗಕ್ಕೂ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಯಾವ ವಿಧಿಪ್ರಕಾರ ವಿರೋಧವೆಂದು ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚುನಾವಣೆ ಕಮಿಷನರು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನೇ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಈಗತಾನೆ ಮಾನ್ಯ ಲಾ ಸಚಿವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. Reservations of Constituencies ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅದು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರು ನಿಲ್ಲುವ ಕಡೆ ಅವರ ವಿನಾ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಕೋಮಿನವರು ನಿಲ್ಲಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತೆ. It will be nothing but deprivation of the fundamental rights of the people of that constituency. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಇದಕ್ಕೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಬೆಂಬಲನೀಡಿ ಇದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು coloured box system ವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಹಿಂದಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಒಂದು ಸುಗಮವಾದ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಚುನಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೋಸ, ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳು ನಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವ ಹಿಂದಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥಾ ಅನ್ಯಾಯಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಈಗ ಈ ವಿಧಾನವೇ ಉತ್ತಮವಾದುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಅನರ್ಥಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಅನುಕೂಲವಾದ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು plural member constituency ಗಳಲ್ಲಿ ತರಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ದೇಶದ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಪೋರ್ಷನಲ್ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್, ಅಥವಾ ಕ್ಯುಮುಲೇಟಿವ್ ಓಟಿಂಗ್ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಈಗಿನ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ವಿದ್ಯೆಯಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಅದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನರ್ಥಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುವುದು. ಅದೇ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಾದರೆ ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಪ್ರದೇಶವೂ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದು ಸುಲಭ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪನವರು ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸಮಿತಿಯವರು ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸಿ ತಕ್ಷಣ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕು, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೋಬಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯಿದೆ ಎಂಬ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟು ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಯೆನ್ಸಿಯಿರುವಂತೆ ತತ್ವಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಕ್ಷಣ ಅಡಕಮಾಡಿ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ

ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೊಡಬಹುದು: ಆಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು ಮುಂದುವರೆಸಲು ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಚುನಾವಣೆಗಾಗಿ ಯಾರ ಕೈಲಾದರೆ ಅವರು ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬರಲು ಜಾಗ್ರತೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಚುನಾವಣೆಯೂ ಬೇಗ ನಡೆಯಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ವಿಭಜನೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪೋಸಲ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಇಲ್ಲ.

Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General).—Mr. Speaker, I wish to accord my support to the amendment just moved by the Hon'ble Member Sri D. H. Chandrasekharaiya. I have heard the Hon'ble Member Sri L. Siddappa, who advanced some arguments against accepting this amendment. I have heard him say that if we should now decide upon the principles, if this House should now decide whether we should adopt either single-member constituency or plural-member constituency, it should be difficult for the committee later on to adjust their decisions according to the problems that might arise. In support of the argument he has given the example of Harihar labour population *vis a vis* the neighbouring population. I agree that there will be several such problems. But when Sri G. Veerappa moved his amendment, I did not get the impression that the committee which he was proposing was to be left free to decide everything about this question of delimitation of constituencies, and the method of election and all other details. In fact, my own impression was that the committee which he was proposing was for a set purpose of settling the details of delimitation. If he should leave the committee free to discuss everything about it, then we would be groping in the dark. This House does not want a thesis from the committee about elections. All that this House is concerned with is whether it should determine the nature or the extent of the constituencies, the method of election and other details. The territorial details of constituencies cannot be decided by this House. The Committee has to go into the question and come to conclusions. If we leave the committee the freedom to decide all these questions I am afraid, as the Hon'ble the Law Minister pointed out, the Committee may not be able to come to any conclusions at all.

Sri L. SIDDAPPA.—The Committee will not decide anything.

Sri M. GOVINDA REDDY.—The committee sends up final proposals. And we would be wasting our time if we ask the committee to go into those questions at length and then find that the committee has not been able to bring out a unanimous decision or has made conflicting recommendations. Then we would be in the same position as we are now. That was not the purpose for which the committee was constituted. The committee was constituted to work out the principles to be decided upon. Supposing we entrust all this work to the committee, then what will be the stupendous nature of the work that we would be entrusting to them? The question of single-member constituencies is one which is not free from doubt. We may argue that single-member constituencies are very simple in nature and very easy to follow, by an illiterate electorate. The area of the constituencies may be limited so that a candidate may easily go round. The voters also will understand easily the methods and fix the responsibility on them and see that their grievances are properly represented by the candidates. The whole thing will be considered in a determined atmosphere. As against this, equally sound arguments may be advanced that the electorate in India is not a literate electorate, that the Parliamentary system has not taken root; so much so that the voter has no adequate conception of, what the public would consist of, what the Parliamentary character is, or of whom he has to elect and so on. We are now confering for the first time on an adult citizen a suffrage the exercise of which is new experrience to him and his knowledge of which is little. In this condition one would be right in entertaining misgivings whether a voter

would be free from harassment, whether a voter will be subjected to influence if the area of the constituencies is very limited and is made narrower. In a country like England, or the United States of America, where they have risen to a certain attainment of literacy and parliamentary work and where there is no economic interdependence, where one house has nothing to do with the other, where the whole question of voting will be forgotten as soon as it is over, there complications may not arise. But in a country like ours every one is dependent upon his neighbour; there is so much of interdependence, for example, if one does not vote for a candidate who may be strong and powerful in the constituency and who may have the might, then he will be apprehending so many things. The position of a member of the Legislature here is a position of power, and in the unsettled economy of our country, a voter has every right to expect material relief, benefits, and so many amenities from a candidate. He will be pinning his faith on a candidate. If that is so, it may be argued whether it would not be fair to give the voter the alternative of selecting more than one candidate, whether if his choice is to be confined to one candidate his aspirations would be realised at all or if his choice should be extended to three or more candidates, he would not have a better choice of turning to be more helpful of them all.

I am only pointing out that this question of single-member constituency or plural-member constituency is not free from doubt. There are arguments for and against it, so much so that we should not leave it for the Committee to decide; when they honestly come to entertain some differences of opinion, they may not come to any conclusion. So, it is for this purpose that Hon'ble D. H. Chandrasekharaiya's amendment should be accepted, or we should decide upon the principles upon which this committee is to proceed. Well, the same may be argued with regard to the method of election. There are different methods differing upon the constituencies which the Hon'ble Law Minister has explained at length on the floor of this House. Well, as he was saying, there are doubts and loopholes in each method. If we should leave it to the Committee to decide upon the method of election, it is highly probable that they may not recommend any single method, or they may recommend a method which may not be acceptable to this House. Instead of beginning again from the beginning after the recommendations have been sent to this House, it would be better for us now alone to decide upon this question. After all according to Sri Chandrasekharaiaya's amendment, we would be taking a decision upon particular principles, which principles we will have to decide, if not to-day, according to Sri Siddappa, at least sometime later. Instead of doing it sometime later and putting the committee to embarrassment, it would be better to give the Committee definite instructions as to the particular lines on which they have to proceed.

I have only one word more to say, because much has been said about the nature and extent of constituencies and the method of election. My point is with regard to the qualifications that should be fixed for the candidate, that question has been left open in the Constitution. According to article 173. which applies to Part B States also, a voter who contests as a candidate must possess such other qualifications as may be prescribed in that behalf or under any law made by Parliament. That gives us scope for recommending. This House may go into that question also and decide as to whether every adult who is to contest should have some educational qualification or some age qualification which are higher than that of the voter, or some property qualification. Something of that nature must be fixed. My own idea is that it would be better that this House should go into that question also and decide upon the principle, because it is a question of principle in the main. If we should allow every adult to contest then we would be taking a very great risk. In the stage of our parliamentary advancement I do not think it would be

advisable to leave it open for every adult to contest elections. Because if an adult should contest elections and if he should be illiterate, if he should not be capable of understanding public affairs and parliamentary methods, then it would be no use. Then such a candidate would be wasting the votes of the voters. The electorate would be helpless and would have to wait for another election if they want their grievances to be redressed, and if they want to be properly represented. So I submit to this House that it would be better to devote some thought upon this side of the matter also. I know that our word in this connection may not be final, that it is the Parliament that should fix the qualification of candidature; but it is left open to us to suggest this qualification.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು (ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಿನ್ನೆಯ ದಿನದಿಂದ ಆದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟ ನಾನಾ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ವಿಪುಲವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರೂ ಹೇಳಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಧಕಬಾಧಕಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಈಗ ವಿವರಿಸಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಭೆಯವರು ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವಿರುವುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನನಗೆ ಭಾಸವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಆಶಯವೇನೆಂದರೆ, ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಭಜನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ತತ್ವಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಡುವುದು. ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೀರಪ್ಪನವರು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಸಮಿತಿಗೆ ಹೀಗೆ ನಾವು ಕೆಲವು ಮೂಲತತ್ವಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಅವರಿಗೆ ನಾವು ವಹಿಸಿರುವ ಕೆಲಸದ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಅವರು ಆಲೋಚಿಸಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರ ಮನೋಭಾವ ಹೇಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನರಿತು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ಏನೂ ಸೂಚಿಸುವುದು ಬೇಡ, ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ನಾವು ಆ ಸಮಿತಿಗೇ ಬಿಡೋಣವೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ವಾದ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಈ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚಿಸಲು ನೆನ್ನೆಯ ದಿನದಿಂದ ಈ ಸಭೆಯು ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯಲೇಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೆನ್ನೆಯಿಂದ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಹೊರಬಿದ್ದಿವೆ. ಅವಕ್ಕೆ ರೂಪುಕೊಟ್ಟು ನಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡದೇ ಆ ಸಮಿತಿಗೇ ಬಿಡುವುದಾದರೆ, ನೆನ್ನೆಯಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾಲಹರಣವಾಯಿತೆಂತಲೇ ಭಾವಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅನ್ಯಥಾ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಒಂದುವೇಳೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆ ಸಮಿತಿಗೇ ಬಿಡುವುದಾದರೆ ಅವರು ಮಾಡುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪುನಃ ಮೊದಲಿಂದ ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಈ ಸಭೆ ಕುಳಿತು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಲು ಕಾಲ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನೆನ್ನೆಯೇ ಆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಅದಕ್ಕೇ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೆನ್ನೆಯ ದಿನದಿಂದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ, ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮನಗಂಡು, ಗಾಳಿ ಯಾವ ಕಡೆ ಬೀಸುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಕುರಿತು ಸಭೆಯ ಕಾಲ ಉಳಿತಾಯವಾಗಲಿ, ಸಮಿತಿಯವರಿಗೆ ಕೆಲವು ತತ್ವಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಡೋಣ, ಅದರ ಮೇಲೆ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿ ಎಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನೆನ್ನೆಯಿಂದ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗ ಸದಸ್ಯರು ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸದಸ್ಯರು ಬಹುಮಂದಿ ಸದಸ್ಯರಿರುವ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಸಮ್ಮತಿ ಸೂಚಿಸಲು, ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಲು, ಅವಕಾಶವಿರಬಾರದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆಮೇಲೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಭಜನೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯವರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಸಮ್ಮತಿ ಸೂಚಿಸುವ ಸದಸ್ಯರು ಈಗಿನ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬರೆಯಬಹುದು; ಅಥವಾ ಮೈನಾರಿಟಿ ಕೋಮುಗಳ ವಿಚಾರ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಹಾಗಾದರೆ ಆಗ ಈ ಸಭೆ ಕುಳಿತು ಮತ್ತೆ ಆ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೆಲ್ಲಾ ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಅದಕ್ಕೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ರೂಪುಗೊಂಡರೆ, ಅದನ್ನು ಸಮಿತಿಗೆ ಸೂಚಿಸಿದರೆ, ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಲು ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. "To advise Government" ಎಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿ ವರದಿಯಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆಂದೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿದರೆ, ನಮಗೂ ಕಾಲ ಮಿಗುತ್ತದೆ, ಸಮಿತಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ dissenting note ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ಸರಹದ್ದುಗಳನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು 60–70 ಜನರು ಕುಳಿತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ನಾಲ್ಕಾರು ಜನರು ಕುಳಿತು ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲಸವನು ಜಾಗ್ರತೆ ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇಗ ನಮ್ಮ ಶಿಫಾರಸನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಅರಿತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿಯಬಾರದು. ನೆನ್ನೆಯಿಂದಲೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಹಿಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನಗಳಲ್ಲೂ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಮೆಜಾರಿಟಿಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ನಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ಅಂಶ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏನಾದರೂ ಆಗಲೀ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲುಂಟಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಅದು ತಪ್ಪು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು.—ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಂತೋಷ. ಆದ್ದರಿಂದ ನ್ಯಾಯ ಅನ್ಯಾಯ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಉದ್ದೇಶವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡ ಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೆನ್ನೆಯಿಂದ ನಾವು ಕಾಲ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದು ಪಡಿಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನುಮೋದಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

(Janab J. Mahomed Imam stood up to speak).

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಏನಾದರೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಇದ್ದರೆ ಹೇಳಿ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರಲ್ಲೂ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾಲ ವನ್ನು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ನಾನು ಎಂದಿಗೂ ಕಳೆಯುವು ದಿಲ್ಲವೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಆದರೆ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿ ಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಡೀಲಿಮಿ ಟೇಷನ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೆನ್ನೆಯಿಂದ ಭಾಷಣಗಳಾಗಿವೆ. ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಮನೋಭಾವಗಳೂ ಕೂಡ ಬದಲಾ ವಣೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೇನೋ ಬಹಳ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ.

Sri H. C. DASAPPA.—But you are smiling !

Sri T. SUBRAMANYA.— There is nothing wrong, Sir. By argument and persuasion, I can win him over. He may change his view.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ನೆನ್ನೆಯ ದಿನ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪನವರು ಅವರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದರು. ಸಾಧಾರಣ ವಾಗಿ ಅವರ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಂಜಸವಾಗಿತ್ತು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇ ಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇವತ್ತು ಸಹ ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರು. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂದರೆ ಇಂಥಾ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ, ಪವಿತ್ರವಾದ ವಿಷಯ, ಎಲ್ಲ ರಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಬೇಕಾದ ವಿಷಯ ಪಾರ್ಟಿ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದವಾದದ್ದು. ನನ್ನ ಅವರ ಮನೋಭಾವವೇ ನಿನ್ನೆಯೋ ಅದು ಇಂದು ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ನೆನ್ನೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಈವತ್ತು ಒಂದು ವಾರಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ನಾಳೆ ಸೋಮ ವಾರದೊಳಗೇ ಸಮಿತಿಯವರು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾ ನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಸಮಿತಿ ಯೊಳಗಿರುವ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಗಿರು ತ್ತದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಅನುಮಾನದಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರಿಗೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಇರುವಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೊಸ ವಿಷಯ ಏನೂ ಇಲ್ಲ!

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಎಲ್ಲ ರಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಭರವಸೆ ಹುಟ್ಟುವ ಹಾಗೆ, ನಂಬಿಕೆ ಬರುವಹಾಗೆ ಈ ಪವಿತ್ರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವು ದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ದರು. ನೆನ್ನೆಯ ದಿನ ಇದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪಾರ್ಟಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಆದಮೇಲೆ ಈ ತಿದ್ದು ಪಡಿ ಸೂಚಿಸಬೇಕಾಯಿತು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾ ದರೆ ಈ ಸಭೆಯಿಂದ ಹೌಸ್ ಕಮಿಟಿ, ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆ ಗಳ ಕಮಿಟಿ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಅವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಏಕೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಮೀರಿಕೆ ಹಾಕುತ್ತಿಲ್ಲ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೌಸ್ ಕಮಿಟಿ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ಕಮಿಟಿ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಿಗದಿಯಾಗಿವೆ.

Sri M. V. KRISHNAPPA.—He cannot attribute motives, Sir.

Janab J. MAHOMED IMAM.—When this House appoints any committee, it will have full confidence in the committee and gives that committee full scope, whether it be Public Accounts Committee or any other committee.

Mr. SPEAKER.—Is it unusual to give directions ?

Janab J. MAHOMED IMAM.—It is quite unusual. I do not find such a thing done anywhere except giving terms of reference. You can say "we will have single-member constituency or double-member constituency".

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು.—ಮದ ರಾಸು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆ ಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ತಂದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಡಿ.

Sri L. SIDDAPPA.—That would be the final decision to the House. They were not directions to any committee.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು.—ಅಜ್ಜೆರು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿ ದ್ದಾರೆ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಯಾವ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಲಿ, terms of reference ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಈ ರೀತಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಹೀಗೆ ಯೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯಗಳ ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಮಿತಿಯವರಿಗೆ ಬಿಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜ್ಞರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಪ್ರವೀಣರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ದೇಶದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ಅನೇಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇತರ ಕಡೆಗಳವರು ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅವರ ವರದಿಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಕಳುಹಿ ಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಥವಾ ತಿರಸ್ಕರಿಸುವ ಅಧಿಕಾರ ಈ ಸಭೆಗೆ ಇದೆ. ಬೇಕಾದ

ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ನೀವು ಇದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಮಿತಿಯವರಿಗೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. This is quite unusual· Such a restriction has never been prescribed. ಇಂಥಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕಾಣೆ. ನಾನೂ 20 ವರ್ಷದಿಂದ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ.

(*Interruption.*)

The very fact that my friends are interrupting me so much shows that everybody is very much interested in this. All of them are interested in this.

Sri K. PUTTASWAMY.—Is the Hon'ble Member not interested in it ?

Janab J MAHOMED IMAM.—Let not the Hon'ble Member tangle me in that. I am not interested in that. I want to do justice to one and all.

Sri K. PUTTASWAMY.—We are all interested in doing justice.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.— ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದೆ, ಇದನ್ನು ಪಾರ್ಟಿ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು. To ensure fair and free elections this is very necessary. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಯ ಕಡೆಯನ್ನೂ ವಹಿಸಕೂಡದು. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಅವರು ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಗೂ ಸೇರಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನ್ಯಾಯವಿರುವಹಾಗೆ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮಿಷನರವರಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. In trust he has consulted you. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ದೇಶದ ಹಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯವರು ಗೆಲ್ಲುತ್ತಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ, ಗೆಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದು—ಹೀಗೆಲ್ಲ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ.......................

Sri H. K. VEERANNA GOWDA.—It is quite wrong for the Hon'ble Member to presume all this.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—It is perfectly clear· ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು, ಕುಮಾರ ಪಾರ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಟಿಯವರೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಏನೇನೋ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ನಿಮ್ಮಿಷ್ಟದ ಪ್ರಕಾರ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಇದೆಲ್ಲಾ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY (Leader of the House).—Sir, I think the Hon'ble Member is making wide conjectures.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Can they say that this matter was never placed before the party meeting?

Sri H. C. DASAPPA.—Why should we!

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—May I please know whether I have to oblige the Honourable Member by winding up our party ?

Janab J. MAHOMED IMAM.—I say that this is not a party matter or a Government matter or an administrative matter· This is a matter which purely demands the trust, to do justice to one and all. If you refer this to your party, it becomes a party matter and justice cannot be done to all.

Sri K.T. BHASHYAM.—Mr. Speaker, it is now 3-20 and I expect that you wind up this debate by the time we rise up for lunch. We are not interested in continuing this controversy. My suggestion is that you must close the debate at this stage and allow me to make a reply.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನೀವು ಹಿಂದೆ ಯಾವ tentative ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಿರೋ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಬೇಕಾದರೂ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣಾವಕಾಶ ಕೊಡಿ. ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದವರೂ, ಪ್ರವೀಣರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡೋಣ. ಇನ್ನೂ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಅವರ ಕೈ ಕಾಲು ಕಟ್ಟುವುದು ಬೇಡ, ಎಂಬುದೇ ನನ್ನ ಸೂಚನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ ; ಸ್ವಲ್ಪ ತೀವ್ರವಾಗಿಯೂ ಸಹ ನಡೆಯಿತೆನ್ನಬಹುದು. ಅವಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ನಾನೇನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಆದರೂ, ಕೆಲವು ಮಹನೀಯರು ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲವು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳಿಗೆ ಜವಾಬಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಮಾಡಿದ ಆರೋಪಣೆಗಳಿಗೆ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಗಳಾದ ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು ಮತ್ತು ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು ಸಮಾಜಾಯಿಷಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದು ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೇ. ಆದರೂ ಅದರ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗಲೆಂದು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ನಿನ್ನೆಯೇ ಏಕೆ ತರಲಿಲ್ಲ, ನಿನ್ನೆ ಹೊಳೆಯಲಿಲ್ಲವೇ, ಇವತ್ತು ಹೇಗೆ ಹೊಳೆಯಿತು, ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಶ್ನಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಾಗಿದ್ದರೆ, ಯಾವುದನ್ನೇ ಅಗಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾವಾಗ ತಂದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಉಚಿತ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಥವಾ ಬಿಡುವುದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ಮತ್ತು ಸಭೆಯವರಿಗೂ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು. ಈಗ ಸಭೆಯವರು ಒಪ್ಪಿರುವಾಗ ಅದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನೋ

ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಖಚಿತವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನೂ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ?

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಯಾವುದಾದರೂ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಅವರು ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು!

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಹೀಗಿದ್ದರೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನೇಕೆ ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಮಿತಿಯವರು ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಲಹೆಗಳಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪೇನು?

ಶ್ರೀ ಎರ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಅದರಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಜನರಿಗೆ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೆ!

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಖಚಿತವಾಗಿ ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ಏನನ್ನೂ ಖಚಿತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಏನಾದರೂ ಖಚಿತವಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇಂಥ ವಾದವನ್ನೇ 'ವಿತ್ತಂಡವಾದ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 'ಚೆಂಡೀ ಕತೆ' ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಒಂದು ಸಲ ಒಂದೇ ಮನೆತನದವರಂತೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರವೆಂದ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಂಜಸವಾಗಿರುವಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸಮಂಜಸವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ನಾವು ನಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಷಯ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಏಕಸದಸ್ಯ ಚುನಾವಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯವರನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ 'ಇವರು ಒಕ್ಕಲಿಗರು, ನಿಮ್ಮ ಜಾತಿಯವರೆಲ್ಲಾ ಓಟುಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು, ಲಿಂಗಾಯ್ತ ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಲಿಂಗಾಯಿತರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಓಟು ಮಾಡಿರಿ ಎನ್ನುವುದು—ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಗಳಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಚುನಾವಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರವಿದ್ದರೆ ಹಾಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ we have got the risk of facing some opposition from such of the parties which have put forward their candidates because we have put another. But we say, that is in the interest of the country.

ಆಮೇಲೆ, ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿದ್ದರೆ ಕಮ್ಯೂನಲಿಸಂ ಪ್ರಾಬಲ್ಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕಮ್ಯೂನಲಿಸಂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿದ್ದರೇನೇ ಕಮ್ಯೂನಲಿಸಂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದು. ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಓಟು ಮಾಡುವವರು ಜಾತಿ, ಮತದ ದೃಷ್ಟಿಯ ಮೇಲೆ ಓಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಉಮೇದುವಾರನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬೇರೆ ಮತದವರೂ ಓಟು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಬೇರೆಯವರೂ ತನಗೆ ಓಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ತಾನು ಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವನೆ ಆತನಲ್ಲಿಯೂ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಆತನು ಅವರ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರನಾಗಿರುತ್ತಾನೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಜಾತಿ ಮತ ಭಾವನೆಗಳು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೂ ಇದು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಮೈನಾರಟಿಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂತು. ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಪ ಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆಂದು ವಾದ ಬಂತು. ಆದರೆ, ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು.

Minorities must, as Sri Narayana Rao said, live on the good-will and confidence of the majorities. We must develop that kind of tendency in the country. We should not allow the communal instincts to develop among the people. From that point of view, single-member constituency is very good.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 40 ಲಕ್ಷ ಓಟರುಗಳಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಅವರನ್ನು ಓಟು ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಚಿಕ್ಕ ಕ್ಷೇತ್ರವಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 20 ಬಣ್ಣದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಗಳಿಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನಾ ಮಿಶ್ರ ಬಣ್ಣಗಳಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಹಜವಾಗಿಯೇ ಒಂದು ಬಣ್ಣಕ್ಕೂ ಇನ್ನೊಂದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದೂ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಕಷ್ಟವಾಗಬಹುದು.

There is likelihood of confusion. Whereas if you have single-member constituency, there may be 4 or 5 colours; and dark colours like green, red, yellow and so on may be used. If dark and deep colours are used nobody can mistake. From that point of view, namely, that you have got to provide for coloured box system as the simplest and the easiest, safest and the least difficult. You came to the logical conclusion that you must restrict the number of colours you have to use and accept single-member constituency as the very best.

ಇನ್ನು ಕೆಲವರು, ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿದ್ದರೆ ಲಂಚ ರುಷುವತ್ತುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ವಾಸ್ತವವಲ್ಲ.

There is no chance of any corruption in a single-member constituency because there will be Thirty-six thousand voters. No candidate, however rich he may be, can purchase the votes so as to overcome a rival.

ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೇ ಲಂಚರುಷುವತ್ತುಗಳು ಇರಬಹುದು. ಲಂಚ

ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಯಾವ ತರಹ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇದ್ದರೇನು? ಅದರಲ್ಲೂ ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯನ್ಸಿಯಲ್ಲಾದರೋ ಕ್ಷೇತ್ರವು ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಬೇಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಪಂಗಡದ ಜನರು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯವರೂ ತಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರೊಬ್ಬರಿಗೆ ಓಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಓಟು ಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿದ್ದರೆ ಅನುಕೂಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಪಂಗಡದವರಿಂದ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದವನು ತಾನು ಕೇವಲ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಪಂಗಡದವರನ್ನೇ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾನೆಂಬ ಭಾವನೆ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಅಂಥಾ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. That is one reason why we cannot adopt this. Another reason is, if you make 19 constituencies for the whole State in order to provide for every Scheduled Class voter to vote for a Depressed Class candidate, what happens would be, this Scheduled Class candidate will have to traverse through large area and it would be very expensive. ಸಿಂಗಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿದ್ದರೆ ಉಮೇದುವಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿದ್ದರೆ 5-6 ಜನ ಉಮೇದುವಾರರೂ ಸೇರಿ ಭಾಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಏನೋ ಇದು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಿಜಾಂಶ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. No member will trust another to canvass for him. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಹೋಗಿಯೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿದ್ದು ಅಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರದೇಶವನ್ನೂ ಆತನು ಸುತ್ತಬೇಕೆಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಪೋಲಿಂಗ್ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಓಟಿಂಗ್ ಪೇಪರ್‌ಗಳನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಮುದ್ರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

Whereas, if it is a small area, voters' list of that area may be printed and circulated within that area. So the expenses will be less both for the candidate and for the Government in single-member constituency. Of course there are some defects. There may be some difficulty for a woman being put as a candidate in single-member Constituency. We are building healthy party system in the country. We can put a woman as a candidate and say, in the interest of the party we ask you to vote for the lady. If the party commands the confidence of the people, naturally, the lady returns as against anybody who stands there. It is also good to build up political parties in the interest of the country. That is another way to overcome communalism in the country. ಈಗ ನಾವು ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳೆಂದು ಎರಡೆರಡು ಮೆಂಬರುಗಳು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿರುವಂತೆ, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಪಂಗಡದವರನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಪಂಗಡದವರಿಗೂ ತಮ್ಮ ಪಂಗಡದವನಿಗೆ ಓಟು ಮಾಡುವಂತೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಈಗ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ 19 ಮಾತ್ರ ಪ್ಲೂರಲ್ ಮೆಂಬರ್ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿರಬೇಕೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹೇಳುವುದು, ಇದನ್ನು 19ಕ್ಕೆ restrict ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು.

Sri K. T. BHASHYAM.—What we are thinking about is the adoption of single-member constituency as far as possible. But the Scheduled Classes cannot have single-member constituency because they have got the reservation of seats, and therefore we are bound to have plural-member constituency. Even those constituencies which seemingly are plural-member constituencies, are really single-member constituencies because every voter can vote only for one general candidate and one of the Scheduled Class. Even those constituencies which may seem to be plural-member constituencies are in fact single-member Constituencies.

ಶ್ರೀ ಮಾದಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಒಟ್ಟು 99 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ 19ನ್ನು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಡಿ ಎಂದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ Representation of the People Act, 9 ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ:

"As soon as may be after the commencement of this Act, the President shall, by order, determine—

x x x x

x x x x

(d) the number of seats, if any, reserved for the scheduled castes or for the scheduled tribes in each constituency.—

You can only reserve out of the whole; you cannot appropriate everything. So it shows that the least that could be expected in a constituency where there is a reserved seat for scheduled castes, is two and that is the minimum. All told, I submit that we have done our very best to provide for the simplest method of election, enabling the people to vote for the best candidate in the country and enabling service and

popularity to be the sole test of success in an election. From all these points of view, the suggestions embodied in the amendment suggested by Sri D. H. Chandrasekharaiya are welcome. Probably, as the mover of this motion it is for me to say whether I accept that amendment and if I do not accept that motion, then it will have to be put to the vote of the House. Am I right, Mr. Speaker?

Mr. SPEAKER.—Yes.

Sri K. T. BHASHYAM.—Then, I may say that I accept the amendment of Sri Chandrasekharaiya. The amended resolution...

Mr. SPEAKER.—There is no resolution of the Hon'ble Minister.

Sri K. T. BHASHYAM.—It is a motion and this is an amendment to that motion. Therefore, I am free either to accept it straightaway or...

Mr. SPEAKER.—Whether it is accepted or not, the amendment will have to be put to the vote of the House.

Sri K. T. BHASHYAM.—Then, of course, I will abide by the decision of the House. I may express my view that this amendment is very welcome to me, as also the amendment moved by Sri G. Veerappa and further I accept the suggestions made by certain other members yesterday that some more members be included in the Committee.

Mr. SPEAKER.—Is the Honourable Member Janab Mahomed Imam going to press his amendment?

Janab J. MAHOMED IMAM.—I am true to that principle. I cannot change my opinion. Is my suggestion to accept additional names accepted?

Sri K. T. BHASHYAM.—I not merely agree to the suggestion but I welcome it.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೀರಪ್ಪನವರು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಮೆಂಬರುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನು ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಂದ ಸೂಚನೆಗಳು ಬಂದು ಈ ಸಭೆಯುವರು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ—ಶ್ರೀಗಳಾದ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು, ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು, ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು, ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು, ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು, ಡಬ್ಲ್ಯು. ಎಚ್. ಹನುಮಂತಪ್ಪನವರು, ಮತ್ತು ಜನಾಬ್ ಸೈಯದ್ ಅಬ್ದುರ್ ರಹಿಮಾನರು—ಇವರುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸೇರಿಸಲಾಗುವುದು.

Janab MOHAMED HANEEF.—I propose that Janab Syed Abdur Rahman's name also may be included?

(*Voices*: Yes.)

Janab J. MAHOMED IMAM.—I beg leave of the House to withdraw my amendment.

The amendment was, by leave of the Assembly, withdrawn.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Sir, I wish to withdraw my amendment.

The amendment was, by leave of the Assembly, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"Add the following at the end of the motion":—

'and a committee consisting of the following members be formed to work out the details of delimitation and to advise the Government in this behalf within one month from now.';

"The Law Minister (Chairman), Sri G. Narayana Gowda, Sri B. C. Nanjundiah, Sri K. Subba Rao, Sri H. K. Veeranna Gowda, Sri H. M. Channabasappa, Sri M. Hutche Gowda, Sri B. N. Boranna Gowda, Sri M. Madiah, Janab J. Mohamed Imam, Sri K. R. Madhava Rao, Sri G. Veerappa, Sri H. B. Gundappa, Gowda, Sri L. Siddappa, Sri H. Sidda Veerappa, Sri S. Rangaramiah, Sri T. Hanumiah, Sri W. H. Hanumanthappa, Janab Syed Abdur Rahman, with the Law Secretary as Secretary of the Committee."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—Sri Chandrasekharaiya's amendment. The question is;—

"That for the words from 'This House' till the end of the Motion, the following words be substituted.

"That this Assembly is of opinion that the following be taken as the recommendation of this House in regard to the delimitation of Constituencies of and the conduct of elections to (*a*) the Legislative Assembly of the State (*b*) the House of the People.

"I. All territorial Constituencies should be single-member constituencies except where the scheduled castes are to be provided for.

"II. Scheduled castes should be provided for in plural-member constituencies of two seats each—one general and one reserved for scheduled.

"III. The method of voting should be distributive vote.

"IV. The coloured box system should be adopted.

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is—

"That the Special Motion *re.* Delimitation of Constituencies, as amended, * be passed."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for Lunch and meet again at 4-10 p.m.

The Assembly adjourned for Lunch at Forty Minutes past Three of the Clock and reassembled at Ten Minutes past Four of the Clock, Mr. Speaker (Sri V. Venkatappa) in the Chair.

STATEMENT LAID ON THE TABLE.

Recommendations of the House Committee.

Sri L. H. THIMMA BOI (Chairman of the House Committee).—Sir, I beg to lay on the Table the * recommendations of the House Committee for the Legislative Assembly adopted at its meetings held on 6th and 24th March 1950 and the action taken thereon.

Resolutions passed by the Library Committee.

Sri S. R. GURU (Member of the Library Committee).—Sir, at the request of the Chairman of the Library Committee, I beg to lay on the Table the * resolutions passed by the Library Committee of the Legislative Assembly at its meeting held on 1st August 1950 and the action taken thereon.

LEGISLATIVE BUSINESS

Bangalore Survey Bill, 1950.

Motion to withdraw.

Sri R. CHENNIGARAMIAH (Minister for Local Self-Government).—Sir, I beg to move for leave of this House to withdraw the Bangalore Survey Bill, as recommended by the Select Committee.

ಹಿಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಅದರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶವನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶವು ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ನೆರವೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳಿಂದ ಬೇರೆ ರೂಪವಾಗಿ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರಬೇಕು. ಈಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುವುದು ಅಷ್ಟು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅನುಕೂಲ ಎಂದು ಸಮಿತಿಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಅವರು ಶಿಫಾರ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನೂ ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಸರ್ವೆ ಬಿಲ್ಲು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ನಾನು ಅಲ್ಲಿನ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಓದಿ ನೋಡಲಾಗಿ ಅದು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂತು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರ್ಸಿನ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಸರ್ವೆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Motion moved.—

"That leave be granted to withdraw the Bangalore Survey Bill, 1950, as recommended by the Select Committee."

(After a pause.)

Mr. SPEAKER.—The question is.—

"That leave be granted to withdraw the Bangalore Survey Bill, 1950, as recommended by the Select Committee".

The motion was adopted.

Report of the Committee of Privileges.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Chitaldrug District—General).—Sir, I beg to move:

"That this House do approve of the recommendations made in the report of the Committee of Privileges presented to the House on 30th August 1950".

I have been asked by the Chairman of the Committee to make this motion on his behalf.

The Conference of Speakers held in 1949 decided that the State Legislatures should be asked to undertake a survey of the privileges of the State Legislatures, its members and committees. The Committee has examined in detail this question and has forwarded a note to the Speaker's Conference which was held recently. Any further action to be

---

*Copies placed in the Assembly Library.

taken on this matter may in the opinion of the Committee await the final decision of the Speakers' Conference. The Committee has therefore recommended that no further action need be taken in the matter and that the question may be again referred to the Committee of Privileges after the decision of the Speakers' Conference is received by our Legislature.

In this connection I want to state that there was a report made by the previous Legislative Council during the time when Sri D. H. Chandrasekharaiya was the President. That also may be taken into consideration after we receive the report, if any, from the Speakers' Conference. Therefore this is only an interim report and I move that it may be accepted.

Mr. SPEAKER.—Motion moved.—

"That this House do approve of the recommendations made in the Report of the Committee of Privileges presented to the House on 30th August 1950".

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ವಿಚಾರವು ಹಿಂದಿನ ನ್ಯಾಯ ವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಶದವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಸಭೆಗೂ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೂ ಅಲ್ಲದೆ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂಸೂಕ್ತವಾದ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿರುವುದು ಆವಶ್ಯಕ. ಈ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಯಾವಾಗಲಾದರೂ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಹಿಂದೆಯೇ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆ ಸಮಿತಿಗೆ ಆಗ ನ್ಯಾಯ ವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದ ನಾನೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿದ್ದೆ. ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರೂ ಕೂಡ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್ಸ್ ಮುಂತಾದ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆಂಬುದನ್ನು ಬಹಳ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸಮಿತಿಯು ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಕೂಡ ತಯಾರಿಸಿ ಅಡಕಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ವರದಿಯು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಅದರ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ, ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳೇನಿರಬೇಕು ಎಂದು ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಂಥ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಯಾವ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. Clause 24ರಲ್ಲಿ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರು admonition, censure, deprivation of vote, suspension, order for prosecution, ಈ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ಶಿಕ್ಷಿಸಬಹುದಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಮೂದಿಸಿದೆ. ಆ ವಿಷಯವು ಆಗಿನ ನ್ಯಾಯ ವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಖಾಸಗಿ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ವಿನಾ ಮಿಕ್ಕವರೆಲ್ಲರೂ ಸಮಿತಿಯ ಸಲಹೆಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲವನ್ನಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ದುರಾದೃಷ್ಟದಿಂದ ಆಗಿನ ಸರ್ಕಾರದ ಮನೋಭಾವ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಉದಾರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಇದು ಆಗಿ ಏಳು ವರ್ಷಗಳಾದುವು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಆಯಾ ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳೇ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಭಾಧ್ಯತೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡಲು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪುನರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಈ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಕಾರ್ಯವು ವಿಧಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಅದರಂತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶಾಸನ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರ ತೀರ್ಮಾನವಾದನಂತರ ಮುಂದಿನ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಾಗಿ ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈಚೆಗೆ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನೇ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೌಸ್ ಆಫ್ ಕಾಮನ್ಸ್ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಭೆಯು ಪಡೆದಿದ್ದರೂ ನಾವು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಸಭೆಯವರು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ವಿಷಯವಾಗಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತೀರ್ಮಾನಗಳಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದುದೇನೆಂದರೆ, ಅವರು ಯಾವ ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳು ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—The committee has also observed that in their view legislation is necessary.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು.—ಅದೇನೋ ಸರಿಯಾದುದೇ. ಆದರೆ ಶಾಸನ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಕಾನೂನೇನೂ ಬೇಕಿಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದರೆ ಅದರಂತೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವಂತೆಯೇ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ತಯಾರುಮಾಡಿಸಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ಸಮಿತಿಯ ಪರವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪುನಃ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಲು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಸ್ಪೀಕರುಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೇ ಇರಲಿ, ಇಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಕಂಡರೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ

ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರುತ್ತೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದಮೇಲೆ ಎಲ್ಲರೂ ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The question is.—

"That this House do approves of the recommendations made in the report of the Committee of Privileges presented to the House on the 30th August 1950."

The motion was adopted.

Betting Tax (Second Amendment) Bill, 1950.

Motion to consider.

Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—Sir, I beg to move.

"That the Betting Tax (Second Amendment) Bill, 1950, be taken into consideration."

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮಸೂದೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕಾದುದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈಗಿರುವ ಕಾನೂನಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾತ್ರ ಇದರಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯ. ಇದುವರೆಗೆ ಈ ಜೂಜಾಟದಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆಂದರೆ ಯಾರ್ಯಾರು ಜೂಜಿನಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲುತ್ತಾರೋ ಆ ಮೊಬಲಗಿನಮೇಲೆ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ನಾವು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ತೆರಿಗೆ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೆವೆಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮೊದಲು ಈ ತೆರಿಗೆ ಸೇಕಡ 4 ಇತ್ತು, ಆಮೇಲೆ 8 ಮಾಡಿದೆವು, ಆಮೇಲೆ 12½ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆವು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ಅದನ್ನು ಸೇಕಡ 25 ಮಾಡಿದೆವು. ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯೂ ಈ ತೆರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದಲ್ಲಿ ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೋದಸಾರಿ ಜೂಜು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ತರುಣದಲ್ಲೇ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನಿಟ್ಟರೆ ಇದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಬೇರೆ ಕ್ರಮವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಸೂಚನೆಕೊಟ್ಟರು.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಹಿಂದೆ ಇದನ್ನು ನಾವೂ ಹೇಳಿದ್ದೆವು, ನೀವು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ತಾವು ಹೇಳತಕ್ಕ ಭವಿಷ್ಯವೆಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ! ತಾವು ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯವೃತ್ತಿಯನ್ನವಲಂಬಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು! (ನಗು!)

ಮೊದಲನೆಯ ಜೂಜಿನಲ್ಲೇ ಒಂದು ಅಂಶ ವ್ಯಕ್ತವಾಯಿತು. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಅನೇಕರು private bettingನಲ್ಲಿ ಬುಕ್ ಮೇಕರುಗಳಿಗೆ ಸುಳ್ಳುಲೆಕ್ಕ ಕೊಡುವುದು ಅಥವಾ ಅವರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಜೂಜು ನಡೆಸುವುದು —ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ತಡೆಯಲು ನಾವು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ನಾವು ಈಗ ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ಜೂಜಿನಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜೂಜಿನಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದವರಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಹಾಕುವುದಲ್ಲ, ಯಾರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಮೊಬಲಗನ್ನು ಜೂಜು ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೋ ಒಟ್ಟು ಆ ಮೊಬಲಗಿನಮೇಲೆ ಹಾಕುವುದು. ಇದು ಧರ್ಮವಲ್ಲವೆಂದೂ, ಇದಕ್ಕೆ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆಂದೂ ತಿಳಿದು ಅದರಂತೆ ನಾವು ಈ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಬರೀ winning bets ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸುವುದಲ್ಲ, amounts that they actually employ for the purpose of betting ಮೇಲೆ ವಿಧಿಸುವುದು. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಕಾನೂನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ಮೊಬಲಗಿನಮೇಲೆ ನಾವು ಸೇಕಡ 25ರಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದರೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಈಗ ಅವರು ಹೇಳುವುದು ನಿಜವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಸೂಚನೆ ಆಗ ಅವರಿಂದ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಹೋಗಲಿ. ಒಟ್ಟು ಜೂಜುಕಟ್ಟುವ ಮೊಬಲಗು ಗೆಲ್ಲುವ ಮೊಬಲಗಿಗಿಂತ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ತೆರಿಗೆಯ ದರವನ್ನು ಸೇಕಡ 25ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಮಾಡಿದರೂ ಇದರಿಂದ ಬರುವ ವರಮಾನ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಒಂದೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಈಗ ಇದನ್ನು ಮಸೂದೆಯ ರೂಪವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಗಾಗಿ ತಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳಾವುವೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಚರ್ಚೆಯಾಗಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

Mr. SPEAKER.—Motion moved.—

"That the Betting Tax (Second Amendment) Bill, 1950, be taken into consideration."

Sri Kadidal MANJAPPA (Shimoga District–General).—On a point of information, Sir. It is clear from the Statement of Objects and Reasons that hitherto we were levying tax on all moneys paid or agreed to be paid by the licensed book-maker to a backer. Hereafter it is intended to levy the tax on the moneys paid by a backer to the book-maker. Here is my doubt. Hereafter, does not the backer earn some money on account of betting?

Sri H. C. DASAPPA.—Not all.

Rajamantrapravina H. B. GUNDAPPA GOWDA (Hassan District-General).—He makes some money.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Then why should he go without being taxed?

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—You tax twice then?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈಗ ಇದುವರೆಗೆ ಸೇಕಡ 17½ಯಂತೆ ಹಾಕಲಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ; ಆಗ ಸುಮಾರು ಎಷ್ಟು ವರಮಾನ ಬಂದಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಸುಮಾರು 16–17 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಂದಿದೆ.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—I will give the correct figure afterwards.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೋದ ಸಾರಿ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇಕಡ 25ರಷ್ಟು ಮಾಡಿದಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತು. ಆದರೆ, ಈಗ ಇದೊಂದು ಹೊಸ ವಿಧಾನವಾಯಿತು. ಒಟ್ಟು ಜೂಜು ಕಟ್ಟುವ ಮೊಬಲಗಿನ ಮೇಲೆ ಈಗ ತೆರಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ ಗೌಡರು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನೆತ್ತಿದರು. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಗೆದ್ದವನು ಹಣತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಾನೆ, ಗೆದ್ದವನಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಅವನಿಗೆ 200 ರೂಪಾಯಿ ಬಂದರೆ 210 ರೂಪಾಯಿಗೂ ಶೇಕಡ 17½ ಪ್ರಕಾರ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅವನು 10 ರೂಪಾಯಿ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ, ಗೆದ್ದ 200 ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೊರಟುಹೋಗುತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಜೂಜನ್ನು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿರಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಇದುವರೆಗೆ ಇದ್ದ ಪ್ರಕಾರ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಜೂಜಾಟದ ತೆರಿಗೆ ಎರಡನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಗೆದ್ದವನಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ಬೀಳುವಂತೆ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಟೋಟಲೈಸರ್ಸ್ ಲೆಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಬುಕ್ ಮೇಕರ್ಸ್ ಬೆಟಿಂಗ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಲೆಕ್ಕ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರವರಲ್ಲಿ private understanding ಇರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ದುಡ್ಡು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಮಸೂದೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಈಗಿನ ಹಣಕಾಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತಂದಿರುವುದು ಬಹಳ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮುಷೀರ್-ಉಲ್-ಮುಲ್ಕ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ—ಮುಸ್ಲಿಂ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಹೋದ ಸಾರಿ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾಗ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಕಾರಣಗಳೂ ಸಹ ಹಿಂದಿನ ಪ್ರೊಸೀಡಿಂಗ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈಗಲೂ ಸಹ ಅದೇ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾದ್ದು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಭಾರವಾದ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಬೇಕೆಂದಿರುವ ಈ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಎಂಥ ಜನಗಳಿಗೆ?

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ನಿಮ್ಮಂಥವರಿಗೆ (ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಗು !) ಜನಗಳಿಗೆ ಅಸತ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಾಮಿ, ಹೋದ ಸಾರಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ನಿಮಗೆ ಹೇಳಿದೆವು. ನೀವು ಅದರ ತತ್ವವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜ ಎಂದು ನಿಮಗೆ ತೋರಿತು. ಅದರಂತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರಿ. ಹೋದ ಸಾರಿ ಜೂಜಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇಕಡ 12½ ಯಿಂದ 25ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದರು. Rule of Three ಪ್ರಕಾರ 25 ರಿಂದ 28 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದಿರಿ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕರು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನೆಂದೂ ಜೂಜಾಡಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಬಹಳ ಜನ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕುದುರೆ ಜೂಜು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಕಾಗದ ಪತ್ರವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರವರಲ್ಲೇ ಸತ್ಯ, ಧರ್ಮ ಇರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಮೋಸವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಅವರವರ understanding ನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು 100 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ 1,000 ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ತೊಂದರೆ ಬರದ ಹಾಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅನೇಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ತಾವು ಹಾಕತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಅನೇಕರು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ field money ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಬರುವ ವರಮಾನ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನಿಜವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ನಾವು ಹೋದ ಸಾರಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದೆವು. ರೇಸು ಶುರುವಾಯಿತು. ಗೆಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇಕಡ 25 ರಿಂದ 17½ಗೆ ಇಳಿಸಿದ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆರ್ಡರನ್ನು ನೋಡಿದೆವು. ಏನು ಆದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು ಸ್ವಾಮಿ ? ನಾವು ಜೋಯಿಸರು ಭವಿಷ್ಯ ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆವು, ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ವರಮಾನ ಕಡಿಮೆ ಆಯಿತೋ ಆಗ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ನನ್ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿವೆ. ಅದನ್ನು ಓದುತ್ತೇನೆ. ಅದರಿಂದ ಏನು ವ್ಯಕ್ತಪಡುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಮೊದಲು ಶೇಕಡ 4 ಇತ್ತು. ನಂತರ ಶೇಕಡ 8 ಆಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ಶೇಕಡ 12½ ಆಯಿತು. ಈಗ ಶೇಕಡ 25 ಕ್ಕೆ ಏರಿದೆ. ಜೂಜಾಡುವವರ ಸಂಖ್ಯೆಯೇನೂ ಕಡಿಮೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ರೇಸು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ದಿನಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. 7 ದಿನ ಇದ್ದದ್ದು 8 ದಿನ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ field money ಮಾತ್ರ ಕಡಿಮೆ ಆಗಿದೆ. ಶೇಕಡ 12½ ಇದ್ದಾಗ field money 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇತ್ತು. ಈಗ ಶೇಕಡ 25 ಇರುವಾಗ 4 ಲಕ್ಷ 8 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ.

Sri H. C. DASAPPA.—Let us know what figures the Hon'ble Member is reading and the source of information.

Janab J. MAHOMED IMAM.—The facts of the case are that the increase from 4 per cent to 8 per cent in 1948 and to 12 per cent in 1949 resulted in a reduction of field money from an average of 9¾ lakhs to 7½ lakhs a day and this year the average amount of field money has fallen to 4·5 lakhs per day.

Sri H. C. DASAPPA.—I rise to a point of order, Sir. Is the Hon'ble Member reading from any paper?

Janab J. MAHOMED IMAM.—For my information.

Sri H. C. DASAPPA.—In which case I am afraid he is out of order.

Janab J. MAHOMED IMAM.—I will say from memory. I will not read it.

The field money which was originally nearly 10 lakhs per day has gone down to 4·5 lakhs. When the tax was raised to 25 per cent, the field money came down to 4·5 lakhs. It is an authenticated information from a certain paper. If Government is contradicting it, I have no objection.

ಈ ರೀತಿ illegal betting ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಬರತಕ್ಕ ವರಮಾನ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಜನಗಳಿಗೆ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆಮಾತ್ರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ನೀವೇ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನೀತಿ, ಅಧರ್ಮ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಶೇಕಡ 12½ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಡಿ ಎಂದು ಆಗ ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಏನು ಬಂದರೂ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಆಗ ನಾವು ಹೇಳಿದ್ದು ಏನು ಆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗ ನೀವೆ ಯೋಚನ ಮಾಡಿ. ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯಾದಂಥ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಟೀಕೆಗಳು ಭವಿಷ್ಯದಿಂದ ದೂರಾಲೋಚನೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದಾಗಿರುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದಲೇ ವ್ಯಕ್ತಪಡುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆಯದೇನೆಂದರೆ, ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವನು ಗೆಲ್ಲುತ್ತಾನೋ ಅವನಿಂದ ಈ ಶೇಕಡ 25 ಅಥವಾ ಶೇಕಡ 17½ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿತ್ತು. ಈಗ ಅದು ಹೋಗಿ ಗೆಲ್ಲಲಿ, ಗೆಲ್ಲದಿರಲಿ, ಅಲ್ಲಿ 'ಬೆಟ್' ಮಾಡುವಂಥ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಬರಬೇಕೆಂದೇನೋ ಸರಿ. ಆದರೂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾಡುವ ನೀತಿ ಸರಿಯಲ್ಲ. ತಾವು ಹಾಕತಕ್ಕ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆತನು ಹೊರುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿರಬೇಕು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಇದೂ ಒಂದು 'last straw to break the camel's neck' ಎಂತಿದ್ದರೆ, ಹೇಗೆ! ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವವನು ಎಂದೂ ಹಸನ್ಮುಖಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವಂತಿರಬೇಕು. ಅವನ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಮೀರಿದೆಯೆನ್ನಬಾರದು. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಅವನು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರಬಾರದು. ಅಧರ್ಮದ ಕಡೆಗೆ ಅವನ ಮನಸ್ಸು ಹೋಗಕೂಡದಂತಿರಬೇಕೆಂಬುದು ಸರಿಯಾದ ನೀತಿ. ಆದರೆ ಈಗ ನೀವು ಹಾಕಿರುವುದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ವಿಪರೀತ. ಇದಲ್ಲದೆ ರೇಸ್‌ಕ್ಲಬ್ಬಿಗೆ ಬೇರೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. 'ಬೆಟ್' ಮಾಡಲು ಬೇರೆ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಹೀಗಾಗಿ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡ 30 ರಷ್ಟು ಅವನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವನು ಯಾವ ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ತಾನೆ ಕೊಟ್ಟಾನು? ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಹೇಗೆ ಸಹಕರಿಸಾನು! ಪದೇ ಪದೇ, You say, people must co-operate and co-operate. A real popular Government need not ask for the co-operation of the people because the co-operation will come of its own accord. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಈಗ ಯಾವ ಮಸೂದೆ, ಕಾನೂನು ನೋಡಲಿ ಸಹಕಾರ ಬೇಕು, ಸಹಕಾರ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಜನರ ಸಹಕಾರ, ರೇಸಿಗೆ ಬರುವವರ ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಸಾಹುಕಾರರ ಸಹಕಾರವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಖಂಡಿತ ಒಂದು ಕಾಸೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗೆದ್ದವನಿಗೇನಾದರೂ 50 ರೂಪಾಯಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ 10–15 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಆದರೆ ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುವವನು ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ರೇಸ್ ಕೆಟ್ಟದ್ದು, ಇದನ್ನು ಆದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಯಾರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ?

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ತಾವೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ರೇಸಿನಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ, ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ದುಃಖ, ನುಕ್ಸಾನು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ವಜಾಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮ ಎಂದು ನಾನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೇಕೆ ಮಾಡಕೂಡದು? ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಈ ರೀತಿಮಾಡಿ ರೇಸಿಗೆ ಹೋಗುವವರನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡುತ್ತೇವೆನ್ನುವುದು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ. ಜನರನ್ನು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇತ್ತ ಕಡೆ ದುಡ್ಡೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಯಾವಾಗ್ಯೂ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ತೀರಾ ಆಸೆ ಇರಕೂಡದು. ತಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಉದಾಹರಣೆ ಸೇಕಡ 6 ಹಾಕಿದ್ದರೆ, ಈಗ ನೂರು ಜನ 'ಬೆಟ್' ಮಾಡುವ ಕಡೆ 1,000 ಜನ ಬೆಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ—1,000 ಜನರಿಂದ 10,000 ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬದಲು 200 ಜನರಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈಗ ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಬೆಟ್‌ಮಾಡುವವರು ಕಡಿಮೆಯಾದರು, ಅಷ್ಟೆ. ಇದಕ್ಕೇ Pennywise pound foolish ಎಂದು ಹೇಳುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆರಿಗೆಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದೆ ಇದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನೂ ಏನೇನು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಗಲಾದರೂ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುವವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ತಿಳಿದು ಆತನಿಗೆ ಸಮ್ಮತಿ ಇರುವಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜಮಂತ್ರಪ್ರವೀಣ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯವನ್ನೇ ಅನುಮೋದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನಾನು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಈರೀತಿ ಹೇಳಿದೆ:

"The amendments effected by these ordinances carry a step further the general policy pursued by the State Government in the matter of augmenting the State revenues and controlling the tendency for gambling on the part of the public."

ಇದೊಂದು "Hackneyed" ವಾದವಾಗಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ಲೋಸ್‌ಪೇಟೆ

ಹತ್ತಿರ temperance ಜಾರಿಗೆ ತಂದಾಗ ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಹೀಗೆಯೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದೊಂದು controlling scheme ಎಂದು ವಾದಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವೆಂಬುದು ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವಹಾಗಿದೆ. ಅದೇನೇ ಆಗಲಿ, ಈ ತೆರಿಗೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದಿಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೇ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ compromise ಮಾಡುವುದರಲ್ಲೂ ನನಗೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಅನುಭವವಿರಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ 'ಬೆಟ್' ಮಾಡುವವರಲ್ಲಿ ನೂರರಲ್ಲಿ 5 ಜನರೂ ಕೂಡ ಗೆಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆ ಗೆದ್ದರೂ ನಾಲ್ಕೈದು ಸಾರಿ ಆಡಿ ಸೋತು ಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ, ಮದ್ರಾಸ್ ಕಡೆಯಿಂದ ಬಂದವರನ್ನೂ ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಕಳೆದೂ ಕಳೆದೂ ಏಕೆ ಬರುತ್ತೀರಿ ಎಂದು. ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೊಂದು 'ಖಯಾಲಿ,' a sort of excitement. ಜೂಜಾಡಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡವರು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಓಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಈ 'ಜೂಜು' ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರಲೇ ಕೂಡದು, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದುಡ್ಡಿದ್ದವರು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೇನೋ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಹೀಗೇಕೆ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಬಡವರೂ ಅನೇಕರು ಮನೆ ಮಠಗಳನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಘನಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮನಗಾಣಬೇಕು. ತಾವುಗಳೇ ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ಇದರ ಕಷ್ಟ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಪಾಪದ ಹಣವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಅವನ್ನೇ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಇದನ್ನು ಮುಕೂಫ್ ಮಾಡಿಬಿಡಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ನೀವು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ನೀವೇನೋ ರೇಸ್‌ಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಕುದುರೆಗಳ ತರಬೇತು ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆಂದು ಒಂದು ವೇಳೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕಿಂತ ತೊಂದರೆಗಳೇ ಜಾಸ್ತಿಯೆಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕು.

ಇಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೇಸ್ ಕ್ಲಬ್ಬಿಗೆ ವರದಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೂರು ಜನರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಾಮಿನೇಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಮೊದಲೇನೋ ಸರ್ಕಾರದವರು 12% ಟ್ಯಾಕ್ಸನ್ನು 25%ಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೆರಡಷ್ಟು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ಆಸೆಯಿಂದೇನೋ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಜ. ನಾನೂ ಕೂಡ ಮೊದಲು ಹಾಗೆ ಬರಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದ್ದಿದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಮೇಲೆ ಕೂಡಲೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಆಗ ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಈಗ ಬಂದಿರುವ 18 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳೂ ಬಹುಶಃ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಇದೇ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಆದಾಯಕ್ಕೇ ಧಕ್ಕೆಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಮೇಲೆ ಅರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಆ ಸೂಚನೆಗನುಸಾರವಾಗಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಇಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಆಗಲೂ 20% ಹಾಕಬೇಕೆಂದಿತ್ತು. ನಾನು ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೊಪ್ಪಬಹುದೆಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ಅನುಭವ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನನಗೆ ತೋರಿದ್ದರಲ್ಲಿ, ತಾವು ಆಗಲೇ 15% ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ "ಬಕೆಟ್" ಷಾಪ್‌ಗಳು ಕಡಿಮೆಯಗುತ್ತಿದ್ದುವೇನೋ! ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾನಿದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹೋದ ಸಲ ನಡೆದ 10 ದಿವಸಗಳ ಜೂಜಿನಲ್ಲಿ ದಿನ ದಿನವೂ ಬಂದಿರುವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತೆರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದ ದಿನದಿಂದ ಆದಾಯ ಹೇಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದಿನಕ್ಕೆ 1 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂಥಾದ್ದು ಹೀಗೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಕೂಡಲೆ ಮೊದಲನೆಯ ದಿವಸ 45,000 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಬಂತು. ಎರಡನೆಯ ದಿವಸ 43,000 ರೂಪಾಯಿಗೆ ಇಳಿಯಿತು. ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾದ್ದನ್ನು ನೋಡಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು 17½%ಗೇ ಇಳಿಸಿದಮೇಲೆ ಕ್ರಮಾಕ್ರಮವಾಗಿ ಆದಾಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ಮೂರನೆಯ ದಿವಸದಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ 88,000, 68,000, 77,000, 79,000, ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ, 92,000, 90,000, ಆಮೇಲೆ, ಕೊನೆಯ ದಿವ 1,16,000 ಹಣ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಮೊದಲನೆಯ ದಿವಸದಂತೆಯೇ, ಹೋಗಿದ್ದರೆ we would certainly have lost lakhs of rupees ಎಂಬುದು ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಇದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅನೇಕರು ಇದನ್ನು ಮೊದಲೇ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿದ್ದರು. ಯಾರು ಎಷ್ಟೇ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಕಳ್ಳ ಜೂಜಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕೂಡ ಆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಅತಿಕಠಿಣವಾದ ಬದುಕು. ತಾವು ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದಲೇ ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಳ್ಳತನದಲ್ಲ ಜೂಜಾಡುವವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಂಥಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಅಷ್ಟು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ಲಂಚಕೊಟ್ಟವನು "ನಾನು ಲಂಚಕೊಟ್ಟೆ" ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವನ ಮೇಲೆ ಅದೊಂದು ತಕ್ಸೀರಾಗುತ್ತದೆ. ತೆಗೆದುಕೊಂಡವನ ಮೇಲಂತೂ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ತೊಡಕಿನಿಂದ ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು ಸಹ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಈ ಇಲ್ಲೀಗಲ್ ಬೆಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯೂ ಇದೆ. ಒಂದೊಂದು ವೇಳೆ ಜನಗಳನ್ನು ಆಕರ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ಒಂದಕ್ಕೆ ಮೂರರಷ್ಟು, ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಹಣ ಪಡೆಯುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಇವೆ; ಅದರಂತೆ ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಇವೆ. ಆದುದರಿಂದ book-makers ಗೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಅಂತೂ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಕಳ್ಳಜೂಜಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಮಾತು. ಮನುಷ್ಯನು ತಾನು ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದಂತೆಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ದೊರತೇ ದೊರೆಯುತ್ತೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಜೂಜಾಟದ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನೀವು 25% ಹಾಕಬೇಕೆಂದಿರುವಾಗ 20% ಹಾಕಿದರೂ ನಿಮಗೆ ಆಗಲೂ ಲುಕ್ಸಾನಾಗುವುದು. ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಜೂಜಾಟದ ತೆರಿಗೆಯ ಕಾನೂನುಗಳು

ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅವರು ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಈ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ವಿನಾ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿದ್ದುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಈಗ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಅದು 12½%ಇದೆ. ಆದರೆ ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ 20% ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಲುಕ್ಸಾನಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ 15% ಇದ್ದುದನ್ನು 12½% ಇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಇಳಿತಾಯ ಮಾಡಿದಷ್ಟೂ ಅವರ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಏರುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆಗಳನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೇ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಅಂತೂ ಇದರ ಮಾರ್ಗವೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ 25%ಹಾಕಲೇ ಬೇಕೆಂದು ಯಾವ ವಿಧಿಯಲ್ಲೂ ನಿಯಮ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು 15%ಬೇಕಾದರೂ ಇಳಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿದೆ. ಜವ್ವಾಕನ ರೇಸುಗಳು ನಡೆಸುವಾಗಲಾದರೂ ಇದನ್ನು ತಾವು ನಿರ್ಧರ ಮಾಡಿದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರದಿದ್ದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ certainly we would have lost lakhs of rupees. That is definite. ಅವರ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯ ಪ್ರಕಾರ 12½% ಏಕೆ 25%ನ್ನು or winning ಮೇಲೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುವುದಾದರೆ ಆಗಲೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದು ಸರಿಯಾದ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯಲ್ಲ. ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡತಕ್ಕವರ ಮೇಲೆಲ್ಲ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕು. ನ್ಯಾಯ. In fact the person who participates in betting is supposed to bet. It does not mean that the winners alone should be taxed. In fact he who comes there for betting will be only for that purpose. ಆದರೆ ಬರೀ winners ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರವೇ ಇದನ್ನು ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ನ್ಯಾಯವೂ ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಜೂಜಿಗೆ ಬಂದ ಮನುಷ್ಯ ಗೆಲ್ಲಬೇಕು ಅಥವಾ ಸೋಲಬೇಕು. ಈ ಎರಡೂ ಜೂಜಿನ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು. It refers to all kinds of betting irrespective of loss or any thing. He comes there with the object of betting ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾಟಕನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ದುಡ್ಡುಕೊಟ್ಟು ಟಿಕೆಟ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ಆ ನಾಟಕ ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಟಿಕೆಟ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಯಾರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಯಾರೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಜೂಜಾಟದಲ್ಲೂ ಸಹ ಅದೇ ರೀತಿ ಇದೆ. 10ರೂಪಾಯಿಗೆ 10 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರುವ ಮಾರ್ಗವೂ ಇದೆ ಮತ್ತು 10ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಗೇಟಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದೆ. Book-makers run the risk of losing, ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಒಂದು ನಿಯಮವಿರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಒಂದು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಹಾಕಿದನಂತರವೂ ಗೆದ್ದವರ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಉಚಿತವಾಗಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ 2 ಕಡೆಯೂ ಏಟುಬಿದ್ದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸಾವಿರಾರು, ಇಷ್ಟೇಕೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟಹೊಂದುವ ಸಂಭವಗಳೂ ಇವೆ. ಅವರಿಗೂ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಖರ್ಚೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಈಗೇನು ಉದ್ದೇಶಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೇನೂ ಇದ್ದಂತೆ ನನಗೆ ಕಂಡುಬರಲಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಈ ಅಕ್ರಮವಾದ ಕಳ್ಳಜೂಜಾಟವನ್ನೂ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಕೊಂಚ ಬಿರುಸಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಪೋಲೀಸು ನೌಕರರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಒಂದು. ಈಗ ಪೋಲೀಸಿನವರು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಳ್ಳರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವ ನೆಪದಲ್ಲಿ ಅವರೂ ಒಳಗೆ ಸುತ್ತುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. "ಅಗೋ ಆ ಕುದುರೆ ಬಂದಿತು, ಈ ಕುದುರೆ ಬಂದಿತು" ಎಂದು ಜನರು ಹುರುಪಿನಿಂದ ಹೇಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ತಕ್ಷಣವೇ ಜನರು ಅದಕ್ಕೆ ಇದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಚಿವರು).—ತಾವೂ ಬೆಟ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದುಂಟೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಈ human psychology ನೋಡಲು ಹೋಗುತ್ತಿರುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿರುವುದು ಇಷ್ಟೆ. Police ನ್ನು ಕೊಂಚ tightup ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲೇ honest ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದ್ದಾರೆ. There are people I know. I can give the names of a dozen and a half people straightaway. ಹೀಗೆ young and energetic ಆಗಿರತಕ್ಕವರನ್ನು ಒಂದು ಡಜನ್ ಹಾಕಿ ಅವರು ಮಫ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇದನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಹೆಚ್ಚದಂತೆ ತಡೆಯಬಹುದು. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಇಷ್ಟೆ: ಇದನ್ನು 15%ಗೆ ಇಳಿಸುವುದೂ, ಅಕ್ರಮವಾದ ಜೂಜಾಟದ ಮೇಲೆ ಬಲವಾದ ಕಾವಲನ್ನು ಹಾಕುವುದೂ ಸೂಕ್ತವಾದುದು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ತಾವು ಈಗ ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮಸೂದೆಯು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆಯೆಂದೂ, ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ತರದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತೆಂದೂ ಹೇಳಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri H. SIDDAIYA.—It is very fair.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—I take my stand because the Calcutta Turf Club raised it. That is the biggest Club in India, and one of the biggest Clubs in the world. ಈಗ ತಂದಿರುವ ಮಸೂ

ದಾಕಾವೂನನ್ನು ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು.—ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಇತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪ ಗೌಡರು.—ಇರಬಹುದು. ಕಲ್ಕತ್ತಾದಲ್ಲಿ 20ರಂತೆ ಇರಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ನನಗೆ ಅನುಭವ ಸಾಲದೆ 20ಕ್ಕೇ ಇಡಿ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಈಗ ಅದರ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು.

Janab MAHOMED HANEEF (Bangalore—Muslim).—Betting is either desirable or undesirable. It can be either legal or illegal. It cannot be both. Prohibition is introduced with a view to give relief to the ordinary average man. It was felt that he was spending his money at the risk of his own health and his own prosperity. The same principle applies to betting also It is a very bad institution which cannot be maintained and ought not to be maintained. Within the Race Course it is legal and outside the Race Course it is illegal. My friend, Sri H. B. Gundappa Gowda says that people must be vigilant outside the Race Course and see that people do not bet. Probably he is the Chairman of the Race Club. How can one encourage betting within the Race Club? Why should Government get this tainted money from Races? Was it not the policy of the Congress before that this kind of racing ought to be abolished once and for all? Why have they now revised their views and why should they now ask for increased taxation on that account? Is it only because it gives them a chance to augment the revenues of the State? There is no doubt about it. If that is so, prohibition ought to be abolished, and there must be facility for the common man to go and drink and ruin himself. You cannot blow hot and cold at the same time. You must stop this racing once for all. With these words, I oppose the Bill.

Janab SYED ABDUR RAHMAN (Chikmagalur *cum* Shimoga–Muslim).—Sir, I oppose this Bill on the principle just now mentioned by my friend Janab Mahomed Haneef. It is considered as an evil and this evil has got to be done away with.

Sri K. PUTTASWAMY (Mandya District—General).—I dispute it.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—I consider it as an evil. This evil is a deadly canker in the body politic of our country. We know it has played havoc.

Sri K. T. BHASHYAM.—What is your suggestion?

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—My suggestion is...........

Sri V. M. MASCARENHAS (Retroceded Area—General).—Is the Act before the House or the amendment?

Mr. SPEAKER.—The amending Bill.

Sri V. M. MASCARENHAS.—But the member was just now saying that the Act itself should be thrown out.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—I was just adducing reasons for opposing the Act.

Sri V. M. MASCARENHAS.—The member must speak on the amendment and not on the Act.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—I can speak on the Act also.

Mr. SPEAKER—How can the Hon'ble Member do that?

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—The amendment forms part of the Act.

Sri V. M. MASCARENHAS.—The Act has already been passed.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—The only object of the amendment is to augment the resources of the State and it is so stated in the Statement of Objects and Reasons. In so far as that statement is concerned, it is correct, because it increases the finances of the State. But it is also stated that it will serve as a check upon those who are given to racing. In fact I feel that this is not the correct statement, because if this has got to be stopped, the entire betting itself must be put an end to just as it has been done in Madras Presidency and in Bombay. They have also expressed the desire that from next year onwards they are not going to have betting at all. This horse racing is going to be stopped for ever there Therefore it would be better if Mysore also follows their example. What I say is that when you introduced prohibition, you were successful and you sacrificed lakhs and lakhs of rupees with which you could have augmented the resources of the State. It redounds

to your credit that you sacrificed such a big slice of the revenue of the State. We all appreciate it and honour you for that. But as Janab Mahomed Haneef said, you cannot blow hot and cold at the same time. How can you admit this betting in our State? Does it not act as a deadly canker on the body politic? Are not the people ruined? That you are going to minimise the evil by levying more and more tax is a thing which cannot be accepted. You must stop it once for all. Was it the financial gain that you are going to get on this? It may be to the extent of some more lakhs. If you are pleased to say that you are going to stop it, then it will be satisfactory. But it is not stated so anywhere. Probably by going on increasing the tax, it will one day reach a point when it can be stopped. If you would at least limit the time by which it would be stopped, it would be a welcome measure. That would be in accordance with the great moral principle enunciated by Mahatma Gandhi. I hope the Hon'ble Minister will kindly see the moral aspect and not the economic aspect of it.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಶ್ರೀ ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇತರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಒಂದು ತರಹ ಕರ್ಫ್ಯೂಷನ್ ಎಂದು ಹೇಳುವ ರೀತಿ ಇದೆ. ಈಗ ತಂದಿರ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆ. ಅದನ್ನು ಅವರು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕು. ವಿರೋಧಿಸಿದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ನಾವೂ ಅವರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರೆ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಶೇಕಡ 25ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರೋ ಅದು ನಿಂತ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ—ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿತ್ತು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕಂಡು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ದಿವಸ ನನಗೆ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ವಿವೇಕಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅನುಭವವಿದ್ದರೂ ಸಹ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಅವರ ನೀತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಸೇಕಡ 25ರಂತೆಯೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದಹಾಗಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳೋಣ? ಅವರಿಗೆ ತಾರತಮ್ಯ ಪರಿಜ್ಞಾನ, ವಿವೇಕ ಇದೆಯೇ?

ಆ ಮೇಲೆ ಸರ್ವೇಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನೀತಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ಈ ಮಸೂದೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಿರ್ಣಯ ತಂದು ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

Sri T. SUBRAMANYA (Tumkūr District—General).—It is after all a suggestion to the Government so that they might abolish racing itself.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಮನ್ನಣೆಕೊಡಬೇಕು. ಐಶ್ವರ್ಯವಂತರಿಗೆ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಬಡವರಿಗೇ ಆಗಲಿ ವಿರಾಮಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೇ ಈ ಅಮ್ಯೂಸ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಇವೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಈ ರೀತಿ ಇದ್ದರೆ ಕಮ್ಯೂನಿಸಂ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಗಮನ ಹೋಗಲಾರದು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಈಗ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ತತ್ವ ವಿಚಾರವಾಯಿತು. ಸಭೆಯು ಯಾವ ರೀತಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತದೆಯೋ ಆ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ರೆವೆನ್ಯೂ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಶೇಕಡ 25ಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ ವರಮಾನ ದ್ವಿಗುಣವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದರೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಂಕಿ ಅಂಶವಿದೆ. ಶೇಕಡ $12\frac{1}{2}$ ಇದ್ದಾಗ 18ಲಕ್ಷರೂಪಾಯಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಶೇಕಡ 25 ಮಾಡಿದಾಗ 21 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಬಂದಿದೆ.

ಈ ತೆರಿಗೆ ಶೇಕಡ $12\frac{1}{2}$ರಷ್ಟಿದ್ದಾಗ 18ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ಶೇಕಡ 25 ಮಾಡಿದೆವು. ಆಗ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ 36ಲಕ್ಷವರಮಾನವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ನಾವು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 36ಲಕ್ಷವೆಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. 21ಲಕ್ಷವೆಂದು ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ನಾವು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಏನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೇವೋ ಅಷ್ಟು ಕೂಡ ಬಂದೀತೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಇನ್ನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚೇನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವವರು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅಂಗೀಕಾರವಾಗದೇ ಹೋದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವ ಕಾನೂನು ಇದೆಯೋ ಅದೇ ಮುಂದೆಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವರಮಾನ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರೂ ಅವರ ಜೊತೆಯ ಇತರ ಸ್ನೇಹಿತರುಗಳೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That the Betting Tax (Second Amendment) Bill, 1950, be taken into consideration."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The clauses of the Bill will now be submitted to the Assembly.

The question is :

"That Clauses 2 to 4, both inclusive, stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 2 to 4, both inclusive, were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 1. The question is :

"That Clause 1 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Title and Preamble. The question is :

"That the Title and the Preamble stand part of the Bill."

The motion was adopted.

The Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

Sri H. C. DASAPPA.—Sir, I beg to move :

"That the Betting Tax (Second Amendment) Bill, 1950, be passed."

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That the Betting Tax (Second Amendment) Bill, 1950, be passed."

The motion was adopted.

Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—Sir, the other two Bills standing in my name may be taken up to-day, because I am not likely to be here on Monday. If to-morrow is a non-official day no Government business can be taken up. If there is any chance of extension of the House to Monday, the Bills will have to be taken up on Monday. But I will not be here on Monday. Therefore, I may be permitted to move the other two Bills standing in my name.

Mr. SPEAKER.—Yes.

The Mysore Sales-Tax (Amendment) Bill, 1950.

Motion to consider.

Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—Sir, I beg to move ;

"That the Mysore Sales-Tax (Amendment) Bill, 1950, be taken into consideration."

ಈ ಪಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿಗೆ ಎರಡು ವಿಚಾರಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ಮೂಲ ಕಾನೂನಿನ 22ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಪ್ರಕಾರ ಪಾರಾಟದ ತೆರಿಗೆ ಠರಾವು ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ತಪ್ಪುಎಂದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಠರಾಯಿಸಿರುವ ಮೊಬಲಗು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಾಗಲಿ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ವಾದಿಸುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಹಣಕಾಸಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಸೂದೆಯಾದುದರಿಂದ, ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಹೀಗೆ ವಾದ ವಿವಾದ ಹೂಡಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೆ ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ' ಇದು ಮೂಲ ತತ್ವ. ಅದರ ಮೇಲೆಯೇ ಈ ಕಾನೂನು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿರುವುದು. ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಲೋಪ ದೋಷಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ, ಅದರ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅಪೀಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪಾರಾಟದ ತೆರಿಗೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಮೊಬಲಗಾದರೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಮೊಬಲಗಾದರೆ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಮಿಷನರು—ಇವರುಗಳಿಗೆ ಅಪೀಲುಮಾಡಬಹುದು. ಇದರ ಮೇಲೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರಿವೈಜ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಲಾ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇನಾದರೂ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದರೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೂಡ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದಕಾರಣ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಾದ ಹೂಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡಲು ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾಡಿದೆ.

ಈಗ 14 ಮತ್ತು 15ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ನಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಯಾರು ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೋ ಯಾರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಹಾಜರುಮಾಡಲು ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮತ್ತು ಮದರಾಸು ಸರ್ಕಾರದವರ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಬಂತು. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಆದಾಗ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕೋರ್ಟಿಗೂ ಅವಕಾಶವೆಂದಿಲ್ಲ, ಸಿವಿಲ್‌ಕೋರ್ಟುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶವೆಂದಿದೆ, ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥಬರುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಲೋಪ ಎಂಬ ವಾದ ಬಂದಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಸಿವಿಲ್‌ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು, ಆದಕಾರಣ ಮೂಲಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ "ಸಿವಿಲ್" ಎಂದು ಹಾಕಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಬಿಟ್ಟರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದನ್ನು ನಾವು ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಯಾರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ನಾವು ಈಗ ತಂದಿರುವ ಕಾನೂನನ್ನೇ ತಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ 16 (a) ಎಂದುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯ ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೂ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಂಧವ್ಯವಿರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಂದಿರುವ ತಿದ್ದುಪಡಿ. ಈಗ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರಿಂದ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯ

ಮಾನಗಳನ್ನು ವರ್ತಮಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೂ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಈಗ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಾನೂನಿನ 24ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಮೊಕದ್ದಮೆ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ವಿನಾ ಬಾಕಿ ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ತಿಳಿಸಕೂಡದೆಂದು ವಿಧಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಷನ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಗುಪ್ತವಾಗಿಟ್ಟಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. (ಬಿ) ಭಾಗದ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಇನ್‌ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ತಮಗೆ reciprocity ಇರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:—

"That the Mysore Sales Tax (Amendment) Bill, 1950, be taken into consideration."

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಮಾಧವರಾಯರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಹೀಗಿದೆ:—

"I beg to move that the Bill be referred to a Select Committee consisting of the following members.—

1. Hon'ble Minister for Finance (Chairman),
2. Sri W. H. Hanumanthappa.
3. ,, V. S. Narayana Rao.
4. ,, A. Bheemappa Naik.
5. ,, H. B. Gundappa Gowda.
6. ,, M. N. Mahanta Devaru.

ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟ ಮಾನ್ಯಸಚಿವರು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಅನೇಕ ಚರ್ಚಾಸ್ಪದವಾದ ಸಂಗತಿಗಳು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಇದರ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಅವರು ಇದರಿಂದ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಒಂದು ವೇಳೆ ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೊಡ್ಡ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನನ್ನು ನಾವು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕಾಲವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಮಾಡಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದರೆ ಕಾಲವಿಳಂಬ ಹೆಚ್ಚಾಗದೆ ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಅಭಿಮತವನ್ನು ತಿಳಿಸಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಸಭೆಯವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri H. C. DASAPPA.—I have no objection.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—I propose that Janab Mohamed Haneef may also be included in the Select Committee.

Sri K. R. MADHAVA RAO.—I have no objection.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

"That the Bill be referred to a Select Committee consisting of the following members:

Hon'ble Minister for Finance (Chairman),
Sri W. H. Hanumanthappa,
Sri V. S. Narayana Rao,
Sri A. Bheemappa Naik,
Sri H. B. Gundappa Gowda,
Sri M. N. Mahanta Devaru, and
Janab Mahomed Haneef.

The motion to consider together with the amendment motion to refer to a Select Committee are both before the House. Discussion may proceed on both motions.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ಮಹಂತದೇವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕಾದರೆ.

Sri K. SAMPANGIRAMIAH (Kolar District—General).—The Hon'ble Member is on the Select Committee.

Sri L. SIDDAPPA (Shimoga District-General).—That does not preclude him from speaking.

Sri K. SAMPANGIRAMIAH.—The Hon'ble Member is opposing the motion. As a matter of fact, his name is included in the list of select committee members.

Mr. SPEAKER.—Nothing wrong.

Sri M. N. MAHANTADEVARU—I am opposing the motion and in opposing ನಾನು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರದಂತೆ ಇರಬೇಕಾದ್ದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—Has the Hon'ble mover of the amendment obtained the consent of the Members to serve on the Select Committee?

Sri K. R. MADHAVA RAO.—No, Sir.

Janab J. MAHOMED IMAM (Chitaldrug *cum* Tumkur—Muslim).—Sir, if I may be pardoned, the usual procedure is first of all to discuss the Bill and then the amendment.

Mr. SPEAKER.—There is no harm. The members can speak both on the

main motion as well as on the amendment. ಮೊದಲೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

Janab J. MAHOMED IMAM.—We are meeting two different propositions, one that the Bill be taken into consideration and the other that the Bill be referred to a select committee. We are speaking on both.

Mr. SPEAKER.—If the Hon'ble Mover of the amendment had taken the prior consent of the Hon'ble Member to serve on the Select Committee, perhaps he would not have got an opportunity to speak.

Rajamantrapravina H. B. GUNDAPPA GOWDA (Hassan District—General).—It is the right of every member to speak anything he likes. Merely because he is in the select committee, it does not mean that he should agree to the Bill.

Mr. SPEAKER.—He need not. But if he agreed to be on the select committee he might not choose to speak at length at this stage.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Generally, the procedure is that the Hon'ble Mover of the amendment should generally consult and take their prior consent to serve on the select committee.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಲ್. ಮಹಂತದೇವರು.—ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ತರಬೇಕಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರದಂತೆ ಇರಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ "civil" ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಇದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ, ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. "Civil" ಎನ್ನುವುದು ಇರುವುದರಿಂದ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟ್‌ನವರು ಒಂದು ವೇಳೆ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡದೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರ ಮೇಲೆ ಕೇಸು ಹಾಕಿದಾಗ ಆ ಅಸೆಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಹಾಕಿರುವುದು ತಪ್ಪೋ ಅಥವಾ ಸರಿಯೋ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆ "civil' ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ಆ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಯೂ ಕೂಡ ಹೊರಟು' ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಆ 22ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನನ್ನು ಓದಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :—

"Save as provided under section 60, no assessment made and no order passed under the Act or the Rules made thereunder by any assessing authority shall be called in question in any civil court and save as is provided under section 14 and 15, no application for revision shall lie against any such assessment or order".

ಈಗ ನೀವು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ 'ಸಿವಿಲ್'' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರೆ, ಆಗ ಯಾರೊಬ್ಬರಿಗೂ ಯಾವ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಾಗಲೀ ವಾದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಹಾಲಿ ಇರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೆ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ತನಗೆ ಹಾಕಿರುವ ಅಸೆಸ'ಮೆಂಟ್ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ 'ಸಿವಿಲ್ ' ಎಂಬ ಪದ ಹೋಗಿಬಿಟ್ಟರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರು ಇನ್ನೇನು ವಿಷಯವನ್ನೂ ಕೇಳದೇನೇ ನೇರವಾಗಿ ಆತನು ಟಾಕ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆಯೋ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿ, ಆತನು ' ಇಲ್ಲ 'ವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಕ್ಷಣ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆತನಿಗೆ ಹಾಕಿದ ಅಸೆಸ'ಮೆಂಟ್ ಸರಿಯಾಗಿತ್ತೇ ಇಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುವಂತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅಪರಾಧಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ 'ಡಿಫೆಂಡ' ' ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ. ಮದ್ರಾಸ್ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ತೆರದ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಕಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಅಲ್ಲೂ 16 (A) ಎಂದು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಲ್. ಮಹಂತದೇವರು.—ಏನೇ ಆಗಲಿ, ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಸೇಲ್ಸ್ ಟಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದ ಮೇಲೆ ಅದು ಸರಿಯೇ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶ ವಿರಲೇಬೇಕು. ಹಾಲಿ ಇರುವಂತೆಯೇ ಇರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಚರ್ಚೆಯೇ ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಯಾವಾಗ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಈ ಮಸೂದೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಸೂಚನೆ ಬಂದು ಅದು ಅಂಗೀಕೃತವಾಯಿತೋ, ಆಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—But it is open for the members to express their views.

Sri H. C. DASAPPA.—I am not denying the right. I am saying that it may not be so profitable now to discuss the matter when we are referring it to the Select Committee.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—The discussion that takes place here would be helpful to the Select Committee members; that cannot be denied.

Sri H. C. DASAPPA.—I am not denying that position. It is such a patent matter and as a sufficiently old member of the Legislature I may tell you that. What I say is, it is so

simple. Sections 22 and 24 are the two things there and you can leave them to the Select Committee.

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA (Chitaldrug District-General).—Without reference to the Select Committee, the House has been committed to the principles of the Bill. Even the Select Committee cannot go beyond that.

Sri H. C. DASAPPA.—Sections 24 and 22 are there. If it is only one point, then I can understand. I have listened to the speeches. Nothing has been said regarding Section 24 corresponding to Section 54 of the Indian Income-Tax Act.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Chitaldrug District—General).—Since the Bill is going to be referred to the Select Committee, I do not wish to offer any criticism with regard to the Bill. What I want to know is, whether this clause if amended as is proposed in this Bill, in any way hampers the defence of the accused in the Criminal Court. The Select Committee should look into this matter as to how far and to what extent this is going to hamper the defence in the Criminal court.

Sri H. C. DASAPPA.—There are a number of matters on which there can be criminal prosecution, like non-production of accounts, falsification of accounts books, evasion of tax etc. Under Section 20 you find a number of things such as, failing to submit the report as required, or obstructing the inspection by an officer or collecting any amount under the tax in contravention of the provision and so on. Supposing he collects and does not pay? These are all offences under Section 20 which will invoke a criminal action. In that case, where is the fun of his trying to retaining the whole case of assessing? There is no doubt his defence to that extent may be effective. Whatever it is, its full implications will be examined by the Select Committee. Supposing the Select Committee reports against it, the Government may not press it.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Regarding that clause, namely it entails criminal liabilities, supposing a man has been prosecuted for the offence of having submitted wilfully untrue return. Then it is open to him to say by way of defence, "I have submitted a true return.' At least, incidentally, for the purposes of defence the question of assessment will have to be re-opened. I am only submitting this point so that the Select Committee may take this into consideration.

Sri H. C. DASAPPA.—I have absolutely no objection. All these things will be gone into.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That the Bill be referred to a Select Committee consisting of the Minister for Finance and Industries (Chairman), Sri W. H. Hanumanthappa, Sri V. S. Narayana Rao, Sri A. Bheemappa Naik, Sri H. B. Gundappa Gowda, Sri M. N. Mahanthadevaru and Janab Mohamed Haneef."

The motion was adopted.

The Mysore Contingency Fund Bill, 1950.

Motion to consider.

Sri H. C DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—Sir, I beg to move;

"That the Mysore Contingency Fund Bill, 1950, be taken into consideration."

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಶಾಸನದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸರ್ಕಾರವೂ ಕಂಟಿಂಜೆನ್ಸಿ ಫಂಡ್ ಎಂದು ಒಂದು ಫಂಡ್ ಏರ್ಪಡಿಸಲೇಬೇಕು. ಇದುವರೆಗೂ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪದ್ಧತಿಯೇನೆಂದರೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅಥವಾ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸದೆ ಇರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಖರ್ಚನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಮೊದಲು ಅದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ನಂತರ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಅಡಿಷನಲ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಾಗಿಯಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಾಗಿಯಾಗಲೀ ತಂದು ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಈಗ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇ ಇಲ್ಲ. ಏನಿದ್ದರೂ ಹೀಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದ ಖರ್ಚಾಗಲೀ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಇಂಥ ಖರ್ಚುಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಎಂದು ಒಂದು ಕಂಟಿಂಜೆನ್ಸಿ ಫಂಡ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ರಹ ಇಲ್ಲ. ಈ ಫಂಡಿನಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆಯುತ್ತೇವೋ ಅದನ್ನು ಬರುವ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಇಟ್ಟು ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಭರ್ತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಶಾಸನದ 257 (2)ನೆಯ ವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ನಿಯಮ ಇದು. ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಈ

ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಫಂಡಿಗಾಗಿ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಅನುಕೂಲತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈಗಿನ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಸಾಕೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯವಿಟ್ಟು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

" That the Mysore Contingency Fund Bill, 1950, be taken into consideration."

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು (ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಶಾಸನದ ಪ್ರಕಾರವೇನೋ ಹೀಗೊಂದು ಕಂಟಿಂಜೆನ್ಸಿ ಫಂಡನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಹಾಕಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಹಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏಕೆ ಎಂಬುದೇ ತಿಳಿಯಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಇದೂ ಸಹ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅನೇಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

Mr. SPEAKER.—Is the Hon'ble Member opposing it?

Sri B. HUTCHE GOWDA.—Certainly. ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ನಾವು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಏತೇತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದೀರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದರ ಅಂತರ್ಯ ಆಗ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತೆ. ಅಂತೂ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಂಟಿಂಜೆನ್ಸಿ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾನು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ............

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—30 ಲಕ್ಷ ಇರಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಇರಬಾರದೆ ಅನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೀವು ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಇಷ್ಟನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ 10 ಲಕ್ಷ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ, 15 ಲಕ್ಷ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲಿಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member has not sent any amendment.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—The Hon'ble Minister may concede my point.

Sri H. C. DASAPPA.—The Hon'ble Minister is not at all disposed to concede that.

Sri L. SIDDAPPA (Shimoga District-General).—He is fully aware of it.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—30 ಲಕ್ಷದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾದರೂ ಏನಿದೆ? ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತರಲಿಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಅದು ಪೂರೈಸಿದನಂತರ ಅಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೀಗೊಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತರದೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ? ಆದರೆ 30 ಲಕ್ಷದ ವರೆಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಆವಶ್ಯಕತೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಇದನ್ನು 20 ಲಕ್ಷಕ್ಕಾದರೂ ಇಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇ' ನಾನು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The question is:

" That the Mysore Contingency Fund Bill, 1950, be taken into consideration."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The Clauses of the Bill will now be submitted to the Assembly. Clauses 2 to 4. The question is:

" That clauses 2 to 4 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 2 to 4 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 1. The question is;

" That clause 1 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Title and Preamble. The question is:

" That the Title and the Preamble stand part of the Bill. "

The motion was adopted.

The Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

Sri H. C. DASAPPA.—Sir, I beg to move:

" That the Mysore Contingency Fund Bill, 1950, be passed."

Mr. SPEAKER.—The question is:

" That the Mysore Contingency Fund Bill, 1950, be passed."

The motion was adopted.

The Mysore Electricity (Taxation on Consumption) Bill, 1950.

Motion to consider.

Sri K. T. BHASHYAM (Minister for Law and Labour).—Sir, I beg to move :

" That the Mysore Electricity (Taxation on Consumption) Bill, 1950, be taken into consideration. "

In making this motion, I do not think it is necessary to make a speech because at the Budget Session Hon'ble

Members were pleased to pass the budget with a provision therein for additional income under Electricity by way of what we considered to be a surcharge. But afterwards we found that the surcharge would not answer the purpose because a surcharge could not be made on contracts such as for instance with big factories, mills and mines and other places because that would be going counter to the contracts. 'Contracts' is a Central subject and if we want to pass legislation apart from the executive order, by way of surcharge, even that would need the permission of the President of the Republic. Therefore, we felt it necessary to pass legislation for a separate taxation at a rate not exceeding two pies per unit. That is why we have had to pass an Ordinance during the interval after the last session and before this session because we had taken the figure into the budget from April to March but already two or three months had to pass because of this consideration and that Ordinance is in force. Since we have met we only want that that Ordinance should be enacted in the form of a law.

One circumstance I wish to bring to the notice of the Hon'ble, Members of the House, *viz.*, that in so taxing we have got a provision authorising the Government to make exemptions, Under that provision we have issued an order that domestic consumption of electricity will be exempted from the operation of this tax: so also the consumption of electricity for agricultural pumps. Domestic lighting and heating, for instance, will not be liable for this taxation, nor the consumption of electricity for agricultural pumps. The charges which a man has to pay for the heating circuit have been raised from 6 pies to 9 pies per unit by an executive order. This does not come within the purview of this measure.

Sri B. HUTCHE GOWDA (Tumkur District—General).—Have you provided exemptions?

Sri K. T. BHASHYAM.—Yes. You please see clause 5 of the Bill:

"The State Government may, by notification in the *Mysore Gazette*, make an exemption or reduction in rate in respect of the tax payable under this Act—

(i) on energy supplied for any specified purpose; or

(ii) by any specified consumer or class of consumers."

We have passed an order.

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA (Chitaldrug District-General).—What are the exemptions?

Sri K. T. BHASHYAM.—The exemptions are 'domestic consumption of electricity for lighting and heating' and 'consumption of electricity for agricultural pumps.'

Janab J. MAHOMED IMAM (Chitaldrug *cum* Tumkur—Muslim).—Why should you raise the charge from 6 pies to 9 pies?

Sri K. T. BHASHYAM.—That is why I said that it does not come under this Act. It is a different matter.

Janab J. MAHOMED IMAM.—It is convenient for you.

Sri K. T. BHASHYAM.—Undoubtedly. In fact with the knowledge and consent of this House we did it. Therefore the Hon'ble Member cannot now complain about it. Anyhow the charge of 9 pies instead of 6 pies per unit for the heating circuit is apart from this tax and it does not come within the purview of this tax. If anybody has any objection to that, this is not the time to raise it.

Janab J. MAHOMED IMAM.—In one place you say 'We have exempted consumption of power for domestic purpose from taxation.' Heating also is part of domestic purpose. On the other hand by an executive order you go contrary to it.

Sri K. T. BHASHYAM.—If it had not been exempted, you would have to pay not only 9 pies but also 2 pies extra.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

"That the Mysore Electricity (Taxation on consumption) Bill, 1950, be taken into consideration."

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು (ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವ "The Mysore Electricity (Taxation on Consumption) ಬಿಲ್ಲನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಭಾವಿಸಿದ್ದೆವು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಿದೆಯೆಂದು ಅನೇಕರು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಬಹುಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಉಪಕಾರವಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೋ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಇದು ಬಹಳ ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೂ ತಾವು ಇದರ ದರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಪ್ರಯೋಜನ ಈಗ ಲಭಿಸದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ನೀತಿಯಿಂದ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಈಗ ಸುಮಾರು 8 ಸಾವಿರ ಯೂನಿಟ್ ಖರ್ಚಾಗುವ ಒಂದು ಮಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಅರ್ಧಾಣೆ ಅಥವಾ 6½ ಕಾಸು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ 2 ಕಾಸಿನಂತೆ ಈ ಕಂದಾಯ ಸೇರಿದರೆ ಸೇಕಡ 33⅓ ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ವಿಧಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತೆ. ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ರೆವೆನ್ಯೂಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಕೈಗಾರಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಈಗಲೂ ಮಾಡಿದರೆ ಕಡಮೆಯಾಗಬಹುದು. ಈಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Chitaldrug District—General).—Our rates are lowest in India.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ದರ ಒಂದಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ! ಅದೇ ಹೊರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ 2½—3 ಕಾಸೂ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಒಂದಾಣೆಯಿಂದ ನಾಲ್ಕಾಣೆಯವರೆಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾವು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಂದಾಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ರಿಸರ್ವಿನಲ್ಲಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಬಡ್ಡಿ ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಬಂಡವಾಳದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗೆ ನಮಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ದರ ಹಾಕಿ ಹೊರಗಿನವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ತಯಾರು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನು ಸಾರ್ಥಕ ? ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ಹಿಂದಿನ ದರದ ಮೇರೆಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸೇಕಡ 33ರಂತೆ ತೆರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಗತಿಯೇನಾಗಬೇಕು? ಹಿಂದೆ ಬಾಯಿಲರ್ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆಯಿಲ್ ಮಿಲ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸುಲಭ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಮೋಟಾರ್ ಇಟ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನುಪಯೋಗಿಸುವವನು ಈ ದಿವಸ ಏಕ್‌ದಂ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ತಾನೆ ಸಾಧ್ಯ? ಅನೇಕ ವೇಳೆ ರಾ ಮೆಟೀರಿಯಲ್ಸ್ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ದಿನೇ ದಿನೇ ದರ ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಹಳ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕ ಬರುತ್ತದೆ. ನಾವು ಹೊರಗಿನವರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಿದೆ, ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕೆ, ದೇಶದ ಸಂಪದಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಅಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಯಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ಇರಿಗೇಷನ್ ಪಂಪ್ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೋಟರಿ ಮಿಲ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಇರಿಗೇಷನ್ ಪಂಪುಗಳನ್ನು 24 ಗಂಟೆಯೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. 5–6 ಗಂಟೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು. ಬಾಕಿಯದಕ್ಕೆ ಇತರ ಯಾವುದಾದರೂ ಯಂತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಈ ರೀತಿ ತೆರಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಯೂನಿಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಎಂದರೆ ಒಂದಾಣೆಯಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಯೂನಿಟ್ಟಿಗೆ ಎರಡು ಕಾಸನ್ನು ಹೇರಿರುವುದು ದುಬಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲಿಂದ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮುಂತಾದುವಕ್ಕೆ 6½ ಕಾಸಿತ್ತು. ಅಲ್ಲದೆ ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿ ಬೇರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ನಾಳೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನ್ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಪರ್ಪಸ್ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ವಿನಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವೇನಿದೆ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಿನಾಯಿತಿ ಆಗಲೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಅದು ಬೇರೆ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈ ದಿವಸ ಇದ್ದರೂ ನಾಳೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಅನುಮಾನ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಿ ಯಾವಾಗಬೇಕಾದರೂ ವಜಾ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಶಂಕೆ ಪಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ?

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ?

Sri K. T. BHASHYAM.—We will take power to notify the exemptions and if the power is vested in us we will use it in accordance with our discretion. Whether we say it here or in the Gazette, we can at any time cancel it. But you want to make it a statutory provision? Is that so ?

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA.—That is what he means.

Sri K. T. BHASHYAM.—I can understand it.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಆಮೇಲೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಹೊರಡಿಸಿರುವುದು ಕೂಡ ತಕರಾರಿಂದಲೋ ಏನೋ ಹಾಗೇ ನಿಂತಿದೆ.

Sri K. T. BHASHYAM.—The Ordinance is in force.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—Have you issued Notification ?

Sri K. T. BHASHYAM.—Yes, Sir, we have.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಅದು ಈ ಸಭೆಯ ಮಂಜೂರಾತಿಗೆ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರಿಂದ ಅಂಗೀಕಾರವಾಗಿದ್ದರೂ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಇಂಥ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಅದು ಹಿಂದೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಕಳೆದ ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತೆ? ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಹೊರಡಿಸಿ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಆಮೇಲೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರುವುದು ಮಾಮೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಸರಿಯಾದ ನೀತಿಯಲ್ಲ.

ಆಮೇಲೆ ಹೀಟಿಂಗ್ ಸರ್ಕ್ಯೂಟ್ ವಿಚಾರ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯ ಬೇಡಿ ಎಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೌದೆಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮರ ಕಡಿಯುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸೌದೆ ಉಪಯೋಗ ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿಯುವುದು ತಪ್ಪಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಕ್ಷೇಮವಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೀಟಿಂಗ್ ಸರ್ಕ್ಯೂಟ್ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಸೌದೆಗೂ ಏನು ಸಂಬಂಧ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಹೀಟಿಂಗ್ ಸರ್ಕ್ಯೂಟ್ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಹೊರಡಿಸಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಈ ರೀತಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಸಾರಿಯೂ ಒಂದಾದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಹಾಕುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಕೊನೆ ಮೊದಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಹೊರಲಾರದಷ್ಟು ಹಾಕಿದರೆ ಮುಂದೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೂ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಲೆಕೆಳಗಾಗುತ್ತದೆ; ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ತೊಂದರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಜೂಜಿನ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಆ ಮೇಲೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರ ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತಾಗಿರಬೇಕು. ಈಗಲೂ ಅದೇರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

Janab J. MAHOMED IMAM (Chitaldrug *cum* Tumkur—Muslim).—I have to speak on this Bill. It may be taken up on Monday.

Sri K. T. BHASHYAM.—Why not we sit for another 10 or even 20 minutes and dispose of this Bill?

Janab J. MAHOMED IMAM.—It is not possible. The whole of Monday is at our disposal, and this is the only important Bill.

Mr. SPEAKER.—I think the Hon'ble Member is the only member who wants to speak.

Janab J. MAHOMED IMAM.—After I speak, there will be others also to speak. Sir, I think it is my duty to oppose this Bill. It was pointed out by some members that the cost on the consumption of electricity in the State of Mysore is the lowest. I do not agree with that statement. There are concerns and Provinces where, I think, the cost of consumption is much lower. In Calcutta it is so. Where there are thermal stations, where coal is used, if I am not mistaken, the cost of consumption is much lower.

Sri K. T. BHASHYAM.—No, Sir. In the matter of lighting it may be so. But in the matter of supply of power, it is not so.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Lighting is a uniform standard. Regarding the cost of bulk supply, it may vary from concern to concern. It may be one standard in Kolar Gold Field. It may be quite a different one in the case of textile mills and so on.

Sri K. T. BHASHYAM.—But even so, it is the lowest.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Having all natural resources in the State to generate electricity, it is but right that the people of Mysore to whom God has endowed natural facilities, must not be made to pay much more than what people in other provinces pay. My friends on the other side were themselves very vehement about this question some time ago. They were saying that the Government of Mysore should reduce the cost of consumption. They were saying that four annas per unit for lighting was very high and were urging that it should be reduced to three annas or two annas. There are definite resolutions on that subject. Then, the same argument was applied by them. They said, since power was generated in the State with the help of natural resources and with God-given Shivasamudram Falls, Government should be in a position to provide power to the consumers at a very reasonable and lower cost. Sir, this was the case when Sivasamudram Electric Works was the only source for the supply of power. Now, added to it, we have got the new Mahatma Gandhi Electric Works, which now generates 72,000 K.W.

Sri K. T. BHASHYAM.—Not only Jog, but we have got Mekadat, Honnamaralu and other projects also.

Janab J. MAHOMED IMAM.—For the present let us not cry for the Moon.

We have got electricity through natural resources which is an accomplished fact. When the power is so much in plentiful supply, I cannot understand the reasons which prompted the Government to increase the cost of electric consumption, not only for industrial purposes, not only for irrigation pumps, not only for domestic purposes, but also for lighting. If a non-Mysorean hears that our rates have been enhanced, he will certainly be surprised. He will ask: "You have got all the natural resources. You have got to meet only the cost of administration. Why are you raising your prices?" It is not that we are in short supply of power. But it is because Government wants money. In order to fill their empty purses, they are additionally taxing irrespective of the consequences on the people. That is the stage to which we have reached. It is indiscriminate.

This democratic Government is having recourse to emergency ordinances. Since the last meeting there have been three Ordinances including this increased cost on electricity. My friends may answer me that this was provided in the Budget. Then, may I ask, as to why you did not include this Bill in the June Session?

Sri K. T. BHASHYAM.—There was no session in June.

Janab J. MAHOMED IMAM.—I am sorry. There was the April Session. Government, I feel, have ignored the existence of the Assembly when they passed the Ordinances. They promised us a June Session, but it was not given effect to. Where was the need for an emergency regulation of this kind? I may be told the Assembly was not in session. But is it our fault that the Assembly was not convened? You choose a convenient time between the two sessions and issue an emergent regulation. May I know what was the emergency? I am not talking with regard to this regulation only, but with regard to the other two also. If it was very emergent why was this Bill not included in the April session? You commit us to a certain policy. You take a certain course of action and you come to this House to get its approval and you do not give us a chance to express our views. Sir, this is a wrong policy adopted by the Government. In the good old days if an emergency regulation was passed, what a hue and cry was raised? Look at Madras and Bombay. They are much better. After the April Session, they were the earliest to convene a session. Somehow the Government of Mysore is very reluctant to call for a Session. When the Krishnarajasagara disaster happened, I begged through the Press that a special session be convened to explain the situation to the people. That disaster entailed a loss of lakhs and lakhs of rupees. But the Government did not give heed. They were very reluctant to hold a session. They did not want to satisfy even this small opposition in the Assembly.

Now, Sir, about the reasonableness of the tax on lighting.........

Sri K. T. BHASHYAM.—Sir, we are in the hands of the Opposition so far as this kind of obstruction is concerned. If my Hon'ble friend wants to make a long speech, no one can prevent him. He can take one or two hours. But if he is fair to us, he can finish in five minutes. If he sincerely feels that he wants one hour, I have no objection. We shall have it on Monday. But I shall ask him to speak for one hour on Monday.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA (Hassan District—General).—Sir, the Hon'ble Law Minister is evidently a bit impatient. He said something about obstruction............

Sri K. T. BHASHYAM.—Sir, I said if one wants to obstruct, he can do so. But I do not think that Janab Mahomed Imam wants to do that. Therefore, if he sincerely wants one hour, I am prepared to give him one hour. But if he can finish it to-day, I would request him to do so.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—I am glad that the Hon'ble Minister has amended himself.

Sri K. T. BHASHYAM.—There is no question of amendment. I have stated again what I stated before.

Janab J. MAHOMED IMAM.—The Hon'ble Minister need not expect a policy of obstruction from us. For example there were the two finance bills. We never obstructed. It is only where we feel that we have to oppose on principle that we do so. I am sorry that my friend is so impatient. If he does not want me to speak, I will keep quiet These are fiscal measures and taxation policy is concerned.......

Sri H. C. DASAPPA.—The Hon'ble Law Minister has said that if it is possible for the Hon'ble Member to finish his speech within 5 or 10 minutes, it is worthwhile sitting somewhat late now. If on the other hand he feels so strongly that this is a matter requiring much longer debate and if he is himself inclined to take much longer time than 5 or 10 minutes, I should not object the matter being continued on Monday. If he can give us an idea of the time he wants for his speech, if it is about five or ten minutes, we can as well sit a little longer and finish.

Sri K. T. BHASHYAM.—If Janab Mahomed Imam can say how many minutes he wants, then we can settle the matter easily..................................

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—I am not in the controversy. I heard the Law Minister saying.

A VOICE.—Amorously.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—May be, that if Janab Mahomed Imam wants to speak on Monday, he must speak for one hour..........

Sri K. T. BHASHYAM.—If he wants to carry the debate over to Monday he can do so. But if he can possibly finish it in five or ten minutes, I suggested that we may as well request the Hon'ble Speaker to sit and finish.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—In fairness to the Opposition I say this: after all, what is the Opposition to-day? One or two members are trying to make some speeches and are making some efforts. I think it is in fairness that they should be allowed freedom to take as much time as they like.

Sri K. T. BHASHYAM.—The Hon'ble Speaker is there to see that every Member is given enough freedom and scope to put forth his viewpoint. I only suggest that if Janab Mahomed Imam can tell us what length of time he proposes to take for his observation, it would facilitate matters. If he takes only five or ten minutes, I would rather sit and finish it.

Janab J. MAHOMED IMAM.—I will not take more than what is necessary for me. I am sorry my friend used the word 'obstructionist.'

Sri T. SUBRAMANYA (Tumkur District—General).—In fairness to the Opposition. I would like to leave the matter in the hands of the Leader of the Opposition whether to continue the debate now or to take it up on Monday. It is for him to take such time as he wants. If he wants to finish it now, he can do so. If he wants to take it up on Monday without any commitment on his part to speak for any length of time, five minutes, or ten minutes or half-hour, he may do that also.

Sri K. T. BHASHYAM.—I quite agree to that with an appeal that if it pleases him, it may be closed to-day.

Janab J. MAHOMED IMAM.—To-day it is not possible.

Mr. SPEAKER.—The House will now adjourn and meet to-morrow at One of the Clock.

The Assembly adjourned at Fifteen Minutes past Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Saturday, 2nd September 1950.

WD 2204—GPB—550—6-10-50.

LEGISLATIVE ASSEMBLY

SIXTH DAY.

Saturday, 2nd September 1950.

The Assembly met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at One of the Clock.

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa) in the Chair.

STARRED QUESTIONS.

(to which oral answers were given).

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa).—Questions. Question No. 49. Sri T. Subramanya.

Sri T. SUBRAMANYA (Tumkur District—General).—The concerned Minister is not here.

Mr. SPEAKER.—Question No. 3. Sri H. C. Linga Reddy.

Steps taken to start an Industrial Finance Corporation in the State.

*Q.—3. **Sri H. C. LINGA REDDY** (Kolar District—General).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the steps taken by them for the institution of an Industrial Finance Corporation in the State;

(*b*) whether the proposed Industrial Finance Corporation will help large scale industries?

A.—**Sri H. C. DASAPPA** (Minister for Finance and Industries).—

(*a*) Central legislation is necessary for setting up a Corporation. The draft Bill received from the Government of India is under consideration of Government.

(*b*) The Bill contemplates the grant of accommodation not exceeding 10 lakhs, subject to certain conditions.

Sri H. C. LINGA REDDY.—In the State List, Schedule VII, Item No. 24, with regard to starting industries, is it not possible for starting a Finance Corporation in the State?

Sri H. C. DASAPPA.—I did not say it is impossible. But the Government of India are actively considering the question of extending the operations of the Union Industrial Finance Corporation to Mysore also or Part B States.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Has the Parliament made any legislation in this respect?

Sri H. C. DASAPPA.—As I say the bill to extend the operations of the Industrial Finance Corporation to Part B States is under active consideration of the Government of India.

Sri H. C. LINGA REDDY.—With reference to the answer to (*a*) may I know how long back was the draft Bill received and how long it will take the Government to give their view in the matter?

Sri H. C. DASAPPA.—It has been recently received, possibly in April or May, I am not quite sure. We are examining the clauses and we have gathered opinions from the departments and we will be shortly sending a considered reply.

Sri H. C. LINGA REDDY.—What will be the total amount that will be collected in the State for the Finance Corporation for distribution for establishing industries?

Sri H. C. DASAPPA.—As I say if it is a question of extending the Industrial Finance Corporation operations to Mysore, then we to have to consider how much we should set apart from our revenues to the operations here. It will be a question of Central Government revenues, the Reserve Bank's share and some portion from our Government. It has got to be worked out.

Sri H. C. LINGA REDDY.—So Government do not throw open to public for contribution to shares ?

Sri H. C. DASAPPA.—It is quite possible.

Sri H. C. LINGA REDDY.—What may be the total amount that will be contributed by our Government; by the Central Government, by the Reserve Bank and by the public ?

Sri H. C. DASAPPA.—I cannot say anything as to how much of it will be set apart for Mysore.

Mr. SPEAKER.—Next question. Janab J. Mahomed Imam.

Janab MOHAMED VALIULLA (Kolar—Muslim) :—I have got a supplementary question to ask on the previous question.

Mr. SPEAKER.—When I have called the next question, I cannot allow any further supplementaries on the previous question.

Crushing of sugarcane under Visvesvaraya Canal in 1948 and 1949.

Q.*—25. **Mushir-ul-Mulk J. MAHOMED IMAM (Chitaldrug *cum* Tumkur—Muslim).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the area of sugarcane under Visvesvaraya Canal both of 1948 and 1949 ;

(*b*) of this, how many acres of sugarcane was crushed for manufacturing sugar and how many acres for jaggery ;

(*c*) the number of acres of sugarcane dried up or destroyed as a result of the drying up of Krishnaraja Sagar ;

(*d*) the total loss incurred by the raiyats ?

A.—**Sri H. C. DASAPPA** (Minister for Finance and Industries).—

	1948	*1949*
	Acres.	*Acres*
(*a*)—	8,791	8,251
(*b*) Manufacture of sugar ...	5,703	303
Manufacture of jaggery ...	1,755	47

(*c*) and (*d*) A committee is constituted by Government for this purpose. The matter is under investigation.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ 8,251 ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿ 1949ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆಗಳ ಕಬ್ಬನ್ನು 'ಕ್ರಷ್' ಮಾಡಿದಿರಿ?

***Sri H. C. DASAPPA.**—The question of 1949 is with reference to plantings, not of 1948. So the crushings in 1949 are not indicated there.

Janab J. MAHOMED IMAM.—How many acres were under sugarcane cultivation ?

Sri H. C. DASAPPA.—Eight thousand, two hundred and fifty-one acres.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆಗಳ ಕಬ್ಬು 'ಕ್ರಷ್' ಆಯಿತು ?

Sri H. C. DASAPPA.—Three hundred and three. The rest wili be crushed in future.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಬಾಕಿ ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೇ ?

Sri H. C. DASAPPA.—No, you cannot crush the cane that is planted that year. It has to grow and become mature for crushing and that takes fourteen months.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಕೃಷ್ಣರಾಜಸಾಗರ ಒಣಗಿದ್ದರಿಂದ ಒಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಕಬ್ಬು ಒಣಗಿ ಹೋಯಿತೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೂ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿ ಏನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೇ ?

Sri H. C. DASAPPA.—The whole matter is under review by this Committee.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಸರ್ಕಾರದವರೇನಾದರೂ ಹೋಗಿ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಒಣಗಿಹೋಗಿದೆಯೆಂಬದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೀರಾ ?

Sri H. C. DASAPPA.—The Revenue Commissioner is the Chairman. So it is not a non-official committee. It is a committee where officials are fully represented. They will collect all the relevant facts.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Who is the Government's agent to go round the Irwin Canal area and find out how many acres of sugarcane have been dried up ?

Sri H. C. DASAPPA.—The revenue authorities are the primary authorities. The Agricultural Department and the Sugar Company will co-operate.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Have they taken any steps so far to collect this information?

Sri H. C. DASAPPA.—Well, they must have taken steps; I cannot say definitely.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Have Government received any information on this fact so far?

Sri H. C. DASAPPA.—Notice.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಮಂಡ್ಯ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಖಾಸಗಿ ಜನರು ಮತ್ತು ಇತರರು ಹೋಗಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಹೋದವರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ವರದಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಒಣಗಿಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ಯಾರಾದರೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆಯೇ?

Sri H. C. DASAPPA.—None that I know of the actual number of acres.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆ).—ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಕಬ್ಬು ಒಣಗಿದಾಗ ಬೆಲ್ಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಕೊಡಿ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ರೈತರು ಕೇಳಿದರೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಕೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು.—ಹಾಗೆ ಕೇಳಿದರೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ನಿಜವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಹಿಂದೆಯೇ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Mysore District—General).—Are not the Deputy Commissioners expected to send in reports when things of such a kind happen?

Sri H. C. DASAPPA.—They are generally expected to send.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Has the Deputy Commissioner, Mandya District reported as to the acreage which has been affected adversely for want of water?

Sri H. C. DASAPPA.—Notice.

Acquisition of Survey No. 1553 in Chiknayakanahalli Kasaba for Chiknayakanahalli Town Extension.

Q.—49.—**Sri T. SUBRAMANYA** (Tumkur District—General).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether Survey No. 155/3 in Chiknayakanahalli Kasaba has been ordered to be acquired for the purpose of Chiknayakanahalli Town extension;

(*b*) whether the Chiknayakanahalli Town Municipality passed a resolution on 30th November 1945 saying that this Survey Number need not be acquired as the Deputy Commissioner had opined that the land was at a low level;

(*c*) whether the said municipality has permitted the conversion of the land in favour of the holders of land;

(*d*) whether in pursance of the said resolution conversion fee of Rs. 1,509-8-0 has been collected by the Government from the three holders;

(*e*) whether the land was converted then; if not, why not;

(*f*) whether the municipality passed a resolution on 25th April 1948 authorising the conversion of the said land;

(*g*) whether the meeting of the Municipal Council held on 25th April 1948 was a special meeting or an ordinary meeting;

(*h*) whether notices were issued to the councillors for the said meeting;

(*i*) if the answer is in the affirmative, whether any reference is available in the municipal office;

(*j*) if notices were issued, will the Government cancel the acquisition order on the basis of the said resolution?

A.—**Sri R. CHENNIGARAMIAH** (Minister for Local Self-Government).—

(*a*) Yes.

(*b*) The party concerned has written to say that the Chicknayakanahalli Town Municipal Council have passed a resolution on 30th November 1945. But he has not produced a certified copy of the said resolution. The information is not readily available.

(*c*) No information is available on this point.

(*d*) According to an uncertified copy of the statement produced by the party, the amount said to have been paid by him towards the conversion of the land is Rs. 214-1-6. It is not known how the sum of Rs. 1,509-8-0 is made up and how much the two other holders of land have paid. Full information on the subject is awaited.

(e) No, as the Municipal Council passed a resolution on 31st August 1948 for the acquisition of the land for Town extension.

(f), (g), (h) and (i) Information is not readily available.

(j) In view of reply to the above clauses (f) to (i), this question does not arise.

Sri T. SUBRAMANYA.—Will the Hon'ble Minister be pleased to state whether this land which is sought to be acquired was allowed to be converted in the year 1945; if so, will that concession be given even now?

Mr. SPEAKER.—That is a representation.

Sri T. SUBRAMANYA.—I want to know whether the Municipality did not want to acquire this land in the year 1945?

Sri R. CHENNIGARAMIAH.—It was not converted.

Sri T. SUBRAMANYA.—It is very delicate for me; anyway I wish the Hon'ble Minister will come to the point whether the Municipality passed a resolution in 1945 that they did not want to acquire this land.

Sri R. CHENNIGARAMIAH.—They did not pass a resolution to that effect.

Sri T. SUBRAMANYA.—Did they convert it in the year 1945?

Sri R. CHENNIGARAMIAH.—They have passed a resolution stating that 14 guntas may be alienated in favour of one Thammiah.

Sri T. SUBRAMANYA.—So in pursuance of that resolution, did the Government collect the conversion fee from the holder?

Sri R. CHENNIGARAMIAH.—The party in his own interest probably has deposited some amount in the treasury. I do not know whether it is in pursuance of that resolution or not.

Sri T. SUBRAMANYA.—Are the Government aware that it was in pursuance of an order issued by the Sub-Divison Officer that the amount was deposited?

Sri R. CHENNIGARAMIAH.—Notice.

Sri T. SUBRAMANYA.—After the deposit of the amount, why was the land not converted?

Sri R. CHENNIGARAMIAH.—The Sub-Division Officer suspected the *bona fides* of the applicant and so he referred it to the Municipality to find out for what purpose exactly the land was asked for. The petitioner went on putting in a number of representations applying for conversion of the land each time for a different purpose. In fact I have got the different dates on which he has put in his applications praying for grant of this land for different purposes. So the Sub-Division Officer suspected his *bona fides* and referred it to the Municipality to find out why he wanted this land.

Sri T. SUBRAMANYA.—The Municipality which did not acquire the land in 1945 passed a resolution in 1948 to acquire this land, is it not so?

Sri R. CHENNIGARAMIAH.—They have passed a number of resolutions. In January 1945 they passed a resolution that that land must be acquired for the purpose of the extension of the town. Again on 25th April 1945 they passed another resolution to the effect that the land must be acquired; and subsequently also in November 1948 they passed another resolution stating that that land must be acquired. They went on passing a number of resolutions.

Sri T. SUBRAMANYA.—Was the conversion fee deposited without the authority of the Sub-Division Officer or with his permission?

Sri R. CHENNIGARAMIAH.—The depositing of some amount does not mean that the land has been converted. The party must have deposited the money in anticipation of this conversion, but the land has not been converted in pursuance of a Government Order together with a notification.

Sri T. SUBRAMANYA.—I understand all that. Did he deposit the amount of his own free will, without any order from the Sub-Division Officer, in anticipation of conversion, or was it in pursuance of an order issued by the Sub-Division Officer?

Sri R. CHENNIGARAMIAH.—I have already answered that question. It may be both.

Sri T. SUBRAMANYA.—So if in pursuance of the order of the Sub-Division Officer, the amount was

deposited, what objection have the Government got now to convert the land in favour of the holder?

Sri R. CHENNIGARAMIAH.—As I have already said, the mere depositing of the amount does not mean that the land has been converted. It has got to go through several processes. It must go to the Government with the recommendation of the Sub-Division Officer and it must be finally notified in the Gazette stating that the land has been converted in favour of so and so. Unless that is done, it is no conversion and he has no right to ask for the land.

Sri T. SUBRAMANYA.—The Hon'ble Minister need not give a thesis as to what amounts to conversion.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Chitaldrug District—General).—Thesis is not procedure.

Sri T. SUBRAMANYA.—I did not question the Hon'ble Minister about the procedure. Hon'ble Member Sri Bheemappa Naik need not come to his rescue. What I want to know is whether the Government have any objection to convert that land in favour of the holder. That it was not converted in 1945 I know. But in 1945 the Sub-Division Officer passed an order. The party was asked to deposit the amount and the amount has been deposited in pursuance of that order. Now the Municipality passes a resolution once again.

Sri H. K. VEERANNA GOWDA (Mandya District—General).—It is not a question to elicit information.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—It is a lecture on the feasibility or otherwise of the Government getting the land converted. Let him bring it in the form of a resolution.

Sri T. SUBRAMANYA.—My question was very clear. Since the amount has been deposited in pursuance of the Sub-Division Officer's order, what objection have Government got now to convert the land in favour of the holder?

Sri R. CHENNIGARAMIAH.—I have not admitted that it was deposited in pursuance of the order of the Sub-Division Officer. I have only stated that I want notice.

Sri T. SUBRAMANYA.—Have not other lands been acquired for the purpose of town extension in Chiknayakanahalli, apart from this land?

Sri R. CHENNIGARAMAIAH.—Yes.

Sri T. SUBRAMANYA.—Have those lands not been disposed of as yet?

Sri R. CHENNIGARAMIAH.—That does not arise out of this question.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Will the Hon'ble Minister be pleased to state whether it is binding on the Government to convert any land when a person asks for conversion?

Sri R. CHENNIGARAMIAH.—No.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Is it binding on a municipal council that once it passes certain resolution, it should not change it even if necessity arises?

Sri R. CHENNIGARAMIAH.—After three months, the Council is entitled to change the resolution.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Can the Government force the municipality to pass or not to pass any resolution?

Sri R. CHENNIGARAMIAH.—No.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Will an order from the Sub-Division Officer be sufficient for the Government to say that the land is converted?

Sri R. CHENNIGARAMIAH.—No.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಮುದಿಯಪ್ಪನವರು (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ವಾಸಮಾಡತಕ್ಕ ಮನೆಗಳ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸದ ಮನೆಗಳನ್ನೇ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ 1947ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಹುಕುಮನ್ನು ಸಾದರು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಜನರಲ್ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಮುದಿಯಪ್ಪನವರು.—ಇದೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—That question does not arise.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಮುದಿಯಪ್ಪನವರು.—ಈ ಒಂದು ಜಮೀನನ್ನೇ ಅವರು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಇತರ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದ ಜಮೀನಗಳನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಇತರ ಜಮೀನುಗಳನ್ನೂ ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಅವುಗಳ ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಮುದಿಯಪ್ಪನವರು.—ಈ ಒಂದು ಜಮೀನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಆ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರು ಎಷ್ಟಾವರ್ತಿ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಆವರ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಮುದಿಯಪ್ಪನವರು.—ಈಗ ಆ ಜಮೀನು ಯಾರ ಸುಪರ್ದಿನಲ್ಲಿದೆ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು. ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರ ಸುಪರ್ದಿನಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಮುದಿಯಪ್ಪನವರು.—ಈಗಾಗಲೇ ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ವಾಸದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕೆಲವರು ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಬಂದಿದೆ. ಕೆಲವರು ಹಾಗೆ ಅಕ್ರಮ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಪ್ಪಣೆಯಿಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಪ್ಲೇಗ್ ಗಲಾಟೆ ಆಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಅಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದುದು ಅವು ಹಾಗೇ ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಮುದಿಯಪ್ಪನವರು.—ಆ ಸ್ಥಳ ಬಹಳ ಬೆಲೆಯುಳ್ಳದ್ದು. ಅದನ್ನು ಬಿಡಬಾರದು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೆಲವರು ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಆ ನೆಪದ ಮೇಲೆಯೇ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಮುದಿಯಪ್ಪನವರು.— ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ನಾನಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ 2–3 ಬೇರೆಬೇರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ನಮೂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕಾರಣ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಸಾರ್ತಿ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಸಿನೀಮಾ ಮಂದಿರಕ್ಕೆ ಬೇಕೆಂದೂ, ಎರಡನೆಯ ಸಾರ್ತಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ನೇಯ್ಗೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಾಗಿ ಬೇಕೆಂದೂ, ಮತ್ತೊಂದರಲ್ಲಿ ವಾಸದ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾಗಿರುತ್ತೆಂದೂ—ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ತರಹಾವರಿಯಾಗಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬರೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಅರ್ಜಿಗಳೆಲ್ಲ ಈಗ ನನ್ನ ಬಳಿಯಲ್ಲೇ ಇವೆ. ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಸ್ತಿಭಾರ ಹಾಕಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದೂ, ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು 5,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ ಎಂದೂ ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲಾ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇನ್ನೂ ಯಾವುವೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಮುದಿಯಪ್ಪನವರು.—ಜಮೀನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹಣ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡಿರುವುದು ನಿಜವೆ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಮುದಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದರೆಂದು ಹಣ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆ ?

Mr. SPEAKER.—That question does not arise.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಮುದಿಯಪ್ಪನವರು.—1945ರಲ್ಲಿ ಹಣ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಕನ್ವರ್ಟ್ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಕಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ವಾಪಸು ಮಾಡಲಾಗುವುದೆ ? ಆ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಅಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಗಳ ಬಲ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಅಜಮಾಯಿಷಿ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—Next question.

Preparation and Printing of Electoral Rolls connected with next General Elections.

*Q.—71. **Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA** (Chitaldrug District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

the progress that has been made in the preparation and printing of Electoral Rolls in connection with the General Elections to be held under the new Constitution of India ?

A.—**Sri K. T. BHASHYAM** (Minister for Law and Labour).—The preparation of the manuscript electoral rolls for the House of the People and State Legislative Assembly has been completed. Action is being taken to get them printed.

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA.—When is the printing likely to be finished ?

Sri K. T. BHASHYAM.—We are expecting to finish it in about three months.

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA.—Will the rolls be published after the printing is over ?

Sri K. T. BHASHYAM.—Yes, they will be published.

Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General).—Are these manuscript electoral rolls pooled in from all districts ?

Sri K. T. BHASHYAM.—The manuscript rolls have been prepared in respect of each village.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Have they been distributed for printing or are they given to one press for printing?

Sri K. T. BHASHYAM.—They are given for printing Presses all over the State so that we may get them quickly printed.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Are they distributed for printing ?

Sri K. T. BHASHYAM.—Yes, they are in the process of distribution.

Janab MOHAMED VALIULLA (Kolar–Muslim).—When do you expect the elections to take place?

Sri K. T. BHASHYAM.—We expect the elections to come off somewhere in March 1951. So, we are getting the rolls ready.

Janab MOHAMED VALIULLA.—The Hon'ble Minister said that some progress has been made in printing the electoral rolls. Now we know that elections have been postponed to October 1951.

Sri K. T. BHASHYAM.—How does it matter? We shall have the electoral rolls ready.

Janab MOHAMED VALIULLA.—I want to know whether the electoral rolls prepared for the elections expected to be held in March 1951 will be up to date for the elections in October 1951?

Sri K. T. BHASHYAM.—That depends upon the Chief Election Commissioner. Now we are preparing as on 1st March 1951. By reason of the postponement of the elections if they want the electoral rolls to be brought up-to-date, we will find out the additional names and we will add a supplementary roll.

Janab MOHAMED VALIULLA.—Does it follow that it will be given for printing at a later hour and so the printing will be postponed?

Sri K. T. BHASHYAM.—No. We do not think of postponing.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Chitaldrug District—General).—Have Government called for any tenders for this printing work?

Sri K. T. BHASHYAM.—We have asked the Printers' Association to take charge of the printing and they have, on behalf of all the Printers in the State, agreed.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—May I know if Government have estimated the cost of this printing work?

Sri K. T. BHASHYAM.—The cost would be Rs. 9 per page for 1,000 copies.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Are the Government aware of the rates given for printing the electoral rools either in Bombay or Madras?

Sri K. T. BHASHYAM.—Yes, we have compared with the rates in Bombay and Madras and Rs. 9 is found to be very reasonable here.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—May I know the rate in Bombay?

Sri K. T. BHASHYAM.—I want notice for that.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮೊಬಲಗಿನಲ್ಲಿ ಕಾಗದದ ಖರ್ಚು ಸೇರಿದೆಯೆ ಅಥವಾ ಬರಿ ಮುದ್ರಣದ ಖರ್ಚು ಮಾತ್ರವೊ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಬರಿ ಮುದ್ರಣಕ್ಕಾಗಿ 9 ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಕಾಗದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಕಾಗದವನ್ನು ಭದ್ರಾವತಿಯಿಂದ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಎಷ್ಟು ಕಾಗದ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಓಟರುಗಳ ಪಟ್ಟಿ ರಿವೈಸ್ ಆಗಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—1-3-1950ರ ವರೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ತೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಈಚೆಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಅಬ್ಜೆಕ್ಷನ್ ಏನಾದರೂ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಈಗ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮುದ್ರಣವಾದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಹೆಸರು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಈಗ ತಯಾರಾಗಿರುವ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಜನರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಈಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿ ಕೈಲಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಎಲ್ಲರ ಹೆಸರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಪಟ್ಟಿಯು ಪ್ರಕಟವಾದ ಮೇಲೆ ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಿದರೆ ಸೇರಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಇದಕ್ಕೆ 14 ಮೈಲಿ ಉದ್ದ ಕಾಗದ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು ನಿಜವೆ?

(ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ.)

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ—ನಿಮ್ನ ಪಂಗಡ).—ಇಷ್ಟು ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ ಮುದ್ರಣವಾಗಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪಂದವೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಏನೂ ಇಲ್ಲ. We expect that as far as possible within three months we will complete it.

Supply of Engines and Pump Sets.

*Q.—91. Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they have agreed to supply engines and pumping sets to raiyats on hire-purchase system ;

(b) the number of applications received in each district in this regard ;

(c) the number of sets supplied to each district ;

(d) the amount provided for the purchase of the engines and pumping sets during the year ?

A.—Sri K. T. BHASHYAM (Minister for Law and Labour).—(a) The Department has agreed to supply only electrically driven pump sets to raiyats on the hire purchase system and these are issued after the applicants observe all the formalities like the production of the Solvency Certificates, etc.

(b) and (c) The following are the number of applications received and number of pumps issued in each district in this regard during 1949-50.

Sl. No.	District	Applications received	No. of pump sets for issue of which permits are issued
1	Bangalore	36	34
2	Mandya	3	2
3	Mysore	9	9
4	Kolar	19	19
5	Tumkur	15	15
6	Shimoga	3	3
7	Chikmagalur ...	2	2
8	Hassan	6	6
9	Chitaldrug	4	4
	Total ...	97	94

(d) A sum of Rs. 60,000 has been provided under '23. (o) of sanctioned Budget, Other Advances for the supply of Pump Sets under hire-purchase system.'

Sri M. GOVINDA REDDY.—Have the Government issued a notification calling for applications in each District for supplying oil engines and pumping sets ?

Sri K. T. BHASHYAM.—I want notice.

Sri M. GOVINDA REDDY.—My question has been put with a view to know the number of applications received. The Hon'ble Minister must be able to say whether any applications were received or not ?

Sri K. T. BHASHYAM.—Applications are received from those who want to instal pumps.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Is it not as a result of the notification issued by the Government ?

Sri K. T. BHASHYAM.—I have no idea about it. People know that if they apply they will be given agricultural pumps. I do not think there is any special notification.

Sri M. GOVINDA REDDY.—May I remind that a notification has been issued ?

Sri K. T. BHASHYAM.—Sir, it is all complimentary of the Government if a notification has been issued.

Sri M. GOVINDA REDDY.—These figures furnished in the answer are said to be about pumps issued during 1949-50. May I know up to what date these figures have been supplied ?

Sri K. T. BHASHYAM.—It is said 1949-50; it means 31st March 1950.

Sri M. GOVINDA REDDY.—The Government have provided an amount of Rs. 60,000 for this year. How many oil engines and pumping sets can be provided ?

Sri K. T. BHASHYAM.—I cannot say ; probably at the rate of Rs. 2,000 or Rs. 3,000, 20 sets may be provided for. I am not quite sure.

Sri M. GOVINDA REDDY.—What was the arrangement contemplated by the Government for supplying these engines and pumping sets ?

Sri K. T. BHASHYAM.—There are forms which the applicant will have to fill up and we will ask the Deputy Commissioners about the solvency of the person who applies. As soon as we get the recommendation from the Deputy Commissioner about the solvency of the applicant, we sanction him the pumping set.

Sri M. GOVINDA REDDY.—My point is whether the Government

themselves have these engines in their possession to be able to supply to the applicants or whether they have made arrangements with other firms for these applicants to go and buy pumping sets.

Sri K. T. BHASHYAM.—We supply the pumps ourselves to the applicants.

Sri M. GOVINDA REDDY.—May I know if the Government are in a position to supply pumping sets to all the applicants ?

Sri K. T. BHASHYAM.—Yes. We supplied pumping sets to all of them. Where pumping sets are sanctioned; we issue permits and the pumping sets are supplied.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Are Government aware that there are hundreds of applicants who are not supplied with pumping sets ?

Sri K. T. BHASHYAM.—Yes. I know.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Are Government aware that although there are firms forthcoming to supply engines, Government do not indent from them?

Sri K. T. BHASHYAM.—We have not got sufficient transformers. If people purchase pumps—investing thousands of rupees and we are not able to supply power for want of transformers those people will be put to loss and trouble. Hence we do not sanction more than we can meet.

Sri M. GOVINDA REDDY.—In view of the shortage of food in the country, will the Government provide more money for this purpose ?

Sri K. T. BHASHYAM.—But money alone will not provide transformers. For these we want materials like Silico Steel, mild steel sheets, cotton insulators, etc.

Sri M. GOVINDA REDDY.—I am not talking of supplying pupming-sets where there is no electric power. Where there is power, why should not the Government make arrangements to supply engines and pumping sets ?

Sri K. T. BHASHYAM.—Power may be there but you must have a transformer.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಪಂಪುಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಗ್ಯಾಲ್ವನೈಸ್ಡ್ ಪೈಪುಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಲಿಫ್ಟ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಆಫೀಸರು ಕೈಲಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಕೋಟಾ ಪ್ರಕಾರ ತರಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಹರಿಹರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೆಳ್ಳೂಡಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಲೈನ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಪಂಪುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಗ್ಯಾಲ್ವನೈಸ್ಡ್ ಪೈಪ್ ಇಲ್ಲದೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೆಲಸವೇ ನಿಂತು ಹೋಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೈಪುಗಳನ್ನೊದಗಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬೇರೆ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಪೈಪುಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಅಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗದಿದ್ದರೆ ಆಗ ಅವನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕೊಡಲು ಯೋಚಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಗ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಈಗ ನಮಗೆ ಕೋಟಾ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ.

Sri M. MADIAH (Mysore District-Depressed Class).—Sir, to question (*a*) whether Government have agreed to supply engines and pumping sets, the answer is in respect of electrically driven pumps only. I want to know why statistics have not been furnished for pumps other than those electrically driven.

Sri K. T. BHASHYAM.—We thought that figures were required only about electrically driven pumps. If they are required about oil engine pumps the answer will be given.

Sri M. MADIAH.—May I know how many oil engine pumps have been supplied ?

Sri K. T. BHASHYAM.—I have not got the information here. But I will furnish the answer to the Hon'ble Member, if he needs it.

Sri M. MADIAH.—Is it a fact that in the agreement form with regard to the supply of oil engines, there is a provision that the sureties should register their landed property ?

Mr. SPEAKER.—That question does not arise.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).— ಇಲಾಖೆಯುವರು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಪಂಪುಗಳ ಬೆಲೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ದೊರೆಯತಕ್ಕ ಬೆಲೆಗಿಂತ 150-200 ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಹಾಗಾಗಬಹುದು. ನಾವು ಎಷ್ಟು ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಂಡು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೋ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಇಳಿಯಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಪೇಟೆ ಧಾರಣೆಗೇ ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದರೆ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಷ್ಟಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ.

Separate Secretariat for the Legislature of the State.

*Q.—93. Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General).—

Will the Government be pleased to state.—

(*a*) whether there is a proposal to form a Secretariat for the Legislature of the State on the lines of the Parliament Secretariat;

(*b*) if they do so, the nature of such proposals;

(*c*) whether proposals have been called for by them;

(*d*) if so, what are those proposals?

A.— Sri K. T. BHASHYAM (Minister for Law and Labour).—

(*a*) At present there is no proposal.

(*b*) Does not arise.

(*c*) No.

(*d*) Does not arise.

Sri M. GOVINDA REDDY.—The Government have stated in answer to my question that no proposals have been called for. Have Government visualised any proposals for forming the Secretariat?

Sri K. T. BHASHYAM.—Sir, the Constitution requires that there should be a Secretariat. We are considering it. Correspondence is going on about it.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Thank you, Sir.

Medical Officer to the Jayachamarajendra Institute of Indian Medicine, Bangalore.

*Q.—66. Rajamantrapravina H. B. GUNDAPPA GOWDA (Hassan District—General).—

Will the Government be pleased to state.—

(*a*) the conditions under which the new Medical Officer to the Jayachamarajendra Ayurvedic and Unani Institution was appointed;

(*b*) his qualifications?

A.—Sri T. SIDDALINGAIYA (Minister for Education and Public Health).—

(*a*) Appointed as Medical Officer of the Sri Jayachamarajendra Institute of Indian Medicine, Bangalore, on a tenure basis for a period of two years on a pay of Rs. 400 per month;

(*b*) Graduated in Ayurvedic medicines at Rama Mohan Ayurvedic College, Bezawada.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—In answer to question (*b*) with regard to the qualifications of the Medical Officer, it is stated that he is graduated in Ayurvedic Medicines at the Ayurvedic College of Bezawada. Is that College recognised either by the Madras Government or by the Mysore Government?

*Sri T. SIDDALINGAIYA.—I want notice to answer that question.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—At the time of appointment, was the question of degree taken into consideration?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Yes. It was considered that that Degree was enough for the purpose.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—May I know what is the name of the degree?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—It is contained in the reply given.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—I want the name of the degree as in Mysore—B.Sc., M.Sc., and etc.

Sri T. SIDDALINGAIYA.—I want notice to answer.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—At least has the Medical Officer given the name of the degree in his application?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—I have not got the relevant information. I submit that this question may be taken up a little later.

Mr. SPEAKER.—No. That is not possible.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Does the medical officer put his degree along with his name, or is it meant only for special occasions?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—I require notice.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Before considering his application, were any other applications considered? Was he the only applicant?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—I require notice.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Sir, there is a limit for pleading notice to questions. I am only putting a simple question. Were there other applicants and if so, their number? The reply might be inconvenient, but the question is very simple.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister was pleading that he required a little time to answer the questions.

Mushir-ul-mulk J. MAHOMED IMAM (Chitaldrug *cum* Tumkur—Muslim).—The Hon'ble Minister just now stated that he has not got the relevant information before him. I think that putting supplementary questions may be postponed to a later time.........

Mr. SPEAKER.—I am sorry that that cannot be done. I cannot help it.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Sir, is it open for an Hon'ble Minister to plead for notice when sufficient time—statutory period of notice—has been given? If mine is a question which would not have arisen in the normal course, I agree and quite sympathise. But.........

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Sir, questions may be put now.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—May I know what is the name of the Degree?

(The Hon'ble Minister was seen looking into the file).

Mr. SPEAKER.—I think it will take the time of the House.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—It is therefore, Sir, that I appeal to the Chair that members should be given sufficient protection for the answers being ensured. Otherwise, there is no value in putting questions.

Mr. SPEAKER.—What can the Chair do when the Hon'ble Minister is not readily able to answer?

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—I submit, Sir, that the Chair has got full powers.........

Sri T. SIDDALINGAIYA.—With regard to the question of the Hon'ble Member for the name of the degree attached to the officer's name, it is "a Graduate in Medicine".

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Graduate in Medicine! I do not quite follow.

Sri T. SIDDALINGAIYA.—That is the answer that I can give the Hon'ble Member.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—What examinations has the candidate passed?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—He has passed examinations in Ayurvedic Medicine.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Does the degree belong to a recognised University?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—I require notice.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Is it a fact that there is a Committee appointed to look into such matters for the Ayurvedic Hospital here?

Mr. SPEAKER.—How does this question arise?

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—This is a connected question and I will show it presently.

Sri T. SIDDALINGAIYA.—There is a Committee.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Generally, is it not usual for this Committee to be consulted before any such appointments are made?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—No, Sir.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—May I take that all the appointments that have been made hitherto have been made without the consultation of the Committee?

(*No answer.*)

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Is it a fact that applications were called for this post sometime back?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Yes.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—May I know how many applications were received?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—I require notice.

Sri G. A. ACHARYA (Bangalore District—General).—Did you take only experience into consideration while appointing the person?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Experience together with other qualifications.

Sri G. A. ACHARYA.—But was not experience the main factor?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—It was also one of the factors.

Sri K. PUTTASWAMY (Mandya District—General).—Was the Medical Officer not very popular?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—He is well-known.

Sri K. PUTTASWAMY.—What are the other qualifications?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—I have already answered.

Mushir-ul-Mulk J. MAHOMED IMAM (Chitaldrug *cum* Tumkur—Muslim).—Before he was appointed as the Superintendent what was his previous occupation and in which hospital he was working?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—He was a private practitioner for a dozen years; then Superintendent of one pharmacy known as 'Abhaya Pharmacy' in Mysore for about five years.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Has he worked in any recognised Ayurvedic Hospital before he was appointed?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—I have already answered.

Janab J. MAHOMED IMAM.—May I know the name of the person who has been appointed now?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—I thought it was taken for granted. Dr. Parthanarayan Pandit.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಅವರು ಶಿವಮೊಗ್ಗದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಹೌದು.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಅವರು ರಾಜಕೀಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಆ ಪಾರ್ಟಿ ಪರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲವೇ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Like all others, he was also a political worker.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಯುನಾನಿ ಕಾಲೇಜು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕಮಾಡಲಾಯಿತೆ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—There were no political considerations in the appointment of the doctor.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ತಾವು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕರೆದಾಗ ಇವರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಡಿಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುವವರು ಇರಲಿಲ್ಲವೆ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—We discussed and found that he was the fittest and most qualified. Hence the appointment was decided,

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದಾಗ ಯುನಾನಿ ಔಷಧಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಇರುವ ಅನುಭವದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಿರಾ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—From experience and also from testimonials from people who had knowledge as to whether he had proper qualifications, we thought he was the suitable person for the post.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಇವರ ಅರ್ಹತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸರಿಯಾದ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಪ್ರವೀಣರನ್ನು ಕೇಳಿದಿರಿ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Everything is done in an expert manner.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಪ್ರವೀಣರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಇವರನ್ನು ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ನೇಮಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಅವರನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿದ ನಂತರವೇ ಇವರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಆ ಪ್ರವೀಣರು ಯಾರು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಆ ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. Everything has been done before the appointment.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು.—ಅನುಭವ ಎಂದರೆ ಯಾವ ಅನುಭವ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—I think it is very simple; not merely passing the examination and getting a degree, but experience in practice is also important.

Sm. RATNAMMA ISAAC (Kolar District—General).—Sir, are the Government aware that some of our Mysore Allopathic Doctors with diploma and degree, have after their full course in this Ayurvedic and Unani College obtained that degree also?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—There may be.

Sm. RATNAMMA ISAAC.—Are the Government aware that there are about six of them ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—I do not know the number.

Sm. RATNAMMA ISAAC.—In connection with such appointments of Superintendents of Ayurvedic and Unani Hospitals, will not the Government feel that persons with a combined knowledge of allopathy, ayurvedic and unani systems of medicine will be better suited to be in charge of hospitals like this ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—The suggestion is coming from all places. Even in the Government of India it is under consideration. It is not settled yet.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಮಾಧವರಾಯರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಅವರಿಗೆ 'ಪ್ರಾಣಾಚಾರ್ಯ ಭಿಷಗ್ರತ್ನ' ಎಂಬ ಡಿಗ್ರಿ ಇರುವುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು. – ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಆರ್. ಮಾಧವರಾಯರು.—ಅವರು ಈಗ 4–5 ವರ್ಷದಿಂದ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಆಯುರ್ವೇದ ವೈದ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಹೌದು.

Sri L. SIDDAPPA (Shimoga District—General).—Is it eliciting information Sir ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Mysore District—General).—It is enlightening members !

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಆಯಿತು ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—It is contained in the answer.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಅವರು ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಹೋಗಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.— ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕು ಸ್ವಾಮಿ.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member must take the answer furnished by the Hon'ble Minister.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬಹುದೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಜೈಲಿಗೆ ಹೋಗದೇ ಇರುವವರೂ ಈಗ ಆ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.— Are the people who have gone to jail on political grounds prohibited from holding appointments in Government service?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Absolutely not.

Medium of Instruction in Educational Institutions in the State.

*Q.—73. **Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA** (Chitaldrug District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the languages that are taught and the media of instruction employed in different grades of Education—from the Primary School to the University ;

(b) the steps that have been taken by them to revise and restate their language policy, keeping in view the claims of the mother-tongues, the regional language, the national language, the English language and classical languages for study—as Languages—and as media of instruction in the State Schools and Colleges ?

A.—**Sri T. SIDDALINGAIYA** (Minister for Education and Public Health).—

(a) *Primary Stage.*—In primary schools only mother-tongue of the pupil is taught and the medium of instruction is only the mother-tongue of the pupil. There are Kannada, Urdu, Tamil, Telugu and Hindi Primary Schools.

Middle School Stage.—The languages taught in Middle Schools are :—

(i) First language ...	English.
(ii) Second Do ...	Kannada, Urdu, Tamil or Telugu.
(iii) Optional group ...	Hindi, Sanskrit, Persian and Tamil may be offered as optional subjects.

The medium of instruction is in Kannada in all the general schools. In the Special Schools it is mother-tongue of the pupils.

High School Stage.—In this stage of education, Indian languages as well as classical languages are offered as second languages. The medium of instruction is either in English or Kannada.

Recently Hindi has been made compulsory non-examination subject.

University Stage.—The following languages are taught in the University :—English, Kannada, Sanskrit, Urdu, Persian, Arabic, Hindi, French, Latin, Malayalam, Tamil and Telugu.

Medium of instruction in the University is English.

(*b*) The question of language policy in schools is under the active consideration of Government.

The report of the University Commission has dealt with this problem in detail and has made certain recommendations. They will be considered in the Inter-University Board and the Central Advisory Board, Government of India. As this is an All-India problem, the decision of the general policy by the Inter-University Board and also by the Government of India will have to be awaited and then final detailed decisions arrived at.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮೀಡಿಯಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಇತರ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಬಂದಿರುವುದು ನಿಜ ಅಲ್ಲವೆ?

*ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು.—ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರು ಇಂಟರ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮೀಡಿಯಂ ಮಾಡಕೂಡದೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮೀಡಿಯಂ ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು.—ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಅಡ್ವೈಸರಿ ಬೋರ್ಡ್‌ನವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಾವು ಈ ರೀತಿ ಕನ್ನಡ ಮೀಡಿಯಂ ಮಾಡಕೂಡದೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ? ನೀವು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—It is a hythothetical question.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು.—ಅನೇಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೈದರಾಬಾದು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅವರ ಮೀಡಿಯಂ ಆಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು.—ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮೀಡಿಯಂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಗಳಾದರೂ ಏನು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲೂ ಯಾವ ಮೀಡಿಯಂ ಇಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ಸಮಗ್ರ ಭಾರತದ ವಿಚಾರ. ಅದು ಪರಿಶಿಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಈಗ ಯಾವುದನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು.—ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವೇನಾದರೂ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ? ಒಂದ ವೇಳೆ ಅವರು ಮಾಡುವುದು ನಿಧಾನವಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನಗಳು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ಏಕೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—The question of language medium is not yet settled. ರೀಜನಲ್ ಲ್ಯಾಂಗ್ವೇಜನ್ನು ಆಯಾಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರು ಕಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಶಿವಾನಂದ ಶರ್ಮರವರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದಿಂದ ಕನ್ನಡ ಮೀಡಿಯಂ ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ.

ಶ್ರೀ ಎಂ ಸಿ. ಶಿವಾನಂದ ಶರ್ಮರವರು.—ಇದರಿಂದ ಸಾಧಕಬಾಧಕಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಮೀಡಿಯಂನಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಫಲಿತಾಂಶಗಳೇ ಕಂಡುಬಂದಿವೆ. ಆದರೂ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಶಿವಾನಂದ ಶರ್ಮರವರು.—ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಕನ್ನಡ ಮೀಡಿಯಂನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ದೇಶಭಾಷೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮೀಡಿಯಂ ಇನ್ನೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಮೋಹ ಉಂಟಾಗಿ ದೇಶಭಾಷೆಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಶಿವಾನಂದ ಶರ್ಮರವರು.—ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೀರಾ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Certainly.

Sri Kadidal MANJAPPA (Shimoga District—General).—Has it come to the notice of the Government that students who had taken Kannada as medium in high schools have found it very difficult to understand technical terms in colleges?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. On the other hand they are finding it more easy.

Sri Kadidal MANJAPPA.—In whose opinion is it, Sir?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—It is a matter of opinion.

ಮುಷೀರ್-ಉಲ್-ಮುಲ್ಕ್ ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು—ಮುಸ್ಲಿಂ).—ವಯಸ್ಕರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಬೋಧನೆಮಾಡುವ ಭಾಷೆ ಯಾವುದು?

Mr. SPEAKER.—That does not arise.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಬಂದೀಗೌಡರು (ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದೇ ತರಗತಿಗಳಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾಡಿಯಮ್ಮೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯವೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಹಾಗೆ ಒತ್ತಾಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಒಂದೇ ತರಗತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವಾಗ ಆಯಾ ಊರಿನ ಅನುಕೂಲತೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಯಾವುದೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಬಂದೀಗೌಡರು.—ಹಾಗೇನೂ ಒತ್ತಾಯವಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಒತ್ತಾಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ತಾವೇ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಬಂದೀಗೌಡರು.—ಒತ್ತಾಯವೇನೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಕನ್ನಡ ಮೀಡಿಯಮ್ಮನ್ನೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. It is a process not yet settled down.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಬಂದೀಗೌಡರು.—ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೀಗೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾದ್ದೇ ಮೀಡಿಯಂ ಇರಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವವರು ಯಾರು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಇಂಟರ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರ ತೀರ್ಮಾನವೇನಾದರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಂಧಿಸುತ್ತದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಇದುವರೆಗೂ ಬಲಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಯಾವುದೂ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಈಗ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮೀಡಿಯಂ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯೇನಿದೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ತೊಂದರೆಯಿದೆಯೆಂದು ತಜ್ಞರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮದ್ರಾಸಿನವರು ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ!

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಇಂಟರ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯೇ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೋಧಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಹಾಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರೆ, ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಪ್ರಾಂತಭಾಷೆಯೇನಾಗಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಪ್ರಾಂತ ಭಾಷೆ ಪ್ರಾಂತದ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಾಂತದ ಕೆಲಸಗಳೆಂದರೇನು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳೊಳಗೆ ಏನೇನಿರುತ್ತವೆಯೋ ಅವು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ ಇನ್ನು 15 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತದೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಶಾಸನದಲ್ಲೇ ತಿಳಿಸಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಹಾಗಾದರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಉಪಯೋಗವನ್ನೇ ಬಳಕೆಗೆ ತರುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ನಾವೊಬ್ಬರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅದು. The matter is under consideration.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳು ತಯಾರಾಗಿವೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಓದಿದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಏನೂ ತೊಂದರೆಪಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರು (ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ತೆಲುಗು, ಉರ್ದು, ತಮಿಳು ಹಿಂದಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ತೆಲುಗು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಎಷ್ಟಿವೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ನೋಟೀಸ್. Answers have been supplied last time. These questions do not arise this time.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರು.—ತೆಲುಗು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳೇನಾದರೂ ಇವೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡರು.—ತೆಲುಗು ಮಾತನಾಡುವವರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ತೆಲುಗು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿದ್ದೀರಾ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಉರ್ದುವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾದ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಉರ್ದುವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಮಂದಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಉರ್ದುವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಭಾಷೆಯೆಂದು ಮಾಡಿಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಹಿಂದೀ ಶಿಕ್ಷಕರು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಮಂದಿ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಶಿವಾನಂದ ಶರ್ಮರವರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಮಂದಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು

ಗಳಲ್ಲದೆ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—That is a hypothetical question.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಐಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾದರೂ ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಅನೇಕ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು.—ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿಯು ಕಡ್ಡಾಯವಾದ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಯಾವ ವರ್ಷದಿಂದ ಬಂದಿವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಈಚೀಚೆಗೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು.—ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲೂ ಹಿಂದಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು.—ಈ ವರ್ಷ IV form ನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು.—ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೇಂದ್ರದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯವಲ್ಲ, ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು.—ಅಂದ ಮೇಲೆ ಇಂಟರ್-ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರ ತೀರ್ಮಾನ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ ಭಾಷೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವ ದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಯೇ ತೀರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಬಂಧಕ ವಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೆ ?

Sri T. SIDDALINGAIYA—It is clear.

Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General).—Are the Government aware that under the Constitution they cannot exclude any citizen from being admitted to any educational institution on the ground of language?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—It is also clear in the Constitution.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Will it not amount to exclusion if one language is made the medium of instruction?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—There is difference. In the primary stage it is different: in the secondary stage it is quite different.

Sri M. GOVINDA REDDY.—In the University stage?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—It is quite different.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು (ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈಗಿರುವ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಮಿನ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದೊಂದು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷೇ ಬೋಧಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು.—ಈಚೆಗೆ ಇದನ್ನು ಸಡಲಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರು ಬಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷು ಮಾಡಿಯೆಮ್ಮೀ ಬೇಕೆನ್ನುವುದಾದರೆ ಆದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಹಾಗೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು.—ಹಾಲಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಮಿನಿಂದ ಕನ್ನಡ ಬೋಧಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ರೂಢಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಿಮಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—The whole India is considering that question. ಅದಿನ್ನೂ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು.—ಎಷ್ಟು ದಿನ ಹೀಗೆಯೇ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ !

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಇದೊಂದು ಪರ್ವಕಾಲವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ನಾವೊಬ್ಬರೇ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಯಾವುದನ್ನೂ ಬಲಾತ್ಕಾರ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು.—ನೆರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯವಾದ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಖಚಿತ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಅವರು ಖಚಿತವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಕಮ್ಮಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಮೇಲು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು.—ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿರುವ ರೀತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಮಗೆ ಒತ್ತಾಯ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ, ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ವಿಷಯ. ಒತ್ತಾಯ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು.—ಕೆಲವು ಜನರಿಗಾದರೂ ಇದು ಗೊತ್ತಾಗುವಂತೆ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆಯನ್ನಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

Mr. SPEAKER.—Question time over.

MOTION FOR ADJOURNMENT.

Re: Affixing Stamps on Petition to the Government for reply.

Janab SYED ABDUR RAHMAN (Chikmagalur *cum* Shimoga - Muslim).—What happened to my adjournment

motion regarding the Government Order in the matter of affixing stamps on each petition to Government for reply ?

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa).—It has been disallowed. The Government Order referred to therein was passed in the month of July. It is not a matter of recent occurence.

RESOLUTIONS.

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa).—Now Resolutions will be taken up. Janab Mohamed Valiulla.

Janab MOHAMED VALIULLA (Kolar—Muslim).—I had a talk with the Hon'ble Minister on the subject-matter of my resolution. The talk is not yet complete. It is going on. Hence I do not propose to move the resolution at this stage.

Sri L. SIDDAPPA (Shimoga District—General).—I do not want to move my resolution.

Sri H. M. MALLIKARJUNAPPA (Chikmagalur District—General).—Sir, I do not propose to move Resolution No. 3 tabled by me.

Sri. H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industies).—There was an idea that if the Hon'ble Speaker permits and if the House has no objection, by common consent on both the sides of the House, certain resolutions which the House considers are of paramount importance may be taken up first and thereafter the rest of the resolutions in the order of the ballot.

Mr. SPEAKER.—I do not think there is any provision permitting such a procedure.

Sri H. C. DASAPPA.—If it is not possible, they have to withdraw the resolutions so as to enable the particular resolutions being taken up.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Chitaldrug District—General).—Under Standing Order 71 of the Legislative Assembly Standing Orders, this House has ample powers to suspend the operation of any of the Standing Orders.

Mr. SPEAKER.—This is ballotted Order.

Resolution No. 4.—Trouble by Monkeys and Goats to Farmers.

* ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು (ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.—

"This Assembly is of the opinion that the Government should take immediate action to put an end to the trouble of monkeys and goats to the farmers."

ಈ ವಿಷಯ ಅಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಇದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ದೇಶದ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಆಹಾರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಇಷ್ಟು ಬಿಗಡಾಯಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅಂಥಾ ಭಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ನನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲು ನಾನು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಕಪಿಗಳಿಂದ ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕಿರುಕುಳ ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಗಳು ಅಷ್ಟಿಷ್ಟೆಂದು ವರ್ಣಿಸುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದು ಅಂಥಾ ವಿಷಯ. ಆದರೆ ಈ ಕೋತಿಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೌರವ ಮನೋಭಾವನೆ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಅನೇಕರು ಹಿಂದೆಗೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಧರ್ಮಸಂಕಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಇವುಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಇವುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿಸತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಒಂದನ್ನೇ ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಈ ಕಪಿಗಳನ್ನು, ವಾನರರು, ಆಂಜನೇಯನ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವುಗಳು..............

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರವೇ ಆಗಿದೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಈಗ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಹಾಗೆ ಜನರು ಇವುಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದುದು ಈ ರೀತಿ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಾಗಲಲ್ಲ. ಅವು ಜನರ ಗೋಜಿಗೆ ಬಾರದೆ ವನಗಳಲ್ಲೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಗೌರವಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅವು ಆಂಜನೇಯನ ಕುಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವುಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ಆಂಜನೇಯನಂತೆ ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು, ಸಂತಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ನಾವೂ ಇವುಗಳಿಗೆ ಕೊಂಚ ಗೌರವವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ತರಹದ ತೊಂದರೆಗಳಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಾಗಲೀ ಜನರಿಗೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಇವು ಊರಿನೊಳಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿ ಜನರಿಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿವೆ.

ರಾಜಮಂತ್ರಪ್ರವೀಣ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಊರಿನಲ್ಲಿ ಅವುಗಳಂತೆ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲವು ಜನಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಅವು ಊರಿನೊಳಗೆ ಬರುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ನಮ್ಮ ಮುಳಬಾಗಿಲು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಲ್ಟಿ-ಪರ್ಪಸಸ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳವರು ಸರ್ಕಲ್‌ವಾರಾಗಿ ಒಂದು ತಃಖ್ತೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಂದೊಂದು ಸರ್ಕಲಿನಲ್ಲಿಯೂ 200-300 ಕೋತಿಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ರೈತರ ಬೆಳೆ

ಯನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೇ ಸುಮಾರು 15,000 ಕೋತಿಗಳು ಇರುತ್ತವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರ ಗತಿ ಏನಾಗಿರಬಹುದು! ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಏನೆಂದರೆ—"ಮಂಗನನ್ನು ನಾಶಮಾಡಿದರೆ ಮನೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ" ಎಂದು. ಆದರೆ ಈಗ ಅದು ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮಂಗನನ್ನು ನಾಶಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಮನೆ ನಾಶವಾಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಒದಗಿದೆ. ಮಂಗಗಳು ತಾವು ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹಾಳು ಮಾಡುವುದೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತೆ. ರೈತನು ರಾಗಿ ಬಿತ್ತುವುದಕ್ಕಿಲ್ಲ, ಅದು ಇನ್ನೂ ಮೊಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ಆ ಎಳೆಯ ಪೈರನ್ನೇ ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ, ತಿಂದು, ಆ ಬೆಳೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾಶಮಾಡುತ್ತವೆ. ಹಾಗೂ ಒಂದುವೇಳೆ ಅದು, ಉಳಿದು, ಬಲಿತು ತೆನೆಯಾದ ಕೂಡಲೇ ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಬಗ್ಗಿಸಿ, ಮುರಿದು ಹಾಕಿ, ಆ ಎಳೆ ತೆನೆಯನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಂದುಹಾಕಿ ಆಗಲೂ ಅದನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಈ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ನೋಡಿ ಅನೇಕ ರೈತರು ಬೆಳೆ ಇಡುವುದನ್ನೇ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಹೋದಾಗ ರೈತರನ್ನು "ನೀವೇಕೆ, ಹಣ್ಣು—ತರಕಾರಿ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬಾರದು" ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು ಈ ಕೋತಿಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಆ ಬೆಳೆಯನ್ನೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟಿರುವುದಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಇವು ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಇರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಾವಿನ ಮರ, ಆಲದ ಮರ ಇತ್ಯಾದಿ ಮರಗಳ ಮೇಲೆ ಆಶ್ರಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಾಶಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿವೆ. ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲಂತೂ ಈ ಕೋತಿಗಳು ಜನರಿಗೆ ಹೆದರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಜನರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿವೆ.

ಹುಣಿಸೇಹಣ್ಣಿನ ಧಾರಣೆ ಏರುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಈ ಕೋತಿಗಳೇ ಕಾರಣ. ಹುಣಿಸೇ ಮರದಲ್ಲಿ ಹೂ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕೂಡಲೆ ಆ ಹೂವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಳಿದುಕೊಂಡ ಎಳೆಯ ಕಾಯಿಗಳಾದ್ದನ್ನೂ ಸಹ ಬಿಡದೆ ಕಿತ್ತು ತಿಂದುಹಾಕಿ ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹುಣಿಸೆ ಫಸಲು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಕೋತಿಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಆ ಬೆಳೆಯೆಲ್ಲಾ ನಾಶವಾದ್ದರಿಂದಲೇ ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಈ ಹುಣಿಸೆ ಹಣ್ಣಿನ ಧಾರಣೆ ಹೀಗೆ ಏರಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಇದೇ ರೀತಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಮಾವು, ತೆಂಗು, ಹಾಗೂ ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಗೂ ಸಹ ಇವುಗಳಿಂದ ಹಾವಳಿಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ಹಿಂಸೆ ಪಡತಕ್ಕ ಜನರಿಗೇ ಇದರ ಕಷ್ಟ ಸುಖ ಏನೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು, ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ಇದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಷ್ಟ.

ಜನರು ತಮ್ಮ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿ, ತಮ್ಮ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಹತಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಎಲ್ಲರ ಮನೆಯಲ್ಲೂ ತಿಗಣೆ ಇರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕದ್ದೇ ಆಗಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾರು ಆ ತಿಗಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲದೆ ಈಗ ಪೂಜೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಯಾರೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಅವುಗಳ ನಾಶಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನು ಡಿ. ಡಿ. ಟಿ. ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಜನರು ತಮ್ಮ ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಈ ಕೋತಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಕೊಂದು ಹಾಕಬಹುದೆಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಬಹುದು. ಆದರೆ ಈಗ ಜನರು ನಾನಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಪಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗಬಹುದು. ಈಗ ಜನರು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬಹುದೆಂದರೆ "ಮಳೆ ಏತಕಪ್ಪ ಹೋಯಿತು" ಎಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೋತಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕಲು ಆಜ್ಞೆಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು, ಅದರಿಂದ ಮಳೆ ನಿಂತುಹೋಯಿತು ಎಂದು, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ಏತಕಪ್ಪಾ "ಕನ್ನಂಬಾಡಿ ಕೆರೆ ಬತ್ತಿತು" ಎಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಕೋತಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕಬಹುದೆಂದು ಹುಕುಂ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿತು, ಆದುದರಿಂದ ಕೆರೆ ಬತ್ತಿಹೋಯಿತು ಎಂದೂ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವರು ಏತಕಪ್ಪಾ "ರೂಪಾಯಿಗೊಂದು ಸೇರು ಅಕ್ಕಿ ಆದದ್ದು" ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಇದೇ ಜವಾಬನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಈ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಿಂದಿಸಬಹುದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಇದನ್ನು ಅಷ್ಟು ಲಘುವಾಗಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಶೇಕಡ 15–20 ರಷ್ಟು ಬೆಳೆ ನಾಶವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ನೀವೇನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಆಫ್ರಿಕ, ಅಂಡಮಾನ್ ಇತ್ಯಾದಿ ದೂರವಾಗಿರತಕ್ಕ ದ್ವೀಪಾಂತರಗಳಿಗೆ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಾಗಿಸುವುದು ಒಂದು ಮಾರ್ಗ. ಅಂಡಮಾನ್ ದ್ವೀಪದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿಗೇ ಕರೆಸಿಕೊಂಡರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಆ ದ್ವೀಪವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಈ ಕೋತಿಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಮೀಸಲಾಗಿಡುವುದು ಬಹಳ ಉತ್ತಮವಾದುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೋತಿಗಳ ಹಾವಳಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಲಂಕೆ ಇದ್ದಹಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಇವುಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಸಾಗಿಸಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಡೆಯುವುದು ಕಷ್ಟ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ತೊಂದರೆ. ಇದರ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ನಾನೊಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನವನು ಏನೋ ಹೇಳುತ್ತಾನೆಂದು ಉದಾಸೀನ ಮಾಡಬಾರದು. ಬಸವಣ್ಣನಿಗೆ ಬೀಜ ಒಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಗಂಡುಕಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಲಗ ಅಥವಾ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕವುಗಳಿಗೆ ಬೀಜ ಒಡೆದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಪಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮತ್ತು ದೂರ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕಿಂತ ನನ್ನ ಸಲಹೆಯು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿ ಕಂಡರೂ ಕೂಡ ಇದು ಬಹು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಗಿಡಮರಗಳನ್ನೂ, ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳನ್ನೂ ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತವೆ. ರೈತರು ಇವುಗಳ ಕಾಟವನ್ನು ತಡೆಯಲಾರದೆ ಗೋಳಿಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿರುವ ನಾನು ಅವರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಆಮೇಲೆ ಮೇಕೆಗಳ ವಿಚಾರ. ಈಚೆಗೆ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ವನ ಮಹೋತ್ಸವವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಹಾಕಿದ ಗಿಡಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮೇಕೆಗಳು ಬಿಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಮೇಕೆಗಳಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೇ ಗಿಡ ಹಾಕಲಿ ಅವು ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಗಿಡ ಚಿಗುರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ತಿಂದುಬಿಡುತ್ತವೆ. ಅವು ಅಷ್ಟು ಉಪಯೋಗಕರವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅದೇ ಕುರಿಗಳಾದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದ

ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿವೆ. ಅವು ಆಹಾರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವುದಲ್ಲದೆ ಉಣ್ಣೆಯನ್ನು ಸಹ ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಮೇಕೆಗಳಾದರೋ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳಿಗೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಗಿಡಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಬಹುದು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವು ಇರುವವರೆಗೆ ಮರಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—Resolution moved:—

"That this Assembly is of the opinion that the Government should take immediate action to put an end to the trouble of monkeys and goats to the farmers."

* ಮುಷೀರ್—ಉಲ್—ಮುಲ್ಕ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಮುಸ್ಲಿಂ).—ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೋತಿಗಳ ಮತ್ತು ಮೇಕೆಗಳ ಹಾವಳಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸೂಚಕರು ಹೇಳಿದರು. ತತ್ವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಜೀವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಕ್ಕಿದೆಯೋ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಜೀವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇ ಹಕ್ಕಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು:—ಬಕ್ರಗಳಿಗೂ ಹಕ್ಕಿದೆ !!

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ಜಾತಿಯವರನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಅಲ್ಲದೆ ದೇವರು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಜಾತಿ ಎಂದರೇನು ?

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡುವಾಗ ಮನುಷ್ಯ, ಪ್ರಾಣಿ, ಗಿಡ ಮರ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ದೇವರು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿ ಸಾಕುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಜೀವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ನಾವು ಬುದ್ಧಿವಂತರೂ, ಯುಕ್ತಿವಂತರೂ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಭೂತದಯೆ ಇರಬೇಕು. ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೆ ?

Sri H. K. VEERANNA GOWDA (Mandya District—General).—May I interrupt and ask whether the Hon'ble Member is aware that every Municipality will pay eight annas to a person who kills a cobra ?

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಅದೂ ಮನುಷ್ಯರೇ ಮಾಡಿದ್ದು. ನಾಗರಹಾವಿಗೆ ಪ್ರಾಣವಿಲ್ಲವೆ ? ಮೊದಲನೆಯದು ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ವಧೆ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ತತ್ವಕ್ಕೆ ವಿರೋಧ. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳುವ ಸಲಹೆಯು ಜಾರಿಗೆ ಬರಲು ಸುಲಭಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಕೋತಿಗಳನ್ನೂ ತಂದು ಒಂದು ಕಡೆ ಕೂಡಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಅಥವಾ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಂಡಮಾನ್ಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಸೂಚಕರ ಸಲಹೆ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಹೌದು, ಸ್ವಾರ್ಥವೊಂದೇ ಇದರಲ್ಲಿರುವುದು. ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಹೆಚ್ಚು ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು. ಕಪಿಗಳು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅಥವಾ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹಾಳು ಮಾಡಬಹುದು. ಸಾಲುಮರದಲ್ಲಿರುವ ಆಲದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೇನು ಅಭ್ಯಂತರ ? ಕಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಹಣ್ಣುಗಳಿವೆ. ಅದನ್ನು ತಿಂದು ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬಾರದ ಹಾಗೆ ನಾವು ಸರಿಯಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಫಸಲಿನ ಸುತ್ತಲೂ ಬೇಲಿ ಹಾಕಿ ಕಾವಲಿಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.- ಹಾಗಾದರೆ Cattle Trespass Act ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ !

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಕಾವಲಿಡಿ; ಓಡಿಸಿ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಕಳಿಸಿ, ಅಂಡಮಾನ್ಸಿಗೆ ಕಳಿಸಿ, ಅಥವಾ ಹೊಡೆದುಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. It affects many Hindu sentiments. ಪೂರ್ವದಿಂದಲೂ ಕೋತಿಗಳಿಗೆ ಗೌರವವಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹೊಡೆದುಹಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕರಡಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಎಷ್ಟೋ ಗೌರವವಿದೆಯೆಂಬುದು ಶ್ಯಮಂತಕೋಪಾಖ್ಯಾನದಿಂದ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಬಹುಶಃ ಜನರು ಒಪ್ಪಲಾರರು. ಯಾರಾದರೂ ಹಾಗೆ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೋತಿ ಹೊಡೆದುಹಾಕಿದರೆ ಹಳ್ಳಿಯವರು ಬಂದು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದೇನೆಂದರೆ ಹಾವಳಿ ಎಲ್ಲಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕಾವಲಿಟ್ಟು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಆಮೇಲೆ ಮೇಕೆಗಳಿಗೆ ವಕ್ರ ಬಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದವರು ಮಾಂಸಾಹಾರಿಗಳೋ, ಅಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಈಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮೇಕೆಗೂ 5 ರೂಪಾಯಿ ಸುಂಕ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಂ ಆಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಆ ಸಮಾಚಾರ ಹರಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೇಕೆಗಳನ್ನು ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಷುರುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲು 20 ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆ ಇದ್ದುದು ಈಗ 5 ರೂಪಾಯಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಈಚೆಗೆ ಮೇಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕೂ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರವರು (ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಹುಕುಂ ಆಗಿದ್ದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ತುಮಕೂರು, ಮೈಸೂರು ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು (ಒಳಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು).—ಇಲ್ಲ, ಆರೀತಿ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಯಾರೋ ಆ ವದಂತಿ ಹಬ್ಬಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಒಂದೊಂದು ಮೇಕೆಗೆ ಐದು ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂಬ ವದಂತಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಹಬ್ಬಿ ಅನೇಕರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಮೇಕೆಗಳನ್ನು ಮಾರಿಬಿಟ್ಟರು ಮತ್ತು ಅನೇಕರು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಹಾಗೇನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿಲ್ಲ.

ಜನಾಬ್ ಜಿ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಸರಿ, ಸಂತೋಷ. ಒಂದುವೇಳೆ ಹಾಗೇನಾದರೂ ಹಾಕಿದರೆ ಯಾರೂ ಮೇಕೆಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾವಲಿಲ್ಲದೆ ಯಾರೂ ಮೇಕೆಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆ ಮೇಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಯಾರಾದರೂ ಹಾಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಮೇಯಿಸಿದರೆ ಅಂಥವರಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

(Sri A. Bheemappa Naik moved for closure)

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪನವರು (ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಹಿಂದೂ ಜನರಲ್ಲಿ ಮಂಗ ರಾಮನ ಭಂಟನೆಂದು ಒಂದು ನಂಬಿಕೆಯಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಮಂಗಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಕೊಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಒಳ್ಳೆಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ಭಂಟನಿದ್ದು ಅವನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಅವನನ್ನು ಶಿಕ್ಷಿಸಬಾರದೆ? ಹಾಗೆಯೇ ರಾಮನ ಭಂಟ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ಏಕೆ ಶಿಕ್ಷಿಸಬಾರದು? ನೇಣು ಹಾಕಬಾರದೇ? ಮಂಗಗಳು ತೋಟಗಳಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಸಾವಿರಾರು ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅವು ಕುಡಿಯುವುದೂ ಇಲ್ಲ, ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹಾಳುಮಾಡುವುದೇ ಹೆಚ್ಚು ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ನೀಚ ಪ್ರಾಣಿ ಬೇರಾವುದೂ ಇಲ್ಲವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಮಂಗಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬಾರದೆಂಬುದು ಒಂದು ಮಾನಸಿಕವಾದ ಕಲ್ಪನೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮಂಗಗಳು ರಾಮನ ಭಂಟರಾಗಿದ್ದರೆ ಹನುಮಂತನಿದ್ದಹಾಗೆ ಏಕೆ ಇರಬಾರದಾಗಿತ್ತು! ಏಕೆ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು?

ಇವುಗಳನ್ನು ಅಂಡಮಾರ್ನ್ ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಸಾಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲದ ಮಾತು. ನಮಗೆ ಈಗ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೂ, ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಒಂದುಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೇ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ವ್ಯಾಗನ್ನುಗಳಿಲ್ಲದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವಾಗ ಮಂಗಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ತರಬೇಕು? ಹೀಗೆ ಸಾಗಿಸುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರೇನಾದರೂ ಸಹಾಯಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೆ! ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ವಾಲಿಯನ್ನು ರಾಮನೇ ಕೊಲ್ಲಲಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು. ಹೀಗೆ ಕೆಟ್ಟವರನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕುವುದನ್ನು ನಾವೇ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಶಾಮಣ್ಣಗೌಡರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿವಿಲ್ ಸ್ಪೇಷಲ್ ಪ್ರದೇಶ).—ವಾಲಿ ಕೆಟ್ಟಮನುಷ್ಯನೇನೂ ಅಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ವಾಲಿ ಮಂಗನೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುವುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಪ್ಪನವರು.—ಯಾರ ಮನೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಕಾಯಿಲೆಯಾದರೆ ಮಂಗನನ್ನು ಕೊಂದದ್ದರಿಂದ ಕಾಯಿಲೆ ಬಂತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಈ ಮಂಗಗಳು ರಾಮಾಯಣ ಕಾಲದ ಮಂಗಗಳ ವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವೇ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಜನರಲ್ಲಿರುವ ಈ ಮಾನಸಿಕವಾದ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನಾದರೂ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೇನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮಂಗಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಯಾರೂ ಹಿಂಜರಿಯಬಾರದು.

ಇನ್ನು ಮೇಕೆಗಳ ವಿಷಯ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೇಕೆಗಳಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಂದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇಕೆಗಳು ದೇಶದ ಪಶು ಸಂಪತ್ತು. ಇದು ನಾಶವಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ.

(Many Hon'ble Members got up to speak)

Sri T. SUBRAMANYA (Tumkur District—General).—Sir, if this resolution is pressed to a decision, many of us may have to speak. Only if it is not pressed and we are not likely to take any decision on this point, I feel that we have talked it out and also that the Hon'ble Mover's purpose has been served.

Mr. SPEAKER.—It is left to the Mover to press it or not.

Sri T. SUBRAMANYA.—Then the discussion may not be closed, Sir, even though there is a closure motion.

Mr. SPEAKER.—A closure motion may be moved. But if the Chair thinks that enough of discussion has not taken place, it can allow further discussion.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Chitaldrug District—General).—Sir, I only submitted my closure motion for the consideration of the Chair.

Sri T. SUBRAMANYA.—Sir, I would like to submit to the Chair that Hon'ble Member Sri A. Bheemappa Naik should not interfere at every stage.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I have a right to interfere and move for a closure motion.

Sri T. SUBRAMANYA.—Sir, he has no right to interfere. . . . . .

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Even for moving a closure motion !

Sri T. SUBRAMANYA.—I am on my legs, Sir, and the Hon'ble Member should not interfere.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—The Hon'ble Member need not dictate manners to me. Let him learn first.

Sri T. SUBRAMANYA.—We will be gaining nothing by exchanging mutual compliments. I have been submitting to the Chair that if this question is to be debated upon and a decision arrived at, many of us may wish to speak. If on

the other hand, the motion was only meant to ventiliate the mover's views, his purpose has been served. Otherwise all of us should have a chance to speak. I therefore submit that Sri A. Bheemappa Naik should not create trouble in the middle.

Sri M. MADIAH (Mysore District—Depressed Class).—Sir, I rise to a point of order with regard to personal references. Any speech made on the floor of the House should be relevant to the subject before the House. In the course of discussion, no personal remarks may be made by one member on another. I request the Chair to give a ruling on the subject.

Mr. SPEAKER.—There is no need for a ruling.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚೆನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಸಭೆಯಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು 1948ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಕೋತಿಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದಾಗ ಅದು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾದ ವಿಚಾರವೆಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಅವರೇ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೋತಿಗಳು ರೈತರಿಗೆ ವಿಪರೀತ ನಷ್ಟಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಈ ಬುದ್ಧಿ ಬಂದುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇವೆ. ಕೋತಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ಏನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನೇ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರು ಸರ್ಕಾರದಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆಮಾಡಿ ಟೀಕೆಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಅಪಪ್ರಚಾರಕರು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ತಾವೂ ಆ ಗುಂಪಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು (ನಗು!)

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚೆನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಪಂಜಾಬ್ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕೋತಿ ಕೊಂದವರಿಗೆ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಪ್ರಕಟನೆಕೂಡ ಮಾಡಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ಕೋತಿಗಳನ್ನು ನೀವೇ ಕೊಲ್ಲಿ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ರಾಮನ ಭಂಟನೆಂದು ಜನರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನಗಳ್ಯಾರೂ ಕೊಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕು. ಕೋತಿಗಳನ್ನು ಅಂಡಮಾನ್ ದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನೇನೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕಿಸಿ ಮೂರು ಅಥವಾ ಆರು ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡಬೇಕು.

ಮೇಕೆಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಸೇರಿಸಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಮೇಕೆಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡಬಾರದು. ಪ್ರಪಂಚ ಹುಟ್ಟಿದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಮೇಕೆಗಳಿದ್ದೇ ಇವೆ. ಜನರಿಗೆ ಇವುಗಳಿಂದ ಅಷ್ಟೇನೂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ. ತೋಪುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತೊಂದರೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂಗಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತ ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು. ಕುರಿಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆಯೋ ಮೇಕೆಗಳಿಂದಲೂ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಹಾಲು, ಮಾಂಸ, ಚರ್ಮ ಮುಂತಾದವು ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮೇಕೆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ಪ್ರಾಣಿ. ಇದರ ಹಾಲನ್ನೇ ಅವರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದಕಾರಣ ಇವುಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು 12½ ಘಂಟೆಯವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದರು. 12½ ಘಂಟೆ ಮೇಲೆ ಈ ಅಹಿಂಸಾ ವಾದವನ್ನು ಷುರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಸ್ವಾಮಿ, ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಸುಮಾರು ನೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ನರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದು ವಾನರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬೀಜ ಬಿತ್ತಿದ ಲಾಗಾಯ್ತು ಫಸಲು ಕಟಾವು ಆಗುವವರೆಗೂ ಇದರ ಹಾವಳಿ ತಡೆಯುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಅಡಿಕೆಮರ ಹತ್ತಿ ಅಡಿಕೆ ಕಾಯೆಲ್ಲಾ ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಒಂದು 100ಮರಗಳಿಗೆ 10ಮಣ ಆಗುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ 4—5ಮಣ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ರೈತರು ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಂದುಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮದ್ದು, ಗುಂಡುಗಳ ಸರಬರಾಯಿ ಸಾಲದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮದ್ದು, ಗುಂಡುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಅವುಗಳ ಬೀಜ ಒಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೇ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಬೇರೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ, ನಿರ್ದಯದಿಂದ ಗುಂಡಿನಿಂದ ಹೊಡೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ಬಹಳ ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಹಾವಳಿ ಬರೀ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದೆ. ಒಂದು ದಿನ ನನ್ನ ಆಫೀಸಿಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಮಸಿಪ್ಯಾಡನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತು ಹಾಳುಮಾಡಿತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದು ದಿನ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ಮನೆ ನುಗ್ಗಿ ಕನ್ನಡಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಈ ರೀತಿ ಇದರ ಹಾವಳಿ ಒಂದ ರೂಪವಲ್ಲ ಅಲ್ಲ. ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರೇನೋ ಧರ್ಮದ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. ನಿಜ. ಧರ್ಮದಾತ ದೇವರನ್ನು ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಎಂದೋ ಓಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಧರ್ಮದೇವರು ಇವೆಲ್ಲಾ ಸೂತ್ರದಲ್ಲೇ ಇದೆ ಅಷ್ಟೆ. ಮನುಷ್ಯರನ್ನೇ ಜೀವಸಹಿತ ನುಂಗತಕ್ಕ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಧರ್ಮ, ನೀತಿ ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಕೋತಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿಲ್ಲ. ಕೋತಿಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾ ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರ, ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ, ಅಹಿಂಸೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ 12½ ಘಂಟೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೋತಿಗಳು ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತವೆ. ಅದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದೆಹಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಈ ಕೋತಿಗಳು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವೀಕವಂಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವು, ನಮ್ಮ ಪೀಳಿಗೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವೀಕರು ಸತ್ತುಹೋಗಬೇಕು ಅವರು ಬದುಕಿರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೋತಿಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಿ ನಾವು ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ಅಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಅವುಗಳಿಂದಾಗತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಅವುಗಳು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯನ್ನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ. ಊರಿನಲ್ಲಿ ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೋತಿ ಬಂದುಬಿಟ್ಟರೆ ಅದನ್ನೇ ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಈಗ ಗುಂಪು ಗುಂಪಾಗಿ ಬಂದು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ತೆಂಗಿನ ತೋಟಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಕೋತಿಗಳು ಕೊಡುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕು. ಈ ಎರಡು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದಿದೆ. ಈ ಕೋತಿಗಳಿಂದ ಶೇಕಡ 10–15ರಷ್ಟು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ತಿನ್ನುವುದು ಒಂದು ಭಾಗ ಆದರೆ ಹಾಳು ಮಾಡುವುದು 10 ಭಾಗ. ಅದರ ಚೇಷ್ಟೆ ವರ್ಣನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುವುದು ಬೇಡ, ಬೇರೆ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಪೂರ್ವಪಂಜಾಬಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೋತಿಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕೊಡುವವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಹಾಗೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಜಿಯವರೇ ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾಗರ ಹಾವುಗಳನ್ನು ಸಹ ಕೊಲ್ಲಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರೇ, ಹೇಳಿರುವಾಗ ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಮಾನಸಿಕ ಭಾವನೆಗೆ ಎಡೆಗೊಡಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಉಳಿದಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಂದು ಹಾಕದೆ ಬೇರೆ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಮನಗಂಡು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡರೆ ಅಷ್ಟೇ ಸಾಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು (ಒಳಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಎಲ್ಲಾ ವಿಧವಾದಂಥ ಬೆಳೆಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೋತಿಗಳ ಕಾಟ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಕಪಿಚೇಷ್ಟೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೆಸರೇ ಇದೆ. ಒಂದು ಭಾಗ ತಿನ್ನುವುದಾದರೆ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಲ್ಲೂ ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬರುತ್ತಾ ಇವೆ. ಈಗ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಕೆಳಗೆ ಶ್ರೀ ಸಿಧ್ವಾರವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪೂರ್ವ ಪಂಜಾಬ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾರ್ಯಾರು ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ನಷ್ಟ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೋತಿಗಳನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಇನಾಂ ಕೂಡ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಅನೇಕರು ಅನೇಕ ತರಹವಾಗಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು ಕಾಡಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಈ ಊರಿನಿಂದ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಮಿಡ್ಲ್ಟನ್‌ರವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ನಮ್ಮ ಊರಿನಿಂದ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಜನರು ಇರುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟರೂ ಕಷ್ಟ. ಜನಗಳು ಆ sentiment ಮರೆತು ಬೇರೆ ಏನಾದರೂ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು; ನಿಜ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಜೆಗಳಿಂದ ಒತ್ತಾಯ ಬಂದರೆ, ಹಾವಳಿ ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಿದೆ, ಅವನ್ನು ಕೊಂದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಪ್ರಜಾಭಿಪ್ರಾಯ ರೂಪುಗೊಂಡರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ sentiment ಬಹಳ ಬಲವತ್ತರವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಅವುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕಾಡಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ವಾಪಸ್ಸು ಬರುತ್ತವೆ. ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾದ ಬುದ್ಧಿ ಮರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಂದಿಬೆಟ್ಟದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟರು. ಪುನಃ ಬಂದಿವೆ. ಹಿಡಿದು ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದಲ್ಲ, ಎರಡಲ್ಲ, ಹಿಂದು ಜಾಸ್ತಿ ಇದೆ. ಹಿಡಿದು ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ಬೀಜ ಒಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅದು ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಗಂಡು ಕೋತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬೀಜ ಒಡೆಯು (castrate) ಬೇಕೆಂದರೆ ಶಿಬ್ಬಂದಿ ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾದಂಥ ಕೆಲಸ. ದೇವರು ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ಜೀವಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಯಾವುದು ಯಾರ್ಯಾರಿಗೆ ಹಾನಿಕರವೋ ಅವು ಲಯವಾಗುತ್ತವೆ. ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೇಳ ಬಲ್ಲೆ. ಮಾಂಸಾಹಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣಾಪಾಯವಿಲ್ಲದೇ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ ?

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಭಿಪ್ರಾಯವು ರೂಪುಗೊಂಡರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಆಡುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಆಡುಗಳಿಂದ ಗಿಡಗಳೂ ಪೈರುಗಳೂ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿವೆಯೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ದೊಡ್ಡಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದೆ. ಬೇಕಿದ್ದರೆ, ಕ್ಯಾಟಲ್ ಟ್ರೆಸ್‌ಪಾಸ್ ಆಕ್ಟನ್ನು ಇನ್ನೂ ಬಿಗಿ ಮಾಡುವದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ, ಆಡುಗಳು ಕದ್ದು ಬಂದು ಪೈರುಗಳ ಮತ್ತು ಗಿಡಗಳ ಎಲೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಂದು ನಾಶ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ, ಅನೇಕ ಜನರು ಆಡುಗಳ ಮೇವಿಗಾಗಿ ಸಾಲು ಮರಗಳ ಕೊಂಬೆಗಳನ್ನೇ ಕಡಿದು ಹಾಕುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನೂ ಕೂಡ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇವೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದಂಶವನ್ನು ನಾವು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಒಗ್ಗಟ್ಟು, ಸಹಕಾರ ಸಹವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ತಾವು ತಾವೇ ಒಂದು ಕಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಬ್ಬರ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ದನಕರುಗಳನ್ನು ಬಿಡದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಳ್ಳಿಯವರೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಸಂಸಾರದವರಂತೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳು, ಸಹಕಾರ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಯವಾಗಿ ಮನೆ ಮನೆಗೂ ಜಗಳಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಕೋರ್ಟು ಕಚೇರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಊರಿನ ಹೊಲಗದ್ದೆಗಳ ಕಾವಲನ್ನು ಊರಿನವರೇ ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟರೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ನಿರ್ಣಯ ತಂದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರ ಉದ್ದೇಶವೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ಕೋತಿಗಳ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಭಿಪ್ರಾಯವು ಸರಿಯಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡರೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಕೋತಿಗಳಿಂದ ಶೇಕಡಾ 10—12 ರಷ್ಟು ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಲ್. ನಂಜರಾಜರಸ್‌ರವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ tear gas ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಭಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದರೆ ಅವು ಹೆದರಿ ಕಾಡಿಗೆ ಓಡಿಹೋಗಬಹುದು. ಒಂದು ಸಲ ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿ ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ನೀವು ಹೇಳುವುದೂ ಸಾಧುವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಜನರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮನೋಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ನಾನಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಂಖಾತರ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋತಿಗಳಿಂದ ಬರೀ ಬೆಳೆಗಳು ನಷ್ಟವಾಗುವುದಿರಲಿ, ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಒಮ್ಮೆ ಕೋತಿಗಳ ಹಾವಳಿಯಿದೆಯೆಂದು ರೈತರುಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತೆಂದರೆ ಸಾಕು ಹಣ್ಣಿನ ಗಿಡಗಳನ್ನಾಗಲೀ ತೆಂಗು, ಬಾಳೆ, ಪರಂಗಿ ಮುಂತಾಗಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಹಾಕುವುದನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ರಾಗಿ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಬರೀ ರಾಗಿ ತೆನೆಗಳನ್ನು ಉಜ್ಜಿ ತಿನ್ನುವುದಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಗೀಳಿ ಹಾಕಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ತಿನ್ನುವುದಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಾಶ ಪಡಿಸುವುದು ಜಾಸ್ತಿ. ಕೋತಿ ಚೇಷ್ಟೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತೇ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ರೂಪುಗೊಂಡರೆ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹುಣಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಪಿಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ಹೊಡೆದು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೋ ಕಪಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಾಡಿಗೆ ಓಡಿಹೋದುವು. ಈಗ ಕೋತಿಗಳ ಹಾವಳಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೂ ಇದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನೂ, ಬಿಡುವುದನ್ನೂ ಸಭೆಯವರಿಗೇ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಭರವಸೆಯ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕೊಟ್ಟ ಭರವಸೆಯ ಮೇಲೆ ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

The resolution was, by leave of the Assembly, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The next reaolution stands in the name of Sri D. H. Chandrasekharaiya.

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA (Chitaldrug District-General).—I am not moving the resolution.

Mr. SPEAKER.—The next resolution stands in the name of Sri B. N. Boranna Gowda. Hon'ble Member is not present.

The next resolution stands in the name of Sri A. Bheemappa Naik.

RESOLUTION NO. 7.

Requesting the Central Government to grant Subsidy on food commodities imported into Mysore.

Sri A BHEEMAPPA NAIK (Chitaldrug District-General).—Sir, I beg to move :

"That this Assembly is of the opinion that the Central Government be requested to grant subsidy on all food commodities imported into Mysore whether from other States in India or from other foreign countries."

ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಠರಾವಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ, ನಾನು ತಮ್ಮಗಳ ನೆನಪಿಗೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಫೈನಾನ್ಷಿಯಲ್ ಇಂಟೆಗ್ರೇಷನ್ ಆದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ನಮಗೇನು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆಂಬು

ದಕ್ಕೆ ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆಗ್ಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದರು, "ಫೈನಾನ್ಷಿಯಲ್ ಇಂಟೆಗ್ರೇಷನ್ ಆಗುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತವೆ, ಆಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು. ಆದರೆ ಈಗ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ, ಹಿಂದೆ ಆಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಎಷ್ಟು ಬರುತ್ತಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕೂ ಹತ್ತರಷ್ಟು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಮೊದಲಿನದಕ್ಕೆ ಕಾಲು ಭಾಗದಷ್ಟು ಕೂಡ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು. ಇದೇಕೆ ಹೀಗಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಹಿಂದೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಧಾನ್ಯಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅವುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾರುವ ಬೆಲೆಗೂ, ಅವುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡ ಬೆಲೆಗೂ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದೊಳಗಡೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಧಾನ್ಯದ ಬೆಲೆ 20ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಹೊರಗಡೆ ಅದರ ಬೆಲೆ 25ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ಹೆಚ್ಚಿನ 5ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರದವರು ಸಬ್ಸಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಇಂಡಿಯಾದ ಹೊರದೇಶದಿಂದ ಬಂದ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಇಂಡಿಯಾದೊಳಗೆ ಇರುವ ಬೊಂಬಾಯಿ, ಮದ್ರಾಸು ಮುಂತಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಮೈಸೂರಿನವರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಎಲ್ಲೆಯ ಹೊರಭಾಗದಲ್ಲಿರುವುವೆಲ್ಲಾ ಹೊರದೇಶದಿಂದ ಬಂದ ಧಾನ್ಯ, ಗೋಧಿ ಕೆನಡಾ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಪರದೇಶದ ಧಾನ್ಯ, ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯ, ಮಧ್ಯ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಂದ ಬಂದರೆ ಪರದೇಶದ ಧಾನ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವುಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಆ ಗೋಧಿಯನ್ನು ಕೆನಡಾ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ದರವನ್ನೂ, ಸಂಯುಕ್ತ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ಬಂದದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬೇರೆ ದರವನ್ನೂ ಗೊತ್ತುಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ! ಒಂದೇ ವಸ್ತುವನ್ನು ಎರಡು ಬೆಲೆಗಳಿಗೆ ಮಾರುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ! ಒಂದೇ ವಿಧವಾಗಿ ಶಕ್ತಿದಾಯಕವಾದ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಎರಡು ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ? ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಆರ್ಥಿಕ ವಿಲೀನೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಯಾವ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ದಿನ ದಿನಕ್ಕೂ ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೂ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಯಾರಿಗೂ ನೋಯಿಸಬಾರದು. ಈ ದಿವಸ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೂ ಎದುರಿಸಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಬಿಟ್ಟರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಆದಾಯದ ಬಾಬುಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದವುಗಳು ರೈಲ್ವೆ, ಇನ್‌ಕಮ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮುಂತಾದುವು. ಅವೆಲ್ಲಾ ಇಂದು ನಮ್ಮ ಕೈ ಬಿಟ್ಟು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿವೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಕಷ್ಟಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಕಷ್ಟದಿಂದ 2¼ ಸೇರಿನಂತೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದೆವೋ ಅದನ್ನೇ ಇನ್ನೂ ತುಟ್ಟಿಯಾಗಿ 2¼ ಸೇರಿನಂತೆ ಮಾರಿಸಿಯಾದರೂ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರತಕ್ಕ ನೀತಿ ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲೇಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಲೀನೀಕರಣವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಏನು ಭಾವನೆಯಿತ್ತೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸಾಮಾನು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರಲಿ, ಅದು ಇಂಡಿಯಾದ ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬರಲಿ, ಅಥವಾ ಭಾರತದ ಇತರ ಕಡೆಗಳಿಂದಲೇ ಬರಲಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸಬ್ಸಿಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ತನ್ಮೂಲಕ ನಮಗೇನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಲಾರದು ಎಂದು. ಆದರೆ ಇಂದು ಆದು ಹೋಗಿ, ಕೇವಲ ಸಮುದ್ರದಾಚೆಯಿಂದ ಬರುವ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಖಂಡಿತ ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ನನ್ನ ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಮೈಸೂರಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಷ್ಟು ಕೆಡುವುದಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ಮಾತನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿರುವುದೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಅಂದು ಅವರು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಆಶಾಭಾವನೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನಿನ್ನೂ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲೆತ್ನಿಸಬೇಕಾದ್ದೂ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪದಪದಕ್ಕೂ ಏನೋ ಒಂದೊಂದು ಬೇಧ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು "ಪರದೇಶದ ವಸ್ತುಗಳು" ಎಂದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಸಾಮಾನುಗಳೆಂದು ಅರ್ಥಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಹಾರದ ಸಮಸ್ಯೆ ಹೀಗೆ ದಿನ ದಿನಕ್ಕೂ ವಿಷಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಧರ್ಮ? ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಲೀನೀಕರಣವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಅವರು ನೀಡಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಅವರು ನಮಗೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದೊಳಕ್ಕೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೂ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಂದಲೇ ಬರಲಿ, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಮದರಾಸ್, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದಲೇ ಬಂದರೂ ಇವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಅವರ ವಾಗ್ದಾನದ ಪ್ರಕಾರ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ, ಅವರದನ್ನು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟಪಡದೆ ಅದು ನ್ಯಾಯವಿರುದ್ಧ, ಧರ್ಮ ವಿರುದ್ಧ ಮತ್ತು ಕರಾರಿಗೆ ವಿರುದ್ಧ ಎಂದ ಹೇಳದೇ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮಾತಿನ ಪ್ರಕಾರ ಅವರು ಈ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾರದೂ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಅವರು ಆ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ ಎಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದ ಅಕ್ಕಿಯ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಈಗ ನೀವು ಜಾಸ್ತಿ

ಮಾಡಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಪ್ರಜೆಗಳ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದವರು ನಮಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಡದೆಹೋದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲುಕ್ಸಾನಾಗಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಲುಕ್ಸಾನಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವಾದರೆ ತಾನೆ ಹೀಗೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೊರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಆದಕಾರಣ ಇಂಡಿಯಾ ಸಕಾರದವರು ಈ ಆಹಾರ ಸರಬರಾಯಿ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ಸಾಮಾನುಗಳ ಮೇಲೂ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇತೀರಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Resolution moved:—

"That this Assembly is of the opinion that the Central Government be requested to grant subsidy on all food commodities imported into Mysore whether from other States in India or from other foreign countries".

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು (ಒಳಾಡಳಿತ ಸಚಿವರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದುದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ತುಂಬಾ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿರುವಾಗಲೇ ನಾನು ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಲು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯಲ್ಲೇ ಹಾಗೇ, 1943–44 ರಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಜಾಸ್ತಿ ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಂಡು ತಂದು ಅವುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ವರ್ಷವರ್ಷವೂ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಸಹ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನೂ ಕೊಂಡು ತಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ನಷ್ಟವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ—

1943–44ರಲ್ಲಿ 71,591 ರೂಪಾಯಿಗಳು; 1944–45ರಲ್ಲಿ 28,17,751 ರೂಪಾಯಿಗಳು; 1945–46ರಲ್ಲಿ 30,12,440 ರೂಪಾಯಿಗಳು; 1946–47ರಲ್ಲಿ 1,75,76,124 ರೂಪಾಯಿಗಳು; 1947–48ರಲ್ಲಿ 75,23,052 ರೂಪಾಯಿಗಳು; 1948–49ರಲ್ಲಿ 1,50,61,703 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮತ್ತು 1949–50ಕ್ಕೆ 1,26,00,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು; ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು 5,86,62,661 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲುಕ್ಸಾನಾಗಿದೆ. ಈ ನಷ್ಟದ ಜೊತೆಗೆ ಆಹಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಶಿಬ್ಬಂದಿಗಾಗಿ ವರ್ಷ ಒಂದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿವೆ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ 1948ನೆಯ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳ ತನಕ ಯಾವ ಸಬ್‌ಸಿಡಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಂದ ಒಂದು ಕಾಸೂ ನಮಗೆ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬಾರದಿದ್ದರೂ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕಮ್ಮಿ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ 1948ನೆಯ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದರೆ 1948ನೆಯ ಅಕ್ಟೋಬರಿನಿಂದ ತಾ|| 1–3–50 ರ ತನಕ ಅವರು ಹೊರದೇಶದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಯ ಮೇಲೆ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಸಬ್‌ಸಿಡಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ತಾ|| 31–3–50 ರ ತನಕವೂ ಕೊಟ್ಟು ತಾ|| 1—4—50 ರಿಂದ ಈ ದಿವಸದವರೆಗೂ ಶೇಕಡ 75ರಷ್ಟು ಸಬ್‌ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ 1948ನೆಯ ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ತಾ|| 31—3—50 ರವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ರೂ. 63,20,600 ವಜಾ ಹೋಗುತ್ತ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆಗಿರತಕ್ಕ ನಷ್ಟ 8,50,00,000 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಆಹಾರ ಇಲಾಖೆಯ ಶಿಬ್ಬಂದಿಯವೆಚ್ಚ 30 ಲಕ್ಷ. ಜುಮ್ಲಾ 8¾ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ನಮಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಹೊರುವುದಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಹೀಗೆ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಕೊಂಡು ಒದಗಿಸುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾದ ಕೆಲಸ. ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ನಾನೀಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾವು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲಾ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೂ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿ ಅವರು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಈಗ ತಾವು ತಿಳಿಸಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡೇ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಎಲ್ಲ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೂ ಸಬ್‌ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಬೇಕೆಂದೂ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಆಹಾರ ಸಚಿವರುಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಅವರು ಸಬ್‌ಸಿಡಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕದಿಂದ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುಳ್ಳದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಅರಿತಿದ್ದಾರೆ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳವರು ಇದನ್ನು ವಹಿಸಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಕೇಂದ್ರದವರ ಸಹಾಯ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕೇಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒತ್ತಾಯದಿಂದಲೇ ನಮಗೆ 1948 ನೆಯ ಅಕ್ಟೋಬರಿನಿಂದ ಅವರು ಕೊಂಚ ಕೊಂಚ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾದದ್ದು. ನಾನಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ತಾ|| 31—3—50 ರ ವರಿಗೆ ಶೇಕಡ 50 ರಂತೆ ಕೊಟ್ಟರು. ತಾ|| 1—4—50 ರಿಂದ ಶೇಕಡ 75 ರಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರಿಗೆ ಭಾರತದ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಹಾರ ವಸ್ತುವಿಗೂ ಅವರು ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶೇಕಡ 50 ರಂತೆ ತಾ|| 1—4—50ರ ತನಕ ಕೊಟ್ಟು ಈಗ ಅವರು ಶೇಕಡ 75, ನಾವು 25 ರಂತೆ ಹಾಕಿ ವರ್ಷವರ್ಷವೂ ನಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಮಧ್ಯೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ನಮಗೆ ಆಗತಕ್ಕ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಸ್ವಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆಯೊಂದು ಬೇರೆ ಇದೆ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಹೊರಗಿನವರಿಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ಇಡೀ ಭಾರತವೇ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೀಡಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ತರಿಸತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಆದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ

ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ 'ಸರ್‌ಪ್ಲಸ್' ಇರುತ್ತದೋ ಅಲ್ಲಿಂದಲೇ ಅದನ್ನು ತರಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರದವರ ತೀರ್ಮಾನವೂ ಕೂಡ ಹೀಗ್ಗೇ ಇದೆ.

ಸಿ.ಪಿ., ಯು.ಪಿ., ಅಸ್ಸಾಂ, ಬಿಹಾರ್ ಮತ್ತು ಒರಿಸ್ಸಾ ಈ ಕಡೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯು. ಪಿ. ಇಂದ ಅಕ್ಕಿ ಬಂದಾಗ ಐದು ಸಾವಿರ ಟನ್ನಿಗೆ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ಮದ್ರಾಸಿಗೆ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ಆಗಿ ಅವರು ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯು. ಪಿ. ಅಕ್ಕಿ ಬೆಲೆ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದೆ. ಅದು ಸಣ್ಣ ಅಕ್ಕಿಯೇ ಆಗಿರಬಹುದು, ಚೆನ್ನಾಗಿರಬಹುದು, ನಮಗೆ ಅದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದೇ ಬೇಕು, ಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪದೇಪದೇ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ತಂದರೆ ಅದರಿಂದಾಗುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ವಿಷಯು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಇದೆಯೆಂದೂ, ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಉತ್ತೇಜನ ಮತ್ತು ಬೆಂಬಲವಿದೆಯೆಂದೂ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿಶದವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಮೊನ್ನೆ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆದಾಗ ಅಲ್ಲೂ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ವಿಚಾರವು ಈಗ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದುದು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಲ್ಲವೆ ?

Sri T. MARIAPPA.—I can assure the Hon'ble Member that the hope that is expressed will be brought to the notice of the Central Government.

Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—I do not now what my friend, Sri Bheemappa Naik means. The Hon'ble Member is asking to make a representation and that has been made and will be continued to be made. There is no difference.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Therefore you accept the resolution, Sir ?

Mr. SPEAKER.—There is no snch thing as accepting the resolution; either you must press or withdraw it. It will have to be put to the House if it is pressed. If not, it will have to be withdrawn.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Since they say that representation is being made and there is no difference, I will withdraw the resolution with the permission of the House.

The resolution was, by leave of the Assembly, withdrawn.

Mr. SPEAKER.—The next resolution No. 8, stands in the name of Janab J. Mahomed Imam.

Janab J. MAHOMED IMAM.—I am not moving my resolution.

Mr. SPEAKER.—The next resolution, No. 9, stands in the name of Sri S. Kariappa.

Sri S. KARIAPPA.—I am not moving the resolution.

Mr. SPEAKER.—The next resolution, No. 10, stands in the name of Sri G. Veerappa.

RESOLUTION No. 10.

Levying Sales-Tax at single point in Mysore.

Sri G. VEERAPPA (Chitaldrug District—General).—Sir I beg to move.

"That this Assembly is of the opinion that the calculation of turnover for purposes of levying sales-tax in Mysore should be only at one stage or point (single point) and not at several points."

ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯು ಮೊದಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದ್ದು ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ 1948ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಈಗಿರುವ ಪ್ರಕಾರ turnover ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಒಂದು ಮಾಲು ಮಾರಾಟವಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕೈಯಿಂದ ಕೈಗೆ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಹಂತಗಳಲ್ಲೂ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದು ಅನುಭವಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ವರ್ತಕರಿಂದಲೂ ಪದೇಪದೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮನವಿ ಬಂದಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಿಗೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅನೇಕ ಕೈಗಳಿಂದ ಅನೇಕಸಾರಿ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಕೊನೆಯಕೈ ಮುಟ್ಟುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಹಳ ದುಬಾರಿ ಬೆಲೆಯಾಗಿ ಮಾಲು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ಬಳಸುವವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ.

ಆಮೇಲೆ ಈಗಿರುವ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಅನಾನುಕೂಲ. ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಸಿಂಗಲ್‌ಪಾಯಿಂಟ್ ಮತ್ತು ಮಲ್ಟಿಪಾಯಿಂಟ್‌ನಿಂದ ಬರುವ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ತನಿಖೆ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅನೇಕರು ಇದನ್ನು ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ; ಬಿಲ್ಲೂ ಕೊಡುವುಥಿಲ್ಲ; ಬಿಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆಯೇ ವ್ಯಾಪಾರ ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಕಷ್ಟ. ಈ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಕನ್ಫ್ಯೂಷನ್ ಬಹಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಲಂಚರುಷುವತ್ತು ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಸ್ಟೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಷರೀಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪದೇಪದೇ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ ಮೂರರಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ :—

"Subject to the provisions of this Act :—

(a) every dealer shall pay for each year a tax on his total turnover for such year ; and

(b) the tax shall be calculated at the rate of three pies for every rupee on such turnover.—

EXCEPTION.—In the case of textiles manufactured by mills and power looms, however, the tax shall be calculated at a single point at the rate of six pies for every rupee on such turnover and levied when sold by a person who is the first dealer in Mysore.

ಬಟ್ಟೆಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿನಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಿದೆ. ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗೆ 6 ಕಾಸಿನಂತೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಾಲಿಗೂ ಒಂದೇ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು ಬಂಗಾಳ ಈ ಎರಡು ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್‌ಪಾಯಿಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿಯಿದೆ. ಆದರೂ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿದೆ; ಕ್ರಮವಾಗಿಯೂ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮಲ್ಟಿ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಿಂದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸ ಹೆಚ್ಚು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಜಾಸ್ತಿ. ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆದರೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕಡಮೆ, ಖರ್ಚು ಕಡಮೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಿಂಗಲ್‌ಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹು ಸುಲಭ. ಲಾಭವೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸಿಂಗಲ್‌ಪಾಯಿಂಟ್ ಅಥವಾ ಮಲ್ಟಿ ಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದರೂ ಮೂರುಕಾಸು ಮಾತ್ರ ಬೀಳುತ್ತದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿರುವಂತೆ ದರವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದೇ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ ವಸೂಲಾಗುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣುವುದೂ ಇಲ್ಲ, ಬರಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವುದೇ ಸೂಕ್ತ ಎಂಬುದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—Resolution moved :

"That this Assembly is of the opinion that the calculation of turnover for purposes of levying sales-tax in Mysore should be only at one stage or point (single point) and not at several points."

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸಿ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟರು (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆಯಿದೆ, ವರ್ತಕರಿಗೆ ಏನು ತೊಂದರೆಯಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಒಂದುವೇಳೆ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ಗೆ 3 ಕಾಸು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ 6 ಕಾಸು ಅಥವಾ ಒಂದಾಣೆ ಮಾಡಿದರೂ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರೂ, ವರ್ತಕರೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾಗಿರುವ ವರ್ತಕರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ವರ್ತಕರು ರೈಲು ಮುಖಾಂತರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತರಿಸಿದರೆ ಲೆಕ್ಕ ಸಿಕ್ಕಿ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವುದೆಂದು ಲಾರಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ತರಿಸಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಆದಾಯವನ್ನು ನಷ್ಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಶಂಕೆ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ದರವನ್ನು ಒಂದಾಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟಿನಿಂದಲೇ ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಬರುವಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಬರುತ್ತದೆ; ಜನರೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಜನರು ಬಹಳ ಅಪಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಜನರು ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೂ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯು ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲೂ ಇದೆ, ಆದರೆ ಬೊಂಬಾಯಿ, ಬಂಗಾಳಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಬಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟಿಗೆ 6 ಕಾಸಿನಂತೆ ವಸೂಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆ ಬಾಕಿ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೂ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಂತೆ ಹಾಕಿ 3 ಕಾಸಿರುವುದನ್ನು 6 ಕಾಸು ಅಥವಾ ಒಂದಾಣೆಗೆ ಏರಿಸಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿಯೂ ಬರುತ್ತದೆ, ನಷ್ಟವೂ ಇಲ್ಲ, ಜನರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ, ವರ್ತಕರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ. ವರ್ತಕರು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮೇಲೇ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿದಿನವೂ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳು ಬರುತ್ತಲೇ ಇವೆಯೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಈ ದಿವಸ ಸಂಬಾರದ ಧಾರಣೆ ಪಲ್ಲಕ್ಕೆ 80 ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟದ ತೆರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬಿದ್ದರೆ ಅದರ ಬೆಲೆ ಐದಾರು ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಜನರು ಹೇಗೆ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದು? ಸಿಂಗಲ್‌ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ತೆರಿಗೆ ಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ಬಿದ್ದರೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಈ ತೆರಿಗೆ ಸಿಂಗಲ್‌ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹಾಕಬೇಕು; ಬೇಕಾದರೆ ಮೂರು ಕಾಸಿಗೆ ಬದಲು ಆರುಕಾಸು ಅಥವಾ ಒಂದಾಣೆಯಂತೆ ಹಾಕಿದರೂ ಜನರು ಸಹಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಅರ್ಥಸಚಿವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೂ ವರ್ತಕರಿಗೂ ಇರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಈ ಮಾರಾಟದ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಮೊದಲು ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು. ಶ್ರೀ ಸಿ. ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರು ಅಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಅಲ್ಲಿ ಆಗ ಮದ್ಯಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಯಾವುದಾದರೂ ದಾರಿಯನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲೇಬೇಕೆಂದು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ ರಾಜಗೋಪಾಲಾಚಾರಿಯವರು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಇದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬರುವಂತೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಬಂತು. ವರ್ತಕರು ಸೇರಿ ಇದರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ವರಮಾನ ಬರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ incidence of tax ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್‌ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮಲ್ಟಿಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಆಡಳಿತಕ್ಕೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಇಡೀದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಂತಗಳು ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಕೆಲವು ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ವರಮಾನ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೋ ಅಷ್ಟೇ ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿ ಈ ಮಾರಾಟದ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ.

ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ವಿಚಾರ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾರಾಟದ ತೆರಿಗೆ ಸಿಂಗಲ್‌ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೇ ಅಥವ ಮಲ್ಟಿಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆ ಎಂಬುದು. ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವರಮಾನ ಕಡಿಮೆಯಾದರೂ ಆಗಬಹುದು; ಆದರೆ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ಇದನ್ನು ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕರು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು, ಆದರೆ ಅವರು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ತತ್ವವೇನೆಂದರೆ, ಅದು ಸುಲಭವಾಗಿ ವಸೂಲಾಗುವಂತಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳವಿರಬಾರದು. ಮಲ್ಟಿ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಧಿಸುವುದರಿಂದ ಸುಲಭವಾಗಿ ಈ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ವರ್ತಕರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿ ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಎಲ್ಲೋ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದಲ್ಲಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಜನರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಈಗ ಈ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 7,500 ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಾಪಾರವಿಲ್ಲದಿರುವ ಅಂಗಡಿಯವರು ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಎರಡು ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಕೆಲವರು ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುವವರು. ಕೆಲವರು ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೊಡದೆ ತಾವೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಯಾರು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿರುತ್ತಾರೊ ಅವರು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಕೆಲವರು ಲೈಸನ್ಸ್ ಪಡೆಯದೇಯಿರುವವರು ವಸೂಲುಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾರನ್ನೂ ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಯಾರು ವಸೂಲುಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಯಾರು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು ಕಷ್ಟ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಪಡೆದಿರುವ ವರ್ತಕರು ಇಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿರುತ್ತದೆ, ಅವರು ಇಷ್ಟು ವ್ಯಾಪಾರದ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದುಸಾರಿ ಇದನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವರು ಕೋರ್ಟಿಗೂ ಕೂಡ ಹೋಗುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂಥವರು, ಅವರಿಗೆ ಗಿರಾಕಿ ಇರಲಿ, ಇಲ್ಲದಿರಲಿ, ಅವರು ಗಿರಾಕಿಗಳಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಲಿ, ಮಾಡದೇಯಿರಲಿ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕು, ಹೀಗಿರುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಕೆಲವರು ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಗಿರಾಕಿಗಳಿಂದ ತಾವು ವಸೂಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡದೇ ತಾವೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆಲ್ಲ ಇರುವ ತೊಂದರೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ, ಪದಾರ್ಥಗಳು ತಯಾರಾಗುವ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ, ತಯಾರು ಮಾಡುವವರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಇಂಥಾ ಮೋಸ, ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ವ್ಯಾಪಾರಗಾರರಿಗೂ ಕಿರುಕುಳಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾರಾಟದ ತೆರಿಗೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಾಗಲಂತೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಅಪಾದನೆಗಳು ಬಂದವು, ಎಷ್ಟು ಅಪಪ್ರಚಾರ ನಡೆಯಿತು, ಜನರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಸುಲಭ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಮಲ್ಟಿ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಈ ತೆರಿಗೆ, ಪದಾರ್ಥಗಳು ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಗೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಮೂರುಕಾಸು ಆರುಕಾಸಾಗಿ ಒಂಬತ್ತು ಕಾಸಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇದೂ ತಪ್ಪಿ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು (ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪನವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾರಾಟದ ತೆರಿಗೆ ಈಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ

ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಗೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾದರೆ ಆಗ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಕೈಬದಲಾವಣೆಯಾದರೂ ಅಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಈ ತೆರಿಗೆ ಆ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗಾಗತಕ್ಕ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯಸ್ನೇಹಿತರು ಈಗಾಗಲೇ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈಗ ತಾನೇ ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಈ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲುಮಾಡುವುದು ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇದನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೇ ಕಡೆ ಹಾಕುವುದಾದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಮೂರುಕಾಸಿಗೆ ಬದಲು ಒಂದಾಣೆಯನ್ನಾದರೂ ಹಾಕಬಹುದೆಂದು ಶ್ರೀ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣಶೆಟ್ಟರು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಂಡು ಬಳಸುವವರ ಮೇಲೆ ಬಹಳ ಹೊರೆ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ. ಬೆಲೆಗಳು ಏರಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ತೆರಿಗೆಗಳು ಬಿದ್ದಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಈಗ ಮಾಡಿರುವ ಮಲ್ಟಿ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ನಾಲ್ಕಾಣೆಯ ಪದಾರ್ಥ ಎಂಟು ಹತ್ತು ಕೈ ತಟಾಯಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಎಂಟಾಣೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವರ್ತಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾವ ತೆರಿಗೆ ಬಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ವರ್ತಕರು ಬಳಸುವವರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ಅದರೊಡನೆ ಅವರ ಲಾಭವನ್ನು ಎರಡು ಕಾಸು ಮೂರುಕಾಸಿನಂತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಇದಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರ ಲಾಭ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ ಮಾರಾಟದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜಾರಿಮಾಡುವಾಗ ಪಾನನಿರೋಧಮಾಡುವುದರಿಂದ ಟಕ್ಕಾನಾಗುತ್ತದೆಂದು ಜಾರಿಮಾಡಿದರು. ಪಾನನಿರೋಧಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಮೂಲಕ ಬರುವ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಶೇಕಡ 25ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಈ ತೆರಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ಹೇಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೂ ಇದನ್ನು ರಿಸರ್ವ್‌ಗೆ ಇಟ್ಟಿರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬಳಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದೂ ಒಂದೇ ಕಡೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದೂ ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಮಾರಾಟದ ತೆರಿಗೆ ಮಸೂದೆ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಒಂದು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಆಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಬಂದನಂತರ ಇದು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಈ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಆಕ್ಟನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜಮಂತ್ರಪ್ರವೀಣ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಒಂದು ವಿಚಾರ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಶಯ ಪಟ್ಟಿರುವಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂದು ಯೂನಿಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪ್ರಯೋಗಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಈ ವಾದ ವಿವಾದಗಳೇ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಹಾಕಿ, ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೆ ನಿಮಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ವರಮಾನ ಬರುವುದಾದರೆ ಸಾಕು. ಇದರಿಂದ ನಿಮಗೆ 50%, 75% ನಷ್ಟವಾಗಿರುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೊದಲು ಒಂದು ಯೂನಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಮಾಡಿ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿ ನೋಡಿ ಎಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

Sri G. A. ACHARYA (Bangalore District–General).—Sir, looking to our revenue accounts of last year, the sales-tax is no doubt a big revenue and many of my friends have spoken about this tax. Mysore industries, Sir, have suffered from this tax. When we export....................

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಹೇಳುವುದು ಬೇರೆ ವಿಷಯ ಆಗುತ್ತದೆ.

Sri G. A. ACHARYA.—I will come to that. As a matter of fact Bengal which exports to the tune of 7 to 8 crores of rupees to Madras, Mysore and elsewhere is not made to pay this sales-tax at all. So what I would like our Government to do is, if it is possible, industrial goods, goods which want market outside India have to sell at single point. It comes to that. Even exports they have taxed. It is only in this context that I want to refer to this. It is very necessary................

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ಸ್ ಮೇಲೆ ಒಂದೇ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

Sri G. A. ACHARYA.—Not even that. I would like the sales-tax to be levied at a single point................

Sri H. C. DASAPPA.—It is so even now. All exports are taxed only at single point.

Sri G. A. ACHARYA.—Bengal will not put sales-tax on exports at all. Any way it touches revenue. So, I would not like to say anything about it.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯ ಈ ಸಭೆಗೆ ಎಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಗೆ ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಸಿಂಗಲ್‌ಪಾಯಿಂಟ್, ಎಂದರೆ ಏನು, ಮಲ್ಟಿಪಾಯಿಂಟ್ ಎಂದರೆ ಏನು ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಪುಲವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದೂ ನಡೆದೂ ಇವತ್ತು ಹೊಸ ವಿಚಾರ ಯಾರು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಪುನರಪಿ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಹೇಳಬೇಕೇ ಹೊರತು ಹೊಸ ವಿಷಯ ಯಾವದೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಮಲ್ಟಿಪಾಯಿಂಟ್ ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ.

ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಹಾಕಿದರೆ ಆಗಲೂ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ತೆರಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನಂತೂ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ತೆರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಕೊಡುತ್ತಾ ಅದು ಜನರಿಗೆ ಬಂದು ಮಾಮೂಲಾಗಿ ಹೋದರೆ ತೊಂದರೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೆ. ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು ಮೊದಲು ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದಾಗ ಏನೋ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ವಿಪತ್ತು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂತು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇತ್ತೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಬೊಂಬಾಯಿ ಮದರಾಸು, ಈ ಪ್ರಾಂತಗಳೆಲ್ಲಾ ಈ ತೆರಿಗೆ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಇರುವುದರಿಂದ ಈಗ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಒಂದು ತೀವ್ರತೆಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟರು ಒಂದು ವಿಷಯ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. 3 ಕಾಸು ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ, ಸಿಂಗಲ್‌ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ 6 ಕಾಸು, 9 ಕಾಸು ಅಥವಾ ಒಂದಾಣೆ ಬೇಕಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಸಲಹೆಯನ್ನು ನಾನು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಯೋಚನೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಅಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್‌ಪಾಯಿಂಟ್ ಇದೆ, ನಿಜ, ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಎರಡು ವಿಚಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಲ್‌ಸೇಲ್ ವ್ಯಾಪಾರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಸಿಂಗಲ್‌ಪಾಯಿಂಟ್ ಹಾಕಿದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಮೊನ್ನೆ ದಿನ ಇದೇ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ರಚನೆಯಾಗಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಹೌದು ಎಂದು ಉತ್ತರಕೊಟ್ಟೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಮುಂದಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಲಿಲ್ಲ. ಗ್ಯಾಡ್‌ಗಿಲ್ ಸಮಿತಿ ಎಂಬುದು ಇದೆ. ಅವರ ತೀರ್ಮಾನ ಏನು ಎಂದು ಅವರು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಸಿಂಗಲ್‌ಪಾಯಿಂಟ್ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಮಲ್ಟಿಪಾಯಿಂಟೇ ಸೂಕ್ತ ಎಂಬುದಾಗಿ ಗ್ಯಾಡ್ಗಿಲ್ ಸಮಿತಿಯವರು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಒಳ್ಳೆಯ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂತಲೇ?—

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಮಲ್ಟಿಪಾಯಿಂಟ್ more scientific and more rational ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Chitaldrug District General).—From the point of view of income also multi-point is better.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಿಂಗಲ್‌ಪಾಯಿಂಟ್ ಇದ್ದರೆ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ 9 ಕಾಸಿನಂತೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಹಾಕುವುದಾದರೆ, ಈಗ ಹೋಟೆಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿನ ಸಾಮಾನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈಗಿರುವಂತೆ ಮೂರು ಕಾಸು ಕೊಡುವ ಬದಲು 9 ಕಾಸು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Not on food in hotels.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಹೋಟೆಲುಗಳಲ್ಲೂ ಕೊಡಬೇಕು. On the turnover it is being taken. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಗೆ ಏನಾದರೂ ತರುವಾಗ ಮೂರು ಕಾಸು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಏಕ್‌ದಂ 9 ಕಾಸು ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಯೋಚಿಸಿ. ಆದರೆ ಮಲ್ಟಿಪಾಯಿಂಟ್ ಎಂದರೆ ಒಂದೊಂದು ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೂರು ಕಾಸು ಮಾತ್ರ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ದೇಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಪದಾರ್ಥವೂ ಬಹುಶಃ ಎರಡು ಮೂರು ಕೈಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗಲಾರದು ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಕೊಡುವ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿ ಒಂದು ಪದಾರ್ಥದ ಮೇಲೆ 9 ಕಾಸು ಅಥವಾ ಒಂದಾಣೆ ಆಗಬಹುದು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಇದ್ದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ 9ಕಾಸು ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದರೆ, ಅದೂ ಇಷ್ಟು ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ, ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ, ಸೆಕ್ಷನ್ 9ರ ಪ್ರಕಾರ ಸಂಸ್ಥಾನದಿಂದ ಹೊರಗಡೆ ರಫ್ತಾಗುವ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಯಾರಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಅರ್ಧ ಭಾಗದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ರಿಬೇಟ್ ಕೊಡಬಹುದೆಂದಿದೆ. ಈಗಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ರೂಪಾಯಿಗೆ $1\frac{1}{2}$ ಕಾಸಿನಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಹಾಕಿದರೆ ಇವಕ್ಕೂ 6 ಕಾಸಿನವರೆಗೆ ತೆರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಫ್ತು ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವುದು ಹೇಗೆ?

ಆ ಮೇಲೆ "evasion of tax" ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಈ ತೆರಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಿದ್ದೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರೂ ಬಹಳವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಿಂಗಲ್‌ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಗಲಿ, ಮಲ್ಟಿಪಾಯಿಂಟ್ ಆಗಲಿ, "tax evasion" ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ, ಸಿಂಗಲ್‌ಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ Turn-over minimum ಎಷ್ಟೆಂಬುದನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಹಾಲಿ 10,000 ರೂಪಾಯಿಗಳೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಮಲ್ಟಿಪಾಯಿಂಟ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು 30,000ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು limit ಎಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಬೇಕೆಂದರೂ ಅಲ್ಲಿನಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿತೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಬರುವ ಹಣವೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

Sri G. A. ACHARYA.—Are there not merchants whose turn-over is Rs. 7,500?

Sri H. C. DASAPPA.—There are people who have a turn-over of Rs. 10,000 and more.

Sri G. A. ACHARYA.—Who are more in number?

Sri H. C. DASAPPA.—Those between Rs. 10,000 and Rs. 30,000 will be a large number. So if you fix at Rs. 30,000 you will have to forgo a large slice of revenue. We have followed a *via media* and on a large number of articles we tax at a single point. Mill goods, cotton yarn, silk filature, and so on; Spun silk, gold bullion

species, newspapers, kerosene, cigarettes, cheroots, beedies, snuff and so on—all these are now taxed at single point. With regard to so many articles which we export from out of the State like ground-nut, areca, copra, coconut, cardamom, raw coffee, unmanufactured tobacco, all these are taxed at single point and not at very heavy rate.

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇನ್ನೇನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ತೊಂದರೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಹಾಕಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಅಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ದರದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹಾಕಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಕೇವಲ ಆರು ಕಾಸು ಮಾತ್ರ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ, ಈ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ತರದಲ್ಲಿ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ರೀತ್ಯಾ ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದರೂ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ —ಅವರೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ಉತ್ತಮ ನಾವೇನೂ ಬೇರೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಆದರೆ, ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದೇ ತೆರಿಗೆಯ ಕಾನೂನಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಅದನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಕೆದಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರಕೂಡದು. ಯಾವಾಗ ಒಮ್ಮೆ ಈ ಮಹಾ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು the most popular House in the whole of India ಆಗಿರುವ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಅಂಗೀಕೃತವಾಗಿ ರಾಜಮುದ್ರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಿತ್ತೋ, ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕೆದಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಕೂಡದೆಂಬುದು ಒಂದು ರಾಜನೀತಿ. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಅದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜಮುದ್ರೆ ಯಾವಾಗ ಬಿತ್ತು !

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಇದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಅಂಗೀಕೃತವಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಆಗಿನ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಅಂಗೀಕೃತವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಇದುವರೆಗೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಾನೂನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಇದುವರೆಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಜನತೆಗೆ ಏನೇನು ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತಿದೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಪದೇ ಪದೇ ಏನೇನು ದೂರುಗಳೂ ಬೇಡಿಕೆಗಳೂ ಬಂದಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು—ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿಮ್ಮ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಪದೇ ಪದೇ ನಮಗೆ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಕಂಡು ಬಂದ ಹಾಗೆಲ್ಲಾ ಅವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಪವರ್‌ಲೂಂ ಸೀರೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೈಮಗ್ಗದವರಿಗೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ consumer ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. They asked to pass it on to the consumers' level. Immediately we obliged them. What about silk ? Same thing with regard to cotton. ಇವೆಲ್ಲಾ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದು ಆಖೈರಾಗಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಇನ್ನೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಯಾವುದೊಂದು ಇಂಥಾ ತೆರಿಗೆಯ ಕಾನೂನು ರಚಿಸಿದರೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯವರು, ನ್ಯಾಯವಿಧಾಯಕ ಸಭೆಯವರು—ಅವರಾರೂ ಹೊರಗಿನವರಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೇ—ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದ ಮೇಲೆ ನಾವದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸಕೂಡದು. ಆಗಲೂ ಕೂಡ, ಮಲ್ಟಿ ಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡೋಣವೇ, ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡೋಣವೇ ಎಂದು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಕೊನೆಗೆ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೂ ಹೋಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಆಖೈರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರಸ್ಪರ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗೆ ಬಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡಿ ನಿರ್ಧಾರಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

Sri G. VEERAPPA.—Is this House not competent to change it ?

Sri H. C. DASAPPA.—I am not saying that. What is it that this House is not competent to do ? Tomorrow it can pin the whole Act. There is no question of competency here.

ಯಾವಾಗ್ಯೂ ಒಂದು ಕಾಲಾವಧಿಕೊಟ್ಟು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಕ್ಷೇಮವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪನವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಭಾರತದ ಅನೇಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಂದ ಈ ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಿಚಾರವಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ವರದಿಗಳು ಹೋಗಿವೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಸಿಂಗಲ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಇರುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಮಲ್ಟಿಪಾಯಿಂಟ್ ಇರುವುದು—ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದು ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಪದಾರ್ಥಗಳ ರವಾನೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಬಂದಿದೆ. ಸೇಲ್ಸ್‌ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಂಬುದು Provincial Revenue ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರದವರೇ ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನೇರ್ಪಡಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅವರ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದವರೇ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಾರತಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಏಕರೀತಿಯಾಗಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ರಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮತ್ತು ನಾನು ಕೊಟ್ಟ ಭರವಸೆಯ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ವೀರಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

Sri G. VEERAPPA.—What about the suggestion of Sri Kadidal Manjappa ?

Sri H. C. DASAPPA.—That I will certainly examine. I would not like to do anything in haste. If it calls for a

committee, I will have members of this august Assembly to help me in advising.

Sri G. VEERAPPA.—In the light of what the Hon'ble Minister has assured us and of course as there has been a unanimous opinion with regard to this aspect of single point taxation even from the Opposition Bench, I am sure...............

Sri H. C. DASAPPA.—No speech is allowed.

Sri G. VEERAPPA.—I withdraw the resolution.

The resolution was, by leave of the Assembly, withdrawn.

Sri L. SIDDAPPA.—There is a sting in what he said "Even the Opposition Bench." Opposition Bench always supports reasonable measures.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise for lunch and meet again 4-10.

The Assembly adjourned for lunch at Forty Minutes past Three of the Clock, and re-assembled at Ten Minutes past Four of the Clock, Mr. Deputy Speaker (Sri L. H. Thimma Boyi) in the Chair.

Mr. DEPUTY SPEAKER (Sri L. H. THIMMA BOYI).—Resolution No. 11.

Sri H. C. LINGA REDDY (Kolar District—General).—Sir, I am not moving the resolution standing in my name.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Resolution No. 12.

(Janab Syed Abdur Rahman who had tabled it was absent when called).

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Resolution No. 13.

Sri T. RAMACHAR (Kolar District—General).—Sir, I do not propose to move my resolution.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—No. 14.

RESOLUTION No. 14.

Payment to Raiyats to encourage Grow More Food Stuffs.

Sri B. HUTCHE GOWDA (Tumkur District—General).—Sir, I beg to move:

"That this Assembly is of the opinion that with a view to encourage raiyats to grow more food-stuffs throughout the State, they may be paid at least an amount not less than that spent by them to grow the respective food-grains at the time of acquisition."

ಸ್ವಾಮಿ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರಾಭಾವ ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಿವಾರಣೆಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬುದು ಒಂದು. ಹಾಗೂ ನಮಗೆ ಅಷ್ಟನ್ನು ಬೆಳೆದಾಗ್ಯೂ ಖೋತಾ ಆಗುವುದನ್ನು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎರಡನೆಯದು. ಆದರೆ ನಾವೀಗ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ಹೀಗೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಒಂದು ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರ ನಾನಾ ವಿಧವಾದ ಮುಗ್ಗಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಮನಗಂಡವರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆದಕಾರಣ ಆವಷ್ಟು ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕವನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದೊರೆಯಬೇಕು. ಆದರೆ ಈಗ ಅವರಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಗಳು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೇ ಊಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರೈತನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂಬ ಉತ್ಸಾಹವೇ ಇಲ್ಲ. ಅವನು ಬಹಳ ನಿರುತ್ಸಾಹಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಆತನ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ, ಕಳೆದ ಯುದ್ಧದಿಂದೀಚೆಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಮಾನಿನ ಬೆಲೆಯೂ ಏರಿಹೋಗಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಕೂಲಿಯ ದರಗಳೆಲ್ಲ ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಹೋಗಿವೆ. ರೈತನು ಬೆಳೆದ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ವೆಚ್ಚ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ತನ್ಮಧ್ಯೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆರ್ಬಿಟ್ರರಿಯಾಗಿ ಆತನು ಬೆಳೆಯುತಕ್ಕ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆ ಹೀಗೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಮಾಡಿದಮೇಲಂತೂ ರೈತನ ಹುಮ್ಮಸ್ಸೆಲ್ಲಾ ಮಣ್ಣುಪಾಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಗೆ ಹೊರಗಡೆಯಾದರೆ ಏನು ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೋ ಆ ಬೆಲೆಯನ್ನಾದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಉತ್ಸಾಹವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಹೊರಗಡೆಯವರಿಗೆ ನಮ್ಮವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತನಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನೀವು ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಪಲ್ಲಾ ಒಂದಕ್ಕೆ ರೂ. 75-8-0 ಗಳ ಪ್ರಕಾರ ತರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅದೇ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರೆ ಆಗ ರೈತನಿಗೆ ತಾವು ಕೊಡುತ್ತಿರು

ವುದು ಕೇವಲ 40 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮಾತ್ರ. ಇದು ಪರಮಾವಧಿಯ ಬೆಲೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಯಾವ ರೈತನಿಗೆ ತಾನೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಲು ಉತ್ಸಾಹ ಬರುತ್ತೆ? ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಲಿಯ ದರಗಳು ಕಮ್ಮಿಯಿದ್ದಾಗ ಈ ವ್ಯವಸಾಯವು ಒಂದು ಮುಖನಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಕಳೆದ ಯುದ್ಧಾನಂತರದಿಂದೀಚೆಗೆ ಜನರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಕುಶಲತೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತಮ್ಮ ದುಡಿಮೆಯನ್ನು ನಾನಾಮಾರ್ಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಬಂದಮೇಲಂತೂ ಜನರ ದುಡಿಮೆಗೆ ಪಾರವೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಯಿತು. ಜನರು ದುಡ್ಡನ್ನು ನಾನಾ ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದನೆಮಾಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಾನೀಗ ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಅನೇಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಒಂದು ಪದಾರ್ಥದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಮಾಡುವಾಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು, ಕಚ್ಚಾ ಮಾಲಿನ ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟು, ಅದನ್ನು ಒಂದು ಸ್ಥಳದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ರವಾನೆಮಾಡಲು ತಗುಲತಕ್ಕ ಖರ್ಚೆಷ್ಟು, ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಮತ್ತು ಏಜನ್ಸಿಗಳ ಖರ್ಚೆಷ್ಟು, ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಮೂಲ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿಯೇನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಆ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಮಾಡುವುದು ಲೋಕಾರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆಯೇ ತಾವೀಗ ಬಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹೀಗೆಯೇ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಸಾಮಾನುಗಳು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಉಪ್ಪು, ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ, ಸಿಮೆಂಟ್, ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಾಮಾನುಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಹೀಗೆ ಈ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಖರ್ಚುಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಬರತಕ್ಕ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ದಿನೇ ದಿನೇ ಈ ವಸ್ತುಗಳ ತಯಾರಿಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿ ದೇಶದ ನಾನಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಾತಂಕವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡುಬರುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ದುರಾದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ರೈತನ ಕಸುಬು ಹಾಗಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಯಾವಾಗ್ಯೂ ಉತ್ಪತ್ತಿಗಿಂತ ಖರ್ಚೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದು ಕ್ಷೀಣಗತಿಗೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇದೂ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ರೈತನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನೂ ಸಹ ತಾವು ಏಕೆ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿಲ್ಲ? ಬಹುಶಃ ಅವರು ಬಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲವೇನೋ! ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ 50 ರಷ್ಟು ರೈತರು ಕೇವಲ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಾಗಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬನಿಗೆ ಅರ್ಧ ಎಕರೆ, ಒಂದು ಎಕರೆ. ಕೆಲವರು 2 ಎಕರೆ ಹೀಗೆ 5 ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾದ ಜಮೀನ್ದಾರರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಬಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೀಗೆ ಆತನ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ತೆರನಾದ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಆತನು ಈ ಆಹಾರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನೇ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಬೆಳೆದು ಹೀಗೆ ನಾನಾ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೂ, ನಷ್ಟಕ್ಕೂ ಈಡಾಗುವುದರ ಬದಲು ಬೆಳೆಯದೆ ಸುಮ್ಮನಿರುವುದೇ ಲೇಸೆನಿಸಿದೆ ಆತನಿಗೆ. ಹಾಗೊಂದುವೇಳೆ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಯಪಾಡಿಗಾಗಿ ಬೆಳೆದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳದೆ ಕೇಳದೆ ಆತನ ಮನೆಯನ್ನು ನುಗ್ಗಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಜಫ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಂದುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ರೈತನು ಬೆಳೆಯುವುದೇ ಒಂದು ಅಪರಾಧವಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಬೆಳೆಯೇ ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ಆಚಾರ್ಯರು.—ಬೆಳೆಯುವುದೂ ಅಪರಾಧವೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಹೌದು. ಬೆಳೆಯುವುದೂ ಒಂದು ಅಪರಾಧವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ಆಚಾರ್ಯರು.—ಬೆಳೆದಿದ್ದನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಆಗ ಅಪರಾಧವಾಗುತ್ತದೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—He is just explaining the fate of the raiyat. He may be given a patient hearing.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಆತನು ಬೆಳೆದದ್ದನ್ನು ಕೊಡಲೇಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅದು ಯಾರಪ್ಪನ ಸಾಲ? ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ನೀರುಹಾಕಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬೆಳೆದದ್ದು? ವರ್ತಕನ ಬಳಿ ಇರತಕ್ಕ ಪದಾರ್ಥಗಳಿಗೆ ಎದ್ದರೆ ಲಾಭ, ನಿಂತರೆ ಲಾಭ, ಒಂದು ಕೈ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಗೆ ಹೋದರೆ ಲಾಭ—ಹೀಗೆ ತಮ್ಮದಕ್ಕಾದರೆ ಈ ವರ್ತಕರಿಗೆ ನಿರ್ಬಂಧವಿಲ್ಲ. ರೈತನು ಎಷ್ಟು ಭಾರ ಹೊರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆತನು ಕಾರ್ಯವಶಾತ್ ಖಜಾನೆಗೆ ಬಂದರೆ ಹಣ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಹತ್ತಾವರ್ತಿ, ಹತ್ತಾರು ಜನಗಳ ಹತ್ತಿರ ಸುತ್ತಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವನು ಅಷ್ಟು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅಂಥಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿವಾರಣೆಮಾಡಲು ಏನು ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ನೀವು ಆತನಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದೀರಿ?

ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳವರು ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಆ ಕೂಲಿಯಿಂದ ಪಟ್ಟಣವಾಸದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಪಾವು ಅಥವಾ ಒಂದು ಪಾವು ರೇಷನ್ ಪದಾರ್ಥ ಪಡೆದು ಜೀವನ ಮಾಡಬಹುದು. ರೇಷನ್ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಕೊಂದರೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಿಗದಿಯಾಗಿರುವಷ್ಟು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅದೇ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನಿಗೆ ಆ ಅನುಕೂಲತೆಯಿಲ್ಲ. ರೈತ ಫಸಲನ್ನು ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಕಾಯಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ದನಗಳು ಮೇದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಳೆ ಬೀಳದಿದ್ದರೆ ಫಸಲು ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ರೇಷನ್ ಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನಾದರೂ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೆ? ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಬೆಳೆದವನ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟನ್ನು ಬೆಳೆದವನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅವನಿಗಿಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಬೇಡವೆ? ಹಾಗಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದಮೇಲೆ ಅವನೇಕೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು? ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಸಬನ್ನೇಕೆ ಮಾಡಬೇಕು? ಮಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಏಕೆ ಕೆಲಸಮಾಡಬಾರದು? ಅವನು ಬೆಳೆದು ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟವನ್ನೇಕೆ ಅನುಭವಿಸಬೇಕು? ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹಿಂದೆ ಮಲೆನಾಡಿನ ಬೇಸಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಮೈದಾನದಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜನರು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ರೈತ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡಿದರೂ ಕಳೆ ಕೀಳುವುದಕ್ಕೆ, ಬೆಳೆ ಕೊಯ್ದು ರೇಖೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಬೇಸಾಯದ ಕಸಬುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಕೂಲಿಯಾಳುಗಳು ಬೇಕು. ಒಬ್ಬನೇ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೂಲಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆದವಸ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಸಾಲದೆ ಹಣ

ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ದವಸ ಪಡೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಳಸಂತೆ ವ್ಯಾಪಾರವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಧಾನ್ಯವಿರುವವರು ಯಾರೂ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲಾರರು. ಯಾರಿಗೆ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥವಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರು ಕಾಳಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಕೊಂಡು 50 ಸೇರು ಅಥವಾ ಒಂದು ಪಲ್ಲ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಏನೋ ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. 10 ಪಲ್ಲ ಇದ್ದರೆ ಲೆಕ್ಕದ ಪ್ರಕಾರ 5 ಪಲ್ಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಜೀವನಕ್ಕೇ ಸಾಲದಷ್ಟು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನೂ ಬಿಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಅವನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅನುಭವವಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಾರದು, ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಂಬಲಿಸುವುದೂ ತಪ್ಪಬೇಕು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಇರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ನಿಂತಿಲ್ಲ. ಆಹಾರವು ಕಡಮೆಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿವರಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಒಬ್ಬ ರೈತ ತನ್ನ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಬರುವ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಅಂದರೆ ಹತೋಟಿಗೊಳಪಡದೇಯಿರುವುದನ್ನು ಬೆಳೆದರೆ ಅವನಿಗೆ ಯಾವ ಕಷ್ಟವೂ ಇಲ್ಲ. ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆದರೆ ಮಾತ್ರ ಕಷ್ಟ. ಒಂದು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಕಡಲೇಕಾಯಿ, ಆಲೂಗೆಡ್ಡೆ ಮುಂತಾದ್ದು ಬೆಳೆದರೆ ಎಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ರಾಗಿ, ಬತ್ತ ಅಥವಾ ವೀಟ್ಸ್ ಬೆಳೆದರೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನೇಕೆ ಬೆಳೆಯಬೇಕು? ಇದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ದೇಶಾಭಿಮಾನವಿರಬೇಕು, ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಬೇಕು, ಸಹಾಯಮಾಡಿ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಪ್ರಚಾರಮಾಡಿದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಭಾವ ಯಾವಾಗಲೂ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿ ಬರುವ ಕಡೆ ನಿಗಾ ಇಡುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಯಾರದೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನಿಗೇ ಆಗಲಿ ಆಹಾರ ಬೇಕು. ಬೆಳೆಯಕೂಡದೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬೆಳೆಯುವವನಿಗೆ ಅವನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಪ್ರತಿಫಲ ಬರಬೇಡವೆ? ಅದನ್ನು ನೋಡದಿದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ?

ಮೊನ್ನೆ ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕಾ ಕರ್ತರ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆ ಒಂದನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ಅಂಶವಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ನಾವು ಅದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ರೈತರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಉಪಕಾರ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ಪೂರ್ಣ ನಂಬಿಕೆಯಿಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಪಲ್ಲಾ ಒಂದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಇಳಿಸಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸೈಂಟಿಫಿಕ್ ಬೇಸಿಸ್ ಇದೆ? ಆರ್ಬಿಟ್ರರಿಯಾಗಿ ಇಷ್ಟೇ ಬೆಲೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದೇಕೆ? ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವೇನಾಗಿದೆ? ತನಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಮಾರಲೇಬೇಕು. ತನ್ನ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಕೂಲಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಹೇಗೆ? ನಾನೇ ನೋಡಿರುವಹಾಗೆ ಚೆನ್ನಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ರೈತ 2-3 ಸಾವಿರ ಪಲ್ಲ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ. ಕೊನೆಗೆ ಅವನಿಗೆ 3 ಪಲ್ಲ ದಿನಸಿಯಾದರೂ ಬೇಡವೆ? 60 ಎಕರೆ ಸಾಗುವಳಿಮಾಡಿದರೂ ಒಬ್ಬನೇ ಹೇಗೆ ರೇಖೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ? ಕುಯ್ಲಿಗೆ, ರೇಖೆ ಮಾಡುವುದು ವಗೈರೆ ಕಸಬಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೂಲಿ ಬೇಕು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಜಾಸ್ತಿ ಅಥವಾ ಕಡಿಮೆ ಎಂಬ ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡಿ, ಬಾಕಿ ವಿಚಾರಗಳು ಅನಾವಶ್ಯಕ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಕೂಲಿ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ದಿನಸಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಕೂಲಿಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ದಿನಸಿ ಬೇಕು. ಅದೇ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ 11 ಗಂಟೆಯಿಂದ 5 ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೆ ದಿನಸಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಹೊರಗಡೆ ದುಡಿಯುವ ಕೂಲಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ದುಡ್ಡಿಗೆ ದಿನಸಿ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಆ ಕೆಲಸ ಏಕೆ ಮಾಡಬೇಕು?

ಯಾವಾಗ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದಿಂದ ತಾನು ದುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಅವನು ಏಕೆ ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು? ಒಂದು ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥದ ಧಾರಣೆಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಲು ಹಾಕುವ ಬಂಡವಾಳವೆಷ್ಟು, ಕೂಲಿ ಎಷ್ಟು, ವ್ಯವಸಾಯದ ಇತರ ಖರ್ಚುಗಳೆಷ್ಟು ಬೀಳುತ್ತವೆ, ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ನೀರು ಹಾಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಗದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಬೆಳೆಯನ್ನು ಕುಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ರೇಖೆ ಮಾಡಿ ಸಾಗಿಸಲು ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಇವೇ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಬಾಬುಗಳಿಗಾಗುವ ಖರ್ಚನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿ ಅದರ ಮೇಲೆ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ರೀತಿ ಆಯಾ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಲು ತಗಲುವ ಖರ್ಚಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆಹಾರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೂಡ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವಾಗ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ಹತ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವಭಾವ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡು ವ್ಯವಸಾಯ ಕಸಬು ಒಂದು ಆಕರ್ಷಣೀಯವಾದ ಕಸಬನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಯಾರು ಯಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಸಬನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರಿದ್ದಾರೋ ಅವರು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗಾಗುವ ಖರ್ಚುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರ ಮೇಲೆ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಈಗಿರುವ ಬೆಲೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಸಾಲದೇಯಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇನೆ.

ಇದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಅನೇಕ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರ ಕೈಗೆ ಸೇರುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಈ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನೇನೂ ಕೊಡದೆ, ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಾವಶ್ಯಕವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಅಸಲು ಬೆಲೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು, ಯಾವ ಯಾವ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯಲು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಬೆಲೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವವರೆಗೂ ಆಹಾರಾಭಾವ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬರುತ್ತದೆ. ಬೇರೆ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಚಿನ್ನ ಹಿಂದೆ 21 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದು ಈಗ 121 ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ಪಂಚೆ ಒಂದು ಜೊತೆಗೆ 2½ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದು ಈಗ 12 ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಯೂ ಏರಿದೆ. ಆದರೆ ವ್ಯವಸಾಯೋತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಇಷ್ಟಾನುಸಾರ ಧಾರಣೆ ಗೊತ್ತುಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ನೀತಿ, ನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮ, ತತ್ವ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರೇ ಹೇಳಬೇಕು. ದೇಶಾಭಿಮಾನದಿಂದ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಸುಮ್ಮನೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಯತಃ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನನುಸರಿಸಿ, ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಆ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ ಹೊರತು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನನುಮೋದಿಸಿ ಸಭೆಯವರು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Resolution moved :

> "That the Assembly is of the opinion that with a view to encourage raiyats to grow more foodstuffs throughout the State, they may be paid at least an amount not less than that spent by them to grow the respective foodgrains at the time of acquisition."

Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General).—Sir, I wish to say only one word. Sri Hutche Gowda's resolution as it is worded cannot be ccepted. Because, it goes to the extent f suggesting that the raiyats may be aid at least an amount not less that spent by them to grow the respective foodgrains at the time of acquisition; and that Government should pay the raiyat at the time of procurement half the cost of the foodgrains. I think, Sir, that no Government can take the risk of paying half the expenses incurred by the raiyat for growing foodgrains.

A VOICE.—Where is half?

Sri M. GOVINDA REDDY.—At least the amount not less than that spent by the raiyat. How is it possible for a Government to arrive at such an estimate? If this is to be accepted, the Government will have to go into each case of production and spend an enormous amount even for estimating purposes.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—The Government spends sufficient money over the Department which is meant to improve agriculture. Another factor is that the Government is the only agency which purchases foodgrains grown by the raiyat.

Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—Sir, I am unable to accept the resolution in the form in which it is worded. The resolution is not only vague, but it will land us in a very ridiculous position if it is accepted. If it had been worded in the manner in which Sri Govinda Reddy indicated, namely, that the raiyats who surrender are entitled to the price which could give them sufficient return for the cost of cultivation, it would have been very happy. Unfortunately the Hon'ble Mover wants the Government to accept a resolution which states that at the time of acquisition, Government have to pay the money spent by the raiyats on the production of foodgrains. Sir, I have already stated that the resolution is very vague.

Sri L. SIDDAPPA (Shimoga District—General).—Sir, I rise to a point of order. If the Hon'ble Minister says that the resolution is vaguely worded, it is reflection on the Speaker in admitting the resolution, because the rules clearly say that if a resolution is vague, the Speaker will not allow such a resolution. Now that the resolution has been admitted by the Speaker, it is not open to the Hon'ble Minister to say that the resolution is vague. If he

says that, I submit that it is a reflection on the orders passed by the Speaker in admitting the resolution.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Let the Hon'ble Minister continue his speech.

Sri T. MARIAPPA.—The Hon'ble Mover perhaps is aware that the cost of cultivation varies from place to place and season to season. It also varies from year to year. Sir, the very same subject came up before the Food Ministers' Conference recently held and we were not able to put forward an agreed fair price with regard to the cost of production of paddy and millets. Therefore an overall picture of the cost of production was taken and a fair price fixed, so that the raiyat should not be put to any loss whatever in the production of foodgrains. Sir, one very encouraging feature of our raiyat is that he is not merely guided by the price that is fixed. The entire country ought to be grateful to him. Because he continues to ply his trade with a view to supply foodgrains to the country, and not with an eye on prices. Unlike a few people who continue to grow commercial crops, the raiyat in general goes on with the cultivation of foodgrains. But it must be admitted that there is a small shrinkage when commercial crops are grown. After all the shrinkage amounts to a very small area in the case of the cultivation of millets. But Sir, I must tell the Hon'ble Mover that the area under paddy has slightly increased during the last one or two years. It is true there are various factors which have to be taken into consideration, such a regularity of rainfall, adequate supply of manure, adequate supply of labour, etc. There it is an indeterminate factor which should be determined before we can fix the cost of cultivation. That is the very reason why the Government of India did not undertake to institute an inquiry into the cost of production of foodgrains. Therefore they are fixing fair prices taking an overall picture of the conditions that obtain in rural areas. Sir, to cite a few instances, in 1943 the prices of paddy varied from Rs. 9-8-0 to Rs. 12-4-0; the minimum was Rs. 7-12-0 to Rs. 10; price of ragi was 10-12-0 to 11. The Harvest Order of 1944 fixed prices which varied between 10 to 13, maximum 12 to 15 for paddy; for ragi it was 13-2-0 to 15. Under Harvest Order of 1947 the prices varied from 14 to 17 minimum 12 to 15. Harvest Order 1948 fixes the price of paddy from Rs. 20-0-0 to Rs. 22-0-0. Harvest Order of 1949 fixes price of paddy from Rs. 21 to Rs. 19. Sir, you will thus see that as conditions have changed and as the cost of cultivation has increased, the Government necessarily took all factors into consideration, and have accordingly raised or lowered the price of foodgrains. Therefore it cannot be said that the Government have fixed these prices arbitrarily. It is far, far from truth.

A VOICE.—What are the other factors?

Sri T. MARIAPPA.—It is far, far from the mind of the Government to fix arbitrary prices and see that the raiyat incurs loss.

Sri L. SIDDAPPA.—If I may interrupt the Hon'ble Minister for a moment.........

Sri T. MARIAPPA.—I am not inclined to yield unless it be a point of order.

Janab J. MAHOMED IMAM.—He is afraid of facing us!

Sri T. MARIAPPA.—I have faced you for 20 years. Do you mean to say that I am afraid now?

The Hon'ble Member has made out that the Government are not in a position to acquire money earned by others. But the Government have taken a very unpleasant responsibility of acquiring foodgrains with a view to provide food for the landless and insufficient producers. Sir, even though he digressed from the main resolution, I do not want to enter into the other details with regard to distribution of foodgrains. But I content myself by saying that the interest of the raiyats, the interest of the producer have always been borne in mind by the Government and we also see that his interests are safeguarded and that he does not suffer any loss in his agricultural operations. Sir, I am grateful to him for acknowledging one of my statements namely that agricultural operations be converted

into agricultural industry. It is true that it is not by merely fixing prices we can convert it into an agricultural industry. As I said a few minutes ago, we have raised prices from Rs. 12 to Rs. 21 for paddy and yet Sir, I am sorry to state that the increase in prices has not stimulated a proportionate increase in production. Therefore there are various factors operating either in the way of production or in the way of putting more initiative into agriculture and grow more. Therefore it is not merely a question of prices which would encourage him to grow more, but the agriculturist is labouring under so many disadvantages and handicaps which the Government are prepared to remedy.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—On a point of order, Sir. ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ರೈತರಿಗೆ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿಬಿಡಿ.

Sri T. MARIAPPA.—Sir, perhaps my friend has not properly understood me.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. 1945-46, 1946-47, 1947-48ರಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದಿ. ಆದರೆ ರೈತ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಇತರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ 5 ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದು ಈಗ 15 ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ. ಬೆಲ್ಲಕ್ಕೆ 3ರಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಆಗಿದೆ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Chitaldrug District—General).—Because he purchases jaggery at Rs. 15, is it to be counted for cost of cultivation?

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಆ ಮೇಲೆ ಉಕ್ಕು, ಕಬ್ಬಿಣ, ರೈತ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಬಟ್ಟೆ ಇಂಥಾ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಏರಿದೆ! ಒಂದಕ್ಕೆ 2–3ರಷ್ಟಾಗಿದೆ.

Sri T. MARIAPPA.—Sir, I am afraid even my Hon'ble friend Sri Siddappa has not properly understood the resolution. What Sri Hutche Gowda wanted to make out by this resolution is that the prices must be commensurate with the cost of cultivation. Whatever enters into the cost of cultivation alone must be taken into consideration in determining the price of foodgrains.

Sri L. SIDDAPPA.—Agricultural labour?

Sri T. MARIAPPA.—I am fully aware of the difficulties of the agriculturist. I am myself an agriculturist. Suppose I want to live luxuriously, suppose I want 1703 mull, suppose I want an aeroplane, it is not fair to ask that expenses for all that should be included under cost of production and the State should bear the charges. What affects cultivation alone must be taken into consideration in determining the cost of production.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Have you any data?

Sri T. MARIAPPA.—It is very difficult to collect data. As a matter of fact Sir, the subject came up before the conference of Food Ministers at Delhi. They said that it would be very difficult to determine the cost of cultivation because it would vary from place to place and depend upon so many uncertain factors. That is the reason why they took an overall picture and have fixed fair prices from province to province. Even for Mysore, as you will be pleased to see Sir, the prices have gradually increased keeping in view the cost of cultivation. That is the very reason why there is nothing arbitrary but on the other hand these prices have some relation to the cost of cultivation. But it is true that the cost of cultivation has not been determined as yet on any scientific enquiry. In fact during the Food Ministers' Conference, we urged on the attention of the Government of India that a committee of experts should go into this question. But they themselves feel very diffident about the accuracy of the results that they may obtain even after a scientific enquiry.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Why not conduct a sample survey in our State?

Sri B. HUTCHE GOWDA.—Is the Hon'ble Minister satisfied with the present prices?

Sri T. MARIAPPA.—Therefore Sir, I once again state that the prices are fixed taking the overall picture into consideration and the various factors that enter into the cost of cultivation. In Mysore at any rate, I must tell the

House that we have insisted on fair prices being given to agricultural producers in this State. The Centre has got to fix the prices and before fixing prices they always consult the various State Governments and we for our part have always brought it to their notice that considering the seasonal conditions, considering the factors that affect the cost of cultivation, certain prices should be fixed and they have accordingly fixed these prices. Therefore it cannot be said that the prices are not fair or that they are not commensurate with the cost of cultivation. It is true that in recent years the cost of cultivation has increased and it is also equally true that the prices of foodgrains have also increased. Therefore, I am not prepared to accept the resolution in the form in which it is worded. But I must on this occasion express our gratitude to the raiyats who have inspite of seemingly, according to me, low prices, continued to cultivate and produce foodgrains. In fact we have conducted crop cutting experiments; the yield of paddy in certain areas has gone up to 20 to 22 pallas per acre. Therefore the entire country must be grateful to them because they have grown foodgrains not only with an eye on profit but with a view to help the country in its onward march.

Sri L. SIDDAPPA.—Gratitude and sympathy must be accompanied by some material benefit.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—There was a Committee, if I remember right, for fixing the prices. I think the Krishnamachari Committee went round.........

Sri T. MARIAPPA.—It was a Fiscal Commission.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—It was appointed in 1944. In 1944 when I had the occasion to handle this portfolio, I remember to have..........

Sri H. C. DASAPPA.—Must have been very antiquated now.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—The whole defect is that we have no data. So far as the main food crops are concerned at least our State may make an effort to have data as to the cost of production of ragi, jola, paddy under tank area and under channel area. Let us be scientific in our attempts.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Supposing I spend Rs. 100 for one acre and grow one palla instead of 10 pallas, what is the cost? Is it one hundred rupees per palla? Let the Hon'ble Mover kindly answer. All these things depend not only on rain but on several other factors?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—What does the Hon'ble Member propose to do with his resolution?

Sri B. HUTCHE GOWDA.—I am not satisfied with the reply. I press the resolution.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The question is.—

> "That this Assembly is of the opinion that with a view to encourage raiyats to grow more foodstuffs throughout the State, they may be paid at least an amount not less than that spent by them to grow the respective foodgrains at the time of acquisition."

The motion was negatived.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The next resolution No. 15 stands in the name of Sri M. Govinda Reddy.

Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General) :—Sir, I am not moving the resolution.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The next resolution No. 16 stands in the name of Janab Mohamed Valiulla.

Janab MOHAMED VALIULLA (Kolar—Muslim):—I am not moving the resolution, Sir.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The next resolution No. 17 stands in the name of Sri L. Siddappa.

Sri L. SIDDAPPA (Shimoga District—General):—I do not propose to move the resolution.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The next resolution No. 18 stands in the name of Sri M. V. Krishnappa.

Sri M. V. KRISHNAPPA (Kolar—District—General):—I am not moving the resolution, Sir.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The next resolution No. 19 stands in the name of

Sri D. H. Chandrasekharaiya. Hon'ble Member is not present

The next resolution No. 20 stands in the name of Sri Bheemappa Naik.

RESOLUTION No. 20.

Introduction of Indian Administrative Service Scheme in Mysore after approval by the Legislative Assembly.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Chitaldrug District—General):—Sir, I beg to move.

"That this Assembly is of the opinion that the proposed Indian Administrative Service scheme should not be introduced in Mysore without explaining the implications and obtaining prior approval of the Legislative Assembly".

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನನ್ನ ಠರಾವಿನ ಅರ್ಥ ಇಷ್ಟೆ. ಇಂಡಿಯನ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಎನ್ನುವುದು Part (A) ಮತ್ತು Part (B) ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಆಗಿದ್ದು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಫೈನಾನ್ಷಿಯಲ್ ಇಂಟೆಗ್ರೇಷನ್ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಇದೊಂದು ಸರ್ವಿಸ್‌ಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಇಂಟೆಗ್ರೇಷನ್ ಎಂದು ಇದನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಸರ್ವಿಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಟೆಗ್ರೇಷನ್ ಆಗುವುದರಿಂದ, ಅದರಲ್ಲೂ ಮೈಸೂರಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಈಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮೈಸೂರು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಪದ್ಧತಿಯೆಂಬುದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ತಯಾರಾದ ನಮ್ಮ ತರುಣರು ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಶಂಸನೀಯವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಹಿಸಿದ ದಿವಾನರುಗಳು, ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲೂ ಮೈಸೂರು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಎನ್ನುವುದು ಇಂಡಿಯನ್ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ಕಾರ್ಯದಕ್ಷತೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿ ಇಲ್ಲಿ ರಿಟೈರ್ ಆಗಿರುವ ಅನೇಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಭಾರತದ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ಸಿನವರು ಮಂತ್ರಿಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಅಲಂಕರಿಸಿ, ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಅಲಂಕರಿಸಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಭಾರತದ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ, ಅಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥಾ ಮೈಸೂರು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ನವರು ಇಂಡಿಯನ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮವರ ದಕ್ಷತೆಯೇನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಭಾರತವು ಒಂದೇ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ, ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ದಕ್ಷತೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮೈಸೂರನ್ನು ಅವರೊಡನೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಅಗತ್ಯವಾದರೂ ಇದೆಯೇ? ಮೊದಲೇ ಅವರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷತೆ, ಅಥವಾ ಅಷ್ಟೇ ದಕ್ಷತೆಯಾದರೂ ಉಳ್ಳ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ಸಿನವರು ಅವರೊಡನೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಭಾರತಕ್ಕೇನೋ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ಹುಚ್ಚು ಹಿಡಿದಿದೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳೂ ಕೇಂದ್ರದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು, ಎಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತವನ್ನೂ ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ನಡೆಸಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ; ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯವನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಕೈಗೊಂಬೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಇಂಡಿಯನ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೂ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವೆಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ, ಕೊನೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಯಾರಾದರೂ ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ 5 ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ಜುಲ್ಮಾನೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೂ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಮುಂದೆ ಮೈಸೂರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವೂ ಕೂಡ ಇವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಮಾಡಲಾರದ ಚಿಂತಾಜನಕ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಿತಿ ಮೀರಿತೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ದೂರು ಬರೆದು ಕಳುಹಿಸಬಹುದು ಅಷ್ಟೆ. ಇಂಥಾ ಶೋಚನೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಲೆದೋರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ.

ಎರಡನೆಯದೇನೆಂದರೆ, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗೇಸಿದ್ದರೂ ತತ್ವವನ್ನೊಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ, ವಿವರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಇನ್ನೂ ಪರ್ಯಾಲೋಚಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿದ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ತತ್ವವನ್ನೊಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಕಾರಣವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ನಾವಿದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ, ಅವರು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಹುಡುಗರನ್ನು ಇಂಡಿಯನ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಮನೋಭಾವನ್ನು ತಾಳುವುದು ಸಾಧುವಲ್ಲ; ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಪರಕೀಯರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವಾಗಲೇ ನಮ್ಮವರು ಇಂಡಿಯನ್ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ನಮ್ಮವರೇ ಭಾರತದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಈ ರೀತಿ

ಇಂಡಿಯನ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ.

ತಾವು ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂಬುದೇ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ರೂಲ್ಸುಗಳಲ್ಲೇ ಆಗಲೀ ಏನಾದರೂ ಒತ್ತಾಯವಿದೆಯೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 312ರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದೆ ಎಂದರೆ 'All-India Administrative Service' ಗೆ ಸೇರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲೇ ಆಗಲೀ ಆಯಾ ಸಂಸ್ಥಾನ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದು, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮೂರನೆಯ ಎರಡು ಭಾಗದ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಆಗ ಅವರ ಇಷ್ಟಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ Parliament may pass a bill ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಆ ಕಲಂನ್ನು ಓದುವುದೇ ಲೇಸೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

Article 312 of the Indian Constitution Act :—

"(1) Notwithstanding anything in Part XI, if the Council of States has declared by resolution supported by not less than two-thirds of the members present and voting that it is necessary or expedient in the national interest so to do, Parliament may by law provide for the creation of one or more all-India services common to the Union and the States, and, subject to the other provisions of this Chapter, regulate the recruitment, and the conditions of service of persons appointed, to any such service."

ಆರ್ಟಿಕಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿರುವಾಗ ಇವಕ್ಕೆ ಪಾರ್ಲಿಯಮೆಂಟಿನವರು ಈಗ ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದವರನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಉಚಿತವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ಜನವರಿ 26ನೆಯ ತಾರೀಖಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಹುದಿತ್ತು. ಆಗ ಅದರ ಮಾತು ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆಗ ಇದನ್ನು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲೇ ಅವರು ಅಡಕ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಈಗ ವೇದ್ಯವಾಗಬಹುದು. ಜನವರಿ 27ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ನಂತರ ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹೊಡೆದಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಲೂ ಖಂಡಿತ ಅವಕಾಶವೂ ಇದೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರವೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ಈಗ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟಿರುವುದು ತೀರಾ ನ್ಯಾಯ ವಿರುದ್ಧ, ಧರ್ಮ ವಿರುದ್ಧ ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿಗೂ ವಿರುದ್ಧ. ಆದರೆ ನಾವು ಜನರಲ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಲ್‌ಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ತರುಣರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದೆಂದು ನಂಬಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದರ ಬದಲು ಅನಾನುಕೂಲವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಾವು ಈಗಲಾದರೂ Council of States ನ ಮುಂದೆ ಇಡಿ. ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ಪಡೆಯಿರಿ. ತದನಂತರ ಯಾವ ರೀತಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತೋ ಆ ರೀತಿ ಕಾನೂನುಮಾಡಿ. ಹೀಗೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು Screening ಗೆ ಬನ್ನಿ, ನೀವು, ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಖಂಡಿತ ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ನಾವು ಈ Screening ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅರ್ಥಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವೆಂದರೆ, ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ತಪ್ಪುಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಅಂಥಾ ತಪ್ಪುಮಾಡಿರುವ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಹಿಂದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಅವನು ತಪ್ಪುಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಆಗ ಅಂಥಾ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ He is screening that man ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು.

Sri L. SIDDAPPA (Shimoga District-General).—X-Ray examination also is known as screening.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ಈಗ ಅವರು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೆ screening ಮಾಡಲು ಇವರೇನು ತಪ್ಪುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಅಥವಾ ಇವರ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಎಲುಬಿದೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೋ? ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಈಗ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ screeningಗೆ ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದರ ಕಾರಣ, ಏನು ಇವರು ಸತ್ಯಸಂಧರಹುದೇ ಅಥವಾ ಅಲ್ಲವೇ, ಇವರು ದಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ, ಎಂಬ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಹಾಕಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ನೆಪಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹಾಕತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳಿಂದಲೇ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸತ್ಯಸಂಧತೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನಾಗಲೀ ನಿರ್ಧರಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ಬದುಕು. ಅದರಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೊರಗಡೆಯವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ್ದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಲಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳೇನಿವೆ; ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಆತನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡುಬಂದಿದ್ದಾನೆ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಆತನು ಎಷ್ಟು ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬೀ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ನೋಡುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾದ ರೀತಿ ನೀತಿ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ದೂರದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅನುಭವ ಪಡೆದಿರುವಂಥ ಮಹನೀಯರು ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಅನೇಕವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರು ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಹುದೇ ಶಿವಾಯಿ ಹೊರಗಡೆಯವರಿಂದ ಇದು ಆಗದಮಾತು. ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಯೋಗ್ಯತೆಯುಳ್ಳವರೆಂದರೆ— ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರಿದ್ದಾರೆ, ಜನಾಬ್ ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರಿದ್ದಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ನಡೆಸಿದವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಇಲ್ಲಿಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವ ಅನುಭವ ಅವರಿಗೆ ಇರುವ ಕಾರಣದಿಂದ, ಯಾವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಯೋಗ್ಯತೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗಿದೆ, ಯಾರು ಯಾರು ದಕ್ಷರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬಲ್ಲರು. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ದಕ್ಷರೂ, ಮೇಧಾವಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರಿಗೇ ಇಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಹೊರಗಡೆಯವರ ಸಹಾಯ ನಮಗೇಕೆ ಬೇಕು?

Is there dearth for intelligence? Is there dearth for honesty? Is there dearth for sincerity of service? I am putting a straight question. Let there be a dearth. Then let them say. "Therefore we want to adopt the Indian Administrative Service Scheme for Mysore."

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ತಾವು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಾಗ ಭಾರತದ ಏಳಿಗೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಭಾರತದ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಭಾರತದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೂ ಸರ್ವಸಮಾನವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳಿರಬೇಕೆಂಬ ಧ್ಯೇಯಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಾನವಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿರುತ್ತವೆಂದೂ, ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೀಗೆ ಮಾಡಲಾಗಿರುತ್ತೆಂದೂ ತಾವು ತಿಳಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು (ಅರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು).—ನಮ್ಮ ವಾದವನ್ನು ಸಹ ತಾವೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಮಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸುಲಭವಾಯಿತು.

Sri L. SIDDAPPA.—And even some other platitudes.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ನಿಮ್ಮ ವಾದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲೀ ಎಂದೇ ನಾನು ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಇಡೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಉನ್ನತವಾದ ಸ್ಥಾನ ಮಾನಗಳು ದೊರೆಯಬೇಕೆಂದು ಆಶಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಪೈಕಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಅಂಥ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಯಾರು ಬೇಕಾದರೂ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಜಾತಿ ಮತಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಎಂದರೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಎಲ್ಲರೂ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಇಡೀ ಭಾರತದ ಯುವಕರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳಿದ್ದೇ ಇವೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನೀವೇನೂ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ನೇ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಆದರೆ ನೀವೀಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಕಾನೂನಿಗೆ ತೀರಾ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 37 ಅಥವಾ 38 ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಾನಗಳಿವೆ. ಆ ಪೈಕಿ 8—9ನ್ನೋ ನಿಮಗೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾಕಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನೀವು ಅಷ್ಟು ಸಾಲದು ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ 8—9 ಸ್ಥಾನಗಳು ಅಂದರೆ ಸುಮಾರು 18 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರೊಡನೆ ಹೊಡೆದಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ತಿಳಿಯಬಂದಿರುತ್ತೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಅದು ಇನ್ನೂ ನಿಖರವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಅದು ತಮಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳು ಹೇಳುವಾಗ ಆ ರೀತಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಯನ್ನು ದೋಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಇತರರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ದೇಶಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಅನಿವಾರ್ಯ ಸಂದರ್ಭಗಳಿದ್ದರೆ, ಕೇಂದ್ರದವರಿಗೆ ಅಂಥ ದಕ್ಷರಾದ, ತರುಣರಾದ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಅವರು ಇಷ್ಟಪಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಆಗ ಅವರು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನಿಡಲಿ, ಆ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಯಾರು ಯಾರು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೋ ಮತ್ತು ಯಾರು ಯಾರು ತಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿ ದೇಶಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಚಾಂಚಲ್ಯವುಳ್ಳವರಾಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರೆಲ್ಲರೂ ಹೋಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತು ನಾಳೆ ಅವರು ಭಾರತದ ಛೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟೆರಿಗಳ ಸ್ಥಾನವನ್ನೇ ಬೇಕಾದರೆ ಪಡೆಯಲಿ. ಅಥವಾ ನಮಗೇ ಅಂಥಾ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಿದ್ದರೆ ಆಗ ನಾವೊಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾರು ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದುತ್ತಾರೋ ಅಂಥವರನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ನನಗೆ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಕೆಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡುಬಂದಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದರ ಅರ್ಥವೇನು? ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಒಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಭಾವಿಸೋಣ. ನಾಳೆ ಇಂಥವರೆಲ್ಲರೂ ಆ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತು ಉತ್ತೀರ್ಣರಾದ ನಂತರವೇ ಅವರು ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅರ್ಹತೆಯುಳ್ಳವರು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಭಾರತದ ಒಬ್ಬ ಕಮಿಷನರೋ ಅಥವ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಕಮಿಷನರೋ ಈ ದಿವಸ ಬಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಆತನು ಉತ್ತೀರ್ಣನಾಗದೆ ಹೋದರೆ, ಆತನಿಗೆ ಅರ್ಹತೆಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಗ ನೀವು ಆತನನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇನು? ಅದು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಆಗ ನೀವೇನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ?

ಕೆಲವರು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಕಮಿಷನರಾಗಿ ಹೋಗಬಹುದೆಂದೂ, ಕೆಲವರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಾನಗಳಿವೆಯೆಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 120 ಜನ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಒಂದಾನೊಂದು ದಿವಸ ಇರುವ 37 ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಉಳಿಯುವುದು 18 ಸ್ಥಾನಗಳು ಮಾತ್ರ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರ ಅರ್ಥವೇನು? ಆಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವಾಗ ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಆಗ ಉಳಿದವರ ಗತಿಯೇನು? ಅವರಿಗೂ ದೊಡ್ಡ ಜಾಗವೇ ಇಲ್ಲವೆ? ಈಗಾಗಲೇ ಇಂಡಿಯನ್ ಡೊಮಿನಿಯನ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಬಂದಿದೆ. ಇಂಡಿಯನ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಒಪ್ಪಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಇಲ್ಲಿನವರು ಏಕೆ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಆಗಬೇಕು? ಅವರು ಕಲ್ಕತ್ತಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿ, ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಆಗಿ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಸಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವೇನು? ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ವೈವಿಧ್ಯ ಇದೆ, ಎಷ್ಟೋ ವಿಧವಾದ ಭಾಷಾ ವಿಶೇಷವಿದೆ. ದೇಶದ ರೀತಿ ನೀತಿ, ನಡೆನುಡಿ ಮುಂತಾದ್ದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಈ ದಿವಸ ಆಯಾಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಜನರು ಆಯಾ ಭಾಗದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರೇ ಹೊರತು ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಗೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅತಿಶಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಭಾರತದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರುವವರು ಇಲ್ಲಿನವರಂತೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಜಾಗ್ರತೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸಬಲ್ಲರೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾರತದ ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್ದಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವವರು ಇಲ್ಲಿನ ಕೈವಾಡ ಹೇಗೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ

ನಡೆಸಬೇಕಾದರೆ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ದುಡಿಯಬೇಕು. ಆತನು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿಶಾಲಿಯಾದರೂ ಸಹ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅಮಲ್ದಾರರು ಮತ್ತು ಶೇಕದಾರರು ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಕಷ್ಟ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಸರ್ವಿಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವವರುಮಾಡಿರುವ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು, ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಅನೇಕರಲ್ಲಿ ನಿರಾಶೆ ಮೂಡಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಅವಿದ್ಯಾವಂತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅನೇಕರಿಗೆ ಅವರವರ ಮನೆತನ ಮತ್ತು ಬಾಕಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದಿವಾನರು ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಆಗಿದೆ. ಅದರ ಉದ್ದೇಶವೇನು ? ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುವುದೊಂದು.. ಅಲ್ಲದೆ ದೊಡ್ಡ ಮನೆತನದವರು ಅವರ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನದಲ್ಲಿ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠರೂ ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಕೆಳದರ್ಜೆಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬಾರದು. ಅವರಿಗೆ ಸೇವೆ ಮಾಡುವಾಗ ತಮ್ಮ ಮನೆತನದ ಹೆಸರನ್ನುಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಸದ್ಭಾವನೆಯಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಅನೇಕವಾಗಿ ನಾವು ಮೈಸೂರು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ಸನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ನಾಮಕರಣ ಪದ್ಧತಿಯು ಇದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಅನೇಕರು ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಭೂಷಣ ಪ್ರಾಯರಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ, ಆದರ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ. ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾಳೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಅಡ್ಮಿನಿಷ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಇಂಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯು ಅದರಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅನೇಕ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರಾಗಿರುವವರೂ, ಅಮಲ್ದಾರರಾಗಿರುವವರೂ ಮೇಲೆಹೋಗಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಅದೇ ಕೆಲಸದಲ್ಲೇ ಉಳಿಯಬೇಕಾಗುವುದು. ಮುಂದೇನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಸರ್ವಿಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಶೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯೇನಿದೆ ? ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಪ್ರೀತಿವಿಶ್ವಾಸ ಬೆಳೆಸುವುದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದೆಂಬುದು ಒಂದು ಕನಸಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ಸೇವೆ ಏಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ? ಈ ದಿವಸ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರಾಗಿರುವವರು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರಾಗಿಯೇ ಮತ್ತು ಅಮಲ್ದಾರರಾಗಿರುವವರು ಅಮಲ್ದಾರರಾಗಿಯೇ ನಿವೃತ್ತರಾಗಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಸೇವಾದೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಗಣಿಸಿ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತೆಯೂ, ಈಗ ಸರ್ವಿಸ್ಸಿಗೆ ಸೇರಿರುವವರಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದಂತೆಯೂ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ಕೆಡಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಬರಬೇಕಾದ್ದು ತಾನಾಗಿಯೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಬುದ್ಧಿವಂತ ಯಾವಾಗಲೂ ಬುದ್ಧಿವಂತನಾಗಿಯೇ ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅಗ್ನಿ ಕುಂಡದಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ರಾರಾಜಿಸಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಇಂಡಿಯನ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸ್ಸನ್ನು ಇಂಟೆಗ್ರೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಪಡೆಯುವನೆ ? ಆದ್ದರಿಂದ ಅದೊಂದು ಮಹತ್ವ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿರುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿ, ಆಡಳಿತ ರೀತಿ ನೀತಿ, ಶಕ್ತಿ, ದಕ್ಷತೆ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿಟ್ಟರೆ ಅವರು ಖಂಡಿತ ಪುನರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯ ಒಮ್ಮತ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ನಮ್ಮವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಕಳುಹಿಸೋಣ, ಆಗ ಅವರು ಚುನಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಅಲ್ಲಿನವರನ್ನು ನಾವು ಚುನಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಇರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೂ ಕೂಡದು ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಬೇಕಾದ ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರವೀಣರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿನ ಸಂಬಳಸಾರಿಗೆ ಕೊಡಲಿ, ಅಲ್ಲಿನವರು ಬಂದರೆ ಅವರ ಸಂಬಳ ನಾವೂ ಕೊಡೋಣ. ಈಗ ಇಂಡಿಯನ್ ಎಜುಕೇಷನ್ ಸರ್ವಿಸ್, ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಸರ್ವಿಸ್, ಮೆಡಿಕಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಮುಂತಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ಇದೆ. ಸ್ಕ್ಯಾವೆಂಜರ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಸಹ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂದರೆ ಕ್ಲೀನಿಂಗಿನ ಹೆಲ್ತ್ ಆಫೀಸರೂ ಅಲ್ಲಿನವರೇ ಇರಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಕೊನೆಮೊದಲೇ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಷ್ಟು ಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ತಡೆಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸೋಣ.

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—On a point of information, Sir. ಮಂಗಳವಾರ ನಾನ್ ಅಫಿಷಿಯಲ್ ಬಿಸಿನೆಸ್ ಇದೆಯೆ ?

(ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ).

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ 1,400 ರ ರಿಂದ 1,800 ರ ವರೆಗೆ ಸಂಬಳ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪರಮಾವಧಿ 1,400 ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. 800 ಬರುವವರು 1,800 ರರ ವರೆಗೆ ಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗ್ರೇಡಿನಲ್ಲಿರುವವರು ನಿವೃತ್ತರಾದರೆ ಆ ಸ್ಥಾನಗಳು ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕದೇ ಹೋಗುತ್ತವೆ.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವವರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಜನರು ಅಲ್ಲ ಹೋಗಬೇಕೆಂದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಸ್ಥಾನಗಳು ದೊರೆಯುವುದಾದರೆ ನಾಳೆಯೇ ಬೇಕಾದರೂ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ.. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ಉನ್ನತವಾದ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಮ್ಮಲ್ಲನೇಕರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ, ನಾಲ್ಕಾರು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ, ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಕೆಳಗಿರುವ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹಿತಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದಿರುವಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂಡಿಯನ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈಗ 1,400 ರೂಪಾಯಿ ಪರಮಾವಧಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಇದೇ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ 1,800 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟು ಈ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚನ್ನು ನಾವು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ನಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಚೀಫ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಈಗ 1,400 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು

ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಬಂದರೆ 1,800 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ? ಇಂಥಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಯಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದೇ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸವೇ ಎಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏನೋ. ಒಂದು ಹೆಸರು ಹೇಳಿ, ಇದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಹೆಸರು ದೊಡ್ಡದಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ, ನಮ್ಮ ಯುವಕರಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಖರ್ಚನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಧಿಯಿಲ್ಲದೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯಿತು. ನನ್ನ ಮಿತ್ರರನೇಕರು ಇದರಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಆಗುಹೋಗುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿರುವ ವಿಚಾರವಾದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ, ಮೈಸೂರು ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರ ಸ್ಥಾನಮಾನ, ಉಳಿಯಬೇಕಾದರೆ ಮೈಸೂರು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೆಲ್ಲಾರಿಗೂ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದೇಯಿರುವಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು......

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಸಭಾ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ನಾನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ ....

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ಇನ್ನು ಎರಡು ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ಕ್ರೀನಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಳಗಡೆ ಇರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮೇಲೆ ಹೋಗಿ ಮೇಲಿನವರು ಕೆಳಗಿನ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಬಂದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ, ಸರ್ವಿಸ್ ಎಷ್ಟು demoralise ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಅನುಮೋದನೆ ಪಡೆದು ಆಮೇಲೆ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Resolution moved—

"That this Assembly is of the opinion that the proposed Indian Administrative Service Scheme should not be introduced in Mysore without explaining the implications and obtaining prior approval of the Legislative Assembly".

ಜನಾಬ್. ಜೆ. ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರು.—ಸಭಾ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ನನ್ನದೊಂದು ವಿನಂತಿ. ಈ ನಿರ್ಣಯ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲಿದ್ದ ನಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ನಾವು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡೆವು. ಈಗಾಗಲೇ ಕಾಲ ಮುಗಿಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಭಾಷಣದ ವಿಚಾರ ಮಾತನಾಡುವಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೆ ; ಇದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಐದೂವರೆ ಗಂಟೆಯಾಗಿದೆ. ಆರು ಗಂಟೆಗೆ ನಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವ ಸಂತೋಷ ಕೂಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆಯಾದುದರಿಂದ ಈ ದಿನ ಆರು ಗಂಟೆಯಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಒಂದು ದಿನ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಮಂಗಳವಾರವೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೆ ಈ ನಿರ್ಣಯದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಚರ್ಚಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಮೇಲೆ ಬಹಳ ಸಿಟ್ಟು ಬಂದಿದೆ—ಪ್ರೇಮಕಲಹ. ಮಂಗಳವಾರ ಇಟ್ಟರೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿಶದವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸೋಮವಾರ ಇದರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಸೋಮವಾರ ಸಭೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸೇರಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸೇರಬೇಕೋ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಈಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಉತ್ತಮ, ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಸೋಮವಾರ ಸಭೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 8 ಘಂಟೆಯಿಂದ 12ರವರೆಗೆ ಸೇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಮಸೂದೆಗಳು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಮುಗಿದರೆ ಆಮೇಲೆ ಇದನ್ನೂ ಚರ್ಚಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಮಂಗಳವಾರವೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿರುವ ವಿಚಾರ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎರಡು ಮಸೂದೆಗಳು ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿವೆ. ಅವುಗಳ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಾವು ಬೇಗ ಮುಗಿಸುವುದಾದರೆ, ಸೋಮವಾರ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚರ್ಚೆಮಾಡಬಹುದು, ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಎಂಟು ಘಂಟೆಯಿಂದ 9ರವರೆಗೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳು, 9ರಿಂದ 10 ಘಂಟೆಯವರೆಗೆ ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ ಮುಗಿಸಿದರೆ ಆಮೇಲೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅವಶ್ಯಕವಾದರೆ ಆ ದಿನ ಒಂದು ಘಂಟೆಯವರೆಗಾದರೂ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ರಾಜಮಂತ್ರಪ್ರವೀಣ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಠರಾವಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲನೆಯ ಸಲವಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರಿಂದ ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಭಾಷಣದಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗಲೂ ಕೂಡ ನಾನೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ, ಅನೇಕ ಇತರ ಸದಸ್ಯರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದುದು ಹೆಚ್ಚೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇಂತಹ ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸುವಾಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಯಾವ ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನನುಸರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮುಖ್ಯ ತತ್ವಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿರುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅನುಭವಸ್ಥರೂ ಬುದ್ಧಿವಂತರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬಂದಾಗ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅನುಕೂಲ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಕುಳಿತು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲ.

ಒಂದುವೇಳೆ ಅಂಥ ಒಪ್ಪಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದರೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ತೊಂದರೆ ಆಗು

ತ್ತದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ನಂಬಿರತಕ್ಕವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ತರಹ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮವೇನು ಅನುಕೂಲವೇ, ಅನಾನುಕೂಲವೇ repercussions ಏನು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ನೋಡಿ, ಯಾರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು, ಯಾರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವರನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಮಾತು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ ಈಗ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಷೂ ಯಾರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಅದು ಎಲ್ಲಿ ಕಚ್ಚುತದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಹೊರತು ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅನುಭವ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಕಷ್ಟಪಡುವವರು ಅವರು. ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳುವುದು ನಿಮ್ಮ ಮೊದಲನೆಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಬುದ್ಧಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಯಾವ ಯಾವ ಅಂಕಿಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ವಿಷಯ. ಎರಡನೆಯದು, ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಯಾರ ಮೇಲೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ, ಯಾರ ಮನಸ್ಸು ನೋಯುತ್ತದೆ ಎಂಬದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮೂರನೆಯದು, ಪ್ರಾಯಶಃ ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ : ನಾಳೆ ನೀವು ಇತರೆ ಗ್ರೇಡಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಆಫೀಸರುಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಒಂದೇ ಗ್ರೇಡಿನ ಆಫೀಸರುಗಳು ಅಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲೂ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಜೂರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್ ವಿಚಾರ ನೀವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮದರಾಸು, ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಿವೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅಲ್ಲಿಂದ ಬರುವ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಚಿಕ್ಕ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳನ್ನೇಕೆ ಕೊಡಬೇಕು, realignment ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸೀನಿಯರ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದರೆ ಇಂಥ ಚಿಕ್ಕ ಜ್ಯೂರಿಸ್‌ಡಿಕ್ಷನ್‌ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಾ ? ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ Re-distribution of Districts ವಿಷಯ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದರ ತತ್ವ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ತತ್ವ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಠರಾವಿನಂತೆ ಈ ಸಭೆಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯದೆ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಕೂಡದೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಸನ್ನಿವೇಶ ಎಷ್ಟು ಬಿಕ್ಕಟ್ಟಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

Sri H. C. DASAPPA.—Let there be no statement like this. Even the resolution does not say so.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—The resolution is :—

"This Assembly is of the opinion that the proposed Indian Administrative Service Scheme should not be introduced in Mysore without explaining the implications and obtaining prior approval of the Legislative Assembly."

Where is the question of prior approval ?

Sri H. C. DASAPPA.—Introduction of the scheme is actual implementation of the scheme.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—No, it is different. When once you accept the principle, they will sit tight.

Sri H. C. DASAPPA.—Even the Hon'ble Mover of the resolution has not said that we should simply turn it down. He has never said that.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—So far as I understand the wording of the resolution, I attach more importance to the words 'obtaining prior approval of the Assembly.'

Sri H. C. DASAPPA.—We shall obtain approval if necessary.

Sri G. A. ACHARYA (Bangalore District—General).—It is part of integration.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—It is not part of integration unless you agree.

Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General).—The resolution does not say that the scheme should not be accepted. All that it says is that implications should be explained to the House and without proper consent of the House, Government should not accept the scheme.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Where is the question of prior consent ?

Sri M. GOVINDA REDDY.—*Thathwa* is different from details of the scheme.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—I know something about these matters. When once you agree to some of these things, it is difficult to retrace. It has been made quite clear in the answers to interpellations.

Sri M. GOVINDA REDDY.—They are entirely two different things.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Well, I disagree so far as that is concerned.

Sri H. C. DASAPPA.—You may say what you feel about it. But please do not try to put anything into the mouth of Sri Bheemappa Naik.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—I am not going to put anything into the

mouth of Sri Bheemappa Naik. I am going to read something into his writing. ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಇದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ತಾವೇ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ಎಂದರೆ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿದೆ, ಕೀರ್ತಿ ಇದೆ. ಇಂಡಿಯದ ಅಡ್ಮಿನ್ಸ್ಟ್ರೇಟೀವ್ ಸರ್ವಿಸ್‌ನೊಡನೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸರ್ವೀಸನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಿದರೆ ಜನರ ಭಾವನೆ ಈಗ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಊಹಿಸಬಹುದು. ಅನೇಕರು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾತುರರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರನ್ನು ನೀವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಡೈರೆಕ್ಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ choice ಇರುತ್ತದೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. They can pass any order like that. But you cannot pass similar orders in the case of a transfer. ನೀವು ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಆಫೀಸರುಗಳ ಪ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟ್ಸ್ ಏನು? ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸೇರುವುದರಿಂದ 1,800 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದರೆ 400 ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಆದಹಾಗಾಯಿತು. 400 ರೂಪಾಯಿನ ಆಸೆಗೋಸ್ಕರ ಸೀನಿಯರ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ಎಷ್ಟು ಜನ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ. ಆಗ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಎ. ಆಚಾರ್ಯರು.—ಈಗ ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿರುವವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. It is a government of novices. What are we to do? ನಿಮಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೊಸದೇ ಆಗಿದೆ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ನೀವು ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಅಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ. ಎಷ್ಟು ಜನ 400 ರೂಪಾಯಿನ ಆಸೆಗೆ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ not even one per cent is prepared to go out of Mysore State. ನಾನು ಇದನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿದೆ. ನಾವು ಅವರಲ್ಲೇನೂ ತಪ್ಪು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿಲ್ಲ. ಹವಾ ಇಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ಭೂಕಂಪ ಮುಂತಾದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಸುಖವಾಗಿರಬಹುದು. ಇಂಥಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಬರೀ ಹಣದ ದೃಷ್ಟಿಯೊಂದನ್ನೇ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು. ನಮ್ಮ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವಂತಿರಬೇಕು. ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿರುವ ಜಾಗ ಬೇಕು. ಆನಂದದಾಯಕವಾದ ವಾತಾವರಣ ಇರಬೇಕು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಆಫೀಸರುಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಿಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಏನಿದ್ದರೂ ನಾಳೆ ದಿವಸ ಹೊರಗಿನವರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರಗೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಈಗ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಡಿಯನ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ' ಎಂದು. 'ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು' ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ದಕ್ಷತೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದೇ? ಯಾರಿಗೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಲ್ಲವೋ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲಿ. 1944ನೆಯ ಇಸವಿಯವರೆಗೂ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಭವವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೇನೋ ತಿಳಿಯದು. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟಿಷರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಲಿನ ದಕ್ಷತೆಯೆಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಾದರೂ ನಾನು ಖಂಡಿತ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ನಮ್ಮ ಸೆಕ್ರಿಟೇರಿಯಟ್ಟು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು, ಯೋಗ್ಯತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅದರ ಸರಿಸಮವಾದರೂ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಈಗ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದಾದರೆ, ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟೇ ಹೇಳಿದರೂ ಮೊದಲನಷ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದಕಾರಣ ನಮ್ಮವರು ಅವರೊಡನೆ ಸೇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆಂದು ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ರಾಜ್ಯಾಂಗಶಾಸನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಯಾವುದೋ ಹಳೇ ಕಂದಾಚಾರದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಧ್ಯಭಾರತ, ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ, ರಾಜಾಸ್ಥಾನ, ಹೈದರಾಬಾದು ಇಂಥವುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ನಾವು ಸೇರಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಅವರುಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನೇಕೆ ಸೇರಿಸುತ್ತೀರೆಂದು ಯಾರೂ ಕೇಳಲೇ ಇಲ್ಲ. ಇವು ಯಾವುವುಗಳಲ್ಲಿ ತಾನೆ ಸರಿಯಾದ ಸುಧೃಢವಾದ ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತ, ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಿತ್ತು? ತಿರುವಾಂಕೂರು ಕೊಚ್ಚಿನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಎಷ್ಟೋ ದಿವಸಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಎಂಬುದು ಬಂದಿರುವುದು. ಆದರೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನವೊಂದರಲ್ಲೇ ಇಡೀ ದಕ್ಷಿಣ ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಎಂಬುದು ಇರುವುದಲ್ಲದೆ ಇತರ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುತ್ತೇವೆನ್ನುವುದು ಹೋಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ದಕ್ಷತೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆಂತಲೇ ಹೇಳಬೇಕು. I am not prepared to concede an inch in that way. On the other hand our services may deteriorate on account of the present circumstances. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ನಮಗಿದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾವುದೂ ಕಾಣಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದುವೇಳೆ ನಮ್ಮ 'ಅದಬ್'; ದರ್ಜೆ ಏನಾದರೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತೇ? ಅದಕ್ಕೂ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇತರರ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಸಿ ನಾವೂ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ದುಡ್ಡೂ ಕೂಡ ನಮಗೇನೂ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಒಳಾಡಳಿತಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶ. ನಾವಿಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಅವರೇನೋ ತಾವು ಸುಖವಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಇರಬಹುದೆಂದು ನಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಿ ಸೇರಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರನ್ನು ಇಂದು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಬೇಕೆಂದರೆ ಅವರು ಸಂತೋಷದಿಂದಲಾದರೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಯೇ? ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ವಿಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಭರವಸೆಕೊಟ್ಟು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿರಿ. ಇಲ್ಲಿರಲು ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕಿದೆ. ಅಂಥವರನ್ನೀಗ ದತ್ತುಕೊಟ್ಟಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ

ದಾರಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಮನೋಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂಬುದನ್ನಾದರೂ ಕೇಳುವಿರಾ?

ಅಲ್ಲದೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೊರಗಿನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಕೆಳಗಿನ ಆಫೀಸರುಗಳ ಗತಿಯೇನು ? ಅವರಲ್ಲಿ ಅತೃಪ್ತಿ ನಿರುತ್ಸಾಹ ಉಂಟಾದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆಯೇ ? ಹಿಂದೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ್ ಆಗಿರುವವರು ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಮಿಷನರ್ ಕೂಡ ಆಗುವ ಖಾತರಿ ಇತ್ತು. ಈಗ you are dividing that. To that extent your administration is sure to suffer Not from any other point of view but from merely administrative point of view I am looking at it. ಆದ್ದರಿಂದ ಆಡಳಿತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ, ಇದರಲ್ಲೇನೂ ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಾಣಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೇನು ನಿಮಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಜಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ. ಈಗೆಲ್ಲಾ ಇನ್ನು ನಿಮಗೆ ಉಳಿದಿರುವುದೇನು! ನೀತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟ ಮೇಲೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಾರದು. ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಹೇಳಬಹುದು. 'ನಿಮ್ಮ ತತ್ತ್ವವನ್ನೇನೋ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ; ಆದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ mandatory ಯಾಗಕೂಡದು ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನ ಮಾಡಿಬಿಡಿ. ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿನ ವಿರೋಧವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಮೊದಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಆಮೇಲೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈಗ ಹೈದರಾಬಾದು, ತಿರುವಾಂಕೂರು ಮುಂತಾದ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳವರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಅಂದಮೇಲೆ ಮತ್ತೂ ಇಕ್ಕಟ್ಟಿಗೇ ಬಂತು.

But it is not obligatory or mandatory. Please make out a case like that. There is lot of opposition in the country.

Sri M. GOVINDA REDDY.—They cannot enforce it under the Constitution.

Sri H. C. DASAPPA.—About 300 officers in Hyderabad are being screened.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—I do not like that word "screened."

ಆದರೂ ಹೈದರಾಬಾದಿನ ವಿಚಾರವೇ ಬೇರೆ. ಸದ್ಯ ಆ ಜಾಗ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೆ ಸಾಕೆಂದು ಹೇಳುವ ಅಫೀಸರುಗಳು ಅನೇಕ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿನ tradition, ಇಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮುಂತಾದವಕ್ಕೂ ಅಲ್ಲಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ.

Sri H. C. DASAPPA.—It is recognised even by the Centre. Let me tell you.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—What is the use of that? You get the recognition. You have failed in your duty towards the services till you get that exemption from them.

ನೀವು ಖಂಡಿತ ಅವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಮೊನ್ನೆ ಒಂದಾನೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದೇ ಅವರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ದಾರ್ ಪಟೇಲರವರು ಎಂಥ strong position ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. "If you want them to go, I will go with them " ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು.

Sri H. C. DASAPPA.—You appreciate Sardar's stand ?

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Sure, I want to copy him and not yield.

"Well Sardarji, you do not want to give up your men ; do you expect us to give up our men ?" Tell them plainly.

Sri H. C. DASAPPA.— You must appreciate Sardar not only in that but in other ways.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—I appreciate and admire the man. I want that you must copy at least one per cent of him

Sri M. N. JOIS (Mysore District–General)—After screening, 80 officers of the Mysore Military have been sent home. Still t e Home Mini ter is with us.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಿಲಿಟರಿ ಆಫೀಸರುಗಳ ಗತಿಯೇನಾಯಿತು ? ನೋಡಿ. ಪಾಪ, ಅವರುಗಳು ಪ್ರಾಣಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದರು. ಅಂಥವರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 80ಜನ ಆಫೀಸರುಗಳು, 2,000 ಜನ ಸಿಪಾಯಿಗಳು ಕೆಲಸದಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಲ್ಪಟ್ಟು ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಅಲೆದಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತೆ. ನಾಳೆ ದಿವಸ ಇಂಡಿಯನ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸರ್ವಿಸಿನವರೊಬ್ಬರನ್ನು ತಂದು ಇಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರಟೇರಿಯಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರೆ ನೀವೇನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ನಿಮಗೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲ.

Sri H. C. DASAPPA.—Sri Gundappa Gowda to teach us courage !!

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Gundappa Gowda is Gundappa Gowda, none else. ಅದಿರಲಿ, ನಿಮಗೆ ಧೈರ್ಯ ಇದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಆಗ ನಾನು ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಪಟೇಲರೇ ನಿಮಗೆ ದಾರಿ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

Sri M. N. JOIS.—They faced lathi charges and not Patels.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಬ್ರಿಟಿಷರೂ ಸಹ ತಾವು ಈ ದೇಶವನ್ನೇ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೆಲವು ಷರತ್ತುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಹೊರಟುಹೋದರೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. ತಮ್ಮನ್ನು ನಂಬಿದವರನ್ನು ಕೈಬಿಡಬಾರದೆಂಬ ಕೃತಜ್ಞತಾ ಭಾವನೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗಿದೆ ನೋಡಿ.

ಅದರಲ್ಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ವರ್ಷ ಸರ್ವಿಸ್ ಮಾಡಿರುವವರಿಗೆ ಇಂಥಿಂಥಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಂಬಳ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದರೆಂಬುದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾವು ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು. ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೀರೋ ಅಂಥವರು ಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರವರ ಸ್ವಂತ ಇರಾದೆಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆ ಅವರು ಅಂಥಾ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ! ಈಗ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡಲು ನೀವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ what have you to do when your own officers are concerned? ಇಂಥಾದ್ದು ಅವರೇನಾದರೂ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇನು? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥ ವಿನಾಯಿತಿಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನಾದರೂ ಸೂಚಿಸಿ ನೋಡೋಣ. ಇಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ನೀವು ಮುಲಾಜಿಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಹೋದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀವು ಅವರೊಡನೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇಂತಿಂಥ ವಿನಾಯಿತಿಗಳು ಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಒತ್ತಿಹೇಳಿ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ನೀವು ಅಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. There I charge the Government.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು.—ಅದು ನಿಮಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತು? How do you know that it has not been done?

ಶ್ರೀ ಎಚ್.ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ನೀವೇನು ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳದಿದ್ದರೆ ಅದು ನಮಗೆ ಹೇಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು? ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿ. ಸರ್ಕಾರ......

Sri H. C. DASAPPA.—I am one with the Hon'ble Member Sri Bheemappa Naik and others in the desire to see that the interests of the Mysore Civil Service are safeguarded and that no injury is done to them. I do not deny it. The Hon'ble the Chief Minister has made it amply clear that all these matters are still open for discussion, negotiation and settlement. The only thing—and no more than that—is that we of all people in India should not stand out as though we are peculiar people and isolate ourselves from the rest of India. Subject to that one sovereign principle, *viz.*, that it is not right on our part to stand out from the rest of India in regard to all-India services, the rest of the things with regard to all the safeguards which you are suggesting—are all matters for further negotiation.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Supposing you do not agree on these details. Then are you going to withdraw and say 'We have accepted the principles. We do not agree on the details. Now we go back.'

Sri H. C. DASAPPA.—How does it profit us to discuss these hypothetical questions? It depends on what the matters are; whether they are really essential to the scheme of things. Supposing any one of the numerous suggestions made here is not granted by them. Well you must break out? It is foolish. So it is a question whether in essentials we are going to safeguard the interests of our Civil Service. On that, let me assure my Hon'ble friends that there can be no dispute between the Government and the members opposite and the members who are criticising.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Chitaldrug District—General).—Who is to say whether those safeguards are good or not?

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Mysore District—General).—What protection have you given to the military officers you have sent out?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—That does not arise.

Sri M. L. NANJARAJA URS (Mysore District—General).—In the name of security and efficiency there is a tendency in the Centre for over-centralisation.

Sri H. C. DASAPPA.—I do not know whether this should be converted into a question hour.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಇಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಈಗ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಮಾತುಕತೆಗಳು ಎಲ್ಲಾ ಮುಗಿದು ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದ್ದರೂ ತಾವು ಇನ್ನೂ ಹಳೆಯದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಈಗ ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಮಾತುಕತೆಗಳಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಬೆಲೆಯೆಂದು ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಯಾದಮೇಲೆ ಮತ್ತೂ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡನಂತರ ಮನೆಯನ್ನು ಖಾಲಿಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಯಾವಾಗ, ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡುವುದು ಯಾವಾಗ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳು ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಒಪ್ಪಂದದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿನ್ನೆಲ್ಲಿರುತ್ತೆ?

Sri H. C. DASAPPA.—A number of points.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಮನೆ ಖರೀದಿಯಾದಮೇಲೆ ಇನ್ನೇನು ಉಳಿದಿದೆ?

Sri H. C. DASAPPA.—I wanted to say when Sri Gundappa Gowda was going in some strain, that he was referring to various matters of detail

which are matters to be considered when the general principle is accepted. All those things certainly I say are matters still open for negotiation.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ನೀವು ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಿಂದೆ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಅವರೂ, ನೀವೂ, ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳವರೂ ಕಲೆತು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀವು "ಏನಪ್ಪಾ ಎಂತೆಂಥಹವರೋ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿರುವಾಗ, ಅದರಲ್ಲೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡವರು ಸುಮ್ಮನಿರುವಾಗ ನಾವೇಕೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು" ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತು, ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈಗ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರತಕ್ಕದ್ದೇನೆಂದರೆ ಇರತಕ್ಕ 29 ದೊಡ್ಡ ಸ್ಥಾನಗಳ ಪೈಕಿ ಅವರು ನಿಮಗೆ 14ನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದೂ, ಅದೂ ಸಾಲದು ನಮಗೆ 16ಕೊಡಿ ಎಂದು ನೀವು ಅವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತಿರುವುದೂ—ಹೀಗೆ ಹಿಗ್ಗಲ್–ಹೆಗ್ಗಲ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಕೆಲಸ ವಿನಾ ಮತ್ತೇನೂ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. It is not to parry the attack. It is in the interests of the problem. You have taken sufficient time to agree to this principle.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Even now it is not too late.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—During that period these considerations should have been taken serious notice of. That is all the point I am making out. Do not commit the same thing when another occasion arises. It is a good thing that a discussion of this sort comes up. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಡುವುದೇ ಲೇಸೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ.

Sri M. GOVINDA REDDY.—I think they have committed themselves as far as that.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Though I do not have any access to the inner working of the Cabinet, I consider that it is an unfortunate thing that they committed themselves to a principle; they cannot break out now. That is my feeling. If they manage to come out, I will be the first man to congratulate them.

Sri M. N. JOIS.—The only thing that is now open is to trust in their bargaining powers.

(Interruption from Sri G. A. Acharya).

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Sri Acharya strikes different notes now and then as occasions arise. I have no confidence in him. ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಇಂಡಿಯಾ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವಾಗ ಅವರು ನಿಮಗೆ ಹಾಕಿಹೋಗಿರತಕ್ಕ ಷರತ್ತುಗಳು ಎಷ್ಟು ಖಚಿತವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತಿವೆ. ಅವರು ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವರ ಇಷ್ಟಕ್ಕೇ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ನೀವು ಅವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳೂ ಸೇರಿರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಅವರದೇ ಒಂದು different footing ಇರಬೇಕು. Mysore must be treated on a different footing altogether. You must make it clear and as early as possible. It will stop further encroachment on the position of Mysore. ದಯವಿಟ್ಟು ನೀವು ಎಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಅಷ್ಟೂ ನಮಗೆ ಕ್ಷೇಮವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ನೀವು ಈ ಸರ್ವಿಸ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ನೀವು ಪ್ರತಿಯೊಂದನ್ನೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟು ಅವರ ಇಷ್ಟಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

Sri M. N. JOIS.—All these are in the interests of All-India.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—I am not against All-India interests. I would be the first man to fight for the All-India interests. How long are you to concede on that flimsy ground? ನನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ನನಗೆ ಊಟಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ದೇಶಾಭಿಮಾನಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಗಮನಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? But not on this essential, though it may appear to be minor from somebody's point of view. These are very essential matters affecting our daily administration.

Sri H. C. DASAPPA.—May I take it that it is the considered view of my Hon'ble friend that we should have nothing like the benefit of the All-India Services?

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—For some time we are not going to benefit by All-India Services. If I am given the choice, I am going to say, 'no', because I know the advantages otherwise.

Sri M. N. JOIS.—Supposing the Constitution provides for it?

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—I do not stand in the way of the Constitution. But I would renew my efforts to modify the constitution.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Would the Hon'ble Member like to continue the speech?

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—I would like to continue on Monday, not now.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Before the day's proceedings are closed I would like to make a suggestion. In view of the importance of this subject and in view of the fact that only two Hon'ble Members have had the opportunity to discuss about this so far, that too not in full, though of course they were eloquent and vehement, my submission is that this resolution may be taken up on Monday also. I suppose the two Bills that we have on the Agenda on Monday, probably, may be referred to Select Committees. In view of that I believe there would be plenty of time on Monday and we may have full-dress debate on this very vital and important subject. I would suggest that this may be taken up on Monday afternoon if the Hon'ble Leader of the House is not prepared to extend the session on Tuesday.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I think on Monday there is 'Gokulastami'. After Government business, discussion on this resolution can be resumed.

The House stands now adjourned to meet on Monday at 8 A.M.

The Assembly adjourned at Five Minutes past Six of the Clock to meet again at 8 a.m. on Monday, 4th September, 1950.

WD 2204—GPB—550—25-10-50.

LEGISLATIVE ASSEMBLY.

SEVENTH DAY.

Monday, 4th September 1950.

The Assembly met in the Assembly Hall, Old Public Offices, Bangalore, at 8 A.M.

Mr. Speaker (Sri V. Venkatappa) in the Chair.

STARRED QUESTIONS.

(To which oral answers were given.)

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa).—Questions. Question No. 86.

Development of Unani and Ayurvedic Systems of Medicine in India.

*Q.—86. Janab SYED ABDUR RAHMAN (Chikmagalur *cum* Shimoga-Muslim).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they are aware that a Thibba Conference was held in the month of February 1950 to promote the development of the Unani and Ayurvedic Systems of medicine in India :

(b) whether they have received the resolutions passed at the Conference for taking action thereon ;

(c) the steps they have taken in the matter ?

A.—Sri T. SIDDALINGAIYA (Minister for Education and Public Health).—(a) Yes.

(b) Yes.

(c) As the resolutions relate to the formation of the Department of Indian Medicine, appointment of Directors and Assistant Directors, the establishment of Ayurvedic and Unani Hospitals in all the District Headquarters and the establishment of Ayurvedic and Unani Central Pharmacies, etc., it is considered necessary to place the subjects before a meeting of the Central Board of Indian Medicine shortly.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Will the Hon'ble Minister for Public Health be pleased to furnish copies of those resolutions ?

*Sri T. SIDDALINGAIYA.—I do not think that Government can supply copies of resolutions passed in a public conference.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—I made the request so as to enable members to have an opportunity to know what exactly are the resolutions which were passed in the Conference.

Sri T. SIDDALINGAIYA.—I believe it is not the business of the Government to supply copies of that nature.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Can the Hon'ble Minister do so now ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—I do not think it is called for.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—With regard to the resolutions relating to the formation of the Department of Indian Medicine, appointment of Directors, etc., it is stated that it is considered necessary to place the subjects before a meeting of the Central Board of Indian Medicine shortly. May I know if the Government themselves are not in a position to consider these matters ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—It is a hotch-potch. The idea is to have one integrated system for the whole of India. With that background we have to consider the matter. Mysore apart from other States cannot consider finally these systems of medicine alone.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Sir, are you contemplating integration of this also? There were questions of integration of services.

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Integration of system is different from integration of services.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Sir, there is a resolution that such matters as the formation of a Department of Indian Medicine, etc. should be

referred to the Government of India for constituting an All-India Indigenous Medical Council. Cannot the Government of Mysore press the Government of India in this matter?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—It is already under the consideration of the Government. There was a conference held recently. We are awaiting the results of that Conference.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Is the Hon'ble Minister aware that in the Civil Area of Bangalore, there is a growing demand for a Unani and Ayurvedic Hospital on the lines of the Jayachamarajendra Institute in Bangalore? Will the Government consider the possibility of having an institution of the same kind in the Civil area also?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—I admit that there is a demand for such a hospital everywhere. But, for the present to start another institution like the Jayachamarajendra Institute in Bangalore City is not contemplated.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Will the Government considering the demand of the public, at least now take steps in that direction and see that one is started in the Civil Area some time later?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Government will consider the matter at the proper time.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—With regard to the qualification of the Senior Hakim here, there was a resolution to the effect that only a qualified person should be appointed for the post. Have the Government considered this resolution and seen that an unqualified person does not hold such post?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—It is always so.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Will it not reflect discredit on an institution if an unqualified person is appointed?

Mr. SPEAKER.—How does this question arise?

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—There is a resolution that unqualified persons should not be appointed for such jobs. Should not Government consider......

Mr. SPEAKER.—I do not think that it is permissible.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Sir, my question is, should not the Government consider qualification as the only requisite in making the appointments?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—What doubt is there? Only qualified persons will always be appointed.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Will they consider the question that the Senior Hakim in the present institution should be qualified properly?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—The general answer covers your particular question.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—In the last session of the Legislative Assembly, the Hon'ble Minister was pleased to say that increased provision will be made for the Unani and Ayurvedic Systems of Medicine in the next year? Will the Government consider increasing the provision in the next year?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Let next year come.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Is there a possibility of increasing the provision for this purpose next year?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—I hope so.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Is the Hon'ble Minister aware that during the time of his predecessor, a committee was formed to go into the matter of indigenous systems of medicine? If so, may I know what has happened to that Committee?

Mr. SPEAKER.—How does this question arise?

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—A Committee was appointed to propagate an efficient system of Indian Medicine .....

Mr. SPEAKER.—Can the Hon'ble Member ask any question relating to that?

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA (Chitaldrug District—General).—May I know if the system of Indian medicine is a Provincial or Central subject?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—I do not consider......

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member wants to know whether Indian Medicine is a State or Central subject.

Sri T. SIDDALINGAIYA.—I do not consider this either Provincial or Central, as it is a subject affecting the whole country.

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA.—Under the Constitution of India, are not 'Medical' and 'Public Health' State subjects ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—If it is from the point of view of services, his question is correct. It is a State subject so far.

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA.—Have not the Government of Mysore laid down certain lines on which Indian Medicine should be developed in the Mysore State itself ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Yes. We are considering all that.

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA.—If that is so, should not the Government take necessary action to implement the decisions already arrived at to improve the prospects of Indian medicine both from the people's point of view and from the point of view of those who serve in this department ?

Sri T. SIDDALINGAIYA—It is under consideration.

Urdu Professor in the Mysore University.

*Q.—101. **Janab MOHAMED VALIULLA** (Kolar—Muslim). —

Will the Government be pleased to state ! –

(*a*) whether they have appointed a Professor for Urdu in the University of Mysore;

(*b*) if the answer is in the affirmative, the name of the Professor ?

A.—**Sri T. SIDDALINGAIYA** (Minister for Education and Public Health)—

(*a*) No.

(*b*) Does not arise in view of reply to above clause.

Janab MOHAMED VALIULLA.—Why was an advertisement made ?

Sri T. SIDDALINGAIYA—Before an advertisement was made, it was expected that the person who had already been appointed would come back. There were some other difficulties also, which I am not able to disclose on the floor of the House.

Janab MOHAMED VALIULLA.—Was not the advertisement made long back ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—It was made sometime ago.

Janab MOHAMED VALIULLA.—Was it not two years back ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—It was not made two years back, but only a few months ago.

Janab MOHAMED VALIULLA.—Who was responsible for not filling up the post for such a long time ? Is it the University or the Government ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—I regret I cannot disclose.

Janab SYED ABDUR RAHMAN (Chikmagalur *cum* Shimoga—Muslim).—Sir, is it not a fact that a committee was constituted for this purpose and some professors from Lucknow and Aligarh Universities were invited to take a decision in this matter and the committee met here.........?

Sri K. PUTTASWAMY (Mysore District—General)—In respect of the answer given by the Hon'ble Minister, I submit that the Hon'ble Speaker must direct him to disclose it, because it is not of such a confidential nature. The question was whether the records are pending disposal in the University or in the Government. I do not think the information would be of a confidential nature and I request the Chair to kindly direct the Hon'ble Minister to disclose it to the Members. If the records are pending with the University, the University will have to be blamed for it. On the other hand, if the records are pending with the Government, then the Government will have to be blamed for keeping them undisposed for such a long time. So in the interest of the administration, the Hon'ble Minister must be called upon to disclose the information.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Is it not a fact that the Vice-Chancellor appointed a committee consisting of Professors of Urdu from Lucknow and Aligarh Universities to take a final

decision and the Committee has made recommendation to Government ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Yes, a committee has been formed.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—The committee was formed, it sat and it took a decision over a year ago. It has selected a candidate and sent recommendation. That took place over one year ago.

Sri M. N. JOIS (Mysore District—General).—The Hon'ble Member has all the information !

Janab SYED ABDUR RAHMAN—Because the Hon'ble Minister was pleased to say...........

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Chitaldrug District–General)—Is the question hour meant for lecturing on the subject or for eliciting information ?

Mr. SPEAKER.—It is meant for putting questions and getting information.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Has not that committee taken a decision in the matter ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—A Committee had been appointed and it had taken a decision. But on the top of that there were some resolutions in the University for changing the Board of Urdu into a Board of Islamic Studies. Since then some complications have arisen. Therefore, steps were not taken to give effect to the recommendation of the committee.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—May I take it that the matter is under the consideration of the Government ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.— Everything is under the consideration of the Government.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—May I take it that the resolutions which have been sent up to the University authorities are in regard to a new matter, not in connection with the Urdu Professorship ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—It is connected.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—What is the other matter which is connected to this ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—I do not understand the question.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Is it something quite different from Urdu ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—It is as I said a new resolution passed that the Board of Urdu should be converted into a Board of Islamic Studies instead of continuing as Board of Urdu. That resolution is under consideration.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Is there no Chair already existing for Urdu ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.— The subsequent resolution has changed it.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Subsequent resolution has not changed it. The Urdu Chair is there.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member can only ask for information.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Will the Government be pleased to say whether an early decision will be taken in the matter of Urdu Professorship ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Certainly.

Janab MOHAMED HANEEF (Bangalore—Muslim).—Have the Government abolished the Urdu Chair ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—It is under consideration.

Janab MOHAMED HANEEF.—For abolition ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.— The Government have not taken any decision in the matter.

Janab MOHAMED HANEEF.—Is it likely to be abolished ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—That is hypothetical.

Janab MOHAMED HANEEF.—Have the Government taken steps for the abolition of that chair ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—University is considered an autonomous body and Government will have to take decisions upon the resolutions of the University Council.

Janab MOHAMED HANEEF.—Have the University Council decided to abolish the Urdu Chair ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—It has resolved that it may be converted into a Chair of Islamic Studies.

Mushir-ul-Mulk J. MAHOMED IMAM (Chitaldrug *cum* Tumkur—Muslim)—Did the University Council pass a resolution by a majority recommending

a certain person for filling the post of Urdu Professor ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Yes.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Was that resolution forwarded to the Government ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Yes.

Janab J. MAHOMED IMAM.—When was that done?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—It has been answered.

Janab J. MAHOMED IMAM.—What action have the Government taken on that resolution ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.— That question is answered already.

Janab J. MAHOMED IMAM.—When did the University Council send the recommendation to convert the Urdu Chair into a Chair of Islamic Studies?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Notice.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Shall I say that it was sent about two years ago ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—It is possible.

Janab J. MAHOMED IMAM.—During all this time, why is it that the Government have not passed any orders on the question ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—It is under the consideration of the Government.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Do Government need one year to consider this simple matter, whether to convert it or not ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Due to the traditional way, it has to be considered a bit slowly and carefully.

Janab J. MAHOMED IMAM.—What is the traditional way? Do you need more than one year to consider this and say 'Yes' or 'No' ? Is it not a fact that the Government did not want to take a final decision in the matter ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—That is why I submitted that there are certain matters of a confidential nature which I did not wish to disclose on the floor of this House.

Janab J. MAHOMED IMAM.—After the resolution was sent, have the Government consulted the University Council regarding the filling of the vacancy that has been created?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Yes.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Have the Government received any representation on this matter ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.— From whom ?

Janab J. MAHOMED IMAM.—From the public.

Sri T. SIDDALINGAIYA.— No, nothing that Government are aware of.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Have the Government consulted the public, the people concerned, whether it is desirable to retain the Urdu Chair or not ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—It is not necessary I consider.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Are the Government aware that when the Urdu Chair was created, the people concerned and the public were consulted by the Government and it is in pursuance of the public opinion that the Urdu Chair was created ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—There is an autonomous body, the University which decides this question and they will take into consideration the public opinion also.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Is it not a fact that when the Urdu Chair was created in 1941, the Government did consult the people concerned and the public regarding the suitability or desirability of having a Urdu Chair ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Any number of times the public may be consulted and any number of decisions may be taken. That is not prevented.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Now will the Government be pleased to consult the public, the people concerned, before taking any hasty step regarding this important matter ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—What is the public that is to be consulted ? It is very vague.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Public means, the people who are interested in Urdu. Will the Government be pleased to consult them before taking any action in the matter ? I know it is a very controversial question. But yet, will the Government be pleased, before passing final orders, to consult the public concerned ?

Sri. T. SIDDALINGAIYA.—Any representation by them will be considered by the Government.

Janab J. MAHOMED IMAM.—As was done last time, will the Government be pleased to send for the leading people in the State and ascertain their views? It does not cost them anything.

Sri T. SIDDALINGAIYA.—I do not think that the Government should take the initiative in the matter. There is the University Council which will do all that.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Will the Government refer this to the University Council with the direction that the matter is pending for a long time and that action should be taken immediately?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—We will consider that.

Mr. SPEAKER.—Next question.

Primary, Middle and High Schools in the State.

Q.*—111. **Sri B. HUTCHE GOWDA (Tumkur District—General).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) during the years 1947-48, 1948-49, 1949-50, and 1950-51,—

(i) the number of Primary Schools and students therein;

(ii) the number of Middle Schools and students therein;

(iii) the number of High Schools and students therein;

(*b*) out of the above, the number run by Government, the number run by private institutions, the number run by Municipalities and the number run by District Boards?

A.—**Sri T. SIDDALINGAIYA** (Minister for Education and Public Health).—

(*a*) and (*b*).—

Year	High Schools		Middle Schools		Primary Schools	
	No.	Strength	No.	Strength	No.	Strength
1947-48 ...	127	32,736	617	97,760	9,285	519,556
1948-49 ...	166	51,261	701	113,951	9,766	587,539
1949-50 ...	189	56,257	709	123,461	10,166	Not yet compiled
1950-51 ...	Figures not yet compiled					

Kinds of High Schools					Kinds of Middle Schools				Kinds of Primary Schools			
Government	District Board	Municipal	Aided	Unaided	Government	Municipal	Aided	Unaided	Government	Municipal	Aided	Unaided
27	...	56	29	15	538	...	49	10	7.785	...	1,489	11
33	8	63	56	6	626	4	62	9	8,229	35	1,494	8
38	16	64	61	10	628	4	67	10	Not yet compiled			

NOTE.—The information furnished in respect of the year 1949-50 is provisional.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ 1949-50ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 709 ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿದ್ದುವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ incomplete ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳೂ ಸೇರಿವೆಯೇ?

* ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಸೇರಿಲ್ಲ. ಇವೆಲ್ಲ complete ಮಿಡ್ಲ್‌ಸ್ಕೂಲುಗಳು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಹಾಗಾದರೆ 1950ನೆಯ ಮಾರ್ಚಿನಲ್ಲಿದ್ದ incomplete ಮಿಡ್ಲ್‌ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೇಳಲಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಸುಮಾರು 300 ಇರಬಹುದೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ಧಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಸ್ಕೂಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಂದಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿರುವವರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಬೇಕಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.— ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಅದು ನ್ಯೂ ಟೈಪ್ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು complete ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲೆಂದು ಎಣಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ನ್ಯೂ ಟೈಪ್ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕಲ್ಲವೇ ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Government are not satisfied about these new type middle schools. We want to raise them to full status.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಅದು ಸರಿ. ಆದರೂ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಓದುವವರೆಷ್ಟು ಮತ್ತು ಪ್ರೈಮರಿ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಓದುವವರೆಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಆ ಅಂಕಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಶೇಖರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕು. ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಆ ಅಂಕಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ಆ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.— ಈಗಿರುವ incomplete ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಪಕ್ಕಾ ಸ್ಕೂಲುಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನಸುದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಈಗಿರುವಂತೆ incomplete ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳೇ ಇದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ನೀವು ಹೇಳುವಂತೆ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲೇನೋ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಆ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸುವುದೂ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಅದು ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿಲ್ಲ.

Sri G. VEERAPPA (Chitaldrug District—General).—Is there any time limit to convert these incomplete middle schools into *pucca* middle schools?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—I have answered that question.

Sri G. VEERAPPA.—Is there any time limit within which these incomplete middle schools must be converted into *pucca* middle schools?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—As and when finances permitting.

Sri G. VEERAPPA.—I want to know whether for want of buildings a number of middle schools are not working properly?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—I do not know its effect. Anyway there are a number of schools which have no buildings.

Sri G. VEERAPPA.—Is it a fact that there has been a Government Order with regard to schools directing that the construction of the buildings must be stopped now, even if they have been undertaken?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—There are some cases like that.

Sri G. VEERAPPA.—Is there a general order directing that all these primary, middle and high school buildings must be stopped now at whatever stage they might be?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—In a few cases it has been done; not in all cases.

Sri G. VEERAPPA.—So there is no general order?

Mr. SPEAKER.—The question of buildings does not arise.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈ Incomplete ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾದುವು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಈಚೆಗೆ 1942-43 ರಿಂದ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಇವಲ್ಲದೆ ನ್ಯೂ ಟೈಪ್ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳೆಂದು ಬೇರೆ ಇವೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಉತ್ತರ ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.— ಇವುಗಳಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ದಾನಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಧರ್ಮದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದ ಭಾಗದ 'ಕೋಟಾ'ವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರೇ ಬೇಕಾದರೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಎಲ್ಲಿಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಕೇಳಿ ಅವರೇ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ; ಕಾಲ ಹಿಡಿಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಈ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವವರು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ಅಥವಾ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯವರೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಇದುವರೆಗೂ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಇಲಾಖೆಯವರೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಚೆಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೋರಿಕೆಗಳೇನಾದರೂ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅಂದರೆ, ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳಿಗೆ ವಹಿಸಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ನಾವು ವಹಿಸಿಲ್ಲ. ಅವರೇ ಬಂದು ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಅನುಮತಿಕೊಟ್ಟಿದೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Chitaldrug District—General).—May I know how many new type middle schools there are in the State ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—About five hundred to six hundred.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Are there any new type middle schools which have been converted into *pucca* middle schools this year, *i.e.*, 1950-51 ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—There are some.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—May I know approximately the number ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Very few; negligible; may be 8 or 10.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Have the Government any scheme in view whereby within a specified period all these new type middle schools can be converted into *pucca* middle schools?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—That is under contemplation, not yet decided.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Are the Government getting any annual reports regarding the working of these high, middle and primary schools—how many are flourishing and how many are in a languishing condition, etc. ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—All are in good condition.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—May I know whether the standard particularly in some of the high schools has not suffered for want of proper equipment and teaching personnel?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—It is possible. But everything is being looked into.

Sri H. K. VEERANNA GOWDA (Mandya District—General).—May I take it for granted that the number given of new type middle schools as five hundred to six hundred is correct ?

Mr. SPEAKER.—On the face of it it is not correct.

(Laughter.)

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈ ವರ್ಷ ಹೊಸದಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು, ಎಷ್ಟು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಈ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪಟ್ಟಿ ತರಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದು, ಪಟ್ಟಿಯನ್ನಲ್ಲ. ಹೊಸದಾಗಿ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪಟ್ಟಿ ಈಗ ನನ್ನಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಂಜೂರುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಅದಕ್ಕೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು. ಸುಮಾರು 15—16 ಆಗಿರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳು ಮಂಜೂರಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಮಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಮಂಜೂರಾಗಿರುವುದು ಸುಮಾರು 5—6 ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಅವು ಸರ್ಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳೇ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳೇ ಅಥವಾ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಸರ್ಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳು ಯಾವುವೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಸರ್ಕಾರಿ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಒಂದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದ ಮೇಲೆ ಇವು ಯಾವ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳು ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳು ಅಥವಾ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಾಗಿರಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಹತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ದ್ರವ್ಯ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯದೆ ಇರುವ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಸರ್ಕಾರಿ ದ್ರವ್ಯ ಪಡೆಯದ ಎಂದರೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಸಹಾಯ ದ್ರವ್ಯ ಕೇಳದೆ ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಂಥವುಗಳೇ ಅಥವಾ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿಯೂ ತಾವು ಸಹಾಯ ಕೊಡದಿರುವಂಥವುಗಳೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಕೇಳದಿರುವುವುಗಳೂ ಒಂದೆರಡಿವೆ. ಮಿಕ್ಕವರು ಕೇಳಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚೆನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಅವುಗಳನ್ನು recognise ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು—ಕೆಲವನ್ನು recognise ಮಾಡಿದೆ. ಬಹುಶಃ ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ recognise ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಕೆಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡೋಣವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಾವು ಹೇಳೋಣವಾಯಿತು. ಹಾಗಾದರೆ unrecognised High Schoolsನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹುಡುಗರು ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಹೇಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ;

Sri T. SIDDALINGAIYA.—In view of that inconvenience to boys, Government are going to recognise the schools if they properly educate the boys. There will not be any difficulty so far as their examinations are concerned.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡು ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ತಾವು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುವುದು ಚಾಲ್ತಿ ಸಾಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೋ ಅಥವ ಅದು ಪ್ರಾರಂಭವಾದ 3-4 ತಿಂಗಳ ನಂತರವೋ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅದನ್ನು ವರ್ಷಾರಂಭವಾಗುವುದರೊಳಗಾಗಿಯೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. That is a correct principle, I admit.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Are the Government aware that schools have been sanctioned six months, eight months, one year after the commencement of academic year ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡಿನವರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಬಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

Sri L. SIDDAPPA (Shimoga District-General).—Is he referring to the particular District Board President ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಗಳು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಬೋರ್ಡುಗಳವರು ಈ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ತಮಗೆ ಅವರಿಂದ ಅರ್ಜಿಗಳೇನಾದರೂ ಬಂದಿದೆಯೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

Mr. SPEAKER.—That supplementary does not arise.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ನೀತಿಯಾಗಿದೆಯಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು.—ಈಗ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ 16,434 ಗ್ರಾಮಗಳ ಪೈಕಿ 6,420 ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿದ್ದು ಬಾಕಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅಂಶ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಅಷ್ಟು ಇರಲಾರವು. The number is not correct.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು.—ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ವರ್ಷ ವರ್ಷ 400 ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಳೆದ 8-9 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ ;

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಆದುದರಿಂದಲೇ ಈಗ ಸುಮಾರು 9,000 ಪಾಠಶಾಲೆಗಳೂ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಚ್. ಚಂದ್ರಶೇಖರಯ್ಯನವರು.—ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಈಗ ತಾವು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚೆನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈ ವರ್ಷ ತಾವು ಎಷ್ಟು ಪಕ್ಕಾ ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಾನಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚೆನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಸುಮಾರು 40 ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲವೇ;

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಆ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲೇ ಮಂಜೂರಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—10 ಸಾವಿರ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳ ಪೈಕಿ ಎಷ್ಟು ಸರ್ಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿವೆ ? ಎಷ್ಟು ಖಾಸಗಿ ಕಟ್ಟಡದಲ್ಲಿವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಈ ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿಗಾದರೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನೊದಗಿಸಲು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಈಗ ತಾವು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿರುವ ಪ್ರೈಮರಿ ಮತ್ತು ಮಿಡಲ್ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಮರದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೇ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಇಲ್ಲ; ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಲು ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಇನ್ನೆಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಸ್ವಾಮಿ ?

Mr. SPEAKER.—The question does not arise.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—1949-50ಕ್ಕೆ 16 ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ಪುಸ್ತಕದ III ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು 19 ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ IV ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಪೈಕಿ 16 ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳೆಂಬುದು ನಿಜವೋ ಅಥವಾ 19 ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳೆಂಬುದು ನಿಜವೋ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ನಾವು ಕೆಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವನ್ನು ಅವರೇ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಈ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಅವುಗಳೆರಡೂ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು. ಆದುದರಿಂದ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನೊದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈ ವರ್ಷ ತಾವೇನಾದರೂ ಹೊಸದಾಗಿ ನ್ಯೂ ಟೈಪ್ ಮಿಡಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ಎಷ್ಟು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ಸುಮಾರು 50ಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು 60ರ ಒಳಗೇ ಇರಬಹುದಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ತಾವು ಕೋಟಾ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟನ್ನೂ ಈ ಹಣಕಾಸಿನ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಈಗಲೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ಹಾಗೆ ಹಣವನ್ನು ತಮಗೆ ಕೊಡಲಿಕ್ಕಾಗದಿದ್ದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗೀ ಜನರು ತಮ್ಮಿಂದ ಮುಂಗಡವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಮೊಬಲಗನ್ನಾದರೂ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಅನಾನುಕೂಲತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮೊದಲು ಸಹಾಯ ನೀಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

Sri H. C. LINGA REDDY (Kolar District—General).—Has it come to the notice of the Government that some of the District Board High Schools do not have proper buildings?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಆ ವಿಚಾರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Are the scales of pay of the teachers in Government High Schools, Municipal High Schools and District Board High Schools uniform?

Mr. SPEAKER.—That does not arise.

Sri V. S. NARAYANA RAO (Bangalore City—General).—How many primary schools in the State are basic education schools?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಬೇಸಿಕ್ ಎಜ್ಯುಕೇಷನ್ ಸ್ಕೂಲೆಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಲ್ಲ. ಬೇಸಿಕ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲೆಂಬುದಾಗಿ ಉತ್ತನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರನ್ನು ಮಾತ್ರ ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ.

Preventing quacks practising in the State.

*Q.—116. **Sri Kadidal MANJAPPA** (Shimoga District—General).—

Will the Government be pleased to State :—

(*a*) whether they are aware that there are large number of quacks practising in the State as doctors;

(*b*) whether they have taken any step to prevent these quacks from practising?

A.—**Sri T. SIDDALINGAIYA** (Minister for Education and Public Health).—(*a*) Government are aware that a few quacks are practising in the State as doctors.

(*b*) There is no law at present by which quackery can be prevented.

Sri Kadidal MANJAPPA.—What is the number of quacks practising in the State—both Allopathic, Ayurvedic and Unani?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—I think the questioner may give to me that information as to the number of quacks practising. I have no information about it.

Sri L. SIDDAPPA (Shimoga District—General).—So the Hon'ble Minister may please occupy the member's seat and the member his seat?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—I think Hon'ble Member Sri Siddappa's inference is not correct.

Sri L. SIDDAPPA.—It is a suggestion; it is not an inference.

Sri Kadidal MANJAPPA.—I would like the Hon'ble Minister to make a list of quacks practising in the State.

Sri T. SIDDALINGAIYA.—We have to investigate and find the number of quacks that are available in the country and try to eliminate them.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Do not the Government consider it their duty............

Sri G. A. ACHARYA (Bangalore District—General).—I have not understood what is meant by 'quacks.'

Sri Kadidal MANJAPPA.—Unqualified medical practitioners. Is there any Act like the Registration of Medical Practitioner's Act?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Unqualified medical practitioners ಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ to prevent the quacks from practising, there is no Act.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Is there any law in the neighbouring Provinces to prevent quacks from practising?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Not that the Government are aware of.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Are the Government aware that thousands of persons die on account of administration of medicine by these quacks?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—No.

Sri Kadidal MANJAPPA.—Will the Government think of enacting legislation to prevent quacks from practising?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—If that is brought before the House by any Member, it may be considered.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೀರಪ್ಪನವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಹತ್ತು ವರ್ಷ ಅನುಭವ ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಆ ತರಹ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೀರಪ್ಪನವರು.—ಕ್ವಾಲಿಫಿಕೇಷನ್ ನಿಗದಿ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಅದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ನಿರ್ಬಂಧಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೀರಪ್ಪನವರು.—ಬೊಂಬಾಯಿ ಕಡೆ ಆ ತರಹ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ಅಂಥವರು ಡಾಕ್ಟರುವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಭವದಿಂದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಏನು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ವ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಮೊನ್ನೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆದು ಚರ್ಚೆಯಾದಾಗ ಒಬ್ಬರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಅಂಥವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಚನೆಯನ್ನು ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು.—ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅರ್ಹತೆ ಪಡೆದಿಲ್ಲದಿರುವವರು ಡಾಕ್ಟರುಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತೀರಾ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Some unqualified people are better than some qualified people.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು.—ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಷನರ್ಸ್ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. Quacks ಎಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ವಿಷಯವೇನು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನವರಿಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಲು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಅವರೇ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು; ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—Quacks ಎನ್ನುವರು ಅಳಲೇಕಾಯಿಪಂಡಿತರೆಂದು ಕರೆಯುವವರಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಹಾಗಲ್ಲ. ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಅಥವಾ ಸ್ಕೂಲು ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಅಥವಾ ಡಿಪ್ಲೊಮಾ ಅಥವಾ ಡಿಗ್ರಿ ಇಲ್ಲದಿರುವವರು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ quacks ಎಂದು ಡಾಕ್ಟರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಆರ್ಷೇಯದಿಂದ ಆಯುರ್ವೇದವನ್ನೋದಿ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು quacks ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನಾದರೂ ಕ್ರಮ ನಡೆಸಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಅದಕ್ಕೇನೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಬ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಆ ತರಹ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೇ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—It may be considered.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—Quacks ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯೋ ಅಥವಾ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯೋ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತೇಜನವಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲೇ ತಾನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅವರು ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸ್ ಮಾಡುವುದು?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಇರಬಹುದು.

Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General).—Does the Hon'ble Member state that these quacks are serving a useful purpose in the society?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—They are doing some service.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Are they very necessary to answer the medical needs of the people?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—It is a matter of opinion.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Have not the Government enough institutions to train doctors and Ayurvedic physicians?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—There are institutions to train everybody.

Sri M. GOVINDA REDDY.—In view of the Government providing ample opportunities for training, would they

not be able to stop these quacks practising ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Not at present and until provision is made sufficiently to meet the demands of the people.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Does it not render an unnecessary number of quacks practising ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—It is not unnecessary at present when there is shortage of doctors.

Sri M. GOVINDA REDDY.— Are not Government training enough number of doctors required by the country ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—Naturally.

Sri M. GOVINDA REDDY.—Are Government aware that a number of doctors are going out of the State ?

Sri T. SIDDALINGAIYA.—May be going out of the State.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ-ನಿಮ್ನ ಪಂಗಡ).—ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ quacks ಇರುವುದರಿಂದ ಗರ್ಭಿಣಿ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.—ಅಂಥಾದ್ದು ಯಾವುದೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

Mr. SPEAKER.—Question No. 9. Sri S. Kariappa.

Sri S. KARIAPPA.—I am not putting the question.

Mr. SPEAKER.—Next Question No. 69. The Hon'ble Member Sri H. B. Gundappa Gowda is not present. The question will be treated as unstarred question.

Survey of Areas uncultivated due to inadequacy of Rains.

*Q.—77. **Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA** (Chitaldrug District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they have made a survey of the areas in the State which have not received adequate rains and where the lands remain uncultivated so far ;

(*b*) whether any precautionary measures have been taken by them to provide work and source of livelihood to the people who are affected thereby ?

A.—**Sri H. SIDDAIYA** (Minister for Revenue and Excise).—(*a*) The Deputy Commissioners of Districts and the Revenue Commissioner have toured in the areas where agricultural operations could not be commenced in time for want of rainfall.

(*b*) Needful action has been and is being taken wherever necessary.

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA.—Have they listed such areas so far ?

Sri H. SIDDAIYA.—Yes.

Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA.-What are the measures so far taken to provide livelihood to the people in such areas ?

Sri H. SIDDAIYA.—In Gundlupet, Challakere and Chamarajanagar repairs and restoration of minor tanks were undertaken.

Review Appeals before the present Government.

*Q.—108. **Sri B. HUTCHE GOWDA** (Tumkur District—General).—Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of Review Appeals against the decisions of the previous Government that the Minister for Revenue has admitted from January 1948 up-to-date ;

(*b*) the petitioners and respondents in them (details to be given) ;

(*c*) the number of appeals disposed of till now ; the results in each case, with date ;

(*d*) the number of appeals that were transferred to other Ministers for disposal and of these, the number disposed of ;

(*e*) whether there is a rule that Revenue Appeals should be inquired by a Bench of two Ministers ; if so, whether this rule is being observed ?

A.—**Sri H. SIDDAIYA** (Minister for Revenue and Excise).—

(*a*) Twenty-four.

(*b*) A copy of Statement is appended below

(*c*) Seventeen (*vide* statement to clause (*b*) above).

(*d*) Nil.

(*e*) No. Under the existing Rule 17 of the Government Business Rules, Revenue Appeals and Revision applications can be heard and disposed of by the Minister in charge of the Revenue Department.

STATEMENT.

Serial No.	Appeal or Review petition	Name of the Appellant	Name of the Respondent	Date of Previous order	Date of Subsequent order	Substance of order: Reversal or modification	Substance of order: Confirmation	Substance of order: Pending
1	100	M. S. Venkata Rao, Sidlaghatta ...	(1) Venkataswami (2) Malappa, (Sugehalli, Sidlaghatta Taluk).	3—10—1947	26—2—1949	...	Confirmed	...
2	112	Halumane Gowdara Basamma, Thattihalli, Shimoga Taluk.	(1) P. Mahipathi Rao, Shimoga, (2) Gajanoor Basappa, (3) Khaji Mohammad Abdulla, Hole-honnur	1—10—1947	...	...	...	Pending
3	114	Gopala Gowda ...	Government ...	14—8—1947	31—10—1949	...	Confirmed	...
4	133	B. N. Venkata Ramiah, Balapura, Devanahalli Taluk.	...	21—10—1946	12—5—1948	...	Do	...
5	137	Maistry Gangiah (Kellur Village, Gubbi Taluk).	Dharmiah ...	8—11—1947	4—6—1949	...	Do	...
6	150	N D. Krishnamurthy and N. D. Nagappa, Arsikere.	Government ...	24—4—1947	16—11—1949	...	Do	...
7	161	Kenchegowda, Settihalli, Vemagal Hobli, Kolar Taluk.	Do ...	18—12—1947	2—1—1950	...	Do	...
8	176	Belluli Java Devappa, Davangere ...	Do ...	29—3—1947	22—4—1950	...	Do	...
9	185	R. Devara Kondappa, Anekal ...	Do ...	20—1—1947	...	...	...	Pending
			1948-49					
10	28	(1) Gudianna, (2) Doddiah, (3) Kariyappa, (4) Gudiappa, Basavanapalya, Magadi Taluk.	(1) Lakkegowda, (2) Kallegowda ...	13—4—1946	3—5—1949	...	Confirmed	...
11	40	P. Seshagiri Rao, Pallaghatta, Jagalur Taluk ...	Nagaraja ...	6—5—1947	17—11—1948	...	Do	...
12	40 (a)	B. N. Venkataramiah, Balepur, Devanahalli Taluk.	Do ...	21—11—1946	29—11—1948	...	Modified	...
13	116	Patel Halappa, Kariganur, Chamarajanagar Taluk.	Seshappa Setty and two others ...	26—11—1946	25—5—1950	...	Confirmed	...
14	131	Rangegowda (Narasapur, Arsikere Talnk). ...	N. Krishniah ...	22—2—1946	21—12—1949	...	Do	...
15	134	Gowdamallappa, Voddakal Village, Chennagiri Taluk.	Gowda Basappa ...	2—6—1947	...	...	...	Pending
16	157	Siddalingappa, Benachagere, Gubbi Taluk ...	Beedimane Sangappa ...	21—12—1945	...	...	...	Do
17	180	G. Narasimha Murthy, Bugudanahalli, Tumkur Taluk.	Government ...	21—4—1941	20—4—1950	...	Confirmed	...
18	188	M. Gulam Mohideen. Mysore City ...	Lingegowda, Seeranaguppe, Kankanhalli Taluk	5—1—1946	...	...	...	Pending
19	199	Veerachari, Byalabu, Kankanhalli Taluk ...	...	15—1—1944	17—12—1949	...	Confirmed	...
			1949-50					
20	100	(1) Birur Rudrappa, K. N. Chandrasekhar, Birur.	...	6—12—1946	1—5—1950	...	Do	...
21	101	(1) Shivalingiah, (2) Mahadevamma, (3) Shivalingamma, (4) Gangamma.	Gubbanna, Cloth Merchant, Hassan ...	26—6—1946	17—11—1949	...	Do	...
22	115	(1) S. Thimmarayappa, (2) K. Meenakshi Sundara Rao, Anekal Town.	Nanjappa and others of Hosur, Anekal Taluk	22—4—1947	...	...	...	Pending
23	212	B. T. Shivaramagowda, K. Bevinahalli, Turuvekere Taluk.	Rangegowda and others of the same village.	17—7—1947	3—6—1950	...	Confirmed	...
			1950-51					
24	77	S. K. Kempiah, Sanaba Village, Kunigal Taluk.	Government ...	1—10—1947	...	...	...	Pending

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಈವರೆಗೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ 24 ಕೇಸುಗಳನ್ನು re-open ಮಾಡಿದ್ದೀರಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—Re-open ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಪಾರ್ಟಿಗಳು ಬೇಕಾದರೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡಿನ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ರಿವ್ಯು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ಅವನ್ನು ಆಡಿಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಅವಕ್ಕೆ ನಂಬರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ the number of such cases filed ಎಂದು ಅರ್ಥ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಅವೆಲ್ಲಕ್ಕೂ stay ಆರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ನೋಡಿ ಹೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—Stay ಆರ್ಡರ್ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಅನೇಕ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಹಾಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಅಪೀಲ್ ದಾಖಲು ಮಾಡಿ ತಾನೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಹಾಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ discretion ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಆ 24 ಕೇಸುಗಳಲ್ಲದೆ ಇನ್ನ್ಯಾವುದೂ ಬಂದಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ತಾವು ಕೇಳಿರುವ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ review petitions disposed of by the previous Ministers ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ರಿವ್ಯು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ಜಡ್ಜ್ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರು ತಾನೆ ಆರ್ಡರು ಮಾಡುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಅದು ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಕಾನೂನು ಇದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಈ 24 ರಿವ್ಯೂ ಕೇಸುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಫೈಸಲು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಅದನ್ನು ಅಪೆಂಡಿಕ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. 17 cases are disposed of. In 16 cases the orders are confirmed. In a single case the order was modified; a Patel had been suspended for three years but the period he had undergone for two years was considered sufficient.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಕಪರ್ ಆಗಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಕಾನೂನಿದೆ ; ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಯಾವ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—217 ಇತ್ಯಾದಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡಿನಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—217ನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಓದುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಸೆಕ್ಷನ್ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ತಮಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಯಾವುದಾದರೂ ಅಪೀಲು ತಮ್ಮಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಸಚಿವರಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಹಾಗಾದರೆ (d) ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಲ್ಲಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಆ ಕೇಸುಗಳ ಪೈಕಿ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಪ್ರಶ್ನೆಯ (2)ನೆಯ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಿರುವಂತೆ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಪೀಲುಗಳು ಮತ್ತು ರಿವಿಜನ್ ಕೇಸುಗಳನ್ನೂ ಒಬ್ಬರೇ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ನಿಯಮವಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಆಜ್ಞೆಯ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ನಿಯಮವಿದೆ ಎಂದು ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು; ಅದು ಯಾವ ನಿಯಮ ? ಅದರಲ್ಲೇನಿದೆ ?

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Mysore District–General).—Sir, I rise to a point of order. The time of the House cannot be wasted in reading out sections.

Mr. SPEAKER.—Yes, I agree.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—217 ಮತ್ತು 218 ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿದೆ. I will hand over the book to the Hon'ble Member.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ರಿವ್ಯೂ ಆದ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ರಿವ್ಯೂ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವೆಂದೂ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದೂ ಹಿಂದೆ ಕೌನ್ಸಿಲರುಗಳಾಗಿದ್ದ ಸರ್ ಎಂ. ಎನ್. ಕೃಷ್ಣರಾಯರು ಮತ್ತು ಮ್ಯಾಥ್ಯೂರವರು ಹೇಳಿ, ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನವಾದದ್ದು ಮತ್ತೆ ಬದಲಾಯಿಸಬಾರದೆಂದು ಒಂದು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಅದು ಈಚೆಗೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಯಾವಾಗ ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ !

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಅದಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು. I want notice to give exact information on this and other particulars. However, I remember one case where Rajamantrapravina H. B. Gundappa Gowda and Sri O. Pulla Reddy sat and have given a decision.

Sri L. SIDDAPPA.—Has the previous ruling been reversed?

Sri H. SIDDAIYA.—The old decision has been reversed but not the particular

order. Government have power to review.

Sri L. SIDDAPPA.—Is it not that it must be treated as a Standing order of Government? Has that been specifically reversed in the decision that Government have recently taken, as the Hon'ble Minister stated just now?

Sri H. SIDDAIYA.—The standing order has been subsequently modified.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—Power of review ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಒಂದು ವೇಳೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಇದನ್ನು ಬಹಳ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಹೌದು.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಬಹಳ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಅದು ಉತ್ತರದಲ್ಲಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದಲೇ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. Within this period of 33 months, no less than 650 appeals and review petitions were filed. I have disposed of 500 cases of which only 24 cases are for review. This itself will prove that such cases are very rare.

Sri L. SIDDAPPA.—That proves that the number of review applications admitted by the Hon'ble Minister is greater. Even in Civil Courts which dispose of thousands of cases, hardly half a dozen review petitions are entertained. It has been admitted by the Hon'ble Minister that he has disposed of 500 cases finally and admitted as many as 24 review petitions............

Sri M. N. JOIS (Mysore District—General).—Sir, he cannot argue a case in the Assembly Chambers.

Sri L. SIDDAPPA.—If in the course of 33 months, as many as 24 review petitions have been admitted, does it not go to show that they have been indiscriminately admitted by Government!

Sri H. SIDDAIYA.—No. Nothing of that sort. Every review application that comes in the Secretariat will be registered and a separate number will be given and that becomes a fresh case. That does not mean that the case is admitted.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ರೆವ್ಯೂ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು permit ಮಾಡಿದಾಗ ಅದನ್ನು admit ಮಾಡುವುದೇ ಅಥವ ಬಿಡುವುದೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಚೇಂಬರಿನಲ್ಲೇ ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಾರೋ ಅಮೇಲೋ ?

Sri H. SIDDAIYA.—There is a procedure. As soon as an application of review comes, the concerned Revenue Secretary will put up a note and sends it on to the Minister. If the Minister considers that there are any fresh grounds for considering a review petition he will pass orders to admit the same and post it for argument; a day will be given for arguments and the case disposed of on its merits.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಹಾಗಾದರೆ, ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿರುವ 24 ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ admit ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ಅಥವಾ ಅರ್ಜಿ ಹಾಜರುಮಾಡಿದಾಗಲೇ admit ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ನೋಡಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—Admit ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ whether there is a *prima-facie* case ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಲಾಯರನ್ನು ಕೇಳಿ, ಅಮೇಲೆ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿ ಎದುರು ಪಾರ್ಟಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆಯೆ ?

Sri H. SIDDAIYA.—Before notices to the respondents are ordered, sometimes in several cases, the lawyers for the petitioners will be heard. On the face of it, if it is felt that there is no case, such petitions are rejected.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಈ 24 ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ preliminary arguments hear ಮಾಡಿ admit ಮಾಡಿದ್ದೆಷ್ಟು *suo moto* admit ಮಾಡಿದ್ದೆಷ್ಟು ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ನೋಟೀಸ್.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೀರಪ್ಪನವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹಿಂದೆ ತಾವು ಮಾಡಿದ ಆಜ್ಞೆಗಳನ್ನು revise ಅಥವಾ review ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಉಂಟು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೀರಪ್ಪನವರು.—ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೂ ಹಿಂದೆ ತಾವು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು review ಅಥವಾ revise ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯಲ್ಲವೆ ?

Sri H. SIDDAIYA.—That is not relevant to this question.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೀರಪ್ಪನವರು.—ಒಂದು ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ modify ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟ ತಕ್ಷಣ ಬಾಕಿ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ನಾನು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ—on the merits of each case.

Janab MOHAMED VALIULLA (Kolar—Muslim).—ಒಂದು ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ modify ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. What kind of modification?

Sri H. SIDDAIYA.—On the facts of the case. In a particular case, where a

patel was suspended, by the time the review petition came before me, he had undergone punishment for two years. I held that that was sufficient.

Appointments in Government Silk Filature Factory.

*Q.—11. Sri S. KARIAPPA. (Bangalore District--General).—Will the Government be pleased to state: —

the various grades of appointments in the Government Silk Filature Factory, Kankanhalli?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

EXISTING.

			Rs.	No.
	Technical—			
1.	Factory Manager (his permanent grade pay in his parent Department *plus* an allowance of Rs. 100 per mensem)		..	1
2.	Assistant Fact ry Manager ...		125	1
3.	Scientific Testing Assistant ...		75	1
4.	Cocoon Purchasing Assistant ...		75	1
5.	Chief Supervisors ...	2		
	Boiler Foreman	1	50	4
	Cocoon Stores Assistant	1		
6.	Motor Driver		40	1
7.	Cooking and Basins Supervisors.	10		
	Basin Supervisors	6	30	18
	Mechanic	1		
	Carpenter	1		
8.	Cocoon Stores Assistant	1	25	5
	Market Assistants	4		
9.	Examination Supervisors	4	20	6
	Boiler Attenders	2		
10.	Size Testers ...	...	15	4
11.	Watchmen ...	7		
	Peons ...	4	12	15
	Sweepers ...	4		
		Total	...	57
	Ministerial—			
1.	Manager and Accountant	...	100	1
2.	Cashier ...	...	70	1
3.	Storekeeper ...	...	60	1
4.	Clerk ...	1	50	2
5.	Typist ...	1		
6.	Assistant Cashier ...	1	40	2
	Accounts Clerk ...	1		
7.	Time Clerks ...	...	30	3
8.	Peons ...	...	12	2
		Total	..	12

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಇದು ಮೊದಲನೆಯ ತರಗತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯೋ ಅಥವ ಎರಡನೆಯ ತರಗತಿಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಯೋ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಮೊದಲನೆಯದು ಅಥವ ಎರಡನೆಯದು ಎಂಬುದಿನ್ನೂ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ; ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಈ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಬಳಗಳು ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅವರ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅಲ್ಲಿಯ ನೌಕರರ ಸಂಬಳ ಕೂಲಿ ಮಾಡುವವರ ಸಂಬಳಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆಯಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಕೆಲವರ ಸಂಬಳ ಕಡಿಮೆಯಿರಬಹುದು. ಆ ಕೆಲಸವೇ ಬೇರೆ ಈ ಕೆಲಸವೇ ಬೇರೆ. ಈ ಎರಡಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅವರ ಸಂಬಳಗಳನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವ ಆಲೋಚನೆ ಇದೆಯೆ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸಂಪಂಗಿರಾಮಯ್ಯನವರು (ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ).—12 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳದವರು ಇನ್ನೂ ಬದುಕಿದ್ದಾರೆಯೆ? (ನಗು!)

(ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ)

Mr. SPEAKER.—Next Question No. 16. Sri B. N. Boranna Gowda. The Hon'ble Member is not present. The question will be treated as unstarred question. So also the next question No. 18.

Oil-cake for Manure purposes.

*Q.—30.—Sri G. VEERAPPA (Chitaldrug District—General).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the quantity of oil-cake that is required for manure purposes in the State and the method employed to procure the same; the quantity that is procured from the oil mills at Davangere and the quantity that is procured from the places outside Mysore State and the rates at which the same is purchased from the said two sources;

(b) the quantity that is supplied to the agriculturists growing foodgrains and the quantity that is supplied to those growing commercial crops like coffee and the rates at which cake is sold to them?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—(a) 20,000 tons.

The entire production of groundnut oil-cake in the oil mills in the State

was being procured by the Department under the provisions of the Manure Dealers' Licensing Order till 12th June 1950, allocating some quantities to other crops also after meeting the requirements of the food crops. A special staff of Agricultural and Revenue Inspectors has been posted in all important cake producing centres for periodical inspection and purchase of cake.

From 12th June 1950, only 75 per cent of the cake produced in some of the mills is procured and the remaining 25 per cent left for free sale by the mills in the market, on permits issued by the Commissioner for Food Production in Mysore, Bangalore. This concession of free sale of 25 per cent of output is given only to such of the mills as had surrendered their allotment in previous years regularly. The other mills have to surrender their entire output to Government.

The quantity procured from the oil mills at Davangere.	Five thousand five hundred and seventy-three tons and seventy-three and one-third maunds from December 1949 to August 1950.
The quantity procured from the places outside Mysore State.	Nil.
The rates at which the same is purchased.	Rs. 160 per ton (including powdering and handling charges).
(b) The quantity supplied to the Agriculturists for growing foodgrains.	Three thousand three hundred and three tons and seventy-three and one-third maunds at Rs. 160 per ton (including powdering and handling charges).
The quantity supplied to those growing commercial crops and rates.	Four hundred and ten tons at Rs. 160 per ton (including powdering and handling charges) *plus* 12½ per cent surcharge.
The quantity supplied to coffee planters and rates.	Four hundred and seventy tons at Rs. 160 per ton (including powdering and handling charges) *plus* 12½ per cent surcharge.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೀರಪ್ಪನವರು.—ಹೊರಗಿನಿಂದ ತರಿಸುವ ಹಿಂಡಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಧಾರಣೆಯನ್ನೇ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದವರಿಗೂ ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಹೊರಗಿನಿಂದ ನಾವು ತರಿಸಿಲ್ಲವಲ್ಲ. !

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೀರಪ್ಪನವರು.—ಹೈದರಾಬಾದಿನಿಂದ ತರಿಸಿಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೀರಪ್ಪನವರು.—ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರುತ್ತಾರೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಟನ್ನಿಗೆ 160 ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ—ನಮ್ಮ ಅಸಲು ಬೆಲೆಗೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೀರಪ್ಪನವರು.—ಅನೇಕರು ಹಿಂಡಿಯನ್ನು ಗೊಬ್ಬರಕ್ಕೆ ಬೇಕೆಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಇತರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ರೈತರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ಒಂದುವೇಳೆ ಹಾಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೀರಪ್ಪನವರು.—Commercial crops ಗೆ ಕೊಡುವಷ್ಟು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವಿವರಗಳಿಂದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ಸುಮಾರು 3,003 ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಕ್ರಾಪ್ಸ್ ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ 410 ಟನ್ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ; ಕಾಫಿ ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ 470 ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಜೋಯಿಸರು (ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿ).—ಈ 20 ಸಾವಿರ ಟನ್‍ಗಳಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದೂ ಸೇರಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಜೋಯಿಸರು.—ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಜೋಯಿಸರು.—ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯವರು ಹೈದರಾಬಾದಿನಿಂದ ತರಿಸಿದರೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪನವರು.—ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ತರಿಸಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

Sri V. M. MASCARENHAS (Bangalore Retroceded Area-General).—Sir, when was this price fixed at Rs. 160 per ton ?

Sri T. MARIAPPA.—Last year.

Sri V. M. MASCARENHAS.—Do you not consider that this price was fixed when the seed price was Rs. 150 per candy; now it is Rs. 210 and as such is it fair and equitable to keep the same rate right through the year ?

Sri T. MARIAPPA.—I do not exactly remember the rate Sir. But it was much lower than what it is now.

Sri V. M. MASCARENHAS.—So do the Government admit that it is a great hardship to the miller and

indirectly to the consumers to purchase at this rate?

Sri T. MARIAPPA.—It was originally so. We have now increased the rate to Rs. 160. The Oil millers have no grievance now so far as the cake given to paddy cultivation is concerned.

Sri V. M. MASCARENHAS.—Do the Government know that in Madras it is Rs. 216 per ton?

Sri T. MARIAPPA.—I know that the rate is much higher there.

Sri V. M. MASCARENHAS.—In view of that, will the Government please consider that it is better to review the price of oil-cake as the season progresses?

Sri T. MARIAPPA.—The whole matter was reviewed very recently in consultation with the oil millers and they have raised no objection whatever. On the other hand they have been very helpful so far as production of paddy is concerned. They are prepared to give at Rs. 160 provided they are allowed to sell the remaining 25 per cent.

Mr. SPEAKER.—Question-hour is over.

SHORT NOTICE QUESTION.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಜನಾಬ್ ಮಹಮ್ಮದ್ ಇಮಾಂರವರಿಂದ ಒಂದು ಅಲ್ಪ ಕಾಲಾವಧಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರವನ್ನು ಓದುತ್ತಾರೆ.

Dress worn by Officers of Government, Ministers and Legislative Assembly Members on the occasion of the Address of the Rajpramukh to the Assembly.

Q.-2. *Mushir-ul-Mulk* J. MAHOMED IMAM (Tumkur *cum* Chitaldrug—Muslim).—Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether it is not a fact that there is a Government Order No. M 12997-13076, dated 13th February 1950 which prescribes the dress to be worn by the officers of Government on ceremonial and formal occasions;

(*b*) whether they are aware that some officers of Government, a few Ministers and M.L.A.'s appeared in clothes contrary to the above Government Order on 28th of this month on the occasion of the Address by His Highness the Maharaja at the Town Hall?

A.—Sri K. CHENGALARAYA REDDY (Chief Minister).—(a) 'Yes;' (b) No ceremonial or formal dress was required for the opening Session of the Assembly on 28th August.

Janab MAHOMED IMAM.—Is not the opening of the Assembly by His Highness the Rajpramukh considered as a ceremonial or formal function?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—It was not declared to be a ceremonial function anyway.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Are the Government going to declare beforehand whether every function is ceremonial or not?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—If the authority calling for the function deems that it is a ceremonial function, then it will make it known to members and the invitees concerned that it is a cermonial function and as such the prescribed dress should be worn in accordance with the Government Order.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Have the Government prepared a list of ceremonial functions?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—No, not yet.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Will they be pleased to prepare a list of ceremonial functions?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—We shall examine that.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Will the Government specifically state whether the occasion when the Rajpramukh addresses the Legislature, is a ceremonial function or not?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—It may be that it is a proper function to be declared as a ceremonial function. Anyway it has to be examined.

Sri K. SAMPANGIRAMIAH (Kolar District—General).—Will the Government Order refer to Members of the Legislative Assembly?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—It refers to all. For the information of

the Hon'ble Member I may as well read the order.

Sri L. SIDDAPPA (Shimoga District—General).—It is very desirable that members of the Legislative Assembly also should conform to the dress regulation.

Janab MAHOMED IMAM.—They are also officers.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I will read that order so that it may have some publicity here. The order is dated 13th February 1950.

> "The Government of Mysore are pleased to direct that ceremonial and formal dress for Indian Officers will be ordinarily black coat or white close long coat and black or white trousers or dhothi."

This is the ceremonial dress that has been fixed.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ರಾಷ್ಟ್ರಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಭಾರತದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ದಿನ ಅದು formal occasion ಎಂಬುದಾಗಿ consider ಮಾಡಿ observe ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆ ?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I am afraid I had not the privilege of attending the Session of Parliament when the President inaugurated the opening of that body. But so far as I can say, it has not been declared to be a formal function which requires members to wear any particular dress.

Sri L. SIDDAPPA.—Will the Government please ascertain what the practice is in the Central Government and try to adopt the same practice here also?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—If we have to adopt what is being adopted in the Centre, we will have to score off many of the formal and ceremonial functions that we have at present.

Sri L. SIDDAPPA.—Each question will be considered on its merits. We will consider this question also on its merits, whether it is desirable to adopt or not.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I do not think members of the Parliament are required to wear any dress so far as the President's Address to the Parliament is concerned. I am positive about it. There is no such requirement that is now being contemplated by the Hon'ble Member so far as dress is concerned.

Sri L. SIDDAPPA.—At least, Hon'ble Ministers and Officers of Government, when they attend the functions, have to observe dress regulations.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Not necessarily. The Hon'ble Ministers do not wish to make any distinction as between themselves and other members of the Legislature.

Sri L. SIDDAPPA.—Under the new set-up is there no need for ceremonial dress?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Well, that is a matter of opinion.

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Mysore District—General).—When the Government passed this order, why did they not define ceremonial occasions?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Not necessary. When there is a function we can say definitely whether it is a function requiring the invitee to wear ceremonial dress or not.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—What are the characteristics of a ceremonial occasion?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I cannot answer that question straight away.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I would like to know what are the special characteristics that are associated with the ceremonial occasion so that we may know which are ceremonial functions and which are not.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—For example Durbars that may be held by His Highness must be characterised as ceremonial functions. The Inauguration of the Indian Republic which we had on the 26th January may be deemed as a Ceremonial function. And every Session of the Assembly when we may have His Highness appearing to inaugurate the session, we need not necessarily treat as a ceremonial function. When His Highness appears in public to open a school or to lay the foundation of any building, we need not necessarily characterise that as a ceremonial function, and so on and so forth.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Will the Government define ceremonial

occasions under this Government Order?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—We shall examine. I have already answered.

UNSTARRED QUESTIONS.

(to which answers were laid on the table).

(1) Starred Questions treated as Unstarred.

Drawal of pay of Revenue Surveyors of taluks in Bangalore District.

**Q.*—9 Sri S. KARIAPPA (Bangalore District—General).—

Will the Government be pleased to state:—

whether it is a fact that the Revenue Surveyors of various taluks in Bangalore District are made to come to the Head Office in Bangalore to draw their pay once a month?

A.—Sri H. SIDDAIYA (Minister for Revenue and Excise).—

The answer is in the affirmative.

Disposal of lands bearing S. Nos 5, 11 and 79 in Kodihalli Hobli, Kankanhalli Taluk.

**Q.*—10 Sri S. KARIAPPA (Bangalore District—General).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the number of applications made by villagers to Government for disposing of Survey Nos. 5 and 11 of Balepura and Survey No. 79 of Eramgere of Kodihalli Hobli; Kankanhalli Taluk by public auction;

(*b*) the total amount offered for the said lands;

(*c*) Whether the said lands have been disposed of; if disposed of, to whom and for how much?

A.—Sri. H. SIDDAIYA. (Minister for Revenue and Excise)—

(*a*) Five.

(*b*) Petitions offering bids of Rs. 500 to Rs. 1000 per acre for 5 and 11 of Balepura were received from the ryots.

(*c*) Sri. B. S. Siddappa of Bijjahalli has been granted survey Nos. 5 of Balepura and 79 of Eeramagere at an upset price of Rs. 150 and Survey No. 11 of Balepura at Rs. 500 per acre. A Review petition No. 104/50-51 is pending and the hearing is on 18-9-1950.

Amritmahal Kavals.

**Q.*—16. Sri B. N. BORANNA GOWDA (Hassan District—General).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the area of Amritmahal Kaval in Mysore State;

(*b*) the income to the Government from these kavals;

(*c*) whether any raiyats have requested that these kavals may be granted for cultivation;

(*d*) if so, the number of acres granted for cultivation;

(*e*) the assessment fixed on the land granted for cultivation?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

(*a*) 2,04,013 acres.

(*b*) Rs. 1,26,188.

(*c*) Yes.

(*d*) 7,097 acres were leased out for temporary cultivation during 1949-50.

(*e*) No assessment is fixed but horsegram gutta ranging from 12 to 50 seers per acre is fixed.

Terms of grant of Amritmahal Kavals.

**Q.*—18. Sri B. N. BORANNA GOWDA (Hassan District—General).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether the public have requested recently that Amritmahal

Kavals be granted for grazing their cattle;

(b) which are the kavals so granted;

(c) the terms of grant?

A.—**Sri T. MARIAPPA** (Home Minister).—

(*a*) Yes.

(b) Kallahlli Amrit Mahal Kaval of Belur Taluk.

(*c*) The grazing right of this kaval has been disposed of for a sum of Rs. 500 per annum excluding taxes and cesses for the benefit of the cattle in the villages surrounding the kaval to be administered by a Committee of Management consisting of the Amildar, Belur, as President, Taluk Development Committee Chairman as the Vice-President, the Amrit Mahal Daroga of the Department as Secretary and the Village Panchayet Chairmen of all the surrounding villages as members.

Doctorate Degree-holders in the Mysore University.

*Q.—21. **Sri B. N. BORANNA GOWDA** (Hassan District—General).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the number of persons possessing Doctorate Degrees in the Mysore University;

(*b*) the year of taking such degrees and the length of service;

(*c*) the practice that is followed when promotions are granted in the University;

(*d*) whether any persons have been promoted in the University superseding their seniors;

(*e*) if so, the reasons therefor?

A.—**Sri T. SIDDALINGAIYA** (Minister for Education and Public Health).—

(*a*) 30.

(b) A copy of statement appended (below). The year of taking such Degree is given wherever it was readily available.

(*c*) Promotions in the cadre of Lecturers, that is, from Class III to Class II and from Class II to Class I are made strictly according to seniority and approved service. Promotions to the cadres of Class I Assistant Professors and Class I Professors are also made according to seniority,

Vacancies in the cadre of Professors, Class II, are filled up by advertisement. Vacancies in the cadre of Assistant Professors, Class II, are filled up either by advertisement or by selection as determined by the University Council and approved by Government in respect of each vacancy.

(*d*) This does not arise in the case of Lecturers, Assistant Professors, Class I, and Professors, Class I.

As the mode of filling up of vacancies in the cadre of Class II Professors and Class II Assistant Professors is by advertisement and selection, the question of supersession does not arise in filling up vacancies in these cadres.

(*e*) This does not arise in view of reply to clause (*d*) above.

STATEMENT.

	Names and designations of persons holding the Doctorate Degree	Degree taken and Year	Length of Service
1.	Dr. B. L. Manjunath, B.A., M.Sc., D.Phil. Vice-Chancellor.	D.Phil. (Oxford) ...	22 years
2.	Dr. M. V. Gopalaswamy, B.A., B.Sc., Ph.D., Principal and Professor of Psychology and Logic, Maharaja's College, Mysore.	Ph.D. (Lond.) 1923.	26 years
3.	Dr. M. Siddalingiah, M.A., B.T., Ph.D., Principal, Teachers' College, Mysore.	Ph.D. (Columbia)...	29 years (14 years in the Education Department, 15 years in the University.)
4.	Dr. B. S. Madhava Rao, D.Sc., Professor of Mathematics, Central College, Bangalore.	D.Sc. ...	28 years
5.	Dr. L. Narayana Rao, M.Sc., Ph.D., (Lond.)., Professor of Mathematics, Central College, Bangalore.	Ph.D. (Lond.) ...	24 "
6.	Dr. C. N. Srinivasa Iyengar, D.Sc., Professor of Mathematics, Central College, Bangalore.	D.Sc. ...	27 "
7.	Dr. S. Ramachandra Rao, M.A., Ph.D., D.Sc., F. Inst. P., Professor of Physics, Central College, Bangalore.	Ph.D., D.Sc. ...	7 "
8.	Dr. T. A. Purushottam, M.A., Ph.D. (Lond.), Professor of Philosophy, Maharaja's College, Mysore.	Ph.D. (Lond.) 1932.	7 "
9.	Dr. B. R. Seshachar, D.Sc., Professor of Zoology, Central College, Bangalore.	D.Sc. ...	24 "
10.	Dr. B. Thirumalachar, M.Sc., Ph.D., (Lond.), Principal, Intermediate College, Bangalore.	Ph.D. (Lond.) 1933.	28 "
11.	Dr. K. Venkatachaliengar, D.Sc., Professor of Mathematics, First Grade College, Mysore.	D.Sc., (Calcutta) 1943.	16 "
12.	Dr. L. Sibaiya, D.Sc., Professor of Physics, First Grade College, Tumkur.	D.Sc. ...	24 "
13.	Dr. M. H. Gopal, M.A., Ph.D., Assistant Professor of Economics, Maharaja's College, Mysore.	Ph.D. (Lond.) ...	24 "
14.	Dr. C. V. Krishna Iyengar, D.Sc., Assistant Professor of Botany, First Grade College, Mysore.	D.Sc. (Calcutta) 1942.	25 "
15.	Dr. S. Ramaswamy, B.Sc., Ph.D., (Lond.), F. Inst. P., Assistant Professor of Physics, Central College, Bangalore.	Ph.D (Lond.) ...	12 "
16.	Dr. K. V. Srinatha, M.Sc., Ph.D., Assistant Professor of Botany, Central College, Bangalore.	Ph.D. ...	20 "
17.	Dr. L. S. Ramaswamy, M.Sc., Ph.D., Assistant Professor of Zoology, Central College, Bangalore.	Ph.D. ...	22 "
18.	Dr. B. Kuppuswamy Naidu, M.A., D.Litt., Assistant Professor of Psychology, Maharaja's College, Mysore.	D.Litt. (Mysore) ...	21 "
19.	Dr. Khizer Ali Khan, M.A., Ph.D., (Cambridge), Assistant Professor of Persian, Maharaja's College, Mysore.	Ph.D. (Cambridge) 1942.	13 "
20.	Dr. S. B. Kausik, D.Sc., Lecturer in Botany, Central College, Bangalore.	D.Sc. ...	22 "
21.	Dr. S. Srikanta Sastry, M.A., D.Litt., Lecturer in History, Maharaja's College, Mysore.	D.Litt. (Mysore) 1949.	20 "
22.	Dr. H. L. Hariyappa, M.A., Ph.D., Lecturer in Sanskrit, Maharaja's College, Mysore.	Ph.D. (Bombay) 1947.	25 "
23.	Dr. B. V. Raghavendra Rao, D.Sc., Lecturer in Physics, Central College, Bangalore.	D.Sc. ...	10 "
24.	Dr. Smt. Sree, M.Sc., Ph.D., Lecturer in Physics, Maharani's College for Women, Bangalore.	Ph.D. (California) 1950.	21 "
25.	Dr. Syed Yusuff, M.Sc., D.Ae.E., Lecturer in Physics...	D.Ae.E. ...	11 years (has not returned to duty after his overseas studies).
26.	Dr. M. Shadaksharaswamy, M.Sc., Ph.D., Lecturer in Chemistry, Central College, Bangalore.	Ph.D. ...	11 years
27.	Dr. G. Seshappa, M.Sc., Ph.D., Lecturer in Botany ...	Ph.D. ...	9 years (on foreign service).
28.	Dr. Ghouse Khan Ghori, M.Sc., Ph.D., Lecturer in Geography, Maharaja's College, Mysore.	Ph.D. (Lond.) 1950.	7 years
29.	Dr. A. R. Kasturi Bai, M.Sc., D.Phil., Lecturer in Zoology, Maharani's College for Women, Bangalore.	D.Phil. (Allahabad) 1947.	1 year
	MEDICAL COLLEGE, MYSORE.		
30.	Dr. G. S. Raghunatha Rao, M.B.B.S., D.Phil., Professor of Pharmacology.	D.Phil. (Oxon.) 1934.	20 years

Imprest Amount with the Chairmen of District and Taluk Development Committees.

*Q.—22. Sri B. N. BORANNA GOWDA (Hassan District—General).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) whether there is any Government order fixing the imprest amount to be kept with the Chairmen of District and Taluk Development Committees;

(b) if so, the amount so fixed?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

(a) No.

(b) Does not arise in view of reply to clause (a) above.

Working of Railway out Agencies.

*Q.—23. Sri B. N. BORANNA GOWDA (Hassan District—General).—

Will the Government be pleased to state.—

(a) the number of railway out-Agencies;

(b) the quantity of petrol that is being issued to the service lorries of these out-Agencies (Districtwar details);

(c) whether they know how many times these lorries ply to and fro every month;

(d) whether any complaint has been received by them that some of these Agencies are not working properly;

(e) whether any petitions have been received that loss has been incurred owing to delay in transport?

(f) the steps they have taken in this behalf?

A.—Sri H. SIDDAIYA (Minister for Revenue and Excise).—

(a) Seven.

(b) Statement printed below.

(c) No.

(d) No.

(e) No.

(f) Does not arise in view of answer to clauses (d) and (e).

STATEMENT.

Sl. No.	Name of District	Quantity of petrol issued
1.	Hassan ...	120 gallons per month
2.	Chikmagalur ...	60 gallons per month
3.	Chitaldrug ...	120 gallons per month
4.	Mysore ...	At 1 gallon for every 10 and 12 miles in respect of two agencies, *viz.*, M/S. Rajalaxmi motor service and Virajpet Agency Petrol to the third agency, *viz.*, M/S. E.P. Polanjee is issued by Coorg Authorities.
5.	Mandya ...	50 gallons per month.

Co-operative Farming Societies in the State.

*Q.—27. Mushir-ul-Mulk J. MAHOMED IMAM (Chitaldrug *cum* Tumkur—Muslim).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of Co-operative Farming Societies introduced in the State;

(b) the names and the places where these schemes have been implemented;

(c) the cost of implementing each of these schemes?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

(a) Nine.—

(b) Chitaldrug District—Holalkere Taluk.—

1. Arehalli Kaval Co-opreative Farming Society.
2. Vonakemaradi Co-operative Society.
3. Talikatte Co-operative Society.

(Items 1–3: Treated as one unit.)

Mysore District—Hunsur Taluk.—

4. Uddur Aspathre Kaval Co-operative Society.

Bangalore District—Ramanagaram Taluk.—

5. Kumbhapura Co-operative Society.

Societies which have not been sponsored by Government, but registered for cultivation of lands on co-operative basis :—

1. Belagumba Grow More Food Co-operative Society in Magadi Taluk.
2. Kortikere Agricultural Farming Co-operative Society, Ltd., (Arkalgud Taluk).
3. Madakuhosahalli Co-operative Farming Society in Chikballapur Taluk.
4. Habbanaghatta Co-operative Farming Society, Arsikere Taluk. ...

(*c*) The Registrar of Co operative Societies have been authorised to operate on the funds of Rs. 1 lakh provided for execution of the scheme during the current year at a cost not exceeding Rs 25,000 per farm in four different Districts.

Building for Regulated Market at Davangere

**Q.*—28. Sri G. VEERAPPA (Chitaldrug District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the Government had assured the merchants at Davangere that they would construct buildings for them in relation to the regulated market there and recover money by instalments;

(*b*) whether the merchants have deposited any money towards this and if so, what steps have been taken to construct the buildings;

(*c*) whether the Trades Association of Davangere have represented that it is not possible for the merchants to construct buildings?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

(*a*) No.

(*b*) Yes. But as these merchants stated later that they would construct their buildings themselves if the sites are given to them at an upset price, the question of constructing their buildings by the Government Agency was dropped.

(*c*) Yes. They have requested that land may be given at an upset price and money and building materials be made available.

Lift Irrigation Pumps to Villages on the banks of Tunga Bhadra River.

**Q.*—33. Sri G. VEERAPPA (Chitaldrug District—General).—

Will the Government be pleased to state—

(*a*) whether they are contemplating to provide the facility of Lift Irrigation pumps in the villages on the banks of Tunga Bhadra River in Harihar Taluk;

(*b*) if so, when?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

(*a*) No proposals are made at present.

(*b*) Does not arise.

Refusal of Admission to Students in Colleges.

**Q.*—35. Sri G. VEERAPPA (Chitaldrug District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they are aware that several hundreds of students were refused admission in the Maharaja's and the Central Colleges and also in the Engineering College;

(*b*) if so, whether they have contemplated to open First Grade Colleges and also the Engineering College at Davangere; if so, when the said colleges will be opened?

A.—Sri T. SIDDALINGAIYA (Minister for Education and Public Health).—

(*a*) (i) In the Maharaja's College all the students who had applied for admission were admitted. No one was refused admission.

(ii) In the Central College for want of laboratory equipment some students could not be given admission to P.C.M. Group in the first list. Subsequently all the students were admitted.

(iii) In the College of Engineering only 200 students were admitted to the First Year B.E. class. Due to limited accommodation and equipment other students had to be refused admission.

(b) In view of the need for economy the question of opening a College of Engineering at Davangere, and First Grade Colleges in other places has not yet been taken up.

Quantity of Foodgrains procured and distributed in statutory rationed areas in the State.

*Q.—36. Sri G. NARAYANA GOWDA (Kolar District—General).—

Will the Government be pleased to state.—

(a) the quantity in pallas of foodgrains procured in the State and got from outside in the years 1947-48, 1948-49, 1949-50 and

(b) the quantity of foodgrains distributed in the statutory rationed areas in the above years?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister.)—

(a)—

	1947-48 Year of decontrol.	1948-49	1949-50 For 9 months.
	In Pallas.		
I. Procured in the State.—			
1. Paddy ...	15,32,768	15,73,446	15,64,844
2. Ragi ...	41.994	1,93,894	2,68,714
3. Jola ...	22,370	12,170	55,098
4. Wheat ..	466	34	5
5. Minor Millets	5,183	4,052	6,566
II. Obtained from outside.—			
1. Rice ...	2,76,415	4,75,080	3,56,633
2. Millets and Maize	3,10,879	2,74,200	1,29,800
3. Wheat and Wheat Products	1,93,919	2,77,514	3,83,030
(b) Foodgrains.—			
1. Rice ...	5,78.791	5,53,855	4,37,856
2. Wheat and Wheat products	88,889	1,66,511	2,08,141
3. Millets (including Maize) ...	2,79,100	1,57,459	1,41,795

Labour Probationers.

*Q.—39. Sri G. NARAYANA GOWDA (Kolar District—General).—

Will the Government be pleased to state.—

(a) when the labour probationers were taken last by them;

(b) the names of those labour probationers?

A.—Sri K. T. BHASHYAM (Minister for Law and Labour).—

(a) In August 1946.

(b) (1) Sri K. H. Ramadas, B.A.,

(2) Sri C. R. Keshavamurthy, B.A., LL.B.,

(3) Sri H. G. Gopalraj Urs, B.A.

Supply of Electricity in Kolar District.

*Q.—41. Sri G. NARAYANA GOWDA (Kolar District—General).—

Will the Government be pleased to state.—

(a) the number of places to which supply of electricity sanctioned afresh in Kolar District;

(b) the places to which sanction is still pending?

A.—Sri K. T. BHASHYAM (Minister for Law and Labour).—

(a) 3. (b) 18.

Income from Forest produce in Kolar District.

*Q.—42. Sri G. NARAYANA GOWDA (Kolar District—General)—

Will the Government be pleased to state.—

the income from forest produce in Kolar District (information to be given talukwar)?

A.—Sri R. CHENNIGARAMIAH (Minister for Local Self-Government).—

Name of Range	Amount. 1949-50, *i.e.*, from July 1949 to end of March 1940 (nine months) Rs.	a.	p.
1. Chickballapur Range.	33,058	9	0
2. Bagepalli Range ...	25,987	7	3
3. Malur Range ...	11,155	14	0
4. Srinivasapur Range.	18,999	10	9
5. Kolar Range (newly formed from November 1949) ...	1,311	6	0

N.B.—Forest Range comprises the jurisdiction of two or more revenue taluks. As such, Rangewar particulars are furnished.

Commission allowed to Multi-purpose Co-operative Societies for selling kerosene oil tins.

*Q.—43. Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Chitaldrug District—General).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the amount of commission allowed to the Multi-purpose Co-operative Societies for selling a kerosene oil tin;

(b) the actual cost price per tin and the rate at which it is sold now?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

(a) (i) Rs. 0–4–0 per tin in the case of Taluk Multi-purpose Co-operative Societies.

(ii) Re. 0–8–0 per tin in the case of Circle Multi-purpose Co-operative Societies.

(b) This varies from District to District and from Nail-head places to interior parts.

Irrigable Tanks in the State.

*Q.—46. Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Chitaldrug District—General).—

46. Will the Government be pleased to state: –
the number of irrigable tanks in each district?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

Name of District.		*Number of Irrigable tanks.*
Bangalore	...	1,871
Mysore	...	850
Mandya	...	523
Kolar	...	3,832
Tumkur	...	1,496
Hassan	...	5,479
Chitaldrug	...	357
Shimoga	...	7,769
Chikmagalur	...	2,105
		24,282

Restoration of Minor Tanks.

*Q.—52. Sri T. SUBRAMANYA (Tumkur District—General).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of minor tanks restored or repaired (districtwar) from January 1950;

(b) whether any minor tanks were repaired during the period in Turuvekere Taluk?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

(a)—

Number restored or repaired from January 1950.

Name of District		Restored	Repaired	Total
1		2	3	4
Bangalore	...	Nil	25	25
Mysore	...	9	1	10
Mandya	...	...	70	70
Kolar	...	5	45	50
Tumkur	...	12	...	12
Chikmagalur	...	..	78	78
Hassan	...	7	10	17
Shimoga	...	16	...	16
Chitaldrug	...	Nil	12	12

(b) Two restoration works and ten repair works were under progress in Turuvekere Taluk during the period.

Progress of Building works undertaken by Government.

*Q.—54. Sri T. SUBRAMANYA (Tumkur District—General).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of buildings undertaken by them, which are half finished for the last one year, two years and three years;

(b) the places where such buildings are located;

(c) whether there are any buildings which are half-finished and no further progress is being made and yet the work is stopped;

(d) if so, why the work is stopped?

A—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

(a) Number undertaken for the past one year and in progress 140
— do—two years 72
—do three years 75

(b) Statements I, II and III, are printed below for details.

(c) Number of works stopped 20

(d) Statements IV and V printed below)—,

STATEMENT I.

Buildings which are remaining unfinished for the past one year.

Sl. No.	Name of work	Amount of estimate
	MYSORE DIVISION.	
1	Constructing Sub-Assistant Surgeon's Quarters at Chilkunda Hunsur Taluk ...	11,200
2	Do do Hanagod, Hunsur Taluk ...	11,200
3	Do do Nisira, Heggadadevankote Taluk ...	11,200
4	Constructing compound wall and latrine attached to officials' quarters' at Periyapatna	13,200
5	Constructing 'B' type officials quarters at Hunsur	29,650
6	Constructing Municipal High School at Hunsur	43,000
7	Constructing officials' quarters at Hampapur	6,600
	MANDYA DIVISION.	
1	Subordinates' quarters at Pandavapur	3
2	Do Chinkurli	1
3	Do Melkote	1
4	Do Nagamangala	2
5	Do Bellur	2
6	Do Devalapura	1
7	Do Keragode	2
8	Do Besagarahalli	1
9	Do Kothathi	1
		14
10	Waiting shed at Nagamangala	1
11	Do Pandavapura	1
12	Girls' Middle School at Mandya	1
		17
	MALAVALLI DIVISION.	
1	Primary Boys' School at Mikkere Malavalli, Taluk	32,000
2	Do Kothanahalli, Maddur Taluk	6,300
3	Do Tailur, Maddur Taluk	6,375
	BANGALORE DIVISION.	
1	Constructing Wireless Operation room at Adagodi	92,500
2	Extending Primary School at Thimmasandra	3,500
3	Do Police outpost at Solur, Magadi Taluk	3,000
4	Constructing Municipal High School at Hosakote	39,400
5	Do Middle School at Doddaballapur Taluk	6,062
6	Extending Middle School at Sarjapur, Anekal Taluk	5,200
7	Do Vadigenahalli, Devanahalli Taluk	6,000
8	Constructing New Type Middle School for Girls at Hoskote	5,000
9	Do Primary Boys' School at Anekal	4,280
10	Do New Type Middle School at Dodhejjaji, Doddaballapur Taluk ...	6,000
11	Do Primary Boys' School at Venkatagirikota, Devanahalli Taluk ...	2,170
12	Store room and lavatory at Hessaraghatta Grass Farm	7,000
13	Constructing Shed Mulagalavalli, Yeshavantapura Taluk	18,900
	KOLAR DIVISION.	
1	Constructing T. B. ward of eight beds in the compound of Sri Narasimharaja Hospital at Kolar	7,300
2	Constructing Women's Dispensaay at Bangarapet	7,500
3	Do Quarters for Treasury Guards at Gudibanda	7,075

STATEMENT I.—*contd.*

Sl. No.	Name of work	Amount of estimate
	CHIKMAGALUR DIVISION.	
1	Constructing P. W. D. Official Quarters at Kadur	19,000
2	Do do Ajjampur	4,800
3	Do do Lingadahalli	5,850
4	Do do Aldur	4,800
5	Do do Kalasa	4,800
6	Do do Hariharapura	4,800
7	Do do Sringeri	4,800
8	Do do Narasimharajapura ...	4,800
9	Do do Tarikere	8,670
10	Do da Goribid	4,770
11	Do do Kalasapur	4,480
12	Do do Hiremagalur	4,870
13	Do do Sakrepatna	4,270
14	Do do Singatgere	4,920
15	Do Quarters for Midwife and compounders at Mudigere ...	7,540
16	Do do Gonibid	7,000
17	Do do Sakrepatna	7,540
18	Constructing combined dispensary and ward at Banakal	7,100
19	Do Labour ward to the Maternity ward at Chikmagalur ...	6,019
20	Do Dispensary building at Sakrepatna	6,810
21	Do Primary School building at Honchapura, Tarikere Taluk ...	3,400
22	Do Compound wall to Srimathi Patro Swarnamma's Girls' School at Birur	1,100
23	Do Girls' Primary School at Kumvangi	3,578
	UPPER CAUVEY DIVISION.	
1	Constructing Primary School at Kattapur Arakalgud Taluk	...
2	Do Primary School at Byalakere, K. R. Pet Taluk	...
3	Do 'B' type officials' quarters at K. R. Nagara	...
4	Do Medical buildings at Seelancre K. R. Pet Taluk	...
	BUILDINGS DIVISION, MYSORE.	
1	Constructing subordinate quarters at Gundlupet	8,400
2	Do Chamarajanagar	4,900
3	Do Hullahalli	5,800
4	Do combined dispensary and Maternity ward at Kuderu, Chamarajanagar Taluk	18,400
	BUILDINGS DIVISION, MYSORE.	
1	Constructing Physiology Block in Medical College, Mysore	1,09,000
	HASSAN DIVISION	
1	Construction of officials quarters "G" type at Belur	7,200
2	The Health Inspectors' Quarters	21,700
3	Construction of Assistant Medical Officers' Quarters at Alur	21,700
4	Do Maternity ward at Hiresave	4,650
5	Do Combined dispensary at Channarayapatna	72,000
6	Do Shed for village officers at Arasikere	4,600
7	Do District Office at Hassan	1,77,000
8	Do Overseer's Lodge at Channarayapatna	6,000
9	Do Health Units at Nettur	21,700
10	Do do Royarkoppal	21,700
11	Construction of Special Wards to Sri Jayachamarajendra Hospital, Hassan ...	26,700
	CHITALDRUG DIVISION	
1	Rampur Middle School	15,750
2	Chitaldrug Extension, Primary School	8,300
3	Do Karuvinkatte Primary School	8,300
4	Constructing Santhepet Primary School	11,300
5	Constructing Urdu Girls' Santhepet Primary School ...	11,300
6	do Boys' do do ...	11,300
7	Kannada Girls' Santhepet Primary School	11,300
8	Kaikal Kannada Primary School, Chitaldrug Taluk	8,300
9	Kannada Primary School at Turuvannur	1,500

STATEMENT I—*concld.*

Sl. No.	Name of work	Amount of estimate
	CHITALDRUG DIVISION—*concld.*	
10	Suragondanahalli, Kannada Primary School at Hiriyur Taluk ...	4,400
11	Sondekere do do at Sondekere, Hiriyur Taluk ...	4,400
12	Basappanmalige do do at Basappanmalige ...	4,400
13	Hariabbe do do at Hariabbe	8,300
14	Harthikote do do at Harthikote, Hiriyur Taluk ...	8,300
15	Parasurampur do do at Prasurampur, Chellakere Taluk	8,300
16	Harihalli do do at Harihalli, ...	7,700
17	Yelegodu do do at Yelegodu	6,500
	DAVANGERE DIVISION.	
1	Constructing officials' quarters at Hosadurga	4,500
2	Do do at Harihar	5,000
3	Do Dispensary at Chickjajur	6,750
4	Do Meternity ward at Belagur	8,310
5	Do Sub-Assistant Surgeon's Quarters at Belgur	8,600
6	Adding three more rooms to Middle School at Harihar	7,460
7	Additional rooms to Middle School at Halebennur, Harihar Taluk ...	6,400
8	Constructing Girls' Middle School at Ramagiri, Holalkere Taluk ...	12,300
9	Do do at Talya, do	7,700
10	Waiting shed for village officers at Hosadurga	5,000
11	Quarters for the Sub-Assistant Surgeon at Mathodu, Hosadurga Taluk ...	7,500
	SAGAR	
1	Health building at Jade	...
2	Do at Chandragutti	...
3	Extension of Middle School at Sorab	...
4	Combined dispensary at Shikaripur	...
5	Municipal High School at Shiralkoppa	...
6	N.T.M. School at Gama	...

STATEMENT II.

Statement showing the number of buildings undertaken by Government which are half finished for last two years.

No.	Name of work	Place	Amount of estimate
	TUMKUR DIVISION		Rs.
1	Constructing a new type Middle School ...	Haralur ...	8,900
2	Do additional rooms to Kannada Primary Boys' School ...	Beladhara ...	6,360
3	Do a new type Middle School ...	Kurumkote ...	6,400
4	Do do ...	Jatti Agrahara ...	7,000
5	Do do ...	Malleshapura ...	3,400
6	Do Urdu Primary Boys' School ...	Holvanahalli ...	3,500
7	Do new type Middle School ...	Byalya ...	2,400
8	Do do ...	Sidadaragal ...	4,300
9	Do village Primary Boys' School ...	Yeliyur ...	outlay 7,892
10	Do six lecture halls to the First Grade College.	Tumkur ...	50,000
11	Extending the building for Middle School ...	Kyathasandra ...	6,236
12	Do Middle School ...	Midigeshi ...	4,000
13	Do do ...	Pavagada ...	7,400
14	Constructing Middle School ...	Godekere ...	24,000
15	Extending Boys' Middle School ...	Thuruvekere ...	20,800
16	Do Urdu Boys Middle School ...	Tumkur ...	9,100
17	Constructing quarters for warden and staff attached to the District Lock-up ...	Tumkur ...	18,500
18	Constructing quarters for P.W.D. officials ...	Madhugiri ...	36,000
19	Do P.A.R.P. Quarters ...	Tumkur ...	3,30,000
20	Do Bus shelter ...	Tumkur ...	18,000
21	Do a Taluk Office ...	Kunigal ...	95,000
22	Do Assistant Engineer's Office ...	Tiptur ...	8,650
23	Constructing a building for the store attached to the Executive Engineer's Office ...	Tumkur ...	7,100
24	Additional works to the General Hospital ...	,, ...	1,26,250
25	Laying underground sewage to General Hospital ...	,, ...	6,000

STATEMENT II.—*concld.*

No.	Name of work	Place	Amount of estimate
	II. BANGALORE DIVISION.		
26	Constructing P.W.D. official quarters ...	Anekal ...	16,000
27	Do village officer shed ...	Magadi ...	4,680
28	Do Municipal High School ...	Devanahalli ...	43,000
29	Do Middle School ...	Gunjoor ...	20,500
30	Do Primary School ...	Devarachikmanahalli ...	5,700
31	Do Urdu Primary Boys' School ...	Monasinganahalli ...	5,620
32	Do Primary Boys' School ...	Bettakote ...	5,230
33	Do do ...	Bettahalsoor ...	3,530
34	Extending the Primary Boys' School ...	Bettakote ...	3,800
35	Constructing Primary Boys' School ...	Solur ...	7,200
36	Do do ...	Neelasavoru ...	2,400
37	Do do ...	Shunnaghatta ...	2,020
38	Do do ..	Kadur ...	2,700
39	Constructing a sheep farm ...	Cumbhapur ...	16,200
40	Do P.A.R.P. quarters ...	Adagodi ...	7,30,000
	III. CHIKMAGALUR DIVISION		
41	Constructing Primary Girls' School ...	Curuvanji ...	3,678
	IV. UPPER CAUVERY DIVISION, KRISHNARAJANAGAR.		
42	Extending Kannada Boys' Middle School ...	Konanur ...	...
43	Constructing two additional rooms on the rear side of Government Girls' School at ...	Holenarasipur ...	...
44	Constructing a block of three rooms with a verandah of Middle School ...	Basavapatna ...	...
45	Extending Municipal High School ...	Holenarasipur ...	...
46	Providing extra accommodation to Primary Boys' School ...	Hosaholalu ...	...
47	Constructing staff quarters for Veterinary Inspector at K. R. Nagar ...	K. R. Nagar ...	...
	V. MANDYA DIVISION.		
48	Quarters for the Provincial Armed Reserve Police ...	Mandya (Nine are comp	leted out of fifteen).
49	Government High School ...	Mandya ...	...
50	Primary School at Belur ...	Belur ...	...
	MYSORE DIVISION.		
51	Construction of Assistant Engineer's quarters ...	Hunsur ...	14,000
52	Do of Women's dispensary and ward ...	Arakere ...	14,500
53	Do of Primary School ...	Silikere ...	18,000
	NANJANGUD DIVISION.		
54	Constructing dispensary at Hulhalli, Nanjangud Taluk ...	Hulhalli ...	5,840
	HASSAN DIVISION.		
55	Constructing quarters for Sub-Assistant Surgeon, Midwife and compounder at Kenchammanahoskote.	Kenchammanahoskote...	20,000
	CHITALDRUG DIVISION.		
1	Quarters for wireless staff at Chitaldrug ...	Chitaldrug ...	23,250
2	Quarters for Jail warden establishment of District Lock-up at Chitaldrug ...	„ ...	13,500
	SAGAR DIVISION.		
1	Extension of Government Industrial School at Sagar...	Sagar ..	...
2	Extending Primary School at Sagar ...	„ ...	...
3	New Type Middle School at Thyagarthi ...	Thyagarthi ...	...
4	Do do at Chikkajogihally ...	Chikkajogihalli ...	...
5	Extension of Middle School at Shiralkoppa ...	Shiralkoppa ...	...
6	Girls' Primary School at Shiralkoppa ...	„ ...	...

STATEMENT III.

Statement showing the number of buildings undertaken by Government which are half finished for the last three years.

No.	Name of work	Place	Amount of estimate
	1. Tumkur District.—		
1	Constructing Urdu primary boys school ...	Hireballiresale ...	1160
2	Do Kannada primary boys school.	Kesaramadu ...	1084
3	Do Additional rooms to kannada primary boys school ...	Hirehalli ...	4820
4	Extending Urdu primary boys school ...	Holavanahalli ...	2650
5	Constructing kannada primary boys school.	Sidadaragal ...	4800
6	Do New type middle school ...	Ganjalagunte ...	2400
7	Do Urdu primary boys school ...	Gandihalli ...	2400
8	Do Additional rooms for the Govt. High school ...	Tumkur ...	20980
9	Do Additional rooms for the Govt. High school ...	Madhugiri ...	35360
10	Extending the building for middle school...	Uridigerê ...	5900
11	Do Kannada boys middle school ...	Koratagere ...	5600
12	Do Do ...	Holavanahalli ..	5500
13	Providing additional rooms to kannada boys middle school ...	Thingalur ...	6090
14	Extending kannada boys middle school ...	Chicknayakanahalli ...	12000
15	Do Combined middle school ...	Kallur ...	4300
16	Do The middle school ...	Kunigal ...	30000
17	Do Do ...	Amruthur ...	4 00
18	Constructing a Taluk Office ...	Koratagere ...	95000
19	Do Maternity ward and block ...	Kunigal ...	27500
20	Do General Hospital building ...	Tumkur ...	4,30000
21	Do Combined dispensary ...	Pavagada ..	5200
	II. Bangalore Division.—		
22	Constructing an outpatient dispensary ...	Kankanhalli ...	5'00
23	Do A reduced scale dispensary ...	Kadur ...	9600
24	Extending the middle school ...	Kodihalli ...	3750
25	Constructing primary boys school ...	Chakrabhavi ...	5000
26	Do A tannery building ...	Mangalavarpet ...	17330
	III. Kolar Division —		
27	The Factory at Bagepally	Bagepally ...	22850
28	Construction of additional room to middle school at Gudibanda	Gudibanda ...	5500
	IV. Chikmagalur Division.—		
29	Constructing dispensary building ...	Sringeri ...	25500
30	Constructing combined dispensary at ...	Kalasa ...	28220
	V. Upper Cauvery Division Krishnarajnagar.—		
31	Constructing L.F. dispensary with Maternity ward.	Mallipatna ...	...
32	Constructing Urdu middle school ...	Hole-Narasipur ...	...
33	Do Two additional rooms to the girls middle school at Arkalgud ...	Arkalgud ...	...
34	Extending Government middle school ...	Kerlapur ...	...
35	Constructing compound wall to new type middle school	Rsmanathapur	
36	Do primary school ...	Bidirakka ...	...
37	Do two additional rooms to the primary school ...	Mallipatna ...	...
38	Do Girls middle school ...	Arkalgud ...	...
39	Do verandah for kannada primary school	Konanur ...	...
40	Do middle school	Manasoge ...	...
41	Do primary boys school ...	Ramapura ...	...
42	Do urdu primary boys school ...	Doddabherya ...	...
43	Do primary school (boys) ...	Karpuravalli ...	...
44	Do Municipal High school ...	Krishnarajapet ...	...
	VI. Mandya Division.—		
45	Official quarters at Mandya ...	Mandya (out of 29 buildings, 21 are completed).	
46	Municipal High school...	Bellur ...	...
47	Middle school	Haravu, Aralakuppa ...	...
48	Extending middle school	Mandya ...	...
49	Primary school	Sitapura ...	...
50	Do	Basaral ...	...
51	Do	Dudda ...	...
52	Do	Bannangadi ...	...
53	Urdu primary school	Nagamangala ...	...

STATEMENT III.—*concld.*

No.	Name of work	Place	Amount of estimate
	Mysore Division.—		Rs.
54	Remodelling the Taluk Office ...	Periyapatna ...	16,650
55	Constructing middle school	Gowdagere ...	15,850
	Buildings Division, Mysore.—		
56	Constructing canopy over the statue of H.H. the late Maharaja of Mysore. ...	Mysore ... Do ...	1,75,000 51,500
57	Constructing new E.D. hospital ...	Do ...	9,51,000
58	Do Crawford Hall	Do ..	69,233
59	Do out houses behind Intermediate College.		
	Hassan Division.—		
60	Constructing L.F. dispensary at Gorur ...	Gorur ...	9,400
61	Extension of the subsidised Rural dispensary at Ballupet.	Ballupet ...	1,771
	Sagar Division.—		
1	Municipal High school at Sagar ...	Sagar ...	...
2	Rural welfare centres at Anandapuram ...	Anandapuram ...	...
	Chickmagalur Division.—		
1	Constructing dispensary with ward at Bukkambudhi.	Bukkambudhi ...	13,955
2	Constructing dispensary with ward at Ajjampur.	Ajjampura ...	23,400
	Davangere Division.—		
1	Construction of P.H.P. lines at Davangere	Davanagere ...	1,66,000
2	Do Middle School at Hebbal, Davangere Taluk.	Davangere Taluk ...	18,090

STATEMENT IV.

Name of Division	Number of buildings which are remaining half finished for one year.	Number of buildings remaining half finished for two years.	Number of buildings remaining half finished for three years.	Work stopped.
Mysore Division	7	3	2	1
Malavally Division	3	...	...	...
Nanjangud Division	4	1	...	...
Mandya	17	3	16	...
Upper Cauvery Division	4	6	14	...
Buildings Division, Mysore	1	...	4	...
Shimoga	20	4	1	...} *
Hassan	11	1	3	...}
Chickamagalur	28	1	4	2
Chitaldrug	17	2	...	1
Sagar	6	6	2	...
Davangere	11	...	2	11
Tumkur	...	23	21	...
Kolar	3	...	2	3
Bangalore	13	15	5	2
Buildings Division, Bangalore	...	...	...	...
Total ...	140	72	75	20

*Details will follow.

Statement showing the buildings which are stopped at half finished stages.

No.	Name of work	Reasons for stoppage of work
	I. BANGALORE DIVISION.	
1	Constructing a goat shed at Mulaglavally, Yeswanthapur, Bangalore North Taluk.	Work stopped as per requisition of the Director of Animal Husbandry in Mysore, Bangalore.
2	Constructing a Primary School at Chakrabhavi, Magadi Taluk.	Work stopped due to the incapacity of the contractor whose contract is recommended to be cancelled.
	II. CHIKMAGALUR DIVISION.	
3	Constructing Adikarnataka Primary School at Kolakalhalli, Lakya Hobli, Rs. 3,450.	Tendered contractor died and there was no response to fresh tenders.
4	Constructing Female Dispensary at Narasimharajapura—Rs. 10,000.	The work has come up to basement level and stopped. The donor did not credit contribution amount of Rs 8,000.
	III. KOLAR DIVISION.	
5	Construction of Middle School at Kyalanur Rs. 12,400.	After securing some progress, the contractor stopped the works as he found the rates unworkable. The question of paying him enhanced rates was in prolonged correspondence. Finally he was offered current schedule rates which he refused to accept. Work has to be carried out through other agency after finalising his claims and calling for fresh tenders.
6	Additions and alterations to Taluk Office at Gudibanda—Rs. 8,430.	Urgent works necessary to convert the Sub-taluk Office into Taluk office were got executed at estimated rates and tenders were called for balance work. Though tenders were called for thrice, only one contractor tendered for the work and quoted high rates. It was rejected every time.
7	Construction of additional room to Middle School at Gudibanda.	Due to the increase in the cost of materials and labour etc., the contractor did not give stipulated progress inspite of several notices having been issued to him. There was delay also in the supply of cement and iron materials. Finally his contract has been cancelled and arrangements have been made to resume the work through separate agency.
	CHITALDRUG DIVISION.	
1	Constructing Sub-Assistant Surgeon's Quarters, Chitaldrug, near Honda.	Work has come up to basement level. It is proposed to be stopped at that level and returned only next year.
	DAVANGERE DIVISION.	
1	Constructing Primary School at Dindahally, Davangere Taluk.	Work stopped for want of funds during 1950-51
2	Constructing Primary School at Basavapura, Holalkere Taluk.	Work stopped for want of funds during 1950-51
3	Constructing Primary School at Sasalu, Holalkere Taluk.	Work stopped for want of funds during 1950-51
4	Constructing Primary School at Dogganthal, Holalkere Taluk.	Work stopped for want of funds during 1950-51
5	Constructing Primary School, Kamalapura Harihar Taluk.	Work stopped for want of funds during 1950-51
6	Constructing Primary School, Janakal, Hosadurga Taluk.	Work stopped for want of funds during 1950-51
7	Constructing Primary School, Mathodu, Hosadurga Taluk.	Work stopped for want of funds during 1950-51
8	Constructing Primary School, Belagur, Hosadurga Taluk.	Work stopped for want of funds during 1950-51
9	Constructing Primary School, Mustur, Jagalur Taluk.	Work stopped for want of funds during 1950-51
10	Improvements to Primary School at Anagodu, Davangere Taluk.	Work stopped for want of funds during 1950-51
11	Primary School at Padihatta, Holalkere Taluk.	Work stopped for want of funds during 1950-51
	MYSORE DISTRICT.	
1	Remodelling Taluk Office building at Periyapatna.	Stopped by the contractor, claiming higher rates

Indianisation of the Kolar Mining Companies.

*Q.—58. Sri M. V. KRISHNAPPA (Kolar District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

Whether they are taking necessary steps to urge the Kolar Mining Companies to Indianise the mines at once?

A.—Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—

A.—No.

Loan from Government of India for developing Electricity in the State.

*Q.—62. Sri M. V. KRISHNAPPA (Kolar District—General).—

Will the Government be pleased to state.—

(a) whether it is a fact that they are contemplating to take loan from the Government of India to develop electricity in the Mysore State;

(b) if so, the amount of loan?

A.—Sri K. T. BHASHYAM (Minister for Law and Labour).—

(a) Yes.

(b) The matter is under correspondence.

Water Supply to tanks under the Visvesvaraya Canal.

*Q.—64. Rajamantrapravina H. B. GUNDAPPA GOWDA (Hassan District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of tanks under the Visvesvaraya Canal which were supplied with water from Krishnarajasagara Reservoir between December 1949 and March 1950;

(b) whether they were given full supply or intermittent ones;

(c) the total *atchkat* under the tanks contemplated to be served by water;

(d) the total acreage in which crops were raised or arranged to be raised during that period?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

(a) (5).

(b) Intermittent supply.

(c) and (d) Water was given for water supply to Factory and not for Irrigation.

Loans to Textile Mills in the State.

*Q.—65. Rajamantrapravina H. B. GUNDAPPA GOWDA (Hassan District—General.—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the total amount of loans advanced to textile mills in the State;

(b) the rate of interest charged and the period for which the loans were advanced;

(c) whether the mills have come to working order and whether they have begun to yield any profits;

(d) when the repayment of loans begins to take effect?

A.—Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—

(a) 1. Sri Ganesar Textile Mills, Ltd., Davangere–Rs. 20 lakhs.
2. Sri Shankara Textile Mills, Ltd., Davangere—Rs. 10 lakhs.

(b) 1. Sri Shankara Textile Mills, Ltd., at 4 per cent interest for a period of one year.
2. Sri Ganesar Textile Mills, Ltd. at 4 per cent interest for a period of one year.

(c) Yes. Production has started in both the Mills and some profits are being turned.

(d) The repayments had to be made on the following dates :—

Sri Shankara Textile Mills, Ltd., Rs. 3½ lakhs on 8th September 1949, Rs. 6½ lakhs on 22nd September 1949.

Sri Ganesar Taxtile Mills, Ltd., Rs. 6½ lakhs on 14th September 1949, Rs. 13½ lakhs on 18th January 1950.

Relief to people in rural parts from indebtedness.

*Q.—69. Rajamantrapravina H. B. GUNDAPPA GOWDA (Hassan District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they are aware that there is heavy rural indebtedness in the country side ;

(*b*) the fresh measures that are taken in the matter to give relief to poor people ?

A.—Sri H. SIDDAIYA (Minister for Revenue and Excise).—

(*a*) Yes.

(*b*) The matter is being examined.

Provision of Drinking Water Wells for the last three years.

*Q.—70. Rajamantrapravina H. B. GUNDAPPA GOWDA (Hassan District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of drinking water wells that were dug and completed for the last three years ;

(*b*) the Budget allotment sanctioned for the period and the amount actually spent for the same each year ?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

(*a*) 1947–48 ... 827 wells.
1948–49 ... 559 do
1949–50 ... 478 wells (for 9 months from 1st July 1949 to 31st March 1950).

	Budget allotment.	Actual expenditure.
	Rs.	Rs.
(*b*) 1947–48.	8,00,000	8,22,657
1948–49.	10,00,000	9,15,885
1949–50.	7,00,000	8,80,202

Implementation of Grow More Food Scheme and progress made in 1949-50, up-to-date.

*Q.—75. Sri D. H. CHANDRASEKHARAIYA (Chitaldrug District—General.)

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the progress made in 1949 and 1950 up-to-date regarding the implementation of the 'Grow More Food' Scheme ;

(*b*) to what extent the deficiency in food-grains has been covered by the results of the scheme up to now ;

(*c*) the amount spent on the scheme in 1949 and 1950 up-to-date ; of this, the sums of money that have been received from the Central Government by way of subsidy and loans ?

Sri T. MARIAPPA (Home Minister).

A.—(*a*) Information available is indicated in the statements A1. A2, and A3. printed below.

(*b*) Difficult to estimate.

(*c*) *Vide* statement (C) printed below.

Vide statement (D) printed below.

A1. Statement showing the progress made in 1949 and 1950 up-to-date regarding the implementation of the Grow More Food Schemes.

Sl. No.	Name of Scheme	Target of Unit for 1949-50	Progress achieved during 1949-50	Progress achieved during 1950-51	Remarks
	WORKS SCHEMES.				
1	Lift Irrigation in river valleys	17	2	...	150 acres 'new' area benefited.
2	Sinking of new wells	1,500	457	...	
3	Construction of big tanks	18	2	...	1,300 acres 'new' area benefited. Two works completed. 4 works, first stage completed. Others in various stages
4	Restoration of minor tanks (general)	690	150	2	5,0.0 acres of old atchkat benefited.
5	Do (Desilting)	10	4	...	52 Do do
6	Installation of Persian Wheels	100	13	...	
7	Installation of Electric Pumps	500	419	...	
8	Installation of Diesel Oil Engine sets	150	60	...	
9	Construction and improvement of channels ...	250 miles or 571 works	571 works	12	5,000 acres 'old' areas assured supply
10	Land Improvement works	175 units	50 ,,	12	500 acres old area and 300 acres new area benefited.
11	Irrigation Cess Fund Works (small works) ...	3,500	3,000	...	Assuring supply to existing area under tanks.
12	Mechanical cultivation (Tractor service) ...	35,000 acres	24,000 acres	...	
13	Distribution of ammonium sulphate	2,500 tons	1,000 tons	...	Approximate.
14	Do Superphosphate	8,000 do	3,500 do	...	Do
15	Other Chemical fertilisers	...	...	...	
16	Other oil cakes (Procurement)	20.000 ,,	15,577 ,,	590 tons	
17	Green manure seeds	500 ,,	300 ,,	...	
18	Compost manures (Town-manufactured) ...	50,000 ,,	40,000 ,,	1,250 ,,	
19	Paddy Collection	4,200 ,,	30,000 pallas	...	
20	Rural compost pits dug	...	3515 pits	..	
21	New lands granted for cultivation	...	10,967 acres	...	Wet ... 1,317 17 Dry ... 9,649 16 Total ... 10,967 2 acres
22	Gun licences issued for protection of crops ...	...	123	109	Chitaldrug District.
23	Current Fallow lands brought under cultivation ...	...	10,024	...	Detailed statement enclosed.
24	Iron and Steel procured	...	...	...	
25	Co-operative Farming	...	...	...	6 Farms have been started *vide* detailed statement enclosed.

A2. Statement showing iron materials and implements procured and distributed during the year 1949-50 (1st July 1949 to 31st March 1950).

No.	Particulars	Quantity	Rate	Value
			Rs. a. p.	Rs. a. a.
1	Eureka Plough	175	19 8 0	2,437 8 0
2	K. M. Ploughs	1,270	30 0 0	24,600 0 0
3	Thakore Ploughs	276	57 5 0	15,818 4 0
4	Kirlosker No. 100 ploughs	140	92 0 0	12,880 0 0
5	Do 15 do	215	66 0 0	14,190 0 0
6	Do 9 do	190	97 0 0	18,430 0 0
7	Gurjar Ploughs	1,005	15 0 0	150,750 0 0
8	Cultivators	20	28 14 0	577 8 0
	Total ...		...	1,04,008 4 0
9	Cart tyres and other Iron materials	1,170 tons	375 0 0	4,38,750 0 0

Statement showing iron materials and implements procured and distributed during 1950-51 (1st April 1950 to 30th June 1950).

No.	Particulars	Quantity	Rate	Value
			Rs. a. a.	Rs. a. p.
1	Eureka Ploughs	57	19 8 0	1,111 8 0
2	Gujar Ploughs	500	15 0 0	7,500 0 0
3	Kirloskar No. 15 Ploughs	230	66 0 0	15,180 0 0
4	Do 9 do	200	97 0 0	19,400 0 0
5	Do 11 "	400	54 0 0	21,600 0 0
6	Persian Wheels	3	910 0 0	2,730 0 0
7	Other Implements, Shares, etc.	3810	2 14 0	10,953 12 0
	Total ...	...	...	78,475 4 0
8	Cart tyres and other iron materials	2273 tons	375 0 0	8,52,375 0 0
	Grand Total ...	...	...	9,30,850 4 0

CULTIVATION UNDER CO-OPERATIVE FARMING.

A3. Progress Report on the working of Co operative Societies in the State as on 30th June 1950.

Sl. No.	Particulars	Arehalli A.M. Kaval C.S.	Venakemaradi A.M. Kaval C.S.	Talikatte A.M. Kaval C.S.	Uddur Aspatre A.M. Kaval C.S.	Kumbhapur Co-op. Farming C.S.	Madakere Hosalli Better Farming C.S.	Koratagere Agricultural Farming C.S.	Grow More C.S. Belagumba
1	Date of Registration ...	15-4-1950	15-4-1950	4-6-1950	28-3-1950	24-4-1950	12-4-1950	12-6-1950	28-2-1949
2	No. of members ...	25	35	20	180	23	18	...	11
		Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
3	Share capital paid up ...	50	840	130	1,115	126	210	...	1,849
4	Grants from Government ...	...	...	...	...	10,000	...	...	1,000
5	No. of families settled ...	20	34	30	29	18	...	...	11
6	Total extent of land ...	858—26	1,660—0	1,412—34	2,976—0	500—0	...	...	100—0
	(a) of which surrendered ...	670—0	1.450—0	862—0	2,976—0	500—0	...	...	..
	(b) of which ploughed ...	75—0	200—0	100—0	50—0 (cleared)	50—0	...	...	98—10
7	The extent up to which crop is sown, if any.	75—0	125—0	100—0	...	10—0	...	...	98—10
8	Service of tractors ...	...	...	service provided	...	2 Bull dozers and 1 tractors at service	...	...	...
9	Cottages put up ...	25	35	20	33	...	...	...	...
10	Whether a well is dug ...		Excavation in progresss			Excavation in progress			
11	Value of Agriculture implements, seeds, etc., supplied.	...	...	...	...	...	...	...	...
12	Value of bullocks ...	...	...	...	...	...	...	...	2,820 supplied by members
13	Whether Agricultural Inspectors have been posted.	Yes	Yes, Sri N. P. Madhvaraj.	No	Yes	Agricultural Inspector posted as Farm Manager	...	...	...

C. Statement showing the amounts spent under the Food Production Drive for 1949–50.

Sl. No.	*Name of the Scheme.*	*Grant.*	
		Rs.	
1.	Lift Irrigation in River Valleys ...	1,13,322	
2.	Construction of Big Tanks ...	19,66,202	
3.	Land improvement schemes ...	13,37,144	
4.	Repairs and improvements to tank and river channels ...	29,11,303	
5.	Restoration of Minor tanks ...	13,91,638	
6.	Desilting of tanks ...	7,811	
7.	Irrigation cess fund works ...	18,82,898	
	Total ...	96,10,318	
8.	Sinking of new wells. 457×1,000 ...	12,10,220	Expenditure for 49-50 (12 months)
9.	Multiplication of improved varieties of paddy seeds ...	1,03,525	
10.	Distribution of improved varieties of paddy seed ...	6,90,800	(Approximate)
11.	Multiplication and distribution of green-manure seeds ...	1,27,500	
12.	Scheme for the manufacture and distribution of Urban and Rural compost through town Municipalities and Village Panchayets ...	Not readily available	
13.	Protective measures against pests and diseases ...	68,000	
14.	Purchase of Electric pumps, Diesel sets and Persian Wheels. Diesel sets—60 (5 H.P. 30 and 10 H.P. 30) ...	1,31,721 5 0	
15.	Loans for bringing current fallows under cultivation ...	Not available	
16.	Preparation and distribution of manure mixture containing G.N.C. supers and ammonium sulphate ...	...	
	(*a*) G. N. C.	25,36,000	
	(*b*) Ammonium sulphate ...	13,20,000	
	(*c*) Bonemeal	79,200	
	(*d*) Super	13,49,288	
17.	Transport and incidental charges ...	Not available	
18.	Supply of iron and steel for agricultural implements ...	5,42,758	

D. Statement showing the schemes sanctioned by the Government of India and the subsidy therefor.

Sl. No.	*Name of the Scheme.*	*Grant.*
		Rs.
1.	Multiplication of improved varieties of seeds ...	35,100
2.	Distribution of improved varieties of paddy seeds ...	91,875
3.	Multiplication and distribution of green manure ...	1,25,000
4.	Scheme for the manufacture and distribution of urban and rural compost through town Municipalities and village panchayets	1,18,795
5.	Establishment required by the Deputy Director of Agriculture at headquarters for G.M.F. works ...	29,852
6.	Establishment of the Statistician for G. M. F. works ...	25,101
7.	Protective measures against pests and diseases ...	12,500
8.	Supply of iron and steel agricultural implements ...	...
9.	Subsidy for construction of wells ...	3,75,000
10.	Lift Irrigation in River Valleys.—	
	i. Cost on works	3,00,000
	ii. Depreciation at 10 per cent on cost of machinery ...	45,000
	iii. Running cost	30,000
11.	Purchase of electric pumps and Persian Wheels ...	...
12.	Construction of big tanks (to be constructed before 1951)	4,50,000
13.	Improvement of river channels	15,00,000
14.	Restoration of Minor Tanks	3,75,000
15.	Deepening of tanks by desilting	2,30,000
16.	Land improvement schemes.—	
	(*a*) By reclamation of marshy lands	
	(*b*) Canalisation of works for Drainage	
	(*c*) Construction of Pick-up ones	5,00,000
	(*d*) Contour bunding, etc.	
	Total ...	42,63,223

Statement showing the Loans sanctioned by the Government of India.

Sl. No.	*Name of the Scheme.*	*Loan sanctioned.*
		Rs.
1.	Construction of big tanks	5,00,000
2.	Construction of wells	5,00,000
3.	Fitting of Pumps	6,50,000
4.	Minor Irrigation	3,00,000
5.	Lift Irrigation in river valleys	10,00,000
	Total ...	29,50,000

Grant of Industrial Loans and their recovery.

*Q.—80. Janab SYED ABDUR RAHMAN (Chikmagalur *cum* Shimoga —Muslim).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the policy on which 'Industrial Loans' are being granted;

(*b*) whether there are any rules guiding the grant of these loans;

(*c*) the persons who have been given these loans from 1st July 1949; on what security;

(*d*) the sums that have been advanced so far;

(*e*) whether they have got back any of the sums so far advanced?

A.—Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—

(*a*) Loans are generally granted to encourage new and infant industries that are likely to improve the general economy of the State and of the country.

(*b*) Yes.

(*c*) and (*d*) A copy of Statement is appended below.

(*e*) Recovery has not commenced in the case of items 2, 3, 10 and 11 shown in the Statement. A sum of Rs. 311-3-0 has been recovered from the others since 1st July 1949.

Sl. No.	Name	Amount	Security
		Rs.	
1	Janab Noorulla Sheriff ...	3,500	Immoveable properties worth Rs. 6,000 and machinery.
2	Sri Kotagi Eswarappa ...	20,000	Immoveable property worth Rs. 63,500 and Ginning Factory building and machinery estimated at Rs. 15,156.
3	Sri K. Byatarangappa ...	6,000	Immoveable property worth Rs. 19,500 and machinery estimated at Rs. 50,186.
4	Sri K. Kalachari ...	250	Personal surety of one solvent person as per rules governing cottage industries loans.
5	Sri L. Basavaiah ...	250	Do
6	Sri Puttachari ...	250	Do
7	Sri H. K. Madiah ...	12,000	Immoveable properties worth Rs. 15,000 and machinery estimated at Rs. 16,491-4-0.
8	Sri R. Viswanath ...	250	Personal surety of one solvent person.
9	Sri N. T. Mallappa ...	5,000	Immoveable properties worth Rs. 9,700 and machinery estimated at Rs. 4,000.
10	Sri T. T. Sharma ...	6,000	On the security of machinery (Printing Press).
11	Sri M. Ramakrishnaiya ...	4,000	Immoveable properties worth Rs. 7,750 and machinery estimated at Rs. 1,100.

Supply of Important Drugs.

*Q.—81. Janab SYED ABDUR RAHMAN (Chikmagalur *cum* Shimoga —Muslim).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether they are aware of the acute difficulty felt by the suffering public in securing supplies of "Chloromycetin," "Auromycin," "Penicillin" and other such vital and important drugs;

(*b*) the rates fixed for them;

(*c*) whether there are any authorised sellers for these drugs; who are all these authorised sellers; whether licenses have been issued to any firms to import these drugs;

(*d*) the names of the firms and pharmacies that have held stocks of these drugs during the months of June, July and August (up to the 10th of August 1950) in the City and Civil Area, Bangalore;

(*e*) the rates at which these drugs have been sold to individuals;

(*f*) whether it is a fact that some firms are withholding stocks and selling them at most unreasonable rates or refusing to sell them to *bona fide* persons?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

(*a*) Yes.

	Rs. a. p.
(b) (i) Chloromycetin 125 of 0·25 gm. each (Parke Davis and Co.) ...	39 8 0 per vial.
(ii) 1. Auromycin Hydrochloride capsules 250 mg. per capsule, 8 capsules	35 0 0
2. Auromycin Hydrochloride intravenous 100 mg. 1 vial ...	13 2 0
3. Auromycin Hydrochloride ointment 30 mg. per gram ½ oz. tube ...	8 11 0
4. Auromycin Hydrochloride ointment (Ophthalmic) 1 mg. per gm. 6 1/8 oz. tube	13 12 0
5. Auromycin Spersoids brand of Auromycin Hydrochloride power 50 mg. per docs, 25 doses ...	27 1 0

[*Lederle Labs.* (*India*), *Ltd.*]

(iii) Penicillin :—Rates differ between products of different manufacturers and also they depend upon the strength.

Thus the cost of :—

	Rs. a. p.
(1) Abbots Labs Penicillin of 200,000 units is	1 15 0 per vial.
(2) Abbots Labs Penicillin 500,000 units is	4 0 0 per vial,
Chas. Pfizer and Co., New York, Penicillin of 200,000 units is ...	1 9 0
Chas. Pfizer and Co. New York. Penicillin of 500,000 units is ...	3 8 0
(3) Merk and Co., Canada, Penicillin of 2000,000 units is	1 8 0
Do do of 500,000 units is ...	3 8 0

(The rates of some of the other drugs are also being fixed by Government and they differ from time to time and from manufacturer to manufacturer).

(*c*) No. No authorisation is required from the State Government.

(*d*), (*e*) and (*f*). Information is not available.

Resolution of Central Muslim Association, Bangalore re: grant in aid to students.

**Q.*—85. Janab SYED ABDUR RAHMAN (Chikmagalur *cum* Shimoga—Muslim).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether they have received the resolutions passed by the Central Mohammedan Association, Bangalore, in the matter of aid to students by way of grant of gosha-cart allowance, freeships, half-freeships, scholarships, etc.;

(*b*) the steps they have taken in this matter?

Sri T. SIDDALINGAIYA (Minister for Education and Public Health).—

A.—(*a*) Yes.

(*b*) The resolutions have been carefully considered by Government and a reply has been sent to the Secretary, Central Muslim Association, Bangalore, on 23rd August 1950.

Subsidy wells in Kolar District.

**Q.*—87. Sri T. RAMACHAR (Kolar District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of subsidy wells in Kolar District which were completed before March 1950;

(*b*) the number of persons to whom only one instalment of subsidy has been paid;

(*c*) the number of cases still pending payment;

(*d*) the amount of subsidy still payable?

(Talukwar figures may kindly be furnished.)

A.—Sri H. SIDDAIYA (Minister for Revenue and Excise).—

(*a*) 1,685.

(*b*) 1,267 cases.

(*c*) 1,267 cases

(*d*) The amount of subsidy cannot be definitely stated now as the same depends upon the outlay incurred in sinking the wells; and to be determined in each case after the receipt of completion report. Completion reports have to be received in respect of the 1,267 cases referred to above.

Allotment for purchase of Service Stamps for 1950-51.

**Q.*—88. Sri T. RAMACHAR (Kolar District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the amount allotted for the purchase of service stamps for the year 1950-51;

(b) the total amount spent up to 1st August 1950 in all the Departments?

A.—Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—

(a) Rs. 13,44,500.

(b) Up to the end of June 1950—about Rs. 68,846-11-2. Further expenditure not booked yet.

Supply of power to Irrigation pumps in Kolar District.

*Q.—89. Sri T. RAMACHAR (Kolar District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of pending applications for supply of power to irrigation pumps in Kolar District;

(b) the number of cases in which power supply has been sanctioned together with dates of sanction ;

(c) the number of cases in which the work has not been taken up in spite of sanction of power.

(d) the reasons for the delay in taking up the work ;

(e) if supply of power has been given to industrial concerns such as rice and flour mills in preference to irrigation pumps?

(Talukwar figures may kindly be furnished).

A.—Sri K. T. BHASHYAM (Minister for Law and Labour).—

(a) 43.

(b) 77, dates of sanction range from June 1946 to August 1950.

(c) 58.

(d) Paucity of essential materials like Transformers, Copper wire, Poles, etc., and some of the parties have not observed the necessary formalities; some have not installed the Pump Sets and some have not sent their completion reports through licensed electrical contractors.

(e) Highest priority is being given to power supply to irrigation pumps and power supply to others like flour mills, etc., is being arranged only when it does not involve in the installation of additional transformers, etc.

Kolar Gold Mining Company.

*Q.—92. Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they are negotiating or propose to negotiate for the purpose of purchasing or acquiring the Kolar Gold Mining Company or its shares ;

(b) the terms of such negotiations ;

(c) by whom the negotiations are being made or are proposed to be made ?

A.—Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—

(a) No.

(b) and (c) Do not arise.

Aid from the Centre for Grow More Food Campaign.

*Q.—95. Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

the sums that have been received from the Centre under the head "Grow More Food" Campaign ?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

A grant of Rs. 42,63,223 was drawn for the year 1949-50 ending 31st March 1950.

No amount has been drawn from the Centre between the period 1st April 1950 and 30th June 1950.

Cholera epidemic in several villages of Molakalmuru Taluk.

*Q.—96. Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General.)—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they are aware of the spread of cholera epidemic in several villages in Molakalmuru Taluk in the past two months ;

(b) the arrangement made to protect the people and check the disease ;

(c) the number of deaths from cholera during the period?

A.—Sri T. SIDDALINGAIYA (Minister for Education and Public Health).—

(a) Yes.

(b) Special Inspectors were posted for attending to the routine chlorination of drinking water sources, disinfection of infected houses and distribution of Sulphaguanidine tablets to patients.

Gammexane and other equipment required were despatched and the infection was brought under control.

(c) The following number of deaths have been reported to Government:—

		No. of deaths.
1.	Amkundi village ...	8
2.	Venkatapura village ...	2
3.	Nagasamudra village ...	29
4.	Siddapura and its hamlet ...	4

Pending inquiries in the Anti-corruption Department.

*Q.—97. Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General.)—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the number of inquiries pending in the Anti-corruption Department against (i) Gazetted officers and (ii) Non-gazetted officers;

(b) the number of disposals of inquiries since July 1949;

(c) the number of cases pending with the Minister for Anti-corruption Department for his orders on completed inquiries?

A.—Sri T. SIDDALINGAIYA (Minister for Education and Public Health).—

(a) (i) 177.
(ii) 579.

(b) 284 cases from 1st July 1949 to 22nd August 1950.

(c) Nil.

Outside assistance to meet deficiency in foodgrains for 1950-51.

*Q.—99. Janab MOHAMED VALIULLA (Kolar—Muslim).—

Will the Government be pleased to state:—

the quantity of foodgrains required from outside to meet the food deficiency in the State for the year 1950-51?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

The extent of outside assistance required in 1950-51 depends upon the out-turn of crop in the ensuing harvest of which it is too early to form any definite idea. But our estimates of foodgrains being based on the calendar year, the imports of foodgrains required from outside to supplement the existing stocks till the end of the year, with a monthly carry-over for consumption during January 1951, are as noted below:—

Rice	...	20,610 tons.
Wheat	...	31,346 „
Millets	...	22,039 „
Total	...	73,995 „

Expenditure by Ministers for travels in and outside Mysore for 1949-50.

*Q.—100. Janab MOHAMED VALIULLA (Kolar—Muslim).—

Will the Government be pleased to state:—

the total amount of expenditure incurred by the Ministers of the State in 1949-50 for their travels in and outside Mysore?

A.—Sri K. CHENGALARAYA REDDY (Chief Minister).—

Rs. 41,269-2-0.

Compensation to sufferers in Communal riots after October 1947.

*Q.—102. Janab MOHAMED VALIULLA (Kolar—Muslim).—

Will the Government be pleased to state :—

Whether any compensation was paid by them to persons who suffered in communal riots after October 1947 ?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—Yes. Government sanctioned compensation in the following cases :—

Rupees twenty-five each to 91 persons in connection with communal disturbances at Tiptur on 5th June 1948 ;

Pension of Rs. 25 each per month for life to the parents of Sri Chandra sekhara Naik, Police Jamedar, who was killed during the Sira disturbance on 1st March 1949.

Control of Cauvery Waters.

*Q.—105. Janab MOHAMED VALIULLA (Kolar-Muslim).—

Will the Government be pleased to state :—

the agreement entered into between Madras and Mysore regarding the control of waters in the Cauvery ?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

(a) A copy of the agreement is laid on the Table.

[A printed copy is placed in the Legislative Assembly Library (Slip No. 7 in the Register of papers laid on the Table).]

Restoration of Major and Minor Tanks in the State.

*Q.—107. Sri B. HUTCHE GOWDA (Tumkur—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of major and minor tanks in the State which are in a state of disrepair (Districtwar figures to be furnished) ;

(b) the number of major and minor tanks which are proposed to be restored (Districtwar) ;

(c) the extent of the wet lands that are irrigated by the tanks at present and the extent that could be irrigated by the tanks that are going to be restored ;

(d) whether there is any scheme for the restoration of these tanks ; if so, the details may be furnished ?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

(a) If "tanks in a state of disrepair" refer to unrestored tanks, the number is 15,007.

(b) 1,421 (statement showing the details of tanks is printed below).

(c) *Vide* statement to clause (b). Restoration or Repair works to a tank will assure water supply to the existing atchkat ; only in a very few cases new extent will be added to the old atchkat which will not alter the total extent by any appreciable area.

(d) Seven hundred and ninety-one tanks are so far taken up and are in various stages of progress during 1950-51. All these are expected to be completed by June 1952.

Statement showing the details of tanks.

No.	District	No. of tanks unrestored			No. of tanks proposed to be restored			Extent of wet land irrigated at present	Extent of wet land proposed to be irrigated after restoration
		Major	Minor	Total	Major	Minor	Total		
1	Bangalore ...	19	807	826	5	30	35	90,838	Existing area will be assured of water supply by the restoration of tanks.
2	Kolar ...	56	1,722	1,778	56	161	217	1,04,286	
3	Tumkur ...	38	160	198	7	75	82	4,357	
4	Chitaldurg ...	3	19	22	3	19	22	28 734	
5	Shimoga ..	180	6,450	6,690	4	74	78	59,357	
6	Hassan ...	91	4,588	4,679	7	473	480	12,504	
7	Chikmagalur ...	10	206	216	...	...	49	48,348	
8	Mysore ...	6	440	446	2	376	378	32,049	Existing atchkat assured.
9	Mandya ...	41	171	212	1	79	80	19.293	
	Total ...	444	14,563	15,007	85	1,287 +49	1,421	...	

Ration distribution during 1949-50 in the State.

*Q.—109. Sri B. HUTCHE GOWDA (Tumkur District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the population of the State during 1949-50 as reckoned for distribution of rations :

(b) out of this, the number to whom rations are being distributed statutorily and the quantity so distributed to them during 1949-50;

(c) the number of people holding informal ration cards ; and the total quantity that is distributed to them ?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

(a)	Adults	...	37,15,557
	Children	...	7,97,072
	Total	...	45,12,629
(b)	Adults	...	11,34,886
	Children	...	2,11,027
	Total	...	13,45,913

Quantity of foodgrains distributed during 1949-50 (for 9 months—July 1949 to March 1950):—

Rice	...	4,37,856 pallas
Wheat	...	2,08,141 „
Millets	...	1,41,795 „

(c)	Adults	...	25,80,671
	Children	...	5,86,045
	Total	...	31,66,716

Quantities distributed during 1949-50 :—

Rice	...	4,42,973 pallas
Wheat	...	1,99,023 „
Millets	...	3,00,019 „

Hiduvali lands in the State and the extent of cultivation in them.

*Q.—110. Sri B. HUTCHE GOWDA (Tumkur District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the extent of cultivable land in the State in 1949-50 ;

(b) out of this, the extent which is under *hiduvali* ;

(c) out of this, the extent of cultivated dry, wet and garden lands ;

(d) out of the cultivated wet lands in the State, the extent irrigated by (i) wells, (ii) tanks, (iii) rivers and channels ?

A.—Sri H. SIDDAIYA (Minister for Revenue and Excise).—

Information asked for, relating to 1949-50 is not readily available. But figures for 1948-49 are furnished as follows :—

			Acres.
(a)	cultivable land	...	90,98,717
(b)	out of this under *hiduvali.*	...	83,73,766
(c)	not readily available...		...
(d)	(i) wells	...	84,995
	(ii) tanks	...	6,10,678
	(iii) rivers and channels and other sources.		4,63,265

High Schools opened by each District Board and grants received by them.

*Q.—112. Sri B. HUTCHE GOWDA (Tumkur District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of High Schools opened by each District Board ;

(b) the places where they have been opened ;

(c) out of them, the schools that are receiving grants from Government ;

(d) out of the rest, the schools that have been recognized by Government ?

A.—Sri T. SIDDALINGAIYA (Minister for Education and Public Health).—

(*a*) The number of High Schools opened by each District Board during the years 1948-49 and 1949-50 are noted below :—

	Name of District Board.		*Number of High Schools opened.*
1.	District Board,	Bangalore	1
2.	Do	Kolar	3
3.	Do	Tumkur	2
4.	Do	Mysore	5
5.	Do	Hassan	4
6.	Do	Shimoga	2
7.	Do	Chitaldrug	2

(*b*) The places where the above High Schools have been opened are noted below :—

	Name of District.		*Names of places where the High School has been opened.*
1.	Bangalore District	1.	Varthur, Bangalore South Taluk
2.	Kolar ,,	2.	Bagepalli
		3.	Srinivasapur
		4.	Gudibanda
3.	Tumkur ,,	5.	Godekere, Chicknaikanahalli
		6.	Nonavinakere, Tiptur Taluk
4.	Mysore ,,	7.	Saragur, Heggaddevankote Taluk
		8.	Bettadapura, Periyapatna Taluk
		9.	Periyapatna
		10.	Bannur, T.-Narsipur Taluk
		11.	Kabbahalli, Gundlupet Taluk
5.	Hassan ,,	12.	Gorur, Hassan Taluk
		13.	Doddametikurke, Arsikere Taluk
		14.	Nuggehalli, Channarayapatna Taluk
		15.	Royarakoppal, Alur Taluk
6.	Shimoga ,,	16.	Santhebennur, Channagiri Taluk
		17.	Thyavanige, Channagiri Taluk
7.	Chitaldrug ,,	18.	Maradihalli, Hiriyur Taluk
		19.	Kodaganur, Davangere Taluk

(*c*) Out of the above High Schools, the following schools are entitled for grants :—

1.	District Board High School,	Varthur, Bangalore South Taluk
2.	Do	Bagepalli
3.	Do	Srinivaspur
4.	Do	Gudibanda
5.	Do	Godekere, Chicknaikanhalli Taluk
6.	Do	Saragur, Heggaddevankote Taluk
7.	Do	Bettadapura, Periyapatna Taluk
8.	Do	Gorur, Hassan Taluk
9.	Do	Doddametikurke, Arsikere Taluk
10.	Do	Nuggehalli, Channarayapatna Taluk
11.	Do	Royarakoppal, Alur Taluk
12.	Do	Santhebennur, Channagiri Taluk
13.	Do	Maradihalli, Hiriyur Taluk

(*d*) Out of the rest, the following High Schools have been recognised by the Education Department.

1. High School, Nonavinakere, Tiptur Taluk : Temporary recognition during the year 1949-50 without claim for any grant-in-aid.
2. High School, Bannur, T.-Narsipur Taluk and
3. High School, Kabbahalli, Gundlupet Taluk :

Temporary recognition for three years from 1949-50 without any claim for grant-in-aid.

(The High School at Periyapatna is not yet recognised and the sanctioning of grants to the High Schools at Kodaganur and Nonavinakere is under consideration.)

Measures to prevent adulteration of Food Articles.

*Q.—117. Sri Kadidal MANJAPPA (Shimoga District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether they are aware of the fact that adulterated articles of food like butter, ghee, oils are freely sold in the markets;

(b) the measures they have adopted to prevent adulteration of food articles ?

A.—Sri T. SIDDALINGAIYA (Minister for Education and Public Health).—

(a) Yes.

(b) The Food Adulteration Act is in force in the places shown in the list appended below.

Samples of the specified articles are being sent for examination and prosecutions are being launched by the local bodies who have to administer the Food Adulteration Act.

Government are actively considering the question of amending the Food Adulteration Act.

List of Municipalities empowered to act under the Food Adulteration Act :—

1 Bangalore Municipal Corporation.
2 Mysore City.
3 Kolar Gold Field.
4 Davangere City.

Bangalore District.—
5 Channapatna.
6 Closepet (Ramanagaram).
7 Devanhalli
8 Hoskote.
9 Magadi.
10 Thyamagondlu.
11 Vadigenahallli.
12 Yelahanka.

Chitaldrug District.—
13 Challakere.
14 Harihar.
15 Hiriyur.
16 Jagalur.
17 Molakalmuru.

Hassan District.—
18 Alur,
19 Arkalgud.
20 Arsikere.
21 Banavar.
22 Hassan.
23 Hole-Narsipur.
24 Konanur.
25 Saklespur.
26 Sravanabelagola.

Chikmagalur District.—
27 Ajjampur.
28 Chikmagalur.
29 Kadur.
30 Koppa.
31 Mudigere.
32 Narsimharajapura.
33 Sringeri.
34 Tarikere.

Kolar District—
35 Bagepalli.
36 Bowringpet (Bangarpet).
37 Chikballapur.
38 Chintamani
39 Goribidnur.
40 Kolar.
41 Mulbagal.
42 Srinivaspur.

Mysore District.—
43 Agar Mamballi.
44 Chamarajanagar
45 H. D. Kote.
46 Nanjangud.
47 Periyapatna.
48 Ramasamudra.
49 Saragur.
50 Yelandur.

Mandya District.—
51 French-Rocks.
52 Krishnarajpet.
53 Maddur.
54 Malvalli.
55 Mandya.
56 Srirangapatna.

Shimoga District.—
57 Bhadravati (O. and N. Towns).
58 Honnali.
59 Nyamathi.
60 Sagar.
61 Shikarpur.
62 Shimoga.
63 Shiralkoppa.

Tumkur District.—
64 Chiknaikanahalli.
65 Gubbi.
66 Koratagere.
67 Madhugiri.
68 Tiptur.
69 Tumkur.

Irregular Spraying of D.D.T. in Malnad Areas.

*Q—119. Sri Kadidal MANJAPPA (Shimoga District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether it has come to their notice that D.D.T. is not regularly sprayed in Malnad areas;

(b) whether the D.D.T. that is sprayed at present is of inferior quality ?

A.—Sri T. SIDDALINGAIYA (Minister for Education and Public Health.)—

A.—(a) Yes.

(b) No.

2. Unstarred Questions.

N. T. M. Schools for current year.

Q.—1. Sri S. KARIAPPA (Bangalore District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether have they sanctioned some N. T. M. schools for the current year;

(*b*) if so, the number;

(*c*) whether they have already started them;

(*d*) if not yet started, the approximate period they may take to do so?

A.—Sri T. SIDDALINGAIYA (Minister for Education and Public Health).—

(*a*) Yes.

(*b*) 50 (fifty only).

(*c*) and (*d*). Some of them have been started already and the others will be opened shortly as teachers and buildings become available.

Expansion of beggar relief scheme to principal towns of the State.

Q.—3. Sri M. MUNISWAMY (Kolar District—Depressed Class).—

Will the Government be pleased to state :—

whether it is possible to extend the scheme of beggar relief to some of the principal towns of the State?

A.—Sri K. T. BHASHYAM (Minister for Law and Labour).—

Yes—if circumstances and conditions permit.

Dearness Allowance to Labourers.

Q.—4. Sri M. MUNISWAMY (Kolar District—Depressed Class).—

Will the Government be pleased to state :—

whether they will increase the dearness allowance of the labourers?

A.—Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—

The question is not clear.

The matter is for the respective Industrial concerns to deal with.

Depletion of water in the Krishnarajasagar.

Q.—5. Sri M. MUNISWAMY (Kolar District—Depressed Class).—

Will the Government be pleased to state :—

the reason other than the failure of monsoon, if any, for the depletion of water in the Krishnarajasagar Dam?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—There have been no reasons other than the failure of monsoon for the depletion of water in the K. R. Sagar Reservoir.

Scholarships to Depressed Class Students in the State.

Q.—6. Sri M. MUNISWAMY (Kolar District—Depressed Class).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether there is any proposal to increase the scholarships of the Depressed class students of the State;

(*b*) if so, the sums proposed to be given to them?

A.—T. SIDDALINGAIYA (Minister for Education and Public Health).—

(*a*) No.

(*b*) Does not arise.

Non-utilisation of Funds by K. G. F. Sanitary Board for construction of tiled roof houses.

Q.—7. Sri M. MUNISWAMY (Kolar District—Depressed Clsss).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the sum sanctioned by the Government to the K.G.F. Sanitary Board to construct tiled roof houses for the depressed class people of the area has been utilised,

(*b*) if not, reasons for the delay?

A.—Sri R. CHENNIGARAMIAH (Minister for Local Self-Government).—

(*a*) The sum of Rs. 30,000 allotted to the K.G.F. Sanitary Board, out of the Depressed Class Amelioration Fund has not yet been utilised as it was sanctioned only in May 1950.

(*b*) A small committee consisting of seven members (under the presidentship of the Deputy Commissioner, Kolar District) has been formed to consider and formulate concrete proposals as to how best this amount could be made use of to the advantage of the Depressed Classes. The amount will be utilised as soon as the Committee arrives at a decision.

Reconstruction of K G.F. Sanitary Board.

Q.—8. Sri M. MUNISWAMY (Kolar District—Depressed Class).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether the K. G. F. Sanitary Board has been reconstituted;

(*b*) if not, the reasons for the delay?

A.—Sri R. CHENNIGARAMIAH (Minister for Local Self-Government).—

(*a*) No.

(*b*) The recommendations of the Committee appointed to examine the constitution and administration of Kolar Gold Field and Hindustan Aircraft Sanitary Boards have been received and considered and further necessary action is being taken to frame legislation on the lines suggested by them.

Review of Appeals and Revision Petitions by the present Revenue Minister.

Q.—10. Sri L. SIDDAPPA (Shimoga District—General).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the number of—

(i) appeals;

(ii) revision petitions;

(iii) review and miscellaneous petitions entertained by the present Revenue Minister in connection with matters which were finally disposed of by the previous Minister or Ministers;

(*b*) the number of such cases in which—

(i) the previous decisions have been reversed or modified;

(ii) the previous orders of Government have been confirmed;

(iii) the number of such cases which are still pending before Government;

(*c*) in respect of the above cases which have been disposed of by the Hon'ble Minister, the dates of previous orders of Gvernment and the dates of subsequent orders by the Minister in each such case;

(*d*) the names and addresses of the parties, *i.e.*, appellants and respondents, petitioners and counter-petitioners?

A.—Sri H. SIDDAIYA (Minister for Revenue and Excise).—

(*a*) (i) (ii) Nil.

(iii) 35.

(*b*) (i) Only one case in which the order was modified.

(ii) 27.

(iii) 7.

A copy of statement appended below.—

STATEMENT.

Sl. No.	Appeal or review petition	Name of the appellant	Name of the respondent	Date of Previous order	Date of Subsequent order	Substance of order: Reversal or modification	Substance of order: Confirmation	Substance of order: Pending
1	47	Munireddy (Arenoor, Sarjapur Hobli, Anekal Taluk). ...	Nanjareddy ...	20—8—1947	5—1—1947	...	Confirmed	...
2	48	Narayanaswamy son of Singrihalli, Muralappa, (Koratagere Taluk). ...	Shamanna	26—8—1947	6—12—1947	...	do	...
3	52	Revanna and others, (Hulikere, Ramanagaram Taluk)	Siddegowda	14—8—1947	16—12—1948	...	do	...
4	60	Syed Abdul Lateef, Mavalli, Bangalore City	Abdul Lathiff, Dommasandra, Anekal Taluk.	24—6—1947	7—8—1948	...	do	...
5	63	Channiah, Holebudnur, Mandya Taluk ...	Government	18—3—1946	14—4—1948	...	do	...
6	67	S. Sreenivasa Murthy and another, Mysore	Patel Deviah, Kalasoor village, Gundlupet Taluk.	5—8—1947	2—12—1949	...	do	...
7	68	N. D. Krishnamurthy and N. D. Nagappa, Arsikere	Ramaswamiah and another, Nittoor, Salagame, Hassan Taluk.	24—4—1947	22—12—1947	...	do	...
8	69	Doddathimma Boyi, Adanapalli, Bangarpet Taluk	Veerappa, Adanapalli, Bangarpet Taluk.	30—12—1947	22—12—1947	...	do	...
9	79	G. Narasima Murthy Rao, s/o Narasappa, Bangalore City	G. B. Basappa, Sakkare Gollahalli, Dodballapur Taluk.	1—10—1947	21—1—1948	...	do	...
10	88	G. S. Sharaniah, Mittenahalli, Bangarpet Taluk	K. Subba Rao, Chamanehalli, Kolar Taluk.	26—8—1947	26—1—1948	...	do	...
11	91A.	Patel Dodu Gowda and others, (Jaginakere, Krishnarajpet Taluk	Karegowda	17—10—1946	9—12—1948	...	do	...
12	100	M. S. Venkata Rao, Siddlaghatta. (Sugehalli Siddlaghatta Taluk)	(1) Venkataswami ... (2) Mallappa	3—10—1947	26—2—1949	...	do	...
13	112	Halumane Gowdara Basamma, Thattihalli, Shimoga Taluk	(1) P. Mahipathi Rao, Shimoga (2) Gajanoor Basappa, (3) Khaji Mohamed Abdulla, Holehonnur	1—10—4947	...	...	do	Pending
14	114	Gopala Gowda	Government	14—8—1946	31—10—1949	...	do	...
15	133	B. N. Venkata Ramiah, Balapur, Devanhalli Taluk	...	21—10—1947	12—5—1948	...	do	...
16	137	Maistry Gangiah, (Kellur Village, Gubbi Taluk	Dharmiah	6—11—1947	4—6—1948	...	do	...
17	150	N. D. Krishnamurthy and N. D. Nagappa, Arsikere.	Government	24—4—1947	16—11—1949	...	do	...
18	161	(a) Kenchegowda, Settihalli, Vemagal Hobli, Kolar Taluk	Do	16—12—1947	2—1—1950	...	do	...
19	176	Belluli Jayadevappa, Davangere... ...	Do	29—3—1947	22—4—1950	...	do	...
20	185	R. Devarakondappa, Anekal	Do	21—5—1947	...	...	do	Pending

STATEMENT—*concld.*

Sl. No.	Appeal or review petition	Name of the appellant	Name of the respondent	Date of Previous order	Date of Subsequent order	Substance of order: Reversal or modification	Substance of order: Confirmation	Substance of order: Pending
			1948-49.					
21	28	(1) Gudiamma, (2) Doddiah (3) Kariappa, (4) Gudiappa, Basavanapalya, Magadi Taluk ...	(1) Lakkegowda ... (2) Kallegowda ...	13—4—1946	3—5—1949	...	Confirmed	...
22	40	P. Seshagiri Rao, Pallaghatta, Jagalur Taluk	Nagaraja	6—5—1947	17—11—1948	...	do	...
23	40	(a) B. N. Venkataramiah, Balepur, Devanhalli Taluk	...	21—11—1946	29—11—1948	Modified	...	...
24	116	Patel Halappa, Kariganur, Chamarajanagar Taluk	Seshappa Setty and two others...	26—11—1946	25—5—1950	...	Confirmed	...
25	131	Rangegowda (Narasapur, Arsikere Taluk)...	N. Krishniah	22—2—1946	21—12—1949	...	do	...
26	134	Gowdamallappa, Voddakal Village, Chennageri Taluk	Gowda Basappa ...	2—8—1947	...	...	...	Pending
27	167	Siddalingappa Benachagere, Gubbi Talkk ...	Beedimane Sangappa ...	21—12—1945	...	...	...	Pending
28	180	G. Narasimha Murthy, Bugudanahalli, Tumkur Taluk	Government	21—4—1941	20—4—1950	...	Confirmed	...
29	188	M. Gulam Mohideen, Mysore City ...	...	5—1—1946	...	...	...	Pending
30	198	Veerachari, Byalabu, Kankanhalli Taluk ...	Lingegowda, Seerangaguppe, Kankanhalli Taluk.	15—1—1944	17—12—1949	...	Confirmed	...
			1949-50.					
31	100	(1) Birur Rudrappa, (2) H. N. Chandrasekhar, Birur	...	6—12—1946	1—5—1950	...	do	...
32	101	(1) Shivalingiah, (2) Mahadevamma, (3) Sivalingappa, (4) Gangamma.	Gubbanna, Cloth Merchant, Hassan.	26—6—1946	17—11—1950	...	do	...
33	115	(1) S. Thimmarayappa, (2) A. Meenakshi-Sundara Rao, Anekal Town.	Nanjappa and others of Nosenur, Anekal Taluk.	22—4—1947	...	...	...	Pending
34	212	B. T. Shivaramegowda, K. Bevinahalli, Turuvekere Taluk.	Rangegowda and others of the same Village.	17—7—1947	3—6—1950	...	Confirmed	...
			1950-51.					
35	77	S. K. Kempiah, Sanaba village Kunigal Taluk	Government	1—10—1947	...	...	...	Pending

Loan Sanctioned since 1947 for encouraging private Industries.

Q.—11 Sri L. SIDDAPPA (Shimoga District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) (i) the amount of loan sanctioned by them since 1947 for the encouragement of private industries ;

(ii) the names of persons starting them ;

(iii) the amount of loan sanctioned to each of them :

(iv) the rate of interest charged ; and

(v) other terms of the said loans ;

(*b*) (i) whether there are any applications for loan pending ; and

(ii) the names of parties or concerns whose applications are so pending ;

(*c*) (i) the names of private industrial concerns whose applications for loans have been rejected by Government ; and

(ii) the reasons for rejecting the same ?

A.—Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries)—

(*a*) Rs. 31,70,590.

A copy of statement appended below.

(*b*) Yes

A copy of statement appended below.

(*c*) Information is not readily available.

(a) Particulars of loans sanctioned to Industries.

Sl. No.	Names and addresses of the party	Particulars of industry	Amount of loan sanctioned	Interest charged	Other terms
	1947-48		Rs.		
1	Sm. C. Puttamma, No. 15, Venkatachaliah Street, Bangalore city.	Ivory and Wood Carving ...	1,500	4 per cent.	Repayable in 15 monthly instalments.
2	Sri G. S. Nanjundiah, Land-holder, Gulur P.O., Tumkur District.	Sheet Metal Pipe Industry at Gulur.	5,000	do ...	Repayable in 40 quarterly instalments.
3	Sri R. Jaimuni Rao, Prop. of Messrs. R. Jaimuni Rao & Sons, Tile and Pottery Works, Dasarahalli, Magadi Road, Bangalore City.	For improving the Tile Factory ...	10,000	do ...	8 yearly instalments.
4	Sri Sannamallappa, son of Doddasiddppa, Doddasiddavvanahalli, Chitaldrug District.	For the improvement of leather Industry.	250	do ...	25 monthly instalments.
5	Sri Sannathippaiah, son of Sri Aralappa, Doddasiddavvanahalli.	Do ...	250	do ...	Do
6	Sri R. Hanumappa, son of Sri Ramappa, do ...	Do ...	100	do ...	Do
7	Sri Mallarappa, son of Sri Tumbalappa, do ...	Do ...	120	do ...	Do
8	Sri Lingappa, son of Sri Hunumappa, do ...	Do ...	90	do ...	Do
9	Sri D. Hunumappa, son of Sri Durgappa, do ...	Do ...	200	do —	Do
10	Sri Sanna Hanumappa, son of Sri Siddappa, do ...	Do ...	80	do ...	Do
11	Sri Obiah, son of Sri Siddappa, do ...	Do ...	100	do ...	Do
12	Sri Chikkappa, son of Sri Godappa, do ...	Do ...	90	do ...	Do
13	Sri Pujari Mallappa, son of Sri Mallappa, do ...	Do ...	100	do ...	Do
14	Sri N. Ramiah, son of Sri Doddamallappa, do ...	Do ...	90	do ...	Do
15	Sri Ningappa, son of Sri Doddasiddappa, do ...	Do ...	120	do ...	Do
16	Sri D. Selvaraj, Pro. of Madonna Metal Works, Narasimharaja Road, Bangalore City.	For the purchase of raw materials, improvement of Steel Works and installation of additional machinery	6,000	do ...	60 monthly instalments.
17	Sri K. Venktaramiah, Jodidar, Amalapura, K. R. Extension Tumkur.	For working a Stone Crusher ...	6,000	do ...	20 half-yearly instalments.
18	Sri G. Arasappa, No. 26, III Cross Road, Magadi Road, Bangalore City.	For impproving Silk Weaving industry.	2,000	do ...	20 quarterly instalments.
19	Sri M. Mayappa, son of Sri Siddegowda, Ganigeri, Bannur.	For starting a Workshop with leather drilling and Electric motor.	2,500	do ...	34 monthly instalments.
20	Sri R. K. Iyengar, son of Sri D. Ramanuja Iyengar, Managing Editor, "Suggia Mysore," Bangalore.	For the purchase of a big size cylinder machine.	4,009	do ...	16 half yearly instalments.
21	Sm. Gowramma, daughter of Sri Rupasingh, 189, III Road, Near Police Station, Dodballapur,	For the purchase of 1 power-loom one 1 H. P. Motor.	1,500	do ...	3 half-yearly instalments.
22	Sri Banasettappa, son of Sri Lalaji Chikkannappa, No. 3, Narayanachettypet, Mohideen Sab Lane, Bangalore City.	For installing shuttle looms and developing his Workshop.	2,000	do ...	16 quarterly instalments.

	1948-49				
1	Sri C. R. Gopal Rao, Mysore	For the purchase of Printing machinery.	2,000	do ...	Repayble in 40 monthly instalments.
2	Janab Mirza Niaz Mohamed Ali, 2133, Mandi Mohalla, Mysore.	For improving Ivory and Sandalwood Industry.	2,000	do ...	Do 20 monthly instalments.
3	Sri N. S. Shankaranarayana Rao, No. 42, Sannidhi Road, Bangalore 4.	For the manufacture of tiles, etc. ...	2,500	do ...	Do 10 half-yearly instalments.
4	Sri A. R. Ramaswamappa, and Sri A. R. Narayanaswamappa, 352, Kethamaranahalli, Bangalore.	For the improvement of Silk Factory.	2,500	do ...	Do 5 yearly instalments.
5	Sri M. Venkatareddy, Land-lord, Hirenagarahalli, Chikballapur Taluk.	For installing a Rice mill, a Rotary and Flour mill and a decorticator.	4,000	do ...	Do 40 monthly instalments.
6	Sri K. Siddaiah, Mangalawarpet, Channapatna Taluk ...	For improving Shoe manufacturing industry.	1,000	do ...	Do 20 quarterly instalments.
7	Sri B. Narayanappa, Belagumba Village, Magadi Taluk ...	For working capital of Cottage Industries.	2,000	3½ do ...	Do 10 yearly instalments.
	1949-50.				
1	Janab Noorulla Sheriff, House No. 211, Yelahanka ...	Silk Filature Industry ...	3,500	5 per cent.	10 yearly instalments.
2	Sri Kotagi Eswarappa & Sons, Land-lord and Ginning Factory Owners, Chitaldrug.	For the improvement of the Ginning Factory	20,000	5 Do ...	Do do
3	Sri K. Byatarangappa, Nelamangala	For installing a Rotary Oil Mills and Drilling and Planning machinery, etc.	6,000	5 Do ...	Do do
4	Sri K. Kalachari, K. R. Hospital Road, Mysore ...	Wood Carving	250	4 do ...	35 monthly instalments.
5	Sri L. Basaviah	Wood Carving	250	4 do ...	Do do
6	Sri Puttachari	Wood Carving	250	4 do ...	Do do
7	Sri H. K. Madaiah, Malvalli	For installing six power-looms ...	12 000	5 do ...	12 half-yearly instalments.
8	Sri R. Vishwanath, 150, Swimming Pool Extension, Malleswaram, Bangalore.	For the purchase of a Singer Sewing Machine.	250	4 do ...	25 monthly instalments.
9	Sri N. T. Mallappa, Birur	For the purchase of Oil mills and Flour Mills.	5,000	5 do ...	20 quarterly instalments.
10	Sri T. T. Sharma, Bangalore	For the purchase of Printing Machinery.	6,000	5 do ...	6 yearly instalments.
11	Sri M. Ramakrishnaiah, Proprietor, Srinivasa Printing Press, Kolar.	For installing one Printing Treadle Machine.	4,000	6 do ...	23 half-yearly instalments.

Loan Applications Pending.

Sl. No.	*Name of Applicant*
	Sriyuts—
1	Gurappa, Bangalore
2	A N Visveswara Murthy, Shimoga
3	K N Ramaswamiah, Kolar
4	M Narayanaswamy, Bangalore
5	M Subba Rao, T.-Narasipur
6	C S Thammaiah, Chicknayakanahally
7	S Venkatagiriyappa , Kolar
8	Sm. M Puttu Bai. Mysore
9	C T Hanumanthiah, Tiptur
10	B P Annu Rama Bao, Bangalore City
11	S A Basith, Thimmasandra
12	T V Nanjundiah, Tarikere
13	Lakshminarayanasetty, Magadi
14	N V Manja Naik, Narenahally
15	V Venkatiah, Channapatna
16	B Basappa, Tiptur
17	B V Krishnappa, Periyapatna
18	Messrs. The Bangalore Metal Factory & Co., Bangalore
19	C N Srinivasa Murthy, Hassan
20	P Thirumala Gowda, Sivapur
21	Yernool Ramaiah., Chickballapur
22	Malliah and others of Mangalvarpet
23	H Shankar, Bangalore City
24	S Veerabhadrappa, Bidarakere
25	S Santhappa, Davangere
26	Sm. Akkamma, Srirampur
27	Dasari Munisamappa, Sarjapur
28	H S Janaki Ram, Magadi
29	B N Venkatia, Magadi
30	Aralappachari, Bangalore City
31	Janab E Mohamed Basha Sait, Tiptur
32	C M Ramakrishna Setty, Chikmagalur
33	K Krishnaswamy, Bangalore City
34	Messrs. Lakshmi Electric Plating Works, Bangalore City
35	Messrs. Home Industries, Bangalore City
36	B Thimmiah, Bangalore
37	N Narasimha Murthy, Mysore
38	Janab Fatima Jan, Kolar
39	A N Radhakrishna, Bangalore
40	S Ganjappa, Bangalore
41	G Lakshminaranappa, Hassan
42	A M Narayana Sastry, Bangalore
43	K R Visveswara Iyer, Kolar
44	M C Doddiah, Malavalli
45	C Gundappa, Tiptur
46	C P Viswa Murthy, Mysore
47	P Shivananjappa, Malavalli
48	T H Neelakantappa, Tarikere
49	K R Rama Rao, Chitaldrug
50	R Rama Murthy, Bangalore City
51	T A Thippe Gowda, Chickmagalur
52	B Rama Das, Malleswaram
53	M Krishna Murthy, Bangalore
54	C Basaviah, Bangalore
55	P B Puttachari, Hiriyur Taluk
56	H K Gangadhariah, Hassan
57	C M Muniswami Gowda, Chintamani
58	G Devappa, Channapatna
59	Udupi Krishnacharya, Bangalore City
60	B S Sarma, Bangalore City
61	K Subba Raju, Kolar
62	V L Chame Gowda, Kankanhally Taluk
63	Loganathan, Bangalore City
64	Janab B Mohamed Ghouse, Bangalore City
65	S M Shantaveeraiah, Chitaldrug
66	T R Venkata Rangaiah, Thippasandra
67	T L Nanjappa, Bangalore
68	H Venkata Ram, Shimoga
69	M N Nanjundaiah, T.-Narasipur
70	H S Narasimhaiah, Channarayapatna
71	B M Chadrasekharaiah, Maddur
72	A V Srinivasaiah, Closepet
73	K Singaiah, Kengeri
	Sriyuts—
74	District Board, Chitaldrug
75	M A S Varadachar, Hole-Narsipur
76	Mylarappa, Bangalore City
77	L Chame Gowda
78	M S Hanumantha Rao, Bangalore City
79	Murigappa, Channagiri
80	C Rama Rao, Bhadravati
81	Kalaiah, Shantigrama
82	Janab L S Peraz, Bangalore City
83	Messrs. Kanaka Silk Industries, Kankanhally
84	C S Samba Murthy, Nelamangala
85	T Govinda Rajalu Pillai, Bangalore
86	Puranik Veerabasaiah, Davangere
87	Janab Kulmi Raja Sab, Davangere
88	S Gopalappa, Bangalore
89	Janab Syed Pacha, Chikpyalagurki
90	M S Sreenivasa Rao, Mandya
91	S Nanjunda Naidu, Chikballapur
92	K M Papanna, Sidlaghatta
93	T K Suryanarayana Rao, Dodballapur
94	V M Chandrasekharaiah, Besagarahally
95	S V Rudramuniyappa, Vadigenahally
96	Messrs. Karnataka Silks and Filatures (Mysore) Ltd., Devanahally
97	Yellappa, Bangalore City
98	Chikannaiyappa, Hebbal
99	Messrs. The Mysore Cottage Industries, Bangalore
100	V R Shankaranarayanappa, Bangalore
101	L Rama Reddy, Chitaldrug
102	G Rudrappa, Chintamani
103	G S Krishna Murthy, Tumkur
104	H M Rudra Aradhya, Shimoga
105	S M Nanjundaiah, Jangamkote
106	Krishnacharya, Bangalore City
107	Chikandanaiah, Nagasandra
108	Krishna Rao Sanyasi, Bangalore
109	V D Mari Devaiah, Vibhutigere
110	G P Shanmugappa, Bangalore City
111	V Rangaswamy Setty, Yelahanka
112	V Lakshmiah, Bangalore City
113	H V Seetha Ram, Kolar
114	M A Srinivasa Iyengar, Mayasandra
115	H V Rajanna, Hebbata
116	S Rama Murthy, Marasanapalli
117	B Appajappa Doddaballapur
118	K Chinnappa Reddy, Byraganapally
119	N Doraswamy Mudaliar, Bangalore
120	Messrs. The Mysore Industries and Oil Refineries, Ltd., Shimoga
121	Subbaraya Gowda, Mulbagal Taluk
122	M B Jayadevappa, Tiptur
123	L Shivananjappa, Bangalore
124	K R Narasa Ramappa, Bagepally
125	Janab Abdul Majid Khan, Hoskote
126	V N Seetha Ram, Mysore
127	Adbhuta Raj, Bangalore
128	T Gangadharaswamy, Bangalore City
129	Sm. Chowdamma, Gunjur
130	G V Acharya, Shimoga
131	M Krishnappa, Dommasandra
132	K Subbanna, Dommasandra
133	Lakshminarasimhaiah, Tumkur
134	Murughendra Deo, Davangere
135	P Subramanya, Bangalore City
136	Janab S A Azeez Pasha, Bowringpet
137	Devaraj & Brothers, Tumkur
138	Bora Maistry, Nagasandra
139	D Ramakrishnaiah, Bangalore
140	A Shivarudrachar, Harohally
141	N Janardana Setty, Hole-Narasipur
142	A G Gopala Krishna, Hassan
143	Messrs. Vinayaka Rice Mills, Shimoga
144	Nanjappa, Bangalore City
145	M Ramaiah, Bangalore City

Loan Applications Pending—*concld.*

Sl. No.	*Name of Applicant.*
	Sriyuts—
146	M Ramaiah, Bangalore City
147	C Gangaiah, Nelamangala
148	Messrs. Sarvamanya Silk Filatures, Ltd., Mysore.
149	Yellappa Kunigal
150	H Chandrasekharaiah, Koratagere
151	C Halappa. Bhadravati
152	V E Nagarajan, Bowringpet
153	C P Huchaiah, Bangalore City
154	Janab Syed Abdul Mazeed, Kolar
155	G Nanjundappa. Malur
156	Kushalaiya, Maddur
157	Puttarangaiah, Yelandur
158	Marishankarappa, Nelamangala
159	Nagabushansa, Harihar
160	P G Nagaraja Rao, Bangalore
161	Attaiah, Maddur
162	B Srinivasa Rao, Mysore
163	Ramaswamy Iyengar, Gorur
164	T G Seetha Ramiah, Thippasandra
165	K Venkoba Rao, Bangalore
166	M Subbarayappa, Kolar
167	K Neelappa, Bangalore
168	N Ramaiah, Bangalore
169	D Vishakantaiah, French-Rocks
170	Y S Rajasekharappa, Koratagere
171	D Siddiah, Kadaukothanahally
172	Byrappa, Chikballapur
173	Lakshminarasimhaiah, Channenahally
174	T K Puttanniah, Tumkur
175	P Shanmugam, R Narayan, Bangalore City.
176	T Thukkoji Rao, Ganjam
177	D Papaiah, Chikballapur
178	Hanumaiah, Gubbi
179	Janab Abdul Ravoof, Sathaghatta
180	S N Seetharam, Bangalore
181	Messrs. Publishers and Advertisers, Ltd., Bangalore.
182	M G Narayanasa, Bangalore
183	G Nanjundappa, Malur
184	Nidagal Lingappa, Hiriyur
185	G Venkatesha, Chitaldrug
186	K Veerabasappa, Kodihally
187	A V Puraparam, Bangalore
188	K Chandrasekhara, Bangalore
189	N Ramachandrappa, Tarikere
190	V Laxminarayana, Chikballapur
191	Papanna & Veerabhadrappa, Channagiri
192	A K Gundu Rao, Bangalore
193	K L Narayana Rao, Arsikere
194	Janab Abdul Khuddus Saheb, Dharmapura
195	Patel Siddalingappa, Madhugiri Taluk
196	N K Krishna Murthy, Nelamangala
197	C M Garudachar, Bangalore
198	M Aswathappa, Bangalore
199	Acharya K Ramalingam, Bangalore
200	Janab Hussain, Bangalore City
201	K Veerasangappa, Davangere Taluk
202	Kote Shankarappa, Nelamangala
203	K N Muniswamaiah, Kolar
204	H B Mallanna, Halagur
205	Channaraya Gowda, Hosakote Taluk

Sl. No.	*Name of Applicant.*
	Sriyuts—
206	Janab Syed Mohamood
207	A P Doss, Shimoga
208	Doddabalappa, Hiriyur Taluk
209	D R Siddarangappa
210	B R Satyanarayana Iyer
211	M Nateshnaikar, Bangalore
212	K Veerabasappa, Davangere Taluk
213	K N Iyyanna Setty, Bangalore
214	K G Muddaiah, Bangalore
215	T K Ramakrishnaiah, Thuruvekere
216	Narasimhaiah
217	C Appaiah Gowda, Hosakote Taluk
218	Messrs. Mysore Electroplating and Engineering Works.
219	Messrs. Universal Elc. Co., Bangalore
220	Janab S A Wabab, Bangarpet
221	M N Nagappa, Chikkaballapur
222	S Sundarasa, Bangalore
223	B Shamachar, Channapatna
224	P V Narayanappa, Bangalore
225	Chikkanna, Bangalore
226	Narasimhamurthy
227	Pillappa, Kolar
228	R A Narasimha Sastry
229	K Shivappa, Davangere
230	The Secretary, Vanitha Sadan
231	K G Girisa
232	Rangappa Naidu
233	Janab Syed Mustafa Saheb, Bangalore
234	Somsundara Reddy, Bangarpet
235	Nanjunde Gowda
236	Narasiah,
237	N Narasimhamurthachar, Harihar
238	K C Yellappa, Chikkaballapur
239	Janab K T A Abdul Rasheed, Bangalore
240	P Ramalinge Gowda
241	K V Narasappa, Madhugiri
242	C K Ponnaswamy Chetty, Bangalore
243	V M Kannappa Mudaliyar, Bangalore
244	V Anniyappa Mudaliar, Bangalore
245	Janab L G Nazir Ahamed, Bangalore
246	M A Hanumanthasa, Bangalore
247	Messrs. P S Basappa & Sons, Shimoga
248	Hallur Venkatappa. Thirakappa, Shimoga
249	D R Subramanyam, Kolar
250	Messrs. Mysore Malleable Iron & Steel Foundry, Harihar
251	C P Viswamurthy,
252	Sreekantaiah Press, Bangalore
253	Rudraiah, Doddaballapur Taluk
254	S N Krishnappa, Tiptur
255	Manchi Bheemappa, Shimoga District
256	Messrs. Sweds and Latheretts, Ltd., Bangalore
257	Lakshmanachar, Bangalore
258	M Sampangiramiah, Bangalore
259	Sm. Aawathamma, Bangalore
260	T Krishna Murthy, Bangalore
261	S L Rama Rao, Chickmagalur
262	B N Sreenivasa Iyer, Bangarpet
263	K Raja Gopalaiah Setty, Chintamani Taluk
264	Janab P M Khaleelulla, Chitaldrug
265	Janab Mirza Imad Hussain, Bangalore

Recruitment of Industries Probationers.

Q.—14. Sri L. SIDDAPPA (Shimoga District).—

Will the Government be pleased to state.—

(*a*) the names of Industries' Probationers who were recruited by Government and the order of seniority in which they were recruited;

(*b*) the number of them that have been confirmed by now with their names and dates with effect from which each one of them was confirmed?

A—Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—

(*a*) Probationers recruited for Industrial Concerns in December 1946.

Chemists.—

(1) Sri B. K. Thungappa;
(2) Sri H. G. Ramakrishna Reddy;
(3) Sri Y. S. Lewis;
(4) Sri P. C. Balakrishna;
(5) Sri S. Venkataramaraj Urs.

Mechanical.—

(1) Sri S. K. Kempiah;
(2) Janab M. H. Quraishi (left service);
(3) Sri M. Venkatesalu Naidu;
(4) B. Srikantiah;
(5) Sri M. Gopalappa.

Probationers recruited for the Mysore Iron and Steel Works during September 1948;

I. Engineering.—

(1) Sri K. Basappa;
(2) Sri H. S. Vijayaranga Setty;
(3) Sri K. Bheeme Gowda;
(4) Sri S. Sampath.

II. Chemists.—

(1) Sri M. R. Narasimhamurthy;
(2) Sri C. Ramachandra (since deceased)
(3) Sri A. C. Vasudeva Murthy;
(4) Janab Ahmedulla Khan;
(5) Sri M. Lingiah;
(6) Sri A. Krishnappa;
(7) Sri C. Munikrishna;
(8) Sri T. S Rohitaksha.

III. Accounts.—

(1) Sri T. L. Marasetty;
(2) Sri M. R. Krishna Singh (resigned).
(3) Mr. C. E. Rego.

Hampering of Rural Development as a result of change in the Public Works Department.

Q.—17. Sri H. M. MALLIKARJUNAPPA (Chikmagalur District—General).—

Will the Government be pleased to state:—

Whether they are aware that by a change in the Public Works Department the Rural Development work has been very much hampered?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

No.

Tagging the Adult Literacy Department to Education Department.

Q.—18. Sri H. M. MALLIKARJUNAPPA (Chikmagalur District—General).—

Will the Government be pleased to state:—

Whether the Adult Literacy Department can be tagged on to the Education Department and the amount so saved be spent to start new type middle schools in the State?

A.—Sri T. SIDDALINGAIYA (Minister for Education and Public Health).—

(i) The question is under consideration.

(ii) Does not arise just now.

Deficit Foodgrains in the State and loss incurred thereby.

Q.—19. Sri H. M. MALLIKARJUNAPPA (Chikmagalur District—General).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) the quantity of foodgrains deficit in the State and the loss incurred to meet the deficit in the State by them;

(*b*) whether this loss can be made good by selling the food grains at the cost price?

A.—Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—

(a) The *estimated* deficits and losses in the years 1947 to 1949 are as follows:—

Deficits :—

Year	Tons.
1947	79,894
1948	99,426
1949	73,656 (for nine months)

Losses.—

Year	Rs.
1947-1948	75 lakhs.
1948-1949	150 lakhs.
1949-1950	126 lakhs (for nine months only).

(b) Reply is in the affirmative, if by cost price is meant not only purchase price but also incidentals as well as adminstrative charges.

Supply of Electricity to Villages in the State for the last three years.

Q.—20. Sri H. M. MALLIKARJUNAPPA (Chikmagalur District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of villages that were supplied with electric power for irrigation in the years 1947-48, 1948-49 and 1949-50 (details in regard to names of the villages supplied in each taluk and district may be furnished);

A.—Sri K. T. BHASHYAM (Minister for Law and Labour).—

(a) A statement of villages electrified, Taluk and Districtwar during 1947-48, 1948-49 and 1949-50 showing also the dates on which they were serviced is appended below.

(b) Power supply particularly to Irrigation Pumping Sets is being given the highest priority and no guarantees are even being insisted upon for this power supply.

Number of villages that were supplied with Electricity during 1947-48, 1948-49 and 1949-50.

Sl. No.	Name of Village	Taluk	District	Date of Electrification
		1947-48		
1	Gajjalakere	Maddur	Mandya	14—12—47
2	Nagarkere	Kankanhally	Bangalore	22—3—48
3	Sirigere	Chitaldrug	Chitaldrug	29—2—48
4	Chillagi	Do	Do	Do
5	Chickabennur	Do	Do	Do
6	Karimanahatti	Do	Do	Do
7	Hanumanahalli	Do	Do	Do
8	Channagiri	Channagiri	Shimoga	12—6—48
9	Lingadhahalli	Do	Do	1—6—48
10	Byanapalya	Bangalore North	Bangalore	26—9—47
11	Bolandur	Bangalore South	Do	20—4—48
12	Chickabanasinavadi	Bangalore North	Do	16—4—48
		1948-49		
13	Venkatala	Bangalore North	Bangalore	13—7—48
14	Nallur	Channagiri	Shimoga	3—8—48
15	Lingadahalli	Tarikere	Chickmagalur	12—8—48
16	Kodegehalli	Bangalore North	Bangalore	10—12—48
17	Anandapur	Sagar	Shimoga	12—2—49
18	Hosaholalu	Mandya	Mandya	23—2—49
19	Bheemasamudra	Chitaldrug	Chitaldrug	Do
20	Hireguntanur	Do	Do	29—3—49
21	Janapura and Hutha	Shimoga	Shimoga	19—5—49
22	Ripponpet	Sagar	Do	18—5—49
23	Chickkurgod	Goribidnur	Kolar	3—6—49
24	Nagasandra	Do	Do	Do
25	Koratagere	Koratagere	Tumkur	17—6—49
26	Madhugiri	Madhugiri	Do	Do
27	Voddarapalya	Bangalore	Bangalore	13—7—48
28	Tippasandra	Magadi	Do	31—7—48
29	Doddthogur	Bangalore	Do	24—8—48
30	Attikunte	Mulbagal	Kolar	26—10—48
31	Subedarpalya	Bangalore	Bangalore	30—10—48
32	Papanahatti	Do	Do	21—12—48
33	Buddadhamittee	Bangarpet	Kolar	3—2—49
34	Kasikem	Do	Do	8—4—49

Sl. No.	Name of Village	Taluk	District	Date of Electrification
		1949-50		
35	Nandagudi ...	Hoskote ...	Kolar ...	4—7—49
36	Ramasagara ...	Banga'pet ...	Do ...	13—7—49
37	Santhehalli ...	Do ...	Do ...	14—10—40
38	Kamasaramudram ...	Do ...	Do ...	9—12—49
39	Kudenur ...	Do ...	Do ...	11—12—49
40	Myalardahalli ...	Do ...	Do ...	Do
41	Channakal ...	Do	Do ...	Do
42	Ittamadu ...	Ramanagaram ...	Bangalore ...	1—8—49
43	Avathi ...	Devanahalli ...	Do ...	4—8—49
44	Gundopanthapalya ...	Bangalore South ...	Do ...	19—8—49
45	Kudalur ...	Channapatna ...	Do ...	18—11—49
46	Anneswara ...	Devanahalli ...	Do ...	21—12—49
47	Chowkanahally ...	Ramanagaram ...	Do ...	19—1—59
48	Makanahally palya ...	Tumkur ...	Tumkur ...	11—7—49
49	Sosale ...	T.-Narsipur ...	Mysore ...	19—3—59
50	Gopalapura ...	Mandya ...	Mandya ...	18—9—40
51	Rampura ...	Maddur ...	Do ...	27—1—50
52	Hanumanthapur ...	Do ...	Do ...	21—3—59
53	Alur ..	Do ...	Do ...	23—3—50
54	Chellakere ...	Chellakere ...	Chitaldrug ...	19—10—40
55	Bethur ...	Davangere ...	Do ...	22—10—49
56	Shanthigrama ...	Hassan ...	Hassan ...	3—8—49
57	Arehalli ...	Belur ...	Do ...	19—11—49
58	Kantarajpura ...	Channarayapatna ...	Do ..	22—10—49
59	Auggunda ...	Arsikere ...	Do ...	29—1—50
60	Tangli ...	Kadur ...	Do ...	16—2—50
61	Thayagarathi ...	Sagar ...	Shimoga ...	10—7—50
62	Nyamathi ...	Honnali ...	Do ...	15—8—49
63	Billahalli ...	Channagiri ...	Do ...	13—11—49
64	Busenhalli ...	Do ...	Do ...	11—11—49
65	Haranahally ...	Kumsi ...	Do ...	18—12—49
66	Kumsi ...	Shimoga ...	Do ...	20—12—49
67	Keladi ...	Sagar ...	Do ...	8—1—50
68	Ayanur ...	Kumsi ...	Do ...	6—3—50
69	Honnali ...	Honnali ...	Do ...	13—3—50
70	Horagoppa ...	Sagar ...	Do ...	14—3—50
71	Bandegadde ...	Do ...	Do ...	14—3—50

Industrial Loans to Private Individuals for the last three years.

Q.—21. Sri H. M. MALLIKARJUNAPPA (Chikmagalur District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

the amount of industrial loans given to the private individuals in the years 1947-48, 1948-49 and 1949-50 ?

A.—Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—

1947-48	...	Rs. 42,090.
1948-49	...	Rs. 16,000.
1949-50	...	Rs. 57,050.

Request for presenting the Public Accounts Committee reports before the House

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಲಾಷೆ ಇದೆ. ಕಳೆದ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನಾನು ಆಗ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ Under rule 76 of the Mysore Legislative Assembly Rules it is obligatory on the part of the Government to present to the Assembly the report of the Committee on Public Accounts.

The rule reads like this:

"The report of the Committee on Public Accounts on the accounts of the Government and the report of the audit officer thereon shall be presented to the Assembly by the Chairman of the said Committee."

So far as the Centre is concerned, the Parliament and so far as the States are concerned the Legislature of the State are the supreme authorities in financial matters.

ಆಗ ಅವರು ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆ ವರ್ಷ ವಿಶೇಷ ತೊಂದರೆಗಳಿದ್ದವು. ಯಾವಾಗಲೂ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಅಧಿವೇಶನ ಮಾರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದರಿಂದ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕಾಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕೂಡ ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ, ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯಾವ ಆಫೀಸರುಗಳ Explanation ತರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ. ಅದನ್ನು ತರಿಸಲಾಗಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತದೆ ಆಗ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ತಪ್ಪದೇ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಆಗ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. A healthy tradition and the previous practice has been to present it at the time of presenting the Budget.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY (Chief Minister).—Is the Hon'ble Member referring to rule 76?

Sri L. SIDDAPPA.—Yes. I am also referring to the promise made by the Hon'ble Finance Minister in the previous session of the Assembly.

ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಭೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿರುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಎಷ್ಟು ತಾತ್ಸಾರದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಹೇಗೆ ಅಗೌರವವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಏನೋ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಹುಮತವಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವ ತೆರದ ಸೂಚನೆ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದರೂ ನೀಗಿಸಬಲ್ಲೆವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆ ಭಾವನೆ ತಮಗಿರುವುದಾದರೆ ತಾವು ಹೇಗಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಸಭೆಯ ನಾಯಕರು ನಾವಿಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು, ಇದರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರವೇ ಇಲ್ಲ; ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೂ ಕೂಡ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ನಾನು ತಮಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ; ನೀವುಗಳು ಹೀಗೆ ಬುದ್ಧಿವಾದಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುವುದಲ್ಲ, ನೀವು ಹೇಳಿದಂತೆ ನೀವೇ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನಿದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಅಷ್ಟೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಭೆಯನ್ನು ತಾತ್ಸಾರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ನಡೆವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾರ ಸಹಕಾರವೂ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

*ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು).—ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ವಿಷಾದದಿಂದಲೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆ ಕೊನೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಠಿಣವಾಗಿಯೂ ಮಾತನಾಡಿದರು. ವಿಷಯವೇನೋ ಅದರಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಸಾಕಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾತ್ಸಾರ ಮನೋಭಾವನೆಯಿದೆ, ಅದನ್ನು ಅಗೌರವದಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಆಪಾದಿಸಿದ್ದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಅಪ್ರಕೃತ ಮತ್ತು ಅನುಚಿತವೆಂದು ಹೇಳದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಭೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ಯಾವ ರೀತಿಯ ತಾತ್ಸಾರ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು inferiority complex ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೇನೂ ಹೇಳಲಾರೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣ ಗೌರವ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ತಾತ್ಸಾರ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರ್ಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಏನೋ ಊಹೆಗಳ ಮೇಲೆ ಗಾಳಿ ಗೋಪುರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಅದರ ಮೇಲೆ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲವೆಂದು ಅನುಭವಶಾಲಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ವಿನಯದಿಂದ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಕೌಂಟ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿಯ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಈ ವರದಿಯನ್ನು 'ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತೇವೆ' ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜ. ಅಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಮೊದಲನೆಯ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೇ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅನುಕೂಲವಾದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟುಬೇಗ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಅರ್ಥ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ 76ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಿದೆ :

"The report of the Committee on Public Accounts on the accounts of the Government and the report of the audit officer thereon shall be presented to the Assembly by the Chairman of the said Committee."

ಅಂದರೆ ಯಾವಾಗ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲೇನೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಈಗತಾನೆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮುದ್ರಿತವಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಮೊದಲು ಈ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲೇ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಬೇಕೆಂದು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ವರದಿ ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿ ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿ ಮಾಡಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಬೇರಾವ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇವೆಂಬ ಭರವಸೆ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ.

SEPARATE LEGISLATURE SECRETARIAT.

Statement Laid on the Table.

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa).—The Hon'ble Chief Minister will lay on the Table replies to certain questions relating to the last Session.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY (Chief Minister).—Sir, I beg to lay on the Table of the House replies to 12 starred questions and one unstarred question tabled for the last Budget Session and for which replies have not been included in the proceedings of that session.

POSTPONED QUESTIONS AND ANSWERS.

Budget Session, March 1950.

STARRED QUESTIONS.

Determination of the Period of Service of High Court Judges.

*Q.—4. Janab MOHAMED VALI-ULLA (Kolar—Muslim).—

Will the Government be pleased to state:—

the period determined by the President for the Judges of the High Court of Mysore to continue to hold their offices under Article 376, Clause 2 of the Constitution ?

A.—Sri K. CHENGALARAYA REDDY (Chief Minister).—

The President has determined that every person who became, on the commencement of the Constitution, a Judge of the High Court of a Part B State, shall, unless otherwise provided by any order previously made by him in that behalf, continue to hold office until he attains the age of *sixty* years. Copy of President's order is printed below.

ORDER.

No. F. 19(12)—P—50, New Delhi, the 18th May 1950.

In pursuance of the provisions of Clause (2) of Article 376 of the Constitution, I hereby determine that every person who by virtue of the said provisions became, on the commencement of the Constitution, a Judge of the High Court in a State specified in Part B of the First Schedule to the Constitution shall, unless otherwise provided by any order previously made by me in that behalf continue to hold office until he attains the *age of sixty years.*

Ministers' Visits to Places Outside Mysore.

*Q—8. *Mushir-ul-Mulk* J. MAHOMED IMAM (Chitaldrug *cum* Tumkur—Muslim)—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of visits made by the Chief and other Ministers to Delhi and other places outside Mysore since January 1948 to the end of February 1950;

(*b*) the purpose with which each of the journeys was made;

(*c*) the total cost to the Government of these trips;

(*d*) how many journeys were made by plane and how many by train ?

A.—Sri K. CHENGALARAYA REDDY (Chief Minister).—

	Sri K. Chengalaraya Reddy (Chief Minister)	Sri H. C. Dasappa, (Minister for Finance and Industries)	Sri K. T. Bhashyam, (Minister for Law and Labour)	Sri H. Siddaiya, (Minister for Revenue and Excise)	Sri T. Mariappa, (Home Minister)	Sri R. Chennigaramiah, (Minister for Local-Self Government).
(a)—	14	12	15	8	8	1

(*b*)—On Government and other Business.

(*c*)—Rs. 43,484 5 0. Subject to further verification.

(*d*)—	All by plane.	All by plane	By plane 18. By Train 2. By Road 10.	By plane 9. By Train 3 By Road 4.	By plane 13. By Train 3.	By plane 1.

Termination of Services of Sri R. Putta Raj Urs.

*Q.—9. Mushir-ul-Mulk J. MAHOMED IMAM (Chitaldrug *cum* Tumkur—Muslim).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) if they sent any recommendation to the President of the Indian Republic fixing the tenure of the office of Justice Puttaraj Urs till 1st February 1950 ?

(*b*) did the President call for any report regarding the work of Justice Puttaraj Urs;

(*c*) is it not a fact that the President of the Indian Republic has terminated the services of Justice Puttaraj Urs by an order dated 26th January 1950 ;

(*d*) what action do the Government propose to take as a result of this order ?

A.—Sri K. CHENGALARAYA REDDY (Chief Minister).—

(*a*) No.

(*b*) No.

(*c*) It is a fact.

(*d*) Action has already been taken to communicate the contents of the President's Order to the High Court, and consequential action is also being taken in accordance with rules and procedure.

Purchase of vehicles for the use of Road Transport and other Departments of Government.

*Q.—41. Sri B. HUTCHE GOWDA (Tumkur District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of chassis, buses, lorries and other vehicles purchased for the use of the Road Transport and other Departments of Government during the years 1947-48, 1948-49 and 1949-50;

(*b*) in how many instalments were these vehicles purchased; the dealer or dealers from whom these vehicles were purchased; the particulars of vehicles purchased in each deal; and the purpose for which they were purchased;

(*c*) whether orders for the purchase of these vehicles were placed through the Stores Purchase Committee and if so whether all the formalities prescribed for purchase by the Stores Purchase

Committee were observed by the Stores Purchase Committee;

(*d*) if they were purchased through the Stores Purchase Committee, the date or the dates on which they were notified in the Gazette;

(*e*) how many firms tendered their applications in response to these notifications;

(*f*) the offers made by each firm; whether the lowest tender has been accepted; if not the reasons for not accepting the lowest tender;

(*g*) the amount of commission given by the dealers in respect of the purchases made in each deal; the date or dates on which the amount was credited to Government and by whom?

A.—**Sri H. SIDDAIYA** (Minister for Revenue and Excise)—

ROAD TRANSPORT DEPARTMENT.

(*a*)

Year	Bus chassis.	Lorries.	Other Vehicles.
1947-48 ...	78	...	..
1948-49 ...	53	...	3 Vans and 2 Motor cycles.
1949-50 ...	19	...	3 Jeeps.

OTHER DEPARTMENTS OF GOVERNMENT.

Year	Bus Chassis	Lorries	Other vehicles such as vans, cars, jeeps, etc.
1947-48 ...	22	47	38
1948-49 ...	72	13	12
1949-50 ...	8	1	29

(*b*) Orders were placed at a time with M/s. George Oakes, Ltd., and M/s. Webbs Sales and Services, for the supply of 100 Ford Chassis and 50 Chevrolet Chassis, respectively. (Out of 100 Ford Chassis 70 are of 158″ w.b. and 30 are of 194″ w.b.)

They were received in 18 instalments after body construction from Madras. These buses were purchased for operating the services, and the service vans are used as break down specials in case of failures, and jeeps and motor cycles are used for surprise checking.

Vide Statements "A" and "B" printed below.

(*c*) Orders were placed direct with M/s. George Oakes, Ltd., for Ford Chassis and M/s. Webbs Sales and Services for Chevrolet Chassis.

The total number of buses, chassis, lorries and other vehicles, purchased for other departments as per statements "A" and "B" printed below during these three years are 102, 61 and 79, respectively.

Out of 102 chassis, 52 were purchased through the S.P.C. and 50 purchased directly by the departments concerned.

Out of the 61 lorries, 3 were purchased through the S.P.C. and 50 were purchased directly and the other 8 were purchased on lease and lend basis.

Road Transport Department.	*Other Departments of Government.*
	Out of 79 other vehicles, 10 were purchased through the S.P.C. and the rest were purchased direct. In the case of orders placed through the S.P.C. all the prescribed formalities have been observed.
(d), (e), (f) This does not arise in view of the answer given above.	*Vide* Statement "C" printed on page 336.
(g) Commission of 5 per cent was allowed on the cost of chassis purchased. The amount has been paid after deducting the commission.	Generally net prices were accepted. Commission allowed if any, was deducted from the bills. *Vide* Statements "A" and "B" printed between pages 330—335.

STATEMENT "A".

Serial Number	Description	Number purchased in 1947-48	Number purchased in 1948-49	Number purchased in 1949-50	Name of the Department	Instalment of supply	Dealers from whom purchased	Date of Gazette Notifications	Number of firms tendered	Amount of commission secured	Whether lowest tender was accepted
1	New 1947 WH 47 Model Dodge 160″ w.b. 3 tonner.	1	...	...	Water Supply, Division, Bangalore.	One	Addison & Co., Ltd., St. Mark's Road, Bangalore.	30-5-1947	2	Nil	The lowest tender was overlooked as it was not according to required specification.
2	Chassis. Chevrolet Model 3604-125¼ w.b.	...	3	...	Public Health Department.	One	Webb's Sales and Services, Ltd., Bangalore.	...	4/6	5 per cent	Lowest and favourable consistent with the make and quality was accepted
3	Chassis. Model 3612-125¼ w.b. single rear wheel Truck with Cowl and Wind shield and C. 57-700×15/8 ply tyres.	...	1	...	Director of Public Instruction.	One	Do	...	4/6	5 per cent	Do do.
4	Chassis. Model 4112-1949 137″ w.b. single rear wheel Truck with Cowl and Wind shield	...	...	1 1 Ford Car	Sri Jayachamarajendra Occupational Institute.	One	Do	...	4/6	5 per cent	Do do
5	Motor Van. M/s. George Oakes Ford. 10 H.P. 10 Cwt.	...	...	1	Sericulture Department.	One	George Oakes Ltd., Bangalore.	9-8-1949	4	Nil	Though this was not the lowest, they offered from ready stocks conforming to specification.
6	Commercial Chassis —	...	1	...	Transport Department, Talaguppa.	One	Addison & Co., Ltd., Bangalore.	...	...	...	...
7	Lorries ...	...	2	...	Bangalore City Improvement Trust Board.	One	The India Garage.	...	4	Nil	Lowest tender was accepted.
8	Station Wagon New 7 Seater Dodge 108″ w.b with tools.	...	...	1	Information Officer, Bangalore.	One	Addison & Co., Ltd., Bangalore.	...	4	Nil	Do
9	Mobile Dispensary Van. New Commer 122″ w.b.	...	3	...	Medical Department.	One	Simpson & Co., Bangalore.	...	3	Net competitive rates were obtained.	Lowest accepted.

10	Ambulance Van. 147—Chevrolet Model—3612—125½ w.b. Chassis and Body.	...	3	...	Medical Department (Two 1947 Chevrolet Models were supplied, the order for the third was cancelled and order placed for an Austin (this Van has yet to be supplied).	One	Webb's Sales and Services, Ltd., Bangalore.	...	5	As orders have been placed on net prices the question of commission does not arise.	...
11	Chassis, Model 3112, Chevrolet Model.	...	...	36	Chief Commandant, Mysore State Troops.	One	Do ...	...	...	...	...
12	Jeep Cars, ¼ ton 15·69 H.P. Reconditioned Jeep.	...	...	3	Mysore Road Transport Department.	One	Allen Berry & Co., Ltd., Madras.	6th October 1949.	3	Nil	The only lower quotation of Sri Gowdaiah, was overlooked as the Jeep Car offered by him was a second hand one.
13	Motor Cycles ... Service Van ...	... ...	... ...	2 1	Do ... Do ...	One	Union Co., Ltd., Bangalore and Webb's Sales and Services. Ltd., Bangalore.	...	...	Nil	Quotations were called for by the department and only orders were placed by the S. P. C.

STATEMENT "B."

Sl. No.	Names of Government Departments	Instalments	No. of vehicles purchased during 1947-48	1948-49	1949-50	Dealers from whom these vehicles were purchased	Particulars of vehicles purchased in each deal	Purpose for which they were purchased	Commission given by the dealers
1	City Improvement Trust Board.	...	...	1	...	After obtaining Government sanction.	One Hydraulic Tipper Lorry	Used for watering in road consolidation work at Jayanagar.	Nil
2	Director of Public Health in Mysore Bangalore.	1	3	...	...	(1) Director-General of Disposals, New Delhi, out of surplus Military Stock	Two Dodge ¾ ton Ambulance Vans.	For rendering timely maternity service to the people in the interior of the district.	„
						(2) Messrs. Webbs Sales and Services, through the Motor Transport Controller.	Chevrolet 161" dual rear wheel truck chassis.	For transporting kerosene oil, etc.	„
3	Director of Akashavani.	1	...	1	...	Messrs. George Oakes & Co., Ltd., Bangalore.	One Ford Mercury (Tourer) Sedan Car.	For the use of the Akashvani.	„
4	Chief Conservator of Forests.	3	...	(a) 2	(b) 3	(a) Messrs. Simpson & Co., Madras.	One Commerhand (8 ton capacity) tractor with two trailor assemblies.	For transporting Balagi poles and railway sleepers from the Forest to Wood Preservation plant, Bhadravati.	„
						Messrs. Simpson & Co., Bangalore.	One Commer diesel chassis fitted with Persins P-6 Diesel Engine.		
						(b) Messrs. Simpson & Co., Bangalore.	One Commer-Diesel chassis (4 ton capacity) and 167" w.b,		
						Messrs. Webbs Sales and Services.	Two new (15 cwt.) Chevrolet chassis.	Being used for prevention of timber smuggling in Shimoga and in game preserve area in Mysore.	„
5	Commissioner, Rural Development and Depressed Classes, etc.	3	8	...	...	Messrs. George Oakes, Ltd., Bangalore.	One Ford 158" w.b. ...	For Departmental use.	„
	......	...	...	...	...	Messrs. Webbs' Sales and Services, Ltd., Bangalore.	One Chevrolet 134" w.b. ...	Do	„
	......	...	...	...	...	Messrs. Addison & Co., Ltd.	Five Fargo Chassis. (4—200" w.b. 1—160" w.b.)	Do	„
	......	...	...	...	...	Messrs. Bangalore Cycle and Motor Co., Ltd., Bangalore.	One Bedford ...	Do	„
	......	...	...	...	1	Released from Military Department, after Government sanction.	Chevrolet 116" w.b.	Do	„

6	Chief Electrical Engineer.	...	8	...	...	Messrs. Addison & Co., Bangalore.	One Dodge 160" w.b. w.f. 32 Chassis EDS. 31-El. 81-46-105, dated 4th July 1947.	......	"
	......	...	...	...	...	Bangalore Cycle and Motor Co., Ltd., Bangalore.	One New Bedford—E. Model—120" w.b.	......	"
	......	...	...	...	...	Registrar, Indian Institute of Science, Bangalore	Three lorries—Ford workshop (6 to 8 tons capacity).	......	"
	......	...	...	...	...	Bangalore Cycle and Motor Co., Ltd., Bangalore.	One Bedford MI. 143'. w.b. dual rear heavy duty 2—3 tons.	......	"
	......	...	...	...	...	Do ...	One Beford OLB. 157" w.b. dual rear heavy duty 2—3 tons.	......	"
	......	...	...	...	...	Messrs. Webbs, Sales and Services, Ltd., Bangalore.	One Chevrolet Chassis 1947 Model.	......	"
	......	...	...	18	...	Messrs. George Oakes, Ltd., Bangalore.	Three Ford—V. 8. 158" w.b. Chassis.	......	"
	......	...	...	...	...	Messrs. Addison & Co., Ltd., Bangalore.	Two Dodge Make—192" w.b. Chassis.	......	"
	......	...	...	...	...	Messrs. Webbs Sales and Services Ltd., Bangalore.	One Chevrolet Chassis 116" w.b.	......	"
	......	...	...	...	...	Bangalore Cycle and Motor Co., Ltd., Bangalore.	One Bedford MLZ- 143" w.b. Chassis with dropside body.	......	"
	......	...	...	...	...	Messrs. George Oakes, Ltd., Bangalore.	Two Ford—V. 8. 158" w.b. dual roar chassis.	......	"
	......	...	...	...	...	Do	Two Ford—V. 8. 114" w.b. dual rear chassis.	......	"
	......	...	...	...	...	Do	Three Ford— V. 8. 176" w.b. dual rear chassis.	......	"
	......	...	...	...	...	Bangalore Cycle and Motor Co., Ltd., Bangalore.	One Bedford OLA. Chassis 167" w.b. 3—4 tons.	......	"
	......	...	...	...	...	Do	Three Bedford lorry—3 ton 157" w.b.	......	"
	......	...	...	...	4	Chief Commandant, Mysore State Troops, Bangalore.	Four Chevrolet (15 Cwt.) with complete tools.	......	"
		...	...	8	...	......	Eight lorries required for use in connection with food supplies operations were secured under lease and lend scheme at controlled rates.		
7	The Director of Food Supplies.							......	"
8	Mysore State Troops ...	1	41 1	...	...	Director-General of Disposals, New Delhi.	41 Dodge—3 ton lorries 1 Ambulance Ford.	Orders were placed by the Special Officer, Surplus Stores, Bangalore.	"

STATEMENT "B"—*concld.*

Sl. No.	Names of Government Departments	Instalments	No. of vehicals purchased during 1947-48	1948-49	1949-50	Dealers from whom these vehicles were purchased	Particulars of vehicles purchased in each deal	Purpose for which they were purchased	Commission given by the dealers
9	Director of Public Instruction in Mysore	1	...	1	...	Messrs. Simpson & Co. ...	One new commer 25 Cwt. F/c Chassis 120" w.b. Sxconv A. 3923, Engine No. 136054. Chassis.	For the use of the basic and special teachers training centres, Vidyanagar.	5 per cent. discount from Messrs Webbs Sales and Services.
		...		...					
10	Commissioner for food production.	1	10	...	...	Messrs. Allenbury Co., Ltd., Madras.	Ten dodge trucks of 5 ton capacity each.	For transporting manure...	Nil.
		...	...	...	9	M.G.T. Company ...	Nine Chevrolet 1½ ton trucks.	For implementation of grow more food scheme.	"
11	Director of Sandal oil Factory.	...	...	1	...	Messrs. George Oakes, Ltd.	1 Ford Delivery Van (10 H.P. 10 Cwt.)	For the immediate use of the factory.	"
12	Director of Industries and Commerce.	1	1	...	...	Messrs. Addison & Co., Ltd.	1 Desota 116" w.b. Chassis	For the use of Government Electric Factory.	"
13	Inspector-General of Police in Mysore, Bangalore.	...	...	11 Police vans. 3 Station wagons 17 Jeeps		Messrs. George Oakes, Ltd. Messrs. Webbs Sales and Services, Ltd.	1 Chevrolet Van 125" w.b. 1 Chevrolet Van 160" w.b.	Purchased in the interest of efficient discharge of duties.	"
						Messrs. George Oakes, Ltd.	1 Chevrolet Van 195" w.b.	Do do ...	"
						do	2 Ford Vans 114" w.b. ...	Do do ...	"
						Messrs. George Oakes, Ltd.	1 Bedford Van 120" wb. ...	Do do ...	"
						Do do ...	1 Chevrolet Van 160" wb....	Do do ...	"
						Do do ...	1 Ford Van 134" wb. ...	Do do ...	"
						Do do ...	1 Ford Van 122" wb. ...	Do do ...	"
						Do do ...	1 Chevrolet 160" wb. ...	Do do ...	"
						Do do ...	1 Ford Van 122" wb. ...	Do do ...	"
						Do do ...	2 Ford Station Waggons, 114" wb.	Do do ...	"
						Messrs Simpson & Co. ...	1 Chevrolet Station waggon 114" wb.	Do do ...	"
						Messrs. Allenberry & Co., Madras.	17 Willys Jeeps 122" wb. ...	Do do ...	"

14	The Mysore Iron and Steel Works	...	12	...	...	Do do ...	2 Dump Trucks (GMC.) ...	For transporting raw materials to the works.	,,
						Do do ...	2 Weapon carriers ...	Do do ...	,,
							5 One-ton trailors ...	Do do ...	,,
						Messrs. Addison & Co., Bangalore.	2 Dodge Chassis ...	Do do ...	,,
							1 Fargo Chassis ...	Do do ...	,,
15	Chief Engineer ...	...	8	...	...	Do do ...	4 Dodge Chassis ...	To facilitate the execution of works in several divisons.	
							1 Van ...		
						India Garage, Bangalore ...	1 Austin Chassis ...		
							2 Commer chassis ...		,,
		...	...	4	...	Sri D. K. Narasimha Murty, Shimoga.	1 Jeep car ...		
						Messrs. Addison & Co., Bangalore.	1 Dodge Chassis ...		
						Messrs. Simpson & Co. ...	2 Commer Chassis ...		
		...	...	...	1	......	1 Jeep Car (second hand)...	......	...

STATEMENT "C"

(A) 12 H.P.—12 Cwt.—Comparative Statement—Enquiry No. 9497—Local Indent No. 10353.—Motor Van for Sericultural Department.

Sl. No.	Name of the firm	Description	Rate	Delivery
		Rs.	Rs. a. p.	
1	Addison & Co., Bangalore	Morris 12 H. P. 10 Cwt.... ... 7,000 Painting ... ... 200 Extra seats 50	7,950 0 0 each	F.O R. Bangalore including sales tax.
2	Simpson & Co., Bangalore	New Commer 8 Cwt.	7,595 4 9 ,,	F.O.R. Bangalore.
3	Collett & O'Neil, Bangalore... ...	Little Giant Three wheeler one ton Without tyres and tubes.	10,980 0 0	Ex-Madras, sales tax extra.
4	George Oakes, Ltd., Bangalore ...	Ford 10 H. P. 10 Cwt.	8,C08 3 0	Including sales tax and an extra seat.

(B) Enquiry No. 9634—Local Indent No. 10455—Jeep Cars for Mysore Road Transport Department.

Sl. No.	Name of the firm	Description	Rate	Delivery
			Rs. a. p.	
1	Allen Berry & Co., Ltd., Madras ..	(1) ¼ ton, 15·69 H. P. reconditioned Jeep Car.	5,000 0 0	Ex-firm's Depot, Madras, Sales Tax extra.
		(2) Weapon Carrier, 26 H. P. fitted with Dodge Engine.	5,000 0 0	All the vehicles will be supplied with a Stepney, new tyre and a complete set of tools such as Jack, Pump, spanners, etc.
		(3) Dodge ¾ ton, 26 H. P. reconditioned.	4,000 0 0	
		(4) Command Car, Dodge Engine 26 H. P.	4,500 0 0	
2	Mahindra and Mahindra, Ltd., Bombay.	Willys, 4 cylinders with equipment ...	8,800 0 0	Ex-godown, Bombay all taxes extra.
3	S. B. Gowdaiah, Hassan	Willys Make, 30 H. P. in good running condition (second-hand). ..	4,000 0 0	Delivery in one week.

(C) Enquiry No. 9512—Local Indent No. 9512—Two transport Trucks required for the Water Supply Division, Bangalore.

Sl. No.	Name of the firm	Description	Rs. a. p.	Rate	Delivery
1	Addison & Co., Ltd., Bangalore ..	New 1947, W.H.-47, Model Dodge 160" w.b. 3 tonner. ...	9,491 1 0		
		Road movement, transit, Insurance charge, toll charges ...	209 4 0	9,700 0 0	
2	Simpson & Co., Ltd., ...	Commer 138" w.b. 4—5 ton.		10,172 6 0	Ex-Bangalore.

(D) Comparative Statement—Enquiry No. 9228—Local indent No. 10111—Vans required for Mobile Dispensary.

1	Addision & Co., Ltd., Bangalore ...	Fargo 126" w.b. ...	8,101 0 0		Ex-Madras, delivery charge from Madras to Bangalore and sales tax extra.
		Cost of body building ...	4,903 0 0	13,004 0 0	
2	George Oakes, Ltd., Bangalore ...	Ford V. 8·122" wb. ...	8,082 2 0		Inclusive of sales tax.
		Cost of body building ...	4,336 15 0	12,419 1 0	
3	Simpson & Co., Ltd., Bangalore ...	New Commer 122" w.b. ...	7,309 0 0		Do
		Cost of body building ...	4,050 0 0	11,359 0 0	

NOTE.—The prices are calculated to include delivery charges for delivery at Bangalore and sales taxes of Madras and Mysore wherever payable.

(E) Ambulance Van for Hospitals—Enquiry No. 8882—Local Indent No. 10048.

1	Addision & Co., Ltd., Bangalore ...	(1) New Dodge 120" w.b.		13,470 11 0	Sales tax extra.
		(2) New Fargo 116" w.b.		12,064 5 0	Do
2	India Garage, Bangalore ...	Austin Welfarer convertible Ambulance and Hospital Tenderer		18,500 0 0	
3	George Oakes & Co., Ltd., Bangalore ...	Ford V-8 122" w.b. Chasis ...	6,375 0 0		
		Body ...	4,570 0 0	10,945 0 0	Do
4	Allenberry & Co., Ltd., Madras ...	Dodge ¾ ton without stretcher and first aid box		7,500 0 0	F.O.R. Madras *plus* sales tax
5	Webb's Sales and Services Ltd., Bangalore.	(1) 1947 Chevrolet Model 3612-125½" w.b. Chassis ...	5,845 0 0		
		Body ...	4,250 0 0	10,095 0 0	(Superseded by the next quotation).
		(2) Chasis ...	6,110 0 0		
		Body ...	4,250 0 0	10,360 0 0	Ex-General Motors, Bombay.
		(3) Chevrolet Chassis Model 3805, 137" w.b. fitted with a special imported panel body		9,830 0 0	Do

(F) Comparative Statement Enquiry No. 24663—Chassis for use in the Public Health Department Local Indent No. 10244.

1	Addison & Co., Ltd., Bangalore ...	(1) Dodge 108" w. b. seven seater Deluxe Station Waggon.	11,160 0 0	Ex-show Rooms, Madras.
		(2) Dodge 120" w. b. seven seater Deluxe Station Waggon. ...	12,150 0 0	Ex-show Rooms, Madras, sales tax extra.

STATEMENT "C"—*concld.*

Sl. No.	Name of the Firm	Description	Rate	Delivery
		Rs. a. p.	Rs. a. p.	
2	George Oakes, Ltd., Bangalore ...	Ford V. 8. 122" w. b. Chassis with a pick-up type lorry. 7,737 6 0 Body ... ... 2,545 0 0 Sales tax 345 0 0	10,627 6 0	Ex-Bangalore.
3	Webb's Sales and Services, Ltd., Bangalore.	Chevrolet Model 3604-125¾ w. b. ... Chevrolet Model 3104-116" w. b. ... Later revised.	9075 11 6 8,395 0 0	
		Pickup Model 3604 125¾" w. b. ...	8,900 0 0 less five per cent discount.	F. O. R. Bangalore, plus (1) Bombay export tax (2) Mysore Sales tax at 9 pies (3) delivery charges, octroi expenses etc.,
	Simpson & Co., Ltd., Madras ...	Commer 122" w. b.	12,416 5 9	F. O. R. Bangalore.

(G) Comparative Statement Enquiry No. 9452 Local indent No. 10315 Chassis and built-in-van required for Sri Jayachamarajendra Occupational Institute, Bangalore.

Sl. No.	Name of the Firm	Description	Rate	Delivery
1	Webb's Sales and Services Ltd., Bangalore.	Model 4112-(1949) 137" w. b. single rear wheel truck chassis with cowl and wind shield.	8.050 0 0	
		Bombay Sales Tax	201 13 0	
		Mysore Sales Tax	377 5 6	
		Delivery Charges	299 2 0	
		Total ...	8,928 4 6	
2	Addision & Co., Ltd., Bangalore ...	Additional cost to construct the above chassis into a Dual Rear.	1,148 13 9	
		Total ...	1,0,077 2 3	
		(1) New Morris 8 H. P. 5 cwt. Van ...	5,800 0 0	
		(2) New Morris 12 H. P. 10 cwt. ...	7,740 8 0	
3	Rane (Madras), Ltd., Bangalore City ...	Land Rover, Trivler ...	9,650 0 0	Ex-Madras.
			1,100 0 0	Ex-Calcutta.
4	The Premier Automobiles, Ltd., Bombay.	Dodge/Desoto/Fargo truck chassis 152" w.b.	8,562 12 0	Ex-Factory, Kurla, Bombay.
5	Collett and O'Neil, Bangalore ...	Bare Type "D" 65 wheel base 130" (1) R—as per illustration with cab without tyres and tubes.	24,827 0 0	Ex-Madras Port.
		(2) Do without cab ...	22,360 0 0	Do
6	Simpson & Co., Ltd., Madras ...	New Commer 140" w.b. Chassis ...	17,575 0 0	Do
			18,444 8 3	f.o.r. Bangalore.

(H) Comparative Statement—Enquiry No. 9633—Local Indent No. 10265—Chassis required for the Director of Public Instruction.

1	Webb's Sales and Service. Ltd., Bangalore.	Model 13,612—12⅝″ w.b. single rear wheel truck chassis with cowl and wind shield and (5) 700×15—ply tyres.	7,325 0 0	Less 5 per cent discount.
		Mysore Sales Tax ...	343 5 9	F.o.r. Bangalore, delivery from immediate stock.
		Delivery charges from Bombay to Bangalore.	331 8 0	
		Total ...	7,999 13 9	
2	Simpson & Co., Ltd., Bangalore ...	120″ w.b. ...	6,490 0 0	Ex-Madras
		Mysore Sales Tax ...	304 3 6	
		Delivery charges from Madras to Bangalore.	95 0 0	
		Total ...	6,889 3 6	
3	The Premier Automobiles, Ltd., Bombay.	116′ w.b, ...	6,120 0 0	Ex-Kurla.
		126″ w.b. ...	6,210 0 0	Do plus 5 per cent surcharge railway freight and insurance.
4	George Oakes, Ltd., Bangalore ...	Ford V.S. 122″ w.b. ...	8,862 1 0 (Including Sales Tax and subject to change without notice).	
5	Addison & Co., Ltd., Bangalore ...	Fargo 126″ w. b. Commercial chassis ...	7,758 0 0	Ex-Madras, Delivery charges extra from Madras to Bangalore and Mysore Sales Tax.

(I) Comparative Statement—Enquiry No. 9738—Motor Van for use in the Information Department.

1	George Oakes, Ltd., Bangalore ...	Ford—V.8—114″ w.b. ...	13,883 0 0	At Madras Store.
2	Simpson & Co., Ltd., Bangalore ...	New Commer 122″ w.b. 2 ton including body.	14,930 7 0	On six weeks from date of receipt of chassis and order (including sales tax).
3	Addison & Co., Ltd., Bangalore ...	New 7 seater, Dodge 108″ w.b. with tools ...	12,040 14 3 revised to 11,500 0 0	Immediately from stocks subject to prior sale. At Bangalore including Sales-Tax and body.
4	Shantikiram Motors, Bangalore ...	(a) Studebaker 1949 Model 112″ w.b. ...	11,877 5 6	Body to be built after firm order. Delivered at Bangalore including Sales-Tax.
		(b) Studebaker 1949 Model 122″ w.b. ...	12,505 7 6	
5	Premier Automobiles, Ltd., Bombay ...	Dodge, Fargo or Desoto 108″ w.b. ...	10,628 5 6 revised to 11,647 8 6 Delivery at Bangalore.	Ex-stock subject to prior sale (or within six weeks offer from up to 31st January 1950).

N.B.—Items underlined in the Statement are those ordered to be purchased.

State Guests invited from* 1st July 1946 to date.

*Q.—43. Sri B. HUTCHE GOWDA (Tumkur District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the number of guests invited as State Guests from 1st July 1946 to date;

(b) the status and designation of the guests so invited ;

(c) the purposes for which those guests were invited;

(d) the expenditure incurred on them for:

(i) food ; (ii) conveyance ; (iii) and others ;

(e) the number of other non-paying guests that stayed in the Government Guest Houses during the above period and the expenditure incurred on them in detail ;

(f) the purpose for which they came and stayed here as guests ;

(g) the number of paying guests during the above period and any extra expenditure incurred in this connection?

A.— Sri K. CHENGALARAYA REDDY (Chief Minister)—

(a) to (c).

A list of Guests is placed on the table of the House.

Typed copy* placed in the Legislative Assembly Library. Information prior to July 1948 is not readily available.

(d) Information is furnished below:-

Year	Amount
1947—48	Rs. 1,55,400
1948—49	Rs. 2,73,981

(e) to (g).

Information not readily available.

Post-War Schemes sanctioned by Government.

*Q.—55. Sri. L. SIDDAPPA (Shimoga District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the various post-war schemes sanctioned by them ;

(b) the dates on which each of the schemes was sanctioned ;

(c) the estimated cost of each of the schemes under recurring and non-recurring heads as estimated originally and as revised finally, if there is any revision ;

(d) the date on which each of the schemes was commenced :

(e) the amount spent each year in respect of each scheme under recurring and non-recurring items (figures to be given separately) ;

(f) a brief account of the work done under each scheme ;

(g) the period during which each of the schemes was scheduled to be completed ;

(h) whether the work is being carried on according to schedule ;

(i) if not, the reasons for the same ;

(j) whether any scheme has been subsequently varied or modified ; if so, the nature of the variation or modification and the reasons for the same ;

(k) whether any scheme has been dropped ; if so, the reasons for the same ?

A.—Sri K. CHENGALARAYA REDDY (Chief Minister).—

(a) to (k) *vide* statements placed on the Table of the House.*

Manufacture of Survey Instruments in the Electric Factory.

*Q.—77. Sri K. R. MADHAVA RAO (Shimoga District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) whether the Government Electric Factory is manufacturing survey instruments ;

(b) if so, the value of instruments manufactured in the years 1947-48, 48-49 and 49-50 ;

(c) whether the several departments are purchasing the instruments ;

(d) if so, the total value of the instruments purchased from the Electric Factory for the said period ;

*Typed Copy placed in the Legislative Assembly Library.

(e) whether they are purchasing survey instruments manufactured by other companies;

(f) if so, the total value of the said period;

(g) the total amount realised by the Electric Factory by sale of survey instruments in the years 1947-48, 48-49 and 49-50?

A.—Sri H.C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—

(a) Yes.

(b) The value of instruments manufactured:

1946-47	...	Rs. 63,062
1947-48	...	Rs. 65,861
1948-49	...	Rs. 50,282
1949-50 (upto February)		Rs. 55, 928

(c) Yes.

(d) The value of instruments purchased by several Departments:

	1946-47	1947-48	1948-49	1949-50
	Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
1 Mysore P. W. Department	2,797	2,280	2,022	8,350
2 Electric Department	79	504	...	3,429
3 College of Engineering	1,598	6,224	...	...
4 Education Department	2,185	2,254	2,114	540
5 Other Government Departments	11,943	5,031	8,358	2,507
6 Private parties	20,920	24,352	19,016	5,593
7 B. M. S. College and other Colleges in India	23,196	...	2,928	13,074
Total ...	62,718	40,645	34,438	33,493

(e) Yes

(f)

	1947-48	1948-49	1949-50
	Rs.	Rs.	Rs.
Through Stores Purchase Committee	1,864 0 0	14,693 12 0	14,751 0 0
Engineering College, Bangalore	2,940 0 0	23,810 0 0	...
Chief Engineer for Mysore		20,082 2 0	
Chief Electrical Engineer	...	2,374 0 0	...

(g)

1946-47	1947-48	1948-49	1949-50
Rs.	Rs.	Rs.	Rs.
62,718	40,645	34,438	38,493

Loans to Major Industrial Concerns in the State.

*Q.—108. Sri K. SAMPANGI RAMIAH (Kolar District—General).—

Will the Government be pleased to state.—

(a) the amount of loans given to Major Industrial Concerns in the State;

(b) the names and the amounts given during the year 1948 and 1949;

(c) whether loans advanced are secured;

(d) the nature and the extent of the security taken in each case?

A.—Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).

(a) Rs. 70,27,996.

(b) Statement printed below.

STATEMENT

Amount of loans given to Major Industrial Concerns during 1948 and 1949.

Name of Concern.	Amount of loan sanctioned	
	During 1948	During 1949
	Rs.	Rs.
1. Radio and Electricals Manufacturing Co., Ltd., Bangalore	17,00,000	10,00,000
2. Sri Ganesha Textile Mills, Ltd., Davangere	6,50,000	13,50,000
3. Bharathi Trading & Industrial Co., Hassan	...	50,000
4. Sri Shankara Textile Mills, Ltd., Davangere	10,00,000	...
5. The Mysore Chrome Tanning Co., Ltd., Bangalore	...	2,00,000
6. The Mysore Tobacco Co., Ltd., Bangalore	50,000	1,75,000
7. The Mysore Silk Filatures, Ltd., T. Narasipur	...	8,00,000
8. The Kapila Textiles Ltd.	...	10,00,000*

* Was arranged through the Bank of Mysore, Ltd.

(c) Yes.

(d) 1. Bharathi Trading & Industrial Coy, Hassan—Lands, Buildings, Machinery and Equipment of the Company valued at Rs. 1,35,400 and also

the personal security of the promoters of the Company.

2. The Mysore Tobacco Company, Ltd., Bangalore—All the moveable and Immoveable assets of the Company valued at Rs. 9,43,129-6-2.

3. Radio & Electricals Manufacturing Co., Ltd.,—Factory Buildings valued up to Rs. 4,44,531-14-0, plant and machinery of approximate cost of Rs. 6,18,765 and floating assets valued at Rs. 14,37,178.

4. Sri Ganesha Textile Mills Ltd., Davangere—Lands, Buildings, Machinery and floating assets valued at about Rs. 50 lakhs.

5. Sri Shankara Textile Mills Ltd, Davangere— Land, Buildings, Machinery and floating assets valued at about Rs. 50,72,000.

6. Mysore Silk Filatures Ltd., T. Narasipur—Lands, Buildings, machinery and floating assets valued at about Rs. 21,59,000.

7. Mysore Chrome Tanning Company, Ltd.,— Land, Buildings, Machinery and floating asset valued at about Rs. 8,24,000.

Industrial and Dairy Improvement Loans.

*Q.—153. Sri B. N. BORANNA GOWDA (Hassan District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(a) the persons who have obtained industrial and dairy improvement loans in Hassan District ;

(b) the total amount of such loans ;

(c) whether the loan amounts have been utilised for the purpose for which they were granted ;

(d) whether there are any persons in this District who having applied for these industrial and such other loans have not yet got them sanctioned ;

(e) whether they could give their names ;

(f) the reasons for not sanctioning their loan applications ?

A.—Sri H. C. DASAPPA (Minister for Finance and Industries).—

(a) Industrial loans.—

M/s Bharati Trading and Industrial Co., Hassan.

Dairy Improvement Loans.—
Sriyuts.

1. Puppegowda, District Board Member, Komaranahalli, Belur Taluk—Rs. 5,000 paid on 3rd June 1949.
2. Annegowda, Proprietor, Kaltaya Dairy Farm, Hassan—Rs. 5,000 paid on 2nd September 1949.
3. A. B. N. Sharma and Alasinglachar, Hassan—Rs. 2,000.
4. B. Nanjappa, Basavaghatta, Hassan Taluk—Rs. 5,000.

(b) Industrial loan : Rs. 50,000

Dairy Improvement Loan : Rs. 17,000

(c) Yes.

(d) Yes.

(e) Industrial Loans.—

Messrs.—

1. C. N. Srinivasamurthy, Hassan.
2. H. K. Gangadhariah, Hassan.
3. M. A. S. Varadachar, Holenarasipur.
4. G. Lakshminaranappa, Hassan.
5. A. G. Gopalakrishna, Hassan.
6. N. Janardhana Setty, Holenarasipur.
7. G. Singa Iyengar, Shantigrama.
8. K. L. Narayana Rao, Arsikere.
9. H. K. Rangappa Setty.
10. T. Abdul Kareem Khan.
11. Hebbale Suryanarayana Rao.

Dairy Improvement Loans.—

Messrs:—

1. Puttappaiya, Hebbale;
2. R. S. Gunduramiah, Holenarasipur;
3. H. T. Narasimhachar, Land holder, Heragu; and
4. Ramalingegowda, Mallaghatta, Banavar;

(*f*) The loan applications were rejected in three cases (items 9, 10 and 11) after completing the investigation, for reasons of in adequate security, absence of necessity or scope for success of enterprise and want of natural facilities and the remaining eight cases were pending completion of investigation and held up as per Government Order directing the suspension of the grant of loans, etc.

Either for inexperience in Dairy line or in view of the additional demand for Kaval Lands which the Department was not prepared to relinquish in the larger interests of Amrit Mahal Cattle for which these lands are required.

Granting of Bus Licenses.

*Q.—**162.** Janab MOHAMED HANEEF (Bangalore—Muslim).—

Will the Government be pleased to state —

(*a*) the number of new bus permits that were granted to parties for plying buses after the Road Transport was taken over by the Government;

(*b*) the names and addresses of those parties;

(*c*) whether there is a prescribed procedure under any law or standing order or rule under which permits to parties could be granted;

(*d*) if so, what the procedure is?

A.—Sri H. SIDDAIYA (Minister for Revenue and Excise).—

(*a*) 115.

(*b*) Statement-A, printed below

(*c*) Yes.

(*d*) Any applicant desiring to serve the travelling public by running a bus service, it is contemplated under the Rules, must first petition to the District Magistrate or District Magistrates concerned clearly explaining how the travelling public are put to difficulty for want of a bus service on the route proposed by him and how the existing services are not adequate to serve the needs of the travelling public and how the sanctioning of a bus service proposed by him would ease the traffic conjestion and provide the needed facility to the travelling public. If the District Magistrate or District Magistrates concernad are satisfied as to the *bona fides* of the petitioner in urging for the grant of a service on the route proposed by the petitioner, the subject will be placed for discussion before the District Traffic Advisory Committee or Committees and forward the resolutions of the Committee or Committees with their opinion to the Traffic Board. The Traffic Board will consider the proposal and accord sanction if it agrees with the resolutions of the District Traffic Advisory Committee or Committees and the opinion of the District Magistrate or Magistrates thereon. Thereafter the sanctioned line will be advertised for disposal in Gazette, and the selection of permit holder or holders made by the Board or by the District Magistrate, under instructions from the Board, the best candidate, from among the applicants, having requisite qualifications as contemplated in the Rules, being selected.

STATEMENT A.

Sl. No.	Name	Address
	Sriyuts—	
1	Messrs. The Rural Education Society, Kankanhalli.	The Managing Director, Rural Education Society, Kankanhalli.
2	N. R. Revanna	Merchant and Proprietor, Revanna Siddeswara Service, Tumkur.
3	Messrs. The Rural Education Society	The Managing Director, Rural Education Society, Kankanhalli.
4	B. S. Muddiah Setty.	Merchant, Magadi.
5	Y. Siddoji Rao	Brass Merchant, Mysore.
6	Singri Gowda	Bus Owner, Mandya.
7	K. M. Nanjundappa	Silk Merchant, Melur, Sidlaghatta Taluk.
8	Messrs.B.M. Jalappa Nanjundappa Co.,	No. 68, Rangaswamy Temple Street, Bangalore City.
9	V. Muniswamy	Bidaraguppa, Anekal Taluk.
10	K. N. Iyanna Setty	Mandy Merchant, Chamarajpet, Bangalore.
11	K. N. Somiah	Kankanhalli, Bangalore District.
12	K. T. Gurappa	Do do
13	A. V. Chikkappyyannappa... ...	Merchant, Vadigenahalli, Bangalore District.
14	M. V. Krishnappa	Director, Kisan Corporation, Ltd., Mulbagal.
15	G. R. Jayarama Reddy	Balijapalli, Bowringpet Taluk.
16	B. K. Ramachandra Reddy ...	Byraganahalli, Srinivasapur Taluk.
17	S. Sajjiah	Bus Owner, Madhugiri.
18	M. H. Muddanna	Melukunte, Sira Taluk.
19	Bhimanna	Shanbhogue, Chiratahalli, Sira Taluk.
20	T. Thare Gowda	Tavarekere, Sira Taluk.
21	B. Kambanna and Basavaraju ...	Merchants, Tiptur.
22	K. N. Nanjunde Gowda	Kanthrajpur, Hassan District.
23	Sri Govinda Gowda	Sira.
24	B.K.M. Rangiah and Mali Shivanna...	Sira.
25	G. V. Appanna	Bangalore.
26	G. S. Range Gowda	Tiptur.
27	Patel Thimmegowda	Yelladakere, Hiriyur Taluk.
28	K. Abdul Aziz	Kempanahally, Tumkur District.
29	K. G. Abdul Bari	Bus Owner, Tumkur.
30	B. P. Bashir Ahamed Khan ...	Bidanagere, Kunigal Taluk.
31	M. D. Khaleel	Bus Owner, Tumkur.
32	K. Siddalingiah	Kurumakote, Tumkur District.
33	Dr. B. S. Bhagavan	Sira.
34	L. Krishna Murthy and D. Vasudeva Murty.	Tumkur.
35	M. M. Parameswaraiah	Mahajana Motor Service, Shiralkoppa.
36	D. Horakerapa	Kambli Merchant, Chitaldrug.
37	S. Linganna	Huvinahole, Hiriyur Taluk.
38	M. Visvanathiah	Advocate ,Chitaldrug.
39	B. Satyanarayanappa	Hariyabbe, Chitaldrug District.
40	G. Hanumanthiah	Merchant, Chitaldrug
41	D. Parameswrappa	Advocate, Shimoga.
42	T. S. Basettappa	Sowcar, Davangere.
43	D. Adivappa	Davangere.
44	K. Sanjeevareddy	Chitaldrug.
45	Dr. K. Prahalad	Davangere.
46	T. Siddappa Reddy	Chitaldrug.
47	T. Veeranna	Chennammanagathihalli, Chitaldrug District.
48	H. S. Venkatachaliah	Advocate, Chitaldrug.
49	Dummi Murigappa	Chitaldrug.
50	B. D. Bhojegowa	Chikmagalur.
51	K. V. Thimmiah	Bagur, Hosdurga Taluk.
52	K. Rangappa	Narayanagondanahalli, Holalkere Taluk.
53	M. T. Ramareddy	Maradihalli, Chitaldrug District.
54	B.V.Sivalingappa	Chitaldrug.
55	R. Thimmiah	Shimoga.
56	D. R. Narasimha Murthy	Do
57	Thukkappa Mahalkar	Bhadravati.
58	S. H. Dharkacharya	Davangere.
59	Kundur Rudrappa	Kathalgere, Shimoga District.
60	M. G. Holeyappa Gowda	Shimoga.
61	T. Krishna Rao	Anavatti, Shimoga District.
62	G. Krishnamurthy Rao	Sagar.
63	M. M. Mahadeviah	Shiralkoppa, Shimoga District.
64	D. H. Veerabhadrappa	Tavarekere, Channagiri Taluk.
65	N. Jayadevappa	Mill Owner, Nyamatni, Shimoga District.
66	H. Mallappa Gowda	Gowrishankar Rice Mills, Sorab.
67	K. Mahadevappa	Yarn Merchant, Holehonnur

Statement A.—*concld.*

Sl.No.	Name	Address
	Sriyuths.	
68	D. Basavaraj	Yarn Merchant, Channagiri.
69	Bashir Ahmed Khan	Honnali.
70	M. G. Holebasappa	Cloth Merchant, Nyamathi.
71	H. V. Srinivasa Murty	Shikaripur.
72	I. K. Kuttappa	Chikmagalur.
73	N. Chinnappagowda	Nallur, Thirthahalli Taluk.
74	H. D. Vajranabhiah	Hassan.
75	Shanmukhaiah	Cardamom Merchant, Hassan.
76	T. Javarappa	Haranahally, Hassan District.
77	Patel Manjegowda	Arehally, do
78	K. H. Mudiyappa	Kadur.
79	P. B. Omkarmurthy	Panchenahalli, Chikmagalur.
80	A. C. Chandregowda	Aldur. Chikmagalur District.
81	S. B. Gowdiah	Hassan.
82	D. R. Karigowda	Do
83	N. H. Thirumalegowda	Nagathihalli, Mandya District.
84	L. V. Govindagowda	Mandya.
85	A. Hassan Beig	Cantonment, Bangalore,
86	A. Thammiah	Contractor, Bellur.
87	T. Lingadevaru and Puradappa ...	Chiknayakanahalli, Tumkur District.
88	P. S. Raju	Hassan.
89	M. G. Rajasekhara Murty	Mysore.
90	V. G. Narayanaswamy Modaliar & Sons.	Do
91	Puppe Gowda	Hassan.
92	K. R. Biddiah	Mysore.
93	Abdul Rahim	Merchant, Maddur.
94	H. K. Madiah	Malavalli.
95	K.S. Satyanarayana Rao	College Road, Mysore.
96	K. P. Shantappa	Krishnarajpet.
97	M. Mayigowda	Bannur.
98	M. N. Bhavanishankar	Mandya.
99	P. Hombaiah	Land-holder, Arakere.
100	M. V. Anantharamabhatta ...	Mandya.
101	T. N. Madappa Gowda	Tattekere Village, Nagamangala Taluk.
102	A. G. Lingappa and others ...	Arakere, Mandya District., (Arakere Union Transport.)
103	P. Hombiah and others	Arakere Transport Co., Arakere.
104	P. Puttalingaiah	Hosakere, Maddur Taluk.
105	N. Thimmegowda	Kokanahalli, Krishnarajpet.
106	K. S. Krishnamurthy	French-Rocks.

Number of bus accidents and action taken in that behalf.

**Q.*—176. Sri A. G. RAMACHANDRA RAO (Hassan District—General).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) the number of bus accidents (districtwar) from 1st July 1949 up-to-date, in which grievous hurt and death have occurred ;

(*b*) the compensation paid to the victims ;

(*c*) the disciplinary action taken against the proprietors of the bus and its employees ?

A.—Sri H. SIDDAIYA (Minister for Revenue and Excise).—

(*a*)

Bangalore	...	3
Kolar	...	1
Tumkur	...	1
Mysore	...	7
Mandya	...	5
Hassan	...	6
Chickmagalur	...	2
Shimoga	...	5
Chitaldrug	...	Nil

(*b*) Bangalore—Nil.
Kolar—Under correspondence.
Tumkur—Nil.
Mysore—Nil.
Mandya—Nil.
Hassan—Under consideration in one case.
Chikmagalur—Nil.
Shimoga—Nil.
Chitaldrug—Nil.

(*c*) *Bangalore*

In one case, the driver of the Road Transport Department was fined Rs. 20 and in default he was sentenced to undergo one week's simple imprisonment. He was also dismissed from service and security deposit forfeited to Government.

Kolar

The driver has been warned.

Tumkur

Nil.

Mysore

(1) Driver was fined Rs. 20 and in default to undergo simple imprisonment for ten days.

(2) Driver was fined Rs. 25 and in default to undergo S.I. for one week.

(3) Driver was fined Rs. 25 and in default to undergo S.I. for ten days.

(4) Investigation is proceeding in two cases.

(5) Driver's license has been suspended pending enquiry.

Mandya

(1) Driver was sentenced to pay a fine of Rs. 50.

(2) One case is under investigation.

Hassan

(1) Driver was fined Rs. 25.

(2) Licenses of the driver and conductor were cancelled.

(3) In two cases complaints were registered and B-report accepted.

(4) Driver and conductor of the Road Transport Department were dismissed from service and their security deposits forfeited to Government.

Chikmagalur

The drivers were convicted and sentenced to pay fines.

Shimoga

(1) Driver was fined Rs. 25.

(2) Four cases are under investigation.

Chitaldrug

Nil.

Constituting a Public Service Commission for Mysore.

*Q.—195. Janab SYED ABDUR RAHMAN (Chikmagalur *cum* Shimoga—Muslim).—Will the Government be pleased to state:—

(*a*) when the Public Service Commission will be constituted for Mysore;

(*b*) if they have come to a conclusion about the personnel of the Commission;

(*c*) if it is a fact that members of minority communities usually form the personnel of the Public Service Commission in other Provinces in India; whether this will be kept in view when forming the Commission?

A.—Sri H. SIDDAIYA (Minister for Revenue and Excise).—

(*a*) and (*b*)

This is under consideration.

(*c*) We have no information regarding this; the matter will be examined.

UNSTARRED QUESTION

Termination of the Services of Sri R. Puttaraj Urs.

Q.—11. Sri H. C. LINGA REDDY (Kolar District—General).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) when Sri R. Puttaraj Urs joined service in the Mysore State;

(*b*) when his services were determined;

(c) when he should have retired in the normal course of things under the Mysore Service Regulation;

(d) the reasons for the termination of his service?

A.—Sri K. CHENGALARAYA REDDY (Chief Minister).—

(a) On the 7th April 1920.

(b) On the 26th January 1950.

(c) He had no lien on any Civil Service post.

On the 5th June 1953 as a Judge of the High Court under the Mysore Service Regulations on completion of 57 years of age.

(d) It is not necessary to disclose the reasons, in public interest.

Constitution of a Committee to advise on the provisions for the formation of a separate Legislature Secretariat.

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa).—I. Article 187 of the Constitution of India requires that a House of a State should have a separate Secretariat staff. Clause (2) of this article empowers the Legislature by law to regulate the recruitment and the conditions of service of persons appointed to such Secretariat staff of the Legislature. By clause (3) of the same article, until provision is so made by the Legislature under clause (2), the Rajpramukh after consultation with the Speaker of the Legislative Assembly has to frame rules regulating these matters.

II. As observed by the Hon'ble Dr. Ambedkar when he moved for the adoption of this article in the Constituent Assembly of India, this article as well as its counterpart in relation to Parliament, were introduced as a result of an unanimous recommendation made at the Speakers' Conference held early that year. Though that Conference recommended that the Constitution should contain many other provisions also on this subject, the Drafting Committee felt that they might be left to be regulated by the concerned Legislatures. In fact article 187 does provide for the enactment of such legislation. The primary intention behind this article being therefore that the House should, by law, make provisions for these matters, I thought that it would be in keeping with the spirit of the article for the representatives of this House to be associated even in respect of the interim rules that have to be framed under clause 3. Before making my recommendations to the Rajpramukh for the issue of those rules, I should like to have the advice and opinion of some of the Hon'ble Members. I therefore propose to set up a committee of the following Hon'ble Members:—

1. Sri H. C. Dasappa.
2. Sri L. H. Thimma Boi.
3. Janab J. Mahomed Imam.
4. Sri D. H. Chandrasekharaiya.
5. Sri M. Govinda Reddy.
6. Sri H. Siddananjappa.

I shall be the Chairman of the committee.

This committee will consider how the independence of the Secretariat of the Legislature could be secured and would also examine the conditions of service and other matters incidental thereto.

I might add that on an enquiry made in this behalf in January this year my office forwarded to Government certain interim proposals of mine in this matter.

STATEMENT *re.*

Hon'ble Speaker's Visit to Delhi and Madras.

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa).—As Hon'ble Members are aware, I proceeded to Madras in April and in May to Delhi, this year to study the working of the Secretariat of the Madras Legislature and of the Parliament and to watch the two Houses in Session. In this connection, I should like to make some observations to members. But as what I am going to say may be somewhat lengthy, I have got the matter printed and it will be distributed to the members today.*

*Copy of the statement placed in Legislative Assembly Library.

Statement by Mr. Speaker *re.* Questions given notice of for the Budget Session, 1950.

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa).—I should like to give an analysis of the questions noted for the last session.

	Starred	Unstarred
Questions tabled ...	196	11
Total number of answers included in the proceedings ...	175	10
Answers to questions laid on the Table today by the Chief Minister ...	12	1
Balance remaining unanswered ...	9	...

Statement by Mr. Speaker *re.* Questions given notice of for the Session.

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa).—In regard to the present Session, the position is as follows.—

	Starred	Unstarred
Total number of questions admitted for the Session ...	117	19
The number included in four sets and distributed to members ...	93	...
Questions to which replies were received subsequently ...	12	15
Questions remaining unanswered.	12	4

Fixing time limit for receipt of Answers to Starred Questions.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಒಂದು ವಿಚಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಅನ್‌ಸ್ಟಾರ್ಡ್ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನೊದಗಿಸಲು ತಾವು ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾಲ ನಿಗದಿಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಅದು ಹೇಗೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆಯಾಯ ಅಧಿವೇಶನದ ಅವಧಿಯೊಳಗಾಗಿಯೇ ಕೊಡಬೇಕು.

Estimates Committee

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಸ್ವಾಮಿ, ಹೋದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಎಸ್ಟಿಮೇಟ್ ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ತಹಲ್‌ವರೆಗೂ ಅದನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಆಗಲೇ ನೇಮಕಮಾಡಿ, ಅದು ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು (ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು).—ಯಾರು ಹಾಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು ?

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಅರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರಾದ ಮಾನ್ಯ ದಾಸಪ್ಪನವರು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಂಥಾ ಕಮಿಟಿ ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಿಯಮಗಳು ಏರ್ಪಡಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು Rules Committee ಯವರು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

Sri L. SIDDAPPA.—Thank you, Sir.

LEGISLATIVE BUSINESS.

The Mysore Electricity (Taxation on Consumption) Bill, 1950.

Motion to consider—concld.—

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa).—Hon'ble Member Janab Mahomed Imam will continue his speech on the motion to consider the Electricity (Taxation on Consumption) Bill.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY (Leader of the House).—After the Bills are over, we can take up resolutions for discussion on the floor of this House.

Mr. SPEAKER.—Yes.

***Mushir-ul-Mulk J. MAHOMED IMAM** (Chitaldrug *cum* Tumkur—Muslim).—Sir, on the previous day when I was speaking on this Bill, the Hon'ble Minister was pleased to state that I am obstructing this Bill and rather in a fit of mood suggested that I might take one hour or two hours , . . .

Sri K. T. BHASHYAM (Minister for Law and Labour).—I do not insist on that.

Janab J. MAHOMED IMAM.—It looks as if my friend does not know the principles of democracy. I must with all vehemence on my part protest that I am not in the habit of obstructing the proceedings of this House as he was doing once during the pre-Congress Ministry days.

Sri K. T. BHASHYAM.—I wish personality had been excluded. It will take two people to fight over the matter. Is my friend going to speak on the Bill, or is he going to speak about me ?

Janab J. MAHOMED IMAM.—I am going to speak on my friend's remarks concerning me.

Sri K. T. BHASHYAM.—I thought we had closed the chapter.

Janab J. MAHOMED IMAM.—I cannot swallow it when it is made publicly on the floor of this House. Anyhow I have said that I am never guided by that policy and whatever I say and whatever I criticise, it is with a sincere desire to help the administration to correct itself and I do so in the exercise of my valuable privilege. In a democracy, freedom to differ and to criticise is a valid right.

Mr. SPEAKER.—I think Sri Bhashyam knows that!

Janab J. MAHOMED IMAM.—When we in a minority are criticised, we need the protection of the Chair. I will only state what has happened in England.

"Criticism in fact is a safeguard against the possibility of power passing permanently to a single party or group of interests and its importance is so far accepted in Britain that His Majesty's Opposition in Parliament to record certain views and programme, is paid a fixed salary in the discharge of its function."

Mr. SPEAKER.—Nobody need dispute it!

Janab J. MAHOMED IMAM.—So it is a valuable freedom to differ and to criticise. It is made in pursuance of democratic principles. I hope there will not be such repetition of the remark that one is obstructing the House.

Sir, this is a fiscal measure affecting the whole State and we cannot pass it without going into detail. I was stating that though there are natural facilities within the State for the manufacture of hydro-electric power, even now the rates when compared with the rates in similar big works like the Tatas or the Calcutta Electric Corporation, are higher. I am not speaking of areas like Vellore or Bellary where they generate small units. So when we are having big electric works, it is but natural that people here should have special benefit and should enjoy the benefit of electricity at a special lower rate. These rates have been prevailing within the State for the last 45 years. Even during the war when supply of electricity was scarce, when demand was high, the Government never attempted either to levy a tax or a surcharge though it was done in the Provinces. Madras levied a surcharge during the war and other Provinces also levied it. But Mysore scrupulously avoided to levy a surcharge or tax even in the most difficult times as during the war. Now in peaceful times, when power is in abundance, when it is in plenty, when it is necessary that many more persons should derive the benefit of electricity and consume the entire power that is being generated at the Mahatma Gandhi Works this increase of taxation is a step which will distinctly hinder the policy of Government for the spread of electrification throughout the State.

It was first introduced as a surcharge. Surcharge means that it is only a temporary affair. But subsequently, to avoid the Bill from being approved by the President, they converted it into a tax. It is stated: 'In order to avoid this measure being approved by the President, the Government subsequently thought over the matter and they had converted it into a tax.' That means to say, it is going to be a permanent tax. Surcharge presumes that it should be done during the time of emergency or great crisis. To avoid the approval of the President, they have been pleased to convert it into a tax. It is not fair either to the public or to the Constitution.

Under the Bill this is not the only extra burden imposed on the consumers. It is stated that there will be a tax not exceeding two pies per unit. But apart from this, the consumers of electricity are being made to pay a higher rate than before. Let us take the case of power consumed for purpose of irrigation. Before I took charge of the portfolio of electricity, there was a uniform rate of one anna throughout the State with a higher minimum for each horse power. When it came to me the Government passed an order reducing it from one anna to six pies for power supply in respect of irrigation pumps and also lowering the minimum to eight annas per horse power.

That continued till the middle of the year 1949. Till that period those having irrigation pumps were paying only at the rate of six pies per unit with a minimum of 8 annas per H. P. All

at once we found one day that the minimum was raised to 3 rupees per H. P. and the rate was also increased from half anna to one anna per unit.

There are 25 or 30 irrigation pump sets at Jagalur and all of them were paying at the rate of six pies per unit and 8 annas per H. P. Then, on the ground that they are using these pumps for irrigating commercial crops, there was an arbitrary order that they should pay one anna per unit and three rupees a H. P. Here, the Government have made a convenient distinction which was not made before, namely, the man who grows only food crops will be asked to pay only at the rate of six pies per unit and he who grows commercial crops, should pay at the rate of one anna per unit and three rupees per H. P., which I think, is reduced to two rupees now. Such a distinction never existed before. There are so many practical difficulties. What is that commercial crop? Any crop that is sold will be a commercial crop. For example, if ragi or jola are consumed it is food crop; if it is sold it is commercial crop.

Sri K. T. BHASHYAM.—May I know whether the Hon'ble Member knows that Government have passed an Order prescribing what a food crop is and what a commercial crop is? Does he know about it?

Janab J. MAHOMED IMAM.—I do not know. In respect of every area under irrigation, part of it will be for growing ragi and jola and the other part of it will be set apart for growing chillies and other things. If you treat it as one for growing commercial crops and insist on payment of one anna per unit, it will not be fair. For instance, food crops are grown during 'mungaru' season and in other seasons chillies, onions and other essential crops are grown, and you say we must pay at the rate of one anna. What is more, the privileges and the concessions which the users of irrigation pumps enjoyed till last year will all be withdrawn and they will be asked to pay a much higher rate and a much higher minimum than they were paying before. I know that not only this difficulty is felt particularly in areas where irrigation pumps are used but also it actually hampers the spread of irrigation pumps in grow more food areas.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇರಿಗೇಷನ್ ಪಂಪುಗಳಿಗೆ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ವಿನಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

Janab J. MAHOMED IMAM.—But there is increase in the rate and the enhancement of the minimum made by the Government.

Sri M. V. KRISHNAPPA (Kolar District—General).—How is this relevant?

Janab J. MAHOMED IMAM.—Nothing is relevant to the Hon'ble Member. Another thing is, the rate for heating circuit was increased by an executive order. The Government act as it suits their own way. If it is convenient for them to call it a surcharge, they do so and if it is not possible to bring it regularly, they will issue an executive order. By an executive order they have enhanced the rate from 6 pies to 9 pies. Our policy and our aim must be to see that every man in the State including the common man or the middle class man will have the benefit of electricity and that electricity is used not only for lighting purposes but also for domestic purposes; specially in big places, this concession is absolutely necessary. I saw some photos in some papers of people breaking their furnitures and using them for fuel. As such in cities like Bangalore and Mysore the use of electricity is becoming very imperative and people must be induced to use more and more electricity. Government have, without consulting this House, without consulting the public, without making any enquiry, arbitrarily enhanced the rate from 6 pies to 9 pies; the increase is by 50 per cent. We are having two big Hydro-Electric works; we are having plenty of power. The public have contributed towards the capital cost and expenditure of these Hydro-Electric works. Can they not get the power at a reasonable and fair rate as they were getting till now? Sir, I may state in this connection that people within the State pay much more than

people outside the State for electricity. For example, the Government of Mysore are supplying bulk power to Madras Province, *i.e.*, Kollegal. What is the rate at which power is supplied to the Government of Madras? I think it is one pie or 1½ pies.

Sri G. A. ACHARYA.—It is bulk supply.

Janab J. MAHOMED IMAM.—If you put everything it would bulk here also.

Sri K. T. BHASHYAM.—Sir, one pie is wrong; it is nearly six pies.

Janab J. MAHOMED IMAM.—You are selling power there at half an anna. But within the State it is at the rate of nine pies!

Sri G. A. ACHARYA.—Is there anybody who can buy in bulk within the State, Sir?

Janab J. MAHOMED IMAM.—So, we are treated less generously. The actual tax-payer is made to pay much more than others. Specially now at this time when people are suffering, when the condition of the common man is worse, it is really strange to have increased the rate from six pies to nine pies without the approval of this House. Even now I beg of the Government to withdraw the increased rate and to supply power at the old rate of six pies. What is the object of enhancement of this rate? The very fact that it is converted into a tax shows that it is to form part of Government expenditure. Tax is a contribution made by the people to run the Government. We do not know how much amount Government get by this source and how they utilise the same. If the Government had stated that increased taxation is very necessary and brought it before us, we would certainly have approved of it. But whatever tax is now levied, does not go to the benefit of the people, but somewhere else. It may be argued on the other side, "well, our treasury is depleted. We have no finances. We are short of funds. So it is necessary to levy this tax in the interest of the exchequer".

Sri M. V. KRISHNAPPA—We want new points.

Janab J. MAHOMED IMAM.—If the Hon'ble Speaker thinks that I am repeating, he may call me to order. I say that such indiscriminate taxation without any programme, without first studying what the financial position is, must be avoided. We feel that all new taxes levied are not well spent, or will not be spent in the interests and for the benefit of the people. Till now we have paid a number of taxes, but Government have not conferred any extra benefits. If they want to tax let them do it in a legal and orderly manner. Well, it is the duty of the people to co-operate with the Government in financing the Budget and finding out resources. But how can they do it if matters are like this. You must let them know the actual financial position. You must study how all the previous amounts collected were spent. With this as their background, they must tell the people what the present financial position is. A clear idea of the picture must be placed before them. The actual amount required by Government to balance the budget and to carry on capital works should be shown. After studying all these, a regular programme should be chalked out and then necessary measures taken. First of all retrenchment measures should be adopted. There is the report of Sri Raghavendra Rao regarding retrenchment. But have Government taken any steps to cut down expenditure? I find that Government have not taken any steps to cut down the expenditure. Recently I found that a special officer has been appointed as liaison officer with the Government at Delhi. The reasons given for such an appointment were, in order to see that the Ministers do not go frequently to Delhi, this officer has been appointed. Where was the necessity for this? Has it avoided the Ministers going to Delhi? Even after this appointment was made, Ministers have gone many times to Delhi. I find that expenditure is mounting up instead of decreasing. Shall we pay taxes to satisfy their whims or meet the expenditure of international conference or some other expenditure—for guests, say? Let the Government adopt a definite policy. Let them place before us the measures they have taken to cut down expenditure to any extent.

A VOICE.—Is the Hon'ble Member referring to a cut in the expenditure of civil services?

Janab J. MAHOMED IMAM.—There is an occasion to tax the people. Let Government first of all try all means of retrenchment. Let them think of measures that could cut down expenditure. Then let them state the actual financial position, by how much they fall short of. Afterwards let them place a measure of taxation like this before us. If we thereafter feel it absolutely necessary, we will co-operate with the Government. This indiscriminate policy of increasing taxes is very wrong. I saw in the Gazette recently that certain fees pertaining to the Record of Rights Department have been increased from Rs. 1-8-0 to three rupees. Such increases are made by Government by executive orders without consulting us.

Sri H. SIDDAIYA (Minister for Revenue and Excise).—On further consideration the original rate has been restored.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Anyhow you did this without consulting us. People are being made to pay much more than they actually can. Such indiscriminate taxation should be avoided. A planned system of taxation should be evolved and the programme placed before us. They should know when to tax, whom to tax and which to tax. Such indiscriminate way of taxing must be avoided. Under these circumstances, I oppose this Bill.

Sri G. A. ACHARYA (Bangalore District-General).—Sir, Janab Imam is always confused. My impression is that anybody who speaks on the floor of this House should give correct facts so that............ ...

Sri L. SIDDAPPA (Shimoga District—General).—Even though my Hon'ble friend Janab Imam does not take objection, I object to the statement that Janab Imam is confused.

Sri G. A. ACHARYA.—Sir, Janab Imam is a good friend of mine. When he is not objecting, I do not know why Sri Siddappa should take objection.

As a matter of fact Janab Imam was speaking emotionally on the indiscriminate rise in electricity charges. That is a false notion. But for the fact that the Gold Field Company are using a large bulk of electricity, the common man would not have got electric power at the rate of four or five annas per unit in Mysore. I do not want my Hon'ble friend to confuse himself with facts. When electricity is generated, only when there are bulk consumers, the small consumer will be able to get at four annas. Supposing there are no bulk buyers of power, will the Government of Mysore be able to supply power to us at the rate of four annas a unit as we are getting now? No. The cost of labour and the cost of raw materials for the Electric Department have gone high. Probably Janab Imam does not know what the difficulty is to the Electrical Department when they do not get a transformer. After all the department is our own. It is our Government's. There is no one else who generates electricity other than our Government. It is the people's money we have invested in this Department. Where exactly is the difficulty when there is an increase in charges by half anna or quarter anna? What I am attempting to prove is—let us not drag or interfere with the bulk consumers. The more you generate electricity, the more such bulk buyers you should have. Let us debate on lighting and heating and not on bulk consumers. Power used for general lighting and heating is negligible compared with the power consumed by bulk consumers. My friend Janab Imam was referring to one pie and six pies with regard to the generation and selling of electric power and Sri Bhashyam was saying that it was six pies. What I want this House to know is this. Economic factors do change the cost of labour and the cost of raw materials. For salaries, dearness allowances, etc., and etc., we learnt, in the last debate, that more than a crore of rupees are being spent. After all the Government spends money on us. As our Electric Department is a nationalised concern, I am sure the Government must have taken all the economic

factors into consideration prior to coming to the decision of raising the tax. When Government spends money on a certain concern, it must get a proper return. It is a return for the people themselves. Janab Imam should know this. I feel that he is not considering all the economic factors when he is opposing the Bill. Whatever the economic condition that was prevalent in 1938, he wants the same stationary conditions even now. How can that be? This is an economic fallacy, Sir. So far as this Electricity Department is concerned, personally I feel that a better return is necessary if you want that the people should get back fair rettum on what they have invested.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Sir, I want to make one point clear. According to the information given by the Government the rate of power levy in Madras is increased from 3 pies to 3 of an anna per unit. The Hon'ble Minister said it is 6 pies.

Sri K. T. BHASHYAM.—Yes, it is ·45 of an anna which comes to nearly half an anna. That is what I said also.

ಬ್ಲಾಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ·45 ರಂತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಪಾಯಿಂಟ್ ಇಳಿಸುತ್ತೇವೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Chitaldrug District—General).—I understand, he was telling me that the rates are cheaper in one or two places. I do not know whether I understood him correctly. But my impression is whether it is for irrigation or lighting or industrial purposes, the rates in Mysore are definitely lower than what they are elsewhere. I want to know whether my impression is correct.

Sri K. T. BHASHYAM.—It is correct. I will give figures afterwards.

ರಾಜಮಂತ್ರಪ್ರವೀಣ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮಸೂದೆಯ merits ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆ ನನಗಿದೆ. ನೀವು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ precedents create ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆ ಅಂಶವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಶದೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸಸ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಇವೆ. ಆದರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ತೆರಿಗೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲೀ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸಸ್ ತಂದದ್ದು ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದ್ದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ದೇಶದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಬಲವತ್ತರವಾದ ಕಾರಣದಿಂದ ಅನಾಹುತ ಏನಾದರೂ ನಡೆದು ಅದರಿಂದ ದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ರೀತಿ ತೆರಿಗೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ವರಮಾನ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸಸ್ ತರುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿರುವ ಹಾಗೆ ಈಚೆಗೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ತರಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಅಪರೂಪವಾಗಿ ತರಬೇಕೆಂದೂ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಅದನ್ನು discourage ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಈ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತತ್ವ ಏನೆಂದರೆ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾವುದನ್ನು ಆಗಲೀ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ವರಮಾನ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆದಾರಿ ಇಲ್ಲದೆ ವಿಧಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇಂಥಾ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದರ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ನಂಬಿಕೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಂಥಾ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಲಕ್ಷಣ. ಹಿಂದೆ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಇತ್ತು. ಆಗಲೂ ಕೂಡ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರವೆಂದು ಕೆಲವರು ಅಂದರೂ ಇಂಥಾ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಹಿಂದೂ ಮುಂದೂ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಈಗ ನಾನು ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ irregular procedure. ಬಹಳ ಅನುಚಿತವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ. ನೀವು ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಜನಗಳು ಹೆಚ್ಚು ದರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ನೀವು ಬಹಳ ಹುಷಾರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಪ್ರಾಯಶಃ, ನಾನು ಸ್ಪೀಕರ್‌ರವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅವರೂ ಕೂಡ ಇಂಥಾ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸಸ್ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಕೂಡದೆಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲಿ, ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಈಗ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡಕೂಡದು. ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ವರಮಾನ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಮೊದಲೇ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸಸ್ ತಂದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ? ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಮಗಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಹಕ್ಕನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದ್ದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬರುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. 3-4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಬರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾದಿದ್ದರೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

Sri K. T. BHASHYAM.—We expect Rs. 12 lakhs.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥಾ ಮಸೂದೆ

ಗಳನ್ನು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಜಾರಿ ಮಾಡಿ ನಂತರ ಅದನ್ನು ratify ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಕೂಡದು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಇಂಥಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೇ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದರೂ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಪಾರ್ಟಿ ಇದೆ, ಅದರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೋ ಆ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ, ನೋಡಿದವರಿಗೆ ಏನು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಗಾ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮೆಜಾರಿಟಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೂ there must be at least room for some resonable opposition to those who do not agree with or differ from ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವಿಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ತರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂಥಾ ಹಣ ಕಾಸಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಖಂಡಿತ ತರಕೂಡದೆಂದು ಮತ್ತು ತಾವು ಒಂದು precedent ಹಾಕಬೇಕೆಂದೂ ನಾನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾಯರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈ ಮಸೂದೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳದೇ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಹಿಂತೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲ, ಕೊಡಬೇಕು, ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಕೊಡುತ್ತಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕಾರಣದಿಂದ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಸರ್ವೀಸ್ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಬ್ರೇಕ್‌ಡೌನ್ ಬಹಳ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿನಂಥ ದೊಡ್ಡ ಊರಿನಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಬ್ರೇಕ್ ಡೌನ್ ಆಗುವುದು ಸಹ ಅಪರೂಪ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದಿನ ಬೆಳಗಾದರೆ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಆದಾಗ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಸರ್ವೀಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಸಂಘದವರು ಒಂದು ಸಭೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಚೀಫ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕಲ್ ಇಂಜಿನಿಯರವರೂ ಸಹ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಮಗೆ ಸರ್ವೀಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಹಿಂತೆಗೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಜೋಯಿಸರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಇಂಡಿಯನ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಯೋಚನೆ ಇದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಇಂಡಿಯನ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಆಕ್ಟ್‌ನಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಆಕ್ಟು ಇದೆ. ಆದಕಾರಣ ಅದನ್ನು enforce ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ.

Sri G. A. ACHARYA.—You have got certain laws. Are they being obeyed? Are they operating?

Sri K. T. BHASHYAM.—Yes. They are operating.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು (ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಮಾತನಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನನಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈಗ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಉಳಿದಿರುವ ಬಾಬೆಂದರೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿ ಮಾತ್ರ. ಹಿಂದೆ ರೈಲ್ವೆ ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಸುಮಾರು $1\frac{1}{2}$ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೂ ಆದಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದ ಇದು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಯಿತು. ಅದರಂತೆಯೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಬಾಬಾದ ಆದಾಯ ತೆರಿಗೆಯ ಬಾಬೂ ಹೊರಟು ಹೋಯಿತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೈಸೂರಿನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರನ್ನು ಮಾದರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಳಿದಿರುವುದು ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಬಾಬು ಒಂದೇ. ನಮಗೆ ದೈವದತ್ತವಾದ, ಪ್ರಕೃತಿ ದತ್ತವಾದ ಸೌಲಭ್ಯವಿದು. ಇದರಿಂದರೇನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಫಾಯಿದೆ ಹೊಂದುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬಹುದೇ ವಿನಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಜನರನ್ನು tax ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರಲ್ಲೂ ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಬಹಳ ಸಾಧುವಾಗಿದೆಯೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾದ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದೀಪಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮತ್ತು ನಿರಾವರೀ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಖರ್ಚಾಗುವ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ, ಉಳಿದಿರುವುದೆಲ್ಲಾ, ಮಿಲ್‌ಗಳವರಿಗೆ, ಭದ್ರಾವತಿ ಕಬ್ಬಿಣ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮತ್ತು ಕೋಲಾರದ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿ ಇವುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವವರೇ ಇವರು. ಇಂಥವರುಗಳಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಎರಡು ಕಾಸಿನಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿರುವುದೇನೂ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲ. ಬಡವರ ಮೇಲೇನೂ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ.

Sri L. SIDDAPPA.—It reflects on the prices of the consumer goods.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು.—ಶೇಕಡಾ 90 ಭಾಗದಷ್ಟು ಇದು ಬಡವರ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಬಡವರನ್ನೇ ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹಿಗಳೂ ಕೂಡ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟರಾಗುತ್ತಾರೆಂದು ವಾದಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನೊಪ್ಪಲಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟರೆಲ್ಲರೂ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಂಡವಾಳಗಾರರನ್ನು tax ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಿಲ್‌ಗಳವರನ್ನೂ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರನ್ನೂ tax ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಎಲ್ಲಾ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಬಡವರ ಮೇಲೆಯೇ ಹೊರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೂಗೆಬ್ಬಿಸಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಬೆಂಬಲವನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಾಗ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಿಲ್‌ಗಳವರಿಗೂ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳವರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವಂಥ ಕಾನೂನನ್ನು ಹಾಕುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇಕೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟರ ವಿಪತ್ತನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ tax ಹಾಕಲೇ ಬೇಕು.

ಇನ್ನೂ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ವಿನಾ ಬೇರಾವ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬೊಂಬಾಯಿ ನೋಡಿ, ಮದ್ರಾಸ್ ನೋಡಿ—ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇರೆ ಕಂಪೆನಿಗಳವರಿಂದ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಪೂರ್ತಿ ಸರ್ಕಾರವೇ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಟಾಕ್ಸ್ ಮಾಡಿದರೂ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೇ ಆ ಹಣ ಬರುತ್ತವೆ, ಮತ್ತೆ ಜನಗಳ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲಂತೂ ಈ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯಿಂದಲೇ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕು. ಜೋಗ್, ಮೇಕೆದಾಟು, ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದರೆ ಸುಮಾರು 2-3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇನ್ನು ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ನಮಗೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಭಾಬಾಗಲೇ ಬೇಕು. ರೈಲ್ವೆಗಳಿಂದ ಹಿಂದೆ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆವೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಮುಂದೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ $\frac{1}{4}$ ಅಥವಾ $\frac{3}{4}$ ಭಾಗದಷ್ಟಾಗಬೇಕು. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ tax ಮಾಡಕೂಡದು, ಟಾಕ್ಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಅನುಭವವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ tax ನಿಂದ ಬಡವರಿಗೇನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿನಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟೇ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚೆನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಾನೂ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ, ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ಟಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿರುವುದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ, ರೈಲ್ವೆ, ಇಣ್ಕಂಟಾಕ್ಸ್ ಇವೆಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಹೊರಟುಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದೊಂದೇ ಉಳಿದಿರುವುದು, ಇದನ್ನು ನಾವು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಈಗ ಹಾಕಿರುವ ಟಾಕ್ಸ್ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಿಲ್ಲುಗಳಿಗೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಮಿಲ್ ಮಾಲೀಕರುಗಳ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಮಿಲ್ ಮಾಲೀಕರುಗಳ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮನಗಾಣಬೇಕು. ಮಿಲ್ಲುಗಳವರು ಜನಗಳಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿಯೇ ಹೊರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಒಂದು ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡಿದರು. ತಾವೇ ಪ್ರಜಾಹಿತ ಚಿಂತಕರಂತೆ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟರನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಇದೇ ರೀತಿ ನೀವುಗಳೂ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಿರಿ. ರೈಲ್ವೆ, ಇನ್‌ಕಂ ಟಾಕ್ಸ್ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟೆವೆಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟು ಜನರ ಮೇಲೆ ಹೊರೆ ಹೊರಿಸಿ ಕೊನೆಗೆ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಇದನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೆ ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆ !! ಇದನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಈಗಲೂ ಇಷ್ಟೊಂದು ಚರ್ಚೆಯಾದ ಮೇಲೂ ಕೂಡ ಯಾರೂ ಏನೂ ಅಂಥಾ ಹೆಚ್ಚಾದ ಮತ್ತು ಗಹನವಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನೇನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಜನಾಬ್ ಇಮಾಂರವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಬಹು ಮಟ್ಟಿನವು ಅಪ್ರಕೃತವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾದರೂ ಅವರು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಜವಾಬು ಕೊಡಬೇಕೆಂದೆಣಿಸಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅಷ್ಟೆ.

ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ಇತರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್‌ಛಾರ್ಜ್ ಹಾಕಿದರು, ಅಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲೇನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಈಗ peace timeನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರಿ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್‌ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ನಮ್ಮ ತಪ್ಪೇ ? ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ, ಬೇರೆ ಕಡೆ ಯುದ್ಧಕಾಲದಲ್ಲಿ 10% ಸರ್ ಛಾರ್ಜ್ ಹಾಕಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಈಗ peace timeನಲ್ಲಿ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತೆ 10% ಬೇರೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಒಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ 20% ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿದಹಾಗಾಯಿತು. ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಾಕಿರುವುದಾದರೂ 10% ನಷ್ಟು ಮಾತ್ರ. ಇದೂ ಏಕೆ ಕೇಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ, ಸಾಮಾನು ಸಲಕರಣೆಗಳಬೆಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಕೂಲಿಯವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಮೂವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಕಂಭ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದುದು ಈಗ 80 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಕಷ್ಟ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ? ಜನರಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅನ್ಯಥಾ ಇಲ್ಲವಷ್ಟೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಜನರೂ ಸರ್ಕಾರದ ಕಷ್ಟಗಳಲ್ಲೂ ಭಾಗಿಗಳಾಗಬೇಕು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಬೇಕು, ಸ್ಕೂಲು ಬೇಕು ಆಸ್ಪತ್ರೆಬೇಕು, ಲೈಟ್ ಬೇಕು, ರಸ್ತೆ ಬೇಕು, ರೈಲು ಬೇಕು, ಎಲ್ಲಾ ಏರ್ಪಾಡುಗಳೂ ಆಗಬೇಕು, ಎಂದಮೇಲೆ ಟಾಕ್ಸ್‌ಗಳು ಬೇಡವೇ ? ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಜನರು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಟಾಕ್ಸ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನೋಡಿ; ಅವರಿಗೆ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಕಲ್ಲಿದ್ದಲು ಹೊರತು ಬೇರೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ತಯಾರಿಸಿದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಿಕ್ಕಿದಷ್ಟು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಾತಾಡದೆ ಸರ್ಕಾರವು ಹೇಳಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ತರದ ಕಷ್ಟವನ್ನಾದರೂ ಎದುರಿಸಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವೂ ನಾಲ್ಕೂ ಜನರು ಒಪ್ಪುವಂತೆ ಬಾಳಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಭಾಗಿಗಳಾಗುತ್ತೇವೋ ಅವರ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಗಿಗಳಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಈಗ ಹಾಕಿರುವ tax ಏನೂ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲ. ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ tax ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈಗ ನಾನು ತಿಳಿಸುವ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮೈಸೂರಿನವರು ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ದರವು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳವರ ದರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆಯೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. In

Mysore, electricity is the cheapest. Take domestic heating and cooking. In Mysore it is ·5 anna per kilowatt hour. Bombay ·75 ; Calcutta ·75 ; Madras 1·25; Trivandrum 1·5 ; Madras Hydro-Electric Department 1·5 ; Bombay : 2 annas. Ours is nearly half an anna. But it ranges above half an anna everywhere else. Ours is the lowest so far as domestic heating and cooking is concerned. Then take industrial heating. Mysore State : ·5 per kilowatt hour ; Madras : ·65 ; Bombay : ·75 ; Calcutta : ·75. In Mysore it is the lowest. Next, supply of irrigation power to agricultural pumping sets. Mysore : .5 ; Bombay : ·66 ; Trivandrum : ·75 ; Madras : ·9 ; U.P. : 1·25 ; Calcutta : 1·75. Again in Mysore it is the cheapest.

Sri G. A. ACHARYA.—Minimum rates are the cheapest as compared with the rates elsewhere.

Sri K. T. BHASHYAM.—Take the case of even street lighting. Mysore : 1 anna per killowatt hour : Calcutta : 1·25 ; Trivandrum : 2 ; Madras : 2 ; Bombay : 2·75. I ask my friend wherefrom does he get the figures showing that there are lower rates elsewhere. I have already said that in the matter of domestic lighting alone we may be a little in advance of other States. Even there we are not very much in advance. Even in Mettur lighting rate is 4 annas per unit and the same is here. Flat rate is Rs. 1–4–0 there ; 8 annas here.

Janab J. MAHOMED IMAM.—What about Calcutta and Bombay ?

Sri K. T. BHASHYAM.—Calcutta is 1·25. Ours is 1 anna.

Janab J. MAHOMED IMAM.—For domestic lighting ?

Sri K. T. BHASHYAM.—It may be 2 annas, 2½ annas. I have no idea, We are not talking of domestic lighting. Except in the matter of domestic lighting, in all other branches of power supply our rates are the cheapest in India, and here are the figures, and still he says that we are taxing people very heavily. Then he said : 'You are selling blocks of power to adjoining places cheaper.' I have already referred to it. He said 'one pie.' He did not know that it ranges from ·45 of an anna per unit to ·3 of an anna.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Anyhow it is not six pies.

Sri K. T. BHASHYAM.—·45 of an anna comes to 5⅓ pies. It is not one pie. I did not say 'half an anna.' I said: 'Nearly half an anna.'

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಈಗ ತಾವು ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕಗಳಲ್ಲಿರುವ ದೇಶಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಲ್ಲ, ಆದರ ಮೇಲೂ ಈ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಬೀಳುತ್ತದೆಯೇ ?

Sri K. T. BHASHYAM.—This taxation will certainly affect them. We sell it at the border. From there they have their distributive system on which they have to spend lakhs of rupees and therefore they are not able to sell at 6 pies as we are able to sell here. They charge 1·25 annas and for agricultural pumps they charge ·9 of an anna even in the matter of food crops whereas what we have charged here is 6 pies in the matter of food crops and one anna in the matter of commercial crops. My Hon'ble friend made a big point about it, that we have raised it to one anna on commercial crop. They are realising lots of money out of commercial crops, *viz.*, ground nut, sugarcane, tobacco. The poor man does not raise them ; it is the rich man who raises them.

Sri G. A. ACHARYA.—But the poor man uses it.

Sri K. T. BHASHYAM.—But it is the rich man who makes lots of money out of commercial crops. We want to give power to all the poor people. We want more money. He spoke of canons of taxation. The first canon is 'Get as much as you can from the man who can pay, and give as much as you can to the man who needs.' Here is a man who makes lots of money out of commercial crops and we have raised the rate for power to raise commercial crops and my friend raises a hue and cry about it. I cannot understand. He made a very remarkable statement. He said 'Taxes are being raised. They do not go back to the people. They go some where else.' Where was the money going when he was the Minister ? So far as we are concerned, it goes only to the people. We give everything for the help of the people in the State, particularly the poorer classes. My friend

said 'It was not well spent.' I do not know what he means by that. Spending on distribution of electric power, spending on medical needs, spending on public works is well spent. Sri B. S. Raghavendra Rao has given us a book on retrenchment. We have retrenched in many Departments. It must be understood that we are a growing people. We want to grow and become more efficient and prosperous and that can be done only if you spend. You cannot keep your hands tied up and say you can grow. He says that an officer is sent to Delhi. We send him to Delhi so that he can contact the officers there and expedite the disposal of papers.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Does he stay there?

Sri K. T. BHASHYAM.—He stays there for some time and comes here.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Which is his headquarters?

Sri K. T. BHASHYAM.—Bangalore may be said to be the headquarters so far as the instructions of Government are concerned. So far as expeditious disposal of papers is concerned, he will have to be at Delhi.

Sri L. SIDDAPPA.—Also an Additional Secretary has been appointed and two Additional Assistant Secretaries have been appointed,

Sri K. T. BHASHYAM.—The total effect will be to economise expenditure on these matters. If he wants to know more about it, he can ask for facts and figures. There is no use of shooting figures at us without knowing the truth.

Then he said: "We do not want to give taxes so that Government may spend on International Labour Conference." These Conferences have their own value. They raise the people and the State in the estimation of the world. Many people who have come from America, England, France and other foreign countries went away with very esteemed notions about Mysore and the way the Mysore people have been carrying on their life and work. That is a compliment as much to him as it is to me. If he does not take it in that way, I do not worry about it. The International Labour Conference did not result in any considerable expenditure for us. The expenses were met largely by the Government of India and by the I. L. O. Conference. All that we spent was just by way of amenities for the guests and it is practically nothing; it is an insignificant amount. I do not know why he spoke about the International Labour Conference. Various Conferences we had—Health Conference, Forestry Conference; Students' Seminar; Co-operation and so on. I do not know why he complained about the Labour Conference. It is a compliment to me.

My friend Sri Gundappa Gowda raised another point. 'Why this Ordinance? Why did you not consult us before passing any Bill? Where is the need for it?". Ordinarily I would have agreed with him. We did not want to pass ordinances. In this particular instance what happened was, at the Budget Session we placed the Budget with the figures under this surcharge or tax, whatever you call it. We showed in the Budget an additional 14 lakhs by way of this income on account of raising the rate of heating circuit and this surcharge by 10 per cent. In pursuance of that, we had to get that money. This was in March as Hon'ble Members know. If we had legislated in respect of the contracts with the adjoining provinces, we should have taken the permission of the President at Delhi. Therefore we had necessarily to pass a legislation levying this tax, After having placed before the House the Budget including this figure and that having been passed by the Hon'ble Members, we had to find a way of collecting the amount.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—It is there we disagree.

Sri K. T. BHASHYAM.—It is open to you to disagree, We expected about 12 to 14 lakhs by this and we had to issue this legislation as early as we can. Even so, we could not issue this ordinance at once. We took some time to consider whether we could issue an ordinance or not and we could not call the Assembly because there was not sufficient work at that time and therefore we had to issue the

ordinance so that we may not lose further money. We would have lost one lakh of rupees every month if we had not issued the ordinance. I do not see anything wrong in having passed the ordinance under the circumstances as I have narrated now.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Even now I would like to suggest one thing. The Hon'ble Minister said that there was not sufficient work to summon the Legislature. I would like to draw the attention of the Government particularly to this fact, that if there should be any emergency work they should summon the Legislature. That is the principle I would like to insist upon. For every measure there may be justification. Here, there may be income also to the State which I welcome. But at the same time I would like to impress on the Government that this principle that I have stated should be adhered to.

Sri K. T. BHASHYAM.—We cannot call a Session of the Assembly just to avoid an Ordinance being issued.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Finance Ordinances I am talking.

Sri K. T. BHASHYAM.—So, this ordinance had to be issued because we could not immediately call a session of this Assembly for this particular business, and it would not be worth-while. Therefore we had to issue this ordinance particularly in view of the fact that the Legislature had accepted the figures in the Budget based on such a Bill.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—It is not on surcharge.

Sri K. T. BHASHYAM.—I have already said that we intended to levy a surcharge but we could not do it because of the circumstances and therefore we had to issue this. If we had not issued this ordinance, we would have lost another 2 lakhs of rupees by this time and my friend would have been the very first to say, "why did you not issue an ordinance."? (*laughter*).

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Surely I would not say that.

Sri K. T. BHASHYAM.— Now, Sir, about the surcharge and tax............

Sri S. RANGARAMIAH. (Mysore District—General).—Consumption ಮೇಲೆ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ವಿನಾಯಿತಿಯುದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ರೀಫಂಡ್ ಮಾಡಬೇಕು.

Sri K. T. BHASHYAM.—I shall see about that. The Hon'ble Member Janab Mahomed Imam spoke about the surcharge and tax. He is under the impression that surcharge is temporary and tax is permanent. Sir, surcharge may be permanent and tax may be temporary; nothing prevents Government from saying that the surcharge is levied for all times. So, there really is no difference and so far as the effect is concerned it is the same whether it is surcharge or tax. If you levy the surcharge, you cannot levy it from those with whom you have entered into a contract.

Having said this, I would go to the next point. Janab Imam said that the rates for the heating circuit was raised from 6 pies to 9 pies. We did it as that was also included in the Budget and the approval of the Legislature had been obtained and in pursuance of that we raised the rate. He said that we had raised the rate by 50 per cent. This reminds of the story that 50 per cent of the people died of Cholera in a village. People were alarmed but when it was verified it was found that there were two people affected and one died (*laughter*). From 6 pies to 9 pies, it is 50 per cent, but whom does it affect? How many have this heating circuit? It is only people who can afford. I do not know what will happen ten years hence, but to-day it is only people who can afford and who can pay this extra sum of 3 pies that are having this heating circuit, and it is only in urban areas. In rural areas they do not have this.

Janab J. MAHOMED IMAM.—I said it, Sir, because I come from village.

Sri K. T. BHASHYAM.—He may call himself a poor man, but when compared with others, he can afford to pay not merely 9 pies but 1½ anna (*Laughter*). Even at 9 pies it works out cheaper than fuel. So, nobody will grudge paying 9 pies provided he can pay for the initial outlay. To-day, Sir,

we are not in a position to ask the people to go in for heating circuit because we have not got the materials, we have not got the transformers and the necessary equipments and it is a very costly thing. Therefore, I say, that by raising it from 6 pies to 9 pies, we are taxing those who can afford to pay so that we can give electricity to other people.

Sir, one point more and I am done and it is this. Our gross income has increased but our net income has decreased, because, as I have already said, of the cost of material and the cost of labour having gone up. We have got to make up and the only way is, to ask people to bear a share of this increased expenditure. To give only one or two figures, in 1943-44 the gross income was 104 lakhs and the net income was 71 lakhs, the working expenditure being 33 lakhs. In 1946-47, the gross income increased to 118 lakhs and the net income only to 74 lakhs; the gross income increased by 14 lakhs but the net income only by 3 lakhs because the expenditure increased by 10 lakhs. In 1948-49, the gross income was 137 lakhs, the top most figure—the record figure. But what is the net income? It is only 69 lakhs; less than in 1943-44; less than in 1946-47 because the expenditure has increased.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Because you have not developed Jog Electric power.

Sri K. T. BHASHYAM.—That is another point he raised. Jog Electrical works take a lot of money and we have been finding it difficult to meet the expenditure. Still we are doing it and the Electrical Generating Station does not pay immediately you lay the foundation stone (*laughter*). You will have to give the distribution and factories and industries must become established, power must be taken and as years go by, the income will increase.

After ten years my friend may congratulate on the increasing income from such schemes. But to-day we want to get as much as we can especially when we have generating stations like Sivasamudram and Shimsha. Well, we are proceeding with Jog Electric Works also. If you add the expenditure on the Jog Electric works, even this income of 69 lakhs will disappear. We are therefore trying our best to make both ends meet—give power to the people and give power cheapest to the poorest, and tax a little more some who like my Hon'ble friend can afford to pay. We have stated that the tax levied is after all up to a maximum of two pice. But as a matter of fact, we have not levied the two pice. We have levied one pie, 1.2 and 1.4 pies, and not exceeding 10 per cent, so that all told, we are the cheapest in our rates for electric power and we are taxing those who can afford to pay. We are in need of money. That is why we placed this proposal before the Legislature and got their approval and have placed this Bill now before you. My friend must understand that in Madras and other States, the rates have been raised up to twenty per cent. They began raising by ten per cent from 1940 onwards. We are now falling in line with them by raising it by ten per cent. When we want money and when people can afford to pay and we raise the rate, my friend raises a hue and cry. Sir, there is nothing in this Bill for my Hon'ble friend to protest. This Bill is desirable and necessary. I commend this Bill to the acceptance of the House.

Mr. SPEAKER.—The question is.—

"That the Mysore Electricity (Taxation on Consumption) Bill, 1950, be taken into consideration."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The clauses of the Bill will now be submitted to the Assembly. Clauses 2 to 7, both inclusive. The question is.—

"That Clauses 2 to 7, both inclusive, stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 2 to 7, both inclusive, were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 1. The question is.—

"That Clause 1 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Title and Preamble. The question is—

"That the Title and the Preamble stand part of the Bill."

The motion was adopted.

The Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

Sri K. T. BHASHYAM.—Sir, I beg to move.—

"That the Mysore Electricity (Taxation on Consumption) Bill, 1950, be passed."

Mr. SPEAKER.—The question is—

"That the Mysore Electricity (Taxation on Cousumption) Bill, 1950, be passed."

The motion was adopted.

The Mysore Alienated Villages (Protection of Tenants and Miscellaneous) Provisions Bill, 1950.

Motion to consider.

***Sri H. SIDDAIYA.** (Minister for Revenue and Excise).—Sir, I beg to move:

"That the Mysore Alienated Villages (Protection of Tenants and Miscellaneous Provisions) Bill, 1950, be taken into consideration."

Before moving it, I wish to say a few words on the Bill. The House already knows that the Government have appointed a Committee to go into the question of revision of land revenue system in the State under the Chairmanship of *Rajamantrapravina* H. B. Gundappa Gowda in August 1948. Soon after the Committee was appointed and the terms of reference............

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು (ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮಸೂದೆ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಇದರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದರೆ ಉತ್ತಮ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಆಗಬಹುದು.

ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 2,100 ಇನಾಮ್ ಗ್ರಾಮಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳ ಒಟ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣ 13,80,000 ಎಕರೆಯಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವ 90 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಹಿಡುವಳಿ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯಾರ್ಹವಾದದ್ದು (cultivable) ಸುಮಾರು 60 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಯಷ್ಟಿದೆ.

1948ನೆಯ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಭೂಕಂದಾಯ ನೀತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡಲು ಶ್ರೀ ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಯಮಿಸಿದ್ದು ಸಭೆಯವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಹಲವಾರು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಒಂದು ವರದಿ ಕಳೆದ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಸಮಿತಿಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ವಹಿಸಿದ್ದ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ಸೇರಿರುವ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಬಹುದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೂ ಒಂದು. ಈ ವಿಚಾರ ಪ್ರಕಟಣೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ ಕೆಲವು ಇನಾಂದಾರರು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ tenants ಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆಂದು ನಮಗೆ ವರದಿಗಳು ಬಂದವು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದೂ, ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ರೈತರ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿದ್ದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಅವರಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಲು ಇನಾಂದಾರರು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟದ್ದಲ್ಲದೆ ಆ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಅನೇಕ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಸಾಗಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆಂಬುದೂ ಅನೇಕ ರೈತರ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದೂ, ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದು ಅದನ್ನು ಕಾನೂನಾಗಿ ಜಾರಿ ಮಾಡಿದಾಗ ಅದರ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇಂಥ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದೆವು. ಶ್ರೀ ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು ಹಿಂದಿನ ಮಸೂದೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕಂಡ ತಕ್ಷಣವೇ ಆಗ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದ 1940ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನುಪಯೋಗಿಸಿ 1949ನೆಯ ಡಿಸೆಂಬರ್ 12ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ The Mysore Alienated Villages (Protection of Tenants and Miscellaneous Provisions) (Emergency) Act, 1949 (LXXVI) of 1949) ಎಂಬ ಅವಸರದ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು. ಆ ಕಾನೂನಿನ ಅವಧಿ ಆರು ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ. ಆದ್ದರಿಂದ 1950ನೆಯ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳು 11ನೆಯ ತಾರೀಖಿಗೆ ಮುಗಿಯುವುದಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಇನ್ನೂ ಸಮಿತಿಯವರ ಶಿಫಾರಸು ಬಂದು ಅವು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆ ಆಗಿ ಕಾನೂನಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯಿದ್ದುದರಿಂದ ಅವಸರದ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿದ್ದ ವಿಧಿಗಳು ಅಷ್ಟರವರೆಗೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದ ಕಾರಣ ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ 213ನೆಯ ವಿಧಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ The Mysore Alienated Villages (Protection of Tenants and Miscellaneous Provisions) Ordinance, 1950 (Ordinance IV

of 1950) ಎಂಬ ಅವಸರದ ಕಾನೂನನ್ನು 1950 ನೆಯ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು. 1950ನೆಯ ಇಸವಿ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಒಂದು ಇಂಟೆರಿಮ್ ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಆಗ ಒಂದು ಮಸೂದೆ ತಯಾರಿಸಿ ತರಬಹುದಾಗಿತ್ತೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರ ಶಿಫಾರಸುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಒಂದೇ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಕಾರಣ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಆ ವರದಿ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತಿತು. ಈಗ ಆ ಸಮಿತಿಯ ಪೂರ್ಣ ವರದಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಶಿಫಾರಸು ಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಸಾದರು ಮಾಡಿ, ಈ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ಈ ಮಸೂದೆ ಅಂಗೀಕಾರವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಟೆನೆಂಟುಗಳ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆ ಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವುದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಆ ಉದ್ದೇಶ ನೆರವೇರಬೇಕಾದರೆ ಇನಾಂದಾರರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಗಳನ್ನು ಎಂದರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಟೆನೆಂಟುಗಳ ಸ್ವಾಧೀನ ದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸು ವುದು, ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವಂಥ ಮರ ಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಸಾಗಿಸದೇ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳು ವುದು ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜಮೀನು ಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಉಪ ಯೋಗಿಸದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ವಾಗಿತ್ತು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭ, ನ್ಯಾಯ ವಾದದ್ದು ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಸಾಲದೆ ಬೆಳೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಆಗದೇ ಇರುವಾಗ ರೆಮಿಷನ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಿಯಾಯಿತಿ ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು ಎಲಿನಿಯೇಟೆಡ್ ವಿಲೇಜಸ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಟೆನೆಂಟುಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕಂಡು ಬಂದು ಅದನ್ನೂ ಕೂಡ ಸೇರಿಸಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಟೆನೆಂಟು ಗಳಿಗೆ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶ ದಿಂದ ಈ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದರು. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ 230ನೇ ಆರ್ಟಿಕಲ್ ಪ್ರಕಾರ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಆದ 6 ವಾರದ ನಂತರ ಈರೀತಿ ಪಾಸ್ ಆದಂಥ ಆರ್ಡಿ ನೆನ್ಸ್‌ಗಳು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಹಾಕಲು ಅವಕಾಶ ವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಪುನಃ ನಮ್ಮ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ನವೆಂಬರ್ 9–10ರೊಳಗೆ ಸೇರಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಇದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನರ್ಥಗಳುಂಟಾಗಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದು ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲವೇ ಆದದ್ದು?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು:—ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟು ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಯಿತು, ಫಸ್ಟ್ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಆಕ್ಟು ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಯಿತು.

Sri L. SIDDAPPA.—(Shimoga District --General) This is the second ordinance.

Sri H. SIDDAIYA.— This is not the second ordinance. First Emergency Act was passed under the old Government of Mysore Act, 1940. The first ordinance was in June.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾರ್ಚ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯ ಒಂದು ಅಧಿವೇಶನ ಇರಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—Then it was in force according to section 31 of the Government of Mysore Act, 1940. ಆರು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ಅದರ ಅವಧಿ ಮುಗಿದುಹೋದದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸ ಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಆಗ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಅಧಿವೇಶನ ಇರಲಿಲ್ಲ. It became an ordinance for the first time under article 230 of the Constitution of India. ಅದು ಏನೇ ಇರಲಿ, ಹೊಸದಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಇದರ merits ಮತ್ತು demerits ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯವರು ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಆಖೈರು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಆಕ್ಟ್ ಪಾಸ್ ಮಾಡುವವರೆಗೂ ಇದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್ 1952ರವರೆಗೂ ಇದು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರ ಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೇಗಾದರೂ ಈಗ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಕಂಡುಬಂದಿದೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆ ಯನ್ನು ಸಭೆಯವರ ಅನುಮೋದನೆಗೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Motion moved.

"That the Mysore Alienated Villages (Protection of Tenants and Miscellaneous Provisions) Bill, 1950 be taken into consideration."

Sri T. Ramachar has tabled an amendment that the Bill be referred to a Select Committee. Since the Hon'ble Member is not present, it lapses.

*ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು (ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡತಕ್ಕ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನಿನ merits ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡು ವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಕೊಟ್ಟ ಭಾಷಣದಿಂದ ಎರಡು ಮೂರು ವಿಷಯಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಮೊದ ಲನೆಯದು, ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ Government of Mysore Act, 1940, section 31 ರ ಪ್ರಕಾರ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟ್ ಯಾವುದು ಇದೆಯೋ ಅದು ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲ. ಅದರ ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಈರೀತಿ ಇವೆ :

"Section 31 : (1) If at any time the Government is satisfied that circumstances exist which render it necessary to take immediate action in matters other than those falling under section 29, the Government may frame any measure required for the purpose.

ಇದು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಅಲ್ಲ, ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟು ಹೊಸ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದದ್ದೇ ಜಾರಿಯ ಲ್ಲಿದ್ದು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಾ

ಇತ್ತು. ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟು ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಮಿತಿಗಳಿವೆ. ಅವು ಯಾವುವೆಂದರೆ.—

"(2) Every such measure shall have the force of law on receiving the assent of His Highness the Maharaja for such period not exceeding six months as may be specified therein,—

(a) but may by a similar measure be extended for a further period not exceeding six months ; and

(b) may be withdrawn at any time by His Highness the Maharaja."

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭ ಏನಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಜನವರಿ 26ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಇಂಡಿಯನ್ ರಿಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾವನ್ನು ಪ್ರೊಮಲ್ಗೇಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಅದಾದನಂತರ ಹೊಸ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯಿತು. ಆಗ ಆ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಆರೀತಿ ತರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಸೆಕ್ಷನ್ 31ರ ಪ್ರಕಾರ 6 ತಿಂಗಳ ಅವಧಿ ಇತ್ತು, 6 ತಿಂಗಳು ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಾನೂನಿನೊಳಗೆ ತೂರಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಸಾಧಾರಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಂತರ ಈ ಸಭೆ ಸೇರಿದಾಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಕಾನೂನು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಸರ್ಕಾರದವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಆರೀತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಇದೆ. ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಶಾಸನದ 213 (1)ನೆಯ ಉಪವಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ:

Article 213 " (1) If at any time, except when the Legislative Assembly of a State is in session. or where there is a Legislative Council in a State, except when both Houses of the Legislature are in session, the Governor is satisfied that circumstances exist which render it necessary for him to take immediate action, he may promulgate such Ordinances as the circumstances appear to him to require.

Provided that the Governor shall not, without instructions from the President, promulgate any such Ordinance in.................."

In sub-article (2) it is stated as follows :

"An Ordinance promulgated under this article shall have the same force and effect as an Act of the Legislature of the State assented to by the Governor, but every such Ordinance—

(a) shall be laid before the Legislative Assembly of the State, or where there is a Legislative Council in the State, before both the Houses, and shall cease to operate at the expiration of six weeks from the reassembly of the Legislature, or if before the expiration of that period a resolution ...."

Of course that does not arise because no one has sent up any resolution to disapprove of such legislation. My submission is that Government should have taken action to replace that Emergency Act when we met in March session. Not having done that I submit that the Emergency Act which was promulgated on 12th December 1949 and which was in operation when we met in March ceased to have force six weeks after we met here in March.
ಪ್ರಾಯಶಃ ಇದನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡೋ ಏನೋ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಭಾಗವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾ ಏನೋ ಒಂದು ಅರ್ಥ ಬರುವಂತೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು: 'ಅದೇನೇ ಇರಲಿ, ಮಾಡಿದ್ದು ಅವಿವೇಕವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಇದನ್ನೇ ಒಂದು ಹೊಸ ಬಿಲ್ಲಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ' ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—'ಅವಿವೇಕ' ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. If there is a doubt you may...

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವಿವೇಕವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ತೋರಿತು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಬೇರೆ ಯಾವ ಶಬ್ದವೂ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಅದೇನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಇದನ್ನೇ ಹೊಸ ಬಿಲ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಡಿಸೆಂಬರ್ 12ನೆಯ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಜರೂರಾತಿ ಕಾನೂನಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಅಲ್ಲಿಂದಾಚೆಗೆ ಮುಂದಿನ ಅಧಿವೇಶನ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಆಯಿತು. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಆಗಲೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಮಸೂದೆಯಾಗಿ ಇದನ್ನು ತಂದು ಜರೂರಾತಿ ಕಾನೂನನ್ನು ತೆಗೆದು ಸರಿಯಾದ ಕಾನೂನನ್ನೇ ಜಾರಿಗೆ ತರಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ವಿಶದವಾಗಿ ಹೇಳುವುದರ ಉದ್ದೇಶವಿಷ್ಟೆ. ಈಗ ತಾನೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ "we do not want to rule by ordinance", ಏನೋ ಜರೂರಾತಿ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಮೊದಲು ಒಂದು ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಕಾನೂನುಇದ್ದು, ಆಮೇಲೆ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ತಾವೇ ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ರೂಲ್ಸ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಕಾನೂನಿದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೂ ಒಂದು ಜರೂರಾತಿ ಕಾನೂನು ತಂದು ಅದನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ rule ಮಾಡುವುದು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಾಧುವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿವಿಜನ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ, ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೊನ್ನೆ ಶುಕ್ರವಾರದ ದಿನ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂತು. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು. "ಇದನ್ನೇನೋ ಕಮಿಟಿಯವರು ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ವಿಷಯ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವುದು ತಡವಾಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿ

ಇಂಟೆರಿಮ್ ವರದಿಯೊಂದನ್ನು ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲೇ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೂ, ನಾವು ಇಂಟೆರಿಮ್ ವರದಿಯ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ಆಖೈರು ವರದಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಎಂಥವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯಸುತ್ತದೆ ಯಾರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿ ಆಗಲೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಮ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕಮಿಟಿಯವರ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಬಂದು ಆರು ತಿಂಗಳಾದರೂ, ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಾದರಿ ಸರ್ಕಾರವೆಂದು ಹೇಳಿಸಿಕೊಂಡ ಸರ್ಕಾರವಿದ್ದು, ಎಷ್ಟೋ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಇತರರಿಗೆ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿರುವಂತೆ, ಈಗಲೂ ಆರೀತಿ ಅನುಸರಿಸಿ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದೆ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1935ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿಲೇಜ್ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಿಂದ ಮನವಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಬರುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಆ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು. ಸಮಿತಿಯವರು ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟನಂತರ ಆ ಕೂಡಲೆ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಮು ಹೊರಡಿಸಿರುವುದನ್ನು ಇದೇ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿವಿಷನ್ ಸಮಿತಿಯವರ ವರದಿಯಲ್ಲೂ ಮುದ್ರಿಸಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಹಿಂದಿದ್ದ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಇಂಥ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವಿಧದಲ್ಲಿ/ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನೀವು ಈಗ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರವ ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ! ಆ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಮಿನಲ್ಲೇ ತಿಳಿಸಿರುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಮಿತಿಯವರು ಮಾಡಿರುವ ಸೂಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ತಾವೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ:

"Separate action will be taken to have a bill prepared for amending the Mysore Village Offices Regulation on the lines of the Bombay Watan Act and to place it before the Representative Assembly and the Legislative Council."

Accordingly, I believe they drafted the Bill and they were about to place it before the then Legislature and for some reason it was not done.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—They had placed it but it was withdrawn.

Sri L. SIDDAPPA.—Perhaps ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿಯೂ ನೀವೂ ಕೂಡ ಏಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬಾರದಾಗಿತ್ತು? ಕಮಿಟಿಯವರು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಇಂಟರಿಮ್ ವರದಿಯನ್ನೇ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಅದು ನ್ಯಾಯವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಮನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ನಂತರ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬರೀ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಕಾನೂನು, ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಖಂಡಿತ ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಇನ್ನು merits ಮೇಲೆ ಹೋಗುವುದಾದರೆ,—1950ನೆಯ ಇಸವಿ ಜನವರಿ 26ನೆಯ ತಾರೀಖಿನ ಹಿಂದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಇಂಡಿಯಾದ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಶಾಸನ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಈ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಹೇಗೆ ಮಂಡಿಸಬೇಕೆಂಬದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ನೋಡಬೇಕು. ಅದು ಹಿಂದಿನ ಕಾನೂನಿನ ನಿಯಮಗಳಿಗೇನಾದರೂ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಸ್ಪೀಕರುಗಳ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಸಭೆಗಳ ಪ್ರಿವಿಲೇಜಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ನೀವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಚಾರಪರತೆಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಈಗಲೇ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾವಕಾಶ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ರೀತ್ಯಾ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗದಿರುವಂತೆ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿರಿ. Very advisedly you have all decided this matter. ಏಕೆಂದರೆ, ಇಂಥಾ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುವ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿ ನೀವು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಬಹಳ ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ.

ನಾನು ತಿಳಿದಿರುವ ಪ್ರಕಾರ, ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿರುವುದು, ಈಗ ತಾವು ವಿಧಿಸಿರುವ ನಿರ್ಬಂಧಗಳು ಇಂಡಿಯನ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರೊವಿಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಎಂದರೆ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 19 ಕ್ಲಾಸ್ (1) ಸಬ್‌ಕ್ಲಾಸ್ (ಎಫ್) ಪ್ರಕಾರ ವಿರೋಧವಾಗಿವೆ. ಈ 19 (1) (ಎಫ್) ಪ್ರೊವಿಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಇನಾಂದಾರನಿಗೇ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಖಾಯಂಗುತ್ತಾದಾರನಿಗೇ ಆಗಲೀ ಕೆಲವು ಹಕ್ಕುಗಳಿವೆ. ಆತನಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿರುವ ಸನ್ನದುಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಅವರವರ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಥಾ ಹಕ್ಕನ್ನು ಚಲಾಯಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಉಂಟಾಗದಂತೆ ತಾವೀಗ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದೀರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. Article (19) (f) ಪ್ರಕಾರ :—All citizens shall have the right to acquire, hold and dispose of property ಎಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ.

Sri H. C. LINGA REDDY.—What about proviso (5) to Article 19?

Sri L. SIDDAPPA.—

"(5) Nothing in sub-clauses (d), (e) and (f) of the said clause shall affect the operation of any existing law in so far as it imposes, or prevent the State from making any law imposing, reasonable restrictions on the exercise of any of the rights conferred by the said sub-clauses either in the interests of the general public or for the protection of the interests of any Schedule Tribe."

In that connection, I would like to invite the attention of my friend to article 31 of the Constitution on which there was a lot of discussion between

some State Governments which were likely to be affected and the Centra Government. Article 31 says :

Right to Property.

"(1) No person shall be deprived of his property save by authority of law.

"(2) No property, movable or immovable, including any interest in, or in any company owning, any commercial or industrial undertaking, shall be taken possession of or acquried for public purposes under any law authorising the taking of such possession or such acquisition, unless the law provides for compensation for the property taken possession of or acquired and either fixes the amount of the compensation, or specifies the principles on which, and the manner in which, the compensation is to be determined and given.

"(3) No such law as is referred to in clause (2) made by the Legislature of a State shall have effect unless such law, having been reserved for the consideration of the President, has received his assent."

This is the relevant clause which we have got to bear in mind.

Sri H. C. LINGA REDDY.—When a person is deprived of land, this refers to that. Here there is no question of deprivation of land.

Sri H. SIDDAIYA.—No question of acquisition.

Sri L. SIDDAPPA.—You want to restrict the right which he has over that property. Of course, there is provision for acquiring property in a certain manner and there are certain conditions imposed. Without trying to acquire that property in the manner prescribed under the Constitution and without giving any compensation whatever, you want to impose certain restrictions on the owner of the property. That is not legal.

Clause 4 of Article 31 says:

"If any Bill pending at the commencement f this Constitution in the Legislature of a State has, after it has been passed by such Legislature, been reserved for the consideration of the President and has received his assent, then notwithstanding anything in this Constitution, the law so assented to shall not be called in question in any court on the ground that it contravenes the provisions of clause (2)."

They may say that after this Constitution was promulgated there was already a law because the proviso (5) you referred to, refers to an existing aw. There was no doubt of an existing law but that existing law itself would not be valid in law after the promulgation of this Constitution. It has made one exception under article 31. That is in respect of measures which were then pending before the Legislature in the various States and which after assent by the President would become law. Only in such cases, there has been exemption. This provise (5) of article 19 does not come to your aid.

Sri H. C. LINGA REDDY.—If it is properly read, it will be clear. The State can impose new law restricting alienations and all that.

Sri L. SIDDAPPA.—Proviso (5) of Article 19 ;

"............either in the interests of the general public or for the protection of the interests of any Scheduled Tribe."

Sri H. C. LINGA GEDDY.—".........., or prevent the State from making any law imposing reasonable restrictions on the exercise of any of the rights conferred by the said clauses either in the interest................."

Sri L. SIDDAPPA.—The Hon'ble Member seems to misinterpret it.

"Nothing in sub-clauses (d), (e) and (f) of the said clause shall affect the operation of any existing law in so far as it imposes, or prevent the State from making any law imposing reasonable restrictions..............."

Art. 31, speaks only of a pending legislation before the State Legislature. It is clear in article 31 and they have given protection only in the case of certain measures which were then pending. For instance, in the Uttar Pradesh there was some measure pending. In the neighbouring Province of Madras there was some measure pending. It is only in those cases that an exemption has been granted under art 31.

Sri H. SIDDAIYA.—I would like to make the point a little clear. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಇದನ್ನು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಉದ್ದೇಶ ಯಾವ ಸ್ವತ್ತುಗಳನ್ನೂ ವಶಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಂದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಯಾರು ಈಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೋ ಅವರುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ವಿಚಾರಕ್ಕೂ ಈ ಮಸೂದೆಗೂ ಏನೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಇದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಓದಿದರೆ

ಅವರಿಗೇ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಾನೀಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂಬುದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. Proviso (5) applies only to existing law. ಹೀಗೆ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ .....

Sri T. SUBRAMANYA.—'Or prevent the State from making any law.........'

Sri L. SIDDAPPA.—There is also another point suggested by my friend whether the Emergency Act which had been passed, is law. Those are certain doubts that have arisen in my mind and it is for the Revenue Minister to enlighten me on those points.

ಈ ಮಸೂದೆಯ ಗುಣಾವಗುಣಗಳ ಪ್ರಸ್ತಾಪಕ್ಕೆ ಹೋಗದೆ ಮತ್ತೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಖಾಯಂಗುತ್ತಾದಾರನಿಗೆ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಇನಾಂದಾರನಿಗೆ 100 ಅಥವಾ 500 ಎಕರೆ ಜಮೀನಿರಬಹುದು. ಅಷ್ಟಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯೇ ಅಂಥವನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದು "ನೀನು ಹಾಗೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಾರದು" ಎಂದು ನಿರ್ಬಂಧಕ್ಕೊಳಗುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅದೇ 4,000-5,000 ಎಕರೆ ಜಮೀನುದಾರನಾದ ಪಟ್ಟೇದಾರ ರೈತನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾವೇಕೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿಲ್ಲ? ಒಬ್ಬನಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತೊಬ್ಬನಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾದುದೇ? ಅಂಥವನಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಿತಿಯವರು ಸಲಹೆ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಖಾಯಂಗುತ್ತ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಕೊಡಲು ಏಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಒಂದು ವೇಳೆ ರಕ್ಷಣೆ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇನಾಂದಾರರಿಗೂ ಟೆನೆಂಟುಗಳಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪರ್ಕವಿರುತ್ತದೆಯೆ? ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಬಾಕಿ ಜನಾಂಗದವರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಒಂದೇ ಪೂರ್ಣ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯುಳ್ಳ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರದೆ ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಜನರಿಗಾಗಿ ಈ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಏಕೆ ತರಬೇಕು? ಅದ್ದರಿಂದ ಕನ್ಸಾಲಿಡೇಟೆಡ್ ಕಾನೂನು ತಂದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿ ಶಿಫಾರಸಿರಬಹುದು. ಇನಾಂ, ಖಾಯಂಗುತ್ತ ಅಕ್ವೈರ್‌ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಶಿಫಾರಸಿದೆಯೇ ವಿನಾ ವಿಶೇಷವಾದ ಹಿಡುವಳಿದಾರರ ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ.

Sri H. SIDDAIYA.—That does not arise.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಹಾಗಿದ್ದ ಮೇಲೆ ಪೀಸ್ ಮೀಲ್ ಆಗಿ ಏಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯ ಮತ್ತು ಅಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯೇನು? ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ? ಇದೆಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕನ್ಸಾಲಿಡೇಟೆಡ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುವುದು ಸೂಕ್ತ, ಅದು ಬಂದಾಗ ವಿಶದವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮಸೂದೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಕಾನೂನು ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಸೆಕ್ಷನ್ 19 ಮತ್ತು 31ರ ಪ್ರಕಾರ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ. ಪರಿಹಾರ ಕೊಡದೆ ಜಮೀನ್ದಾರಿಯನ್ನು • ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದೆಂದು ಪ್ರಾವಿಷನ್ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಆ ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರದ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಯಿತು. ಅಷ್ಟು ಹೊರತು ಈ ದಿವಸ ಈ ಬಿಲ್ಲನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವುದೇನು? ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದೆ, ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಇನಾಂದಾರರ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು, ಮರಗಿಡಗಳಿರುವುದು ಹೋಗಬಹುದು, ನಾಳೆ ಒಂದು ಜಮಾನು ಸೇರಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಫಲವೃಕ್ಷ ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ಕೈಹಾಕಿ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ಮಾರುತ್ತಲೂ, ಜಮೀನನ್ನು ವಿಲೇಮಾಡುತ್ತಲೂ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಗಲಾಟೆಯಾಗಿ ಮನವಿ ಬರತು; ದೂರು ಬಂತು; ಅನೇಕರು ಬಂದು ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಂಡರು, ಆಗ ಆ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಇದ್ದೆ. ನಮ್ಮ ಸಮಿತಿಗೆ ದೂರು ಬಂದಾಗ ಅದು ನಮಗೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆವು. ಮುಂದೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಏನೊ ಎಂಬ ಶಂಕೆಯಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ಕೆಲವು ಇನಾಂದಾರರು ಹೊರಟರು. ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಹುಣಸೆ ಮರ, ಬೇವಿನ ಮರ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಕಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಷುರುಮಾಡಿದರು. ಗಿಡಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿ ದೊಡ್ಡದು ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಕಡಿಯುವುದಕ್ಕೇನು ಕಷ್ಟ? ಫಲ ಬಿಡುವ ವೃಕ್ಷಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕಡಿದು ಮಾರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೋ ಆಗ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು ಹೋಗುತ್ತದೆಂಬ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದರು, ಅದರಲ್ಲಿ ಬರೀ ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡಿಲ್ಲ; ಟೆನೆಂಟುಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ನಿರ್ಬಂಧವಿದೆ. ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಂದಾಯಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಹಕ್ಕು ದಾರಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಇನಾಂದಾರರಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಟೆನೆಂಟ್ ಕಂದಾಯಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಈ ಆಕ್ಟ್ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಇನಾಂಗ್ರಾಮದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ದೂರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರೈತವಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಕೆಳಗೆ ಕಸಬು, ಕೃಷಿ ಮಾಡುವವರು ಒಂದು ಲೀಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಇನಾಂದಾರರಲ್ಲಿ ಹಾಗಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳು, ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು, ಅಜ್ಜ ಎಲ್ಲಾ ಇನಾಂದಾರರ ಕೈಕೆಳಗಿರುತ್ತಾರೆ. They are very helpless. ಇನಾಂದಾರರ ಕೈಕೆಳಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಯೆಂದು ಕೇಳಬಹುದು. ಕ್ರಮವಾದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನಿಟ್ಟಿರುವ ಇನಾಂದಾರರು ಬಹು ಕಡಿಮೆ, ಆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ; ಜಮೀನಿನ ಚೆಕ್ಕುಬಂಧಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. 150 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸುಮ್ಮನೆ ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವವರನ್ನೂ ಕೂಡ ಹೊರಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಿದಂತಹ ಕೆಲವು ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಲಾಯರಾಗಿ ನಾನೇ ನಡೆಸಿದ್ದೇನೆ. ಇನಾಂದಾರರ ರೈತರಿಗೂ ರೈತರ

ಕೈಕೆಳಗಿರುವ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅವರ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳು ಬಹಳ ಅಧೋಗತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಬೇಕು. ಅವರ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ರುಜುವಾತು ಬೇಕು. ಲಾಯರು ಕೆಲಸಮಾಡಿರುವವರಿಗೆ ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತು. ಇನಾಂದಾರರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಂಟೆಯ್ಯೇ ಹೊರತು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಏನೂಮಾಡಿಲ್ಲ. ರೈತವಾರಿ ಪದ್ಧತಿಗೂ, ಇನಾಂವಾರಿಗಳಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಟೆನೆನ್ಸಿ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್‌ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಫಾರ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ರೈತವಾರಿ ಪ್ರಕಾರ ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರಿಗೆ 50 ಎಕರ ಜಮೀನಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ಡ್ ಪತ್ರವಿರುತ್ತದೆ. ಟೆನೆಂಟ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಂದವಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ಇನಾಂತಿ ಇರುವ ಕಡೆಹಾಗಿಲ್ಲ.

Sri L. SIDDAPPA.—You appoint a Commission to investigate the matter.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಇನಾಂದಾರರ ಕೈಕೆಳಗಿರುವ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷದಿಂದ ಟೆನೆನ್ಸಿ ಇದೆ, ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೋಡಿ ಆರು ವರ್ಷದ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಜಮೀನ್ದಾರರು ಯಾರೋ ಅವರು ಅಂಥವರಿಗೆ ಹಕ್ಕನ್ನುಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಆರ್ಬಿಟ್ರೆರಿಯಾಗಿ ಯಾವುದನ್ನೂ ಪ್ರಪೋಸ್‌ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೂ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗದಂತೆಯೂ, ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದ ಹಾಗೂ ಮಾಡಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲೇ ಜರೂರಾತಿ ಆಕ್ಟು ಬಂದಿತ್ತು. ಅವಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಎಷ್ಟೋವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ನಾವು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಇಂಥ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಒಂದು ಒಂದೂವರೆ ದಿವಸದವರೆಗೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಬಂದಿರುತ್ತೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಿಲ್ಲಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿಯವರಿಗೇನೂ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟ್‌ಮಾಡಿದುದು ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದ ವರಿಗೆಕಳುಹಿಸಿದೆವು. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಸಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಅವಶ್ಯಕ, ಇದು ಬಹಳ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ಕಾನೂನು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಜರೂರ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಈ ಕಾನೂನನ್ನುಮಾಡದೇ ಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆಈ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಭೂಕಂದಾಯ ವಿಮರ್ಶಕ ಸಮಿತಿಯವರು ಶಿಫಾರಸುಮಾಡಿದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವಸರದ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು. ಇಂತಹ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಧಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದವನು ನಾನು; ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛಾನುಸಾರ ನಮ್ಮ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ವಿಲೇಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಕಾನೂನುಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಬಂಧಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ವಾದಮಾಡಿದವರಲ್ಲಿ ನಾನೊಬ್ಬ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯದೆಷ್ಟು, ಕೆಟ್ಟದ್ದೆಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ತೂಕಮಾಡಿ ನೋಡಿ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದರೆ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. Maximum good to the maximum number of people ಎಂಬ ಮೂಲ ತತ್ವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದನ್ನು ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ಈ ಕಾನೂನು ತರಲು ಮೂಲಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಭೂ ಕಂದಾಯ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯವರು ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಲು ತೀರ್ಮಾನ ತಕ್ಷಣವೇ ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕೆಲವು ಇನಾಂದಾರರು ಕೇವಲ ಬಡವರಾದ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ತಮ್ಮ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಾರೆಂದು ಊಹೆಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಡ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಇರುವ ಅಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಅನಕ್ಷರತೆಗಳನ್ನು ದುರುಪ ಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ತಿಳಿಯಬಂದಿತು. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಇನಾಂದಾರರಿಗೆ ರೈತರೂ ತೊಂದರೆಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಕೂಡ ಸಮಿತಿಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಎಂಬುದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಮರ್ಶೆಯಿಂದ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳ ರೈತರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು.

ಶ್ಯಾನುಭೋಗ ಪಟೇಲರುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಸುಧಾರಣೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದರು. 1935ನೆಯ ಇಸವಿ ಯಲ್ಲಿ ಶ್ಯಾನುಭೋಗ ಪಟೇಲರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಧಾರಣಾಪ್ರಯತ್ನವಾಯಿತು. ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ 1916ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ ಬಹು ಜನ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ವಿಶೇಷ ಒತ್ತಾಯ ಪಡಿಸಿದರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದು ಬಹಳ ತೊಡಕಾದ ವಿಚಾರವಾದ್ದರಿಂದಲೂ, ಕೆಲವು ಮೂಲಭೂತವಾದ ತತ್ವಗಳನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತ ಹಸಂಭವ ವಿದ್ದದರಿಂದ ಹೆದರಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು cold storage ನಲ್ಲಿಟ್ಟರು. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗಲಾದರೂ ಈ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬರಬಹುದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದ್ದೆವು, ಅವರು ಏನೂಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಅವರೂ ಸಹ ಕೂಡ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

Sri L. SIDDAPPA.—Please refer to Mr. Pulla Reddi's reply in this connection.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—Yes, I moved a resolution on the subject to which an answer was given that when conditions become favourable this would be considered". This was the answer. Such stock answers we used to have in any number.

ಬೇರೆ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಚರ್ಚೆಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನೇಕೆ ಅನುಸರಿಸಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ತಾವು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ

ಇಂತಹ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಭೂಕಂದಾಯ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಕೈಹಾಕಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರನ್ನು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಮತ್ತೊಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ, ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಣ್ಣಮಸೂದೆಯನ್ನೇಕೆ ತರಬೇಕು, ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಆ ಸಮಿತಿಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನೇಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತರಬಾರದೆಂದು ಕೇಳಿದರು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಪೂರ್ಣವಾದ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಏನು ಅನಾಹುತವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನರಿತು ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೆಟ್ಟ ಜನರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿರುವುದಾದರೂ ಏನು ? ಇನಾಮ್ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಜಮೀನನ್ನು ಇನಾಮ್‌ದಾರರು ಪರಭಾರೆಮಾಡುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಪ್ರತಿಬಂಧಕಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಂದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನೇನೂ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನಾಮ್ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮರ ವಗೈರೆಗಳನ್ನು ಪರಭಾರೆ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡಿದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿನ ಮರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಕಾರಣವಿದ್ದರೆ, ಡೆಪ್ಯುಟಿಕಮಿಷನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಅಪ್ಪಣೆಪಡೆದು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ವಿಧಾಯಕಮಾಡಿದೆ. ಇದೇನೂ ಕೆಟ್ಟದ್ದಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಕಾನೂನುಗಳಿಂದಲೂ ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ಕೆಲವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು, ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾನೂನುಗಳೆಂದು ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇವೋ ಅವುಗಳಿಂದ ಕೂಡ ಕೆಲವುವೇಳೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು. ಕಳ್ಳತನ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಾನೂನಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಕಳ್ಳರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದಲ್ಲವೆ ? ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮೂಲಹಕ್ಕಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಬರುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ವಿಧಿಯನ್ನು ಓದಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಅನುಮಾನ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ every citizen has a fundamental right to hold, to acquire and to dispose of property ಎಂದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಈ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಯಾವ ಧಕ್ಕೆಯೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಕೆಲವು ಭೂಮಿಕಾರ್ಣ್‌ಗಳು ಇದ್ದಂತೆ ಇರಲಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಕೆಲವು ಕಾಲದವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ. ಒಂದುವೇಳೆ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ, ಡೆಪ್ಯುಟಿಕಮಿಷನರಿಗೆ ಬರೆದು ವಿಲೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. Why was not the Committee given powers to go into the question of other big holders of lands and the tenants given protection ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಇನಾಮ್ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಇನಾಮ್‌ದಾರರು ಹೆಚ್ಚು ಜಮೀನನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಗ್ರಾಮದ ರೈತರು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಇನಾಮ್ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಯಿತೆಂದರೆ, ಇನಾಮ್ ದಾರರಿಗೂ ರೈತರಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಜನಜನಿತವಾದುದು.

Sri L. SIDDAPPA,—I have already stated regarding the merits about which I have my own views, and that I will express them when a consolidated Bill comes before the House.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು.—ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರಬೇಕಾದರೆ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಅವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಹಾಗಾಯಿತು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಾದ ಕೆಲಸವೂ ಅಲ್ಲ. ಅದು ಅನೇಕ ಕ್ಲಿಷ್ಟ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ. ಭೂಕಂದಾಯ ಪದ್ಧತಿ ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೊಂದುವಂತೆ ಮಾರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಅದನ್ನು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಲೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದಲೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದಕಾರಣ ಕಾಲಾವಕಾಶಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ರೀತಿ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಬಿಡಿಬಿಡಿಯಾಗಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳಿಗೂ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ರಕ್ಷಣೆಗೂ ಅಂಥಾ ವಿರೋಧವೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟೂ ಸಹ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅದರಲ್ಲೂ ಬಡವರಿಗೆ, ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗತಕ್ಕ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ, ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಂದುಕಡೆ ತೂಕ ಹಾಕಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಬಹಳವಾಗುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಭೆಯವರು ಅಂಗೀಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಟಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರವರು (ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತಾ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಇದು ವಿರೋಧ ಒರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. 1949ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಆಕ್ಟ್ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಜೂನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಆಗಲೀ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾವು ಇವತ್ತು ಅದರ ನ್ಯಾಯಾನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಮಸೂದೆ ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಭರತಖಂಡದ ರಾಜ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕಾನೂನು ಏನಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ಪಷ್ಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀ. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು 19ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಓದಿದರು. 19ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ 5ನೇ ಕ್ಲಾಸನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಓದಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಏಕೆಂದರೆ ಕಾನೂನು ಭಾಗವಾದದ್ದರಿಂದ ಸರ್ವರೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದು ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಅದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ.—

"Article 19(5).—Nothing in sub-clauses (d), (e) (f) of the said clause shall affect the operation of any existing law in so far as it imposes or prevent the State from making any law imposing, reasonable restrictions on the exercise of any of the rights conferred by the

said sub-clauses either in the interests of the general public or for the protection of the interests of any scheduled tribe."

ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಚಲಾಯಿಸುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾವಣೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನಗಳ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡಬಹುದು. ಆ ಒಂದು ನಿಯಮ ಇದರಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಜೋಡಿದಾರರಿಗೂ ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಘರ್ಷಣೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಇವತ್ತು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಮಸೂದೆ ಅವರವರ ಮಧ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ Civil rights ಗೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ Civil rights ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಈ ಮಸೂದೆ ಕೈಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬೇರೆ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು. ಒಂದು ಹೊಸ ಕಾನೂನು ಬರಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೋಡೀದಾರರಾಗಲೀ, ರೈತರಾಗಲೀ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಹಕ್ಕನ್ನು ತಾವುತಾವೇ ಚಲಾಯಿಸಿ ವಿಪರೀತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಬಹುದು ಎಂಬ ಸಂಶಯದಿಂದ ರೈತರಿಗೂ, ಜೋಡೀದಾರರಿಗೂ ಮತ್ತು ಇನಾಂದಾರರಿಗೂ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ರಕ್ಷಣೆ ಇರಲಿ, ಅವರವರಲ್ಲಿ ಘರ್ಷಣೆ ಆಗಕೂಡದು ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ತೊಂದರೆಗಳಾಗಬಹುದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ತೊಂದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆಗಬಹುದು. ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಮನೆಗೆ, ಸೌದೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿಕಮಿಷನರವರ ಅನುಮತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟ್ರಿಗೆ ಬರಬೇಕು ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಿಜ. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಜರುಗುವ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ರೈತನಾಗಲೀ, ಜೋಡೀದಾರನಾಗಲೀ ಕೈಹಾಕಿದರೆ, ಆ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಚಣೆ ಬಾರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವ ಅಧಿಕಾರ ಅವಶ್ಯಕವೋ ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. The State may by notification in the *Mysore Gazette* make rules to carry out the purposes of this Act.

ಈ ಆಕ್ಟಿನ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇದ್ದಕ್ಕೆ ಇದ್ದಹಾಗೆಯೇ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ನನ್ನ ಜಮೀನು, ಅವರ ಜಮೀನಲ್ಲ ಎಂದು ಕಲ್ಪನೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಥವಾ ನಷ್ಟ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಜೋಡೀದಾರ ಆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮರ ಕಡಿಯುವುದು ಅಥವಾ ರೈತರ ಮುಂದೆ ಜಮೀನು ತನ್ನ ಕೈ ತಪ್ಪಿಹೋಗಬಹುದೆಂದು ಈಗಲೇ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದುಕೊಂಡು ಹಾನಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದು— ಈ ರೀತಿ ಯಾವುದೂ ನಡೆಯಕೂಡದೆಂದು ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಿದೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಸೌದೆ ಕಡಿಯಬೇಕಾದರಾಗಲೀ, ಅಡಿಕೆ ಪಟ್ಟೆ ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ಅಡ್ಡಿ ಬಾರದಂತೆ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನುಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಿಶ್ವಾಸ ನನಗೆ ಉಂಟು. ರೈತರ ಮತ್ತು ಜೋಡೀದಾರರ, ಇಬ್ಬರ ಹಕ್ಕಿಗೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಚ್ಯುತಿ ಉಂಟಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಇದ್ದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಇದ್ದಹಾಗೇ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಜೋಡೀದಾರರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯೆಂದು ಯಾರೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ರೈತರ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವೋ ಜೋಡೀದಾರರ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಅವಶ್ಯಕವೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಗಂಡು ಅವರಿಗೂ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸುಣ್ಣ ಎಂಬಂತೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಸಮಾನವಾದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಈ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ತೊಂದರೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮಕರ ಎಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ) — ಈ ಮಸೂದೆಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ this is a Bill to provide for temporary protection of tenants in alienated villages in Mysore. ಈ ಒಂದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ರೈತರಿಗೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಜಮೀನ್‌ದಾರರಿಗೂ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಇದನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದಿನ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬೇರೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಮಸೂದೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಈಗ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾ ಸೌದೆ ಕಡಿಯುವವರು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮೀಷನರವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೌದು, ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. 4 ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. 4ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಏನು ಹೇಳುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ :—

"When owing to inadequate rain fall in any tract the State Government orders the suspeusion or remission of assessment in respect of lands in the said tract, the rent or land revenue payable by a tenant in an alienated village in the said tract to his superior holder shall be deemed to have been suspended or remitted in the same propo tion as the assessment due to the State Government in such tract in respect of un-alienated villages is suspended or remitted."

ಇದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾದದ್ದು. ಇದುವರೆಗೂ ಈ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಶ್ಲಾಘನೀಯ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದಂಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಲಿ ಜೋಡಿ, ಇನಾಂ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಜೋಡಿ ಅಥವಾ ಕ್ವಿಟ್ ರೆಂಟ್ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಆಯಾ ಗ್ರಾಮದ ಇನಾಂದಾರರ ಅಥವಾ ಜೋಡಿದಾರರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ನೀವು ರೈತರಿಗೆ ಕಂದಾಯದ ರಿಮಿಷನ್ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಜೋಡಿದಾರರು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಕ್ವಿಟ್. ರೆಂಟ್ ಅಥವಾ ಜೋಡಿ ಕೂಡ ದಾಮಾಷಾ

ಮೇರೆಗೆ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲ್ಪಡುತ್ತದೆಂಬುದು ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕಾದರೂ ಕಂದಾಯದ ರೆಮಿಷನ್ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಅದೇ ರೀತಿಯ ರಿಯಾಯಿತಿ ಜೋಡಿ, ಕ್ವಿಟ್ ರೆಂಟ್ ಕಟ್ಟುವ ಇನಾಂದಾರರಿಗೂ ಸಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿಬಂಧನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ನಾನು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು (ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರೈತರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸೌಕರ್ಯವುಂಟಾಗುವುದಾದರೆ ನಾನೂ ಕೂಡ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಅನುಮಾನವೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕು. ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ನಿನ 213 ನೆಯ ವಿಧಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದೇ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ನ್ನೂ ಬರುವ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ 'it is not worthwhile to summon the legislature' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಭಾಷ್ಯಂರವರು.—ಹಾಗಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು "it is not worthwhile calling a session of the Assembly merely to have one ordinance passed into law" ಎಂದು

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—It is not one ordinance. We are coming across several ordinances. ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ರಾಜ್ಯಭಾರ ರೂಢಿಗೆ ಬಂದಿರುವಾಗ ಈ ಪ್ರಕಾರ 'Rule by Ordinances' ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮೊದಲೇ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಅಧಿವೇಶನ ಬಂದಿದ್ದರೂ ಅದರಲ್ಲಿಡದೆ ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ತಾತ್ಸಾರ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ನೋಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಬಹುಮತ ಬೆಂಬಲವಿದ್ದರೂ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಹಿಂಜರಿದರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ! ಅಧಿವೇಶನ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದು, ಅದನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿಡದೆ ಅಧಿವೇಶನವಾದ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದರೆ ಏನರ್ಥ!

ಆಮೇಲೆ, ಈ ಆಕ್ಟನ್ನು ಜಾರಿ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರೈತನು ತಾನು ಜಮೀನನ್ನು 1945 ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವೆನೆಂದು ರುಜುವಾತು ಮಾಡಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಜೋಡಿದಾರರುಗಳೂ ರಶೀದಿಯನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಜೋಡಿದಾರರು ಅತನನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರೆ ಅವನೇನು ಮಾಡಬೇಕು? ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನೀವೇ ಇನಾಂದಾರರ ಜಮೀನುಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಊರಿನ ರೈತರಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಹಂಚಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಗೂ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ರೈತರು ನೆಮ್ಮದಿಯಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ನೀವು ಮಾಡಿರುವುದೇನಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲದ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. Retrospective effect ಕೊಟ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿ prove ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ರೈತನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ! ಆಮೇಲೆ, 6ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ರೈತನು ಈಚೆಗೆ 1948 ರಿಂದ ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಜಮೀನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ತನ್ನ ಜಮೀನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ. He must satisfy.

"(a) that the transaction has been entered into in good faith; or
(b) that the transaction has been entered into for valuable consideration; or
(c) that confirmation is necessary for maintaining the agricultural economy of the State."

ಇಂಥಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದೆಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಯಾವನಾದರೂ ತನಗೆ ಸಾಲವಿದ್ದು ಮಾರಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅದು *bona fide* ಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಈ ಸೆಕ್ಷನ್ನು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಿಗೇ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿಲ್ಲವೇ? ಮುಂದೆ ಯಾರಾದರೂ ಏನಾದರೂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರೆ, ಆಗ ಈ ಸಭೆಯವರು ಮಾಡಿದ ಕಾನೂನನ್ನು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದೇ? ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಗೇ ಆಗಲಿ ತೊಂದರೆ ಬರುವಂತಿರಬಾರದು. ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಜಮೀನ್ದಾರೀ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ನೀವಾದರೋ ಇಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ 27 ಜನರ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿರಿ. ಸಮಿತಿಯೆಂದು ಕರೆಯುವ ಬದಲು ಸಭೆಯೆಂದು ಕರೆದರೂ ಕರೆಯಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರ ಸದಸ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗಿದೆ. ಇನಾಂದಾರರ ಜೋಡಿದಾರರುಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲೇ ಆ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ 27 ಜನರ ದೊಂದು ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ಸಮಿತಿಯೇ! ಹೀಗೆ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ ಮೂರು ವರ್ಷ ತಡ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿರಿ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವೇನೇ ಇದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರವೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರೈತರು ಬಹಳವಾಗಿ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾನೂನು ಜಾರಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಷ್ಟವಿರಬಾರದು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ರೈತನು must be in possession of the land uninterruptedly from the first day of July 1946. ಅನೇಕ ರೈತರಿಗೆ ಇದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಆಮೇಲೆ ಒಂದು ಮರ ಕಡಿಯುವ ವಿಚಾರವಾದರೂ ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟವಿದೆ ನೋಡಿ. ಸಾಗು ಮಾಡುವವನು ಹೊಸದಾಗಿ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೊಂಡು ಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಈ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಮರಗಳನ್ನು

ಕಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವಾ ಮೊದಲು ಜಮೀನು ಯಾರಿಗೆ ಸೇರಿತ್ತೋ ಅವನು ಕಡಿಯಬಹುದೇ? ಇವೆಲ್ಲಾ ಅನುಮಾನದ ವಿಷಯಗಳಾಗಿವೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಕುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಡುವುದೇ ಕಷ್ಟ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬೇರೊಂದು ಸರಿಯಾದ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಒಂದರ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ತರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

*Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General).—Sir, in going my support to this Bill I shall deal with only one pertinent point raised by the Hon'ble Member Sri L. Siddappa. He has subjected the Bill to a discriminatory treatment. He deems that this Bill while making provisions applicable only to Inamdars has left out of consideration the measures that should apply to tenants in ryotwari village. Whereas the tenant under inamdar is protected the tenant under a ryotwari zamindar is not protected and therefore he has questioned the justification of this. Of course apparently there is this discriminatory treatment. But I believe it is misleading. We have in order to understand this point realise the peculiar position in which the tenant under Inamdar is placed. The Inamdar has got the whole village. There are no ryotwari tenants in that village. If a tenant should be dispossessed in an Inam village, he will be thrown out of employment and in that village he will have no other land to till. What is obtaining in Inam villages is this. The tenants are not contracted under awritten agreement to an Inamdar. By tradition, by long usage they haev become tenants under agreed and accepted conditions of tenancy which have come into effect and which have been enjoyed since their forefathers. In the absence of any written contract if the tenant is deprived of his rights which he has come to acquire by long usage, then there is no other remedy open to him.

Sri L. SIDDAPPA.—May I interrupt the Hon'ble Member for purposes of clarification? May I know what exactly the opinion of my Hon'ble friend is? His argument is that in the case of Inam villages there are no other lands available and that if a tenant is dispossessed, he will have no lands by which he could eke out his livelihood. There are certain ryotwari villages which are held by certain ryotwari zamindars. Even there if the land-lord evicts a tenant, he will have no other lands available. In such cases what is the remedy?

Sri M. GOVINDA REDDY.—I will come to that. In such cases the tenant will have the remedy in a Civil Court. His tenancy will not have been a long established one. He will have entered into tenancy agreement by a written document or he will be able to prove with the help of other ryots that are there, who can vouchsafe for the tenancy agreement. He can adduce evidence in a Court of law to get his remedy. But it is not so in the case of a tenant in an Inam village. In an Inam village, all the tenants are bound to the Inamdar by an agreement of tenancy. They will have to live at the mercy of the Inamdar and therefore when a question goes to Court, those tenants will not be able to be in an independent position of helping the particular ryots and therefore the remedy here is restricted in the absence of written agreement. Because almost all others are tenants of the Inamdar and there is no independent tenant, he does not get sufficient support from the neighbours. This is the position. There are no accounts and no written agreements. A tenant under an Inamdar is in a very peculiar position and therefore the protection proposed to be afforded by this Bill is very necessary. As soon the Land Revision Committee was appointed, it is within my knowledge that in several Inam villages, the tenants were tried to be dispossessed. In one village—I know in Venkatapura in Pavagada Taluk, the Inamdar tried to sell away his Inam rights to others, dispossessing these tenants of their lands and if the records of the Sub-Registrar's Office are seen there will be so many alienation documents registered during that time. In Kolar District it is within my knowledge that how many of the Jodidars and Inamdars tried to remove

trees in those lands and to dispossess in other ways the tenants, thus putting the tenants to a lot of trouble. (*A Voice*: There are no trees at all). It is particularly this emergency that persuaded the Government to take this action. What the Bill proposes to do is not to acquire any right. No right has been proposed to be acquired here and the Inamdar is not prevented from the lawful exercise of any right. What this Bill proposes is only to see that the Inamdar does not violate any of the rights already acquired by a tenant. Therefore, there is no difficulty in the House giving its support to this Bill.

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).— ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಜೋಡಿದಾರರ ಪರವಾಗಿ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಬಂಡವಾಳಶಾಹಿಗಳ ಪರವಾಗಿ ಆಗಲೀ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ದಯವಿಟ್ಟು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ಇರತಕ್ಕ ರೀತಿ ನೀತಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಾನು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಡಿಯನ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ನಿನ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 19 ರಲ್ಲಿರುವ ಕ್ಲಾಸ್ (ಎಫ್) ಪ್ರಕಾರ ನಾನು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಕಮಾಡಿರುವ 3, 6 ಮತ್ತು 8ನೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ರೈತನು ತನಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸರಿಯಾಗಿ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಮ್ಲೈರು ಕೋರ್ಟಾದ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಕ್ಕಿದೆ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆ ಹಕ್ಕನ್ನೇ ರದ್ದುಪಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇಂಡಿಯನ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 19 ಮತ್ತು 31 ರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಹಿತಕ್ಕಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಿತಕ್ಕಾಗಲೀ ಪರಭಾರೆ ಮಾಡಲು ಆತನಿಗೆ ಆಕ್ಟಿನ ಮೂಲಕವೇ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾವು ಹಿಂದೂ ಮುಂದೂ ನೋಡದೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಮಾಡಿ, ಜನಗಳು ಅದರ ಮೇಲೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲು ಹೋಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ಹೂಡಿದಾಗ ಅವರು ಈ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಏನಾದರೂ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲಿ ಅದು ಈ ಸಭೆಗೂ ಮತ್ತು ಆ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಷನ್ ತಂದವರಿಗೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಗೌರವವಾಗಬಹುದು. ಅಂಥಾ ಪ್ರಸಂಗಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂದೂ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದೂ ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ತಾವು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ರಿಟ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟಿವ್ ಎಫೆಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದೇನು ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದೆಂದರೆ ಈಗ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ರೈತನು ಒಬ್ಬ ಜೋಡಿದಾರನಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಖಾಯಂ ಗುತ್ತಾದಾರನಿಂದಲೋ ಒಂದು ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ; ಆ ಕ್ರಯ ಸಿಂಧುವಾಗತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಆತನು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಪ್ಪಣೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ ; ಹಾಗೊಂದು ವೇಳೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಂಥ ಕ್ರಯವನ್ನು ಊರ್ಜಿತ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ಮುಂದೇನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೇ ತಾವು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಅನುಕೂಲ ಕೆಲವರಿಗೆ ಆಗಬಹುದ. ಆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮಗೆ ಯಾರು ಯಾರು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥಹ ಕೆಲವರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬಹುದು ಹೀಗೆ ಪಕ್ಷಪಾತ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆತನಿಂದ ಹಕ್ಕನ್ನು ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆತನು ತನ್ನ ಅನಾನುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ತಕ್ಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ clear ಆಗಿ ತಿಳಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ರಿಟ್ರಾಸ್ಪೆಕ್ಟಿವ್ ಎಫೆಕ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಶುದ್ಧ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದೇನೆಂದರೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಆರ್ಟಿಕಲ್ 19 (ಎಫ್) ಪ್ರಕಾರವೂ ಮತ್ತು ಆರ್ಟಿಕಲ್ 31 ರ ಪ್ರಕಾರವೂ ಒಬ್ಬ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಅಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ತಾವು ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಹೀಗೊಂದು ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸನ್ನು ತಂದು ಜನರ ಹಕ್ಕು ಭಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೆ ಧಕ್ಕೆಯನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡಿ ಅವರ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಪರಭಾರೆ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು, ಅದರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮರ ಮಂಡಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಕೂಡದೆಂದು ನಿರ್ಬಂಧಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ಶುದ್ಧ ಅನ್ಯಾಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹೊರಗಡೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಂದರೆ ಮದರಾಸ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜೋಡಿ-ಜಹಗೀರುಗಳೂ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕವುಗಳಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷರಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲವು ಏಜನ್ಸಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಇಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಜಮೀನ್ದಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯೊಂದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರು. ಅದು ಕ್ರಮಕ್ರಮವಾಗಿ ಇಂದಿಗೂ ಕೆಲವರ ಹಕ್ಕಾಗಿ ಉಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನ ಜೋಡಿ-ಜಹಗೀರಿಗಳ ವಿಧಾನವೇ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿನ ಜೋಡಿ ಜಹಗೀರಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಕೆಲವರು ರಾಜಮನೆತನದವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರತಕ್ಕ ಉನ್ನತವಾದ ಸೇವೆಗಾಗಿಯೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವನ್ನು ಮಿಲಿಟರಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಬಂದವರಿಗಾಗಿಯೂ ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟವುಗಳಾಗಿವೆ. ಇಂಥಾ ಮಹತ್ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರತಕ್ಕಂಥವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು, ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಇನಾಂತಿ ಹಾಕಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ಅಂಥ ಇನಾಂತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಖಾಯಂ ಗುತ್ತಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವೂ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರವೂ ಇದೆ. ಈಗ ತಾವು ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರುವುದು ಹಿಂದೆ ಯಾರು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಭಂಗ ತಂದಂತಾಗಿದೆ. ಈಗ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹತ್ತಾರುಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕೊಂಡು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ, ಈಗ ತಾವು ಅತನಿಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಬೆಲೆಯ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲು ಹಕ್ಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಆತನಿಂದ ಆ ಸ್ವತ್ತನ್ನು ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವೇನು ? ನಿಮ್ಮಿಂದ ಖಂಡಿತ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನೀವು ಬರೀ ಈ ಜೋಡಿ ಜಹಗೀರುದಾರರುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಿರುವುದು ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ, ಬೆಣ್ಣೆ, ಒಂದು

ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸುಣ್ಣ ಹಾಕುವಂಥಾ ನೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ತಾವು ಮಡಬಾರದು. ಅದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಈ ಆರ್ಡಿನೇನ್ಸನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ವೀರಣ್ಣಗೌಡರು.—ಇದು ಆರ್ಡಿನೇನ್ಸ್ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದು ಮಸೂದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚೆನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರ ಸಮಿತಿಯವರು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಈ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜಮೀನ್ದಾರುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಈ 3--4 ವಿಷಯಗಳು ಅನಾನುಕಾಲವಾದವುಗಳೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರು (ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮದ ರೈತರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ತಂದಿರುವ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಕೂಡ ಈ ಮಸೂದೆಯ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸ್ ತರಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಯಾವ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತರಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಬಿಡಬೇಕೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವುದು. ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಆರ್ಡಿನೆನ್ಸನ್ನಾಗಲಿ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ? ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ರೈತರ ರಕ್ಷಣೆ ಇಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ಏಕೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಬಿಲ್ಲು ಈಗ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈಗಿನ ಜೋಡಿಗ್ರಾಮಗಳ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದರೆ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜೋಡಿಗ್ರಾಮ ಮತ್ತು ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಕೋಲಾರ, ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜೋಡಿ ಗ್ರಾಮಗಳಿದ್ದಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೇ ಬೇರೆ. ಎರಡು ಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಗ್ರಾಮಗಳಿರುವಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಯಾವ ಇನಾಂ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿಲ್ಲವೋ ಆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಜೋಡಿದಾರರಿಗೂ ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೂ ನಾನಾ ಘರ್ಷಣೆಗಳಾಗಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚೆನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬಹುದಲ್ಲವೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ಲಿಂಗಾರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ರೈತರೂ ಅನೇಕ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಜೋಡಿದಾರರು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ವಿರೋಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಜೋಡಿ ಪದ್ಧತಿ ಹೋಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿರುವುದರಿಂದ ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದು ನಿಧಾನ, ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ಅದು ಬೇಡವೆಂದು ಅನೇಕ ಜೋಡಿ ಗ್ರಾಮದ ರೈತರಿಗೆ ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಭೂ ಕಂದಾಯ ಸುಧಾರಣಾ ಸಮಿತಿಯವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ 2,100 ಜೋಡಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 700ಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಜೋಡಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ನರಕ ಯಾತನೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಜೋಡಿ ಗ್ರಾಮದ ರೈತರ ವಿಷಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮಸೂದೆಯ ಮೂರು ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಜೋಡಿ ರೈತರಿಗಿಂತ ಜೋಡಿದಾರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಹಾರವಿದೆಯೆಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುವವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ. ಶ್ರೀ ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ರೈತರು ಕಂದಾಯ ಅಥವ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಓಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಜೋಡಿದಾರರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಇದೆ. ಈಗ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಜೋಡಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಖದೀಂ ಟೆನೆಂಟ್ ಅಥವಾ ವಾರ ಟೆನೆಂಟ್ ಆಗಿರಬಹುದು. ಅವರು ಪರ್ಮನೆಂಟ್ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಅಥವಾ ವಾರ ಟೆನೆಂಟ್ಸ್ ಎಂದು ಅವರ ಹಕ್ಕು ಖಚಿತವಾಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಜಾರಿಗೆ ತರಬಹುದು. ಆದರೆ ಜೋಡಿದಾರನು ರೈತನನ್ನು ಖದೀಂ ಟೆನೆಂಟ್ ಎಂದು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು ಅಥವಾ ವಾರ ಟೆನೆಂಟ್ ಎಂದಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ? ಘರ್ಷಣೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಜೋಡಿದಾರರು ರೈತರನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಖದೀಂ ರೈತನೆಂದು ತಿಳಿದು ಕಂದಾಯ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಜಮೀನು ತನ್ನದೆಂಬ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ಮರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿ ಜಮೀನನ್ನು ಫಲವತ್ತಾಗಿಯೂ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಮಾಡಿ ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಜೋಡಿದಾರ ಈಗಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದಾಖಲೆಯೂ ಇಲ್ಲದೇಯಿರುವುದರಿಂದ ಜಮೀನು ಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಆಗ ಆ ರೈತರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವು ಜೋಡಿ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ 14–15ನೆಯ ನಂಬರುಗಳಲ್ಲಿ ನಮೂದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಬಹು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಯಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ರೈತರು ಕಂದಾಯ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ರಸೀತಿ, ಪಟ್ಟಿ ವಗೈರೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ದಾಖಲೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಒಂದು ಜೋಡಿ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಜೋಡಿದಾರರು ರೈತರ ಮೇಲೆ ದೂರು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ರೈತರು ಕಂದಾಯದ ರಸೀತಿ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸಂದರ್ಭ ಹೀಗಿರುವಾಗ, ರೈತರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ದಾಖಲೆಯೂ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಅವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಾಪಾಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಏನುಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆಬಂದರೆ, ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ ಆರರಲ್ಲಿ reserved land ಮತ್ತು land in the possession of tenants ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಜಮೀನು ಜೋಡಿದಾರನ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿದೆಯೇ ಅಥವಾ ಟೆನೆಂಟ್ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿದೆಯೇ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಚರ್ಚಾಸ್ಪದವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ರಕ್ಷಣೆಗೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ರಿಸರ್ವ್ಡ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ದಾಖಲೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಗೋಮಾಳದ ಜಮೀನಿದೆ. ಜೋಡಿದಾರರು ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಅದನ್ನು ರಿಸರ್ವ್ಡ ಜಮೀನೆಂದು ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೇನು? ಟೆನೆಂಟ ಬಳಿ ಇರುವ ಜಮೀನನ್ನು ಪರಭಾರೆ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಜೋಡಿದಾರ ಯಾವುದಾದರೂ ಜಮೀನು ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಆಗ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಹೇಗೆ ? ಈಗ ಜೆನೆಂಟು ಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರಟರೂ ಹೆಚ್ಚು ರೈತರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಹೇಗಾದರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಇದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ !!

ಆ ಮೇಲೆ ಮರ ಕಡಿಯಕೂಡದೆಂದು ನಿರ್ಬಂಧವಾಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅಪ್ಪಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಈಗಾಗಲೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದುಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಬಂಧದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ರೈತರಿಗೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ಜೋಡಿ ಗ್ರಾಮಗಳ ರೈತರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳು ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿವೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ 16 ಸಾವಿರ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪೈಕಿ ಸುಮಾರು ಎರಡುಸಾವಿರ ಚಿಲ್ಲರೆ ಇಂಥ ಜೋಡಿಗ್ರಾಮಗಳಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು. ಅವರ ಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ. ಅದನ್ನು ನಿಧಾನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ಹಾನಿ, ತೊಂದರೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಡಗೂರು, ಬ್ಯಾಲಹಳ್ಳಿ, ಜೋಡಿ ಗಂಗಾಪುರ, ಬೌರಿಂಗ್‌ಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬಡ ಬಾಕನಹಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದ ಅನೇಕ ಜೋಡಿಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜೋಡಿದಾರರು ವಾಸವಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿರುವವರು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜೋಡಿದಾರರು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲೇ ಇರುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರಬಹುದು. ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಜೋಡಿದಾರರು ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡದಿರುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರಬಹುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಸೆಟ್ಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲ್ಲದೇಯಿರುವ ಕಡೆ ಜೋಡಿ ಗ್ರಾಮಗಳ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಭಾವನೆಯಿಂದ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಜಾರಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಆದಷ್ಟು ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಶೋತ್ತರದಿಂದ ಗೋಮಾಳ ಮುಂತಾದ ಜಮೀನನ್ನು ತಮ್ಮದೆಂದು ಮಾರಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಮರಗಳನ್ನು ಕಡಿದು ವಿಲೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಮಾಡಲು ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕೇವಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೇಗಾದರೂ ಈ ಮಸೂದಾಕಾನೂನು ಪ್ರಯೋಜನಕಾರಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Janab J. MAHOMED IMAM.—Sir, I move for closure. May I know how long this business will continue?

(Nobody stood up to *speak*)

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister will reply.

*ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ನಾನು ಈಗ ದೀರ್ಘವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಷ್ಟೇ—ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು ಈ ಮಸೂದೆ ಬೇಡ, ಬೇರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ತನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರ ಈ ವಾದ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು ಇದು ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರೆ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಹೇಳಿದುದೂ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಒಂದು ಪೂರ್ಣವಾದ ಕಾನೂನಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅವರು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಇನಾಂದಾರರ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಧೀನಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಯಾವ ಪರಿಹಾರವನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಎಂದು ಅವರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಹಾಗೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ 19 ಮತ್ತು 31ನೆಯ ವಿಧಿಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ 'ಆ ವಿಧಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಓದಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಓದಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು. 'ನಾರಾಯಣ ಎಂದೊಡೆ ಪಾಪ ಪೋಪುದು' ಎಂದಿರುವುದರಲ್ಲಿ 'ನಾರಾಯಣ ಎಂದೊಡೆ ಪಾಪ' ಎಂದಷ್ಟಕ್ಕೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ, ನಾರಾಯಣ ಎನ್ನುವುದರಿಂದ ಕೆಟ್ಟದ್ದು, ದೋಷ ಎಂದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದಲ್ಲವೆ ?.........

Sri L. SIDDAPPA.—Sir, that is not a correct statement. After a request from the Hon'ble Minister, I have read it............

Sri K. CHENGALARAYA REDDY (Leader of the House).—I rise to a point of order, Sir. When one Hon'ble Member is speaking, unless he yields and sits down, no other Hon'ble Member can interrupt him.

Mr. SPEAKER.—Yes, it is so.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಈ ರೀತಿ ಒಂದರ ಮೇಲೊಂದು ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ; ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿವೇಶನವಿತ್ತು ; ಅದರ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಅನುಮತಿ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಮೊದಲ ಭಾಷಣದಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನೊಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರೆ ಅಪ್ರಕೃತವಾಗಲಾರದು. 1945ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ 1947 ರವರೆಗೆ ಅವರು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಎಷ್ಟು ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಅವರು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ. 1945ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ 8, 1946 ರಲ್ಲಿ 19 ಮತ್ತು 1947ರಲ್ಲಿ 16 ಹೀಗೆ ಅವರ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ ನೀವೂ ಮಾಡಬೇಕೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ತಪ್ಪಲ್ಲ, ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಮಸೂದೆಯ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಹನೀಯರು ಇದರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ವಿವರವಾಗಿಯೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರಾದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇದರಿಂದ ಇನಾಂದಾರರ

ಮತ್ತು ಸೇರ್ವೆಗಾರರ ಹಿತಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ತೊಂದರೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆ ಯಾವುದೂ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ರೈತರು ಮತ್ತು ಇನಾಂದಾರರು—ಇವರೀರ್ವರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಂದಿರುವ ಕಾರಣ ಸಭೆ ಇದನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚನ್ನಬೈರೇಗೌಡರು.—ರೈತರಿಗೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳೋಣವಾಗಲಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೀವು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೀರಲ್ಲ !

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Alienated Villages (Protection of Tenants and Miscellaneous Provisions) Bill, 1950, be taken into consideration."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The Clauses of the Bill will now be submitted to the House. Clause 2.

The question is:

"That Clause 2 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 2 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 3. I think there is an amendment by Sri H. C. Linga Reddy.

Sri H. C. LINGA REDDY (Kolar District—General).—Sir, I am not moving the amendments.

Mr. SPEAKER.—Then, I will put the clauses 3 to 7, both inclusive. The question is:

"That Clauses 3 to 7, both inclusive, stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 3 to 7, both inclusive, were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 8. There is an amendment by Sri S. R. Guru.

Sri S. R. GURU (Bangalore District—General).—Sir, I am not moving my amendment.

Mr. SPEAKER.—I will put Clauses 8 to 13, both inclusive. The question is:

"That Clauses 8 to 13, both inclusive, stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 8 to 13, both inclusive, were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—New Clause 13 A. Sri H. C. Linga Reddy.

Sri H. C. LINGA REDDY.—Sir, I do not propose to move the amendment.

Mr. SPEAKER.—Title and Preamble. The question is:

"That the Title and the Preamble stand part of the Bill."

The motion was adopted.

The Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

Sri H. SIDDAIYA.—Sir, I beg to move:

"That the Mysore Alienated Villages (Protection of Tenants and Miscellaneous Provisions) Bill, 1950, be passed."

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That the Mysore Alienated Villages Protection of Tenants and Miscellaneous Provisions) Bill, 1950, be passed."

The motion was adopted.

The Code of Civil Procedure (Amendment) Bill.

Motion to consider.

Sri K. T. BHASHYAM (Minister for Law and Labour).—Sir, I beg to move:

"That the Code of Civil Procedure (Amendment) Bill 1950, be taken into consideration."

ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಅಂಶಗಳಿವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸಿವಿಲ್ ಕೋರ್ಟುಗಳ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಡಿಕ್ರಿಗಳನ್ನು ಇತರ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೂ ಇತರ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೂ ವ್ಯಾಪಾರ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಪರಸ್ಪರ ಇಂತಹ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕ ಮತ್ತು ಯುಕ್ತ. ನಮ್ಮ ಕೋರ್ಟುಗಳ ಡಿಕ್ರಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಹೇಗೆ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇತರ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಕೋರ್ಟುಗಳ ಡಿಕ್ರಿಗಳನ್ನು ನಾವು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. Reciprocity in the matter of execution of decree ಇರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಿವಿಲ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೋಡನ್ನು ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡುವುದೊಂದು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಸಿವಿಲ್ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಹೈಕೋರ್ಟುಗಳ ತೀರ್ಮಾನದ ಮೇಲೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ. ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನಗಳ ಮೇಲೂ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಅಪೀಲು ಮಾಡಲು ಈ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಿಂದ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದ್ದೇವೆ.

ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಹೀಗೆ ಅಪೀಲು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಕಾಲ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ 90 ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿ ಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಆಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮಸೂದೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರಲಾರದೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

"That the Code of Civil Procedure (Amendment) Bill, 1950, be taken into consideration."

ಜನಾಬ್ ಜೆ. ಮಹಮದ್ ಇಮಾಂರವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ತುಮಕೂರು—ಮುಸ್ಲಿಂ)—ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ರಂಗರಾಮಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ)—ಒಂದು ವಿಚಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಲಿಮಿಟೇಷನ್ ಆಕ್ಟಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಇದರಲ್ಲೇ ತರಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತರಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ತಂದಿದ್ದೀರಾ ?

Sri K. T. BHASHYAM.—ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ತರಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. This legislation is supreme. Once you say that the Limitation Act shall be amended, in accordance with this, it will automatically come into force.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That the Code of Civil Procedure (Amendment) Bill, 1950, be taken into consideration."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The clauses of the Bill will now be put to the House. Clauses 2, 3 and 4. The question is :

"That Clauses 2, 3 and 4 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clauses 2, 3 and 4 were added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Clause 1. The question is :

"That Clause 1 stand part of the Bill."

The motion was adopted.

Clause 1 was added to the Bill.

Mr. SPEAKER.—Title and Preamble. The question is :

"That the Title and the Preamble stand part of the Bill."

The motion was adopted.

The Title and the Preamble were added to the Bill.

Motion to pass.

Sri K. T. BHASHYAM.—Sir, I beg to move :

"That the Code of Civil Procedure (Amendment) Bill, 1950, be passed."

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That the Code of Civil Procedure (Amendment) Bill, 1950, be passed."

The motion was adopted.

The Mysore Warehouses Bill, 1950.

Motion to consider.

Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—Sir, I beg to move :

"That the Mysore Warehouses Bill, 1950, be taken into consideration."

Sir, the object of this Bill is to encourage the establishment of independent warehouses for the storage chiefly of agricultural produce and to make provision for the proper supervision and control of such warehouses. The receipt issued by the warehouseman for the produce stored by him will be transferable by endorsement and will serve as a collateral security for any loan required by the agriculturist for the purpose of financing his seasonal agricultural operations, etc. The *modus operandi* will be as follows : The agriculturist will deposit his produce in a warehouse and get a receipt from the warehouseman which he will endorse in favour of the Bank or Co-operative Society giving the loan to him. As a result of this Bill, it is expected that there will be a considerable increase in the volume of finance available to agriculturists and further that the agriculturist will be able to realise better prices for his produce, as he will no longer be under the necessity of disposing of it in a hurry in unfavourable market conditions.

The Bill is based on the lines recommended by the Reserve Bank of India. Similar legislation has been passed in Bombay and Travancore. The Bill is also scrutinised by the Officers of the Reserve Bank of India.

Sir, this measure was long overdue and I commend this Bill for the acceptance of the House.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

"That the Mysore Warehouses Bill, 1950, be taken into consideration."

There is an amendment tabled by Sri T. Madiah Gowda. He may move his amendment.

Sri T. MADIAH GOWDA.—Sir, I beg to move :

"That the Mysore Warehouses Bill, 1950, be referred to a Select Committee consisting of the Hon'ble Home Minister (Chairman), Sri W. H. Hanumanthappa, Sri B. C. Nanjundiah, Sri T. C. Honnappa, Sri Govinda Das, Sri M. V. Krishnappa, Sri S. R. Guru, Sri B. N. Boranna Gowda, Sri L. Siddappa, Sri B. Hutche Gowda, Janab Valiulla, Sri H. M. Mallikarjunappa, and the Mover".

Janab MAHOMED HANEEF (Bangalore—Muslim).—Sir, I suggest that Janab Abdur Rahman's name may be included in the list.

Sri T. MADIAH GOWDA.—There are already thirteen members. However, I have no objection to include that name.

Mr. SPEAKER.—The question is :

"That the Mysore Warehouses Bill, 1950, be referred to a Select Committee consisting of the Hon'ble Home Minister (Chairman), Sri W. H. Hanumanthappa, Sri B. C. Nanjundiah, Sri T. C. Honnappa, Sri Govinda Das, Sri M. V. Krishnappa, Sri S. R. Guru, Sri B. N. Boranna Gowda, Sri L. Siddappa, Sri B. Hutche Gowda, Janab Valiulla, Sri H. M. Mallikarjunappa, Janab Syed Abdur Rahman and the Mover."

The motion was adopted.

RESOLUTIONS.

Mr. SPEAKER (Sri V. Venkatappa).—Discussion on resolutions will be resumed.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY (Leader of the House).—I am given to understand that Sri H. B. Gundappa Gowda had not yet finished his speech on the resolution which was under discussion. The Hon'ble Speaker may please say till what time we may sit. I would like to have fifteen minutes at the end to explain the position on behalf of Government.

Mr. SPEAKER.—Shall we sit till One o'clock ?

Janab MAHOMED IMAM (Chitaldrug *cum* Tumkur—Muslim).—We shall sit till 1-30.

Mr. SPEAKER.—The House will sit till half-past one.

Resolution No. 20—Introducing the Indian Administrative Service Scheme to Mysore after approval by Legislative Assembly—*concld.*

ರಾಜಮಂತ್ರಪ್ರವೀಣ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಠರಾವಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಮೊನ್ನೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಮಂತ್ರಿವರ್ಗದವರೊಬ್ಬರು, ಒಂದು ವಿಚಾರಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೀತಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಈ ಸರ್ವೀಸಸ್‌ನಲ್ಲಿ interest ಇದ್ದಹಾಗೆ ಭಾಸವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದರು. ಇದು ಬಹಳ ಮಹತ್ತರವಾದ ವಿಷಯ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮವರಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸರ್ವೀಸಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿಮ್ಮದಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಇಂಟೆಗ್ರೇಷನ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಈಗ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದದ್ದರಿಂದ ನಮಗೂ ಕೂಡ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಒದಗಿದೆ. ನಾವೂ ಸಹ ನಮಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನಾಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶ ನಮ್ಮ ಮನೆ. ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚು ರೀತಿ ನೀತಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಆಶೆ ಇತ್ತು. ಈಗಲೂ ಆ ಆಶೆ ಇದೆ. ಆ ರೀತಿ ಇರಬೇಕೆಂತಲೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಿರಿ. ಈಗ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಏನಾಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಡಚಣೆ ಇತ್ತು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಒಬ್ಬರು ಇದ್ದರು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಒಳಾಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಯುದ್ಧ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತ ನಾವು ನಡೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ತತ್ರಾಪಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೈಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಯಾವ ತರಹ ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಆಫೀಸರುಗಳು ಬೇಕೆಂದರೂ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನೇ ಕೇಳಿ ಕರೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ತಾವು ಬಂದಿರಿ. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಬಂತು; ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ಇಂಟೆಗ್ರೇಷನ್ ಆದದ್ದರಿಂದ

ರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ? ಹಿಂದೆ ಇದ್ದದ್ದಕ್ಕಿಂತ ನಾವು ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆಯೋ ಎಂದರೆ: ನಮ್ಮ State ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಹೊರಗಿನ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ; ಈಗ ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಡಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಗಳನ್ನು ಹೊರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ; ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗು ತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು; ಡಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಗಳನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಆಫೀಸರುಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿನ ಹತೋಟಿ ಇರುತ್ತದೆ? ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರವರು, ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್ ಆಫ್ ಪೋಲೀಸ್ ಮತ್ತು ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಗಳು ಇವರೆಲ್ಲಾ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನೀವು ಅವರ ಮೇಲೆ ನಿರಾಳವಾದ ಮನ ಸ್ಸಿನಿಂದ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಬಹ ದು ಎಂಬು ದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲ ನಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಡಿ.ಎಸ್.ಪಿ. ಯವರ ಮೇಲೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿ ಎಂದರೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಅಪೆಂಡಿಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ:

> "The scheme provides for the extension of the organisation of Indian Administrative Service so as to provide senior administrative officers required by the State Governments, Unions of States in India. The object of such extension is to maintain and where necessary to introduce a standard of efficiency at the higher administrative level in the States, comparable to that maintained in all Provincial Governments and at the Centre."

ಇದರಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ವಾಕ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. The object of extension is to maintain and where necessary to introduce,...... ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದರ necessity ಇಲ್ಲ; Administrative machinary efficient ಆಗಿದೆ. ನಾವೇ feel ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್ ಕಡಿಮೆ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿದೆ; ಅದನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನೋಭಾವ ನಮ್ಮಲ್ಲಿದೆಯೋ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊನ್ನೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಹೊರಗಿನವರು ನಮ್ಮ level ಗೆ ಬರಲಾರರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರೇನು ಸ್ಕೀಂ ಹಾಕಿದರೂ ಕೂಡ, ಈ ಒಂದು ಕಂಡೀಷನ್—"to increase the efficiency" ಎಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ ಅದು ನಮ್ಮ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಂದು ಸ್ಕೀಂ ಹಾಕುವಾಗ ಅಖಿಲ ಭಾರತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದು ಸ್ವಾಭಾ ವಿಕ; ಅದು ನ್ಯಾಯವಾದ ದೃಷ್ಟಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥಾನಗಳವರು ಬಹಳ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ ರ್ಡ್‌ಗೆ ಬರುವರೆಗೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ದಕ್ಷತೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವರು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ವಿಸಸ್ ಹೇಗಿದೆ? ಇತರರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ದಕ್ಷರಾ ಗಿಲ್ಲವೇ? ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಇತರರು ನಮ್ಮ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡರ್ಡ್‌ಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆ ಅಖಿಲ ಭಾರತ ನೀತಿಯನ್ನು, ದಯವಿಟ್ಟು ಅನ್ವಯ ಸದೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರರನ್ನಾಗಿ ಬಿಡಿ ಎಂದು ನೀವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದ ರಲ್ಲಿ ಏನು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ನೀತಿ ಇದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಏರ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಇಲ್ಲೂ ಒಂದು ಶಾಸನ ಸಭೆ ಇದೆ, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ವಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವರ್ಗ ಇದೆ. ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ, ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದರ ಉದ್ದೇಶ ವಿಷ್ಟೇ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಏನೆಂದರೆ, ಹಿಂದೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ಇಲ್ಲಿನವರನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, ಹತೋಟಿ ಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ, I.C.S. ಎಂಬ ಒಂದು Steel-frame ಸರ್ವಿಸನ್ನು—ಅದೂ ಎಂಥಾದ್ದು a framework which was noted in the whole world—ಅಂಥಾದ್ದನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಅವರಿಗೆ social dealings ಮುಂತಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ತರಪೇತುಕೊಟ್ಟು ಬ್ರಿಟಿಷರ standard ತಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆಗ ಅವರ ಆಶಯವೇನಿತ್ತೆಂದರೆ, ಈ ದೊಡ್ಡ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶ ವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಮನೋವೃತ್ತಿ (feelings) ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳನ್ನು absorb ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥವರು ಇಲ್ಲಿ ಸರ್ವೀಸ್ಸಿ ನಲ್ಲಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮನ್ನು exploit ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡಿದರೇ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜವನ್ನು ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸುವ ಯಾವ social service ಎಂಬ ಹಿತಚಿಂತನೆಯೇನೂ ಇರ ಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಬೇಕೆಂಬ ಧಾಳಿ ನಡೆದು ಕೊನೆಗೆ ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೊರಕಿತು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈಗ ಮತ್ತೆ ಹಿಂದಿನ ಆಡಳಿತ ರೀತಿಯೇ ಬರುವುದೆಂದರೆ ಅರ್ಥವೇನು? ಬಹುಶ—ನನಗನ್ನಿಸು ತ್ತದೆ—ಇವೆಲ್ಲಾ 'ಮಿನಿಸ್ಟೀರಿಯಲ್ ಲೆವೆಲ್'ನಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಯೋಚನೆಗಳಲ್ಲ!

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಚೆಂಗಲರಾಯರೆಡ್ಡಿಯವರು.—It has got the acceptance of the Hon'ble Home Minister Sardar Vallabhbhai Patel.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಬಿ. ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು.—ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ವಿಷಯಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತವೆ. ಒಂದು ಮಂತ್ರಿ ಗಳೇ initiate ಮಾಡಿ ಆಫೀಸಿನವರಿಗೆ work up ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು; ಇನ್ನೊಂದು, ಆಫೀಸಿ ನವರು ತಾವಾಗಿಯೇ work up ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಗೆ ತರುವುದು—ಹೀಗಿರುತ್ತದೆ. ಈಗಲೂ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಐ. ಸಿ. ಎಸ್. ಎಂಬುದರ ಕೈವಾಡವೆಂ ಬುದು—ಬಹಳ modulated form ನಲ್ಲಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾದರೂ—ಅದು ಇದ್ದೇ ಇದೆಯೆನ್ನಬೇಕು. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಂಡಿಯನ್ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಎಂಬು ದರಷ್ಟು ಮೈಸೂರು ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ಸು ದಕ್ಷತೆಯನು ಹೊಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು? ಅವರ ಆ civilian mentality ಈ ಸೂಚನೆಗಳ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೇ ಕಾಣಬರುತ್ತದೆ. That is why I say I am feeling smarted about that thing. ನಮಗೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಲ್ಲ, ಅವರ ದರ್ಜೆಗೆ ನಾವು ಬರಲಾರವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನೆಂದೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಲಾರೆ. ನಾವದನ್ನು controvert ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

ಅದರಂತೆ ನಡೆಯದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ತಾವು ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದೆ. How to put the case is left to you. You will be failing in your duty to us, not to the services. We expect you to come up to that position and tell them plainly "Here is a thing against which our Legislature has protested. There is public opinion behind that." ಈ ರೀತಿ ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು: ಏನೆಂದರೆ, ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ, ಇಂಟೆಗ್ರೇಷನ್‌ಗಳು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಫೈನಾನ್ಷಿಯಲ್ ಇಂಟೆಗ್ರೇಷನ್ ಆಯಿತು; ಇಂಟೆಗ್ರೇಷನ್ ಆಫ್ ಸರ್ವಿಸಸ್ ಆಯಿತು; ಇವುಗಳೆಲ್ಲದರಿಂದ ನವಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭವೇನಾದರೂ ಇದೆಯೇ? ನಾವೂ ಕ್ಷೇಮ, ನೀವೂ ಕ್ಷೇಮ ಆಗಿರಬೇಕೆಂಬುದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ಈಗ ನೋಡಿ; ನೀವೀಗ ಒಂದು ಹೊಸದಾಗಿ ಸಾಲವೆತ್ತಬೇಕೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೇ? ಕೇಂದ್ರದವರನ್ನು ಕೇಳಲೇ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. Therefore is it beneficial to the State? ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ. It is not between equal partners. ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯನ ಮಗಳನ್ನು ತಂದುಕೊಂಡು ಸಂಬಂಧ ಬೆಳೆಸುವುದು ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ. ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಈ ಇಂಟೆಗ್ರೇಷನ್ ಯೋಜನೆಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿಯೂ we are always handicapped. It has always been to our disadvantage. (The Hon'ble Speaker left the Hall and the Hon'ble Deputy Speaker, Sri L. H. Thimma Boi occupied the Chair.) ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥಾ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೊದಮೊದಲು ನಿಮ್ಮವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ರಾಜಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನಮ್ಮ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನೂ compete ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಈಗ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಇಂಟೆಗ್ರೇಷನ್ ಮಾಡುವಾಗ ಇಲ್ಲಿಂದ ಕೆಲವು ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈಚೆಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅಲ್ಲದೆ, ಫೆಡರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ತತ್ವವಾದರೂ ಏನು? ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಲ್ಲಿ, ಆಫ್ರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿ. ಎಲ್ಲೂ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಶಾಸನಗಳನ್ನೂ, custom section ಗಳನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿವೆ. ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಲು ಕೆಲವು ವರ್ಷ ಒಪ್ಪಲೇ ಇಲ್ಲ. ಅಂದಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಅಮೆರಿಕದ ಕೇಂದ್ರವಾಗಲಿ, ಆಸ್ಟ್ರೇಲಿಯಾದ ಕೇಂದ್ರವಾಗಲೀ ದುರ್ಬಲವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ? ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ, ಒಂದು ಮಾತು ಬಂದಿದೆ, ಕೇಂದ್ರವನ್ನು 'strong' ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ strong ಮಾಡುವುದೆಂಬುದು ನಮಗರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವೀಗ ಒಂದು ಸಾಲ ಎತ್ತಬೇಕಾದರೂ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾಳೆ ದಿವಸ ಹೈಡ್ರೋ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೂ ಅವರು ನಾವು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತೇವೆ, All-India ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾಡಿಬಿಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪೋಲೀಸ್ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟರುಗಳ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನೇ ಕೇಳಿರುವಾಗ ನಾಳೆ ದುಡ್ಡು ಬರುವ ವಿಷಯವಾದ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಸಿಟಿಯನ್ನೂ ಏಕೆ ಕೇಳಕೂಡದು? ನಾವು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ತರಬೇತುಮಾಡಿದ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಅವರು ಕೇಳಿದಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಅವರಿಗೂ ಕೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಿತಿಯಿಲ್ಲವೇ? ನಾನೇನೋ ಹೇಳುವುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಠಿಣವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ನಾಳೆ ದಿವಸ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಇಲಾಖೆಯವರನ್ನೇನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ಏನೋ ದೊಡ್ಡವರು ಕೇಳಿಬಿಟ್ಟರಲ್ಲಾ ಎಂದು ಕೊಡುವುದೇ? ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ. 'ನೀವೇನೋ ದೊಡ್ಡವರು ಹೌದು! ಆದರೂ ಬಡವರಾದ ನಮ್ಮನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸ ಹೀಗೆಯೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಡಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು. ನೀವು ಹೇಳುವುದನ್ನೇನೋ ಒಪ್ಪಿದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ ನಿಮ್ಮಂತೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ. ಹೇಗಾದರೂ ಅಡ್ಡಿ ಹಾಕದೆಹೋದರೆ, ಮುಂದೆ ಕ್ರಮೇಣ ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯಾದೊಡನೆ ಮತ್ತೊಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಹೊಡೆತ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ, ಎಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಕೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾವೂ ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತೇವೆ. ಈಗೇನೋ ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿರಬಹುದು. ನಾಳೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನೂ ಕೇಳಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಈಗ ಬಹುಶಃ ತಮಗೆ ಗುಂಡಪ್ಪಗೌಡರು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿ ಎಂದು ತೋರಬಹುದು. ಮೊನ್ನೆ ದಿನ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದಾಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು 'ನೀವು ಹೇಳುವುದೇನೋ ಸರಿ, ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ' ಎಂದು. You have to incur the displeasure of those people in the interests of Mysore, when it concerns the domestic problem of Mysore.

All-India question ಗೆ ನಾನು ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಲಭಿಸಿದೆ. ನೀವು ಅವರಿಗೆ "ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ನಾವು ತಲೆಬಾಗುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ನೀವು ದಿನ ದಿನಕ್ಕೂ ಒಂದೊಂದನ್ನಾಗಿ ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ" ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತಾವು ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ. ಬೇಜಾರುಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ, ಇಲ್ಲಿಯ State Legislatureನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೀಗಿದೆ ಎಂದು ನೀವು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಲೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ಆಸೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಈಗ ಒಂದು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಹತ್ತಾರು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿವೆ. ಕೆಲವೂ ಬಹಳ ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ Industrial Policy ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ.

Nowhere in India it is like that. ನಾಳೆ ಇಂಥಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀವು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೇ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ Zone ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಆಗ ನೀವು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ರಾಜ್ಯಾಂಗರಚನೆಯಾಗತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಬಹಳ ಆಸೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಈಗ ಅಂಥಾ individualityಯೇ ಹೊರಟುಹೋಗಿದೆ. If we allow ourselves to be absorbed where is the individuality of Mysore? The basis is knocked, If you agree to these things, the basis of recruitment, the basis of our Mysore Civil Service is taken off the ground. ಆದಷ್ಟೂ ನೀವು ಸಂಸ್ಥಾನದ welfareನ್ನು ರಕ್ಷಣೆಮಾಡಬೇಕು. ಆಗತಕ್ಕ ಅನಾನುಕೂಲಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕಾದ್ದು ನಿಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ಆಸೆ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಥವಾ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಬಂದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೋ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ? Power of patronage is the first sign of any administration. ಇದನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಮೇಲೆ ನಾವೇತಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕು? ನಾಳೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದೇತಕ್ಕೆ? Power of patronage is a recognised thing in any Government, anywhere in the World. ಈಗ ನಾನು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಂಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಕಂಡೀಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕದೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡರೆ ಮುಂದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈಡಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸೇಕಡ 25 ನಮಗೆ 75 ಅವರಿಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದರ ಅರ್ಥವೇನು?

ಈಗ ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಮಿಲಿಟೆರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಹೀಗೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅವರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟ ನಂತರ ನಾಳೆ ನೀವು ಅವರ ಮಕ್ಕಳುಮರಿಗೆ ತಕ್ಕ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ನಾಳೆ ಇವುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಎಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಿದೆ! They are kicking up a row. You must also think of us. ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಹೇಳಿ "ನಾವು ನಿಮಗೆ ಗೌರವ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ತಾವು ನಮಗೆ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ತೊಂದರೆ ಕೊಡಬೇಡಿ. ನಾವು ಈಗ ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡುಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇನ್ನೂ ಕೊಂಚ ದಿವಸ ನಮ್ಮನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ, ನಮ್ಮ ತಂಟೆಗೆ ಬರಬೇಡಿ" ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ಕಡ್ಡಾಯದಿಂದ ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿ ಅವರು ಒಪ್ಪುವಂತೆ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*Mushir-ul-Mulk J. MAHOMED IMAM (Chitaldrug *cum* Tumkur—Muslim).—Sir, I support the resolution moved by my friend Sri Bheemappa Naik. Sri Gundappa Gowda in the course of his speech has voiced the feelings not only of this House but of the entire country. We have reached a position, a stage when we have to express emphatically our protest and dissatisfaction at the way the Centre has been treating the State and its personnel and its officers. The Centre has been gradually taking away not only the powers, the privileges of Mysore but also its individuality, and it has practically been paralysing the activities of every State. It is true, and I also agree with every one, that it is necessary to make the Centre strong and in respect of whatever assistance is needed by the Centre to make it strong, certainly we will co-operate, but the Centre should not adopt a policy that while making itself too strong it should not starve the State, or reduce it to a stage when it will not be in a position to carry on its activities or its development or its administration. When Mysore acceded to the Centre, it was stated that three important branches, that is, Military, External Affairs and Communications, should be handed over. We all readily agreed to it because we were of opinion that the Centre should be strong enough to protect itself against outside agencies. But I cannot understand how the Centre will become more strong by acquiring or absorbing all the internal powers of the States and reducing them to the status of a local body. It was never contemplated that we should part with all our Departments which have already been integrated, such as Income-tax and other Departments. We agreed even to that.

Sri L. SIDDAPPA (Shimoga District—General).—No, with a protest we agreed.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Question. There was no protest.

Janab J. MAHOMED IMAM.—But of late the policy of the Centre has been such as to take away all our powers. Now they want to take away all our administrative services. Mysore Civil Service is one of the best and it stood in comparison with the Indian Administrative Service. They want to take away all our services. When they are taken away, our Ministers will Not have any control over them; the Legislature will not have any control over them; the people will not have any control over them

The Mysore officers may be here or they may be sent away. As was pointed out by Sri Gundappa Gowda, Mysore is an attractive country; its climate is such, its facilities are such that it has become an attractive Country not only for India but also for the World. I had a talk with some of the officers. They said: "I am going to pay Rs. 1,000 for the climate of Mysore. If they pay Rs. 2,000 at Delhi and if they ask me to work at Mysore on Rs. 1,000, I will forgo Rs. 1,000 for the sake of Mysore and its climate and I will come down to Mysore." So I can tell you that people drawing Rs. 2,000 are ready to come down here. The integration of Mysore service will be a good reason for them to dump themselves in the State of Mysore and shunt out our own people outside. We Mysoreans, would like to be administered, we would like to be looked after by our own Mysore people, by officers who belong to Mysore, by officers born in Mysore and who know Mysore. Mysore Officers are more sympathetic towards us and can take better care of us than outsiders. There is another thing. Since the integration or transfer took place the Government of India looks after our officers very badly. For example, just take what has happened till now. As per the accession we transferred all our military to the Centre; nearly 98 or 100 of our officers and four thousand personnel. When they were transferred we were assured by the Chief Minister, and this is what he said at that time in the farewell message he gave:

> "Once again I take this opportunity of wishing godspeed to all the personnel who are going over to Centre along with the transference of these departments, and they are going over with certain prospects. Immediately their prospects are to be improved.................. and the scales of salaries will be levelled up with the scales prevailing in Government of India. Only this morning I read in the papers that so far as the Railways are concerned, the Railway Ministry has announced that the Railways functioning in States in Part III will be on the same line as those prevailing in the rest of India. The only point is that many of them may have to face certain transfers here and there."

If officers are to be transferred to the Central Government, their pay and their present position must be maintained. Sir, the Central Government must have assured the Chief Minister in this behalf because the Chief Minister would not have made this statement but for that assurance. But what has happened now? There is some screening. Eighty-three of the officers have been asked to go home and nearly 2,500 persons of the military personnel are asked to quit. They never expected this. People with 8 or 10 years' service are removed all at once and sent home unceremoniously. Nearly 3,000 people are without employment. The Centre does not care about them. What about the assurances given by the Centre that they would treat them on equal footing with others? This is a breach of faith because they have not honoured the agreement. The Mysore Government never intended that these people would be thrown away. When our Chief Minister wished them godspeed, at that time, none of us expected that nearly 90 officers would be thrown out and they would be a burden on us. The same thing will happen to our Civil officers also. Even now you have got all our support and all our good wishes. In the interest of the Mysore officers we ask you, please take up this matter with the Centre and unless this matter is settled, please do not agree to the integration of the services. You please ask the Centre how they have thrown out all the officers surrendered to them.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Sir, may I please know from the Hon'ble Member on what basis he is making this statement that 80 officers and 2,500 people are sent out?

Janab J. MAHOMED IMAM.—They are in the streets.

Sri T. MARIAPPA.—I would like to interrupt for a minute because the statement made on the floor of the House must be a weighty statement. There is no question of anybody being sent out as yet. The Mysore State Troops have integrated with the Centre. They have taken over all troops. What is being done now is, the Selection Board has come and they have screened all the officers and the men and their decision is not yet made known

to us. In the meantime, the Government of Mysore has apprised the Centre of the need for retaining all of them. Any premature statement might therefore adversely affect their interest and it is not right to create any scare or apprehension in the minds of the armed services.

Janab J. MAHOMED IMAM.—I am receiving representations from many quarters. I know as a matter of fact that only about 13 officers have been selected. But I am not giving this just to embarrass you. Please find out the truth.

Sri T. MARIAPPA.—But why should you say that they are already thrown out and they are in the streets?

Janab J. MAHOMED IMAM.—Thirteen persons have received certain endorsements and the others have not; that means they are going to be thrown out if not now, within a month or so. There is this reasonable apprehension.

Sri T. MARIAPPA.—Then he will be at liberty to say, "There is a genuine apprehension in regard to this particular affair. Please take all steps to safeguard their interests." That would be a better statement from our Hon'ble Ex-Minister.

Janab J. MAHOMED IMAM.—I have received information that they are going to be thrown out.

Mr. DEPUTY SPEAKER (Sri L. H. Thimma Boi).—The Hon'ble Member may please speak with authority.

Janab J. MAHOMED IMAM—The Minister may verify. Why are you going to get exasperated on that statement? You please find out the truth of it.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK (Chitaldrug District General).—I only wish it is not a fact. If the public were to read in the papers that Janab Mahomed Imam made a statement that these people are thrown out, which is not a fact, it would be misleading. From what is not a fact, so much has been made out.

Janab J. MAHOMED IMAM.—I had sent up a special resolution to know all the facts. I spoke to the Minister. I did not want to embarrass him. But he does not want that resolution to be discussed.

Sri T. MARIAPPA.—It is true he had a talk with me and in fact I gave him certain details.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The resolution has been disallowed by the Hon'ble Speaker. The Hon'ble Member cannot discuss that.

Janab J. MAHOMED IMAM.—I want the Hon'ble Minister to take us into confidence and place all the facts and clear the doubts. This is not a controversial matter. I do not want to condemn Government for what they have done. We have got to strengthen your hands. But take some steps to safeguard their interests. It is a fact that so many persons are going to be thrown out. Please take it up on hand and talk to Government of India. If all of them are going to be continued, you please tell me, I am going to withdraw all my remarks. This reasonable apprehension worries me as to what will happen to these officers. Till you get an assurance from the Government of India that the services of all those who will be transferred will be guaranteed, do not agree for the integration whatever may be the consequences. As Sri H. B. Gundappa Gowda said, if there is compulsion, if it is obligatory, you take this. Otherwise, I am not for the transfer of any more departments of ours to the Centre. Tomorrow they may ask for the transfer of the Departments of Agriculture, Education and everything else. What remains over for us then? When the Objective Resolution of the Constituent Assembly was discussed every member of that Assembly was very particular to maintain the individuality and the integrity of the State. I am sorry that the Centre has not respected that resolution. I am also sorry that the Ministers of our Government have not taken effective steps to maintain the integrity of the State which was the desire of every Mysorean and every citizen of the State. With these words, I commend this Resolution for the acceptance of the House.

*Janab SYED ABDUR RAHMAN (Chikmagalur *cum* Shimoga—Muslim).–Sir, the apprehension in the mind of the public is that probably because of our participation in the Indian Administrative Service Scheme, the Mysore Civil Service might perhaps be shaken to a certain extent. That apprehension is there because of certain things that we have noticed during the course of our discussions. In answer to some interpellations in this House, the Hon'ble Chief Minister made it very clear to us that the scheme has been accepted in principle only. This was further elucidated by the Hon'ble Finance Minister by explaining it as follows: that Mysore State did not want to take up an attitude of standing aside from an overall picture; nor did Mysore State want to show any inclination that they want to follow an isolation policy in this regard. That is a very welcome statement. I could realise and recognise the intrinsic worth of it. Apart from that, the previous statements and the previous expressions in this behalf by the Hon'ble Chief Minister were certainly very heartening, when he said that we are proud of our services in the State of Mysore. Hon'ble Sri Siddaiya once expressed while he was addressing the Civil Services Association, that he appreciated the services rendered by Civil Services officers in the State of Mysore and stated that their interests were perfectly safe in the hands of the Government of Mysore. These are very encouraging statements made by the present Government on behalf of our Civil Service men. But what seems to be working in the minds of our Civil Service men here and what seems to be agitating the people of Mysore is the natural unwillingness to take the odium for being screened, and the attendant risk of rejection or selection at the expense of seniority or some other thing. This might be one of the reasons for this almost universal attitude. We have seen the attitude of the members of this House also in this regard. Probably, Sir, such a decision with regard to the recognition of the principle of the Scheme may have its own advantage.

[At this stage the Hon'ble Speaker (Sri V. Venkatappa) took the Chair.]

It may be that such a decision may have been taken after due deliberation. But what we feel is this. If after having served the State of Mysore efficiently, sincerely, honestly, faithfully and loyally, our Civil Services, at some stage are to be asked to appear before a selection board and get themselves cross-examined as to whether they are fit for selection or not, that might perhaps not create a helpful atmosphere.

Sir, the other day, when the question of services was being discussed on the floor of the House of the Indian Legislative Assembly, Hon'ble Sardar Patel took up a bold and frank attitude on behalf of the Civil Service men. The Iron Man of India said that he was going to protect the steel frame of India.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—The very same Hon'ble Sardar Patel is responsible for this scheme of I.A.S.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Why not the Iron Man of Mysore take up the same attitude and say that he will protect the steel frame of Mysore? I wish you to take up that attitude. I am sure that the Government of Mysore has committed itself only to the extent of accepting the scheme in principle. So far as that is concerned, I do not find fault. That Mysore expressed the desire not to stand aside from the scheme is also very good. It might have been done in good faith and with the best of intentions to protect our civil services, to provide a wider scope for all our Civil Service men. That may be true. I do not challenge that. If it is a question of our officers being given the scope of serving all India I would be very glad. But screening might cause a sense of frustration which might spoil our services. They owe their allegiance to you and have extended their unstinted co-operation to you in all that you have been doing to improve the lot of the common man. Probably if at one stage they feel that their services and interests are not properly safeguarded, then their difficulties might arise, and it is as a safeguard against that contingency that they should be protected as far as possible. If the scheme is to the

definite advantage of the officers of the State of Mysore, certainly they will be the first to go out. But our Civil Service men, even without the advantages of the scheme, even before the scheme came into existence, had on former occasions various opportunities of identifying themselves with the Indian administration, and had acquitted themselves admirably in whatever spheres they were called upon to work. That fact cannot be challenged. Time and again even Sir A. Ramaswami Mudaliar, our ex- Dewan, has given expression to all these. Even without the advantages of this scheme and before this came into existence, our Mysore Civil Service men have gone outside and come back with flying laurels. So far as the services are concerned we therefore feel that there is no advantage. It is therefore for the Chief Minister to clear this doubt as to what we are going to gain by participating in this scheme. Matters of detail are perhaps to be worked out, as to how many officers should be taken, what is the percentage to be selected etc. But if it is to our definite advantage, I question as to why all the officers should not be taken into the I.A.S. They will always remain in the Mysore State and all attendant difficulties will disappear.

I hope the Hon'ble Chief Minister will take up this question with the Government of India. I feel that the interests of our Civil Services are safe in the hands of Sri Chengalaraya Reddy, our Chief Minister, and that he would zealously safeguard them.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Sir, several members have expressed that they want to speak on this subject if sufficient time is given. Sri Gundappa Gowda was kind enough to say that this was a very important subject and that many Hon'ble Members wanted to express their views. I do not know whether the Chair is inclined to give them chances. If it is not so, I would like to reply.

Mr. SPEAKER.—We have to close at 1-30. The Hon'ble Chief Minister will take about 15 minutes and you have only five minutes more.

SEVERAL MEMBERS.—We want at least five minutes each to express ourselves on this subject.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Sir, is it possible to extend the discussion up to Two o'clock?

***Sri K. CHENGALARAYA REDDY** (Leader of the House).—May I say a word? After I have listened to the speeches that have been made on the floor of this House, I for my part feel that there is no new point which can be made out by any Hon'ble Member.

Sri L. SIDDAPPA.—I can assure the Hon'ble Leader of the House that I can give a new point.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Not only has the scheme been discussed in detail but also the political aspect, the constitutional aspect, the relationship between the Centre and the Units and the federal aspect of these things have been discussed in detail and the details of the scheme have been commented upon. And I am afraid that there may not be many more salient points which have to be brought in by any additional speakers. But if any Hon'ble Member is sure that he has got any fresh point to make and if the Hon'ble Speaker is convinced about the *bona fides* of the statement, I have no objection for the debate to continue.

'ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿರುವುದು ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಆರ್ಥಿಕ ವಿಲೀನೀಕರಣದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಇದರ ವಿವರಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. 1949ನೇ ಪ್ರಜಾಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸಭೆಯ ದಸರಾ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ. ಫೆಡರಲ್ ಅಸೆಟ್ಸ್ ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ರೈಲ್ವೆ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಲೈಬಲಿಟೀಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ Public debts $\frac{2}{3}$ ಭಾಗ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ $\frac{2}{3}$ ಭಾಗ ಕೇಂದ್ರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. $\frac{1}{3}$ ಭಾಗ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ 4-5 ತಿಂಗಳು ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ಕೊಟ್ಟ ಆ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಈ ವರ್ಷ ಮಾರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನಾವಾಗಲೇ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದೆವು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗಲೂ ಸಹ ನಾವು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೆವು. ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು

ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಗೊಳಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಪುನಃ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಮಾತನಾಡಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ.—

"This Assembly is of the opinion that the proposed Indian Administrative Service Scheme should not be introduced in Mysore without explaining the implications, ...

He has gone further and said :

"......... and obtaining prior approval of the Legislature."

It is only as a result of these apprehensions which we reasonably entertain in the matter of agreements concluded with the Centre, he has brought this resolution advisedly in this form. So I request the Hon'ble Chief Minister to explain the various implications and only after this House is satisfied about the details and gives its approval, you may enter into any agreement with the Centre.

***Sri M. GOVINDA REDDY** (Chitaldrug District—General).—Sir, this scheme of extension of All-India Services is one which should be examined more closely. I know Sir, that the Government stand committed to the principle and this House is willing to concede to the principle provided good consequences flow from the scheme. We owe a duty to ourselves and to the Centre in subjecting the scheme to utmost scrutiny. Schemes evolved at Delhi, simply because they are evolved in the interest of All-India, need not be accepted as a matter of fact. People at Delhi are not infallible and by what we know there is a touch of Alexander in Delhi. The centralisation business which began with fiscal matters in the initial stages extended to communications and now it has come to services. There is one thing Sir, which I want our Government to urge upon the Central Government and it is this. India is a country of vast distances. It is a sub-continent and every student of politics knows that centralisation in such a vast country can never be effective. History abounds in examples where too much of centralisation has always been a failure. This fact I want our Government to particularly take note of and try to exercise their good offices with the Government of India. In this centralisation business, when communications are being centralised I would like to know whether they have given thought to controls, whether they expect to establish radar controls with the help of scientists and to operate the machinery by merely switching off from the Centre. By this method they can never make administrative controls very effective. So it would be in the interest not only of Mysore but of the Centre that our Government should try to draw the attention of the Centre to this aspect. I have been a very humble observer of what the Centre has been doing. In my opinion the statesmanship of Mysore which is of a very high order has a place, and a very good place, in the Centre and our Ministers must try to claim a place for it. There is need and there is absolute necessity for it. ("*Here,, here*" by Sri H. B. Gundappa Gowda.) With regard to the extension of these services there is one very strong point which I would like to urge. Mysore has been following a very good example of recruitment to services and this scheme is going to affect it substantially. On the floor of this House, arguments have been advanced to show that the obnoxious system of screening that is contemplated under the scheme is not quite a desirable one. In this screening what is being decided is only efficiency and efficiency according to the old British conception. The officer's smartness and the officer's quick repartee are being tested. Sri Gundappa Gowda has tried to point out on the floor of the House that smart people are also sharp, and that we have no need now for smart people. Now the State has transformed itself into a social service State from the Police State. We need people who can work in the interests of masses. We do not need the thoroughness of the machine. We need the heart, the human heart of understanding, and an officer who can understand the problems of the common man and react to it most sympathetically and in a broad-minded manner. This essential need Mysore has provided for in their system of recruitment. We are recruiting officers from the masses,

of people who have not been trained under the old I.C.S. conditions. They are officers who come from the masses and therefore they cannot be expected to rise to the level of the smartness of officers who are trained in Cities like Bombay and Delhi. But they have this virtue to their credit: they have come from the masses and they consider them as their own kith and kin, of their blood and therefore they know how best to work in the interests of the masses. This system of screening should therefore not at all apply to Mysore. There is no need for the application of this system to Mysore. The Civil Service in Mysore had its roots in the beginning of the 19th century; while the Civil Service had not yet taken roots in any Province in India Mysore had its beginning and it has a long tradition of efficiency and service. I want to know if the object of the extension of the all-India scheme is only to increase the efficiency of services, to ensure the efficiency of services. If so, where is the need for its application to Mysore which has had efficient services all along? With regard to backward States, one can quite appreciate; but with regard to Mysore, it is not only unnecessary but it is a sort of humiliation.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Madras, Bombay and other provinces also come under the scheme.

Sri M. GOVINDA REDDY.—I claim that the services of Mysore are equal to those of Madras or Bombay and to the Central services also. Those who know how the Central services are working know that they are not going in the right way, whereas in Mysore we know that we are going in the right way. So this system of screening which is made applicable to Mysore should be resisted.

There is one other point which I would like to stress. If the Centre is very particular in seeing that places are ensured for the States I would like to pose a question as to why not the Centre think of giving a high proportion to the services or officers in the Centre. The Centre has no regional staff. Whereas the Centre has central powers and there the most important things are being transacted, should we not take care to see that sufficient number of our officers are found a place in the Centre at Delhi? There is one instance which I would like to quote here just to show that if a good number of places are given to Mysore or if at least a fair representation for Mysore's services is given in the central offices we would be benefited.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—That is conceded.

Sri M. GOVINDA REDDY.—When they recruited Sri Thirumala Rao as Deputy Minister, why should they not have taken a Mysorean or a Mysore Minister as Minister. There is need for good Ministers and Mysore Ministers have proved their efficiency and mettle. I am going to give another instance. Mysore Government had been very kind enough to grant them elephants as gift and they have at their cost transported them to America and Japan. Now the Government of India seem to have received requests for more elephants. They are not now going to ask any Government for gifts. Because Mysore has sufficiently given them, they propose to buy elephants and send them as gifts to other countries. In this connection Mysore is forgotten and there is a proposal for buying elephants from West Bengal and not from Mysore. Why not we ask them if they are prepared to buy them at least for the good offers of our having given them as gifts free of charge from Mysore, instead of buying them from West Bengal? This shows that the services in the Centre are interested or have got a bent of mind to act only in one way and not in the interests of all-India. If we have sufficient number of places safeguarded, Mysore's interests would be safeguarded. In any case this scheme must be closely examined. This scheme of screening may be accepted provided Mysore has adequate places and provided also it does not involve any disrespect to the services in Mysore.

***Sri A. BHEEMAPPA NAIK** (Chitaldrug District—General).—Mr. Speaker, Sir, I am very happy that the entire House is in agreement with

my resolution though the Hon'ble Leader of the House seems to be a bit enamoured of the Centre. I would have been very happy if he was enamoured of the Centre after being in the Centre for some time and working in the Centre for some time. That I would have understood. But as at present he is only here, with us. Distance lends many colours and it has lent brighter colours to my Hon'ble friend. Whatever it is we are not going to be led away by any colour that brightens us from a distance.

Let me first see this legally. If article 312 or 313 had been con ravened, for all his leadership I submit that he must first look to legal aspects of things and then go further. If it is not done so, we do not submit to illegal acts whatever they are and from whichever quarter they come. I wish my Hon'ble friend was present when I spoke about it in detail.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I may assure the Hon'ble Members that I have gone through the entire transcripts of their speeches.

* Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—If he is in full possession of the speech I made on the floor of this House I wish he will take stock of all the points in deciding about this question and also replying to this resolution. I am only submitting that he must kindly take into consideration the unanimous opinion of this House along with the legal aspect of it. Whether he has gone a step further or whether he has committed himself it is not our concern. Our concern is about the dignity of the services of Mysore, the legal aspect of it and the future of Mysore and its administration. From that perspective he must view things and reply to me.

I do not want to take much time of the House except saying something about the screening. What is the curriculum given to our officers? What are the subjects to be placed before them? What is the time at their disposal for examination? Each officer may be questioned for fifteen minutes. If an officer did not answer questions like "when did the Korean war start? Who gave the first blow?" and if on that ground he was sent back, what is the position? So the system itself is bad and the time at their disposal is short. No subject is given to them. It might be said that the same thing is being done elsewhere but we are not responsible for it. Because others have agreed it does not automatically follow by quoting such examples that we should also agree.

Under the circumstances, I only submit that our Leader taking stock of all these things must base his reply on all these factors and it should be such as the entire House would respect, because when an unanimous opinion is given he must agree and go with us. He is also popular both here and at the Centre. His popularity must be used to the best advantage of Mysore.

With these remarks, I close.

*Sri CHENGALARAYA REDDY.—Mr. Speaker, Sir, at this late hour I am not sure whether I will be able to do justice to the very important subject that has been debated upon in this House. This session commenced with a number of interpellations regarding this very fundamental issue. During the question-hour on the opening day I gave the House to understand where exactly it stood regarding this particular proposal that has emanated from the Government of India. I made it quite plain that while the Government of Mysore had accepted in principle the extension of the All-India Administrative Service and the Police Service Schemes, nothing had been finalised with regard to the various details. I want to reiterate that position now at the very outset. I have been greatly impressed with the earnestness that has been shown by this House regarding this very important question. I want to assure the Hon'ble Members that I am not approaching this problem with any light-heartedness, or that I am oblivious to the fundamental issues involved in this subject. A very wide ground has been covered by the debate. Political and constitutional aspects have been touched upon.

These aspects have been discussed on the floor of this House and also in the Mysore Constituent Assembly on

several occasions. Therefore I do not think it will be necessary for me to again cover the whole ground at this stage. But I would like to say only this much that we have got to keep in mind the set-up in which we are working at present; we have also to keep in mind the vast changes that have come about in India in general and in Mysore in particular during the last three years and odd; we should not be carried away or influenced by conditions and circumstances which prevailed before August 15, 1947; we should not try to approach and consider every problem that comes before us in the year of grace 1950 against the background of conditions that were existing before 1947. But we have got to view these problems in the new set-up and bring to bear upon their solution of new perspective altogether.

Now I ask this Hon'ble House as to what has happened during these three years. One Hon'ble Member has already said—I think it was Janab Mohamed Imam—that this very House agreed to certain changes that have taken place in these three years. Constitutionally to-day we are an integral part of India. But in 1947 the position was not so. We acceded with regard to three subjects. Thereafter we acceded with regard to some more subjects. They wanted us to frame our own Constitution in the Constituent Assembly, with as much internal autonomy as possible. Later on, events changed. The Mysore Constituent Assembly put its seal of approval on the proposal that the Mysore Constitution could be framed by the Indian Constituent Assembly. On the 26th November 1949, after having gone through all the processes, a common Constitution emerged for the whole of India, a common Constitution for all the Units of India, a common Constitution for the old Provinces and States, all of which are now newly styled as 'States'. Constitutionally we became one with the rest of India, and with advantages or disadvantages accruing from such a position, we have got to see what difficulties arise and consider how to face them, how best to secure the interests of Mysore and not only of Mysore but of India as a whole in this new set-up. That is the constitutional set-up in which we are working. That constitutional set-up, as I have already said, has been agreed to by this Constituent Assembly.

Then the next thing came—the question of financial integration. That was also a major development in the history of our State during the last two or three years. It cannot be said that that matter was not debated upon. Sri L. Siddappa said that one of the suggestions he made in the course of the debate on the floor of the Representative Assembly before it was dissolved, was not given effect to. Apart from that he has not said that the principle of financial integration, that detailed aspects in general have not been accepted by the Legislature in the State or by the Mysore Constituent Assembly. That has also been agreed to.

Sri L. SIDDAPPA.—Details *in toto* have not been agreed to.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—If in one detail or other it has not been agreed to, it does not mean that in general it has not been accepted. In that connection, Janab Mohamed Imam said: "All right, we agreed to it. But what has happened since then? What about the assurance by the Chief Minister? Has the assurance been fulfilled?" These questions have been put. They are very relevant questions and I will advert to them very shortly. So the financial integration was accepted. Many of our Departments in Mysore were transferred to the Centre and the same thing has happened in many Part-B States also. We must bear some cardinal factors in mind. We did not transfer any Departments of Mysore which the erst-while Provinces had not already transferred in the previous decades.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—That was under the British Rule.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—We must bear this fundamental fact in mind when the criticism is raised that Mysore which is an advanced State, has been clubbed with some other Part-B

States which are very backward. I think Sri Gundappa Gowda made a very strong point regarding that, that Mysore which is an advanced State has been clubbed with backward States like Saurashtra and Rajastan and that we have stood to lose greatly by such a procedure. But what I want to say is, many of the things have happened not in relation only to Part B States but keeping in view the general constitutional, financial and political set-up that has existed in this country for a long time past between the progressive Provinces and the Centre. The control which the centre has got over the various Departments that are now transferred to it, and the financial relationship that is existing between the Centre and the States—they have all been there so far as the old Provinces are concerned for a long time and those very conditions are now sought to be applied to all the Part-B States. It is not as if Mysore is being put in the category of Part-B States and as if Mysore which is an advanced State is being put in the company of non-progressive States. The old Provinces and the States are all being put in one basket as it were and that is where we are. So, that comparison is not quite correct and the criticism is not quite well based on strong facts.

Then, Sir, so far as the extension of the Indian Administrative Service Scheme to Mysore is concerned, I shall deal with that very shortly ; but before I do that I want to make the position quite clear. All along we have discussed the relationship that is existing between the Centre and the Units. We have taken up the position that the strength of the Centre should not be diluted. We have categorically stated that the strength of the Centre will contribute to the strength and development of the Units also. Particularly during this transitional period immediately after the war, after obtaining freedom we should do nothing to weaken the Centre in any respects whatsoever. Whatever work we may be called upon to do next year or even earlier or a few years hence, it is a matter which we need not consider very earnestly at the present moment. I have got my own views regarding that aspect and there is time enough to consider various issues that arise from the position as it develops. But what all we have done during the last three years is in the interests of India and the Units as well. I am not one of those who feel guilty, who feel that we have done a wrong thing. I strongly feel that what we have done has been done in the right way in the various circumstances prevailing during the last three years. It has been said that Mysore has been surrendered, that Mysore has lost its individuality, that to-day Mysore's status is much lower than what it was. Comparison has been made to the old foreign set-up when the Resident was here, and it was said that when the British Government was here we had more of autonomy, more of power.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Certainly.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Fortunately it was not said 'more of responsibility'. But it is no good to repeat like a parrot in the gilted cage. Why had the British Government given powers to some of the States ? What was their objective ? If I have to answer that, it is not with any generosity. They wanted certain blocks to prop them up and they wanted some people to be at their beck and call. For that purpose they gave certain powers to the States. But with regard to fundamental, political and constitutional issues they had the States well under their control. But to-day we are in a new set-up. It does not matter if we have lost some of our powers.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Then I have no objection.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I do not want to be misunderstood. But, as against that, what have we gained ? In the previous set-up we had no representation in the Centre, we had no representative to be in the Parliament, we had no representative to be in the All-India Bodies, we had no representative to influence their decision, we had no opportunity to give out our views. But to-day along with the powers that we have conceded to the

Centre, we have got the power to be elected to the Parliament of India, to the House of the People, to the Council of States, to the Cabinet, to the Judiciary, to the Supreme Court. Therefore, let us remember that while on the one hand we have given up certain powers and have transferred certain of our departments, on the other it has been counter-balanced by the factor, namely, our constitutional right to have representation in the Executive bodies of the Government of India. This is the correct position. If Mysore feels or if any Unit feels that it is not having enough pull in the Centre, it is a matter to be rectified by the way we go about it. It is a matter which has got to be remedied by our own efforts. It is no use to be feeling protected by fencing and saying, "none is touching me; I can be a master in my own enclosure." We have grown to-day constitutionally; we have grown politically; we have got every right to mould the policy of the Centre. Let us fight it over. To the public of Mysore I would appeal to make themselves feel in the proper perspective and try not only to shape the destiny of Mysore but also the destiny of India. (Hear, hear). Why should we suffer from that inferiority complex? Let us not judge too soon. It may be that the clouds are darkening; it may be that we see certain clouds in the horizon. It may be; I do not say 'no'. I may at once say that we ourselves are feeling dissatisfied with regard to certain matters, so far as the encroachment of the Centre on the powers of the Units is concerned. It is not a new thing either. Even when the Constitution was being framed I knew as a matter of fact that the representatives of the Units put up a strong fight on each and every issue when it come up. It is not a new thing as it were that is now being feared or criticised. The fact is there. Otherwise, as Hon'ble Members apprehended, Education becoming a Central subject, Agriculture becoming a Central subject, that might have happened by now. What I want to say is, all these things have happened. The Constitution has been inaugurated and has come into existence. The financial integration has taken place and certain Departments have been transferred. Now, against this background I want this Hon'ble House to view this particular problem which we are now discussing. Before we go to that, I have to once again state that the Government of Mysore will take every possible care to see that its legitimate interests are not affected by any undue encroachment by the Centre. Other States also are considering this aspect of the matter and it is not as if the Centre is not aware of this particular problem. The Centre also is being made aware of from time to time that it would not be desirable to curtail the powers of the Units, to make them powerless, to make them mere puppets or anything like that and they are also considering this problem. But at present, certain things have got to be faced. I may give one instance and that relates to the food problem, the supply of essential articles and the position of rising prices. Well, the Indian Parliament which met last month, which comprises of representatives of all States including Mysore, unanimously came to the conclusion and delegated even the powers that the Units possessed now under the Constitution, to the Centre with a view to enable the Indian Government, the Indian Parliament, to enact a law.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—That is a temporary measure.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I gave you as instance how in certain matters even though the Units are autonomous, the Centre is given the power in All-India legislation and All-India controls. It is in that set-up we are working now.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—In respect of services, it is not like that. Once we agree, we are finished.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I am covering the general position. I want to say this further. There seems to be an impression in the minds of some Hon'ble members of this House that the Mysore Government, I am not going to refer to other Governments because I do not know things first hand, readily agree to whatever proposals

that come from the Government of India, that as soon as a proposal is made by the Government of India, the Government of Mysore accepts it with abated breath, with humbleness and trembling hands. That seems to be the burden of the song of my friend Sri H. B. Gundappa Gowda. He seemed to suggest at various stages that Government of Mysore should have been a little more courageous, that they should take a lead from the Ex-Ministers here, from the Hon'ble Sardar Patel, that we should be iron men and should be courageous and all that. I can tell with all humility that if any State has delayed matters with the Centre, if any State has carried on controversies on these matters at various stages, I unhesitatingly say that Mysore State is one of them. (Hear, hear)

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Mysore has a right to do so.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I am coming to this particular aspect of the matter. Whether it was in relation to constitutional matters, or in relation to financial integration, these two important things we take, it was Mysore that put up not a vain-glorious fight, but a reasoned and strong fight to safeguard as much as possible its interest consistent with the interest of India as a whole and with the requirements of the constitution from All-India point of view. I do not want to go into details. But so far as financial integration is concerned, I can assure the Hon'ble Member Sri L. Siddappa that, whatever view we may hold later on regarding the wisdom or otherwise of having gone into this integration, we have done our very best now and at every stage we have tried all means to safeguard the interest of Mysore. It is not as if we are oblivious to the various suggestions of the members to modify the terms of this Agreement. We have done our very best. Even to-day, as I am speaking here, my Hon'ble Colleague Sri H. C. Dasappa has gone to Hyderabad to pursue some of the matters which were still under discussion between the Government of India and the Government of Mysore with regard to the financial integration. So, this is the position.

So far as the extension of the Administrative Service Scheme to Mysore is concerned, I think that Hon'ble Members already know the background of the proposal. This proposal started in the year 1948 itself—I cannot give the correct date. It is not as if we readily said, "all right; the proposal has come and we agree to it."

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Our officers were permitted to interview the All-India Committee that had come.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—That was in the case of Emergency Recruitment. The Government of India introduced an Emergency Recruitment Scheme. It was then realised that the citizens of Part B States could not offer themselves for selection as part of that scheme. Then, this question was raised and the proposal was put forward. They said, "well, if you want rights, you must take up responsibi ities also." So, this proposal was put forward. I am just stating these basic facts so that you may have a bird's eye view of the progress of this proposal. I do not want to go into the objects of this proposal as it emanated from the Government of India because they are all mentioned in the scheme that has been placed before the House; and also, if the Hon'ble Members were to read the White Paper on the Indian States, they will find that this subject has been dealt with at great length, and wherefrom they could gather the reasons that have prompted the Government of India to put forward this scheme.

I want to take the House into confidence and read out the decision that the Government of Mysore took on 16-7-49 with regard to this matter when Sir A. Ramaswami Mudaliar was the Dewan, and upon which too many references had been made by an Hon'ble Member on the floor of the House.

"Mysore has a Civil Service based largely on the system prevailing in adjacent provinces under British Indian Administration. The question therefore arises whether, apart from financial commitments, it is possible to introduce outside Mysoreans into the senior scale. But it is felt that the question of selecting officers as senior scale officers and treating them on a par with the rest of the Mysore scale officers would

produce dissatisfaction, as this is a homogeneous service which has been built up in the State and does not present difficulties which a Union States Government presented in this matter. The Mysore Government is of the opinion that it is not desirable to introduce any new elements in the senior scale. So far as the junior scale is concerned, at present Mysore recruits to the Assistant Commissioners' cadre both from the lower ranks and by direct appointment either through competitive examination or by nomination. The Mysore Government is anxious to join in the benefits of the Indian Administrative Service particularly because it will give the subjects of the State opportunity to participate in the administrative service of the Dominion of India................"

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Did you say you were very anxious to join? Otherwise, would you not have the benefit? Even in the previous I. C. S., we were allowed.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—No. If you go back to the previous regime, there were so many things.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Have we no right under the Constitution?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—We cannot have the cake and eat it too.

"Government proposed that 25 per cent of the vacancies arising from time to time in the junior scale may be filled up by candidates of the I.A.S. and the remaining 75 per cent filled up by promotion or by direct recruitment. The officers taken will and at appropriate stages be promoted to the senior scale in the I. A. S. It is therefore unnecessary to earmark any of the appointments or fix any particular number in the senior scale for such officers."

The first decision that we took in regard to this matter one year after the proposals were received from the Government of India was to accept in principle the extension of this scheme to Mysore also and to suggest that the All India Administrative Services in the superior cadre should not be taken straightaway and that we should begin from the beginning *i.e.*, from the junior cadre and thus proceed gradually. According to this decision of the Mysore Government which was communicated to the Government of India, it would take about 25 to 30 years before the scheme in Mysore would be on the same lines as the scheme that was sought to be made applicable to the old provinces or other Part B States. The Government of India did not agree to this position on the plea that this practically amounted to non-participation on the part of the Mysore in the scheme. This is what the Government of India said with regard to this proposal.

"The Mysore Representative stated at the Conference of Chief Secretaries ....

Whom, we had briefed by giving him a resolution which we had passed before he went to Delhi.

"......that the view of his Government was not to participate fully in the I. A. S. scheme, but only to earmark 25 per cent in the cadre of Assistant Commissioners in the junior scale for those who appear for the Indian Administrative Service. This, it was felt by the other members present, amounted to Mysore in effect not participating in the scheme. Mr. so and so suggested that the States Ministry would discuss the matter further with the Chief Minister of Mysore who was present in Delhi at that time."

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Who was the representative of Mysore?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—For the Chief Secretaries' Conference, we had briefed the Chief Secretary. That was the finding of that Conference so far as our proposal was concerned. I happened to be at Delhi at that time and the matter was further taken up with me. It has been pointed out that this Government has not been alert and that they did not put forward the various aspects of the problem before the Government of India, that the financial implications have not been studied, that the interest of the personnel has not been amply safeguarded, etc. I cannot go into all the details, but I will give here the minutes of the meeting held at New Delhi, as transcribed and sent to us by the Government of India.

"The Chief Minister of Mysore first referred to the following points so far as Mysore was concerned."

This was in July 1949 at that Conference.

"The participation of the State in the Indian Administrative Service scheme was accepted in principle."

That was the decision we had taken.

"That there was already a very competent and old Civil Service in the State and the need for immediate introduction of the new system was not felt."

That shows the opinion we have of our Civil Service, and the opinions that have been expressed on the floor of this

House has been very earnestly and duly put forward before the Government of India.

"Thirdly, as there would be no need for wholesale recruitment from outside, it is sufficient that a small portion in the junior scale be set apart for recruitment to the Indian Administrative Service. The participation in a more thorough going manner in the I.A.S. may involve serious financial burdens on the State and it may give rise to claims from other services of India to improve their scales and to improve their emoluments."

In any case some adjustment would be necessary in the rates of income-tax between Mysore and the Central Government."

Incidentally I raised the question as to how the position brought about by not allowing students of Mysore to participate in the competitive examinations held was going to be tackled. All these aspects were duly raised and put forward strongly before the Government of India.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—Supposing at that stage when the Government of India felt that the Mysore Government was in fact not against the principle of the All India Administrative Service, you had taken up the attitude that it was not possible for us to participate...............?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—There was no necessity at that stage to take up that attitude, because the details were not before us. It was sent to us after this conference was over. The copy of the scheme so sent is now before the Hon'ble House. Then we began to apply our minds to the details of the scheme. It will take, I am afraid, more than half an hour for me if I were to take this House through all the detailed stages through which we passed when we considered this scheme.

Sri L. SIDDAPPA.—That is why this resolution has been tabled before this House. If necessary a secret session of this House might be called for and their prior approval obtained.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—So, I am just pointing out these things with a view to disabuse from the minds of certain Hon'ble Members any impression that we have merely said 'yes' to whatever the Government of India put forward with regard to these matters. At every stage we have considered the problem in all its aspects, we have put forward our views, we have discussed the matter and Government have carried on correspondence which is not closed and which is still going on, incidentally if I might say so, with regard to the attitude that we have brought to bear upon this question. I think I have said enough to show that it has not been a case of 'line clear' for any proposal which emanated from the Government of India.

Then, coming to the particular scheme, it has been said; 'you should have come to the House, taken the approval of the House before this principle was accepted.' I will refer the Hon'ble Members to what I was saying about ten minutes back with regard to the set-up in which we work. We have accepted the constitutional position, inaugurated the constitution, accepted the financial integration. What the scheme that is now proposed is very simple, the administrative unification of India. Would it be right, would it be logical, would it be proper, after having accepted all these things that I have stated above, to say that we will have nothing to do with the all India Administrative Services ?

A Voice: Where is the limit for all these ?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Limit? We have got to set the limit. We should decide where we should draw the line. After having accepted the constitutional position, after having accepted the financial integration and transferred certain departments, after swallowing the entire camel, are we to strain at the gnat? We must consider whether it would have been proper to stand out. I would like you to consider this question.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—According to the Constitution it was not obligatory to demand this.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I am coming to that aspect also in the end. I shall deal with the constitutional and the legal aspects at the end.

So the Government of Mysore felt that after having accepted the other fundamental positions there was no

option except to accept in principle the extension of the All India Administrative Service to Mysore State also. Now what is the position? Although, we did not consult the House before accepting the principle, what is the position in India to-day? All the old Provinces have been working under some such scheme from several decades. It was pointed out that this was something new for Part B States. Madras, Bombay, Bengal, Uttar Pradesh, Bihar, all of them had Provincial Civil Services of their own and were participating in the All India Services scheme, then known as the I.C.S., which is now converted into Indian Administrative Services under the new Constitution. That is the only difference. They had their own Provincial services and they are continuing and they have in juxtaposition the All India Services also. What has now been done is to introduce a similar scheme in Part B States. The scheme is while the States might have their own civil services, they might also participate in the All India Administrative Services. All other States have agreed. Would it be possible for Mysore alone to stand out and say "we will have nothing to do with the All India Services"?

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Not until the provision of Article 312 is complied with.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—If the Hon'ble Member has patience, I will come to that. I have considered that aspect also.

So it was under these circumstances that the Government of Mysore accepted in principle the extension of the scheme to Mysore also in company with the rest of the Provinces and the rest of the States. Even today, if I am not disclosing a secret, Mysore is criticised for holding up the whole scheme without finalising it.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—I am glad of it and Mysore should continue to do so.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—That has happened because we are still discussing with the Centre, not because we want to defy the Centre; that is far from our mind, but as the Hon'ble House has expressed itself very clearly during this Session, there are certain very genuine doubts, genuine fears, genuine difficulties attending the problem. Although we have accepted certain positions during the intervening stages, after considering the other matters, we have made representations and raised certain questions and correspondence is still going on. We are in that position today. I submit to the Hon'ble House that it will not be possible to stand out of the scheme altogether. I submit further and say that it may not be possible to stand out of the scheme altogether, and if I am not anticipating events, I say that if any Government of Mysore is prepared to stand out of the scheme altogether, well, they are welcome to do so.

So the whole problem that is before us is one of various details which to my mind are more important than the principle itself. If I were to take you through all these details, I am afraid it will take a long time. But I will refer to one aspect which has been made much of, namely the screening aspect of the scheme; integration, screening—two or three words have been freely used. What is meant by that is: in the very nature of the scheme, in the very nature of the ABC as it were, of the fundamentals of the scheme, you cannot take all the personnel in the service of States into the all-India Administrative Service. It is impossible. It goes against the very fundamental nature of the scheme itself.

Sri L. SIDDAPPA.—Give the dog a bad name and hang it!

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—If you want to dispose of the question by using a strongly worded sentence, you can do it, but thereby you will not be helping it.

In each State you have a particular number of pepole belonging to Administrative Services to man certain posts. It is not all posts that can be manned by the personnel of the AIS. In no province such a thing exists. As I said, Madras, Bombay, Uttar Predesh have all their services

which are called as Provincial Civil Services. A certain proportion of this number has to be taken to the Indian Administrative Services and in no State can the entire services become All India Administrative Services. Certain selections have to take place. Whether we should make the selection by direct recruitment or from among the existing personnel, some selection has to take place.

Janab SYED ABDUR RAHMAN.—Why not they straightaway take them on your recommendation?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Recommendations sometimes are dangerous.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—As though we cannot examine and send our personnel and only they can examine and find out merit!

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Some selection is inevitable. Whether it could be done by a special recruitment board on behalf of the Federal Public Service Commission, or whether it can be made by the Mysore Government, or whether it should take place by some other method, these are matters of opinion; and I would like to indicate to the House that so far as we are concerned, we argued it with the Government of India and they have agreed to take two nominees of the Government of Mysore on the selection board with a view to assist and advise the Selection Board in the matter of selecting these personnel. That is so far as the screening aspect is concerned.

Sri L. SIDDAPPA.—The Board consists of how many members?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Three or four. I want to say that the Board has gone about the selection work in many Provinces. They have selected about—subject to correction—1,000 people in the various Provinces and States. The selection has been from the existing personnel. I may tell again, subject to correction, that in no State or Province there has been any complaint from the civil service personnel with regard to the nature of the selection or with regard to the procedure that has been adopted.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—In Mysore?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—To Mysore they have not yet come. Where selection has already taken place, I am given to understand that there was no cause for dissatisfaction. Out of hundreds of cases, only two cases went in appeal to the Government of India and I have been informed that even in regard to these two cases, a satisfactory solution has been found.

Now we are assured what should be the strength of administrative cadre, senior cadre and junior cadre; what should be the method of promotion from junior cadre to senior cadre; what should be the percentage; how the prospects and other things of the personnel selected have got to be safeguarded. They are all matters of detail regarding which no decisions have been taken. Though no decisions have been taken, they are being reopened and it would be some time before we can arrive at final decisions.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—There are very good reasons for protests not coming from other States. On the one side some States were working on the same status, and on the other Part B States had no civil service. That is the unfortunate position.

Sri T. MARIAPPA (Home Minister).—Travancore had its own Civil Service!

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Travancore had its own Civil Service. Mysore has a Civil Service of its own.

Sri H. SIDDAVEERAPPA (Chitaldrug District—General).—You were good enough to disclose some points in the course of your speech. Under Article 16(4) there is a provision for the reservation of appointments or posts for backward classes. May I know since this is a vital matter, and whispers are in the air, whether directions have been given to waive that article and notwithstanding that article directing how appointments have to be made? Of course I am aware of the constitutional provision, *viz.*, Article 371. Because exemption has not yet been given I want to know if any direction has been given by the Centre under the

Constitution and may I also know whether we are bound by those directions? May I also know whether there is any truth in those whispers that Article 16 (4) has been given a go-by?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—I am afraid the Hon'ble Member is trying to drag me to another issue altogether. If I were to refer and explain the real position, I would be losing the trend of my argument so far as this particular subject is concerned. I may straightaway tell him that there is no direction as such with regard to that matter under the Constitution. I may as well take him into confidence and say that with regard to admissions to colleges and other things which came up before the High Court of Madras and in which they had given a decision, on the basis of that the Government of India have sent a letter to the Government of Mysore as also to the other Governments stating that reservations of seats for students in Colleges on communal considerations and the communal G. O. may be in contravention of the provisions of the Constitution but that we may please keep that in mind and write to them as to what we have done or proposed to do in the matter.

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—It is *sub judice*.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Apart from that, a letter has come. So far as Mysore is concerned admissions for the current year are over. There is no communal G. O. in Mysore of the same kind as that which exists in Madras and so the position here is somewhat different. So we are giving attention to the particular aspect of the matter. It is not as if it is a direction to obey but it is merely a letter making suggestions for our consideration. With regard to admissions and also recruitment, it is true that the Government of India have addressed a letter to the Government of Mysore drawing attention to article 16 (1) whereby there should be no differentiation in the fundamental right and also to article 16(4) which empowers the States concerned to frame their own rules with a view to safeguard and to provide opportunities for the backward classes for sufficient representation in the services. So to both these sub-articles of article 16 the attention of the Government of Mysore has been drawn and it is suggested that till the backward classes are duly defined by the President of the Union, reservation and other things which we are pursuing all these years may be considered and the Government of India informed as to what we are doing in this particular aspect. Such a communication we have received and it is not in the nature of a direction. The whole aspect has been engaging the attention of the Government of Mysore. It is a very important aspect and so far as we are concerned, I may assure the Hon'ble House that we are not taking any decision without considering in detail all the implications of this particular problem.

Coming back to the subject I was referring, as I said, this is not the time to going into details. The Government of India have assured us that no notification or order on their part would be made without consulting the Government of Mysore, without discussing the various details once again with the representatives of the Government of Mysore, without a line clear from us, and that they would not do anything in the nature of a final act. That assurance we have got from the Government of India and it would reassure the Hon'ble Members somewhat. This is the position.

The legal aspect has been raised and particular reference has been made to article 312 of the Constitution of India. I may say that this proposal *viz.*, the extension of all India Administrative Service to Mysore and other Part B States was initiated before the new Constitution was inaugurated. It was the idea of the Government of India to bring about this integration before the 26th of January 1950 with a view to make a provision in article 312 applicable to Part B States. That was their original intention. As the House was aware this integration did not come about before 26th January so far as Part B States were concerned. It was left over and we are tackling the problem

now. So this aspect has got to be examined now. Article 312 has been quoted by the Hon'ble Member Sri A. Bheemappa Naik that no all India services can be created unless it is agreed to by a two-thirds majority in the Council of States. This legal aspect has got to be examined and I am not in a position to say straightaway as to what attitude we can take regarding the same. *Prima facie* I can say that there is not that compelling nature about that from the legal point of view, in the sense that we have got to accept this scheme which has been put before us by the Government of India. The matter has been engaging our attention. From that point of view, what stand we could take up keeping in mind all the other relevant aspects and to what extent we could pursue the same need close examination and I am not in a position now and here to say as to what exactly the legal position is. I can however assure the Hon'ble Members that that aspect will be gone into and the matter will be taken up with the Government of India because if it is going against the Constitution, the Government of India also have to take note of it and go about in such a way as to satisfy the requirements of the Constitution by which they are also bound. So this is a matter which has got to be tackled not only by ourselves but also by the Government of India and I may assure the Hon'ble House that almost immediately we will take up this question and find out where exactly we stand from the legal point of view. As indicated earlier this scheme was to have come into operation nearly one year and a half ago; before the new Constitution came into effect. The Selection Board ought to have come to Mysore more than one year and a half back and all adjustments should have taken place well by now. But owing to various difficulties of the nature raised by the Hon'ble Members, which we have ourselves raised, which the State's representatives have raised, it has not been possible to finalise it. The whole thing is still pending. The Recruitment Board is expected to come here in the usual course, if no other complications intervene, in October or thereabouts. That is where we stand now.

The resolution of the Hon'ble Member Sri Bheemappa Naik says that nothing should be done without prior consultation of the House and that unless the implications are explained and approved by the House we cannot go further.

Sri L. SIDDAPPA.—Not that you cannot go further. Initiate and if you come to any final agreement, you please place it before the House and obtain its approval.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—Regarding that I state only this. So far as Part B States are concerned the House is well aware that the principle has been accepted by the Government. There is no question of getting out of that commitment of trying to take up a stand and saying "we will not touch your scheme with a pair of tongs; we stand aside isolated".

Sri L. SIDDAPPA.—We do not want to embarrass you either. You only explain the implications of the scheme.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—It is not only a question of embarrassment and delicacy but I go further and say that in the best interests of Mysore it is not desirable to stand out of the scheme altogether. It is not as if I am taking a stand that we have accepted the principle, that therefore we are helpless and we cannot get out of it. It is not that attitude that we are taking. If tomorrow we have another opportunity to reconsider and take a decision in the matter I for one would go again to the same position. After considering all the aspects I would come to the decision that in principle it would not be desirable to go against the scheme and completely stand out of it.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—In spite of the opinion expressed here?

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—This is the position and I am afraid the Resolution as it is worded cannot be accepted by the Government. The Government have taken note of all the views so strongly and ably expressed by the Hon'ble Members who have participated in this debate. They are

also aware of the recent representations put forward by the Mysore Civil Service Association with regard to their future and with regard to various details of the scheme. During the interpellation stage I said that the Government of Mysore did not consider it necessary to consult the Mysore Civil Service. I thought it would not have been desirable to consult the Service in the earlier stage itself. There is nothing unconstitutional or improper in such a course. I find from the concerned file that the Government of India themselves suggested at one stage that the views of the Mysore Civil Service may be ascertained before the scheme was finalised and we ourselves wanted to do at one stage. We wanted to consult the Mysore Civil Service Association and Officers with regard to the details and before we initiated in the matter, the Civil Service Association itself has come forward and given its views. There is nothing wrong or improper about it. And I am glad that the views of the Mysore Civil Service Association are before us before we finalise the scheme. So I want to assure the House once again that while we cannot dissociate ourselves or get out of the principle which we have accepted already, which I must submit is sound on merits, with regard to all other detailed aspects of the scheme we are still under negotiation and before a final agreement is reached, I do hope that this House will have an opportunity to consider the matter. (Cheers). We shall represent, we shall bring to the notice of the Government of India as to what this House feels about this matter and we shall also bring to the notice of the Government of India all opinions expressed regarding this matter both by the public and in the press and we shall leave no stone unturned to get as much satisfaction as possible with regard to this problem. I think this assurance may satisfy the Hon'ble Mombers and I hope the Hon'ble mover will after the assurance that I have given, like to withdraw his resolution.

Finally I want to say one or two things. During these three years the Mysore Government, so also other Governments in India, particularly the Governments in Part B States, have had to face very complex problems. I feel that no administration in the previous decades has had to face such vast, complex and fundamental problems. Almost a new problem has arisen every month or every second day. This Government has been called upon to shoulder the responsibility at a crucial stage. It was not a case of carrying on the routine administration; it was not a case of carrying on the administration without reference to the currents and cross-currents of the nascent democracy. It is under these circumstances that the Mysore Government has had to face the various problems that have come up from time to time—political, constitutional, financial, administrative. natural and so many other problems. I want to appeal to the Hon'ble Members to bear with this Government. I want to make an appeal to them to educate the public also with regard to this matter. Because I am anxious not so much from the view-point of the Government but that a democratic tradition should be established in the country. Various decisions have had to be taken. There was no time to go through certain procedure in certain cases. Decisions had to be taken and the Government had to summon its courage to take decisions and then face the Legislature. It was done not with any disregard or with any idea of slighting the Legislature or public opinion. Not at all. But as a democratic Government, as a responsible Government we had the courage to take decisions and then face the Legislature and public opinion and say "Here, you representatives, we have taken these decisions. It is open for you to accept them or reject them.' If you had rejected them, all of us would not have been in office for a single minute. I am not speaking with any spirit of defiance. In all democratic countries, these things happen. In all democratic Governments decisions are taken on vital issues before approval of the Legislature is sought, and then the Legislature is faced either to ratify or reject them.

This is not a novel procedure, not a procedure which defies democratic principles or traditions. This is not a procedure which sets at naught well established democratic traditions.

Sri L. SIDDAPPA.—Not an ordinary tradition also.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—If I had time I would have covered this aspect. But I hope to take some other opportunity to do so. The Government of India took their decision on devaluation, a very important matter on which the economy of the whole of India depended. They had to take the decision on devaluation and then they went to the Legislature and said. 'Here we have taken a decision.' we want your approval." Take another instance. Take the attitude of the Government of India regarding Korean episode. The Hon'ble the Prime Minister...........

Sri L. SIDDAPPA.—Before concluding an agreement, you please take us into confidence especially when the Legislature makes a request.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—There is no desire on the part of the Government to baulk the Legislature of its rights. There is no desire on the part of the Government to take a final decision without consulting the Legislature. What I was saying is, in certain stages the Government should take responsibility to take the decision and then come before the Legislature. I do not say it should be invariably the procedure. On certain occasions we have got to do it. Things have got to move and I can give several instances both in the Constitution of the United Kingdom and in the Constitution of the United States of America and so many countries where decisions have been taken and the Legislatures thereafter faced either for approval or otherwise. So far as this is concerned, we have taken a decision on principle and as I have already said, regarding details nothing final has been settled.

One other thing I would like to advert to again. That is the relationship between the Centre and the Units. No doubt we the Mysore Government have proceeded on certain basis during all these years. Our approach to these problems has been clear-cut and defined and there is no doubt in this matter whatsoever. We have taken our decisions on the main principle, *viz.*, of safeguarding the interests of India as a whole. Though at one time we felt we are surrendering certain powers, we have done it with our eyes open. There is a whispering campaign, not campaign but criticism which is becoming more and more vocal from day to-day..................

Sri H. B. GUNDAPPA GOWDA.—More audible.

Sri K. CHENGALARAYA REDDY.—.....................that this attitude has brought irretrievable harm to Mysore and that Mysore is nowhere in the picture to-day. My reply to that once again is this. To-day Mysore is not in a worse position than any other Unit of the Government of India. Mysore's status either in the political plane or in the constitutional or administrative plane is on the same par not merely with any of the Part B States but with all the other States in the whole of India. We are all either swimming together or sinking together. Let it not become an issue between the Centre and the Unit. We have not yet reached a stage when we can raise this issue, if I may say so, with impunity and with a certain amount of gusto about it; we have not reached a stage in the affairs of our country to approach this problem from that point of view. We feel on several occasions that we have given up our rights, that certain harm has accrued to the Units because of this integration of things and all that. The remedy is not to cut the ground under your feet. The remedy is to take note of the fact, to take it up with the Government of India and to bring to their notice as to what is happening and then to get it rectified. If the Centre becomes over-bearing,—which God forbid, it will never happen—if because of the change of leadership in the Centre things go worse, if because of any other consideration things become so intolerable in any part of the country that it will not be possible for us to group with them, then, as I have already said, public opinion is there;

the leadership is there; fight on the constitutional plane is there, the ballot-box is there. There are so many constitutional devices by using which we can rectify the evils that creep into the system. If the Constitution goes wrong and if they do not work it properly, then democracy is there to rectify. Then let us face these problems. As time passes, as issues arise, as complications arise, we can face them. If to-day one or two things have happened, one or two issues have come up, we need not worry ourselves and say that the whole fabric has come down and everything is ruined and become irretrievable. We have not become so faint-hearted. Let us be brave and as brave men, let us face the issues as and when they arise in the best interest of not only the Unit like Mysore but of India.

With these words, I once again appeal to the Hon'ble Member to withdraw his resolution. (Loud applause).

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Sir, I am very happy that this resolution has drawn out from our Leader very important matters relating to India as a whole and Mysore in particular. Though he has not accepted this resolution in so many words, he has accepted every word of it in principle and in spirit. I do not think therefore any purpose will be served...............

Sri L. SIDDAPPA.—He is making a statement.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member cannot make any statement at this stage.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—I am not pressing the resolution.

The Resolution was, by leave of the House, withdrawn.

Statement by the Speaker re: need for giving notice of amendments in time.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು).—ಈ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳಿಸಲು ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರು ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಸದಸ್ಯರು ಮಸೂದೆಗಳಿಗೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಆದರೂ ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ತಳ್ಳಿಹಾಕಲಿಷ್ಟಪಡದೆ ಕಾಲ ಪರಿಮಿತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಈ ಸಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ನಿಬಂಧನೆಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಮುದ್ರಿಸಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಿಲ್ಲದೆಹೋದರೆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಸಲು ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಳಿಸಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪನವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಒಂದು ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ನಮಗೆ ಸಮನ್ಸ್ ಬರುವುದರಲ್ಲೂ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಅಧಿವೇಶನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಏನೇನು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ನಾವೂ ಸರಿಯಾಗಿ ತಯಾರಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಈ ಸಾರಿ ನಮಗೆ ಸಮನ್ಸ್ ಬಂದಿರುವುದು ಕೇವಲ ಡೀಲಿಮಿಟೇಷನ್ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಸರಿಯಾಗಿ Rules ಓದಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

Prorogation of the Session.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಪ್ಪನವರು).—ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾರಾಜರವರ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಈಗ ಓದುತ್ತೇನೆ.

"In pursuance of sub-clause (b) of Clause (2) of Article 174 of the Constitution of India, I, Jaya Chamaraja Wadiyar, Maharaja of Mysore, do hereby prorogue the Session of the Legislative Assembly on the conclusion of its business on Monday the 4th September 1950."

The Assembly now stands prorogued.

The Assembly was prorogued at Thirty-four Minutes past Two of the Clock.

WD 2204—GPB—550—16-11-50.

INDEX

OF THE

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

Vol. II.—28th August to 4th September 1950.

A

ACHARYA, Sri G. A.—

Electricity (Taxation on Consumption) Bill, 1940.
Motion to consider. 351, 352-353, 354, 356.

Question (Supplementary) *re*—

Medical Officer to the Sri Jayachamarajendra Institute of Indian Medicine. 226.
Rural Industrialisation. 72

Rajpramukh's Speech.

Debate on Address in reply and amendment. 46, 49, 63, 82-84, 89.

Resolution *re*—

Introducing the Indian Administrative Service Scheme into Mysore after approval by the Legislative Assembly. 259.
Levying sales-tax at a single point in Mysore. 243, 244.
Payment to the raiyats at the time of acquisition as encouragement to grow more foodstuffs. 247.

Special Motion *re*—

Delimitation of Constituencies. 139.

ACQUISITION—

Question *re*—

—— of Survey No. 155/3 in Chiknaikanhalli Kasaba for Chiknaikanhalli Town Extension. 217-220.

ACTS—

Assent of the Rajpramukh His Highness the Maharaja to ——. 8-9.

ADDRESS—

Question *re*—

Dress to be worn by Officers of Government, Ministers and Legislative Assembly Members on the occasion of the —— of the Rajpramukh to the Assembly. 282-284.

Report of the —— to the Assembly by the Hon'ble Speaker. 8.
Text of —— by the Rajpramukh, His Highness the Maharaja. 1-8.

ADMISSION—

Question *re*—

Refusal of —— to students in Colleges. 288-289.

ADULT LITERACY DEPARTMENT—

See 'Department'.

AGREEMENT—

Question *re*—

—— between the Madras and the Mysore Governments to share the waters of Cauvery. 169-170.
Steps taken under the Indo-Pakistan ——. 173

AID—

Question *re*—

—— from the Centre for Grow More Food Campaign. 307.

ALIENATED VILLAGES (PROTECTION OF TENANTS AND MISCELLANEOUS PROVISIONS) BILL, 1950—
See 'Bill (s)'.

ALIENATED VILLAGES (PROTECTION OF TENANTS AND MISCELLANEOUS PROVISIONS) ORDINANCE, 1950 (No. III OF 1950)—
Statement laid on the Table. 9.

ALLOTMENT—

Question *re*—

—— for purchase of service stamps for 1950-51. 306-307.
—— of food ceiling quota for Mysore by the Government of India. 126-127.

ALLOWANCE—

Question *re*—

Dearness —— to Labourers. 313.

AMENDMENT—
Fixing time-limit for receipt of notice of —— to the Special Motion *re* Delimitation of Constituencies. 63.

AMRITMAHAL CATTLE—

Question *re*—

——in the State and the area of Kaval reserved for them. 166-168.

AMRITMAHAL KAVALS—

Question *re*—

——. 284.
Terms of grant of ——. 284-285.

ANNOUNCEMENT—
—— by the Speaker *re* Nominations to the Panel of Chairmen. 84.
—— by the Speaker *re* Personnel to the Committee of Petitions. 34.
—— by the Speaker *re* time-limit for receipt of notice of amendment to the Special Motion *re* Delimitation of Constituencies. 63.

ANTI-CORRUPTION DEPARTMENT—
See 'Department'.

APPEALS—

Question *re*—

Review of —— and Revision Petitions by the present Revenue Minister. 374-376.

APPOINTMENTS—

Question *re*—

—— in Government Silk Filature Factory. 280.

APPROPRIATION ACT, 1950 (II OF 1950)—
Assent of the Rajpramukh His Highness the Maharaja to ——. 9.

AREAS—

Question *re*—
Irregular spraying of D.D.T. in Malnad ——. 312.
Quantity of foodgrains procured and distributed in statutory rationed —— in the State. 289.

ASSEMBLY PROCEEDINGS—
Statement by the Speaker *re* publication of the ——. 34-35.

ASSISTANT DIRECTORS OF AGRICULTURE—

Question *re*—
Appointment of ——. 125-126.

AYURVEDIC SYSTEM (S)—
Question *re*—
Development of Unani and —— of Medicine in India. 265-267.

B

BANDI GOWDA, Sri A. G.—

Question (Supplementary) *re*—
Medium of instruction in educational institutions in the State. 229.

BANGALORE DISTRICT—

See 'District'.

BANGALORE SURVEY BILL, 1950—

See 'Bill (s)'.

BANKS—

Question *re*—
Lift irrigation pumps to villages on the —— of Tunga Bhadra. 288.

BAR—

Question *re*—
Recruitment from the —— to the Bench after the advent of Responsible Government. 127-128.

BASAPPA, Sri C. R.—

Nomination of —— as a member on the Committee on Petitions. 34.

BEGGAR RELIEF SCHEME—

Question *re*—
Expansion of —— to principal towns of the State. 313.

BENCH—

Question *re*—
Recruitment from the Bar to the —— after the advent of Responsible Government. 127-128.

BETTING TAX (AMENDMENT) ACT, 1950 (III OF 1950)—
Assent of the Rajpramukh His Highness the Maharaja to ——. 9.

BETTING TAX (AMENDMENT) ORDINANCE, 1950 (No. II OF 1950)—
Statement laid on the Table. 9.

BETTING TAX (SECOND AMENDMENT) BILL—
See "Bill(s)".

BHASHYAM, Sri K. T. (Minister for Law and Labour)—

Alienated Villages (Protection of Tenants and Miscellaneous Provisions) Bill, 1950.
Motion to consider. 369.

Answer to Question *re*—
Establishment of Borstals and Children's Homes. 115-116.
Expansion of Beggar Relief Scheme to principal towns of the State. 313.
Handing over the State Telephone system to the control of the Government of India. 115.
Irrigation wells surveyed in a few taluks of Chitaldrug District and supply of electricity. 128-131.
Labour Probationers. 289.
Loan from Government of India for developing electricity in the State. 298.
Ordinances promulgated between the last and the present Sessions of the Assembly. 163.
Preparation and printing of electoral rolls connected with next General Elections. 220-221.
Recruitment from the Bar to the Bench after the advent of Responsible Government. 127-128.
Rural electrification in the State. 78-80.
Separate Secretariat for the Legislature of the State. 224.
Separation of the Judiciary from the Executive. 77-78.
Supply of electricity in Kolar District. 289.
Supply of power to irrigation pumps in Kolar District. 307.
Supply of electricity to Kodihalli, Kolliganahalli and other villages in Kankanhalli Taluk. 80.
Supply of electricity to villages in the State for the last three years. 323-324.
Supply of engines and pumping sets. 222-224.

Code of Civil Procedure (Amendment) Bill, 1950—
Introduction of ——. 81.
Motion to consider. 374-375.
Motion to pass. 375.

Electricity (Taxation on Consumption) Bill, 1950—
Introduction of ——. 81.
Motion to consider. 208-209, 210-213, 350, 351, 353, 354, 355-360.

Laying on the Table of Ordinances promulgated after the last session. 9.

Rajpramukh's Speech.
Debate on Address in reply and amendment. 95-96.

Resolution *re*—
Trouble by monkeys and goats to farmers. 233.

Special Motion *re*—
Delimitation of constituencies. 100-109, 111, 112, 113, 133, 134, 139, 144, 148, 149, 153, 154, 157, 180, 181, 191, 194.

BHEEMAPPA NAIK, Sri A.—

Discussion on the walk-out by opposition Members. 38.

Nomination of —— as member of Select Committee on Sales Tax (Amendment) Bill. 207.

Question *re*—
Commission allowed to Multi-purpose Co-operative Societies for selling kerosene oil tins. 290.
Extension of the Indian Administrative and Police Services Schemes to the States. 17, 19-21.

Irrigable Tanks in the State. 290.
Irrigation wells surveyed in a few taluks of Chitaldrug District and supply of electricity. 128-130.
Levying Sales Tax at a single point. 75.

Question (Supplementary) *re*—

Acquisition of Survey No. 155/3 in Chiknaikanhalli Kasaba for Chiknaikanhalli Town Extension. 219.
Agreement between the Madras and the Mysore Governments to share the waters of Cauvery. 169.
Amritmahal Cattle in the State and the area of Kaval reserved for them. 166-167.
Extension of Road Transport Service throughout the State. 119.
Grant of titles and public service medals in Mysore. 65-66.
Number of Primary, Middle and High Schools in the State. 274.
Rural Industrialisation. 70-71.
Shortage of fodder in Chitaldrug District. 175-176.
Steps taken under the Indo-Pakistan Agreement. 173.

Rajpramukh's Speech—

Debate on Address in reply and amendment. 51-54, 86.

Report of the Committee of Privileges—

Motion to approve. 195-196, 197.

Resolution *re*—

Introducing the Indian Administrative Service Scheme to Mysore after approval by the Legislative Assembly. 253-257, 381, 383, 385-386, 391, 393, 394, 396, 399.
Levying sales tax at a single point. 244, 245.
Payment to the raiyats at the time of acquisition as encouragement to grow more foodstuffs. 251-252.
Requesting the Central Government to grant subsidy on food imports into Mysore. 237-239, 240.
Trouble by monkeys and goats to farmers. 234.

Special Motion *re*—

Delimitation of Constituencies. 112.

BILL(S)—

Alienated Villages (Protection of Tenants and Miscellaneous Provisions) —— 1950—

Introduced. 81.
Motion to consider. 360-374.
Consideration of—
Clauses 2 to 13. 374.
Clause 1. 374.
Title and Preamble. 374.
Motion to pass. 374.

Bangalore Survey ——, 1950—

Motion to withdraw. 195.
Presentation of Select Committee Report. 81.

Betting Tax (Second Amendment) ——, 1950—

Introduced. 81.
Motion to consider. 197-203.
Consideration of—
Clauses 1, 2 to 4. 24.
Title and Preamble. 24.
Motion to pass. 24.

Code of Civil Procedure (Amendment) ——, 1950—

Introduced. 81.
Motion to consider. 374-375.

Consideration of—

Clauses 1 to 4. 375.
Title and Preamble. 375.
Motion to pass. 375.

Contingency Fund ——, 1950—
Introduced. 81.
Motion to consider. 207-208.
Consideration of—
Clauses 1, 2 to 4. 208.
Title and Preamble. 208.
Motion to pass. 208.

Electricity (Taxation on Consumption) ——, 1950—
Introduced. 81.
Motion to consider. 208-213, 348-359.
Consideration of—
Clauses 2 to 7. 359.
Clause 1. 359.
Title and Preamble. 360.
Motion to pass. 360.

Recommendation by Rajpramukh for introduction of —— before the Assembly. 32.

Sales Tax (Amendment) ——, 1950—
Introduced. 81.
Motion to consider. 204-205.
Motion to refer. 205-207.

Warehouses ——, 1950—
Introduced. 81.
Motion to consider. 375.
Motion to refer. 376.

BORANNA GOWDA, Sri B. N.—

Nomination of —— as member of the Committee on Petitions. 34.
Nomination of —— as member of the Delimitation Committee. 194.
Nomination of —— as member of Select Committee on Warehouse Bill, 1950. 376.

Question *re*—
Amritmahal Cattle in the State and the area of Kaval reserved for them. 166.
Amritmahal Kavals. 284.
Doctorate Degree-holders in the Mysore University. 285.
Imprest amount with the Chairman of District and Taluk Development Committees. 287.
Industrial and Dairy Improvement Loans. 342-343.
Terms of grant of Amritmahal Kavals. 284-285.
Working of dairy farms in the State. 168-169.
Working of Railway Out-Agencies. 287.

BORSTAL (S)—

Question *re*—
Establishment of Borstals and Children's Homes. 115-116.

BUILDING—

Question *re*—
—— for Regulated Market at Davangere. 288.

BUILDING WORKS—

Question *re*—
Progress of —— undertaken by Government. 290-297.

BUS ACCIDENTS—

Question *re*—
Number of —— and action taken in that behalf. 345-346.

BUS LICENSES—

Question *re*—

Granting of ——. 343-345.

BYE-ELECTIONS—

Motion for Adjournment—

Alleged official influence in the recent —— to the Legislative Assembly. 32-33.

C

CAUVERY WATERS—

Question *re*—

Agreement between the Madras and the Mysore Governments to share the ——. 169-170.
Control of ——. 309.

CENTRAL GOVERNMENT—

Resolution *re*—

Requesting the —— to grant subsidy on food imports into Mysore. 237-240.

CENTRAL MUSLIM ASSOCIATION—

Question *re*—

Resolution of ——, Bangalore, regarding grant-in-aid to students. 306.

CHAIRMEN—

Question *re*—

Imprest amount with the —— of District and Taluk Development Committees. 287.

CHANDRASEKHARAIYA, Sri D. H.—

Betting Tax (Second Amendment) Bill—

Motion to consider. 202.

Electricity (Taxation on Consumption) Bill, 1950—

Motion to consider. 209.

Nomination of —— as member of the Committee to advise on the provisions for the formation of Legislature Secretariat. 347.

Question *re*—

Establishment of Borstals and Children's Homes. 115-116.
Extension of the Indian Administrative and Police Services Schemes to the States. 17.
Implementation of Grow More Food Scheme and progress made in 1949-50 up-to-date. 299.
Medium of instruction in educational institutions in the State. 227-228.
Preparation and printing of electoral rolls. 220.
Recommendations of the Land Revenue Revision Enquiry Committee. 122.
Survey of areas uncultivated due to inadequacy or rains. 276.

Question (Supplementary) *re*—

Development of Unani and Ayurvedic systems of Medicine in India. 266-267.
Grant of titles and public service medals in Mysore. 66.
Irrigation wells surveyed in a few taluks of Chitaldrug District and supply of electricity. 130.
Number of Primary, Middle and High Schools in the State. 273.
Report of the Committee of Privileges. 196-197.

Sales Tax (Amendment) Bill—

Motion to refer. 206.

Special Motion *re*—

Delimitation of Constituencies. 104, 140, 157, 180-183, 190,

CHANNABASAPPA, Sri H. M.—

Alienated Villages (Protection of Tenants and Miscellaneous Provisions) Bill, 1950—

Motion to consider. 366-367.

Fixing a time-limit for debate on Special Motion *re* Delimitation of Constituencies. 132.

Nomination of —— as member of the Delimitation Committee. 194.

Question (Supplementary) *re*—

Allotment of food ceiling quota for Mysore by the Government of India. 127.
Amritmahal Cattle in the State and the area of kaval reserved for them. 168.
Crushing of sugarcane under Visvesvaraya Canal in 1948-49. 217.
Dress to be worn by Officers of Government, Ministers and Legislative Assembly Members on the occasion of the Address of the Rajpramukh to the Assembly. 283-284.
Extension of the Indian Administrative and Police Services Schemes to the States. 24-25.
Extension of Road Transport Service throughout the State. 119.
Failure of sugarcane crop in the Visvesvaraya Canal area and loss to the Mandya Sugar Company and the raiyats. 74.
Medical Officer to the Sri Jayachamarajendra Institute of Indian Medicine. 227.
Medium of instruction in educational institutions in the State. 229.
Number of Primary, Middle and High Schools in the State. 272-273.
Private agencies for assisting the Special Officer for Fuel Supply to Bangalore City. 124.
Recruitment from the Bar to the Bench after the advent of Responsible Government. 128.
Review appeals before the present Government. 278.
Rural Industrialisation. 71-72.
Steps taken for setting up a Public Service Commission in Mysore. 165.

Rajpramukh's Speech—

Debate on Address in reply and amendment. 42, 57-61.

Resolution *re*—

Introducing the Indian Administrative Service Scheme into Mysore after approval by the Legislative Assembly. 261.

Special Motion *re*—

Delimitation of Constituencies. 143-145.

CHANNABYRE GOWDA, Sri B.—

Alienated Villages (Protection of Tenants and Miscellaneous Provisions) Bill, 1950—

Motion to consider. 371-372, 374.

Electricity (Taxation on Consumption) Bill, 1950—

Motion to consider. 355.

Fixing a time-limit for debate on Special Motion *re* Delimitation of Constituencies. 131-132.

Oath of Allegiance. 8.

Question (Supplementary) *re*—

Medical Officer to the Sri Jayachamarajendra Institute of Indian Medicine. 227.

Number of Primary, Middle and High Schools in the State. 273-274.

Rajpramukh's Speech—

Debate on Address in reply and amendment. 61-62, 94.

Resolution *re*—

Trouble by monkeys and goats to farmers. 235.

Special Motion *re*—

Delimitation of Constituencies. 151-152.

CHENGALARAYA REDDY, Sri K. (Chief Minister)—

Answer to Question *re*—

Determination of the period of service of High Court Judges. 326.
Dress to be worn by Officers of Government, Ministers and Legislative Assembly Members on the occasion of the Address of the Rajpramukh to the Assembly. 282-284.
Expenditure by Ministers for travels in and outside Mysore for 1949-50. 308.
Extension of the Indian Administrative and Police Services Schemes to the States. 11-32.
Ministers' visits to places outside Mysore. 327.
Post-war schemes sanctioned by Government. 340.
State guests invited from 1st July 1946 to date. 340.
Termination of services of Sri R. Puttaraj Urs. 327, 347.

Laying on the Table Postponed Questions and Answers. 326.

Rajpramukh's Speech—

Debate on Address in reply and amendment. 43-44, 61.

Request for presenting the Public Accounts Committee Report before the House. 325.

Resolution *re*—

Introducing the Indian Administrative Service Scheme to Mysore after approval by the Legislative Assembly. 377, 379, 380, 382, 383, 385, 386-399.

Special Motion *re*—

Delimitation of Constituencies. 148, 150, 181, 191.

CHENNIGARAMIAH, Sri R. (Minister for Local Self-Government)—

Answer to Question *re*—

Acquisition of Survey No. 155/3 in Chicknaikanhalli Kasaba for Chiknaikanhalli Town Extension. 217-220.
Income from forest produce in Kolar District. 289.
Non-utilisation of funds by K.G.F. Sanitary Board for construction of tiled roof houses. 313-314.
Number of Municipalities in the State receiving extension of their term. 177-179.
Reconstruction of K.G.F. Sanitary Board. 314.

Bangalore Survey Bill, 1950—

Motion to withdraw. 195.
Presentation of Select Committee Report. 81.

Betting Tax (Second Amendment) Bill—
Motion to consider. 201.

CHICKNAIKANHALLI TOWN—

See "Extension."

CHILDREN'S HOMES—

Question *re*—

Establishment of Borstals and ——. 115-116.

CHITALDRUG DISTRICT—

See "District."

CHOLERA EPIDEMIC—

See "Epidemic."

CITY OF BANGALORE IMPROVEMENT (AMENDMENT) ACT, 1950 (IX OF 1950)—

Assent of the Rajpramukh His Highness the Maharaja to ——. 9.

CITY OF BANGALORE MUNICIPAL CORPORATION (AMENDMENT) ACT, 1950 (XVII OF 1950)—

Assent of the Rajpramukh His Highness the Maharaja to ——. 9.

CITY MUNICIPALITIES (AMENDMENT) ACT, 1950 (XIII OF 1950)—

Assent of the Rajpramukh His Highness the Maharaja to ——. 9.

CITY MUNICIPALITIES (SECOND AMENDMENT) ACT, 1950 (XVI OF 1950)—

Assent of the Rajpramukh His Highness the Maharaja to ——. 9.

CODE OF CIVIL PROCEDURE (AMENDMENT) BILL, 1950—

See "Bill (s)."

COLLEGES—

Question *re*—

Refusal of admission to students in ——. 288-289.

COMMISSION—

Question *re*—

—— allowed to Multi-purpose Co-operative Societies for selling kerosene oil tins. 290.

COMMITTEE—

—— to advise on the provisions for the formation of a separate Legislative Secretariat. 347.

Estimates Committee. 348.

Question *re*—

Imprest amount with the Chairmen of District and Taluk Development ——. 287.

Recommendations of the Land Revenue Revision Enquiry ——. 122.

COMMUNAL RIOTS—

Question *re*—

Compensation to sufferers in —— after October 1947. 309.

COMPENSATION—

—— to sufferers in communal riots after October 1947. 309.

CONTINGENCY FUND BILL, 1950—

See "Bill (s)."

CONTROL—

Question *re*—

—— of Cauvery waters. 309.

Handing over the State Telephone system to the —— of the Government of India. 115.

CO-OPERATIVE FARMING SOCIETIES—

See "Societies."

COTTAGE INDUSTRIES—

Question *re*—

Inspectors of ——. 76-77.

CULTIVATION—

Question *re*—

Hiduvali lands in the State and the extent of —— in them. 310.

D

DAIRY FARMS—

Question *re*—

Working of —— in the State. 168-169.

DAIRY IMPROVEMENT LOANS—

See "Loans."

DASAPPA, Sri H. C. (Minister for Finance and Industries)—

Nomination of —— on the Committee to advise on the provisions for the formation of a separate Secretariat. 347.

Answer to Question *re*—

Allotment for purchase of service stamps for 1950-51. 307.
Crushing of sugarcane under Visvesvaraya Canal in 1948 and 1949. 216-217.
Dearness Allowance to Labourers. 313.
Failure of sugarcane crop in the Visvesvaraya Canal area and loss to the Mandya Sugar Company and the raiyats. 73-75.
Grant of Industrial loans and their recovery. 305.
Grant of titles and public service medals in Mysore. 65-67.
Indianisation of the Kolar Mining Companies. 298.
Industrial and Dairy Improvement Loans. 342-343.
Industrial loans to private individuals for the last three years. 324.
Inspectors of Cottage Industries. 77.
Levying Sales Tax at a single point. 75-76.
Loans to major industrial concerns in the State. 341-342.
Loan sanctioned since 1947 for encouraging private industries. 317-321.
Loans to textile mills in the State. 298.
Manufacture of survey instruments in the Electric Factory. 340-341.
Recruitment of Industries Probationers. 322.
Rural Industrialisation. 68-72.
Steps taken to start an Industrial Finance Corporation in the State. 215-216.

Betting Tax (Second Amendment) Bill, 1950—

Introduction of ——. 81.
Motion to consider. 197, 198, 199, 203.
Motion to pass. 204.

Contingency Fund Bill, 1950—

Introduction of ——. 81.
Motion to consider. 207-208.
Motion to pass. 208.

Fixing a time-limit for debate on Special Motion *re* Delimitation of Constituencies. 132.

Nomination of —— as member of the Committee to advise on the provisions for the formation of Legislative Secretariat. 347.

Rajpramukh's Speech—

Debate on Address in reply and amendment. 49, 95, 96-100.

Resolution *re*—

Introducing the Indian Administrative Service Scheme into Mysore after approval by the Legislative Assembly. 255, 257, 258, 260, 261, 262.
Levying sales tax at a single point in Mysore. 243-246.
Requesting the Central Government to grant subsidy on food imports into Mysore. 240.
Trouble by monkeys and goats to farmers. 233.

Sales Tax (Amendment) Bill, 1950.

Introduction of ——. 81.

Motion to consider. 204-205.
Motion to refer. 205-207.

Special Motion *re*—
Delimitation of Constituencies. 133, 136.

DAVANGERE—

Question *re*—
Building for Regulated Market at ——. 283.

D.D.T. SPRAYING—

Question *re*—
Irregular —— in Malnad areas. 312.

DEARNESS ALLOWANCE—
See "Allowance."

DEBATE—
Fixing a time-limit for —— on Special Motion *re* Delimitation of Constituencies. 131.

DELIMITATION OF CONSTITUENCIES—
Fixing time-limit for receipt of notice of amendment to the Special Motion *re* ——. 63.

Special Motion *re*—
——. 100-113, 131-161, 180-195.

DEPARTMENT (S)—

Question *re*—
Pending enquiries in the Anti-Corruption ——. 308.
Purchase of vehicles for the use of Road Transport and other —— of Government. 337-339.
Tagging on the Adult Literacy —— to the Education Department. 322.

DEPORTATION—

Question *re*—
—— of Muslim families who had entered India with faked permits. 170-172.

DEPRESSED CLASS STUDENTS—

Question *re*—
Scholarships to —— in the State. 313.

DISTRICT—

Question *re*—
Drawal of pay of Revenue Surveyors of Taluks in Bangalore ——. 284.
Income from forest produce in Kolar ——. 289.
Irrigation wells surveyed in a few taluks of Chitaldrug —— and supply of electricity. 128-131.
Shortage of fodder in Chitaldrug ——. 173-176.
Subsidy wells in Kolar ——. 306.
Supply of power to irrigation pumps in Kolar ——. 307.
Supply of electricity in Kolar ——. 289.

DISTRICT BOARD—

Question *re*—
High Schools opened by each —— and grants received by them. 310-311.

DISTRICT DEVELOPMENT COMMITTEE—
See "Committee."

DOCTORATE DEGREE HOLDERS—
Question *re*—
—— in the Mysore University. 285-286.

DRESS—

Question *re*—
—— to be worn by Officers of Government, Ministers and Legislative Assembly Members on the occasion of the Address of the Rajpramukh to the Assembly. 282-284.

DRINKING WATER WELLS—

Question *re*—
Provision of —— for the last three years. 299.

DRUGS—

Question *re*—
Supply of important ——. 305-306.

DRUGS (CONTROL) ACT, 1950 (VI OF 1950)—
Assent of the Rajpramukh His Highness the Maharaja to ——. 9.

E

EDUCATION DEPARTMENT—
See "Department."

EDUCATIONAL INSTITUTIONS—

Question *re*—
Medium of instruction in —— in the State. 227-230.

ELECTORAL ROLLS—

Question *re*—
Preparation and printing of —— connected with next General Elections. 220-221.

ELECTRICITY—

Question *re*—
Irrigation wells surveyed in a few taluks of Chitaldrug District and supply of ——. 128-131.
Loan from Government of India for developing —— in the State. 298.
Supply of —— in Kolar District. 289.
Supply of —— to Kodihalli, Kolliganahalli and other villages in Kankanhalli Taluk. 80.
Supply of —— to villages in the State for the last three years. 323-324.

ELECTRIC FACTORY—

Question *re*—
Manufacture of survey instruments in the ——. 340-341.

ELECTRICITY (TAXATION ON CONSUMPTION) BILL, 1950—
See "Bill (s)."

ELECTRICITY (TAXATION ON CONSUMPTION) ORDINANCE, 1950 (No. IV OF 1950)—
Statement laid on the Table. 9.

ELEMENTARY EDUCATION ACT—

Working of the ——for 1949-50—

Statement laid on the Table. 82.

ENGINES—

Question *re*—

Supply of —— and pumping sets. 222-224.

ENQUIRIES—

Question *re*—

Pending —— in the Anti-Corruption Department. 308.

EPIDEMIC—

Question *re*—

Cholera —— in several villages of Molakalmuru Taluk. 307-308.

ESTABLISHMENT CLERKS—

Question *re*—

—— in offices. 116-117.

ESTIMATES COMMITTEE—

See "Committee."

EXECUTIVE—

Question *re*—

Separation of the Judiciary from the ——. 77-78.

EXTENSION—

Question *re*—

Acquisition of Survey No. 155/3 in Chiknaikanhalli Kasaba for Chiknaikanhalli Town ——. 217-220.

Number of Municipalities in the State receiving —— of their term. 177-179.

F

FARMERS—

Resolution *re*—

Trouble by monkeys and goats to ——. 231-237.

FODDER—

Question *re*—

Shortage of —— in Chitaldrug District. 173-176.

FOOD ARTICLES—

Question *re*—

Measures to prevent adulteration of ——. 312.

FOOD CEILING QUOTA—

Question *re*—

Allotment of —— for Mysore by the Government of India. 126-127.

FOODGRAINS—

Motion for Adjournment *re*—

Increase and revision of issue prices of —— and composition of rations. 33.

Question *re*—

Deficit —— in the State and loss incurred to meet it. 322-323.
Outside assistance to meet deficiency in —— for 1950-51. 308.
Quantity of —— procured and distributed in statutory reationed areas in the State. 289.

FOREST PRODUCE—

Question *re*—

Income from —— in Kolar District. 289.

FUNDS—

Question *re*—

Non-utilisation of —— by K.G.F. Sanitary Board for construction of tiled roof houses. 313-314.

G

GENERAL CLAUSES (AMENDMENT) ACT, 1950 (X OF 1950)—

Assent of the Rajpramukh His Highness the Maharaja to ——. 9.

GENERAL ELECTIONS—

Question *re*—

Preparation and printing of electoral rolls connected with next ——. 220-221.

GOATS—

Resolution *re*—

Trouble by monkeys and —— to farmers. 231-237.

GOVERNMENT (S)—

Question *re*—

Agreement between the Madras and the Mysore —— to share the waters of Cauvery. 169-170.

GOVERNMENT OFFICERS—

Question *re*—

Dress to be worn by ——, Ministers and Legislative Assembly Members on the occasion of the Address of the Rajpramukh to the Assembly. 282-284.

GOVERNMENT OF INDIA—

Question *re*—

Handing over the State Telephone system to the control of the ——. 115.
Loan from —— for developing electricity in the State. 298.

GOVINDA DASS, Sri—

Nomination of —— as member of the Committee on Petitions. 34.
Nomination of —— as member of Select Committee on Warehouses Bill, 1950. 376.

GOVINDA REDDY, Sri M.—

Alienated Villages (Protection of Tenants and Miscellaneous Provisions) Bill, 1950—
Motion to consider. 370-371.

Nomination of —— on the Committee to advise on the provisions for the formation of a separate Legislature Secretariat. 347.

Question *re*—

Aid from the Centre for Grow More Food Campaign. 307.
Cholera epidemic in several villages of Molakalmuru Taluk. 307-308.
Extension of the Indian Administrative and Police Services Schemes to the States. 18, 23, 24.
Pending enquiries in the Anti-Corruption Department. 308.
Separate Secretariat for the Legislature of the State. 224.
Shortage of fodder in Chitaldrug District. 173-174.
Supply of engines and pumping sets. 222-223.

Question (Supplementary) *re*—

Amritmahal Cattle in the State and the area of kaval reserved for them. 167-168.
Failure of sugarcane crop in the Visvesvaraya Canal area and loss to the Mandya Sugar Company and the raiyats. 73-74.
Grant of titles and public service medals in Mysore. 67.
Irrigation wells surveyd in a few taluks of Chitaldrug District and supply of electricity. 181.
Medium of instruction in educational institutions in the State. 230.
Preparation and printing of electoral rolls connected with next General Elections. 220.
Preventing quacks practicing as Doctors in the State. 275-276.
Rural Industrialisation. 69.
Separation of the Judiciary from the Executive. 77-78.

Resolution *re*—

Introducing the Indian Administrative Service Scheme into Mysore after approval by the Legislative Assembly. 258, 260, 262, 384-385.
Payment at the time of acquisition to raiyats as encouragement to grow more food stuffs. 249.

Special Motion *re*—

Delimitation of constituencies. 134, 136, 149, 187-189.

GRANTS—

Question *re*—

High Schools opened by each District Board and —— received by them. 310-311.
Terms of —— of Amritmahal Kavals. 284-285.

GRANT-IN-AID—

Question *re*—

Resolution of Central Muslim Association, Bangalore regarding —— to students. 306.

GROW MORE FOOD—

Question *re*—

Aid from the Centre for —— Campaign. 307.
Implementation of —— Scheme and progress made in 1949-50 up-to-date. 299-304.

Resolution *re*—

Payment to the raiyats at the time of acquisition as encouragement to ——. 246-252.

GUNDAPPA GOWDA, *Rajamantrapravina* Sri H. B.—

Alienated Villages (Protection of Tenants and Miscellaneous Provisions) Bill, 1950—

Motion to consider. 363, 365, 366.

Betting Tax (Second Amendment) Bill—

Motion to consider. 197-198, 199-202.

Electricity (Taxation on Consumption) Bill, 1950—

Motion to consider. 212, 213, 353-354, 357, 358.

Nomination of —— as member of the Delimitation Committee. 194.

Nomination of —— as member of Select Committee on Sales Tax (Amendment) Bill. 207.

Question *re*—

Extension of the Indian Administrative and Police Services Schemes to the State. 17, 25-26.
Handing over the State Telephone system to the control of the Government of India. 115.
Inspectors of cottage industries. 76-77.
Loans to textile mills in the State. 298.
Medical Officer to the Sri Jayachamarajendra Institute of Indian Medicine. 224-226.
Provision of drinking water wells for the last three years. 299.
Relief to people in rural parts from indebtedness. 299.
Water supply to tanks under the Visvesvaraya Canal. 298.

Question (Supplementary) *re*—

Deportation of Muslim families who had entered India with faked permits. 172.
Grant of titles and public service medals in Mysore. 66.

Rajpramukh's Speech—

Debate on Address in reply and amendment. 54-57, 94, 98.

Resolution *re*—

Introducing the Indian Administrative Service Scheme into Mysore after approval by the Legislative Assembly. 257-258, 259-263, 376-379, 387-390, 392, 393, 395, 398.
Levying sales tax at a single point in Mysore. 243.
Payment at the time of acquisition to raiyats as encouragement to grow more foodstuffs. 251, 252.
Trouble by monkeys and goats to farmers. 231, 232.

Sales Tax (Amendment) Bill—

Motion to refer. 206.

Special Motion *re*—

Delimitation of Constituencies. 102, 105, 106, 111, 112, 113, 149, 151, 152-154, 157, 158, 180, 181, 185.

GURU, Sri S. R.—

Laying on the Table statement *re* resolutions passed by the Library Committee. 195.

Nomination of —— as member of Select Committee on Warehouse Bill, 1950. 376.

H

HANEEF, Janab MOHAMED—

Betting Tax (Second Amendment) Bill—

Motion to consider. 202.

Nomination of —— as member of Select Committee on Sales Tax (Amendment) Bill. 207.

Question *re*—

Granting of bus licenses. 343-345.

Question (Supplementary) *re*—

Deportation of Muslim families who had entered India with faked permits. 172.
Extension of the Indian Administrative and Police Services Schemes to the States. 28-29.
Grant of titles and public service medals in Mysore. 67.
Urdu Professor in the Mysore University. 268.

Special Motion *re*—
Delimitation of Constituencies. 105, 133, 134, 140-143, 194.
Warehouses Bill, 1950—
Motion to refer. 376.

HANUMANTHAPPA, Sri W. H.—
Nomination of —— as member of the Committee on Petitions. 34.
Nomination of —— as member of the Delimitation Committee. 194.
Nomination of —— as member of Select Committee on Sales Tax (Amendment) Bill. 207.
Nomination of —— as member of Select Committee on Warehouses Bill, 1950. 376.

HANUMIAH, Sri T.—
Nomination of —— as member of the Delimitation Committee. 194.
Question (Supplementary) *re*—
Extension of Road Transport Service throughout the State. 118-119.
Number of Municipalities in the State receiving extension of their terms. 179.
Preventing quacks practicing as Doctors in the State. 276.

HIDUVALI LANDS—
See "Lands."

HIGH COURT JUDGES—
Question *re*—
Determination of the period of service of ——. 326.

HIGH SCHOOLS—
See "Schools."

HIS HIGHNESS THE MAHARAJA—
Address by the Rajpramukh ——. 1-8.
Report by the Speaker to the Assembly of ——'s reply to the Address. 32.

HONNAPPA, Sri T. C.—
Nomination of —— as member of Select Committee on Warehouses Bill, 1950. 376.

HOUSE COMMITTEE—
Recommendation of the —— Statement laid on the Table. 195.

HUTCHE GOWDA, Sri B.—
Alienated Villages (Protection of Tenants and Miscellaneous Provisions) Bill, 1950—
Motion to consider. 369-370.
Contingency Fund Bill, 1950—
Motion to consider. 208.
Electricity (Taxation on Consumption) Bill, 1950—
Motion to consider. 209, 210, 211.
Nomination of —— as member of Select Committee on Warehouses Bill. 376.
Question *re*—
Hiduvali lands in the State and the extent of cultivation in them. 310.
High Schools opened by each District Board and grants received by them. 310-311.

Number of Primary, Middle and High Schools in the State. 270.
Purchase of vehicles for the use of Road Transport and other Departments of Government. 327-328.
Ration distribution during 1949-50 in the State. 310.
Restoration of Major and Minor Tanks in the State. 309.
Review Appeals before the present Government. 276-278.
State Guests invited from 1st July 1946 to date. 340.

Question (Supplementary) *re*—

Amritmahal cattle in the State and the area of kaval reserved for them. 168.
Appointment of Assistant Directors of Agriculture. 125-126.
Appointment of a Public Service Commission in Mysore. 165-166.
Extension of Road Transport Service throughout the State. 120.

Rajpramukh's Speech—

Debate on Address in reply and amendment. 40, 88-90, 94.

Resolution *re*—

Levying sales tax at a single point in Mysore. 242-243, 244, 245.
Payment to the raiyats at the time of acquisition as encouragement to grow more foodstuffs. 246-249, 251, 252.

Special Motion *re*—

Delimitation of constituencies. 159, 186.

HUCHE GOWDA, Sri M.—

Nomination of —— as member of the Delimitation Committee. 194.

I

IMAM, Mushir-ul-Mulk J. MAHOMED—

Betting Tax (Second Amendment) Bill—

Motion to consider. 198-199.

Code of Civil Procedure (Amendment) Bill, 1950—

Motion to consider. 375.
Discussion on the walk-out by opposition Members. 33-34, 38.

Electricity (Taxation on Consumption) Bill, 1950—

Motion to consider. 209, 211, 212, 213, 348-352, 353, 356, 358.
Fixing a time limit for debate on Special Motion *re* Delimitation of constituencies. 131.

Motion for Adjournment *re*—

Increase and revision of issue prices of foodgrains and composition of rations. 33.
Nomination of —— on the Committee to advise on the provisions for the formation of a separate Legislature Secretariat. 347.
Nomination of —— as member of the Delimitation Committee. 194.

Question *re*—

Agreement between the Madras and the Mysore Governments to share the waters of Cauvery. 169-170.
Co-operative Farming Societies in the State. 287-288.
Crushing of sugarcane under Visvesvaraya Canal in 1948-49. 216-217.
Dress to be worn by Officers of Government, Ministers and Legislative Assembly Members on the occasion of the Address of the Rajpramukh to the Assembly. 282.
Ministers' visits to places outside Mysore. 326-327.
Number of Municipalities in the State receiving extension of their term. 177-179.
Termination of services of Sri R. Puttaraj Urs. 327.

Question (Supplementary) *re*—

Extension of the Indian Administrative and Police Services Schemes to the States. 21-23.

Irrigation wells surveyed in a few taluks of Chitaldrug District and supply of electricity. 130-131.
Medical Officer to the Sri Jayachamarajendra Institute of Indian Medicine. 225, 226.
Medium of instruction in educational institutions in the State. 228.
Private agencies for assisting the Special Officer for Fuel Supplies to Bangalore City. 123-124.
Rural electrification in the State. 79.
Shortage of fodder in Chitaldrug District. 175.
Steps taken for setting up a Public Service Commission in Mysore. 164-165.
Urdu Professor in the Mysore University. 268-270.

Rajpramukh's Speech—

Debate on Address in reply and amendment. 40, 41, 43-51, 54, 63, 85, 86, 90, 95, 96, 98, 100.

Resolution *re*—

Introducing the Indian Administrative Service Scheme into Mysore after approval by the Legislative Assembly. 256, 257, 379-381.
Trouble by monkeys and goats to farmers. 233, 234.
Reference to misquotation in certain papers *re* walk-out incident. 80.
Request for permission to discuss Special Resolution *re* discharge of Mysore Military personnel handed over to the Centre. 179.
Sales Tax (Amendment) Bill, 1950.
Motion to refer. 205-206.

Special Motion *re*—

Delimitation of constituencies. 107, 108, 109-111, 132-136, 146, 148, 190-192, 194.

IMPORTS—

Resolution *re*—

Requesting the Central Government to grant subsidy on food —— into Mysore. 237-240.

IMPREST—

Question *re*—

—— amount with the Chairmen of District and Taluk Development Committees. 287.

INAMTHI SYSTEM—

Question *re*—

Abolition of Jodidari, —— and Kayamgutta —— in the State. 121-122.

INCOME—

Question *re*—

—— from forest produce in Kolar District. 289.

INDEBTEDNESS—

Question *re*—

Relief to people in rural parts from ——. 299.

INDIAN ADMINISTRATIVE SERVICE—

See "Schemes."

INDIAN POLICE SERVICE—

See "Schemes."

INDIVIDUALS—

Question *re*—

Industrial loans to private —— for the last three years. 324.

INDO-PAKISTAN AGREEMENT—

See "Agreement."

INDUSTRIAL CONCERNS—

Question *re*—

Loans to major —— in the State. 341-342.

INDUSTRIAL FINANCE CORPORATION—

Question *re*—

Steps taken to start an —— in the State. 215-216.

INDUSTRIAL LOANS—

See "Loans."

INDUSTRIES—

Question *re*—

Loan sanctioned since 1947 for encouraging private ——. 317-321.

INDUSTRIES PROBATIONERS—

See "Probationers."

INSPECTORS—

Question *re*—

—— of cottage industries. 76-77.

IRRIGATION PUMPS—

Question *re*—

Supply of power to —— in Kolar District. 307.

IRRIGATION TANKS—

See "Tanks."

IRRIGATION WELLS—

Question *re*—

—— surveyed in a few taluks of Chitaldrug District and supply of electricity. 128-131.

and

ISSUE PRICES—

Motion for Adjournment *re*—

Increase and revision of —— of foodgrains and composition of rations. 33.

J

JODIDARI SYSTEM—

Question *re*—

Abolition of ——, Inamthi and Kayamgutta —— in the State. 121-122.

JOIS, Sri M. N.—

Electricity (Taxation on Consumption) Bill, 1950—

Motion to consider. 354.

Question (Supplementary) *re*—

Levying Sales Tax at a single point. 76.
Number of Municipalities in the State receiving extension of their term. 179.
Oil-cake for manure purposes. 281.
Debate on Address in reply and amendment. 62, 89.

Rajpramukh's Speech—
Resolution *re*—

Introducing the Indian Administrative Service Scheme into Mysore after approval by the Legislative Assembly. 260-262.

JUDICIARY—

Question *re*—

Separation of the —— from the Executive. 77-78.

K

KARIAPPA, Sri S.—

Question *re*—

Appointments in Government Silk Filature Factory. 280.
Disposal of lands bearing Survey Nos. 5, 11 and 79 in Kodihalli Hobli, Kankanhalli Taluk. 284.
Drawal of pay of Revenue Surveyors of Taluks in Bangalore District. 284.
Failure of sugarcane crop in the Visvesvaraya Canal area and the estimated loss to the Mandya Sugar Company and the raiyats. 72-73.
N.T.M. Schools for current year. 313.
Private agencies for assisting the Special Officer for Fuel Supply to Bangalore City. 123-125.
Supply of electricity to Kodihalli, Kolliganahalli and other villages in Kankanhalli Taluk. 80.

Question (Supplementary) *re*—

Extension of Road Transport Service throughout the State. 118.
Number of Primary, Middle and High Schools in the State. 271-272.

KAR RAGI—

Question *re*—

Quantity of —— expected in the State for 1950-51. 176-177.

KAVAL—

Question *re*—

Amritmahal cattle in the State and the area of —— reserved for them. 166-168.

KAYAMGUTTA SYSTEM—

Question *re*—

Abolition of Jodidari, Inamthi and ——s in the State. 121-122.

KEROSENE OIL TINS—

Question *re*—

Commission allowed to Multi-purpose Co-operative Societies for selling ——. 290.

KODIHALLI—

Question *re*—

Supply of electricity to ——, Kolliganahalli and other villages in Kankanhalli Taluk. 80.

KODIHALLI HOBLI—

Question *re*—

Disposal of lands bearing Survey Nos. 5, 11 and 79 in ——, Kankanhalli Taluk. 284.

KOLAR DISTRICT—

See "District."

KOLAR GOLD FIELD SANITARY BOARD—

Question *re*—

Non-utilisation of funds by —— for construction of tiled roof houses. 313-314.
Reconstruction of ——. 314.

KOLAR MINING COMPANIES—

Question *re*—

Indianisation of the ——. 298.

KOLLIGANAHALLI—

Question *re*—

Supply of electricity to Kodihalli, —— and other villages in Kankanhalli Taluk. 80.

KRISHNAPPA, Sri M. V.—

Betting Tax (Second Amendment) Bill—

Motion to consider. 198.
Electricity (Taxation on Consumption) Bill, 1950—
Motion to consider. 350, 351, 354-355.
Nomination of —— as member of Select Committee on Warehouses Bill, 1950. 376

Question *re*—

Abolition of Jodidari, Inamthi and Kayamgutta systems in the State. 121-122.
Agreement between the Madras and the Mysore Governments to share the waters of Cauvery. 169-170.
Allotment of food ceiling quota for Mysore by the Government of India. 126-127.
Appointment of a Public Service Commission in Mysore. 165.
Indianisation of the Kolar Mining Companies. 298.
Loan from Government of India for developing electricity in the State. 298.

Question (Supplementary) *re*—

Extension of the Indian Administrative and Police Services Schemes to the States. 25-30.
Rural Industrialisation. 71.
Shortage of fodder in Chitaldrug District. 176.

Rajpramukh's Speech—

Debate on Address in reply and amendment. 48, 49

Resolution *re*—

Trouble by monkeys and goats to farmers. 231-233, 236, 237.

Special Motion *re*—
Delimitation of constituencies. 148, 190.

KRISHNARAJASAGARA—
Depletion of water in the ——. 313.

L

LABOURERS—

Question *re*—

Dearness Allowance to ——. 313.

LABOUR PROBATIONERS—

See "Probationers."

LANDS—

Question *re*—

Disposal of —— bearing Survey Nos. 5, 11 and 79 in Kodihalli Hobli, Kankanhalli Taluk. 204.
Hiduvali —— in the State and the extent of cultivation in them. 310.

LEGISLATIVE ASSEMBLY—

Motion for Adjournment *re*—

Alleged official influence in the recent bye-elections to the ——. 32-33.

Report of the Address to the —— by the Hon'ble Speaker. 8.

Resolution *re*—

Introducing the Indian Administrative Service Scheme to Mysore after approval by the ——. 376-399.

LEGISLATIVE MEMBERS—

Question *re*—

Dress to be worn by Officers of Government, Ministers and —— on the occasion of the Address of the Rajpramukh to the Assembly. 202-204.

LEGISLATURE SECRETARIAT—

Committee to advise on the provisions for the formation of a separate ——. 347.

Question *re*—

Separate ——. 224.

LIBRARY COMMITTEE—

Statement laid on the Table *re* Resolutions passed by the ——. 195.

LIFT IRRIGATION PUMPS—

Question *re*—

—— to villages on the bank of Tungabhadra. 288.

LINGA REDDY, Sri H. C.—

Alienated Villages (Protection of Tenants and Miscellaneous Provisions) Bill, 1950—

Motion to consider. 363, 364, 372-373.

Question *re*—

Extension of the Indian Administrative and Police Services Schemes to the States. 11, 18-19.
Extension of Road Transport Service throughout the State. 117-118.
Recruitment from the Bar to the Bench after the advent of Responsible Government. 127.
Rural electrification in the State. 78-79
Rural Industrialisation. 68.
Separation of the Judiciary from the Executive. 77-78.
Steps taken to start an Industrial Finance Corporation in the State. 215-216.

Steps taken for setting up a Public Service Commission in Mysore. 163-164.
Termination of the services of Sri R. Puttaraj Urs. 346-347.

Question (Supplementary) *re*—

Number of Primary, Middle and High Schools in the State. 274.

Special Motion *re*—

Delimitation of constituencies. 184-187.

LOANS—

Question *re*—

Grant of Industrial —— and their recovery. 305.
Industrial —— to private individuals for the last three years. 324
Industrial and Dairy improvement ——. 342-343.
—— from Government of India for developing electricity in the State. 298.
—— sanctioned since 1947 for encouraging private Industries. 317-321.
—— to major industrial concerns in the State. 341-342.
—— to textile mills in the State. 298.

LOSS—

Question *re*—

Deficit foodgrains in the State and —— incurred to meet it. 322-323.

M

MADHAVA RAO, Sri K. R.—

Nomination of —— as member of the Delimitation Committee. 194.

Question *re*—

Manufacture of survey instruments in the Electric Factory. 340-341

Question (Supplementary) *re*—

Medical Officer to the Sri Jayachamarajendra Institute of Indian Medicine. 227.

Sales Tax (Amendment) Bill, 1950—

Motion to refer. 205-206.

MADIAH, Sri M.—

Nomination of —— as member of the Delimitation Committee. 194.

Question (Supplementary) *re*—

Preparation and printing of electoral rolls connected with next general elections. 221.
Supply of engines and pumping sets. 223.

Rajpramukh's Speech—

Debate on Address in reply and amendment. 87-88.

Resolution *re*—

Trouble by monkeys and goats to farmers. 235.

Special Motion *re*—

Delimitation of constituencies. 101, 146, 148-151, 157, 184.

MADIAH GOWDA, Sri T.—

Nomination of —— as member of Select Committee on Warehouses Bill, 1950. 376.

Question (Supplementary) *re*—

Establishment of Borstals and Children's Homes. 116.
Extension of Road Transport Service throughout the State. 119.
Medium of instruction in educational institutions in the State. 228.

Warehouses Bill, 1950—
Motion to refer. 376.

MAHAMOOD SHERIFF, Janab J.—
Nomination of —— to the Panel of Chairmen. 34.

MAHANTADEVARU, Sri M. N.—
Nomination of —— as member of Select Committee on Sales Tax (Amendment) Bill. 207.
Sales Tax (Amendment) Bill, 1950—
Motion to refer. 205.

MAJOR TANKS—
See "Tanks."

MALLIKARJUNAPPA, Sri H. M.—
Nomination of —— as member of Select Committee on Warehouses Bill, 1950. 376.
Question *re*—
Deficit foodgrains in the State and loss incurred to meet it. 322-323.
Hampering Rural Development works as a result of change in the Public Works Department. 322.
Industrial loans to private individuals for the last three years. 324.
Supply of electricity to villages in the State for the last three years. 323-324.
Tagging on the Adult Literacy Department to the Education Department. 322.
Resolution *re*—
Trouble by monkeys and goats to farmers. 234.
Special Motion *re*—
Delimitation of constituencies. 161.

MALNAD AREAS—
See "Areas."

MANDYA SUGAR COMPANY—
Question *re*—
Failure of sugarcane crop in the Visvesvaraya Canal area and loss to the —— and the raiyats. 71-75.

MANJAPPA, Sri KADIDAL—
Betting Tax (Second Amendment) Bill—
Motion to consider. 197.
Fixing a time-limit for debate on Special Motion *re* Delimitation of constituencies. 131.
Question *re*—
Abolishing Medical School. 117.
Establishment clerks in offices. 116-117.
Extension of the Indian Administrative and Police Services Schemes to the States. 31, 32.
Irregular spraying of D.D.T. in Malnad Areas. 312.
Measures to prevent adulteration of food articles. 312.
Preventing quacks practising as Doctors in the State. 274-275.
Question (Supplementary) *re*—
Allotment of food ceiling quota for Mysore by the Government of India. 126.

Crushing of sugarcane under Visvesvaraya Canal in 1948-49. 217.
Levying Sales Tax at a single point. 76.
Medium of instruction in educational institutions in the State. 228.
Mysore Road Transport Scheme. 121.
Recommendations of the Land Revenue Revision Enquiry Committee. 122.
Recruitment from the Bar to the Bench after the advent of Responsible Government. 128.

Rajpramukh's Speech—

Debate on Address in reply and amendment ——. 85-87.

Resolution *re*—

Levying sales tax at a single point in Mysore. 243.
Trouble by monkeys and goats to farmers. 235.

Special Motion *re*—

Delimitation of constituencies. 107.

MANURE—

Question *re*—

Oilcake for —— purposes. 280-282.

MARIAPPA, Sri T. (Home Minister)—

Answer to Question *re*—

Agreement between the Madras and the Mysore Governments to share the waters of Cauvery. 169-170.
Aid from the Centre for Grow More Food Campaign. 307.
Allotment of food ceiling quota to Mysore by the Government of India. 126-127.
Amritmahal cattle in the State and the area of kaval reserved for them. 166-168.
Amritmahal Kavals. 204.
Appointments in Government Silk Filature Factory. 280.
Appointment of Assistant Directors of Agriculture. 125-126.
Building for regulated market at Davangere. 288.
Commission allowed to Multi-purpose Co-operative Societies for selling kerosene oil tins. 290.
Compensation to sufferers in communal riots after October 1947. 309.
Control of Cauvery Waters. 309.
Co-operative Farming Societies in the State. 287-288.
Deficit foodgrains in the State and loss incurred to meet it. 322-323.
Depletion of water in the Krishnarajsagar. 313.
Deportation of Muslim families who had entered India with faked permits. 170-172.
Hampering Rural Development as a result of change in the Public Works Department. 322.
Implementation of Grow More Food Scheme and progress made in 1949-50 up-to-date. 299-304.
Imprest amount with the Chairmen of District and Taluk Development Committees. 287.
Irrigable Tanks in the State. 290.
Lift irrigation pumps to villages on the banks of Tungabhadra. 288.
Minority Conference. 172.
Oil-cake for manure purposes. 280-282.
Outside assistance to meet deficiency in foodgrains for 1950-51. 308.
Private agencies for assisting the Special Officer for Fuel Supply to Bangalore City. 123-125.
Progress of building works undertaken by Government. 291-297.
Provision of drinking water wells for the last three years. 299.
Quantity of foodgrains procured and distributed in statutory rationed areas in the State. 289.
Quantity of kar ragi expected in the State for 1950-51. 176-177.
Ration distribution during 1949-50 in the State. 310.
Restoration of Major and Minor Tanks in the State. 309.
Restoration of Minor Tanks. 290.
Shortage of fodder in Chitaldrug District. 174-176.
Steps taken under the Indo-Pakistan Agreement. 173.

Supply of important drugs. 306.
Terms of grant of Amritmahal Kavals. 285.
Water supply to tanks under the Visvesvaraya Canal. 298.
Working of dairy farms in the State. 169.

Rajpramukh's Speech—

Debate on Address in reply and amendment. 46, 48, 49, 50, 62, 86, 87, 90-95, 99.

Resolution *re*—

Introducing the Indian Administrative Service Scheme to Mysore after approval by the Legislative Assembly. 380-381, 394.
Payment to the raiyats at the time of acquisition as encouragement to grow more foodstuffs. 249, 250, 251, 252.
Requesting the Central Government to grant subsidy on food imports into Mysore. 239-240.
Trouble by monkeys and goats to farmers. 233, 234, 236, 237.

Warehouses Bill, 1950—

Introduction of ——. 81.
Motion to consider. 375.

MASCARENHAS, Sri V. M.—

Betting Tax (Second Amendment) Bill—

Motion to consider. 202.

Question (Supplementary) *re*—

Oil-cake for manure purposes. 281-282.
Rural Industrialisation. 68-69.

MEDICAL OFFICER—

Question *re*—

—— to the Sri Jayachamarajendra Institute of Indian Medicine. 224-227.

MEDICAL SCHOOL—

Question *re*—

Abolishing the ——. 117.

MEDICINE—

Question *re*—

Development of Unani and Ayurvedic systems of —— in India. 265-267.

MEDIUM OF INSTRUCTION—

Question *re*—

—— in educational institutions in the State. 227-230.

MILITARY PERSONNEL—

Request for permission to discuss Special Resolution *re* discharge of —— handed over to the Centre. 179.

MINISTERS—

Question *re*—

Dress to be worn by Officers of Government and —— on the occasion of the Address of the Rajpramukh to the Assembly. 282-284.
Expenditure by —— for travels in and outside Mysore for 1949-50. 308.

MINORITY CONFERENCE—

Question *re*—

——. 172.

MINOR MUNICIPALITIES (AMENDMENT) ACT, 1950 (XV OF 1950)—
Assent of the Rajpramukh His Highness the Maharaja to ——. 9.

MINOR TANKS—
See "Tanks."

MONKEYS—

Resolution *re*—
Trouble by —— and goats to farmers. 231-237.

MOTION(S) FOR ADJOURNMENT—
Affixing stamps on petition to Government for reply. 230-231.

Alleged official influence in the recent bye-elections to the Legislative Assembly. 32-33.

Increase and revision of issue prices of foodgrains and composition of rations. 33.

MOTOR SPIRIT (TAXATION ON SALES) (AMENDMENT) ACT, 1950, (XI OF 1950)—
Assent of the Rajpramukh His Highness the Maharaja to —— 9.

MOTOR VEHICLES AND ROAD TRAFFIC (AMENDMENT) ACT, 1950 (V OF 1950)—
Assent of the Rajpramukh His Highness the Maharaja to ——. 9.

MUDDURAMIAH, Sri—
Oath of Allegiance. 8.

MUDIAPPA, Sri K. H.—

Question (Supplementary) *re*—
Acquisition of Survey No. 155/3 in Chiknaikanhalli Kasaba for Chiknaikanhalli Town Extension. 219-220.

MULTI-PURPOSE CO-OPERATIVE SOCIETIES—
See "Societies."

MUNICIPALITIES—

Question *re*—
Number of —— in the State receiving extension of their terms. 177-179.

MUNISWAMY, Sri M.—

Question *re*—
Dearness Allowance to Labourers. 313.
Depletion of water in the Krishnarajsagar. 313.
Expansion of Beggar Relief Scheme to principal towns of the State. 313.
Non-utilisation of funds by K.G.F. Sanitary Board for construction of tiled roof houses. 313-314.
Reconstruction of K.G.F. Sanitary Board. 314.
Scholarships to Depressed Class students in the State. 313.

MUSLIM FAMILIES—

Question *re*—
Deportation of —— who had entered India with faked permits. 170-172.

MYSORE UNIVERSITY—

Question *re*—
Doctorate Degree-holders in the ——. 285-286.
Urdu Professor in the ——. 267-270.

N

NANJARAJ URS, Sri M. L.—

Resolution *re*—

Introducing the Indian Administrative Service Scheme into Mysore after approval by the Legislative Assembly. 261.
Trouble by monkeys and goats to farmers. 237.

NANJUNDIAH, Sri B. C.—

Nomination of —— as member of the Delimitation Committee. 194.

Nomination of —— to the Panel of Chairmen. 34.

Nomination of —— as member of Select Committee on Warehouses Bill, 1950. 376.

NARAYANA GOWDA, Sri G.—

Nomination of —— as member of the Delimitation Committee. 194.

Question *re*—

Income from forest produce in Kolar District. 289.
Labour Probationers. 289.
Mysore Road Transport Scheme. 120-121.
Quantity of foodgrains procured and distributed in statutory rationed areas in the State. 289.
Supply of Electricity in Kolar District. 289.

Question (Supplementary) *re*—

Medium of instruction in educational institutions in the State. 229.
Rural electrification in the State. 71.

NARAYANA RAO, Sri V. S.—

Electricity (Taxation on Consumption) Bill, 1950—

Motion to consider. 354.

Nomination of —— as member of Select Committee on Sales Tax (Amendment) Bill. 207.

Oath of Allegiance. 8.

Question (Supplementary) *re*—

Deportation of Muslim families who had entered India with faked permits. 172.
Failure of sugarcane crop in the Visvesvaraya Canal area and loss to the Mandya Sugar Company and the raiyats. 74-75.
Levying Sales Tax at a single point. 75.
Number of Primary, Middle and High Schools in the State. 274.
Private agencies for assisting the Special Officer for Fuel Supply to Bangalore City. 124.

Rajpramukh's Speech—

Debate on Address in reply and amendment. 88.

Resolution *re*—

Levying sales tax at a single point in Mysore. 242.

Special Motion *re*—

Delimitation of constituencies. 159-161.

NOMINATIONS—

Announcement by the Speaker *re*—

—— to the Panel of Chairmen. 34.
—— of members to the Committee on Petitions. 34.

NOTICE—
Fixing time-limit for receipt of —— of amendment to the Special Motion *re* Delimitation of constituencies. 63.
Need for giving —— of amendments in time. 399.

N.T.M. SCHOOLS—
See " Schools."

O

OATH OF ALLEGIANCE—
—— by Members. 8.

OFFICERS—
Question *re*—
Establishment clerks in ——. 116, 117.
Statement by Speaker *re* Provision of seats for officers in the Officers' Gallery. 37-38.

OFFICERS' GALLERY—
Statement by Speaker *re* Provision of seats for officers in the ——. 37-38.

OIL-CAKE—
Question *re*—
—— for manure purposes. 280-282.

OPPOSITION MEMBERS—
Walk-out by ——. 33-34.

ORDINANCES—
Question *re*—
—— promulgated between the last and the present sessions of the Assembly. 163.
Statement laid on the Table of —— promulgated after the last session. 9.

P

PAY—
Question *re*—
Drawal of —— of Revenue Surveyors of Taluks in Bangalore District. 284.

PERIOD OF SERVICE—
Question *re*—
Determination of the —— of High Court Judges. 326.

PERMITS—
Question *re*—
Deportation of Muslim families who had entered India with faked ——. 170-172.

POSTPONED QUESTIONS AND ANSWERS—
Statement laid on the Table. 326-347.

POST-WAR SCHEMES—
Question *re*—
—— sanctioned by Government. 340.

POWER—

Question *re*—

Supply of —— to irrigation pumps in Kolar District. 307.

PRIVATE AGENCIES—

Question *re*—

—— for assisting the Special Officer for Fuel Supply to Bangalore City. 123-125.

PRIVATE INDUSTRIES—

See " Industries."

PRIVILEGES COMMITTEE REPORT—

Presentation of ——. 81.

PROBATIONERS—

Question *re*—

Labour ——. 289.
Recruitment of Industries ——. 322.

PROHIBITION (AMENDMENT) ACT, 1950 (XII of 1950)—

Assent of the Rajpramukh His Highness the Maharaja to ——. 9.

PROROGATION—

—— of the Session. 399.

PUBLIC ACCOUNTS COMMITTEE REPORT—

Request for presenting the —— before the House. 324-325.

PUBLIC SERVICE COMMISSION—

Question *re*—

Appointment of a —— in Mysore. 165-166.
Constituting a —— in Mysore. 346.
Steps taken for setting up a —— in Mysore. 163-165.

PUBLIC SERVICE MEDALS—

Question *re*—

Grant of titles and —— in Mysore. 65-67.

PUBLIC WORKS DEPARTMENT—

Question *re*—

Hampering Rural Development as a result of change in the ——. 222.

PUMPING SETS—

Question *re*—

Supply of engines and ——. 222-224.

PUTTARAJ URS, Sri R.—

Question *re*—

Termination of services of ——. 327, 346-347.

PUTTASWAMY, Sri K.—

Betting Tax (Second Amendment) Bill—

Motion to consider. 302.

Discussion on the walk-out by opposition Members. 38.

Question (Supplementary) *re*—

Extension of Road Transport Service throughout the State. 119-120.
Grant of titles and public service medals in Mysore. 67.
Medium of instruction in educational institutions in the State. 230.
Private agencies for assisting the Special Officer for Fuel Supply to Bangalore City. 125.
Recommendations of the Land Revenue Revision Enquiry Committee. 122.
Rural Industrialisation. 71.
Urdu Professor in the Mysore University. 267-268.

Special Motion *re*—

Delimitation of constituencies. 108, 110, 134, 142, 150, 191.

Q

QUACKS—

Question *re*—

Preventing —— practicing as Doctors in the State. 274-276.

QUESTION *re*—

Abolishing Medical School. 117.
Abolition of Jodidari, Inamathi and Kayamgutta Systems in the State. 121-122.
Acquisition of Survey No. 155/3 in Chiknaikanhalli Kasaba for Chiknaikanhalli Town Extension. 217-220.
Agreement between the Madras and the Mysore Governments to share the waters of Cauvery. 169-170.
Aid from the Centre for Grow More Food Campaign. 307.
Allotment of food ceiling quota to Mysore by the Government of India. 126-127.
Allotment for purchase of service stamps for 1950-51.
Amritmahal cattle in the State and the area of kaval reserved for them. 166-168.
Amritmahal Kavals. 284.
Appointments in Government Silk Filature Factory. 280.
Appointment of Assistant Directors of Agriculture. 125-126.
Appointment of a Public Service Commission in Mysore. 165-166.
Building for Regulated Market at Davangere. 288.
Cholera epidemic in several villages of Molakalmuru Taluk. 307-308.
Commission allowed to Multi-purpose Co-operative Societies for selling kerosene oil tins. 290.
Compensation to sufferers in communal riots after October 1947. 309.
Constituting a Public Service Commission in Mysore. 346.
Control of Cauvery waters. 309.
Co-operative Farming Societies in the State. 287-288.
Crushing of sugarcane under Visvesvaraya Canal in 1948 and 1949. 216-217.
Dearness Allowance to labourers. 313.
Deficit foodgrains in the State and loss incurred to meet it. 322-323.
Depletion of water in the Krishnarajsagar. 313.
Deportation of Muslim families who had entered India with faked permits. 170-172.
Determination of the period of service of High Court Judges. 326.
Development of Unani and Ayurvedic Systems of Medicine in India. 265-267.
Disposal of lands bearing Survey Nos. 5, 11 and 79 in Kodihalli Hobli, Kankanhalli Taluk. 284.
Doctorate Degree-holders in the Mysore University. 285-286.
Drawal of pay of Revenue Surveyors of Taluks in Bangalore District. 284.
Dress to be worn by Officers of Government, Ministers and Legislative Assembly Members on the occasion of the Address of the Rajpramukh to the Assembly. 282-284.
Establishment of clerks in offices. 116-117.
Establishment of Borstals and Children's Homes. 115-116.
Expansion of Beggar Relief Scheme to principal towns of the State. 313.
Expenditure by Ministers for travels in and outside Mysore for 1949-50. 308.
Extension of the Indian Administrative and Police Service Schemes to the States. 11-32.
Extension of Road Transport Service throughout the State. 117-120.
Failure of sugarcane crop in the Visvesvaraya Canal area and loss to the Mandya Sugar Company and the raiyats. 72-75.
Granting of Bus licenses. 343-345.

Grant of Industrial loans and their recovery. 305.
Grant of titles and public service medals in Mysore. 65-67.
Hampering Rural Development as a result of change in the Public Works Department. 322.
Handing over the State Telephone system to the control of the Government of India. 115.
Hiduvali lands in the State and the extent of cultivation in them. 310.
High Schools opened by each District Board and grants received by them. 310-311.
Implementation of Grow More Food Scheme and progress made in 1949-50 up-to-date. 299-304.
Imprest amount with the Chairmen of District and Taluk Development Committees. 287.
Income from forest produce in Kolar District. 289.
Indianisation of the Kolar Mining Companies. 298.
Industrial and Dairy Improvement loans. 342-343.
Industrial loans to private individuals for the last three years. 324.
Inspectors of Cottage Industries. 76-77.
Irregular spraying of D.D.T. in Malnad areas. 312.
Irrigable Tanks in the State. 290.
Irrigation wells surveyed in a few taluks of Chitaldrug District and supply of electricity. 128-131.
Labour Probationers. 289.
Levying sales-tax at a single point. 75-76.
Lift irrigation pumps to villages on the banks of Tunga Bhadra. 288.
Loan from Government of India for developing electricity in the State. 298.
Loan sanctioned since 1947 for encouraging private Industries. 317-321.
Loans to major industrial concerns in the State. 341-342.
Loans to textile mills in the State. 298.
Manufacture of survey instruments in the Electric Factory. 340-341.
Measures to prevent adulteration of food articles. 312.
Medical Officer to the Sri Jayachamarajendra Institute of Indian Medicine. 224-227.
Medium of instruction in educational institutions in the State. 227-230.
Minister's visits to places outside Mysore. 326-327.
Minority Conference. 172.
Mysore Road Transport Scheme. 120-121.
Non-utilisation of funds by K.G.F. Sanitary Board for construction of tiled roof houses. 313-314.
Number of bus incidents and action taken in that behalf. 345-346.
Number of Municipalities in the State receiving extension of their term. 177-179.
Number of Primary, Middle and High Schools in the State. 270-274.
N.T.M. Schools for current year. 313.
Oil-cake for manure purposes. 280-282.
Ordinances promulgated between the last and the present sessions of the Assembly. 163.
Outside assistance to meet deficiency in foodgrains for 1950-51. 308.
Pending enquiries in the Anti-Corruption Department. 308.
Post-war scheme sanctioned by Government. 340.
Preparation and printing of electoral rolls connected with next General Elections. 220-221.
Preventing quacks practicing as Doctors in the State. 274-276.
Private agencies for assisting the Special Officer for Fuel Supply to Bangalore City. 123-125.
Progress of building works undertaken by Government. 290-297.
Provision of drinking water wells for the last three years. 299.
Purchase of vehicles for the use of Road Transport and other Departments of Government. 327-339.
Quantity of foodgrains procured and distributed in statutory rationed areas in the State. 289.
Quantity of kar ragi expected in the State for 1950-51. 176-177.
Ration distribution during 1949-50 in the State. 310.
Recommendations of the Land Revenue Revision Enquiry Committee. 122.
Reconstruction of K.G.F. Sanitary Board. 314.
Recruitment from the Bar to the Bench after the advent of Responsible Government. 127-128.
Recruitment of Industries Probationers. 322.
Refusal of admission to students in Colleges. 288-289.
Relief to people in rural parts from indebtedness. 299.
Restoration of Major and Minor Tanks in the State. 309.

Restoration of Minor Tanks. 290.
Resolution of Central Muslim Association, Bangalore, regarding grant-in-aid to students. 306.
Review appeals before the present Government. 276-279.
Review of appeals and revision petitions by the present Revenue Minister. 314-316.
Rural electrification in the State. 78-80.
Rural Industrialisation. 68-72.
Scholarships to Depressed class students in the State. 313.
Separate Secretariat for the Legislature of the State. 224.
Separation of the Judiciary from the Executive. 77-78.
Shortage of fodder in Chitaldrug District. 173-176.
State Guests invited from 1st July 1946 to date. 340.
Steps taken to start an Industrial Finance Corporation in the State. 215-216.
Steps taken for setting up a Public Service Commission in Mysore. 163-165.
Steps taken under the Indo-Pakistan Agreement. 173.
Subsidy wells in Kolar District. 306.
Supply of electricity to Kodihalli, Kolliganahalli and other villages in Kankanhalli Taluk. 80.
Supply of electricity to villages in the State for the last three years. 323-324.
Supply of electricity in Kolar District. 289.
Supply of engines and pumping sets. 222-224.
Supply of important drugs. 305-306.
Supply of power to irrigation pumps in Kolar District. 307.
Survey of areas uncultivated due to inadequacy of rains. 276.
Tagging on Adult Literacy Department to the Education Department. 322.
Termination of services of Sri R. Puttaraj Urs. 327, 346-347.
Term of grant of Amritmahal Kavals. 284-285.
Urdu Professor in the Mysore University. 267-270.
Water supply to tanks under the Visvesvaraya Canal. 298.
Working of Dairy Farms in the State. 168-169.
Working of Railway Out-Agencies. 287.

R

RAILWAY OUT-AGENCIES—

Question *re*—

Working of ——. 287.

RAINS—

Question *re*—

Survey of areas uncultivated due to inadequacy of ——. 276.

RAIYATS—

Question *re*—

Failure of sugarcane crop in the Visvesvaraya Canal area and loss to the Mandya Sugar Company and the ——. 72-75.

Resolution *re*—

Payment to the —— at the time of acquisition as encouragement to grow more foodstuffs. 246-252.

RAJPRAMUKH—

Address by the —— His Highness the Maharaja. 1-8.
Assent of the —— His Highness the Maharaja to Acts. 9.
Recommendation by —— for introduction of Bills before the Assembly. 32.
Text of the Address by the —— His Highness the Maharaja. 1-8.

RAJPRAMUKH'S SPEECH—

Debate on Address in reply and amendment. 39-63, 82-100.

RAMACHANDRA RAO, Sri A. G.—

Question *re*—

Number of bus accidents and action taken in that behalf. 345-346.

Special Motion *re*—

Delimitation of constituencies. 156-157, 158.

RAMACHAR, Sri T.—

Question *re*—

Allotment for purchase of service stamps for 1950-51. 306-307.
Subsidy wells in Kolar District. 306.
Supply of power to irrigation pumps in Kolar District. 307.

RANGARAMIAH, Sri S.—

Alienated Villages (Protection of Tenants and Miscellaneous Provisions) Bill, 1950—

Motion to consider. 368-369.

Betting Tax (Second Amendment) Bill—

Motion to consider. 197, 198.

Code of Civil Procedure (Amendment) Bill, 1950—

Motion to consider. 375.

Electricity (Taxation on Consumption) Bill, 1950—

Motion to consider. 358.

Nomination of —— as member of the Delimitation Committee. 194.

Question (Supplementary) *re*—

Allotment of food ceiling quota to Mysore by the Government of India. 127.
Amritmahal cattle in the State and the area of kaval reserved for them. 168.
Appointment of Assistant Directors of Agriculture. 125.
Grant of Titles and Public Service Medals in Mysore. 67.
Levying sales-tax at a single point. 75-76.
Number of Primary, Middle and High Schools in the State. 273.
Preparation and printing of electoral rolls connected with next General Elections. 221.
Preventing quacks practicing as Doctors in the State. 275.
Private agencies for assisting the Special Officer for Fuel Supply to Bangalore City. 124.
Rural Industrialisation. 69.
Supply of electricity to Kodihalli, Kolliganahalli and other villages in Kankanhalli Taluk. 80.

Rajpramukh's Speech—

Debate on Address in reply and amendment. 86.

Resolution *re*—

Payment to the raiyats at the time of acquisition as encouragement to grow more foodstuffs. 249.

Special Motion *re*—

Delimitation of constituencies. 152, 153.

RANGA RAO, Sri S.—

Oath of Allegiance. 8.

RATIONS—

Motion for adjournment *re*—

Increase and revision of issue prices of foodgrains and composition of ——. 33.

RATION DISTRIBUTION—

Question *re*—

—— during 1949-50 in the State. 310.

RATIONED AREAS—

See "Areas."

RATNAMMA ISAAC, Srimathi—

Question (Supplementary) *re*—

Medical Officer to the Sri Jayachamarajendra Institute of Indian Medicine. 226-227.

Rajpramukh's Speech—

Debate on Address in reply and amendment. 51.

Special Motion *re*—

Delimitation of constituencies. 158.

RECOMMENDATIONS—

—— by Rajpramukh for introduction of Bills before the Assembly. 32.

RECONSTRUCTION—

Question *re*—

—— of K.G.F. Sanitary Board. 314.

RECRUITMENT—

Question *re*—

—— of Industries Probationers. 322.

—— from the Bar to the Bench after the advent of Responsible Government. 127-128.

REGULATED MARKET—

Question *re*—

Building for —— at Davangere. 288.

RELIEF—

Question *re*—

—— to people in rural parts from indebtedness. 299.

REPORT—

Committee of Privileges ——.—Recommendations approved. 195-197.

—— of the Address to the Assembly by the Hon'ble Speaker. 8.

—— by the Speaker to the Assembly of His Highness the Maharaja's reply to the Address. 32.

RESOLUTION *re*—

Introducing the Indian Administrative Service Scheme into Mysore after approval by the Legislative Assembly. 253-263, 376-399.

Levying sales-tax at a single point in Mysore. 240-246.

Payment at the time of acquisition to raiyats as encouragement to grow more foodstuffs. 246-252.

Requesting the Central Government to grant subsidy on food imports into Mysore. 237-240.

Trouble by monkeys and goats to farmers. 231-237.

RESPONSIBLE GOVERNMENT—

Question *re*—

Recruitment from the Bar to the Bench after the advent of ——. 127-128.

RESTORATION—

Question *re*—

—— of major and minor tanks in the State. 309.
—— of minor tanks. 290.

REVENUE MINISTER—

Answer to Question *re*—

Review of appeals and revision petitions by the present ——. 314-316.

REVENUE SURVEYORS—

Question *re*—

Drawal of pay of —— of Taluks in Bangalore District. 284.

REVIEW—

Question *re*—

—— of appeals and revision petitions by the present Revenue Minister. 314-316.

REVIEW APPEALS—

Question *re*—

—— before the present Government. 276-279.

REVISION PETITIONS—

Question *re*—

Review of appeals and —— by the present Revenue Minister. 314-316.

ROAD TRANSPORT DEPARTMENT—

See "Department."

ROAD TRANSPORT SCHEME—

Question *re*—

Mysore ——. 120-121.

ROAD TRANSPORT SERVICE—

Question *re*—

Extension of —— throughout the State. 117-120.

RURAL DEVELOPMENT—

Question *re*—

Hampering —— as a result of change in the Public Works Department. 322.

RURAL ELECTRIFICATION—

Question *re*—

—— in the State. 78-80.

RURAL INDUSTRIALISATION—

Question *re*—

——. 68-72.

RURAL PARTS—

Question *re*—

Relief to people in —— from indebtedness. 299.

S

SALES TAX—

Question *re*—

Levying —— at a single point. 75-76.

Resolution *re*—

Levying —— at a single point in Mysore. 240-246.

SALES TAX (AMENDMENT) ACT, 1950 (IV OF 1950)—

Assent of the Rajpramukh His Highness the Maharaja to ——. 9.

SALES TAX (AMENDMENT) BILL, 1950—

See "Bill (s)."

SAMPANGIRAMIAH, Sri K.—

Question *re*—

Loans to major industrial concerns in the State. 341.

Question (Supplementary) *re*—

Appointments in Government Silk Filature Factory. 280.
Dress to be worn by Officers of Government, Ministers and Legislative Assembly Members on the occasion of the Address of the Rajpramukh to the Assembly. 282-283.

Sales-Tax (Amendment) Bill, 1950—

Motion to refer. 205.

Special Motion *re*—

Delimitation of constituencies. 145-146, 146-148.

SANKARA GOWDA, Sri K. V.—

Question (Supplementary) *re*—

Failure of sugarcane crop in the Visvesvaraya Canal area and loss to the Mandya Sugar Company and the raiyats. 74.

SCHEMES—

Question *re*—

Extension of the Indian Administrative and Police Services —— to the States. 11-32.

SCHOLARSHIPS—

Question *re*—

—— to Depressed class students in the State. 313.

SCHOOLS—

Question *re*—

High —— opened by each District Board and grants received by them. 310-311.
Number of Primary, Middle and High —— in the State. 270-274.
N.T.M. —— for current year. 313.

SEATS—

Statement by Speaker *re* provision of —— for officers in the officers' gallery. 37-38.

SECRETARIAT—

Question *re*—

Separate —— for the Legislature of the State. 224.

SELECT COMMITTEE REPORT—

Presentation of —— on Bangalore Survey Bill. 81.

SERVICES—

Question *re*—

Termination of —— of Sri R. Puttaraj Urs. 327, 346-347.

SERVICE STAMPS—

Question *re*—

Allotment for purchase of —— for 1950-51. 306-307.

SESSIONS—

Question *re*—

Ordinances promulgated between the last and the present —— of the Assembly. 163.

SHAMANNA GOWDA, Sri B. M.—

Question (Supplementary) *re*—

Abolishing the Medical School. 117.
Private agencies for assisting the Special Officer for Fuel Supply to Bangalore City. 124.

Resolution *re*—

Trouble by monkeys and goats to farmers. 234.

SHORTAGE—

Question *re*—

—— of fodder in Chitaldrug District. 173-176.

SIDDAIYA, Sri H. (Minister for Revenue and Excise).—

Alienated Villages (Protection of Tenants and Miscellaneous Provisions) Bill, 1950—

Introduction of ——. 81.
Motion to consider. 360-361, 362, 364, 365, 373-374.
Motion to pass. 374.

Answer to Question *re*—

Abolition of Jodidari, Inamathi and Kayamgutta systems in the State. 121-122.
Appointment of a Public Service Commission in Mysore. 165-166.
Constituting a Public Service Commission for Mysore. 346.
Disposal of lands bearing Survey Nos. 5, 11 and 79 in Kodihalli Hobli, Kankanhalli Taluk. 284.
Drawal of pay of Revenue Surveyors of Taluks in Bangalore District. 284.
Extension of Road Transport Service throughout the State. 117-120.
Granting of bus licenses. 343-345.
Hiduvali lands in the State and the extent of cultivation in them. 310.
Mysore Road Transport Scheme. 120-121.
Number of bus accidents and action taken in that behalf. 345-346.

Purchase of vehicles for the use of Road Transport and other Departments of Government. 327-339.
Recommendations of the Land Revenue Revision Enquiry Committee. 122.
Relief to people in rural parts from indebtedness. 299.
Review appeals before the present Government. 276-279.
Review of appeals and revision petitions by the present Revenue Minister. 314-316.
Steps taken for setting up a Public Service Commission in Mysore. 163-165.
Subsidy wells in Kolar District. 306.
Survey of areas uncultivated due to inadequacy of rains. 276.
Working of Railway Out-Agencies. 287.

Betting-Tax (Second Amendment) Bill—

Motion to consider. 201.

Electricity (Taxation on Consumption) Bill, 1950—

Motion to consider. 352.

Estimates Committee. 348.

SIDDALINGIAH, Sri T. (Minister for Education and Public Health)—

Answer to Question *re*—

Abolishing Medical School. 117.
Cholera epidemic in several villages in Molakalmuru Taluk. 308.
Development of Unani and Ayurvedic systems of Medicine in India. 265-267.
Doctorate Degree-holders in the Mysore University. 285-286.
Establishment clerks in offices. 116-117.
High Schools opened by each District Board and grants received by them. 310-311.
Irregular spraying of D.D.T. in Malnad areas. 312.
Measures to prevent adulteration of food articles. 312.
Medical Officer to the Sri Jayachamarajendra Institute of Indian Medicine. 224-227.
Medium of instruction in educational institutions in the State. 227-230.
Number of Primary, Middle and High Schools in the State. 270-274.
N.T.M. Schools for current year. 313.
Pending enquiries in the Anti-Corruption Department. 308.
Preventing quacks practicing as Doctors in the State. 274-276.
Refusal of admission to students in colleges. 288-289.
Resolution of Central Muslim Association *re* grant-in-aid to students. 306.
Scholarships to Depressed class students in the State. 313.
Tagging on the Adult Literacy Department to the Education Department. 322.
Urdu Professor in the Mysore University. 267-270.

SIDDANANJAPPA, Sri H.—

Nomination of —— on the Committee to advise on the provisions for the formation of a separate Secretariat. 347.
Oath of Allegiance. 8.

SIDDAPPA, Sri L.—

Alienated Villages (Protection of Tenants and Miscellaneous Provisions) Bill, 1950—

Motion to consider. 361-365, 366, 367, 370, 373.

Betting-Tax (Second Amendment) Bill—
Motion to consider. 197, 201.

Contingency Fund Bill, 1950—
Motion to consider. 208.

Electricity (Taxation on Consumption) Bill, 1950—
Motion to consider. 210, 352, 354, 356, 357.

Estimates Committee. 348.

Fixing a time-limit for debate on Special Motion *re* Delimitation of constituencies. 132.

Fixing time-limit for receipt of answers to unstarred questions. 348.

Nomination of —— as member of the Delimitation Committee. 194.

Nomination of —— as member of Select Committee on Warehouses Bill. 376.

Question *re*—

Loan sanctioned since 1947 for encouraging private Industries. 317-321.
Post-war schemes sanctioned by Government. 340.
Recruitment of Industries Probationers. 322.
Review of appeals and revision petitions by the present Revenue Minister. 314-316.

Question (Supplementary) *re*—

Abolition of Jodidari, Inamathi and Kayamgutta systems in the State. 122.
Appointment of Assistant Directors of Agriculture. 125.
Dress to be worn by Officers of Government, Ministers and Legislative Members on the occasion of the Address by the Rajpramukh to the Assembly. 283.
Number of Municipalities in the State receiving extension of their term. 178.
Private agencies for assisting the Special Officer for Fuel Supply to Bangalore City. 124.
Review appeals before the present Government. 278-279.
Supply of engines and pumping sets. 224.

Rajpramukh's Speech—
Debate on Address in reply and amendment. 89, 93.

Request for presenting the Public Accounts Committee Report before the House. 324-325.

Resolution *re*—

Introducing the Indian Administrative Service Scheme to Mysore after approval by the Legislative Assembly. 254, 255, 379, 383-384, 387, 392, 394, 396, 398, 399.
Payment to the raiyats at the time of acquisition as encouragement to grow more foodstuffs. 249-250, 251, 252.

Special Motion *re*—

Delimitation of constituencies. 106, 111, 134, 150, 156, 181, 182, 183-184, 185, 187, 192, 193.

SIDDAVEERAPPA, Sri H.—

Electricity (Taxation on Consumption) Bill, 1950—
Motion to consider. 209-353.

Nomination of —— as member of the Delimitation Committee. 194.

Question (Supplementary) *re*—

Amritmahal cattle in the State and the area of kavals reserved for them. 167.
Extension of the Indian Administrative and Police Service Schemes to the States. 28.
Failure of sugarcane crop in the Visvesvaraya Canal area and loss to the Mandya Sugar Company and the raiyats. 74.
Grant of titles and public service medals in Mysore. 66.
Levying sales-tax at a single point. 75.
Medium of instruction in educational institutions in the State. 230.
Number of Primary, Middle and High Schools in the State. 272.
Preparation and printing of electoral rolls connected with next General Elections. 221.
Preventing quacks practicing as Doctors in the State. 275.
Rural Industrialisation. 69-70.
Recruitment from the Bar to the Bench after the advent of Responsible Government. 128.
Shortage of fodder in Chitaldrug District. 175.
Supply of engines and pumping sets. 223.

Resolution *re*—

Introducing the Indian Administrative Service Scheme into Mysore after approval by the Legislative Assembly. 261, 262, 263, 394-395.

Levying sales-tax at a single point. 245.
Trouble by monkeys and goats to farmers. 236.

Sales-Tax (Amendment) Bill—

Motion to refer. 207.

Special Motion *re*—

Delimitation of constituencies. 108, 134.

SIDDIAH, Sri D. M.—

Question (Supplementary) *re*—

Abolishing the Medical School. 117.
Appointment of a Public Service Commission in Mysore. 166.
Extension of the Indian Administrative and Police Services Schemes to the States. 29.
Medium of instruction in educational institutions in the State. 229.
Shortage of fodder in Chitaldrug District. 176.

Special Motion *re*—

Delimitation of constituencies. 154-156.

SILK FILATURE FACTORY—

Question *re*—

Appointments in Government ——. 280.

SINGLE POINT—

Question *re*—

Levying sales-tax at a ——. 75-76.

SINGARI GOWDA, Sri K.—

Question (Supplementary) *re*—

Failure of sugarcane crop in the Visvesvaraya Canal area and loss to the Mandya Sugar Company and the raiyats. 74.

SIVANANDA SARMA, Sri M. C.—

Question (Supplementary) *re*—

Medium of instruction in educational institutions in the State. 228.

SOCIETIES—

Question *re*—

Commission allowed to Multi-purpose Co-operative —— for selling kerosene oil tins. 290.
Co-operative Farming —— in the State. 287-288.

SOORYANARAYANA SETTY, Sri S. C.—

Resolution *re*—

Levying sales-tax at a single point in Mysore. 241.

SPEAKER, Mr. (Sri V. Venkatappa)—

General—

Announcement of the Committee on Petitions. 34.
Announcement of the Panel of Chairmen. 34.
Fixing time-limit for receipt of notice of amendment to Special Motion *re* Delimitation of constituencies. 63.
Presentation of Privileges Committee Report. 81.
Report of the Address to the Assembly by the Hon'ble ——. 8.
Report by the Hon'ble —— to the Assembly of His Highness the Maharaja's reply to the Address. 32.

Observation (s).

Amendment—

An —— to a motion even if accepted by the mover of the main motion, will have to be put to the vote of the House. 194.

Since the Hon'ble Member is not present to move his amendment, it lapses. 361.

There is nothing wrong in a member opposing the motion to refer a bill to select committee though his name is included in the list of select committee members. 205.

Closure Motion—

Though a —— may be moved by a member, if the Chair thinks that sufficient discussion has not taken place, it can allow further discussion. 234.

General—

It is better if the Hon'ble Members do not impute motives. 63.

Question—

Answers to unstarred questions also should be given before the close of the session. 348.

Hon'ble Member cannot discuss the whole rural reconstruction scheme during question-hour. 71.

Hon'ble Member may ask for information but he need not enter into a discussion. 71.

Hon'ble Member must take the answer furnished by the Hon'ble Minister. 227.

The Chair cannot compel the Hon'ble Minister to give his answer in the way the Hon'ble Member wants. If the Hon'ble Member is dissatisfied with the answer, he has got certain other remedies and he can take action accordingly. 170.

The Chair thinks that the Hon'ble Minister can answer a question in the way he thinks best. 130.

Whatever answer is given by the Government to a question, Hon'ble Members have to take it and say that the answer given is not satisfactory. But the Chair cannot compel any Hon'ble Minister to give a certain answer. 66.

When the Chair has called the next question, it cannot allow any further supplementaries on the previous question. 216.

Resolution—

Hon'ble Member cannot make any statement while withdrawing a ——. 399.

It is left to the mover of the —— to press it or not. 234.

There is no such thing as Government accepting the ——. Either the member must press it or withdraw it. It will have to be put to the House if it is pressed. If not, it will have to be withdrawn. 240.

Rulings—

Adjournment Motion—

The —— *re* affixing stamps on petition to the Government for reply is disallowed on the ground that the Government Order referred to therein was passed in the month of July and therefore, the subject-matter is not one of recent occurrence. 231.

When an Hon'ble Member sought to move an —— to discuss the exercise of official influence in bye-elections to the Legislature, the Hon'ble Speaker ruled that bye-elections to the Legislative Assembly are governed by the Constitution of India and under the provisions of the Constitution the subject-matter of the motion must be deemed to fall within the Union List and no administrative responsibility of this Government can be attributed. Further, under the election rules the several allegations contained in the motion may form grounds for presenting election petitions. It would be also difficult to hold that the matter was urgent. For these reasons, the —— was ruled out of order. 32-33.

When an Hon'ble Member sought to move an —— to discuss the increase of issue prices of foodgrains and composition of rations as announced in a Press Note, dated 19th August 1950, the Hon'ble Speaker ruled that neither the increase nor revision of issue prices of foodgrains nor the composition of rations was the result of the notification of Department of Public Information, dated 19th August 1950, but the relative orders of Government on these matters were dated 29th July 1950.

The subject-matter of the motion was, therefore, not of recent occurrence. Further, Hon'ble Members would have an opportunity of debating on this very issue when the motion on Address of Thanks came up for discussion in the course of the day, much earlier than the adjournment motion could be reached. For these reasons, the motion was ruled out of order. 33.

Amendment—

On a point of order raised that an amendment to a motion, not moved at the time it was reached, lapsed and could not be taken up subsequently, the Hon'ble Speaker observed that it would not be proper to take it up now when it was not moved when called upon to do so earlier but in the special circumstances and if the House desired that the amendment should be taken up, he had no objection to permit it to be moved. 180.

General—

At a previous session of the Assembly a point of order was raised about the scope of debate in the State Legislature on the action of the State Government which led to the passing of orders by the President, or the Government of India. Giving a considered ruling, the Hon'ble Speaker said as follows: The principle of responsibility which has come into being since 26th January 1950 in effect means that for every act with which the Ministers are officially connected, they are responsible to the Legislature on whose vote and confidence they depend for their existence as Ministers. The test is whether in respect of the act or omission which is sought to be made the subject of debate, any Minister is officially involved as Minister. If so, the debate should be held to be admissible. That being the constitutional position, it becomes immaterial whether the recommendation of the Ministry was made at the request of the Government of India or was even offered *suo moto*. The Legislature would be perfectly in order to debate this act or omission, however made or omitted, provided it is an act of omission which is made or omitted by the Ministers as Ministers. But due regard should be had to limitations imposed by the constitution or by rules of debate barring the discussion of particular motions or subjects. Each case must be decided on facts and merits and no general rule can be laid down defining all the circumstances or conditions in which such questions can or cannot be raised. 35-37.

On a point of order being raised whether a question regarding the steps taken by the Mysore Government under the Indo-Pakistan Agreement was in order, the Hon'ble Speaker ruled that the question was about the steps that the State Government had taken in carrying out the Indo-Pakistan Agreement. The Hon'ble Member wanted to know what steps the State Government had taken under the instructions of the Government of India and as such the question was in order. 173.

Resolution—

Balloted order of —— cannot be changed even if the House is agreeable to such course. 231.

Select Committee Proceedings—

It is an established convention that nothing which transpires at a meeting of a select committee should be made public before its report is actually presented to the House. 81.

Statement(s) *re*—

Constitution of a committee to advise on the provisions for the formation of a separate Legislature Secretariat. 347.

Hon'ble Speaker's visit to Delhi and Madras. 347-348.

Need for giving notice of amendments in time. 399.

Premature disclosure of proceedings of the Select Committee on the Bangalore Survey Bill. 81-82.

Prorogation of the Session. 399.

Publication of Proceedings of the Assembly. 34-35.

Questions admitted for the Budget Session, 1950. 348.

Questions admitted for the present Session, 1950. 348.

Setting up of an Officers' Gallery. 37-38.

PECIAL MOTION *re*—

Delimitation of constituencies. 100-113, 132-161, 194-195.

Fixing time-limit for receipt of notice of amendment to the —— *re* Delimitation of constituencies. 63.

SPECIAL OFFICER, FUEL SUPPLY—

Question *re*—

Private agencies for assisting the —— to Bangalore City. 123-125.

SRI JAYACHAMARAJENDRA INSTITUTE OF INDIAN MEDICINE—

Question *re*—

Medical Officer to the ——. 224-227.

STATE GUESTS—

Question *re*—

—— invited from 1st July 1946 to date. 340.

STATEMENT(S) LAID ON THE TABLE—

Ordinances promulgated after the last session. 9.
Postponed Questions and Answers. 326-347.
Recommendations of the House Committee. 195.
Resolutions passed by the Library Committee. 195.
Working of Elementary Education Act for 1949-50. 82.

STATE TELEPHONE SYSTEM—

Question *re*—

Handing over the —— to the control of the Government of India. 115.

STUDENTS—

Question *re*—

Refusal of admission to —— in colleges. 288-289.
Resolution of Central Muslim Association, Bangalore regarding grant-in-aid to ——. 306.

SUBBA RAO, Sri K.—

Nomination of —— to the Panel of Chairmen. 34.
Nomination of —— as member of the Delimitation Committee. 194.
Question (Supplementary) *re*—
Abolition of Jodidari, Inamthi and Khayamgutta systems in the State. 121-122.
Amritmahal cattle in the State and the area of kaval reserved for them. 168.

SUBBARAYA SETTY, Sri A.—

Oath of Allegiance. 8.

Question (Supplementary) *re*—

Allotment of food ceiling quota to Mysore by the Government of India. 127.
Private agencies for assisting the Special Officer for Fuel Supply to Bangalore City. 125.

SUBRAMANYA, Sri T.—

Alienated Villages (Protection of Tenants and Miscellaneous Provisions) Bill, 1950—

Motion to consider. 367-368.

Betting-Tax (Second Amendment) Bill—

Motion to consider. 203.

Electricity (Taxation on Consumption) Bill, 1950—

Motion to consider. 213.

Question *re*—

Acquisition of Survey No. 155/3 in Chiknaikanhalli Kasaba for Chiknaikanhalli Town Extension. 217-219.
Grant of titles and public service medals in Mysore. 65-66.
Progress of building works undertaken by Government. 290-291.
Restoration of Minor Tanks. 290.

Question (Supplementary) *re*—

Municipalities in the State receiving extension of their term. 178-179.
Rural Industrialisation. 70.

Rajpramukh's Speech—

Debate on Address in reply and amendment. 39-43, 50, 95, 100.

Resolution *re*—

Trouble by monkeys and goats to farmers. 233, 234, 235.

Special Motion *re*—

Delimitation of constituencies. 158-159, 190.

SUBSIDY—

Resolution *re*—

Requesting the Central Government to grant —— on food imports into Mysore. 237-240.

SUBSIDY WELLS—

Question *re*—

—— in Kolar District. 306.

SUFFERERS—

Question *re*—

Compensation to —— in communal riots after October 1947. 309.

SUGARCANE—

Question *re*—

Crushing of —— under Visvesvaraya Canal in 1948-49. 216-217.

SUGARCANE CROP—

Question *re*—

Failure of —— in the Visvesvaraya Canal area and loss to the Mandya Sugar Company and the raiyats. 72-75.

SUPPLY—

Question *re*—

Irrigation wells surveyed in a few taluks of Chitaldrug District and —— of electricity. 128-131.
—— of electricity in Kolar District. 289.
—— of electricity to villages in the State for the last three years. 323-324.
—— of electricity to Kodihalli, Kolliganahalli and other villages in Kankanhalli Taluk. 80.
—— of engines and pumping sets. 222-224.
—— of important drugs. 305.
—— of power to irrigation pumps in Kolar District. 307.
Water —— to tanks under the Visvesvaraya Canal. 298.

SURVEY—

Question *re*—

—— of areas uncultivated due to inadequacy of rains. 276.

SURVEY INSTRUMENTS—

Question *re*—

Manufacture of —— in the Electric Factory. 340-341.

SYED ABDUR RAHMAN, Janab—

Betting-Tax (Second Amendment) Bill—

Motion to consider. 202-203.

Motion for Adjournment *re*—

Affixing stamps on petition to Government for reply. 230-231.

Nomination of —— as member of the Delimitation Committee. 194.

Nomination of —— as member of Select Committee on Warehouses Bill, 1950. 376.

Question *re*—

Constituting a Public Service Commission for Mysore. 346.

Deportation of Muslim families who had entered India with faked permits. 170-172.

Development of Unani and Ayurvedic Systems of Medicine in India. 265-266.

Grant of Industrial loans and their recovery. 305.

Minority Conference. 172-173.

Resolution of Central Muslim Association, Bangalore regarding grant-in-aid to students. 306.

Steps taken under the Indo-Pakistan Agreement. 173.

Supply of important drugs. 305-306.

Question (Supplementary) *re*—

Extension of the Indian Administrative and Police Services Schemes to the States. 29-30.

Rural Industrialisation. 72.

Urdu Professor in the Mysore University. 267-268.

Rajpramukh's Speech—

Debate on Address in reply and amendment. 84-85.

Resolution *re*—

Introducing the Indian Administrative Service Scheme to Mysore after approval by the Legislative Assembly. 382-383, 394.

Sales-Tax (Amendment) Bill, 1950—

Motion to refer. 205.

Special Motion *re*—

Delimitation of constituencies. 106, 107, 112, 136-139, 144, 194.

T

TALUK—

Cholera epidemic in several villages of Molakalmuru ——. 307-308.

Supply of electricity to Kodihalli, Kolliganahalli and other villages in Kankanhalli. 80.

TALUK DEVELOPMENT COMMITTEE—

See "Committee."

TANKS—

Question *re*—

Irrigable —— in the State. 290.

Restoration of Major and Minor —— in the State. 309.

Restoration of Minor ——. 290.

Water supply to —— under the Visvesvaraya Canal. 298.

TERM—

Number of Municipalities in the State receiving extension of their ——. 177-179.

TEXTILE MILLS—

Question *re*—

Loans to —— in the State. 298.

THIMMA BOI, Sri L. H.—

Laying on the Table statement *re* recommendations of the House Committee. 195.

Nomination of —— as member of the Committee to advise on the formation of Legislature Secretariat. 347.

Question (Supplementary) *re*—

Rural electrification in the State. 79.

TILED ROOF HOUSES—

Question *re*—

Non-utilisation of funds by K.G.F. Sanitary Board for construction of ——. 313-314.

TIME-LIMIT—

Fixing —— for receipt of Answers to Unstarred Questions. 348.

Fixing a —— for debate on Special Motion *re* Delimitation of constituencies. 130-131.

TITLES—

Question *re*—

Grant of —— and public service medals in Mysore. 65-67.

TOWNS—

Question *re*—

Expansion of Beggar Relief Scheme to principal —— of the State. 313.

TOWN MUNICIPALITIES (AMENDMENT) ACT, 1950 (XIV OF 1950)—

Assent of the Rajpramukh His Highness the Maharaja to ——. 9.

TRAVELS—

Question *re*—

Expenditure by Ministers for —— in and outside Mysore for 1949-50. 308.

TUNGA BHADRA—

Question *re*—

Lift irrigation pumps to villages on the banks of ——. 288.

U

UNANI SYSTEM—

Question *re*—

Development of —— and Ayurvedic —— of Medicine in India. 265-267.

UNCULTIVATED AREAS—

Question *re*—

Survey of —— due to inadequacy of rains. 276.

UNSTARRED QUESTIONS—

Fixing time-limit for receipt of Answers to ——. 348.

URDU PROFESSOR—

Question *re*—

—— in the Mysore University. 267-270.

V

VALIULLA, Janab MOHAMED—

Discussion on the walk-out by opposition Members. 38.
Nomination of —— as member of Select Committee on Warehouses Bill, 1950. 376.

Question *re*—

Compensation to sufferers in communal riots after October 1947. 309.
Control of Cauvery waters. 309.
Determination of the period of service of High Court Judges. 326.
Expenditure by Ministers for travels in and outside Mysore for 1949-50. 308.
Ordinances promulgated between the last and the present sessions of the Assembly. 163.
Outside assistance to meet deficiency in foodgrains for 1950-51. 308.
Quantity of kar ragi expected in the State for 1950-51. 176-177.
Urdu Professor in the Mysore University. 267.
Abolishing Medical School. 117.
Allotment of food ceiling quota for Mysore by the Government of India. 127.
Appointment of Assistant Directors of Agriculture. 125.
Extension of the Indian Administrative and Police Services Schemes to the States. 26-28.
Extension of Road Transport Service throughout the State. 118.
Grant of titles and public service medals in Mysore. 66-67.
Failure of sugarcane crop in the Visvesvaraya Canal area and loss to the Mandya Sugar Company and the raiyats. 74.
Irrigation wells surveyed in a few taluks of Chitaldrug District and supply of electricity. 130.
Mysore Road Transport Scheme. 121.
Preparation and printing of electoral rolls connected with next General Elections. 221.
Review appeals before the present Government. 279-280.
Steps taken to start an Industrial Finance Corporation in the State. 216.

Rajpramukh's Speech—

Debate on Address in reply and amendment. 54.

Special Motion *re*—

Delimitation of constituencies. 113.

VEERANNA GOWDA, Sri H. K.—

Nomination of —— to the Panel of Chairmen. 34.
Nomination of —— as member of the Delimitation Committee. 194.

Question (Supplementary) *re*—

Acquisition of Survey No. 155/3 in Chiknaikanhalli Kasaba for Chiknaikanhalli Town Extension. 219.
Number of Primary, Middle and High Schools in the State. 272.

Resolution *re*—

Trouble by monkeys and goats to farmers. 233.

Special Motion *re*—

Delimitation of constituencies. 110, 133, 134, 149, 151, 189-191.

VEERAPPA, Sri G.—

Nomination of —— as member of the Delimitation Committee. 194.

Question *re*—

Appointment of Assistant Directors of Agriculture. 125-126.
Building for Regulated Market at Davangere. 288.
Extension of the Indian Administrative and Police Services Schemes to the States. 16, 19.

Lift irrigation pumps to villages on the banks of Tunga Bhadra. 288.
Oil-cake for manure purposes. 280-281.
Refusal of admission to students in colleges. 288.

Question (Supplementary) *re*—

Grant of titles and public service medals in Mysore. 66.
Levying sales-tax at a single point. 75.
Number of Primary, Middle and High Schools in the State. 271.
Preventing quacks practising as Doctors in the State. 275.
Review appeals before the present Government. 279.

Resolution *re*—

Levying sales-tax at a single point in Mysore. 240-241, 245, 246.

Special Motion *re*—

Delimitation of constituencies. 139-140.

VEHICLES—

Question *re*—
Purchase of —— for the use of Road Transport and other departments of Government. 327-339.

VILLAGES—

Question *re*—

Cholera epidemic in several —— of Molakalmuru Taluk. 307-308.
Lift irrigation pumps to —— on the bank of Tunga Bhadra. 288.
Supply of electricity to —— in the State for the last three years. 323-324.
Supply of electricity to Kodihalli, Kolliganahalli and other —— in Kankanhalli Taluk. 80.

VILLAGE PANCHAYET(AMENDMENT) ACT, 1950 (VII OF 1950)—
Assent of the Rajpramukh His Highness the Maharaja to ——. 9.

VILLAGE PANCHAYET (SECOND AMENDMENT) ACT, 1950 (VIII OF 1950)—
Assent of the Rajpramukh His Highness the Maharaja to ——. 9.

VISITS—

Question *re*—
Minister's —— to places outside Mysore. 326-327.

VISVESVARAYA CANAL—

Question *re*—

Crushing of sugarcane under —— in 1948-49. 216-217.
Water supply to tanks under the ——. 298.

VISVESVARAYA CANAL AREA—

Question *re*—

Failure of sugarcane in the —— and loss to the Mandya Sugar Company and the raiyats. 71-75.

W

WALK-OUT—

Discussion on —— by opposition Members. 38.
Reference in certain papers *re* —— incident. 80.
—— by Members of the opposition. 33-34.

WAREHOUSES BILL, 1950—
See " Bill (s)."

WATER—

Question *re*—
Depletion of —— in the Krishnarajsagar. 313.

WD 2204—GPB—550—2-1-51